

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

พลวัตนโยบายการเกษตรของไทย : ความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 นโยบายการเกษตรของไทยในภาพรวม เล่ม 1

โดย

โสภณ ชมชาญ และคณะ

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตุลาคม 2557

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

พลวัตนโยบายการเกษตรของไทย : ความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 นโยบายการเกษตรของไทยในภาพรวม เล่ม 1

โดย

โสภณ ชมชาญ

กรณิศ นพรัตน์

โสภิต ทองปาน

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตุลาคม 2557

คำนำ

ความรุ่งเรืองของมนุษยชาติที่มีมาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาอันยาวนานนั้นมีความผูกพันกับการเกษตรกรรมอย่างแนบแน่น ด้วยเหตุที่ว่าปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตนั้นในเบื้องต้นมาจากการเกษตร ด้วยความสำคัญดังกล่าวนี้ ประเทศไทยซึ่งเริ่มต้นการพัฒนาเศรษฐกิจในอดีตด้วยการเกษตร จึงได้มีการกำหนดนโยบายการเกษตรมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีจนถึงปัจจุบัน นโยบายการเกษตรดังกล่าวนี้มีที่มาจากหลายแห่ง ทั้งจากจดหมายเหตุ กฎและระเบียบที่เกี่ยวกับการเกษตร คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่างๆ มติคณะรัฐมนตรี แผนบริหารราชการแผ่นดิน เป็นต้น อย่างไรก็ตามนโยบายการเกษตรเหล่านี้ในปัจจุบันไม่มีการรวบรวมและจัดทำเป็นฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ จึงได้มีโครงการวิจัยเรื่อง “พลวัตนโยบายการเกษตรของไทย: ความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ด้าน คือ (1) เพื่อรวบรวมนโยบายการเกษตรของไทยด้านต่างๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและเหตุการณ์สำคัญ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย และ (3) เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ให้อนุชนรุ่นต่อไปได้ใช้ในการค้นคว้าอ้างอิง

รายงานโครงการวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วยเนื้อหาหลักที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน เป็นเอกสารรวม 4 เล่ม ในส่วนแรกเล่ม 1 และ 2 นั้น จะมีทั้งสิ้น 16 บท เริ่มด้วยความเป็นมาของการศึกษาในบทนำ ในบทที่ 2 เป็นการทบทวนถึงวิวัฒนาการการเกษตรกับการปกครองของราชอาณาจักรไทย ในบทที่ 3 ถึง บทที่ 15 เป็นการทบทวนนโยบายการเกษตรตั้งแต่ พ.ศ. 1762 ถึง พ.ศ. 2556 โดยแบ่งตามช่วงเวลาต่างๆ ในบทที่ 16 เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยและเหตุการณ์ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย ทั้งกรณีจากปัจจัยต่างประเทศและปัจจัยในประเทศ

ในส่วนที่สองประกอบด้วยเอกสาร 2 เล่ม จะเป็นการนำนโยบายและเหตุการณ์ที่สำคัญที่ทบทวนไว้แล้ว ในส่วนที่ 1 มาจัดเป็นนโยบายเฉพาะเรื่อง รวม 18 เรื่อง โดยในเล่มที่ 1 จะประกอบด้วยเรื่องที่ 1 ถึงเรื่องที่ 9 และในเล่มที่ 2 จะประกอบด้วยเรื่องที่ 10 ถึงเรื่องที่ 18 ดังนี้ (1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (2) นโยบายที่ดินเพื่อการเกษตร (3) นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย (4) นโยบายการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (5) นโยบายการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม (6) นโยบายการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช (Zoning) (7) นโยบายน้ำเพื่อการเกษตร (8) นโยบายปุ๋ย (9) นโยบายข้าว (10) นโยบายยางพารา (11) นโยบายมันสำปะหลัง (12) นโยบายอ้อยและน้ำตาลทราย (13) นโยบายการปลูกพืชพลังงานแทนพืชอาหาร (14) นโยบายเรื่องพืชตัดแปลงพันธุกรรม (15) นโยบายปศุสัตว์ (16) นโยบายการประมง (17) นโยบายเกษตรต่างประเทศ และ (18) นโยบายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
บทคัดย่อ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-2
1.3 ระเบียบวิธีวิจัย	1-2
1.4 คำจำกัดความ	1-3
บทที่ 2 วิวัฒนาการการเกษตรกับการปกครองของราชอาณาจักรไทย	2-1
2.1 ปฐมกาลของการเกษตรกรรม	2-1
2.2 บุรพณชาตภิกสิกรรม	2-2
2.3 ประวัติศาสตร์การปกครองของราชอาณาจักรไทย	2-4
2.4 ช่วงเวลาการปกครองของราชอาณาจักรไทยกับวิวัฒนาการของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	2-8
เอกสารอ้างอิง	2-14
บทที่ 3 นโยบายการเกษตรก่อนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 1762-2475)	3-1
3.1 นโยบายการเกษตรสมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1762-1981)	3-1
3.2 นโยบายการเกษตรสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310)	3-3
3.3 นโยบายการเกษตรในสมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325)	3-6
3.4. นโยบายการเกษตรในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325-2435)	3-6
เอกสารอ้างอิง	3-21
บทที่ 4 นโยบายการเกษตรภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475-2504	4-1
เอกสารอ้างอิง	4-30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)	5-1
เอกสารอ้างอิง	5-28
	หน้า
บทที่ 6. นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)	6-1
เอกสารอ้างอิง	6-29
บทที่ 7 นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519)	7-1
เอกสารอ้างอิง	7-53
บทที่ 8 นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)	8-1
เอกสารอ้างอิง	8-38
บทที่ 9 นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)	9-1
เอกสารอ้างอิง	9-45
บทที่ 10 นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)	10-1
เอกสารอ้างอิง	10-65

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการวิจัยเรื่อง “พลวัตนโยบายการเกษตรของไทย : ความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน”

เนื่องจากหลักฐานที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ของไทยนั้น พบว่ารัฐได้ให้ความสนใจกับการกำหนดนโยบายการเกษตรมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยความสำคัญที่ว่าเกษตรนั้นเป็นที่มาของปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต รัฐจึงได้กำหนดนโยบายการเกษตรขึ้นรองรับการเปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศโดยรวม นโยบายการเกษตรของไทยจึงมีพลวัตมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามนโยบายการเกษตรที่ได้กำหนดขึ้นจากอดีตถึงปัจจุบันได้กระจายกระจายอยู่ในส่วนราชการและสถาบันต่างๆ ไม่มีการรวบรวมไว้ในลักษณะฐานข้อมูล จึงมีความจำเป็นที่ควรจัดทำฐานข้อมูลขึ้นให้เห็นภาพรวมของนโยบายการเกษตรในอดีตรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมา เพื่อที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นการทบทวนเพื่อจัดทำนโยบายการเกษตรขึ้นใหม่หรือเพื่อการศึกษาค้นคว้าเฉพาะเรื่อง

วัตถุประสงค์

โครงการวิจัยเรื่อง “พลวัตนโยบายการเกษตรของไทย: ความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน”

มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ด้าน คือ

1. เพื่อรวบรวมนโยบายการเกษตรของไทยด้านต่างๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและเหตุการณ์สำคัญๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย
3. เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ให้อนุชนรุ่นต่อไปได้ใช้ในการค้นคว้าอ้างอิง

ขอบเขตการศึกษา

จะเป็นการรวบรวมนโยบายการเกษตรไทยทุกด้านจากอดีตถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น 14 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ก่อนมีการสถาปนากระทรวงเกษตรพินิจการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย พ.ศ. 1762

ระยะที่ 2 ภายหลังการสถาปนากระทรวงเกษตรพินิจการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2435-2475

ระยะที่ 3 ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ พ.ศ. 2475

ระยะที่ 4 ถึงระยะที่ 14 ภายหลังการมีแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1-ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2504-2556) รวม 11 ระยะ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

เนื่องจากประเทศไทยเริ่มต้นพัฒนาประเทศด้วยการเกษตร จึงได้มีการกำหนดนโยบายการเกษตรมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีจนถึงปัจจุบัน นโยบายการเกษตรดังกล่าวนี้มีที่มาจากหลายแห่ง ทั้งจากกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่างๆ มติคณะรัฐมนตรี แผนบริหารราชการแผ่นดิน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามนโยบายการเกษตรเหล่านี้ในปัจจุบันไม่มีการรวบรวมและจัดทำเป็นฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ หากมีการรวบรวมและจัดทำให้เป็นระบบ นอกจากจะทำให้สะดวกรวดเร็วในการค้นคว้าหรือใช้เป็น เอกสารอ้างอิงและบทเรียนต่อผู้ที่กำหนดนโยบายการเกษตรในอนาคตหรือผู้ที่สนใจโดยทั่วไปโดยเฉพาะ นิสิตและนักศึกษาแล้ว ยังจะเป็นเอกสารด้านประวัติศาสตร์การกำหนดนโยบายการเกษตรของไทยที่ระบุถึง ปัจจัยและเหตุการณ์ที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายเกษตรมาอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

วิธีการศึกษา

จะเป็นการทบทวนวรรณกรรมนโยบายการเกษตรของไทยทุกด้านจากอดีตถึงปัจจุบันรวม 14 ระยะ ดังที่กล่าวในขอบเขตการศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์ถึงปัจจัยและเหตุการณ์ที่สำคัญที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงนโยบายเกษตรในแต่ละช่วงเวลา แล้วเรียงลำดับนโยบายการเกษตรไทยตามวัน เวลาที่ ประกาศใช้ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะจดหมายเหตุ (Chronicle)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ที่มาของข้อมูลนโยบายการเกษตรของไทยที่จะทำการรวบรวมนั้น จะมาจากจดหมายเหตุ กฎและ ระเบียบ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา มติคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 1-11 แผนบริหารราชการแผ่นดิน มติของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร นโยบาย ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเหตุการณ์ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

รายงานการวิจัย

รายงานการวิจัยนี้ประกอบด้วยเนื้อหาหลักรวม 2 ส่วน ในเอกสาร 4 เล่มในส่วนแรกเล่มที่ 1 และ 2 จะเป็นผลจากการทบทวนนโยบายการเกษตรในภาพรวม ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย พ.ศ. 1762 จนถึง พ.ศ. 2556 รวมทั้งทบทวนถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเกษตรที่สำคัญบางเรื่องไว้ในบทที่ 1-15 ส่วนในบทที่ 16 จะเป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยและเหตุการณ์ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย ทั้งกรณีจาก ปัจจัยจากต่างประเทศ และปัจจัยภายในประเทศ

ในส่วนที่สองมี 2 เล่ม จะเป็นการนำนโยบายและเหตุการณ์ที่สำคัญที่ทบทวนไว้แล้วในส่วนที่ 1 มาจำแนกเป็นนโยบายเฉพาะเรื่อง รวม 18 เรื่อง โดยในเล่มที่ 1 จะประกอบด้วยเรื่องที่ 1 ถึงเรื่องที่ 9 และในเล่ม ที่ 2 จะประกอบด้วยเรื่องที่ 10 ถึงเรื่องที่ 18 ดังนี้ (1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (2) นโยบายที่ดินเพื่อ การเกษตร (3) นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย (4) นโยบายการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (5) นโยบายการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม (6) นโยบายการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช (Zoning) (7) นโยบายน้ำเพื่อการเกษตร (8) นโยบายปุ๋ย (9) นโยบายข้าว (10) นโยบายยางพารา (11) นโยบายมันสำปะหลัง (12) นโยบายอ้อยและน้ำตาลทราย (13) นโยบายการปลูกพืชพลังงานแทนพืชอาหาร (14) นโยบาย เรื่องพืชดัดแปลงพันธุกรรม (15) นโยบายปศุสัตว์ (16) นโยบายการประมง (17) นโยบายเกษตรต่างประเทศ และ (18) นโยบายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ

ผลการศึกษา

จากหลักฐานที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ของไทยนั้น รัฐได้ให้ความสนใจกับการกำหนดนโยบายการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยความสำคัญที่ว่าเกษตรนั้นเป็นที่มาของปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต รัฐจึงได้กำหนดนโยบายการเกษตรขึ้นรองรับการเปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศโดยรวม นโยบายการเกษตรของไทยจึงมีพลวัตมาอย่างต่อเนื่อง

จากการทบทวนนโยบายการเกษตรของไทยตามลำดับเวลาจากสมัยกรุงสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 1762 ถึง พ.ศ. 2556 ที่ปรากฏในรูปเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับต่างๆ คำแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา แผนบริหารราชการแผ่นดินระยะยาว และมติของคณะกรรมการคณะต่างๆ ได้พบว่านโยบายการเกษตรของไทยที่ได้กำหนดขึ้นจำนวนมากนั้นมีทั้งที่เชื่อมโยงสอดคล้องและขัดแย้งซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศ บางนโยบายได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง บางนโยบายได้ยกเลิกเมื่อสิ้นสุดการบริหารของรัฐบาลคณะที่กำหนดนโยบายนั้น และบางนโยบายได้นำกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ยกเลิกไปบางช่วงเวลา

ปัจจัยที่มีผลให้นโยบายการเกษตรของไทยเปลี่ยนแปลง

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย ได้แบ่งเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่เกิดจากปัจจัยต่างประเทศ ตามข้อตกลงทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคี และการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี กรณีที่ 2 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในประเทศ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบัน (2556) มีรัฐบาลเข้ามาบริหารถึง 60 คณะ ทำให้นโยบายการเกษตรของไทยมีขอบเขตที่กว้างขวางครอบคลุมประเด็นต่างๆ มากมายมีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของนโยบายการเกษตรภายในประเทศจึงมีขอบเขตที่กว้างขวางตามไปด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยภายในประเทศในครั้งนี้จึงได้ใช้ “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Evidence)” เป็นหลักโดยใช้ปัจจัย 5 ประการคือ (1) การเมือง (Political) (2) เจือ้นไขทางสังคม (Social) (3) งบประมาณของรัฐ (Financial) (4) วิชาการ (Technical) และ (5) ระบบราชการ (Bureaucracy)

ถึงแม้ว่านโยบายทางการเมืองที่ปรากฏในคำแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา จะมุ่งเน้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยรวมซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดนโยบายของรัฐก็ตาม แต่การที่ได้กำหนดเจือ้นไขทางสังคม (Social) ไว้ในปัจจัยที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลในการวิเคราะห์ครั้งนี้ นั้น เป็นเพราะว่าโครงการพัฒนาการเกษตรบางเรื่องที่กำหนดขึ้นตามนโยบายนั้นมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียบางส่วน ในขณะที่บางส่วนได้รับผลประโยชน์ เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นนโยบายจึงต้องเปลี่ยนแปลงไป

กรณีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรจากปัจจัยต่างประเทศ

กรณีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรจากปัจจัยต่างประเทศ มี 2 เรื่องคือ 1) การปรับเปลี่ยนนโยบายตามข้อตกลงทั้งทวีภาคีและพหุภาคี และ 2) มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี

ในเรื่องการปรับเปลี่ยนนโยบายการเกษตรของประเทศไทยตามข้อตกลงทั้งทวีภาคีและพหุภาคีนั้นได้ยกตัวอย่างรวม 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศทั้งชนิดพันธุ์สัตว์และพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) แทนกฎหมายฉบับเดิมเพื่อให้พ้นจากการห้ามทำการค้าสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ เรื่องที่ 2 การปฏิบัติตามข้อตกลงกับองค์การการค้าโลก (WTO) ในการเปิดตลาดนำเข้าโดยเสรีทั้งปริมาณและช่วงเวลา และ เรื่องที่ 3 ข้อตกลงด้านการเกษตรของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่ประเทศไทยได้ดำเนินการตามข้อตกลงที่ได้ลงนามไว้โดยยกเว้นภาษีสินค้าเกษตรหลายรายการ นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงแบบทวีภาคีกับหลายประเทศ เช่น อินเดีย เปรู ออสเตรเลีย เป็นต้น ส่วนเรื่องที่ 2 มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมนั้นนอกจากรัฐบาลไทยได้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติขึ้นแล้วยังได้มีการนำมาตรการ Good Agricultural Practice (GAP) สำหรับพืช สัตว์และประมงมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการกีดกันทางการค้าด้วย

กรณีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรจากปัจจัยภายในประเทศ

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทยจากปัจจัยภายในประเทศนั้น เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลอย่างต่อเนื่องดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Evidence)” มีจำนวนมาก จึงได้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มเหตุการณ์ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยวิชาการ

กลุ่มที่ 2 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยเงื่อนไขทางสังคม

กลุ่มที่ 3 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากนโยบายของพรรคการเมืองหรือรัฐบาลที่แตกต่างกัน

กลุ่มที่ 4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยงบประมาณของรัฐ

กลุ่มที่ 5 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากกระบวนการ

เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 1 เป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยวิชาการนั้นได้ยกตัวอย่างรวม 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การจัดทำแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 ซึ่งยืนยันโดยคำปรารภของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่ระบุว่าแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 ได้จัดทำขึ้นจากข้อมูลทางวิชาการเป็นหลัก โดยนักวิชาการจำนวนมาก เรื่องที่ 2 คือการระงับการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำระบบความเค็มต่ำในพื้นที่น้ำจืด เพราะมีข้อมูลทางวิชาการว่ามีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยความเค็มจากบ่อเลี้ยงกุ้งจะทำให้พื้นที่นาข้าวในภาคกลางเสียหายจนไม่สามารถปลูกข้าวได้ และ เรื่องที่ 3 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดหาน้ำให้แก่เกษตรกรจากการก่อสร้างแหล่งน้ำหรือเขื่อนขนาดใหญ่มาเป็นการก่อสร้าง

แหล่งน้ำขนาดเล็กและได้ขยายการดำเนินงานไปสู่พื้นที่อื่นๆของประเทศด้วยในภายหลังจนถึงปัจจุบัน

เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 2 เป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากเงื่อนไขทางสังคมโดยยกตัวอย่างรวม 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การคัดค้านการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ที่รัฐได้มีนโยบายยุติโครงการในกรณีก่อสร้างเขื่อนน้ำโจนใน พ.ศ. 2531 และเขื่อนแก่งกรุงใน พ.ศ. 2534 รวมทั้งการชลอโครงการเขื่อนแก่งเสือเต้นที่เริ่มมีโครงการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2532 และเขื่อนแม่วงก์ที่เริ่มมีโครงการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 และเรื่องที่ 2 คือการคัดค้านพืชตัดแปลงพันธุกรรม (GMO) โดยรัฐบาลได้มีนโยบายยกเลิกการทดลองพืช GMO ในปี 2547 ทั้งๆที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการทดลองมาตั้งแต่ พ.ศ. 2539

เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 3 เป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากนโยบายของพรรคการเมืองหรือรัฐบาลที่แตกต่างกัน โดยยกตัวอย่างรวม 8 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การกำหนดสิทธิในที่ดิน ซึ่งมีการกำหนดเพดานการถือครองที่ดินเพื่อกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการถือครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่กำหนดไว้ 50 ไร่ ตามประมวลกฎหมายที่ดินในปี 2497 แต่ถูกยกเลิกตามคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับที่ 49 โดย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ใน พ.ศ. 2500 เรื่องที่ 2 การจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดที่ดินทำกินตามนโยบายของรัฐบาลแต่ละคณะตั้งแต่ พ.ศ. 2478 จนถึง พ.ศ. 2556 และยังไม่มียุติว่าในอนาคตจะดำเนินการโดยวิธีใด เรื่องที่ 3 นโยบายการใช้และกรรมสิทธิ์ที่ดิน ที่รัฐบาลได้มีนโยบายยุติการขยายพื้นที่ดำเนินการในการจัดที่ดินทำกินประเภทต่างๆ เช่น นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ การจัดที่ดินผืนใหญ่เป็นต้น ยกเว้นกรณีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการพัฒนาที่ดิน เรื่องที่ 4 การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ซึ่งเป็นนโยบายที่เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ได้ยุติลงใน พ.ศ. 2550 เรื่องที่ 5 การจัดตั้งบริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรไทย จำกัด ซึ่งตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2548 เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการสำคัญด้านการเกษตร ได้ยุติลงในปี 2552 หลังจากดำเนินการมาได้ 3 ปีเศษ เรื่องที่ 6 การเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ที่ดำเนินการในปี 2548 โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ 1 ล้านครอบครัว จำนวน 2 ล้านตัว แต่มีการยุบเลิก ในปี 2550 ภายหลังดำเนินโครงการประมาณ 2 ปีเศษ เรื่องที่ 7 ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่รัฐบาลคณะที่ 59 ได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ในปี 2554 แต่ไม่ได้รับการยืนยันจากรัฐบาลคณะที่ 60 ที่เข้ามาบริหารประเทศในเวลาต่อมา จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตกไป และ เรื่องที่ 8 การช่วยเหลือชาวนาเรื่องข้าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นนโยบายที่รัฐได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องโดยการแทรกแซงราคาที่เริ่มจากการพยุงราคาจนมาถึงการรับจำนำ จนกระทั่งในฤดูการผลิต พ.ศ. 2548/2549 ได้มีการเพิ่มเป้าหมายการรับจำนำข้าวเปลือกที่สูงถึง 9 ล้านตัน มาถึงเดือนกรกฎาคม 2554 ได้มีการประกาศใช้นโยบายประกันราคาแทนการรับจำนำ แต่เมื่อรัฐบาล คณะที่ 60 ที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีได้เข้ามาบริหารประเทศ ได้นำนโยบายการรับจำนำข้าวเปลือกมาใช้อีกครั้งหนึ่ง

เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยงบประมาณของรัฐ โดยยกตัวอย่าง 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การกู้เงินจากต่างประเทศมาพัฒนาการเกษตร สืบเนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาการเกษตรจึงไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการโครงสร้างพื้นฐานของเกษตรกรจำนวนมากได้ รัฐจึงได้ปรับเปลี่ยนนโยบายมาเป็นกู้เงินจากต่างประเทศมาเร่งรัดดำเนินการ และเรื่องที่ 2 การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชำระราคาและค่าทดแทนที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการยกเลิกหลักการ

ในการจ่ายค่าชดเชยที่กำหนดไว้เดิมเพื่อให้การดำเนินงานด้านการปฏิรูปที่ดินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 5 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากกระบวนราชการ ได้ยกตัวอย่างรวม 4 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 พระราชบัญญัติการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ที่ได้มีการปรับโครงสร้างการบริหารราชการขึ้นใหม่ โดยในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการจัดแบ่งกลุ่มภารกิจที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีและให้รองปลัดกระทรวงรับผิดชอบกลุ่มภารกิจโดยตรงเพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานยกเว้นบางเรื่องที่ส่งวนไว้ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง เรื่องที่ 2 การจัดตั้งกรมการข้าวขึ้นอีกครั้งหนึ่งใน พ.ศ. 2549 เพื่อรองรับสถานการณ์ข้าวที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม เรื่องที่ 3 การจัดตั้งกรมหม่อนไหมที่มุ่งเน้นไปเพื่อการเสริมรายได้แก่เกษตรกรและรักษาภูมิปัญญาไทยที่เป็นเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าที่ดำเนินการมาเป็นเวลาช้านานให้สืบต่อไปในอนาคต และ เรื่องที่ 4 การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อรองรับปัญหาภัยแล้งและเป็นการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ต่างๆ

นโยบายการเกษตรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการ

นอกจากนี้ได้มีการทบทวนนโยบายการเกษตรที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการ โดยยกตัวอย่าง 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ทั้งจากอุทกภัย วาตภัยและภัยแล้ง ซึ่งรัฐได้มีการช่วยเหลือมาโดยตลอด จะแตกต่างกันเฉพาะรูปแบบ เช่น การช่วยเหลือให้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ จำหน่ายชดเชยดอกเบี้ย หรือจ่ายชดเชยเป็นเงินสด เป็นต้น และ เรื่องที่ 2 โรคระบาดสัตว์ปีกที่เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2546 คือโรคไข้หวัดนก ซึ่งรัฐได้มีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบมาอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

เรื่องที่รัฐบาลไม่ตอบรับให้เปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตร

อีกกรณีหนึ่งที่สำคัญก็คือเรื่องที่รัฐบาลไม่ตอบรับให้เปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตร โดยมีตัวอย่าง 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การก่อสร้างโรงงานปุ๋ยเคมี ถึงแม้ว่าจะมีข้อมูลยืนยันว่าดินในพื้นที่ที่ใช้เพื่อการเกษตรในปัจจุบันเสื่อมโทรมจากการขาดธาตุอาหาร และปุ๋ยเคมีส่วนใหญ่นำเข้ามาจากต่างประเทศและมีราคาแพงควรได้รับการแก้ไขโดยก่อสร้างโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศให้เพียงพอต่อความต้องการ แต่รัฐบาลไม่ได้มีนโยบายในเรื่องนี้อย่างจริงจังแต่อย่างใด และ เรื่องที่ 2 การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ที่ยังคงใช้ฐานราคาที่ดินปานกลางของ พ.ศ. 2521-2524 มาจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่อยู่ในปัจจุบัน ทั้งๆ ที่ราคาที่ดินในปัจจุบันสูงกว่าราคาที่ดินใน พ.ศ. 2521 หลายเท่าตัว การขึ้นอัตราภาษีบำรุงท้องที่ให้สูงขึ้นอาจจะเป็นการลดการถือครองที่ดินจำนวนมากลงและเป็นการกระจายที่ดินไปสู่ประชาชนผู้ไร้ที่ดินทำกินได้ทางหนึ่ง แต่รัฐมิได้มีนโยบายในเรื่องนี้แต่อย่างใด

จากการวิเคราะห์โดยใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงดังกล่าว พบว่าปัจจัยที่ทำให้นโยบายการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงนั้น ถึงแม้ว่าจะมีไข่เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งและอาจจะมาจากผลรวมของปัจจัยหลายปัจจัยก็ตาม แต่ปัจจัย “การเมือง” จะมีน้ำหนักมากที่สุดเพราะเป็นปัจจัยที่จะเป็นตัวตัดสินใจและกำหนดเป็นนโยบายในที่สุด

Executive Summary

“The Dynamics of Thailand’s Agricultural Policy: From Past to Present.”

Historically, from the Sukhothai era until the present, the Thai state has continuously given importance to agricultural policy because agriculture is considered the basic source of citizens’ livelihoods. The state has developed agricultural policy in response to general changes in economic, social, and political conditions, making the country’s agricultural policies extensive and diverse both in terms of substance and sources. However, because there has been no initiative to date to collect the information and pool it all in one place, previous efforts to study the policies and their impacts have been time-consuming and incomplete. More thorough studies are needed to generate lessons learned from the past that would help inform decision makers when deciding on future agricultural policies. It is therefore necessary to create a database on Thailand’s agricultural policies that can be used for future research and reference. Such a database would also serve as an archive that records the changes in agricultural policies from the past until the present.

Objectives

The objective of the project “The Dynamics of Thailand’s Agricultural Policy: From Past to Present.” is threefold.

1. to compile Thailand’s agricultural policies from the past to the present;
2. to analyze events and factors that led to the changes in agricultural policies;
and
3. to create a knowledge base which future researchers can use as a reference.

Study Scope

The study covers Thailand’s agricultural policies from the past until the present, which is divided into 14 periods, as follows.

Period 1: from B.E.1762 during the Sukhothai era until the establishment of the Ministry of Agriculture.

Period 2: after the establishment of the Ministry of Agriculture, B.E.2435-2475.

Period 3: after the Revolution in B.E.2475 until B.E.2503.

Periods 4-14: From the 1st National Economic and Social Development Plan (B.E.2504-2509) until the 11th Plan (B.E. 2552-2556).

Conceptual Framework

As Thailand started its national economic development with agriculture, the country has continuously implemented agricultural policy since the Sukhothai era. In this report, the review of the policies focuses on regulations and laws on agriculture, government policy statements to parliament, National Economic and Social Development Plans, government and administration plans, etc.

Methodology

The review focuses on all aspects of Thailand’s agricultural policies in the 14 periods mentioned earlier, including factors and events that led to the changes in agricultural

policies in each of the periods. The policies and events are reviewed in chronological order, according to the dates that the policies became effective and the events occurred.

Sources of Data

The sources of data used to review include archival records, laws and regulations, government policy statements to parliament, Cabinet resolutions, National Economic and Social Development Plans, government and administration plans, resolutions of committees on agricultural matters, policies of the Ministry of Agriculture and Cooperatives, and major events related to agriculture.

Study results

The review finds that Thailand's numerous agricultural policies in the past include those that were well aligned, as well as those that were conflicting with one another. In general, the policies changed in response to general changes in socio-economic conditions both domestically and internationally. Some policies have been implemented continuously, while others were discontinued when there were changes in government. Some policies have been revived after being abandoned for a period of time.

Factors driving changes in agricultural policies

The analysis of the factors that affected agricultural policies is divided into two parts. The first part examines changes in agricultural policies that were driven by external factors, i.e., bilateral and multi-lateral international agreements and non-tariff barriers to trade. The second part examines policy changes that were brought about by domestic factors. During B.E.2475-2556, there were numerous changes in government in Thailand, resulting in as many as 60 governments. This means the country's agricultural policies included a large number of issues, which were broad, intertwined and extremely complex. To disentangle such complexity, the analysis categorizes the determining factors into five groups, based on the actual evidence. The five groups are political, social, financial, technical and bureaucratic factors.

Even though the changes in agricultural policies in Thailand were influenced by more than one group of factors, political factors seem to carry the heaviest weight, as they determine the final details of the policies as indicated by the government's statements to parliament. A government statement is political, because it usually responds to the needs of the people. Nonetheless, social factors were included in this analysis because some agricultural development projects created social impacts on some groups of stakeholders, while other groups benefited from them. Such a situation led to social conflict, which in turn led to policy changes.

Policy Changes driven by external factors

There are two groups of external factors that affected Thailand's agricultural policies, i.e., (1) bilateral and multi-lateral international agreements; and (2) non-tariff barriers to trade. The first group includes three key issues. The first issue was the Wildlife Conservation and Protection Act (B.E. 2535), which was enacted in response to the regulations of the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES). The Act was enacted in place of the previous laws in order to avoid the prohibition of sales of wild animals and products between Thailand and foreign

countries. The second issue concerned the compliance to the World Trade Organization (WTO) agreements with regards to importation both in terms of quantity and time period. The third issue was tax exemption for a number of agricultural products, according to the agreements on agriculture of the ASEAN Economic Community (AEC), which Thailand has signed and implemented. In addition, there are bi-lateral agreements with a number of countries, such as India, Peru, and Australia.

With regards to non-tariff barriers to trade, particularly those related to environmental issues, the Thai government established the National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards and implemented Good Agricultural Practice (GAP) measures for crop, animal, and fishery production in order to avoid trade protection.

Policy changes driven by domestic factors

Due to numerous changes in government, Thailand's agricultural policies have continuously evolved. In addition, there is a wide range of domestic events and factors that explain policy changes. These can be categorized into five groups. The first group was the policy changes due to technical reasons. The second group was policy changes that were triggered by social conditions. The third group of policy changes was initiated by politics: that is, new ruling parties in a new administration disregarding old policies. The fourth group of changes was driven by financial matters, more specifically government budget issues. The fifth group of policy changes was initiated by bureaucratic changes.

There were three key instances of the first group of policy changes. The first instance was the First National Economic Development Plan, which was created primarily with technical support from a large number of academics. The evidence for this is a statement of Field Marshal Sarit Thanarat. The second instance was the prohibition of low salinity shrimp farming in inland freshwater areas. The change occurred after a series of technical reports that leaking saline water from shrimp ponds had damaged rice fields in the Central Region, so much so that farmers were not able to grow rice. The third instance was the development of small-scale water sources in the Northeastern Region. The policy for sourcing water for farmers changed from construction of large dams or other large sources to construction of small-scale sources. Such a policy approach has later been adopted in other regions of the country and has continued until today.

The second group of changes in agricultural policy was triggered by social conditions. Two instances are given in this report. The first one concerns large dams. Due to social protests, the government abandoned the projects to build the Nam Chon Dam in B.E.2531 and the Kang Krueng Dam in B.E.2534. For the same reason, the government also postponed the Kaeng Sua Ten Dam project, which was first initiated in B.E.2532, and the Mae Wong Dam project, initiated in B.E.2525. The second instance is the social opposition against Genetically Modified Organism (GMO) crops. The government abandoned the experiment of GMO crops in B.E.2547, despite the fact that the Ministry of Agriculture and Cooperatives had been conducting such experiments since B.E.2539.

The third group concerned policy changes that were caused by government changes, which led to new policies initiated by subsequent ruling parties. There were eight instances in this category, as follows.

1. Land ownership rights. The Land Code B.E.2497 stipulated the ceilings on land holdings for various activities, particularly for agricultural land holding, which was capped at 50 rais. But such ceilings were abolished by Field Marshall Sarit Thanarat in B.E.2500 by way of the Revolutionary Council Order number 49.
2. Land Allocation for farmers. The policy approaches to allocating land for farmers have continuously changed in each new government from B.E.2478 until B.E.2556. And there is not yet a resolution as to how the allocation will be done in the future.
3. Land tenure and land use policy. The government has discontinued the policy to expand the areas for various types of land allocation projects, including self-help land settlements, cooperative settlements, and large-plot allocation projects. The exceptions are the Agricultural Land Reform projects and land development projects.
4. Asset capitalization policy. This policy was initiated in B.E.2546 in order to create opportunities for people to have access to formal sources of credit. The policy was discontinued in B.E.2550.
5. Thai Farmers Business Promotion Company. This company was set up by the government in B.E.2548 to function as a key mechanism to implement major agricultural projects. The company was dissolved in B.E.2552 after only three years in operation.
6. One million households with beef cattle. This project in B.E.2548 aimed to promote the raising of as many as one million beef cattle by one million households throughout the country. The project was abandoned in B.E.2550.
7. Building and Land Tax Bill. The bill was submitted to the parliament by the 59th government in B.E.2554, but after the change in government, the submission was not confirmed by the 60th government. As a result, the bill was not reviewed by the parliament.
8. Policy to support rice farmers. The government has continuously implemented various price control measures to support rice farmers, ranging from price support to rice pledging. During the harvest season in B.E.2548/2549, the government increased the target for rice pledging to as much as 9 million tons of whole grain rice. In July B.E.2554, the government adopted the price guarantee policy instead of the rice pledging policy. However, the 60th government under Prime Minister Yingluck Shinawatra adopted the rice pledging policy again.

The fourth group of policy changes was driven by government budget issues. There were two instances in this category. First, the government was not able to accommodate the needs of a large number of farmers for their infrastructure needs due to budget constraints. The government thus changed its policy and borrowed money from foreign sources to speed up the implementation of infrastructure projects. Second, the government abolished the old principle of paying compensation for land and properties in land reform areas, and established a new set of criteria and methods so as to increase the efficacy of land reform projects.

The fifth group of policy changes was triggered by bureaucratic changes. There are four key instances. The first one was the Act on Organization of Ministries, Sub-Ministries, and Departments, B.E.2545, which re-organized the bureaucratic structure within the Ministry of Agriculture and Cooperatives. Several task groups were organized and were to report directly to the Minister. The Deputy Permanent Secretaries of the Ministry were directly responsible for leading the task groups to reduce red tape. Additional issues were reserved under the authority of the Permanent Secretary. The second instance was the re-establishment of the Rice Department in B.E.2549 to accommodate changing rice-related situations that corresponded to socio-economic changes. The third instance was the establishment of the Queen Sirikit Department of Sericulture. This aimed to increase the income of farmers, while preserving and continuing the practice of sericulture that is based on traditional Thai methods. The fourth key event was the establishment of the Department of Royal Rainmaking and Agricultural Aviation, which aimed to help alleviate drought problems for farmers throughout the country.

Agricultural policies that have not changed in principle

The study also reviews agricultural policies that have not changed in principle. There are two instances. The first is the policy to assist farmers who are struck by disasters, including floods, droughts, and storms. In principle, the government has continued to support the victims, even though the types of support vary from providing seeds and breeds, to interest payment support and cash compensation. The second instance concerned poultry epidemics, such as the spread of bird flu in B.E.2546. The government has continued to support farmers who are affected by such an epidemic without changing its policy.

Issues that the government has had no response nor changed its policies

There is also a group of agricultural policies that the government has not changed even in the face of changing conditions and other factors. There are two cases in this category. One is the construction of fertilizer factories. There are reports confirming that the soil in agricultural areas today is of low quality and lacks nutrients, and most chemical fertilizers are imported from foreign countries, which are expensive. It has been proposed that more chemical fertilizer plants be built so that the domestic demand is met. However, the government has no definite policy on this matter. The second case is about the Local Development Tax, which today still uses the average land prices from B.E.2521-2524 as the basis for calculating taxes. This is despite the fact that the current land value is many times higher than that in B.E.2521. An increase in the Local Development Tax would possibly reduce the scale of individual land ownership, which could help distribute land ownership to those who do not own any land. But the government has no policy in this regard.

Based on the analysis of empirical evidence, it can be concluded that even though the changes in agricultural policies were influenced not by just one factor but a combination of various factors, political factors seem to carry the heaviest weight, as they determine the final details of the policies.

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง “พลวัตนโยบายการเกษตรของไทย : ความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน” มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ด้าน คือ (1) เพื่อรวบรวมนโยบายการเกษตรของไทยด้านต่างๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและเหตุการณ์สำคัญๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย (3) เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ให้อนุชนรุ่นต่อไปได้ใช้ในการค้นคว้าอ้างอิง

รายงานโครงการวิจัยเรื่องนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนๆ แรกจะเป็นการทบทวนนโยบายการเกษตรในภาพรวม ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย พ.ศ. 1762 จนถึง พ.ศ. 2556 จากจดหมายเหตุ หนังสือ รายงาน บทความทางวิชาการกฎหมาย มติ คณะรัฐมนตรี คำแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับต่างๆ แผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งทบทวนถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเกษตรที่สำคัญบางเรื่องไว้ด้วย บทสุดท้ายของรายงานส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยและเหตุการณ์ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย ทั้งกรณีจากปัจจัยจากต่างประเทศ และปัจจัยภายในประเทศซึ่งพบว่า กรณีของปัจจัยจากต่างประเทศนั้น ประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการเกษตรให้เป็นไปตามที่ได้มีข้อตกลงไว้ทั้งในลักษณะทวิภาคีและพหุภาคี ส่วนกรณีปัจจัยภายในประเทศนั้น เนื่องจากการปรับเปลี่ยนนโยบายการเกษตรอย่างต่อเนื่องอันยาวนานทำให้มีขอบเขตที่กว้างขวางครอบคลุมประเด็นต่างๆ มากมายมีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของนโยบายการเกษตรจึงมีขอบเขตที่กว้างขวางตามไปด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยภายในประเทศในครั้งนี้จึงได้ใช้ “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Evidence)” เป็นหลักโดยใช้ปัจจัย 5 ประการคือ (1) การเมือง (Political) (2) เศรษฐกิจสังคม (Social) (3) งบประมาณของรัฐ (Financial) (4) วิชาการ (Technical) และ (5) ระบบราชการ (Bureaucracy) มาวิเคราะห์ว่าจะมีปัจจัยใดที่เป็นสาเหตุในการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรโดยแท้จริง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยวิชาการ กลุ่มที่ 2 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยเศรษฐกิจสังคม กลุ่มที่ 3 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากนโยบายของพรรคการเมืองหรือรัฐบาลที่แตกต่างกัน กลุ่มที่ 4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากปัจจัยงบประมาณของรัฐ และกลุ่มที่ 5 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรที่มาจากกระบวนราชการ

จากการวิเคราะห์โดยใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงดังกล่าว พบว่าปัจจัยที่ทำให้นโยบายการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงนั้น ถึงแม้ว่าจะมีใช้เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งและอาจจะมาจากผลรวมของปัจจัยหลายปัจจัยก็ตาม แต่ปัจจัย “การเมือง” จะมีน้ำหนักมากที่สุดเพราะเป็นปัจจัยที่จะเป็นตัวตัดสินใจและกำหนดเป็นนโยบายในที่สุด

ในส่วนที่สองจะเป็นการนำเสนอแนะนโยบายและเหตุการณ์ที่สำคัญที่ทบทวนไว้แล้วในส่วนที่ 1 มาจัดเป็นนโยบายเฉพาะเรื่อง รวม 18 เรื่อง ได้แก่ (1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร (2) นโยบายที่ดินเพื่อการเกษตร (3) นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในประเทศไทย (4) นโยบายการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (5) นโยบายการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม (6) นโยบายการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช (Zoning) (7) นโยบายน้ำเพื่อการเกษตร (8) นโยบายปุ๋ย (9) นโยบายข้าว (10) นโยบายยางพารา (11) นโยบายมันสำปะหลัง (12) นโยบายอ้อยและน้ำตาลทราย (13) นโยบายการปลูกพืชพลังงานแทนพืชอาหาร (14) นโยบายเรื่องพืชดัดแปลงพันธุกรรม (15) นโยบายปศุสัตว์ (16) นโยบายการประมง (17) นโยบายเกษตรต่างประเทศและ (18) นโยบายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ

Abstract

This report is an output of the research project entitled “The Dynamics of Thailand’s Agricultural Policy: From Past to Present.” The objective of the project is threefold: (1) to compile Thailand’s agricultural policies from the past to the present; (2) to analyze events and factors that led to the changes in agricultural policies; and (3) to create a knowledge base which future researchers can use as reference.

This report is divided into two sections. The first section reviews Thailand’s general agricultural policy from the Sukhothai period (circa B.E.1762) until the present day (B.E.2013). The sources include archives, books, reports, journal articles, laws, cabinet resolutions, government policy statements to parliament, government and administration plans, National Social and Economic Development Plans, agricultural development plans of the Ministry of Agriculture and Cooperatives, and articles on events that are related to key agricultural policies. The last part of this section is the analysis of factors and events that led to the changes in agricultural policies in Thailand, which include external and internal factors. Regarding external factors, Thailand often adjusted agricultural policies according to bilateral and multi-lateral international agreements. With regards to internal factors, there are a number of factors that have contributed to policy changes, which are intertwined and complex. This research adopted an analytical framework to disentangle such complexity, which categorizes the determining factors into five groups. The first group of policies is those that were changed because of technical reasons. The second group is policy changes that were triggered by social conditions. The third group of policy changes was initiated by politics: that is, new ruling parties in the new administration usually disregard old policies. The fourth group of changes was driven by financial matters, more specifically government budget issues. The fifth group of policy changes was initiated by the bureaucracy.

Although the changes in agricultural policies in Thailand were influenced by more than one group of factors, political factors seem to carry the heaviest weight, as they determine the final details of the policies.

The second section of the report categorizes the key policies reviewed in the first section into 18 topic groups, as follows. (1) Agricultural laws and regulations; (2) Agricultural land; (3) Agricultural land reform; (4) Rental land; (5) Agricultural land protection (6) Zoning of farm land (7) Water policy for agriculture (8) Fertilizer policy (9) Rice policy (10) Rubber policy (11) Cassava policy (12) Sugar and sugarcane policy (13) Policy promoting energy crops in place of food crops (14) Genetically-modified crops policy (15) Livestock policy (16) Fishery policy (17) International agricultural policy; and (18) Policy to assist disaster-struck farmers.

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ความรุ่งเรืองของมนุษยชาติที่มีมาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาอันยาวนานนั้นมีความผูกพันกับการเกษตรกรรมอย่างแนบแน่น ด้วยเหตุที่ว่าปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตนั้นในเบื้องต้นมาจากการเกษตร

กรณีของประเทศไทยนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจไทยในอดีตเริ่มต้นด้วยการเกษตร นอกจากจะผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศแล้ว ยังเป็นแหล่งผลิตอาหารที่เลี้ยงประชากรในภูมิภาคต่างๆ ของโลกและทำรายได้ให้แก่ประเทศจำนวนมาก ทั้งนี้เป็นเพราะมีดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์ตลอดจนมีแรงงานทางการเกษตรจำนวนมาก จะเห็นได้จากพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศใช้เพื่อการเกษตร ส่วนแรงงานในภาคเกษตรก็มีจำนวนสูงถึงร้อยละ 38 ของแรงงานทั้งประเทศ

อย่างไรก็ตาม บทบาทของการเกษตรต่อระบบเศรษฐกิจไทยได้ลดความสำคัญลงตามลำดับ สินค้าเกษตรส่งออกมีมูลค่าลดลงจากสัดส่วนเกือบร้อยละ 90 ในช่วง พ.ศ. 2504-2509 เหลือประมาณร้อยละ 10 ของสินค้าส่งออกทั้งหมดในปี 2556 ในขณะเดียวกันปัจจัยหลักในการผลิตคือที่ดินก็เริ่มเสื่อมโทรมลงและหาพื้นที่เพาะปลูกมาทดแทนอีกไม่ได้ น้ำเพื่อการเกษตรเริ่มขาดแคลน รายได้ของประชาชนในภาคเกษตรต่ำกว่าสาขาอื่นๆ แรงงานเกษตรจึงเริ่มเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคบริการและอุตสาหกรรม

นอกจากความกดดันที่เกิดจากภายในประเทศดังกล่าวแล้ว ภาคเกษตรไทยยังจะต้องแข่งขันกับสินค้าเกษตรจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกหรือภูมิภาคต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขจากข้อตกลงขององค์การการค้าโลก (WTO) และข้อตกลงอื่นๆ

จากเหตุผลดังที่กล่าวมานั้น ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเกษตรไทยในอนาคตทั้งสิ้น การกำหนดนโยบายการเกษตรไทยจึงจำเป็นต้องกระทำด้วยความรอบคอบระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดนโยบายการเกษตรมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานมาแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากมีที่มาจากหลายแห่ง เช่น จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา มติคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายที่ตราขึ้นตามนโยบายของรัฐ ระเบียบของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น นโยบายการเกษตรเหล่านี้ไม่มีการรวบรวมไว้ในที่เดียวกัน การค้นคว้าและศึกษาถึงผลกระทบจากนโยบายในแต่ละเรื่องจึงใช้เวลาค่อนข้างมาก และไม่ครบถ้วนต่อการนำบทเรียนในอดีตมาวิเคราะห์เพื่อประกอบในการตัดสินใจกำหนดนโยบายเกษตรในอนาคต การจัดทำฐานข้อมูลนโยบายการเกษตรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ดังกล่าวรวมทั้งประโยชน์ในการค้นคว้า และเป็นเอกสารอ้างอิง ตลอดจนเป็นการบันทึกประวัติการกำหนดนโยบายการเกษตรในอดีตจนถึงปัจจุบันว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือต่อเนื่องในเรื่องใดบ้าง

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อรวบรวมนโยบายการเกษตรของไทยด้านต่างๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน
- 1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและเหตุการณ์สำคัญที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเกษตรของไทย
- 1.2.3 เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลความรู้ให้อนุชนรุ่นต่อไปได้ใช้ในการค้นคว้าอ้างอิง

1.3 ระเบียบวิธีวิจัย

1.3.1 ขอบเขตการศึกษา

จะเป็นการรวบรวมนโยบายการเกษตรไทยทุกด้านจากอดีตถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น 14 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ก่อนมีการสถาปนากระทรวงเกษตรพินิจการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย พ.ศ. 1762 ระยะที่ 2 ภายหลังการสถาปนากระทรวงเกษตรพินิจการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2435-2475 ระยะที่ 3 ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ พ.ศ. 2475 ระยะที่ 4-ระยะที่ 14 ภายหลังการมีแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 - ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2504-2556) รวม 11 ระยะ

1.3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

(1) กรอบแนวคิดในการศึกษา

เนื่องจากประเทศไทยเริ่มต้นพัฒนาประเทศด้วยการเกษตร จึงได้มีการกำหนดนโยบายการเกษตรมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีจนถึงปัจจุบัน นโยบายการเกษตรดังกล่าวนี้มีที่มาจากหลายแห่ง ทั้งจากกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่างๆ มติคณะรัฐมนตรี แผนบริหารราชการแผ่นดิน เป็นต้น อย่างไรก็ตามนโยบายการเกษตรเหล่านี้ในปัจจุบันไม่มีการรวบรวมและจัดทำเป็นฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ หากมีการรวบรวมและจัดทำให้เป็นระบบ นอกจากจะทำให้สะดวกรวดเร็วในการค้นคว้าหรือใช้เป็นเอกสารอ้างอิงและบทเรียนต่อผู้ที่กำหนดนโยบายการเกษตรในอนาคตหรือผู้ที่สนใจโดยทั่วไปโดยเฉพาะนิสิตและนักศึกษาแล้ว ยังจะเป็นเอกสารด้านประวัติศาสตร์การกำหนดนโยบายของไทยที่ระบุถึงปัจจัยและเหตุการณ์ที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายเกษตรมาอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

(2) วิธีการศึกษา

จะเป็นการทบทวนวรรณกรรมนโยบายการเกษตรไทยทุกด้านจากอดีตถึงปัจจุบันรวม 14 ระยะ ดังที่กล่าวในขอบเขตการศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์ถึงปัจจัยและเหตุการณ์ที่สำคัญที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายเกษตรในแต่ละช่วงเวลา แล้วเรียงลำดับนโยบายการเกษตรไทยตามวัน เวลา ที่ประกาศใช้ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะจดหมายเหตุ (Chronicle)

(3) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ที่มาของข้อมูลนโยบายการเกษตรไทยที่จะทำการรวบรวมนั้น จะมาจากจดหมายเหตุ กฎ และระเบียบ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา มติคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-11 แผนบริหารราชการแผ่นดิน มติของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเหตุการณ์ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

1.4 คำจำกัดความ

“นโยบาย” หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2546: 563)

“เกษตร” หมายถึง ที่ดิน ทุ่งนา ไร่ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2546: 144)

“เกษตรกรรม”

(1) “เกษตรกรรม” หมายถึง การใช้ที่ดินเพาะปลูกพืชต่างๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ การประมงและการป่าไม้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2546: 144)

(2) ตามความหมายในมาตรา 4 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด และการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(3) ตามความหมายในมาตรา 5 พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำนาเกลือ เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) ตามความหมายในมาตรา 3 พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด การประมง และเกษตรกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(5) ตามความหมายในมาตรา 4 พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“เกษตรกร”

(1) “เกษตรกร” หมายถึง ผู้ทำเกษตรกรรม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน, 2546: 144)

(2) ตามความหมายในมาตรา 3 พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และให้ความหมายรวมถึงบุคคลผู้ยากจน หรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกรบรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเอง และประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(3) ตามความหมายในมาตรา 3 ของพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535 กำหนดไว้ ดังนี้

มาตรา 3 บุคคลซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเกษตรกร

(1) ผู้ยากจน ซึ่งหมายถึงผู้มีรายได้ไม่สูงกว่าอัตรารายได้ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดรายได้ตาม (1) ให้ความหมายรวมถึงสิทธิหรือประโยชน์อื่นที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

(2) ผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม ซึ่งหมายถึงผู้ที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่าในประเภทวิชาเกษตรกรรม

(3) บุตรของเกษตรกร ซึ่งหมายถึง บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ประกอบ อาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

ทั้งนี้ บุคคลดังกล่าวต้องไม่มีอาชีพอันมีรายได้ประจำเพียงพอแก่การยังชีพอยู่แล้ว ไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเอง และประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก”

“นโยบายเกษตร” หมายความว่า แนวทางพัฒนาการเกษตรที่มีวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตลอดจนระยะเวลาดำเนินงานโดยแนชัด (มาตรา 3 พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522)

“การพัฒนาการเกษตร” หมายความว่า การขยายกำลังและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การทำให้ดีขึ้นซึ่งภาวะการลงทุน การผลิต การตลาด ราคาสินค้าเกษตรกรรม รายได้ของเกษตรกร โภชนาการ และสวัสดิการอื่นของเกษตรกร ตลอดจนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนั้น (มาตรา 3 พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522)

บทที่ 2

วิวัฒนาการการเกษตรกับการปกครองของราชอาณาจักรไทย

บทที่ 2

วิวัฒนาการการเกษตรกับการปกครองของราชอาณาจักรไทย

2.1 ปฐมกาลของการเกษตรกรรม

เจ้าพระยาวงษาอนุประพันธ์ (2484: 323) ได้กล่าวถึงปฐมกาลของการเกษตรกรรมไว้ว่า

“ในประณมกาลนั้น มนุษย์เราไม่ว่าประเทศใด ก็ย่อมเปนชาวป่าชาวดงมาก่อนด้วยกันทุกชาติทุกภาษา แลไม่ได้ประกอบกรทำมาหากินอย่างหนึ่งอย่างใด นอกจากไปเที่ยวหาเนื้อสัตว์แลของป่าที่ขึ้นเองมาบริโภคเปนอาหาร เช่นผลไม้ รากไม้ แลบุกกลอยเผือกมัน เป็นต้น ถ้าหากได้มากก็ได้กินอยู่บริบูรณ์ ถ้าหาไม่ได้หรือได้น้อยก็ต้องอดๆ อยากๆ ครั้นในกาลต่อๆ มา จึงมีความรู้บังเกิดขึ้น แลความเพียรในทางที่จะหาเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นทางอันแน่นอนมากขึ้นกว่าในทางที่จะเปนพรานหาเข้ากินค่าแต่อย่างเดียว พวกที่ถนัดในทางเที่ยวไล่สัตว์ป่าเปนอาหารก็คิดหาสัตว์ต่างๆ มาเลี้ยงไว้ เมื่อจะต้องการเนื้อหรือนมบริโภคเมื่อใดก็ได้ตามความปรารถนา ส่วนจำพวกที่ไม่ชำนาญในการไล่สัตว์ป่า คือ พวกที่เคยบุกกลอยเผือกมันและเก็บผลไม้มาบริโภคเปนอาหารนั้น ก็ทำการเพาะปลูกเก็บเกี่ยวเมล็ด ผล ราก แลหัวต่างๆ สะสมไว้เปนเสบียงในเมื่อเวลาที่ตนจะต้องการใช้บริโภคเปนอาหาร ไม่ต้องเที่ยวเสาะหาตามป่าดงอันห่างไกลจากที่พักอาศัยอย่างที่เคยมาแต่ก่อน จึงบังเกิดมีวิธีเพาะปลูกพืชพรรณต่างๆขึ้นเปนประณม

มนุษย์ที่มีนิสัยอยู่กินต่างกันสองจำพวกนี้ กล่าวคือ จำพวกที่ชอบบริโภคธัญญาหารต่างๆ แลเนื้อนมสัตว์นั้น ก็เที่ยวหาภูมิประเทศที่สำหรับประกอบกรทำมาหากิน แลพวกที่หากินในทางเพาะปลูกนั้น มักจะตั้งเคหสถานประจำอยู่ในที่ใดๆ ซึ่งเป็นที่ทำเลเหมาะสำหรับการเพาะปลูก ส่วนจำพวกที่ต้องเลี้ยงสัตว์พาหนะแลปศุสัตว์เปนพื้นเพื่อใช้เนื้อ นมของสัตว์เหล่านั้นเปนอาหาร ย่อมทำการเพาะปลูกแต่เล็กน้อย มนุษย์จำพวกนั้นจึงไม่ใคร่จะอยู่ประจำที่ มักจะย้ายเปลี่ยนถิ่นถานที่อยู่เนื่องๆ เพื่อหาทำเลที่มีหญ้าน้ำาบริบูรณ์สำหรับเลี้ยงสัตว์นั้น” *

มนุษย์ได้เปลี่ยนจากการเก็บพืชป่ามาบริโภคเป็นอาหารเพื่อยังชีพมาเป็นการเพาะปลูกโดยมีการไถพรวนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเกษตรเกิดขึ้นในยุคหินใหม่ (Neolithic) ซึ่งมีอายุประมาณ 10,000 ปีมาแล้ว ทำให้มนุษย์ไม่จำเป็นต้องเที่ยวเสาะแสวงหาอาหารในธรรมชาติจนสามารถอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน

จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่าจุดเริ่มต้นการเกษตรหรือ “เปลแห่งการเกษตร (Cradles of Agriculture)” เกิดขึ้นในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ในดินแดนที่เรียกว่า “The Fertile Crescent” ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำไทกริสและยูเฟรติส หรือ “เมโสโปเตเมีย” ซึ่งเป็นที่ตั้งประเทศอิรักในปัจจุบัน (Osman, 1979: 45) ต่อมาได้ขยายตัวไปสู่ประเทศอียิปต์ประมาณ 7500 ปี ก่อนคริสตกาล และขยายตัวเข้าสู่ประเทศอินเดียและประเทศจีนในเวลาต่อมา การขยายตัวของการเกษตรจากประเทศอียิปต์ได้เข้าสู่กรีกและโรมันในระยะแรกและขยายตัวเข้าสู่ยุโรปในระยะต่อมา เมื่อ Columbus ค้นพบทวีปอเมริกาหรือโลกใหม่ ก็ได้มีการขยายตัวของเกษตรกรรมอย่างกว้างขวาง (Purseglove, 1969: 13; Juo and Wilding, 2001: 14-16)

* ใช้ข้อความตามต้นฉบับเดิม

กรณีของประเทศไทยนั้น Gorman (1969: 671-673) ได้สำรวจพบเมล็ดข้าวปะปนอยู่กับเครื่องมือหินเพาะและเครื่องปั้นดินเผาที่มีอายุประมาณ 9000 ปี ที่ถ้ำบุ่งสูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งพบร่องรอยเมล็ดข้าวที่ผสมอยู่กับดินที่นำมาทำภาชนะดินเผาที่บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีอายุประมาณ 3500-3000 ปี (บริบูรณ์ สัมฤทธิ์, 2547: 26)

รายงานการศึกษาของนักโบราณคดีพบว่าในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ได้มีการเพาะปลูกข้าวอยู่ทั่วไปในภาคต่างๆ ของประเทศไทยซึ่งยืนยันจากการวิจัยเมล็ดข้าวจากอิฐที่รวบรวมจากโบราณสถาน 108 แห่งใน 39 จังหวัดทั่วทุกภาคของประเทศ การศึกษาดังกล่าวได้ใช้การกำหนดอายุของเมล็ดด้วยวิธีคาร์บอน 14 ของนักวิทยาศาสตร์ชาวญี่ปุ่น ทำให้ทราบถึงชนิดข้าวที่ปลูกในสมัยทวารวดีในพุทธศตวรรษที่ 13-16 ซึ่งมีการปลูกข้าวเหนียวเมล็ดป้อมและเมล็ดใหญ่ (บริบูรณ์ สัมฤทธิ์, 2547: 27)

2.2 บุรพณชาติกสิกรรม

เจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์ (2452: 1-10) ได้กล่าวถึง บุรพณชาติกสิกรรม ไว้ดังนี้

“ ตามคัมภีร์ไตรโลกวิจิตร ซึ่งกล่าวถึงพืชพรรณต่างๆ ที่มนุษย์ได้บริโภคเป็นอาหาร ตั้งแต่ปฐมกาลสืบมา จะได้กล่าวโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

เมื่อถึงคราวกัปปะวินาศ ยังเกิดเพลิงประลัยกลับขึ้นเผาผลาญพื้นแผ่นดินโลกธาตุแต่ก่อนให้ไหม้เป็นจรมวิจรมเป็นเท่าธุลีสิ้นสูญไปหมดแล้ว จึงเกิดพื้นแผ่นดินโลกธาตุตั้งขึ้นใหม่ในภัทรกัปนี้ ซึ่งเป็นกัปอันเจริญมีกำหนดว่า จะธำรงสมเด็จพระพุทธเจ้าผู้จะมาอุปบัติตรัสในกัปนี้ได้ 5 พระองค์ มีทวีปทั้ง 4 คือ ชมพู, อมรโคญณะ, บุพพะวิเทหะ, อุตตรกुरु, มีทวีปน้อยสองพื้นเป็นบริวาร แลมีมหาสมุทรทั้งสี่ล้อมรอบมหาทวีปทั้งสี่ มีชมพูทวีปเป็นประธานของมหาทวีปทั้งสาม ในขณะที่มีแผ่นดินอันเป็นด้วยน้ำงวดขึ้นบังเกิดขึ้นก่อนเหนือพื้นปฐพี แล้วจึงเกิดจวันดินมีสัณฐานเหมือนเห็ดอ้นงามภายหลังจึงบังเกิดเครื่องดินอันทอดเลื้อย มากมุนเต็มไปในพื้นแผ่นดินที่ตั้งขึ้นใหม่ มีโอชะอันอร่อยมีกลิ่นหอมฟุ้งระยิบไปในทิศานุทิศในกาละนั้น มีพวกพรหมในชั้นอาภัสสรพรหมโลก จตุมาเกิดเป็นอุปปาติกะ เป็นชาติมนุษย์ต้นเดิมขึ้นในโลกได้บริโภคผืนดิน, จวันดิน, เครื่องดิน, เป็นอาหารอันละเอียดโดยลำดับมา

อาหารของมนุษย์ที่ได้บริโภคเป็นเยี่ยงอย่างสืบๆ กันมาตั้งแต่ต้นภัทรกัปนี้มี 3 ประเภท คือ

ยุคที่ 1 บริโภคผืนดิน, จวันดิน, เครื่องดิน

ยุคที่ 2 บริโภคเข้าสาละไม่มีเมล็ด ซึ่งออกรวงเป็นข้าวสาร

ยุคที่ 3 บริโภคเข้าสาละที่มีเปลือก ซึ่งต้องตำสีก่อนจึงหุงต้มเป็นอาหารได้

เมื่อบ้านเมืองมีพระมหากษัตริยาธิราชผู้ทรงธรรมได้ครอบครองทรงทำนุบำรุงไพร่ฟ้าประชากรให้เป็นสุข ปราศจากปัจจามิตรมาย่ำยีเบียดเบียนแล้ว พวกราษฎรก็ประกอบกสิกรรมทำไร่นาปลูกพืชพรรณธัญญาชาติแลพืชพรรณผลไม้ ซึ่งเป็นอาหารเลี้ยงชีพของมนุษย์ ให้เจริญขึ้นในแผ่นดิน แลทำหัตถกรรม การช่าง, ปั่นฝ้ายทอผ้าทำนุ่งห่ม ทำภาชนะดินตุ่มไห ใช้เป็นประโยชน์ของชน เป็นต้น แลทำพานิชกรรม ค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าต่อกัน ให้บ้านเมืองมีความวัฒนะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยลำดับสืบมา

จึงมีหมูนักปราชญ์ข้าราชการแผ่นดิน ผู้ประกอบด้วยสติปัญญาพิจารณาเห็นว่า การกะสิกรรม, หักกรรม, พานิชกรรม, ทั้ง 3 ประเภทนี้ เป็นมูลเหตุหลักถ้านให้บ้านเมืองเจริญถาวรมั่นคงขึ้นก็จริง แต่วิชากะสิกรรมทำการไถ่ปลุกหัวนัธัญญาชาติอันเป็นอาหารเลี้ยงชีพของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งสำคัญใหญ่ต้องทำก่อนเป็นเบื้องต้นถ้ามนุษย์ขัดสนกันดารอาหารแล้ว ก็จะมีผู้เพียรทำหัตถกรรมการค้าขาย และพานิชกรรมการค้าขาย ทั้ง 2 ประเภทนั้นให้เจริญไปได้เพราะฉะนั้น นักปราชญ์เหล่านั้นจึงคิดอ่านแต่งตั้งตำราวิทยาการกะสิกรรมขึ้นไว้เป็นชั้นมูลเบื้องต้นพอให้ชนชาวไร่นาเรือกสวนรู้จักหมวดหมู่ประเภทแห่งพืชพรรณอันเกิดออกขึ้นเหนือพื้นแผ่นดิน ปกติ เพื่อได้ทำการเพาะปลูกสรรพพืชเหล่านั้นให้แพร่หลายบริบูรณ์ เป็นอาหารเลี้ยงชีพของมนุษย์เจริญสืบไป จึงแบ่งชาติกำเนิดพืชพรรณที่มนุษย์บริโภคเป็นอาหารได้ ออกเป็นประเภท 2 หมวดหมู่ คือ

1. บุรพณชาติ กำหนดพืชพรรณเข้าทุกประการสำหรับมนุษย์บริโภคก่อน เป็นอาหารต้นของมนุษย์
2. อปรณชาติ กำหนดพืชพรรณทั้งหลายที่มนุษย์บริโภคภายหลังเข้า มีถั่วเขียวถั่วราชมาศ, แดง, แล่น้ำเต้า เป็นต้น ซึ่งปรุงขึ้นเป็นสุปะเพียณชนะ เครื่องกับเข้าต่างๆ ถั่วพืชพรรณเข้าและพืชพรรณผักต่างๆ เหล่านี้เกิดมีขึ้นอีกใหม่ในภายหลังต่อๆ ไป ให้รวมชื่อเข้าไว้ถูกกับประเภทของหมวดหมู่ใหญ่ทั้ง 2 นี้ที่ได้แบ่งไว้แล้วนั้น

ในหมวด บุรพณชาติ คือ รวมกำหนดพรรณเข้าทุกประการนั้น แต่ในกาละโบราณ ได้จัดกำหนดพืชเข้าอันเป็นธัญญาชาติ 7 ประการเข้าไว้ ในหมวดใหญ่นี้ คือ

1. เข้าสาละไม่มีกลบ (หรือเข้าโกล)	เรียกว่า สาละ
2. เข้าเปลือกทั้งปวง	เรียกว่า วิถี
3. เข้าเหนียว เข้าแดง	เรียกว่า ยะโว
4. เข้าละมาน	เรียกว่า โคธูโม
5. เข้าฟาง	เรียกว่า กังกุ
6. เข้าลูกเดือย	เรียกว่า วรโก
7. เข้ากับแก๊ เข้านก	เรียกว่า คุฑุรุสโก

รวมเป็นธัญญาชาติ 7 ประการ

ซึ่งนับเข้าในพืชพรรณเข้าที่มีเปลือกทั้งปวงเป็นตัวอย่างสืบมา แต่ในหมวด อปรณชาติ ประเภทพืชพรรณที่มนุษย์บริโภคภายหลังเข้านั้น ย่อมมีพืชบังเกิดขึ้นเหนือพื้นแผ่นดินปถพี มีประเภทมากกว่าพรรณหาเข้ากำหนดที่สิ้นสุดมิได้ นักปราชญ์กะสิกรรมแต่ปณกาลแนะนำไว้ให้จัดประเภทพืชพรรณ ถั่ว, แดง, แล่น้ำเต้า เป็นต้นก่อน เพื่อปรำปราบัณฑิตยกะสิกรรมสืบๆ กันไป ในภายหลังจะได้จัดลักษณะพืชพรรณต่างๆ เข้าไว้ให้ถูกต้องหมวดหมู่ประเภทพืชพรรณๆ แลเพื่อจะได้คิดทำตำราแสดงวิชาเพาะปลูกและวิธีบำรุงรักษาพืชพรรณต่างๆ ที่จะให้เกิดผลดีด้วยอย่างใดๆ ให้สมแก่พื้นแผ่นดิน อันชอบด้วยฤดูร้อน, หนาวตามธรรมดาในภูมิประเทศบ้านเมืองแห่งตน”*

* ใช้ข้อความตามต้นฉบับเดิม

ณรงค์ โณมเฉลา (2547: 8) ได้กล่าวถึงระบบการเกษตรไว้ว่า “ระบบการเกษตรสมัยแรกๆ เป็นแบบ *vegeculture* โดยการนำขึ้นส่วนที่เป็นเนื้อหนัง (*vegetative parts*) ของพืช เช่น กิ่ง หัว ไหล เหง้า ฯลฯ ไปปลูกขยายพันธุ์ สำหรับพืชที่ใช้เป็นแหล่งอาหารให้พลังงานที่สำคัญ ได้แก่ เผือก มันเทศ มันฝรั่ง มันมือเสือ มันสำปะหลัง ฯลฯ ต่อมาจึงหันมาใช้เมล็ดเพาะปลูก (*seed agriculture*) อารยธรรมของมนุษย์เกิดจากการนำเมล็ดธัญพืช 3 ชนิดมาปลูก คือ ข้าว ในภูมิภาคเอเชีย ข้าวสาลี ในแถบเมโสโปเตเมีย (คือดินแดนอิรักในปัจจุบัน) และข้าวโพดในแถบลาตินอเมริกา”

2.3 ประวัติศาสตร์การปกครองของราชอาณาจักรไทย

ด้วยเหตุที่ว่าการศึกษาเรื่องนี้เป็นการทบทวนถึงประวัติศาสตร์การกำหนดนโยบายการเกษตรของไทยที่มีมาตั้งแต่อดีตอันยาวนานถึงปัจจุบัน จึงได้ลำดับประวัติศาสตร์และการปกครองของราชอาณาจักรไทยโดยสังเขปตามลำดับเวลาดังนี้

ดินแดนที่ตั้งของราชอาณาจักรไทยในปัจจุบันนี้จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่าตั้งแต่ยุคหินเก่าเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีมนุษย์อาศัยอยู่มาโดยตลอด (ศรีศักร วัลลิโภดม, 2532: 11) ก่อนที่กรุงสุโขทัยจะสถาปนาขึ้น ในพุทธศตวรรษที่ 18 มีเมืองหรือรัฐในสมัยโบราณตั้งอยู่ในภาคต่างๆ ทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและภาคเหนือ เมืองหรือรัฐที่เกิดขึ้นในภาคเหนือ นับตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 6 นั้นเข้าใจว่าเป็นรัฐที่ปกครองโดยคนไทย โดยมีศูนย์กลางทางการเมืองอยู่ที่เมืองเชียงแสน ต่อมาในสมัยพระเจ้ามังรายได้ทรงย้ายศูนย์กลางทางการเมืองจากเชียงแสนมาอยู่ที่เชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 1839 ส่วนในภาคกลางจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่าในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11-18 มอญและเขมรลัดเปลี่ยนการเข้าครอบครองดินแดนในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาได้สิ้นสุดลงจึงเกิดอาณาจักรของคนไทยขึ้นหลายอาณาจักร เช่น สุโขทัยและอยุธยา (วัลลภา รุ่งศิริแสงรัตน์, 2545: 33)

ถึงแม้ว่าจะมีแนวคิดที่ว่าบรรพบุรุษของคนไทย ก่อนจะมาอยู่ในดินแดนที่ตั้งของราชอาณาจักรไทยในปัจจุบันมาจากหลายแนวคิดก็ตาม วัลลภา รุ่งศิริแสงรัตน์, (2545: 34) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า แนวคิดที่มีความเป็นไปได้คือแนวคิดที่เสนอว่าคนไทยน่าจะมาจากภาคกลางหรือตอนใต้ของจีน และอีกแนวคิดหนึ่งคือคนไทยไม่ได้อพยพมาจากไหนแต่อยู่ในดินแดนที่เป็นที่ตั้งของประเทศไทยในปัจจุบันนี้เอง

2.3.1 การปกครองของราชอาณาจักรไทยก่อน พ.ศ. 2475

การปกครองของราชอาณาจักรไทย จะแบ่งออกเป็นช่วงระยะเวลาต่างๆ ดังนี้

(1) อาณาจักรสุโขทัย (พ.ศ. 1762-1982)

ขุนศรีอินทราทิตย์สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย เมื่อ พ.ศ. 1762 (กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ, 2533: 231) ต่อมาได้เสื่อมลงและตกเป็นเมืองขึ้นของรัฐไทยอีกรัฐหนึ่ง คืออาณาจักรอยุธยา

(2) อาณาจักรอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310)

พระเจ้าอู่ทองทรงก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 1893 ในสมัยนี้ ได้เริ่มการติดต่อกับชาติตะวันตก เช่น โปรตุเกส ดัตช์ ฝรั่งเศส จีน และญี่ปุ่น อาณาจักรอยุธยาเริ่มเสื่อมอำนาจลงราวพุทธศตวรรษที่ 24 ต่อมาแพ้สงครามต่อพม่า เมื่อปี พ.ศ. 2310 อาณาจักรอยุธยาดำรงความเป็นเอกราชอยู่ได้ 417 ปี

(3) กรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325)

หลังจากที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ขับไล่กองทัพพม่าออกจากแผ่นดินไทย ทำการรวมชาติ และได้ย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่กรุงธนบุรี ใน พ.ศ. 2310 กรุงธนบุรีเป็นราชธานีอยู่ได้ 15 ปี

(4) กรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน)

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อ พ.ศ. 2325 มีระยะเวลาการครองราชย์ของแต่ละรัชกาล ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระยะเวลาในการครองราชย์ของรัชกาลต่างๆ

รัชกาลที่	กษัตริย์ไทย	พ.ศ.
1	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก	2325-2352
2	พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย	2352-2367
3	พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	2367-2394
4	พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	2394-2411
5	พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	2411-2453
6	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	2453-2468
7	พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว	2468-2477
8	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล	2477-2489
9	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	2489 - ปัจจุบัน

ที่มา : คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี (2525ก, 2525ข)

2.3.2 รัฐบาลและระยะเวลาการบริหารประเทศหลัง พ.ศ. 2475

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดและมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้รัฐธรรมนูญ (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525ข: 258)

ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2557) ได้มีรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศรวม 60 คณะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รัฐบาลและระยะเวลาการบริหารประเทศ

ลำดับที่	ระยะเวลา	นายกรัฐมนตรี
1.	28 มิถุนายน 2475 - 9 ธันวาคม 2475	พระยามโนปกรณนิติธาดา ¹
2.	10 ธันวาคม 2475 - 31 มีนาคม 2476	พระยามโนปกรณนิติธาดา ¹
3.	1 เมษายน 2476 - 20 มิถุนายน 2476	พระยามโนปกรณนิติธาดา ¹
4.	24 มิถุนายน 2476 - 15 ธันวาคม 2476	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
5.	16 ธันวาคม 2476 - 21 กันยายน 2477	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
6.	22 กันยายน 2477 - 8 สิงหาคม 2480	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
7.	9 สิงหาคม 2480 - 20 ธันวาคม 2480	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
8.	21 ธันวาคม 2480 - 16 ธันวาคม 2481	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
9.	16 ธันวาคม 2481 - 6 มีนาคม 2485	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
10.	7 มีนาคม 2485 - 24 กรกฎาคม 2487	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
11.	1 สิงหาคม 2487 - 17 สิงหาคม 2488	นายควง อภัยวงศ์ ¹
12.	31 สิงหาคม 2488 - 17 กันยายน 2488	นายทวี บุญยเกตุ ¹
13.	17 กันยายน 2488 - 15 ตุลาคม 2488	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ¹
14.	31 มกราคม 2489 - 18 มีนาคม 2489	นายควง อภัยวงศ์ ¹
15.	24 มีนาคม 2489 - 1 มิถุนายน 2489	หลวงประดิษฐมนูธรรม ¹
16.	11 มิถุนายน 2489 - 21 สิงหาคม 2489	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
17.	23 สิงหาคม 2489 - 30 พฤษภาคม 2490	พล.ร.ต.ถวัลย์ อารังนาวาสวัสดิ์ ¹
18.	30 พฤษภาคม 2490 - 8 พฤศจิกายน 2490	พระยาพหลพลพยุหเสนา ¹
19.	10 พฤศจิกายน 2490 - 6 กุมภาพันธ์ 2491	นายควง อภัยวงศ์ ¹
20.	21 กุมภาพันธ์ 2491 - 8 เมษายน 2491	นายควง อภัยวงศ์ ¹
21.	8 เมษายน 2491 - 24 มิถุนายน 2492	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
22.	25 มิถุนายน 2492 - 28 พฤศจิกายน 2494	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
23.	29 พฤศจิกายน 2494 - 6 ธันวาคม 2494	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
24.	6 ธันวาคม 2494 - 23 มีนาคม 2495	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
25.	24 มีนาคม 2495 - 25 กุมภาพันธ์ 2500	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
26.	21 มีนาคม 2500 - 16 กันยายน 2500	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ¹
27.	21 กันยายน 2500 - 26 ธันวาคม 2500	นายพจน์ สารสิน ¹
28.	1 มกราคม 2501 - 20 ธันวาคม 2501	พลเอกถนอม กิตติขจร ¹
29.	9 กุมภาพันธ์ 2502 - 8 ธันวาคม 2506	จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ¹

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ระยะเวลา	นายกรัฐมนตรี
30.	9 ธันวาคม 2506 - 7 มีนาคม 2512	จอมพลถนอม กิตติขจร ¹
31.	7 มีนาคม 2512 - 16 พฤศจิกายน 2514	จอมพลถนอม กิตติขจร ¹
32.	18 ธันวาคม 2515 - 14 ตุลาคม 2516	จอมพลถนอม กิตติขจร ¹
33.	14 ตุลาคม 2516 - 22 พฤษภาคม 2517	นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ¹
33.	14 ตุลาคม 2516 - 22 พฤษภาคม 2517	นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ¹
34.	27 พฤษภาคม 2517 - 14 กุมภาพันธ์ 2518	นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ¹
35.	15 กุมภาพันธ์ 2518 - 6 มีนาคม 2518	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ¹
36.	14 มีนาคม 2518 - 12 มกราคม 2519	ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ¹
37.	20 เมษายน 2519 - 23 กันยายน 2519	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ¹
38.	25 กันยายน 2519 - 6 ตุลาคม 2519	ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ¹
39.	22 ตุลาคม 2519 - 19 ตุลาคม 2520	นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ¹
40.	11 พฤศจิกายน 2520 - 12 พฤษภาคม 2522	พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ¹
41.	12 พฤษภาคม 2522 - 29 กุมภาพันธ์ 2523	พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ¹
42.	3 มีนาคม 2523 - 30 เมษายน 2526	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ¹
43.	30 เมษายน 2526 - 4 สิงหาคม 2529	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ¹
44.	5 สิงหาคม 2529 - 3 สิงหาคม 2531	พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ¹
45.	4 สิงหาคม 2531 - 9 ธันวาคม 2533	พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ¹
46.	9 ธันวาคม 2533 - 23 กุมภาพันธ์ 2534	พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ¹
47.	2 มีนาคม 2534 - 6 เมษายน 2535	นายอานันท์ ปันยารชุน ¹
48.	7 เมษายน 2535 - 9 มิถุนายน 2535	พลเอกสุจินดา คราประยูร ¹
49.	10 มิถุนายน 2535 - 22 กันยายน 2535	นายอานันท์ ปันยารชุน ¹
50.	23 กันยายน 2535 - 13 กรกฎาคม 2538	นายชวน หลีกภัย ¹
51.	13 กรกฎาคม 2538 - 25 พฤศจิกายน 2539	นาย บรรหาร ศิลปอาชา ¹
52.	25 พฤศจิกายน 2539 - 9 พฤศจิกายน 2540	พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ¹
53.	9 พฤศจิกายน 2540 - 9 กุมภาพันธ์ 2544	นาย ชวน หลีกภัย ¹
54.	9 กุมภาพันธ์ 2544 - 9 มีนาคม 2548	พ.ต.ท ทักษิณ ชินวัตร ²
55.	9 มีนาคม 2548 - 19 กันยายน 2549	พ.ต.ท ทักษิณ ชินวัตร ³
56.	1 ตุลาคม 2549 - 6 กุมภาพันธ์ 2551	พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ⁴

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ระยะเวลา	นายกรัฐมนตรี
57.	6 กุมภาพันธ์ 2551 – 24 กันยายน 2551	นาย สมักร สุนทรเวช ⁵
58.	24 กันยายน 2551 – 20 ธันวาคม 2551	นาย สมชาย วงศ์สวัสดิ์ ⁶
59.	20 ธันวาคม 2551 – 5 สิงหาคม 2554	นาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ⁷
60.	5 สิงหาคม 2554 – 9 ธันวาคม 2556	นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ^{8,9,10}

ที่มา : ¹ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2540) ² สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2544)
³ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2548) ⁴ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2549)
⁵ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2551ก) ⁶ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2551ข)
⁷ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2551ค) ⁸ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2554ก)
⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 115ก วันที่ 9 ธันวาคม 2556
¹⁰ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 1 วันที่ 22 พฤษภาคม 2557

2.4 ช่วงเวลาการปกครองของพระราชอาณาจักรไทยกับวิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ก่อนที่จะมีการทบทวนนโยบายการเกษตรและเหตุการณ์ที่สำคัญในช่วงระยะเวลาต่างๆ นั้น เพื่อให้เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการเกษตรกับการจัดตั้งหน่วยงานการพัฒนาการเกษตรที่ได้เปลี่ยนแปลงมาอย่างชัดเจน จึงได้ทบทวนถึงการวิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา ดังนี้

ตารางที่ 3 ช่วงเวลาการปกครองของราชอาณาจักรไทยกับวิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ช่วงเวลาการปกครอง	วิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สมัยอาณาจักรอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310)	- มีการจัดตั้ง “กรมนา” ¹ - มีการตรา “กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ” ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คือ เรื่องการไถนาและสัตว์พาหนะ ¹
สมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325)	- เนื่องจากการปกครองยังคงเป็นแบบจตุสดมภ์ คือ เวียง วัง คลัง นา “กรมนา” จึงยังคงทำหน้าที่บริหารการเกษตร ¹

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ช่วงเวลาการปกครอง	วิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 (พ.ศ. 2325-2352)	- การปกครองยังคงเป็นแบบจตุสดมภ์ ¹ - “กรมนา” ทำหน้าที่บริหารการเกษตร ¹ - มีการตรา “กฎหมายตราสามดวง” ¹
รัชกาลที่ 2 (พ.ศ. 2352-2367)	- “กรมนา” ทำหน้าที่บริหารการเกษตร ¹
รัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2367-2394)	- “กรมนา” ทำหน้าที่บริหารการเกษตร ¹
รัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394-2411)	- “กรมนา” ทำหน้าที่บริหารการเกษตร ¹
รัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2411-2453)	
1 เมษายน 2535	- มีการปรับปรุง “กรมนา” ยกเป็น “กระทรวงเกษตรราธิการ” ¹
มีนาคม 2439	- มีการปรับเปลี่ยน “กระทรวงเกษตรราธิการ” จัดตั้งเป็น “กรมเกษตรกร” ในกระทรวงการคลัง ¹
พ.ศ. 2442	- มีการจัดตั้ง “กระทรวงเกษตรราธิการ” ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ¹
17 กุมภาพันธ์ 2544	- จัดตั้ง “กรมทะเบียนที่ดิน” ใน “กระทรวงเกษตรราธิการ” ¹
13 มิถุนายน 2445	- จัดตั้ง “กรมคลอง” ใน “กระทรวงเกษตรราธิการ” ¹
พ.ศ. 2446	- จัดตั้ง “กรมช่างไหม” ใน “กระทรวงเกษตรราธิการ” ¹
เมษายน 2451	- เปลี่ยน “กรมช่างไหม” เป็น “กรมเพาะปลูก” ¹
รัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453-2468)	
30 กันยายน 2457	- จัดตั้ง “กรมทศน้ำ” ใน “กระทรวงเกษตรราธิการ” ¹
พ.ศ. 2458	- จัดตั้งสวนทดลองเพาะปลูกขึ้นที่อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็น สถานีกลีกรรรมแห่งแรกของประเทศไทย ¹
พ.ศ. 2459	- จัดตั้งสถานีทดลองข้าวรังสิตเป็นสถานีทดลองข้าวแห่งแรกของประเทศไทย ¹

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ช่วงเวลาการปกครอง	วิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468-2477) พ.ศ. 2468 พ.ศ. 2470 พ.ศ. 2474	- จัดตั้ง “กรมรักษาสัตว์น้ำ”¹ - เปลี่ยนชื่อ “กรมทนต์น้ำ” เป็น “กรมชลประทาน”¹ - มีการรวม “กรมเพาะปลูก” กับ “กองตรวจพันธุ์รูกษชาติ” ตั้งเป็น “กรมตรวจกลีกรรรม” สังกัดกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม¹
วันที่ 24 มิถุนายน 2475	ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดและมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ²
รัฐบาลคณะที่ 1 29 มิถุนายน 2475	- รวม “กระทรวงเกษตรราธิการ” กับ “กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม” เป็น “กระทรวงเกษตรพนิชการ”¹ โอนกรมป่าไม้ไปขึ้น “กระทรวงมหาดไทย”¹
รัฐบาลคณะที่ 4 3 พฤษภาคม 2476 3 พฤษภาคม 2476	- เปลี่ยนชื่อ “กระทรวงเกษตรพนิชการ”¹ เป็น “กระทรวงเศรษฐการ” - เปลี่ยนชื่อ “กรมรักษาสัตว์น้ำ” เป็น “กรมประมง”¹ - เปลี่ยนชื่อ “กรมตรวจกลีกรรรม” เป็น “กรมเกษตร”¹ - โอนกรมป่าไม้กลับมาขึ้น “กระทรวงเกษตรพนิชการ”¹
รัฐบาลคณะที่ 6 2 ตุลาคม 2477	- แยกกระทรวงเศรษฐการออกเป็น 2 ทบวง คือ 1. ทบวงเกษตรราธิการ¹ 2. ทบวงพาณิชย์การและคมนาคม¹
รัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2477-2489) รัฐบาลคณะที่ 6 1 เมษายน 2478	- ได้แยกทบวงเกษตรราธิการ “ออกจากกระทรวงเศรษฐการ” แล้วยกเป็น “กระทรวงเกษตรราธิการ”¹ - รวม “กรมเกษตร” และ “กรมประมง” เข้าด้วยกันเป็น¹ “กรมเกษตรและกรมประมง” สังกัด “กระทรวงเกษตรราธิการ”¹

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ช่วงเวลาการปกครอง	วิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตุลาคม 2478	- ส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงเกษตรราธิการ คือ “กรมชลประทาน” กรมที่ดินและกรมโลหกิจ กรมป่าไม้และกรมสหกรณ์
<u>รัฐบาลคณะที่ 8</u>	- จัดตั้งโรงเรียนป่าไม้แพร่ ¹
พ.ศ. 2481	- ได้แยก “กรมเกษตรและการประมง” ออกเป็น 2 กรม คือ “กรมเกษตร” และ “กรมประมง” อยู่ในสังกัด “กระทรวงเกษตรราธิการ” ¹
2 กุมภาพันธ์ 2486	- ส่วน “กรมที่ดิน” โอนไปสังกัด “กระทรวงมหาดไทย” “กรมโลหกิจ” โอนไปสังกัด “กระทรวงเศรษฐกิจ (กระทรวงเศรษฐกิจเดิม)” ¹
<u>รัชกาลที่ 9</u>	- สถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ²
(พ.ศ. 2489-ปัจจุบัน)	
<u>รัฐบาลคณะที่ 24</u>	
12 มีนาคม 2495	- เปลี่ยนชื่อจาก “กระทรวงเกษตรราธิการ” เป็น “กระทรวงเกษตร” ²
<u>รัฐบาลคณะที่ 25</u>	
15 เมษายน 2496	- จัดตั้งองค์การสะพานปลา ²
16 กันยายน 2496	- จัดตั้ง “กรมการข้าว” ใน “กระทรวงเกษตร” ²
<u>รัฐบาลคณะที่ 29</u>	
พ.ศ. 2502	- โอนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ²
27 กันยายน 2504	- จัดตั้ง “กรมส่งเสริมการเกษตร” ²
23 พฤษภาคม 2506	- จัดตั้ง “กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ” โอน “กรมชลประทาน” ไปสังกัด “กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ” ²
	- จัดตั้งกรมพัฒนาที่ดิน สังกัด “กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ” ²
<u>รัฐบาลคณะที่ 31</u>	
6 กันยายน 2504	- จัดตั้ง “องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย” ¹
1 ตุลาคม 2515	- ยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ โอน “กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และ กรมส่งเสริมสหกรณ์” ไปสังกัด “กระทรวงเกษตร” ²
	- รวม “กรมกลีกรรรม” และ “กรมการข้าว” เป็น “กรมวิชาการเกษตร” ¹
17 พฤศจิกายน 2515	- จัดตั้ง “กองบินเกษตร” ในสำนักงานปลัดกระทรวง ²

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ช่วงเวลาการปกครอง	วิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
<u>รัฐบาลคณะที่ 35</u> 14 กุมภาพันธ์ 2518 5 มีนาคม 2518	จัดตั้ง “สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง” สังกัด “สำนักงานปลัดกระทรวง” ² จัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ²
<u>รัฐบาลคณะที่ 36</u>	- จัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงขึ้นในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง ²
<u>รัฐบาลคณะที่ 41</u> 29 กันยายน 2522 5 ตุลาคม 2517	- เปลี่ยนชื่อ “กระทรวงเกษตร” เป็น “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์” ² - จัดตั้ง “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร” ² - จัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก) เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ²
<u>รัฐบาลคณะที่ 57</u> 9 ตุลาคม 2545 1 กันยายน 2546 15 มีนาคม 2549	- มีการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ³ - จัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ³ - จัดตั้งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยโอนภารกิจด้านนี้จาก “กรมป่าไม้” ไปสังกัด “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ³ - จัดตั้ง “สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ” ³ - โอน “กรมป่าไม้” ไปสังกัด “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ⁴ - จัดตั้ง “กรมการข้าว” ⁵ (ได้เคยมีการจัดตั้งกรมการข้าวครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2493 ได้ยุบรวมกับกรมสิทธิกรม เมื่อ พ.ศ. 2515 เป็นกรมวิชาการเกษตรและมีกองการข้าวอยู่ในสังกัด)
<u>รัฐบาลคณะที่ 59</u> 4 ธันวาคม 2552	- จัดตั้ง “กรมหม่อนไหม” (ได้เคยมีการจัดตั้งกรมช่างไหม เมื่อ พ.ศ. 2446 ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นกรมเพาะปลูก เมื่อรวมกับกองตรวจพันธุ์รุกชาติ เป็นกรมตรวจจสิทธิกรม เมื่อ พ.ศ. 2474)
<u>รัฐบาลคณะที่ 60</u> 24 มกราคม 2556	- จัดตั้ง “กรมฝนหลวงและการบินเกษตร” ⁷ โครงสร้างของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปัจจุบัน ¹ 1. สำนักงานรัฐมนตรี 2. สำนักงานปลัดกระทรวง 3. กรมการข้าว 5. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 6. กรมประมง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ช่วงเวลาการปกครอง	วิวัฒนาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	7. กรมปศุสัตว์ 8. กรมพัฒนาที่ดิน 9. กรมวิชาการเกษตร 10. กรมส่งเสริมการเกษตร 11. กรมส่งเสริมสหกรณ์ 12. กรมหม่อนไหม 13. กรมฝนหลวงและการบินเกษตร 14. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 15. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 16. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ รัฐวิสาหกิจ 1. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 2. องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย 3. องค์การสวนยาง 4. องค์การสะพานปลา 5. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การมหาชน 1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง 2. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร 3. สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ที่มา :
1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525)
 2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2535)
 3. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2545)
 4. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 93 ก วันที่ 1 กันยายน 2546
 5. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนที่ 28 ก วันที่ 15 มีนาคม 2549
 6. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนที่ 42 ก วันที่ 3 ธันวาคม 2552
 7. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 8 ก วันที่ 24 มกราคม 2556

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2525. **วิวัฒนาการด้านการเกษตรกรุงรัตนโกสินทร์**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาควิพิมพ์ กทม.
2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2535. **หนึ่งร้อยปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 1 เมษายน 2535**.
3. กรมชลประทาน, วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี, สวท เสนาณรงค์, สืบแสง พรหมบุญ, เสถียรพงษ์วรรณปก และณรงค์ พ่วงพิศ. 2532. **ประเทศของเรา 1-2**. บริษัทอักษรเจริญทัศน์ จำกัด กทม.
4. คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ก. **ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 2 รัชกาลที่ 4 - พ.ศ. 2475**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พุทธศักราช 2525 อมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร.
5. คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ข. **ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 2 รัชกาลที่ 4 - พ.ศ. 2475**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พุทธศักราช 2525 อมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร.
6. เจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์. 2484. **ประวัติกระทรวงเกษตรธิการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2550 อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด กรุงเทพฯ.
7. ณรงค์ โฉมเฉลา. 2547. **ข้าว : ศัตรูในปฐพีวิถีชีวิตในบันทึกเครือข่ายพืชปลูกพื้นเมืองไทย ฉบับที่ 3**.
8. บริบูรณ์ สัมฤทธิ์. 2547. **สุวรรณภูมิแหล่งกำเนิดข้าวปลูกเอเชีย ในบันทึกเครือข่ายพืชปลูกพื้นเมืองไทย ฉบับที่ 3**.
9. ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. โรงพิมพ์ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ กรุงเทพฯ.
10. วลลภา รุ่งศิริแสงรัตน์. 2545. **บรรพบุรุษไทย: สมัยก่อนสุโขทัยและสมัยสุโขทัย**. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กทม.
11. ศรีศักร วลัยโกตม. 2532. **เมืองโบราณในอาณาจักรสุโขทัย**. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
12. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2545. **ส่วนราชการตามโครงสร้างใหม่และการถ่ายโอนภารกิจ**. กรุงเทพฯ.
13. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2544. **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544**.

14. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2548. *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี วันที่ 23 มีนาคม 2548.*
15. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2549. *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดย พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี วันที่ 3 พฤศจิกายน 2549.*
16. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2551ก. *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา โดย นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2551.*
17. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2551ข. *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา โดย นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี วันที่ 7 ตุลาคม 2551.*
18. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2551ค. *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี วันที่ 29 ธันวาคม 2551.*
19. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2554ก. *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา โดย นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี วันที่ 23 สิงหาคม 2554.*
20. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. *รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน.*
21. Gorman, C.F. 1969. *Hoabinthian: A Pebble Tool Complex with Early Plant Association in Southeast Asia.* Science 163: 671-673.
22. Juo, A.S.R., Wilding, L.P. 2001. *Land and Civilization: An Historical Perspective.* In Response to Land Degradation edited by Bridges, M. Oxford & IBH Publishing Co. Pvt.Ltd. Mew Delhi.
23. Osman, T.1979. *New Encyclopedia of Science.* Volume 1. Purnell Reference Books. Milwaukee.
24. Purseglove, J.W. 1969. *Tropical Crops Dicoteledons1.* Longmans, Green and Co.Ltd. United Kingdom.

บทที่ 3

นโยบายการเกษตรก่อนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
(พ.ศ. 1762-2475)

บทที่ 3

นโยบายการเกษตรก่อนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 1762-2475)

3.1 นโยบายการเกษตรสมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1762-1981)

อาณาจักรสุโขทัย ซึ่งมีกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีได้เริ่มต้นขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. 1762 โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยขึ้นอยู่กับเกษตรกรรมเป็นหลัก (กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ, 2533: 231) ทั้งนี้ ได้ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกหลักที่ 1 ว่า

“ ... เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดีในน้ำมีปลาในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจากอบในไพร่รู้ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองค้าไพร่ฟ้าหน้าใส ลูกเจ้าลูกขุนผู้ใดแลล้มตายหายกว่า เหย้าเรือน พ่อเชื้อเสื้อค้ำมัน ช้างขอ ลูกเมีย เยีย ข้าวไพร่ฟ้า ข้าไทย ป่าหมากป่าพลู พ่อเชื้อมันไว้ แก่ลูกมันสิ้น ...

... สร้างป่าหมากป่าพลู ทั่วเมืองทุกแห่ง ป่าพร้าวก็หลายในเมืองนี้ ปาลางก็หลายในเมืองนี้ หมากม่วง ก็หลาย ในเมืองนี้ หมากขามก็หลายในเมืองนี้ ใครสร้างได้ไว้แก่นมัน...

... เบื้องตะวันออกเมืองสุโขทัยนี้ มีพิหาร มีปู่ครู มีทะเลหลวง มีป่าหมาก ป่าพลู มีไร่มีนา มีถิ่นมีถ่าน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก มีปาม่วงมีป่าขาม ดูนามดังเกล้ง

เบื้องดินนอนเมืองสุโขทัยนี้ มีตลาดปสาน มีพระอจนะ มีปราสาท มีป่าหมากพร้าว ป่าหมากกลาง มีไร่มีนา มีถิ่นมีถ่าน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก

เบื้องหัวนอนเมืองสุโขทัยนี้ มีกุฎิพิหารปู่ครูอยู่ มีสรีดภงส์¹⁾ มีป่าพร้าว ปาลาง มีปาม่วง ป่าขาม มีน้ำโคก ...” (กรมศิลปากร, 2515 : 7-9)

อาณาจักรสุโขทัยนี้ พื้นที่เป็นแหล่งเพาะปลูกสำคัญ ได้แก่ บริเวณที่ราบลุ่มอันกว้างใหญ่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองสุโขทัย ศรีสขันธ์ ชากังราว สองแคว นครชุม ตาก พื้นที่บริเวณที่อยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำยม น่าน และปิง ถึงแม้จะมีน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ แต่พื้นที่มีลักษณะเป็นแอ่ง ที่ราบสลับกับที่ดอน มีเทือกเขาเตี้ยๆ กระจายอยู่ตามชายเขตที่ราบ (วิสันธิ โปธิสุนทร, 2528: 10) เมื่อถึงหน้าฝนก็จะเกิดน้ำท่วมแผ่เป็นบริเวณกว้าง เมื่อถึงหน้าแล้งน้ำก็กลับแห้งขอด พื้นที่เพาะปลูกได้ก็มีจำกัด จึงได้มีการส่งเสริมระบบชลประทานเพื่อช่วยเพาะปลูก โดยการสร้างรางคันดินชักน้ำจากบริเวณที่สูงด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ของตัวเมืองสุโขทัยให้ไหลลงมาตามร่องน้ำที่ขุดไว้ นำน้ำเข้ามาเก็บไว้ตามเหมือง ฝาย คู ของวัด และตามตระพังต่างๆ ทั้งในและนอกกำแพงเมือง เช่น ที่วัดพระพายหลวง วัดศรีชุม วัดตระพังเงิน วัดตระพังทอง วัดสระศรี และที่สรีดภงส์หรือท่านบพระร่วง บริเวณที่มีการทำชลประทานของอาณาจักรสุโขทัยอีกบริเวณหนึ่ง ได้แก่ บริเวณที่มีคูน้ำล้อมรอบทางทิศตะวันออกของวัดพระพายหลวงมีรางน้ำ ชักน้ำจากลำน้ำโจนระบายลงสู่ลำน้ำลำพัน ในปัจจุบัน คือ บริเวณที่เรียกว่า ทะเลน้อยและทะเลนาง (กระมล ทองธรรมชาติ, 2533: 231-232)

¹⁾ สรีดภงส์ : ทำนบ (มาจากภาษาสันสกฤตว่า สรติ ภง ค)

จากศิลาจารึกและข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าในอาณาจักรสุโขทัยนั้น ได้มีการทำนา ทำไร่ และทำสวน ตลอดจนมีการใช้ระบบชลประทานเพื่อช่วยในการเพาะปลูก มีตลาดปศุสัตว์ ซึ่งเป็นตลาดประจำสำหรับชาวเมืองซื้อขายสินค้ากัน เป็นการบำรุงและส่งเสริมการเกษตร ให้ประชาชนมีอิสระในการประกอบอาชีพ ที่ดินที่ได้ปลูกสร้างทำประโยชน์ก็ให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์เป็นกรรมสิทธิ์

ในสมัยกรุงสุโขทัยนี้ได้มีการนำนโยบายเรื่อง “กัลปนา” หรือการอุทิศที่ดิน แรงงานและสิ่งของให้ศาสนา สถานหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ใช้การโน้มน้าวให้ผู้คนมาร่วมกันหักล้างถางพงเพื่อปลูกข้าว โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนที่เกิดขึ้นและชุมชนใกล้เคียง เป็นการสะสมแรงงานให้แก่รัฐมากขึ้น (เยวณูช เวชภาดา และวันชัย วิทยาพิทักษ์, 2543: 25)

ในช่วงเวลาเดียวกับกรุงสุโขทัยนั้น ได้มีอาณาจักรล้านนาสถาปนาขึ้นในสมัยพญามังรายเมื่อ พ.ศ. 1839 พญามังรายได้ทรงบัญญัติกฎหมายที่เรียกว่า “มังรายศาสตร์” มีหลักปฏิบัติเรื่องการเกษตรที่เกี่ยวกับเหมืองฝาย และการเกษตร โดยกฎหมายให้ความสำคัญต่อดำรงต่อเหมืองฝาย ดังบทบัญญัติที่ว่า “**ผู้ใดสละหาดีหอบุชาฝายท่านเสีย ต้องถือว่าผิดฝายที่ห้อมันแบ่งหอบุชาดังเก่า แล้วที่ห้อมันแต่งเครื่องบูชาบริกรรมห้อมอบแล้ว ห้อมันแบ่งฝายไว้ดังเก่า**” หมายถึงหากผู้ใดทำลายศาลเทพารักษ์หรือห้อมฝายให้เกิดเสียหายหรือทำลายตัวฝาย จะต้องรับผิดชอบซ่อมแซมและจัดเครื่องพลีกรรมให้ถูกต้อง มิฉะนั้นจะต้องได้รับโทษ (เยวณูช เวชภาดา และ วันชัย ต้นติวิทยาพิทักษ์, 2543: 22-23)

นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเรื่อง “ไพร่สร้างไร่นา” ดังนี้

มาตรา 1 ไพร่ผู้ตาสหะสร้างป่าคานาร้างสวนร้างให้เป็นนาเป็นสวนเป็นบ้านเมืองให้กินข้าวไปก่อนสามปี ต่อจากนั้นจึงเก็บค่านาค่าสวน เพื่อให้ไพร่ผู้ตาสหะสร้างบ้านเมือง ฯลฯ เป็นพลเมืองดี (ผู้บ้านผู้เมืองดี) ได้รับความสุขสบาย

“หากมีผู้ใดถือดีว่า มียศศักดิ์มาเพิ่มค่าเช่านาให้แก่ขุนผู้กินนา เพื่อจักแย่งชิงเอานาไปจากผู้สร้างคนเดิมนั้นอย่ายอมให้กระทำได้ มันเป็นคนเลว อย่าปล่อยให้มียศมีอำนาจ ถ้าเป็นผู้เกียจคร้าน ก็จำทำให้ไร่นาเสียหายบ้านเมืองก็จะพลอยเสื่อมถอยไปด้วย

ผู้ใดทำนาขุมท่าน เจ้าของนาขุมเรียกเอาค่านาเมื่อเวลาต้นต้งมันคงขนาดปลูกดีไม่ขาดเอาค่านาครึ่งหนึ่ง เมื่อข้าวสุกจึงมาเก็บอีกให้ครบ ผิดเจ้าของนาขุมเรียกค่านาได้ครบภายในครั้งที่ 2 ที่ 3 อย่าว่าอะไรเถิดผิดทวงถาม 5 ครั้ง 6 ครั้ง ยังชำระไม่ครบให้เจ้าของนาขุมยึดเอาข้าวให้คุ้มค่านา แล้วอย่ายอมให้ทำนาต่อไป ผู้ใดทำนาขุมของท่านไม่ทั่วถึง ให้ส่งคืนแก่เจ้าของอย่าสืบช่วงให้ผู้อื่นทำนา ผิดสืบช่วงให้ผู้อื่นไป ให้เอานาคืนทั้งหมด

ผู้ใดทำนาของท่าน ให้ค่านาครบทุกปีไม่ล่าช้า ผู้อื่นจะไปเพิ่มค่าเช่าให้แก่เจ้าของนาขุมเพื่อแย่งนาไปทำผู้ทำอยู่ก่อน อย่าปล่อยให้เจ้าของนาตัดสิน ถ้าหากปล่อยไป ผู้มีมีย่อมจะไปขึ้นราคาค่าเช่าแก่เจ้าของนา ถ้าหากชนะก็จะเอานานั้นไปทำ จิตว่าไม่ชอบธรรม

ผู้ใดทำนาท่น ทั้งนาบางส่วนหรือทั้งหมดให้ร้างโดยไม่มีเหตุผล และไม่บอกให้เจ้าของนาทราบ เมื่อเจ้าของนาไปทวงค่านา มันจึงบอกว่าปล่อยนาทิ้งไว้ ก็ต้องบังคับให้มันใช้ค่านาให้จงได้ แล้วให้เรียกนาคืนเสียเถิด” (ประเสริฐ ณ นคร, 2521: 6, 102-103)

3.2 นโยบายการเกษตรสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310)

อาณาจักรอยุธยาได้รับการสถาปนาใน พ.ศ. 1893 ดำรงความเป็นเอกราชอยู่ได้ 417 ปี กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่ในที่ราบลุ่มมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสายดังที่ ลา ลูแบร์ ซึ่งเป็นราชทูตผู้หนึ่งในคณะทูตฝรั่งเศส ครั้งที่สองที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 โปรดให้ส่งมาเจริญทางพระราชไมตรีกับกรุงศรีอยุธยา ใน พ.ศ. 2230 ได้บันทึกไว้ว่า “ กรุงศรีอยุธยาไม่ใช่แต่เป็นเกาะเท่านั้น แต่ยังตั้งอยู่ท่ามกลางเกาะหลายเกาะซึ่งทำให้เป็นที่ตั้งแปลกมาก” (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525 : 297 -298) เมื่อมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ การเกษตรจึงเป็นอาชีพหลัก เศรษฐกิจของกรุงศรีอยุธยาจึงขึ้นอยู่กับการเกษตร และได้มีการค้าขายกับต่างประเทศ คือ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส

ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)ได้กำหนดการปกครองแบบจตุสดมภ์ คือ เวียง วัง คลัง นา (กรมพล ทองธรรมชาติ และคณะ, 2533: 166) มีขุนเกษตรราธิการ เป็นเสนาบดีกรมนา ในสมัยนี้ขุนเกษตรราธิการได้รับพระบรมราชโองการให้ตรากฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จที่ว่าด้วยเรื่องการไถนา และสัตว์พาหนะ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535: 6) ซึ่งมีเรื่องนโยบายที่ดินรวมอยู่ด้วย โดยเฉพาะบทที่ 45, 52 54 และ 59 ดังนี้

“กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ บทที่ 45 มาตราที่ 36 บัญญัติไว้ว่า “ถ้าผู้ใดก่อสร้างเล็กรั้งที่ไร่นาเรียกสวนนั้นให้ไปบอกแก่เสนา นายระวาง นายอากร ไปดูที่ไร่นา เรียกสวนที่ก่อสร้างนั้นให้รู้มากและน้อยให้เสนานายระวางนายอากรเขียนโฉนดให้ไว้แก่ผู้เล็กรั้งก่อสร้างนั้นให้รู้ว่าผู้นั้นอยู่บ้านนั้น ก่อสร้างเล็กรั้งตำบลนั้นขึ้นในปีนั้นเท่านั้นไว้เป็นสำคัญ ถ้าแลผู้ใดลักลอบ ก่อสร้างเล็กรั้งทำตามอำเภอใจเองมิได้บอกเสนานายระวาง นายอากรจับได้ก็ตี มีผู้ร้องฟ้อง พิจารณาเป็นสัจไซ้ร ให้ลงโทษ 6 สถาน”

กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ บทที่ 52 บัญญัติไว้ว่า “ที่ในแวนแคว้นกรุงเทพมหานคร ศรีอยุธยามหาดิลกภพพรรัตนราชธานีบุรีรมย์ เป็นที่แห่งพระเจ้าอยู่หัว หากให้ราษฎรทั้งหลายผู้เป็นข้าแผ่นดินอยู่จะได้เป็นที่ราษฎรก็หามิได้ แลมีพิพาทแก่กันดังนี้ เพราะมันอยู่แล้ว มันละที่ที่บ้านที่สวนมันเสีย และมีผู้หนึ่งเข้ามาอยู่แลล้อมทำไว้เป็นค่านับ ให้เป็นสิทธิแก่มัน แต่มันหากไปราชการสุขทุกข์ประการใดก็ตีมันกลับมาแล้วมันจะเข้ามาอยู่เล่าไซ้ร ให้คืนมันอยู่เพราะมันมิได้ชัดที่มันเสีย ถ้ามันชัดที่เสียช้านานถึง 9 ปี 10 ปี ไ้ไซ้ร ให้แขวงจัตราษฎรซึ่งหาที่มันได้นั้นอยู่ อย่าให้ที่นั้นเปล่าเป็นทำเลเสีย อนึ่งถ้าที่นั้นมันปลูกต้นไม้อ้อยมณี อันมีผลไว้ให้ผู้อยู่ให้ค่าต้นไม้ นั้น ถ้ามันพุนเป็นโคกไว้ให้บำเหน็จซึ่งมันพุนนั้นโดยควรส่วนที่นั้นมิให้ซื้อขายแก่กันเลย”

กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ บทที่ 54 มาตรา 42 บัญญัติไว้ว่า “ถ้าที่นอกเมืองหลวง อันเป็นแวนแคว้นกรุงศรีอยุธยาใช้ที่ราษฎร อย่าให้ซื้อขายแก่กันอย่าละไว้ให้เป็นทำเลเปล่า และให้

นายบ้าน นายอำเภอ แขวง และนายอากร จัดคนเข้าอยู่ในที่นั้น อนึ่ง ที่นอกเมืองชำระตออยู่นานก็ดี แลมันผู้หนึ่งล้อมเอาที่นั้นเป็นไร่เป็นสวน มันได้ปลูกต้นไม้สรรพภูมิในที่นั้นไว้ ให้ลดอากรแก่มันปีหนึ่ง พันกว่านั้นเป็นอากรหลวงแล”

กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ บทที่ 59 มาตรา 48 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดเช่าที่ ไร่นา ว่าจะทำกินแลให้ค่าเช่าแก่เจ้าของนั้น เมื่อถึงเทศกาลจะทำนาก็ไปไม่ได้ทำนา ถ้าเจ้านาเอานาไปให้ผู้อื่นเช่า เล่า ควรให้เรียกเอาค่านานั้นคืนเป็นทวีคูณ ถ้าหาฝนมิได้ผู้เช่ามิได้ทำ ผู้เช่าจะคืนเอาค่านานั้นมิได้ เมื่อมีฝนพายุหน้าจึงให้ทำ เพราะเหตุทำนานั้นเอาฝนเป็นประมาณ”

จากกฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จทั้งสามบทดังกล่าวนี้ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช (2510: 21) ได้อธิบายไว้ว่า

“กฎหมายกรุงศรีอยุธยาเป็นห่วงใยในเรื่องอาหารการกินเป็นอันมาก ในลักษณะเบ็ดเสร็จ เริ่มตั้งแต่บทที่ 1 ไปจนถึงบทที่ 36 จึงมีบัญญัติไว้เพื่อส่งเสริมให้เมืองไทยเป็นเมืองในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เช่น มีบทเฉพาะว่าถึงเทศกาลเดือน 6 เดือน 9 เมื่อข้าวเป็นต้น เป็นลำ ให้ผูกช้างม้า โค กระบือเสีย อย่าปล่อย ถ้าเจ้าของปล่อยให้มันหลุดไปกินข้าวท่าน เจ้าของต้องรับผิดชอบเจ้าของลงข้าว กล้าไว้ในนา มีข้อห้ามมิให้ไถนาเพลียนเหยียบข้าวท่าน ต้นข้าวขึ้นอยู่ในนาท่านแล้วห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไป สุ่มปลาแทงปลาให้ข้าวของท่านเสียหาย คนไทยทำนาเอาข้าวเป็นแม่”

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2535 : 3-4) รายงานไว้ว่า “หน้าที่ของกรมนามีหลักฐานปรากฏเป็นครั้งแรกในกฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ ซึ่งได้ตราขึ้นในแผ่นดิน สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) แห่งกรุงศรีอยุธยาว่า ได้มีพระบรมราชโองการฯ ดำรัสสั่งแก่ขุนเกษตราธิบดีให้ตราพระราชกฤษฎีกาโฆษณาให้ประชาชนทราบ และมีหน้าที่รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานั้น อันเป็นบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ว่าด้วยลักษณะที่ราษฎรจะพิพาทกันด้วยเรื่องข้าว และพืชผลในนาไร่และสัตว์พาหนะ เช่น ช้าง ม้า โค กระบือ มีกรณีปล่อยสัตว์พาหนะให้เข้าไปกินข้าวในนาท่าน ขบถล้อเกวียนเหยียบลัดข้าวท่าน ลักกล้า ลักเกี่ยวข้าวในนา ลักแอก ลักไถ ลักไขน้ำในนา แยกนากัน ทำนาคาบเกี่ยวกัน ต้นข้าวล้มเข้าหากัน เป็นต้น และว่าด้วยการกันสร้างเล็กรั้งที่ไร่นา เรือกสวน การออกโฉนด ดังนี้ทำให้เห็นได้ว่า กรมนามีหน้าที่ป้องกันและระงับข้อพิพาทของราษฎรเกี่ยวกับเรื่องข้าว พืชผลนาไร่และสัตว์พาหนะ มาแต่เบื้องแรก ซึ่งนับว่าเป็นการบำรุงการเกษตรที่สำคัญอย่างหนึ่ง โดยช่วยให้ราษฎรไม่ต้องเสียเวลาทำมาหากินเพราะการพิพาทกัน ”

หน้าที่กรมนามาปรากฏมากขึ้นในพระธรรมนูญตรากระทรวง ที่ได้ตราขึ้นในแผ่นดิน พระเจ้าปราสาททอง แห่งกรุงศรีอยุธยาโดยระบุว่า ตราประจำตำแหน่งเจ้าพระนาพลเทพ 9 ดวงนั้น ดวงไหนสำหรับใช้ในหน้าที่อย่างไร ซึ่งสรุปได้ว่า กรมนามีหน้าที่คิดจัดการให้ที่ดิน ซึ่งรกร้างว่างเปล่าอยู่ไม่เป็นประโยชน์ให้มีผู้เล็กรั้ง กลับเป็นที่มีประโยชน์มากขึ้น จัดการเกี่ยวกับชลประทาน สัตว์พาหนะเก็บทางข้าวขึ้นฉางหลวง เกี่ยวกับการพระราชทานที่ดิน เพื่อการศาสนา และแก่บุคคล ระงับการวิวาทในที่ดิน และรวมถึงการตั้งกรมการนา ออกไปอยู่ประจำตามหัวเมือง สำหรับรักษาการดังกล่าวข้างต้น”

เมื่อ พ.ศ. 2230 ลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ได้เดินทางมายังกรุงศรีอยุธยาและมีบันทึกเกี่ยวกับการเกษตรบางเรื่องไว้ดังนี้

“สวนผลไม้ที่บางกอก : สวนผลไม้ที่บางกอกนั้นมีอาณาบริเวณยาวไปตามชายฝั่งแม่น้ำ โดยทวนขึ้นไปสู่เมืองสยามถึง 4 ลี้ กระทั่งจรดตลาดขวัญ (Talacoan) ทำให้เมืองหลวงแห่งนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลาหารซึ่งคนพื้นเมืองชอบบริโภคกันนักหนาข้าพเจ้าหมายถึงผลไม้มานานาชนิดเป็นอันมาก”

“ข้าว : ข้าวเป็นพืชผลเก็บเกี่ยวทางเกษตรอันสำคัญของชาวสยามและเป็นอาหารอันดีที่สุดของพวกเขา ทำให้เขามีกำลังวังชา ชาวสยามปลูกข้าวในที่ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึงตามหัวเมืองต่างๆ แห่งราชอาณาจักรด้วยเหมือนกัน และข้าวชนิดนี้เป็นข้าวพันธุ์ดี (ข้าวนาดำ) และเก็บไว้ได้นานกว่ากันด้วย เมื่อข้าวที่เพาะเป็นกล้าไว้ในดินงอกงามขึ้นตามสมควร ก็ย้ายเอาไปปลูกในที่อื่นซึ่งได้เตรียมไถคราดล่วงหน้าไว้แล้ว แล้วก็ไถน้ำออกมาทำนองเดียวกับที่เราทำนาเกลือ จนกระทั่งน้ำเพียงพอน้ำยดินให้นุ่ม เพราะเช่นนี้ จึงต้องมีอ่างเก็บน้ำไว้ในที่ดอนกว่าหน่อย หรือไม่ก็ต้องกักน้ำฝนไว้ในท้องทุ่งนั้นเองโดยยกคันนารอบๆ เป็นกระทง เมื่อระบายน้ำเข้าไปในนาแล้วไถคราดทำพื้นดินให้เรียบ เสร็จแล้วจึงนำข้าวกล้ามาดำรากมิดลงไปในดิน ที่ละกอรายเรียงกันไปโดยใช้ไม้หัวแม่มือกดลงไป”

“เวลาทำนาและเวลาเก็บเกี่ยว : ชาวสยามมิได้ชวนขวายเป็นปรับปรุงที่ดินของตนนัก ได้แต่ไถและหว่านเท่านั้น เมื่อฝนตกชุ่ม พอทำให้ดินอ่อนละมุนลง และดำเนินการเก็บเกี่ยวเอา บรรดาที่ดินซึ่งน้ำท่วมนองอยู่นั้นเป็นเนื้อนาดีสำหรับปลูกข้าว และว่ากันว่ารวงข้าวนั้นย่อมหนีพ้นน้ำเสมอ ถ้าน้ำขึ้นสูงหนึ่งฟุต ในระยะยี่สิบสี่ชั่วโมง รวงข้าวก็จะงอกยาวขึ้นถึงหนึ่งฟุตในระยะยี่สิบสี่ชั่วโมงเหมือนกัน แต่ถึงแม้จะยืนยันทัน อย่างไรว่าอาจเป็นไปได้ ข้าพเจ้าก็ลำบากใจไม่น้อยที่จะเชื่อว่าในท้องทุ่งที่น้ำท่วมเจ็บบ้างเช่นนั้น รวงข้าวจะหนีพ้นน้ำได้ทั้งหมด ข้าพเจ้าเชื่อว่าที่ใดที่น้ำท่วมยอดข้าวแล้วก็น่าจะทำให้ต้นข้าวเน่าไปเสียมากกว่า”

“พิธีแรกนาขวัญในสยาม : ในสมัยก่อน พระเจ้ากรุงสยามเสด็จพระราชดำเนินทรงแรกนาขวัญจรดพระนังคัลด้วยฝีพระหัตถ์ของพระองค์เอง ในวันฤกษ์วันหนึ่งในรอบปี เป็นเวลาติดต่อกันมาเกือบศตวรรษแล้ว แต่ครั้งแล้วทรงพิเคราะห์ตามทางไสยศาสตร์เห็นว่าเป็นลางไม่ดี จึงไม่ทรงแรกนาด้วยพระองค์เองอีกต่อไป แต่ทรงมอบหมายพระราชพิธีอันสำคัญนี้ให้สมมุติภักษัตริย์หนึ่งซึ่งทรงแต่งตั้งขึ้น เป็นเฉพาะทุกปี ให้ทำหน้าที่แทนพระองค์ บุคคลผู้นี้มิได้ใช้พระนามาภิไธยของพระมหากษัตริย์ หากใช้นามว่า ออกญาข้าว (Oc-ya Kaou) ซึ่งแปลว่า ออกญาแห่งข้าว (Oc-ya de Ris) ออกญานั้นขึ้นขี่โคแดงไปยังที่ๆจะแรกนามีขบวนขุนนางผู้ได้บังคับบัญชาติดตามไปเป็นอันมาก การที่ได้เป็นพญาจำลองนี้ชั่ววันเดียวกัน (มีรายได้) พอที่จะเลี้ยงชีพไปได้ตลอดปี และการเป็นพญาจำลองนี้ก็มิถือว่าเป็นลางร้ายตามความหลงเชื่ออันเดียวกันนั้นแก่บุคคลผู้นั้นแต่ประการใด ดังที่เกิดขึ้นแก่องค์พระมหากษัตริย์แท้ ข้าพเจ้าสงสัยว่าธรรมเนียมให้พระมหากษัตริย์ทรงแรกนาขวัญเป็นประเพณีนี้ น่าจะมีที่มาจากประเทศจีนสู่ตั้งเกีย แล้วจึงลงมาสู่ประเทศสยามอีกทอดหนึ่งพร้อมๆ กับวิชาประกอบภกสิกรรมทั้งปวง”

“การแรกนานั้นเป็นทั้งรัฐประศาสนนโยบายและการถือทางไสยศาสตร์ : การคิดเรื่องแรกนาขวัญขึ้นนี้ น่าจะเป็นเครื่องจูงใจให้ประชาชนมีความศรัทธาในการทำไร่ไถนาตามแบบอย่าง

พระมหากษัตริย์ แต่ก็มีเรื่องถือโชคลางเคลล้ายอยู่เป็นอันมาก เพื่อที่จะวิงวอนผีดีและผีร้าย ซึ่งชาวสยามเชื่อว่าเป็นผู้ให้คุณหรือให้โทษแก่สรรพสิ่งอันเกิดจากแม่ธรณีได้ นอกจากนั้นในการประกอบพิธีนี้ออกญาข้าว ยังต้องเซ่นสรวงผีสาងเทพารักษ์ในทุ่งนานั้น ด้วยการจุดไฟเผากองรวงข้าวทั้งกองด้วยมือของตนเองอีกด้วย” (สันต์ ท. โกมลบุตร, 2548: 28, 65, 73, 74)

3.3 นโยบายการเกษตรในสมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325)

กรุงธนบุรีสถาปนาเมื่อ พ.ศ. 2310 เป็นราชธานีอยู่ได้ 15 ปี นอกจากมีการทำสงครามป้องกันประเทศและรวบรวมผู้คนให้เป็นปึกแผ่น และปลอดภัยจากการรุกรานของอาณาจักรเพื่อนบ้านแล้ว สมเด็จพระเจ้าตากสินได้ทรงแก้ไขปัญห เศรษฐกิจให้ฟื้นตัวขึ้นมาอีกด้วย พระราชนิพนธ์ในเรื่องการแก้ไขความอดอยากขาดแคลนของราษฎรนั้น สมเด็จพระเจ้าตากสินได้เคยตรัสว่า

“บุคคลผู้ใดเป็นอาทิจือเทวดา บุคคลผู้มีฤทธิ์มาประสิทธิ์มากระทำให้ข้าวปลาอาหารบริบูรณ์ขึ้น ให้สัตว์โลกเป็นสุขได้ แม้ผู้นั้นจะปรารถนาพระพาทาแห่งเราข้างหนึ่ง ก็อาจตัดบริจาคให้แก่ผู้นั้นได้” (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 65, 253 อ้างถึงโดยเสถียร ศกุนโต 2507:27)

การเกษตรกรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในสมัยกรุงธนบุรี ทั้งนี้ เพื่อผลิตอาหารให้พอเพียงแก่ความต้องการของประชาชน เช่นใน พ.ศ. 2311 ข้าวสารมีราคาแพง สมเด็จพระเจ้าตากสินได้โปรดให้ข้าราชการทำนาปรัง เพื่อมิให้ต้องไปแย่งซื้อข้าวจากราษฎร (เสถียร ศกุนโต, 2507: 30) ในสมัยนี้ได้มีการค้าขายติดต่อกับประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่

เนื่องจากการปกครองยังคงใช้แบบจตุสดมภ์เหมือนสมัยกรุงศรีอยุธยา การบริหารการเกษตรจึงอยู่ในความรับผิดชอบของกรมนา

3.4 นโยบายการเกษตรในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ระหว่าง พ.ศ. 2325-2475

3.4.1 นโยบายการเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 1 (พ.ศ. 2325-2352)

ในรัชสมัยนี้ การปกครองส่วนใหญ่คงดำเนินการตามระบบการปกครองในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีตำแหน่งเสนาบดีจตุสดมภ์ โดยเสนาบดีกรมนา มีหน้าที่จัดการดูแลรักษานาหลวง เก็บหาข้าว ค่านาจากราษฎรเข้าฉางหลวงไว้ จัดหาและรักษาเสบียงอาหารสำหรับพระนครไว้ใช้ในคราวมีศึกสงคราม หรือเกิดความอึดขัดขาดสนขึ้น (เสถียร ศกุนโต, 2507: 68)

ในรัชสมัยนี้ ได้มีการตรา **“กฎหมายตราสามดวง”** ขึ้นโดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตรอยู่ด้วย กฎหมายฉบับนี้ได้ใช้เป็นเวลานานประมาณ 100 ปี จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 จึงได้มีการยกเลิก

ใน พ.ศ. 2329 มีการนำมันสำปะหลังเข้าสู่ประเทศไทยจากประเทศมาเลเซีย และใน พ.ศ. 2330 ได้มีการนำทุเรียนเข้ามาสู่ประเทศไทยจากประเทศพม่า (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 18)

3.4.2 นโยบายการเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 2 (พ.ศ. 2352-2367)

ในรัชสมัยนี้ ได้เริ่มมีการเดินสวนเดินนาขึ้นใน พ.ศ. 2354 เสถียร ศกุนโต (2507 : 136-138) ได้กล่าวไว้ว่า

“การเดินสวน” ก็คือ การแต่งเจ้าพนักงานออกไปสำรวจสวนของราษฎร เพื่อประโยชน์ในการเก็บอากรสวน ซึ่งในครั้งนั้นเก็บตามจำนวนชนิดของต้นไม้ ที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าของสวน เช่น ต้นผลไม้ชั้นดี ได้แก่ ทุเรียน มังคุด มะม่วง ฯลฯ ก็เก็บค่าอากรสูง ถ้าเป็นต้นไม้ชั้นรอง ได้แก่ ขนุน สะท่อน ส้ม มะไฟ ฯลฯ ก็เสียค่าอากรต่ำลงมา ดังนั้น เป็นต้น

เมื่อเวลาผ่านไปนานๆ ย่อมอาจจะมีต้นไม้ที่ปลูกขึ้นใหม่ และของเก่าที่ล้มตายไป หรือ การเปลี่ยนที่สวนมาเป็นที่นา และที่ป่ามาทำเป็นสวนขึ้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ย่อมมีอยู่เสมอ ฉะนั้นเพื่อให้เจ้าของสวนได้รับความยุติธรรมในการเสียค่าอากรสวน จึงมีประเพณีที่นานๆ ทางราชการจะให้เจ้าพนักงานออกไป “เดินสวน” ครั้งหนึ่ง ตามปกติที่ปฏิบัติกันมาเปลี่ยนรัชกาลใหม่ก็เป็นกำหนดที่จะต้องเดินสวนกันครั้งหนึ่ง แต่บางรัชกาลที่มีระยะยาวนานก็อาจมีการเดินสวนหลายครั้งด้วยกัน

ข้าหลวงเดินสวน มีหน้าที่ตรวจรังวัดที่ดิน และออกโฉนดให้แก่เจ้าของสวนถือไว้เป็นสำคัญ ซึ่งในโฉนดนั้นจะมีรายการจำนวนต้นไม้ที่จะต้องเสียค่าอากรแต่ละประเภทไว้โดยชัดแจ้งสำหรับเจ้าพนักงาน พระคลังสวนจะได้เก็บเงิน ค่าอากรตามโฉนดนี้ทุกปีไปจนกว่าจะมีการเดินสวนครั้งใหม่ต่อไป

ส่วน “การเดินนา” นั้น ก็คล้ายคลึงกับการเดินสวน กล่าวคือ จะมีข้าหลวงชุดหนึ่งออกสำรวจที่นาของราษฎร แล้วออกหนังสือสำคัญให้แก่เจ้าของนานั้นๆ เพื่อสำหรับเป็นหลักฐานในการเก็บค่านาต่อไป แต่ในรัชกาลที่ 2 นี้ การเก็บค่านามีได้เรียกเก็บเป็นตัวเงิน หากใช้เก็บเป็นทางข้าวตามแบบโบราณ คือ ทำนาได้ข้าวมากน้อยเท่าใด ก็แบ่งส่วนเป็นภาคหลวงตามสมควรในรัชกาลที่ 2 นี้ รัฐบาลเรียกเก็บภาคหลวงในอัตราไร่ละ 2 สัดครึ่ง ซึ่งเจ้าของนาต้องขนข้าวอันเป็นส่วนทางข้าวนี้น มาส่งขึ้นยังฉางของหลวงเอง

การเก็บทางข้าวตามวิธีดังกล่าวนี้ ทางราชการของเราในครั้งนั้นแบ่งนาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. นาน้ำท่า คือ นาที่ทำได้ทั้งน้ำฝนและน้ำท่า วิธีเก็บทางข้าวนาประเภทนี้เก็บด้วยวิธีคูโค คือ นับจำนวนโคหรือกระบือที่ใช้ทำนา โดยถือว่าโคคู่หนึ่งจะทำนาในที่นั้นๆ ได้ปีละเท่าใด แล้วเอาเกณฑ์ จำนวนโคขึ้นตั้งเป็นอัตราทางข้าวที่จะต้องเสีย นาประเภทนี้จึงเรียกกันอีกนัยหนึ่งว่า “นาคูโค” ฉะนั้นนาคูโคนี้ ถึงจะทำหรือมีทำก็ต้องเสียทางข้าวตลอดไป

2. นาฟางลอย คือ นาที่อาศัยแต่น้ำฝนอย่างเดียว เป็นนาที่ดอน น้ำท่าขึ้นไม่ถึง วิธีเก็บทางข้าว สำหรับนาประเภทนี้ เก็บจากท้องที่ที่ทำนาได้จริงๆ ถ้าที่ใดไม่ได้ทำหรือทำไม่ได้ ก็ไม่ต้องเสียทางข้าวและถือเอาตอฟางที่เก็บเกี่ยวแล้วเป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่านา โดยเหตุนี้จึงเรียกกันว่านาฟางลอย

ข้าหลวงเดินนา เมื่อสำรวจสำเร็จแล้วก็จะออกหนังสือสำคัญให้เจ้าของนายถือไว้เป็นสำคัญ สำหรับเป็นหลักฐานในการเรียกเก็บค่านาของเจ้าพนักงานต่อไป ถ้าเป็นนาคูโคเรียกว่า “ตราแดง” ถ้าเป็น นาฟางลอยเรียกว่า “ใบจอง”

นอกจากนี้ ได้มีการค้าขายกับต่างประเทศ โดยมีข้าวเป็นสินค้าออกที่ต่างประเทศต้องการ ดังที่ Crawford (1967 : 420) ซึ่งเป็นทูตนำเครื่องราชบรรณาการเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรีในปี 2365 ได้กล่าวว่า “นอกจากเบงกอล ไม่ต้องสงสัยว่าไทยส่งข้าวเป็นสินค้าออกมากกว่าประเทศอื่นๆ ในเอเชีย”

พ.ศ. 2356 ได้สร้างท่ำนบกั้นลำน้ำที่เมืองอ่างทอง เพื่อให้สายน้ำไหลเข้าทางคลองบางแก้วซึ่งตื้นเขิน ให้กลับใช้เรือเดินได้ตลอดปีดังก่อน แต่ท่ำนบด่ำนแรงน้ำไม่อยู่ สายน้ำจึงได้ไหลลงมาทางเมืองอ่างทองเช่นเดิมจนตราบเท่าทุกวันนี้ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 24)

4.4.3 นโยบายการเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2367-2394)

นโยบายเกษตรในรัชสมัยนี้ ได้มีการปรับปรุงการเก็บค่านาจากที่ใช้วิธีเรียกเก็บข้าวเปลือก เช่น เก็บในอัตราไร่ละ 2 สัดครึ่ง ซึ่งเรียกว่า “หางข้าว” และเจ้าของนาจะต้องนำข้าวในส่วนที่เป็นหางข้าวนี้มาส่งถึงฉางหลวงเอง เปลี่ยนแปลงวิธีเก็บค่านามาเป็น “ตัวเงิน” แทนการเก็บเป็นข้าวเปลือกโดยคิดในอัตราไร่ละ 1 สติง และเก็บเงินแทนค่าขนข้าวส่งฉางหลวง ต่างหากอีกไร่ละ 12 สตางค์ (เสถียร ศุภโสภณ, 2507: 188) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงการจัดการด้านเกษตร

วันที่ 17 มกราคม 2369 นายเฮนรี เบอร์นี ตัวแทนรัฐบาลอังกฤษได้ทำหนังสือสัญญาทางการค้ากับรัฐบาลไทย ซึ่งถือว่าเป็นสนธิสัญญาโดยสมบูรณ์ฉบับแรกในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีสาระสำคัญดังที่ เสถียร ศุภโสภณ, (2507: 238-239) สรุปไว้ ดังนี้

“ ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าขายนั้น มีใจความสำคัญในสัญญาว่าทั้งสองฝ่ายจะอำนวยความสะดวกในการค้าแก่กันเป็นอันดี จะอนุญาตให้พ่อค้าอีกฝ่ายหนึ่งเข้าไปตั้งหรือเช่าบ้านเรือนโรงสินค้าและร้านค้าได้ เรือสินค้าของอังกฤษ หรือของชาวเอเชียในบังคับอังกฤษที่เข้ามาค้าขายที่กรุงเทพฯ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายไทยทุกประการ ในเรื่องเกี่ยวกับสินค้านั้น มีข้อกำหนดว่า จะซื้อข้าวสารหรือข้าวเปลือกออกไปไม่ได้ ถ้าบรรทุกอาวุธปืนหรือกระสุนดินดำเข้ามา จะต้องขายให้แก่รัฐบาลเท่านั้น นอกจากสินค้าสองชนิดนี้แล้ว อังกฤษมีสิทธิ์จะซื้อขายได้โดยเสรี สำหรับผืนนั้นห้ามนำเข้ามาโดยเด็ดขาด ภาษีสินค้าขาเข้าขาออกยกเลิกลงให้เสียแต่ค่าภาษีปากเรือเท่านั้น และให้พ่อค้าตลอดทั้งนายเรือลูกเรืออังกฤษปฏิบัติตามต้วบทกฎหมายไทยทุกประการ ”

ภาษีปากเรือนั้นเก็บในอัตราราวละ 1,700 บาท สำหรับเรือที่บรรทุกสินค้ามา และ วาละ 1,500 บาท สำหรับเรือเปล่าที่ไม่มีสินค้ามา (พระยาอนุมานราชชน, 2510: 46, กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย, 2512 : 23)

ตามสนธิสัญญาฉบับนี้จะห้ามมิให้มีการส่งออกข้าวสารหรือข้าวเปลือกเช่นเดียวกับในรัชกาลที่ 2 ยกเว้นส่งออกไปยังประเทศจีน (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 274)

เมื่อ พ.ศ. 2373 สังฆราชปาเลอกัว (Monseigneur Pallegoix) เดินทางมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ได้พบเห็นความอุดมสมบูรณ์ของไทยจึงได้กล่าวไว้ว่า

“ราชอาณาจักรสยามน่าจะเป็นประเทศแห่งการค้าโดยธรรมชาติเพราะเป็นเมืองท่า และแม่น้ำใหญ่สี่สายล้วนเป็นแหล่งเปิดสำหรับผลิตผลในประเทศ ... ลำคลองแม่น้ำเป็นเส้นทางจราจรของเรือเป็นอันมาก ลับสน ซึ่งนำสินค้ามาถ่่ายลงในร้านค้าหรือคลังสินค้าในพระนคร ” (สันต์ ท. โกมลบุตร, 2520 : 305)

เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรในรัชสมัยนี้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องจากการขุดคลองขนาดใหญ่และขนาดเล็กประมาณ 100 คลอง ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และลพบุรี ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ

พ.ศ. 2392 ได้มีการส่งน้ำตาลเป็นสินค้าส่งออก (Ingram, 1971: 31)

จากการสำรวจพื้นที่นาข้าวของ Ingram (1971: 44) พบว่ามีพื้นที่นาข้าวใน พ.ศ. 2393 รวม 5.8 ล้านไร่

3.4.4 นโยบายเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394 -2411)

ในรัชสมัยนี้ได้มีการทำสนธิสัญญาเบาริง (Bowring Treaty) กับประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2398 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรเป็นอย่างยิ่ง ได้เปลี่ยนระบบเศรษฐกิจดั้งเดิมที่มีลักษณะ **“แบบพึ่งตนเองและสามารถยังชีพได้”** ไปสู่เศรษฐกิจแบบการค้าและมีความจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยสินค้าจากโลกภายนอก

สนธิสัญญาเบาริงระบุให้ยกเลิกการเก็บภาษีปากเรือ ดังที่เป็นอยู่ตามสนธิสัญญาเบอร์นี พ.ศ. 2369 และเปลี่ยนมาเก็บภาษีขาเข้าในอัตราร้อยละ 3 แทน มีหน้าจั่วสินค้าที่ขายไม่ได้ยังต้องคืนภาษีที่เก็บไว้ก่อนให้อีกด้วย สำหรับสินค้าขาออกให้เก็บเพียงครั้งเดียว คือ เก็บจากผู้ผลิตหรือผู้ขาย หรือเมื่อบรรทุกลงเรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการเก็บภาษีขาออกในลักษณะนี้จะทำให้ราคาสินค้านั้นถูกลง ผืนเป็นสินค้าต้องห้ามนำเข้ามาได้โดยไม่ต้องเก็บภาษี แต่ขายให้ได้เฉพาะกับเจ้าภาษี ถ้าเจ้าภาษีไม่ซื้อต้องกลับออกไป ข้าว ปลา เหล้า สามารถส่งออกขายได้ ยกเว้นปีที่เกิดขาดแคลน จะมีประกาศห้ามเฉพาะปีนั้นก็ได้ อนุญาตให้คนในบังคับอังกฤษเข้ามาต่อเรือในกรุงเทพฯ ได้ คนในบังคับอังกฤษสามารถจ้างคนไทยเป็นลูกจ้าง และสามารถค้าขายตามหัวเมืองชายทะเลได้ข้อกำหนดเกี่ยวกับโรงภาษี หรือศุลกากร สถาน และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อความสะดวกของเรือค้าขาย ภาษีที่เสียจะเป็นเงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศก็ได้ (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 274)

ภายหลังมีการลงนามสนธิสัญญาเบาริง ได้มีการอนุญาตให้ส่งข้าวขายต่างประเทศได้ ข้าวได้กลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ จากปริมาณการส่งออกข้าวเป็นสินค้าออกในปี พ.ศ. 2393 มีเพียงร้อยละ 5 ได้เพิ่มเป็นร้อยละ 50 ของสินค้าออกทั้งหมด ใน พ.ศ. 2450 (Ingram, 1971: 41) ได้มีการเปิดพื้นที่ใหม่โดยการขุดคลองหลายสายเพื่อการทำเกษตร เช่น คลองมหาสวัสดิ์ คลองภาษีเจริญ และคลองดำเนินสะดวก นอกจากการปลูกข้าวเป็นสินค้าออกแล้ว ได้มีการปลูกอ้อยเพื่อนำน้ำตาลในบริเวณสองฝั่งคลองมหาสวัสดิ์ที่ขุดขึ้นใหม่ด้วย (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 33)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525: 33) ได้สรุปการจัดการที่ดินในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394 - 2411) ไว้ดังนี้

“ในสมัยนี้ ประเทศไทยเริ่มมีการคบค้าสมาคมกับต่างประเทศมากขึ้น ตั้งแต่รัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา ภาวะเศรษฐกิจของประเทศจึงค่อยๆ แปรสภาพจากการผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเองมาเป็นการผลิตเพื่อการค้าต่างๆ ที่แต่เดิมไทยสามารถยืนได้ด้วยขาตนเองเนื่องมาจากความอุดมสมบูรณ์

ของประเทศ การที่รัชกาลที่ 4 ทรงตัดสินใจยอมทำสัญญาทางการค้ากับต่างประเทศอย่างเสียเปรียบ ใน พ.ศ. 2398 นั้น จึงเป็นการตัดสินใจด้วยเหตุผลทางการเมืองมากกว่าอย่างอื่น

เมื่อเป็นเช่นนี้พระองค์จึงทรงออกประกาศว่าด้วยเขตที่ซึ่งฝรั่งจะเช่าหรือซื้อได้ (พ.ศ. 2399) โดยระบุไว้ว่า “ ที่ดินที่อยู่ในพระนครและห่างกำแพงพระนครออกไปเพียงสองร้อยเส้นเข้ามาโดยรอบในเขตเท่านี้ ห้ามมิให้ผู้ใดขายที่ดินแก่คนนอกประเทศที่เข้ามาอยู่ยังไม่ถึง 10 ปี แต่จะให้เช่าอยู่นั้นได้ไม่ห้าม ”

พ.ศ. 2400 ได้มีการขุดคลองมหาสวัสดิ์ ตั้งแต่วัดชัยพฤกษ์มาลา จังหวัดนนทบุรี โดยมีปากคลองติดต่อกับคลองบางกอกน้อยผ่านไปยังพื้นที่ในเขตเมืองนครชัยศรี (จังหวัดนครปฐม) เพื่อช่วยพัฒนาให้ที่ดินที่เดิมรกร้างว่างเปล่าให้กลายเป็นพื้นที่นาในบริเวณทุ่งราบลุ่มน้ำใหม่ (กรมชลประทาน, 2529: 302)

พ.ศ. 2409 ได้มีการขุดคลองภาษีเจริญ เริ่มจากคลองบ้านดอนไก่อี จังหวัดสมุทรสาคร ไปเชื่อมคลองบางกอกใหญ่ ในปีเดียวกันได้มีการขุดคลองดำเนินสะดวก เริ่มตั้งแต่แม่น้ำนครชัยศรีไปเชื่อมกับแม่น้ำแม่กลองที่บางนกแขวก (กรมชลประทาน, 2529: 303)

พ.ศ. 2411 ได้มีการขุดคลองบางลี่ ที่จังหวัดสมุทรสาครไปจดคลองยี่สาน ในปีเดียวกันได้มีการขุดคลองที่วัดขุน จังหวัดสมุทรสงคราม (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 30)

ในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394-2411) ได้มีการขุดคลองเพื่อขยายพื้นที่ปลูกอ้อย (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 33)

ได้เริ่มทำน้ำตาลจากอ้อยในสมัยรัชกาลนี้ ในบริเวณลุ่มน้ำนครไชยศรี แต่ทำเฉพาะน้ำตาลทรายแดง (brown sugar, muscovado) ต่อมาอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายแดงได้ขยายไปยังจังหวัดชลบุรี (เกษม สุขสถาน, 2513: 51-52)

3.4.5 นโยบายเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 5 ระหว่าง พ.ศ. 2411 -2435

ในช่วง พ.ศ. 2411-2435 นี้ได้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจำนวนมากในพื้นที่สองฝั่งคลองต่างๆ ที่ขุดขึ้นใหม่ทั้งสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525: 40) ได้สรุปการจัดการที่ดินในช่วงปี 2411 - 2435 ซึ่งเป็นช่วงต้นของรัชกาลที่ 5 ไว้ดังนี้

“ การปรับปรุงที่ดินได้มีประกาศ พ.ศ. 2420 พยายามที่จะจำกัดการจับจองที่ดินเพื่อให้ปล่อยรกร้างว่างเปล่าโดยระบุระยะเวลาไว้ และเพื่อเป็นการจูงใจให้คนเร่งทำการผลิตมากขึ้น จึงมอบสิทธิพิเศษแก่ราษฎรที่ได้ออกเงินออกแรงช่วยในการขุดคลอง โดยเพิ่มอายุตราจองขึ้นกว่าพระราชกำหนดเดิมอีก 2 ปี เป็น 5 ปีด้วยกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ราคาที่ดินริมคลอง โดยเฉพาะบริเวณใกล้ๆ กรุงเทพมหานคร จึงมีราคาสูงขึ้น ฉะนั้นที่ดินบริเวณริมคลองซึ่งใช้ในการทำนาจึงพลอยกลายเป็นย่านสินค้าไปด้วย การขุดคลองซึ่งแต่เดิมเป็นโครงการสาธารณของรัฐบาล จึงกลายเป็นโครงการเอกชน เช่นกันบริษัทเหล่านี้ส่วนมากเป็นพระราชวงศ์ หรือข้าราชการชั้นสูง และคนจีนที่ร่ำรวยเป็นผู้ดำเนินการเช่นใน ร.ศ.105 (พ.ศ. 2430) นั้น บริษัทขุดคลองและคูนาสยามก็ได้รับพระราชทานพระ

บรมราชานุญาตให้ขุดคลองบริเวณทุ่งรังสิตไปจนถึงนครนายก ในการขุดและซ่อมแซมคลองนี้ บริษัทผู้ดำเนินการได้รับสิทธิพิเศษให้จับจองที่ดินริมคลองทั้งสองฝั่ง ระยะพ้นจากฝั่งคลองข้างละ 1 เส้น เพื่อบำนาจให้กับชาวไร่ชาวนา โดยจะออกใบสำคัญให้เรียกว่า ใบตรอก เพื่อไว้ไปขอรับโฉนดกับเจ้าหน้าที่ และยังได้รับสิทธิให้เก็บค่าธรรมเนียมแก่เรือที่ผ่านไปในคลองนั้นด้วย นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้กับบริษัทถ้าหากเป็นความกั้นจนถึงทุลเกล้าฯถวายฎีกา เป็นต้น”

พ.ศ. 2412 ได้มีการขุดคลองเปรมประชากร เริ่มจากคลองผดุงกรุงเกษมตอนหน้าวัดโสมนัสวรวิหารไปทะลุตำบลเกาะใหญ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้วเสร็จในปี 2413 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 36)

พ.ศ. 2413 ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติธรรมเนียมคลอง” เพื่อเป็นการรักษาการคมนาคมทางคลองให้คงอยู่เพื่อการขนส่งสินค้า

พ.ศ. 2419 ได้มีการขุดคลองนครเนื่องเขตร์เชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครกับฉะเชิงเทรา แล้วเสร็จในปี 2420 (กรมชลประทาน, 2529: 304)

พ.ศ. 2420 ได้มีการออกกฎระเบียบในการขุดคลองเรียกว่า “ประกาศขุดคลอง” ประกาศฉบับนี้จะพิจารณาถึงผู้ขุดจองที่ดินว่ามีความสามารถจะทำประโยชน์กับพื้นที่ที่จับจองได้หรือไม่ จากนั้นจึงจะออกโฉนดจองให้ ซึ่งใจความสำคัญของประกาศดังกล่าวอยู่ที่การให้ราษฎรผู้ประสงค์ที่จะทำนาใช้ประโยชน์พื้นที่ริมคลองให้ได้มากที่สุด และยังคงช่วยเหลือหรือออกเงินช่วยในการขุดคลองด้วย ซึ่งรัฐบาลได้ใช้นโยบายเช่นนี้กับโครงการขุดคลองต่างๆ ที่อยู่ทางบริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา (กรมชลประทาน, 2529: 304)

คลองที่ขุดโดยภาคเอกชน ได้แก่ คลองหลวงแพ่ง คลองอุดมจนจร คลองบางพลีใหญ่ คลองพระพิมล และคลองพระยาบันลือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525: 4-5) ได้สรุปการขุดคลองต่างๆ ในช่วงปี 2421-2433 ไว้ ดังนี้

“พ.ศ. 2421 ได้มีการขุดคลองทวีวัฒนา ในปีเดียวกันได้เริ่มขุดคลองนราภิรมย์แล้วเสร็จปี พ.ศ. 2433

พ.ศ. 2422 ได้เริ่มขุดคลองประเวศบุรีรมย์แล้วเสร็จในปี 2423

พ.ศ. 2424 ได้มีการขุดคลองนิมยตรา

พ.ศ. 2431 ได้มีการขุดคลองหลวงแพ่ง คลองอุดมจนจรและคลองบางพลีใหญ่โดยภาคเอกชน

พ.ศ. 2433 ได้มีการขุดคลองพระพิมลโดยภาคเอกชน”

พ.ศ. 2435 ได้เริ่มขุดคลองพระยาบันลือ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 37)

จากหลักฐานแผนที่ ร.ศ. 120 และ 124 พบว่าในเขตจังหวัดปทุมธานีในขณะนั้นมีชุมชนตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาหรือบริเวณอำเภอสามโคกในปัจจุบัน ส่วนทางด้านตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยายังคงเป็นที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์ ต่อมาใน พ.ศ. 2431 ได้มีการให้สัมปทาน แก่ “บริษัทขุดคลองและคุนาศยาม” ทำการขุดคลอง “รังสิตประยูรศักดิ์” รวมทั้งคลองแยกและคลองซอย รวม 43 คลอง

ความยาวรวมทั้งสิ้น 33,400 เส้น (ปิยนถ บุนนาค, 2537: 42) คลองใหญ่ (คลองรังสิต) กว้าง 8 วา ยาว 1,370 เส้น คลองแยกกว้าง 3-5 วา คลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ทำการขุดนี้อยู่ในบริเวณท้องทุ่งหลวงหรือทุ่งรังสิต ซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา มีคลองเปรมประชากรเป็นเขตอยู่ทางด้านตะวันตก แม่น้ำเมืองนครนายกคั่นอยู่ด้านตะวันออก ด้านใต้มีคลองแสนแสบ คลองบางขนากเป็นเขต ส่วนด้านเหนือจดอยุธยา สระบุรี และนครนายก

การให้สัมปทานครั้งนี้มีระยะเวลาดำเนินงาน 25 ปี โดยมีเงื่อนไขให้บริษัทเป็นผู้ลงทุนทั้งหมด รัฐจะยกกรรมสิทธิ์ที่ดินสองฝั่งคลองที่ไม่มีผู้ใดจอง โดยวัดตั้งแต่ฝั่งคลองขึ้นไปปากละ 40 เส้น (1,600 เมตร) ทั้งสองฝั่งตลอดลำคลองใหญ่และ 25 เส้น (1,000 เมตร) ทั้งสองฝั่งปากคลองตลอดลำคลองเล็ก บริษัทจะขายให้ผู้ใดก็ได้ตามความปรารถนา แต่ต้องเหลือที่ริมฝั่งทั้ง 2 ข้างๆ ละ 6 วา เพื่อใช้เป็นที่พักสาธารณะ บริษัทเป็นผู้รักษาคคลองและเก็บเงินจากเรือที่ผ่านไปมาโดยแบ่งให้รัฐบาลร้อยละ 20 ของเงินที่เก็บได้ทั้งหมด โดยได้เริ่มขุดในปี พ.ศ. 2433 ในปี พ.ศ. 2436 ได้ทำสัญญาใหม่และเลื่อนกำหนดขุดคลองรังสิตให้เสร็จต่อไปอีก 5 ปี จาก พ.ศ. 2438 เป็น พ.ศ. 2443 แล้วเสร็จทั้งหมด พ.ศ. 2447 ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพิธีเปิดคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์และ เสาหว่อม่องศรี เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2439 (ร.ศ. 115) และต่อมาได้ออกกิจการของ บริษัทมาเป็นของรัฐบาลเมื่อ พ.ศ. 2458 เป็นต้นมา (อุดม สกฤพรหมณ์ และนิพนธ์ ปัจฉิมพิพจน์, 2537: 241) เมื่อบริษัททำการขุดคลองแล้วเสร็จที่รกร้างว่างเปล่าก็กลายเป็นที่นาอันอุดมสมบูรณ์ ดังปรากฏในรายงานประชุมชาวนาในชุดคลองรังสิต ณ กระทรวงเกษตราธิการ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2452 ว่า

“ท้องทุ่งหลวงตั้งแต่เมื่อก่อน เมื่อ ร.ศ. 117 ขึ้นไป เราคงจำได้ว่าที่นั่นรกร้างสำหรับแต่เป็นที่ช้างอาศัยเท่านั้น ครั้นเมื่อได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้บริษัทขุดคลองนาในท้องทุ่งนั้นแล้ว บริษัทได้ขุดคลองใหญ่น้อยลง เปิดท้องทุ่งนั้นให้กลายเป็นที่นาบได้หมื่นไร่ และมีผู้คนไปตั้งทำนาเป็นอันมาก”

บริษัทได้ทำให้ที่รกร้างกลายเป็นเนื้อที่ที่สามารถใช้ในการทำนาประมาณ 2,000,000 ไร่ ราษฎรต้องการที่ดินเหล่านี้มาก เพราะทำนาได้ผลดีกว่าที่อื่นๆ จึงขอมาลงชื่อเพื่อซื้อที่ดินแก่บริษัททุกวัน ราคาที่ดินจึงค่อยๆ เขยิบสูงขึ้น อัตราราคาที่ดินบริเวณนี้ใน พ.ศ. 2433 ไร่ละ 1 บาท พ.ศ. 2439 ไร่ละ 3.50 บาท พ.ศ. 2447 ไร่ละ 37.50 บาท (Johnston, 1975: 121 อ้างถึงโดย นพรัตน์ นุสธรรม, 2520: 55)

พ.ศ. 2431 ได้มีการแต่งตั้ง “ข้าหลวงกรมนา” ให้ไปเก็บค่านาและจัดให้มีกองตรวจขึ้นแผนกหนึ่ง มีหน้าที่ตรวจการเก็บเงินและออกตรวจการจองนา และ “ให้สืบเหตุผลแห่งการเพาะปลูกที่ควรเป็นสินค้า จะคงเป็นปกติทรงอยู่หรือดีขึ้นหรือทรามลงเป็นประการใด ในหัวเมืองนั้นด้วย” (กระทรวงเกษตราธิการ, 2535: 4-5)

ในปี พ.ศ. 2434 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ รศ. 110 ขึ้น โดยพระราชดำริที่จะป้องกันโจรผู้ร้าย ลักข้าง ม้า โค กระบือ ให้รัดกุมดีขึ้น ตลอดจนปรับปรุงภาษีสัตว์พาหนะบรรทุกออกไปต่างประเทศ (กระทรวงเกษตราธิการและสหกรณ์, 2535: 5)

วันที่ 1 เมษายน 2435 ได้มีการปรับปรุงกรมนาขึ้นเป็น “กระทรวงเกษตรพินิจการ” โดยมีข้อความปรากฏในประกาศกระแสพระบรมราชโองการความว่า “... กระทรวงเกษตรพินิจการที่ได้บังคับการโรงภาษีสินค้าเข้าออกนั้น ให้ยกไปขึ้นกระทรวงการคลัง ให้คงแต่เกษตรพินิจและเกษตรกร ...” (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 6) ซึ่งมีหน้าที่หลักดังนี้

“(1) มีหน้าที่ที่จะต้องคิดจัดการให้ที่ดินซึ่งเปนป่าดงพงแขมรกว้างเปล่าอยู่ไม่เปนประโยชน์ ให้มีผู้เลืกร้างกลับเปนที่มีประโยชน์ขึ้น

(2) มีหน้าที่ที่จะต้องวัดน้ำเข้านา (เมื่อเวลาน้ำน้อย) ขุดบึง, บาง, คลอง แลไชนา (เมื่อน้ำมากเกินความต้องการของการทำนา)

(3) มีหน้าที่เกี่ยวกับสัตว์พาหนะ คือ โคกระบือซึ่งเปนกำลังอันสำคัญของการเพาะปลูกแต่เดิมมา

(4) มีหน้าที่สำหรับปลงกฎ เรียกว่าเข้าค่านา

(5) มีหน้าที่สำหรับพระราชทานที่ดินแก่ศาสนาแลบุคคล

(6) มีหน้าที่สำหรับระงับการวิวาทในเรื่องที่ดิน

(7) ตั้งกรรมการนาออกไปอยู่ประจำตามหัวเมือง สำหรับรักษาการอันกล่าวมาแล้ว ในข้อต่างๆ ข้างต้น”* (เจ้าพระยาวางษาอุปราช, 2484: 35)

พ.ศ. 2439 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมกระทรวงเกษตรพินิจการเป็น “กรมเกษตรกร” อยู่ในกระทรวงพระคลัง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2535: 8)

วันที่ 18 กันยายน 2439 มีการสถาปนากรมป่าไม้ สังกัดกระทรวงมหาดไทย (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525 : 47)

พ.ศ. 2442 ได้มีพระบรมราชโองการให้ตั้งกรมเกษตรกรเป็นกระทรวงเกษตรพินิจการขึ้นอีกครั้งหนึ่ง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535: 8)

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2443 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119 (พ.ศ. 2443) ในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 17

พ.ศ. 2444 ได้มีการจัดตั้งแผนกช่างไหมขึ้นในกระทรวงเกษตรพินิจการต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นกรมช่างไหมใน พ.ศ. 2446 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 43)

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2444 ได้มีการสถาปนากรมทะเบียนที่ดินสังกัดกระทรวงเกษตรพินิจการ ทำหน้าที่ออกโฉนดที่ดินในระยะแรกที่เมืองกรุงเก่า (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535: 9)

วันที่ 6 มิถุนายน 2444 ได้เริ่มทำการเดินสำรวจปักที่หมายเขตที่ดินเป็นครั้งแรกในประเทศไทย (กรมที่ดิน, 2544: 85)

ในปี พ.ศ. 2444 (ร.ศ.120) นี้ ได้มีการออกโฉนดฉบับแรก ที่ตำบลบ้านแปง อำเภอพระราชวัง แขวงเมืองกรุงเก่า เนื้อที่ 89 ไร่ 1 งาน 52 ตารางวา (กรมที่ดิน, 2537: 53)

* ใช้ข้อความตามต้นฉบับเดิม

วันที่ 13 มิถุนายน 2445 ได้มีการจัดตั้งกรมคลองขึ้นเพื่อช่วยเหลือการทำนาในทุ่งราบภาคกลาง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 38)

วันที่ 1 พฤษภาคม 2447 ได้มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การเพาะปลูกก็ดี การค้าขายไปมาก็ดี ในพระราชอาณาจักรนี้ ทางน้ำลำคลองเป็นสำคัญ และในเวลานี้คลองก็มีอยู่แล้วเป็นอันมากแต่ชำรุดตื้นเขินไปเสียโดยมาก เหตุเพราะยังมิได้จัดการรักษาให้พอเพียง ทรงพระราชดำริจะบำรุงและรักษาคลองเก่าที่มีอยู่แล้ว และที่จะขุดขึ้นใหม่ให้เรียบร้อยถาวร เพื่อให้เป็นประโยชน์และสะดวกแก่ธุระของราษฎรยิ่งขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้

พ.ศ. 2450 มีการประกวดพันธุ์ข้าวขึ้นเป็นครั้งแรก ที่ธัญบุรี ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญในการปรับปรุงพันธุ์ข้าวและส่งเสริมการเกษตรของประเทศ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 43)

เมษายน 2451 กรมช่างไหมได้เปลี่ยนเป็นกรมเพาะปลูก โดยขยายงานเกี่ยวกับการเกษตรด้านอื่นๆ ให้กว้างขวางออกไป (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 43)

ระหว่างปี พ.ศ. 2444-2451 ได้มีการจัดตั้งหอทะเบียนที่ดินขึ้นอีก 9 แห่ง คือ หอทะเบียนที่ดินเมืองนครชัยศรี เมืองชลบุรี เมืองฉะเชิงเทรา เมืองพิษณุโลก เมืองพิชัย (อุตรดิตถ์) เมืองสุพรรณบุรี เมืองปราจีนบุรี เมืองลพบุรี และเมืองอ่างทอง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 42)

ในปี พ.ศ. 2451 (ร.ศ.127) ได้มีการตราพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน ร.ศ. 127 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 42)

วันที่ 4 ธันวาคม 2451 กระทรวงเกษตรธิการได้มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปประจำปฏิบัติการบำรุงการเพาะปลูกในภูมิภาค และวิธีการส่งเสริมเผยแพร่ โดยการจัดนิทรรศการสาธิตการประกวดพืชสัตว์ การแนะนำให้เกษตรกรรวมกันเป็นกลุ่ม หรือสถาบัน ซึ่งเป็นนโยบายที่เริ่มให้การส่งเสริมการเกษตรที่เป็นระบบ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 50)

Ingram (1971: 44) ได้รายงานไว้ว่าพื้นที่นาข้าวในภาคกลางเมื่อ พ.ศ. 2452 มีจำนวน 9.2 ล้านไร่

พ.ศ. 2452 มีการประกวดพันธุ์ข้าวขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ที่วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525: 40-42) ได้สรุปการปรับปรุงสิทธิในที่ดิน ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ. 2411-2453 ไว้ดังนี้

“การปรับปรุงสิทธิที่ดินในรัชกาลนี้ได้มีการตรากฎหมายออกให้หลายฉบับด้วยกัน ได้แก่

ก. ใบหยียบย่ำ

1. ใบหยียบย่ำก่อน ร.ศ. 117 นั้น ไม่มีระเบียบปฏิบัติแต่อย่างใด ดังจะเห็นได้จากคำรับสั่งของเสด็จในกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ที่ว่า “ ครั้นโบราณ ใบหยียบย่ำขอได้ที่กำหนดกำหนดมีอยู่ทุกหัวถนน ใบหยียบย่ำก็เขียนด้วยดินสอดำกระดาศพางรัฐบาลอนุญาตให้กำหนดออกได้เพื่อ

จะได้เร็วดี เมื่อรัฐบาลอนุญาตแก่กำนันเช่นนี้ ก็ต้องจำกัดอำนาจอำเภอ กำนันจึงกำหนดใบเหี้ยบย่ำมีอายุปีเดียวในครั้งเดียว” นอกจากนี้ยังพิจารณาโดยอาศัยข้อวินิจฉัยของศาลฎีกามาประกอบด้วย

2. ใบเหี้ยบย่ำ ตามข้อบังคับการหวงห้ามที่ดิน ร.ศ. 117 (พ.ศ. 2441) ซึ่งได้ให้นายอำเภอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกใบเหี้ยบย่ำ และต้องมาต่ออายุทุกๆรอบ 12 เดือน ถ้าหากผู้ถือใบเหี้ยบย่ำมีความประสงค์จะซื้อขายแลกเปลี่ยนที่ดินให้แก่ผู้อื่นแล้ว ให้ทำหนังสือสัญญาและสลักหลังในใบเหี้ยบย่ำนั้น และถ้าใบเหี้ยบย่ำเป็นอันตราয়สูญหายก็ให้แจ้งขอรับใบอนุญาตแทนได้

3. ใบเหี้ยบย่ำซึ่งปรากฏมีอยู่ในกฎกระทรวงเกษตรธิการ ร.ศ. 120 (พ.ศ. 2444) หมวดที่ 8 ว่าด้วยการจับจองที่ดิน ออกตามความในข้อ 15 กันยายน ร.ศ. 120

4. ใบเหี้ยบย่ำซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการออกโฉนดที่ดิน ร.ศ. 127

5. ใบเหี้ยบย่ำตามประกาศใช้เป็นข้อบังคับชั่วคราว สำหรับการปลูกสวนใหญ่สวนสมพักศรที่ไร่แลนา ร.ศ. 129 (พ.ศ. 2453)

ข. ตราจอง หรือใบจอง

1. ตราจองออกตามพระราชบัญญัติสำหรับผู้รักษาเมือง กรมการเสนา กำนันอำเภอ ซึ่งจะออกเดินประเมินนา ร.ศ. 93 (พ.ศ. 2417)

2. ตราจองที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าหลวงชุดคลอง ออกให้แก่ราษฎรที่ช่วยชุดคลอง ตามประกาศชุดคลอง ร.ศ. 96 (พ.ศ. 2420)

3. ตราจองชั่วคราว หรือโฉนดตราจอง พระราชบัญญัติออกตราจองที่ดินชั่วคราว ร.ศ. 121 (พ.ศ. 2445) ต่อมาได้ประกาศเปลี่ยนนามเป็นพระราชบัญญัติโฉนดแผนที่อย่างใหม่

ค. หนังสือแสดงว่าได้นำวัดเพื่อรับโฉนดที่ดิน

1. ใบเดินทุ่ง

2. ใบไต่สวนหมายเขตที่ดิน

3. ใบนา

4. ใบตรอกบริษัทชุดคลองแลคูนาสยาม

ง. หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์

1. ตราแดง เป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่นา

2. โฉนดสวน เป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่สวน ที่ปลูกต้นไม้ยืนต้น ที่มีอายุ 3 ปีขึ้นไป

3. โฉนดป่า เป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่ปลูกพันธุ์ไม้ชนิดเล็ก หรือไม้ล้มลุก

4. หนังสือสำคัญสำหรับที่บ้าน

5. ตราจองชั่วคราว ออกตามพระราชบัญญัติออกตราจองชั่วคราว ร.ศ. 121

6. โฉนดที่ดินออกตามประกาศพระบรมราชโองการ ให้ออกโฉนดที่ดินมณฑลกรุงเทพฯ และมณฑลกรุงเทพฯ ร.ศ. 120

7. โฉนดแผนที่ตามพระราชบัญญัติออกตามโฉนดที่ดิน ร.ศ. 127

ทั้งนี้เพื่อทรงอุดหนุนที่จะให้เกษตรกรผู้เพาะปลูก ไถหว่าน ทำประโยชน์ที่ดิน ได้เป็น เจ้าของกรรมสิทธิ์ ไม่ให้โต้แย้งวิวาทแย่งชิงสิทธิในที่ดินซึ่งกันและกัน ทรงปรับปรุงวิธีการรังวัด ทำแผนที่ ทำ ทะเบียนที่ดินไว้เป็นหลักฐาน วิธีการรังวัดได้ทำอย่างแผนที่สามเหลี่ยมยึดโยงซึ่งตำแหน่งแหล่งที่ดินบอกเนื้อที่ไว้ ชัดแจ้ง มีแผนที่แสดงรูปของที่ดินในโฉนดที่ออกให้ราษฎรยึดถือไว้เป็นคู่มือด้วย ในการที่จะโอนจำหน่ายหรือ ได้มาซึ่งที่ดินที่มีโฉนดแผนที่ก็ให้เป็นไปกระทำที่สำนักงานเรียกชื่อว่า หอทะเบียนที่ดิน”

พ.ศ. 2453 มีเหตุการณ์ที่สำคัญในด้านนโยบายถึง 3 อย่าง คือ

(1) มีการจัดงานแสดงกสิกรรมและพาณิชการ และจัดประกวดพันธุ์ข้าวทั่ว ราชอาณาจักรขึ้น

(2) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกรุณาโปรดเกล้าให้ออกประกาศใช้ ข้อบังคับชั่วคราวสำหรับการเพาะปลูกสวนใหญ่ “**สมพักคร**” (ปลูกไม้ล้มลุกอายุไม่เกิน 3 ปี) ที่ไร่และนาใน 4 มณฑล คือ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี และภูเก็ต ซึ่งเป็นการเริ่มจัดการเกี่ยวกับที่ทำมาหากินทางด้าน เกษตร

(3) ได้มีการสั่งการไปยังข้าหลวงเทศาภิบาลและข้าหลวงเกษตร ตลอดจนผู้มีหน้าที่ เกี่ยวกับการเกษตร เกี่ยวกับการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชอื่นๆ นอกจากการทำนาอย่างเดียวโดยมีข้อความ ในเอกสารสั่งการ ดังนี้

“... การเพาะปลูกในประเทศเราโดยมากย่อมเพาะปลูกแต่พืชผลอย่าง เดียว เช่น ในการทำนานั้น ย่อมปลูกแต่ข้าวอย่างเดียว การเพาะปลูกพืชผลแต่อย่างเดียวนั้นถ้าปีใด พืชผลที่เพาะปลูกนั้นเป็นอันตรายเสียหายลงแล้วในปีนั้น ชาวนาก็เป็นอันหมดกำลังเพราะจะหวังผล จากการเพาะปลูกอย่างอื่นไม่ได้เหตุฉะนั้นควรหาทางและแนะนำให้บรรดาผู้ที่ทำการเพาะปลูกนั้น เพาะปลูกพืชผลอย่างใดอย่างหนึ่งนอกเหนือจากพืชผลที่เพาะปลูกเป็นพื้นอยู่แล้วอย่างน้อยอีกสักอย่าง สองอย่าง เพื่อจะได้ใช้ทดแทนในคราวที่พืชผลอันปลูกเป็นพื้นนั้นไม่ได้เต็มสมบูรณ์ หรืออันตรายด้วย เหตุอย่างใดอย่างหนึ่งพืชผลที่ควรเพาะปลูกสำหรับช่วยกำลังและทดแทนนั้น ควรให้เป็นพืชผลที่จะ เพาะปลูกได้และเก็บผลให้แล้วเสร็จก่อนเวลาที่จะลงมือเพาะปลูกผลซึ่งเป็นพื้นนั้น หรือควรเพาะปลูกใน คราวที่ได้เก็บเกี่ยวผลอันเป็นพื้นนั้นแล้วเสร็จ หรือควรเป็นพืชผลที่ปลูกไว้แล้วไม่ขัดขวางแก่การเพาะปลูกอัน เป็นพื้น”

อนึ่ง พืชผลที่จะเพาะปลูกเพื่อทดแทนช่วยกำลังเช่นนี้ ควรเลือกหาพืชผลอย่าง ใดอย่างหนึ่งที่จะปลูกให้ขึ้นงอกงามได้เหมาะกับดินฟ้าอากาศในเวลาที่จะปลูกนั้น และควรจะใช้ พืชผลอย่างหนึ่งอย่างใดที่ปลูกลงไปแล้วทำให้ที่ดินซึ่งปลูกนั้นกลับอุดมดีขึ้นพืชผลเช่นนี้มี ถั่ว งา และ มัน เป็นต้น และพืชผลอย่างอื่นที่ควรปลูกได้อีกนั้น คือ ปอ พัก แดง หัวผักกาด และผักต่างๆ ถ้าปีใด ปลูกข้าวไม่ได้ผลย่อมจะได้ผลจากการปลูกพืชอย่างอื่นทดแทนเจือจานพอเป็นกำลังต่อไปได้ไม่ถึงกับ อัดคัศขัดสน” (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 50)

3.4.6 นโยบายเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 6 ระหว่าง พ.ศ. 2435-2468

ในระหว่าง พ.ศ. 2453 ถึง 2456 ประเทศไทยประสบความแห้งแล้งจึงได้มีนโยบายเรื่องการชลประทานขึ้นอย่างจริงจัง

เหตุการณ์ด้านการเกษตรระหว่าง พ.ศ. 2454 -2457 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525 : 54-56) ได้สรุปไว้ ดังนี้

พ.ศ. 2454 ได้มีการจัดประกวดพันธุ์ข้าวทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งจัดประกวดกาแฟ พริกไทย และมะพร้าว เนื่องในงานแสดงกสิกรรมและหัตถกรรมที่วังสระปทุม

ในปีเดียวกันนี้ ได้มีการนำยางพาราไปปลูกที่จังหวัดจันทบุรี

รวมทั้งได้มีการจัดตั้งแผนงานสหกรณ์ขึ้นในกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ซึ่งต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นกรมสหกรณ์ใน พ.ศ. 2463

พ.ศ. 2457 กิจการปศุสัตว์ได้ขยายกว้างขวางขึ้น จึงมีการจัดตั้งโรงเรียนสัตวแพทย์ขึ้นในกรมเพาะปลูก

วันที่ 30 กันยายน 2457 ได้จัดตั้ง “กรมทนต์น้ำ” ขึ้น

ใน พ.ศ. 2457 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 31 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2457 มีส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตรบัญญัติไว้ในมาตรา 99 มาตรา 100 มาตรา 114 ถึงมาตรา 122 ดังนี้

“มาตรา 99 ในเวลาอัตรัดอาหาร ให้กรรมการอำเภอประกาศตักเตือนราษฎรให้เก็บรักษาข้าวไว้ให้พอบริโภค

มาตรา 100 ถ้าแห่งใดข้าวไม่พอแก่ราษฎรในเวลาอัตรัด ให้กรรมการอำเภอรับรายงาน และกะประมาณจำนวนข้าวที่ขาด อันราษฎรจะไม่พึงชวนขายหาเองได้ แจ้งต่อผู้ว่าราชการเมือง ถ้าและรัฐบาลจัดส่งข้าวหลวงมาแก้อัตรัดไซ้ เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอที่จะจัดการจำหน่ายข้าวตามวิธีที่สมควร คือ

- (1) ผู้ใดมีทุนพอซื้อ ให้ผู้นั้นซื้อได้เท่าราคาทุน
- (2) ผู้ใดทำนาไย้งไม่ได้ผล ให้ผู้นั้นยืมโดยสัญญาส่งเงินเมื่อขายข้าวใหม่ได้เท่าราคาทุนที่รับข้าวไปในเวลานั้น หรือใช้ด้วยข้าวใหม่เมื่อทำได้ คิดตามราคาข้าวใหม่ในเวลานั้นเท่าทุนที่รัฐบาลให้ยืมไป
- (3) ผู้ใดทำการเพาะปลูก หรือหาสินค้าป่าอันอาจจะหาสินค้ามาแลกข้าวได้ ก็ยอมรับสินค้าจากผู้นั้น แลกข้าวโดยคิดราคาตามสมควรและพอใจทั้ง 2 ฝ่าย

(4) ผู้ใดอาจจะทำการได้แต่ด้วยแรง ก็หางานอันประกอบด้วยสาธารณประโยชน์ เช่น ขุดสระน้ำ ทำถนนหรือซ่อมแซมสถานที่ทำราชการ เป็นต้น ให้ผู้นั้นรับจ้างทำคิดค่าจ้างให้ตามราคาทุนเป็นค่าจ้าง โดยอัตรารัฐสูงกว่าที่เขาจ้างกันทำการในที่นั้น 1 ใน 4 ส่วน คือ ถ้าอัตราค่าจ้างเขาจ้างกันโดยปกติวันละบาทหนึ่ง ให้ให้ข้าวเท่าราคาวันละ 1 บาท 25 สตางค์ เป็นต้น

(5) ห้ามมิให้ฯ ชาวแก่วัยที่ยังสามารถกระทำการแลกได้ด้วยประการใดๆ แต่ผู้ซึ่งไม่สามารถกระทำการแลกได้จริงๆ เช่น คนเจ็บไข้ ชรา ทูพพลภาพ หรือทหารนั้น ควรให้ได้รับข้าวของหลวงพอสมควรแต่ที่จะเลี้ยงชีวิตในเวลาอัตคัตนั้น

จ. บำรุงการทำนาค้าขายป่าไม้และทางไปมาต่อกัน

มาตรา 114 กรมการอำเภอต้องตรวจให้รู้ทำเลที่ทำมาหาเลี้ยงชีพของราษฎรในอำเภอนั้น คือ ที่นา ที่สวน ที่จับสัตว์น้ำเป็นต้น และต้องสอบสวนให้รู้ว่ที่เหล่านั้นอาศัยสายน้ำทางใด ควรทำบัญชีมีทะเบียนไว้ในที่ว่าการอำเภอ

มาตรา 115 การบำรุงผลประโยชน์ในการหาเลี้ยงชีพของราษฎรก็ดี การป้องกันอันตรายมิให้เกิดแก่การหาเลี้ยงชีพของราษฎรก็ดี อันต้องการความร่วมมือเพื่องช่วยกันในหมู่ราษฎร ยกตัวอย่างดังบางคราวจะต้องทำทำนบปิดน้ำ บางคราวต้องระบายน้ำสำหรับการเพาะปลูก การเหล่านี้เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอจะต้องเอาใจใส่คอยตรวจตราและปรึกษากำนันผู้ใหญ่บ้าน ถ้ามีการสมควรจะต้องทำเพื่อให้เจริญผลประโยชน์แก่ราษฎรก็ดี หรือเพื่อป้องกันความเสียหายแก่ผลประโยชน์นั้นก็ดี ให้กรมการอำเภอเรียกราษฎรช่วยกันทำการนั้นๆ ให้สำเร็จทันฤดูกาล

มาตรา 116 การรักษาผลประโยชน์ในการหาเลี้ยงชีพของราษฎร เช่นการปิดน้ำและระบายน้ำเช่นกล่าวมาในมาตราก่อนเป็นต้น ตลอดจนอย่างอื่นๆ ถ้าหากเกิดเกี่ยวเนื่องกันผลประโยชน์ที่จะพึงได้ยกตัวอย่างดังเช่นชานาต้องการให้ปิดน้ำ ชาวเรือต้องการให้เปิดน้ำให้เรือเดินเป็นต้น ให้กรมการอำเภอเรียกกำนันประชุมปรึกษาหาวิธีที่จะรักษาประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย หรือถ้าจะให้ได้ประโยชน์ไม่ได้ทั้ง 2 ฝ่าย ก็ให้รักษาประโยชน์ใหญ่โดยยอมทิ้งประโยชน์น้อยด้วยความจำเป็น

เมื่อเห็นด้วยกันโดยมากประการใด ก็ให้กรมการอำเภอจัดการตามนั้น

มาตรา 117 ห้วย คลอง และลำน้ำต่างๆ ย่อมเป็นของที่รัฐบาลปกป้องรักษา เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอจะต้องตรวจตราอย่าให้เสีย และอย่าให้ผู้ใดทำให้เสียสาธารณประโยชน์ ถ้าจะต้องซ่อมแซมตกแต่งให้กรมการอำเภอเรียกราษฎรช่วยกันทำอย่างกันปิดน้ำ ฉะนั้น

มาตรา 118 กรมการอำเภอมีหน้าที่จะต้องตรวจตราและจัดการรักษาทางบก ทางน้ำ อันเป็นทางที่ราษฎรไปมาค้าขาย ให้ไปมาโดยสะดวกตามที่จะเป็นได้ทุกฤดูกาลอันนี้ ถ้าจะต้องทำการซ่อมแซม หรือแก้ไขความขัดข้อง ให้กรมการอำเภอเรียกราษฎรช่วยกันทำอย่างว่ามาแล้ว

มาตรา 119 กรมการอำเภอต้องตรวจตรารักษาป่าไม้ ซึ่งรัฐบาลหวงห้ามตามข้อบังคับการป่าไม้

มาตรา 120 ที่ว่างซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้ราษฎรทำการเพาะปลูกนั้น เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะต้องตรวจตราจัดการ ป้องกัน การเกี่ยงแย่ง ในระหว่างราษฎรที่ไปตั้งทำการเพาะปลูกก่อนได้รับโฉนด

มาตรา 121 ที่น้ำอันเป็นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ เป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะตรวจตรารักษาป้องกันมิให้พืชพันธุ์สัตว์น้ำสูญไป

มาตรา 122 ที่อันเป็นสาธารณประโยชน์ คือ ที่เลี้ยงปศุสัตว์ที่จัดไว้สำหรับราษฎรไปรวมเลี้ยงด้วยกัน เป็นต้นตลอดจนถนนหนทางและที่อย่างอื่นซึ่งเป็นของกลางให้ราษฎรใช้ได้ด้วยกัน เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอจะต้องคอยตรวจตรารักษาอย่าให้ผู้ใดเกียวกั้นเอาไปเป็นอาณาประโยชน์แต่เฉพาะตัว”

Ingram (1971: 44) ได้รายงานไว้ว่าในภาคกลางมีพื้นที่นาข้าวใน พ.ศ. 2457 จำนวน 11.5 ล้านไร่ เหตุการณ์ด้านการเกษตรระหว่าง พ.ศ. 2458-2460 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525: 77-58) ได้สรุปไว้ดังนี้

“พ.ศ. 2458 กรมเพาะปลูกได้จัดตั้งสวนทดลองเพาะปลูกขึ้นที่อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็นสถานีกสิกรรมแห่งแรก

พ.ศ. 2459 กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ได้ทรงสร้างสถานีทดลองข้าวรังสิต ซึ่งถือว่าเป็นสถานีทดลองข้าวแห่งแรกในประเทศไทย เนื้อที่ 1,000 ไร่

พ.ศ. 2460 ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมขึ้นเป็นครั้งแรก”

พ.ศ. 2460 เกิดน้ำท่วมทำให้พื้นที่นาข้าวเสียหายจากเนื้อที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมด 13,890,600 ไร่ เนื้อที่เสียหาย 2,911,700 ไร่ เนื้อที่เสียหายมากอยู่บริเวณมณฑลที่ราบภาคกลาง ซึ่งมีเนื้อที่รวม 1,944,405 ไร่ ได้แก่

มณฑลกรุงเก่า เสียหาย 984,323 ไร่ (หจข. ร.6 ม.3.4/15)

มณฑลนครชัยศรี เสียหาย 777,034 ไร่ (หจข. ร.6 ม.3.4/15)

มณฑลราชบุรี เสียหาย 122,000 ไร่ (หจข. ร.6 ม.3.4/15)

มณฑลปราจีนบุรี เสียหาย 61,048 ไร่ (หจข. ร.6 ม.3.4/15)

พ.ศ. 2464 ได้โอนกรมป่าไม้มาสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535: 11-12)

Ingram (1971: 44) ได้รายงานไว้ว่าในภาคกลางมีพื้นที่นาข้าวใน พ.ศ. 2462 จำนวน 13.9 ล้านไร่

3.4.7 นโยบายเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 7 ระหว่าง พ.ศ. 2468 – 2477

พ.ศ. 2468 ได้มีการจัดตั้งกรมรักษาสัตว์น้ำ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 74)

พ.ศ. 2470 ได้เปลี่ยนนาม “กรมทอน้ำ” เป็น “กรมชลประทาน” (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 68)

วันที่ 17 มกราคม 2474 ได้มีการตราพระราชบัญญัติโรคระบาดปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะ พ.ศ. 2474 ขึ้น เนื่องจากปศุสัตว์และพาหนะตายด้วยโรคระบาดเป็นจำนวนมาก (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 77)

ในปีเดียวกันนี้ ได้มีการรวมกรมเพาะปลูกกับกองตรวจพันธุ์รุกชาติ ตั้งเป็นกรมใหม่ชื่อ กรมตรวจกสิกรรมสังกัดกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 72)

นโยบายเกษตรที่กล่าวมาตั้งแต่มีการสถาปนากระทรวงเกษตรธิการใน พ.ศ. 2435 จนถึงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 จะสรุปได้เป็น 4 ประการหลัก ดังนี้

1. นโยบายเกษตรด้านการขยายพื้นที่เพาะปลูก และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการชลประทานเพื่อให้มีน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก การส่งเสริมการเกษตรให้มีการปลูกพืชอื่นนอกเหนือจากข้าว

2. นโยบายเกษตรด้านการศึกษา และการค้นคว้าการศึกษาเริ่มต้นจากการตั้งโรงเรียนช่างไหมใน พ.ศ. 2447 การตั้งโรงเรียนสัตวแพทย์ใน พ.ศ. 2457 การจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมใน พ.ศ. 2460 การค้นคว้าได้เริ่มต้นอย่างเป็นระบบโดยการจัดตั้งสวนทดลองเพาะปลูกขึ้นที่ อ. พรหมพิราม จ.พิษณุโลก การจัดตั้งสถานีทดลองข้าวรังสิต

3. นโยบายเกษตรด้านจัดเก็บภาษีและกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ได้มีนโยบายที่ต่อเนื่องในการจัดเก็บภาษี หรือค่านา ค่าอากรสวน การระงับข้อพิพาทของราษฎร และได้มีนโยบายการออกโฉนดที่ดินโดยตั้งกรมทะเบียนที่ดินขึ้นใน พ.ศ. 2444

4. นโยบายเกษตรด้านสินค้าเกษตร ได้มีนโยบายส่งข้าวออกขายต่างประเทศใน พ.ศ. 2398 หลังจากที่ได้ส่งวนไ้บริโภครภายในประเทศ เพราะมีการขาดแคลนในปีที่ฝนแล้งและจำเป็นต้องสะสมไว้เป็นเสบียงในระหว่างการสู้รบในช่วงต้นของกรุงรัตนโกสินทร์ การตั้งกระทรวงเกษตรพาณิชย์ขึ้นนั้นวิเคราะห์ได้ว่าผลผลิตเกษตรคงจะพอเพียงต่อการบริโภคจึงมีนโยบายการค้าสินค้าเกษตรขึ้น

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 นโยบายการเกษตรในสมัยรัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2475-2477) สมัยรัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2475-2489) และสมัยรัชกาลที่ 9 (พ.ศ. 2489-ปัจจุบัน) ได้นำไปทบทวนในบทที่ 4 ถึงบทที่ 15

เอกสารอ้างอิง

1. กรมชลประทาน. 2529. **84 ปี ชลประทาน**. โรงพิมพ์บริษัทสารมวลชน จำกัด กทม.
2. กรมที่ดิน. 2537. **93 ปี กรมที่ดิน วารสารที่ดินฉบับพิเศษ 17 กุมภาพันธ์ 2537**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กรุงเทพมหานคร.
3. กรมที่ดิน 2544 **ที่ระลึกพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์กรมที่ดิน วันที่ 20 กันยายน 2544**
4. กรมศิลปากร. 2515. **ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ 1 จารึกกรุงสุโขทัย** พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระราชประสิทธิคุณ ณ สุสานวัดราชธานี จังหวัดสุโขทัย 8 เมษายน 2515.
5. กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย. 2512. **สนธิสัญญาและความตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เล่ม 1**. กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพฯ.
6. เกษม สุขสถาน. 2513. **คู่มือประกอบคำบรรยายวิชาพืชเศรษฐกิจ**. คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
7. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2525. **วิวัฒนาการด้านการเกษตรกรุงรัตนโกสินทร์**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาคพิมพ์ กทม.
8. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2535. **หนึ่งร้อยปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 1 เมษายน 2535**.
9. กรมชลประทาน, วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี, สวท. เสนาณรงค์, สืบแสง พรหมบุญ, เสถียรพงษ์ วรรณปก และณรงค์ พ่วงพิศ. 2532. **ประเทศของเรา 1-2**. บริษัทอักษรเจริญทัศน์ จำกัด กทม.
10. คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี. **ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 2 รัชกาลที่ 4 - พ.ศ. 2475**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พุทธศักราช 2525 อมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร.
11. เจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์. 2484. **ประวัติกระทรวงเกษตรราชการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2550 อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด กรุงเทพฯ.
12. นพรัตน์ นุสธรรม .2520. **การปฏิรูปกฎหมายที่ดินในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตแผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
13. ปิยนาล บุนนาค .2537. **คลองประวัติศาสตร์ในอดีต ในเอกสารอาศรมความคิด เรื่อง คลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 43-48.

14. ประเสริฐ ญ นคร. 2521. *มั่งรายศาสตร์หรือกฎหมายพระเจ้ามั่งราย*. โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์ กรุงเทพฯ.
15. พระยาอนุমানราชชน. 2510. *ตำนานศุลกากร*. โรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารเรือ. พระนคร.
16. ยาวนุช เวศร์ภาดา และวันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์. 2543. *ข้าววัฒนธรรมแห่งชีวิต*. สำนักพิมพ์โมทีฟ กทม.
17. วิสันธนี โพธิ์สุนทร. 2528. *ภูมิหลังศรีสัชชาลัย*. โรงพิมพ์วิศตอรีเพาเวอร์พอยท์ กรุงเทพมหานคร.
18. สันต์ ท.โกมลบุตร. 2520. *เล่าเรื่องกรุงสยาม*. สำนักพิมพ์ก้าวหน้า พระนคร.
19. สันต์ ท.โกมลบุตร. 2548. *จดหมายเหตุ ลา ลูแบร์ ราชอาณาจักรสยาม*. โสภณการพิมพ์ กรุงเทพฯ.
20. เสทือน ศุภโสภณ. 2507. *ประวัติศาสตร์ไทย ฉบับพัฒนาการ*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรเจริญทัศน์ พระนคร.
21. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช. 2510. *ปาฐกถาเรื่อง กฎหมายสมัยกรุงศรีอยุธยา*. แสง ญ หอสมุดแห่งชาติ
ท่าवासูกี พระนคร เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2510.
22. อุดม สกุลพรหมณ์ และนิพัฒน์ ปัจฉิมพิหงส์. 2537. *กรมชลประทานกับการดูแลรักษาคลอง : คลอง
เปรมประชากร*. ในเอกสารอาศรมความคิด เรื่อง คลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 241-242.
23. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ร 6 ม.3.4/15.2460. *คำกราบบังคมทูลของพระยาโบราณราชธานินทร์
อุปราชมณฑลอยุธยา วันที่ 5 พฤศจิกายน 2460*.
24. Sir Bowring, J. 1969. *The Kingdom and People of Siam*, Vol.II Oxford University
Press, Kualalumpur.
25. Crawford, J. 1830. *Journal of an Embassy from the Governor General of India to
the Courts of Siam and Cochin China*. London, Colburn.
26. Ingram, J. C. 1971. *Economic Change in Thailand 1850-1970*. Stanford University
Press California.
27. Johnson, D.B. 1975. *Rural Society and the Rice Economy in Thailand, 1880-1930*.
Ph.D Thesis, Yale University.

กฎหมาย

1. กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ
2. กฎหมายตราสามดวง
3. พระราชบัญญัติธรรมนูญมคลอง พ.ศ. 2413
4. ประกาศชุดคลอง พ.ศ. 2420
5. พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. 2434
6. พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา พ.ศ. 2443
7. พระราชบัญญัติออกตราจองที่ดินชั่วคราว ร.ศ. 121
8. พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน ร.ศ. 127
9. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457
10. พระราชบัญญัติโรคระบาดปศุสัตว์และสัตว์พาหนะ พ.ศ. 2474

บทที่ 4

นโยบายการเกษตรภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

พ.ศ. 2475-2504

บทที่ 4

นโยบายการเกษตรภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 2475-2504)

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ได้มีรัฐบาลคณะที่ 1 เข้าบริหารประเทศ ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2475 โดยมีพระยามโนปกรณนิติธาดาเป็นประธาน คณะกรรมการราษฎร นโยบายของรัฐบาล คณะที่ 1 นี้ ได้ยึดถือหลัก 6 ประการของคณะราษฎร ดังนี้

“1. จะต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลายเช่น เอกราชในการเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง

2. จะรักษาความปลอดภัยในประเทศให้การประทุษร้ายต่อกัน ลดน้อยลงให้มาก

3. จะต้องบำรุงความสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะพยายามหางานให้ราษฎรทำโดยเต็มความสามารถ จะร่างโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ปล่อยให้ราษฎรอดยาก

4. จะต้องให้ราษฎรได้มีสิทธิเสมอภาคกัน

5. จะต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพมีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก

4 ประการดังกล่าวแล้วข้างต้น

6. จะต้องให้การศึกษาย่างเต็มที่แก่ราษฎร”

(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 1)

ถึงแม้นโยบายดังกล่าวจะมีได้เน้นถึงการเกษตรโดยตรงแต่ได้มีนโยบายการเกษตรปรากฏขึ้นมาอย่างชัดเจนในเวลาต่อมา

พระยามโนปกรณนิติธาดา ซึ่งบริหารราชการแผ่นดินใน พ.ศ. 2475-2476 มีนโยบายการเกษตร ดังนี้

“ในทางชาวนาได้ดำริวางรูปสหกรรม (Cooperative) ซึ่งไม่ใช่แต่เพียงการสหกรณ์ ในทางการเงิน (Cooperative de Credit) ในเวลานี้ตามรูปของสหกรรมนั้นประสงค์ให้ชาวนาเป็น สมาชิกของสหกรรมได้มีโอกาสร่วมกันทำในการประดิษฐ์ (Production) เช่นในการร่วมกันทำโดยอาศัย เครื่องมือและเครื่องจักรและการเทคนิคอื่น ประการหนึ่ง ร่วมกันในการที่จะนำข้าวหรือพืชผลไปจำหน่าย (Circulation) โดยหลีกเลี่ยงคนกลางประการหนึ่งร่วมกันในการหาของอุปโภคและบริโภค (Consummation) อีกประการหนึ่ง และผลกำไรที่ถึงได้ก็จะได้จัดแบ่งตามการทำงานที่ทำ โดยวิธีร่วมกันทำ นั้นตามหลักเศรษฐกิจวิทยา จะเห็นว่าการประดิษฐ์ย่อมได้ผลมากขึ้น การจำหน่ายย่อมถูกกดราคาน้อยลง การอุปโภคบริโภคก็จะได้ถูกราคาตามเพราะร่วมกันซื้อมา ตลอดจนการอื่นๆ เช่นการสาธารณสุขการสุขศึกษาการระมัดระวังความปลอดภัย ก็จะได้สะดวกด้วยประการทั้งปวงแผนต่างๆ เหล่านี้ เมื่อเสร็จ เรียบร้อยและเมื่อปฏิบัติได้แล้ว คณะรัฐมนตรีก็จะแถลงให้ราษฎรทราบ” (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 267)

ต่อมานายปรีดี พนมยงค์ ได้เสนอเค้าโครงการเศรษฐกิจ ประกอบด้วยข้อเสนอ 2 ข้อ ส่วนแรกว่าด้วยการเปลี่ยนระบบกรรมสิทธิ์ ส่วนที่สองว่าด้วยการจัดให้มีการพัฒนาการเศรษฐกิจ ในส่วนแรก นายปรีดี เสนอให้โอนที่ดินที่เป็นปัจจัยการผลิตทั้งหมดเป็นของรัฐ โดยให้ค่าตอบแทนแก่เจ้าของปัจจุบันในรูปแบบพันธบัตรเงินกู้เป็นการเสนอให้จัดระบบกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิตเสียใหม่ โดยล้มชนชั้นศักดินาเจ้าของที่ดินและจำกัดอำนาจของชนชั้นนายทุนลง (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2524: 214)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2525: 69-70) ได้สรุปเรื่องเค้าโครงการเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดินไว้ดังนี้

“เกี่ยวกับประเด็นที่ดินนั้น นายปรีดี พนมยงค์ ได้ชี้แจงว่าเจ้าของนาส่วนมากประสงค์จะขายนามากกว่าปล่อยให้ชาวนาทำกันไปแล้วคอยแต่เก็บค่าเช่า เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลควรจะเป็นผู้ซื้อที่ดินเหล่านั้นกลับคืนมาเอง โดยรัฐบาลอาจออกไปกู้ให้เจ้าของที่ดิน ถือไว้ตามราคาที่ดินของตนโดยรัฐบาลจะให้ดอกเบี้ยตามอัตราของการกู้เงินในขณะที่ซื้อ ซึ่งไม่เกินร้อยละ 15 เจ้าของที่ดินก็จะได้ดอกเบี้ยที่แน่นอนยิ่งกว่าการให้เช่า

เมื่อที่ดินได้กลับมาเป็นของรัฐบาลเช่นนี้แล้ว รัฐบาลก็จะประหยัดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมได้มาก สำหรับการจัดซื้อที่ดินได้เสนอไว้ว่า “ให้รัฐบาลมีอำนาจซื้อบรรดาที่ดินทั้งหลาย นอกจากที่อยู่สำหรับครอบครัวเอกชน และเอกชนจากที่ดินซึ่งเอกชนได้รับอนุญาตหรือสัมปทานให้ประกอบเศรษฐกิจในที่ดินนั้น บรรดาที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งยังไม่อยู่ในความครอบครอง หรือกรรมสิทธิ์ของผู้อื่นนั้น ผู้ใดจะขอครอบครองหรือมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเหล่านั้นไม่ได้ นอกจากได้รับสัมปทานจากรัฐบาล”

“นาย ปรีดี พนมยงค์ ได้นำเค้าโครงนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเข้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป แต่แนวคิดนี้มีได้นำมาปฏิบัติแต่อย่างใด

พ.ศ. 2475 “โดยประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โปรดให้รวมกระทรวงเกษตรราธิการกับกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมเป็นกระทรวงเดียวกัน เรียกว่า กระทรวงเกษตรพาณิชย์การ ยกกรมทะเบียนที่ดิน กรมรังวัดที่ดิน กรมป่าไม้ และกรมราชโลหกิจ ซึ่งขึ้นอยู่ในกระทรวงเกษตรราธิการไปขึ้นกระทรวงมหาดไทย

ในการแถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 2 พระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2475 ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“ในเวลานี้บังเอิญเป็นเวลา เศรษฐกิจของโลกตกต่ำ การเงินฝืดเคืองทั่วไป สินค้าสำคัญของเราคือข้าวราคาตกต่ำ ชาวนาของเราได้รับความยากแค้นมีกรรมกรที่ไม่มีงานทำเกิดขึ้น บ้านเมืองจนลงทั่วไป คณะกรรมการราษฎรได้ช่วยไปแล้วในเรื่องที่จำเป็นต้องช่วยทันที เช่น ลดภาษีอากรคุ้มครองทรัพย์สินที่จะต้องถูกยึดควบคุมการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราในกฎหมายเหล่านี้เป็นต้น

ในเรื่องกลีกร การช่วยเหลือโดยตรงที่มีอยู่ในเวลานี้คือสหกรณ์ให้กู้เงิน นอกจากนี้รัฐบาลมีความจำนงใจอยู่ที่จะจัดให้มีการร่วมกันในการกำเนิดผล (Production) เช่น ร่วมมือกันในทางใช้เครื่องมือในทางเทคนิค เป็นต้น ความร่วมมือในทางจำหน่ายความร่วมมือกันในทางซื้อของ

อุปโภคบริโภค การที่รัฐบาลดำรินี้ ก็เพราะแน่ใจว่าคนเดียวทำกับหลายคนรวมกำลังกันทำนั้น หลายคนรวมกำลังกันย่อมได้ผลดีกว่า” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 6-7)

ในด้านนโยบายทางการเกษตรพาณิชย์ ได้มีการเน้นถึงปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

“ปัญหาที่สำคัญในเวลานี้ก็คือ ภาวะของชาวนามีหนี้ขาดเงินที่จะลงต่อไปราคาข้าวถูก รัฐบาลเห็นใจอยู่แล้วและจะช่วยอย่างที่สุดเท่าที่จะทำได้ สิ่งใดพอที่จะทำได้ก่อนก็ได้รับทำไปแล้ว เช่น การลดหย่อนภาษีค่านา และในระหว่างนี้ก็กำลังจะขยายการสหกรณ์ให้กว้างขวางขึ้นเป็นการค้าจุน ในทางทุนรอน และผ่อนผันภาระอันหนักอึ้งอยู่และสอบสวนเหตุการณ์ต่อไปในความเป็นอยู่ในทาง หนี้สินในทางทุนรอน ในวิธีการที่จะทำให้เกิดผลในทางจำหน่ายเพื่อหาวิธีช่วยเหลือให้มีโอกาสบังเกิด ความพอกพูนได้บ้างแต่ขอให้เห็นใจรัฐบาลบ้างว่าการเช่นนั้นเป็นการใหญ่จะทำการกันกระทันหันไม่ได้ ต้อง คิดต้องเตรียมต้องทดลองอย่างรอบคอบ

ระหว่างนี้จะได้ก้าวหน้าต่อไปในการช่วยกลีกรทางตรงอีกอย่างหนึ่ง คือ การเลือกพันธุ์ ข้าวเพื่อสะดวกแก่การที่จะตั้งมาตรฐานสินค้าข้าวขึ้น และเพื่อยังไว้ซึ่งชื่อเสียงแห่งข้าวไทยในตลาด ต่างประเทศที่กำลังผันแปรอยู่เป็นอันมากในขณะนี้เนื่องด้วยเขื่อนภาษี ซึ่งบางประเทศตั้งหรือดำริจะตั้ง กันขึ้น อนึ่ง ในการที่อุดหนุนการเพาะปลูกของประเทศ รัฐบาลจำต้องดำเนินการทดลองพืชผลอย่างอื่น ทั้งในประเทศซึ่งอาจใช้ปลูกสลับกับข้าวในที่ลุ่มและในประเภทซึ่งเหมาะแก่ดิน เป็นต้น” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 10-11)

วันที่ 3 พฤษภาคม 2476 ได้เปลี่ยนชื่อกระทรวงเกษตรพาณิชย์การเป็นกระทรวงเศรษฐกิจ พร้อมกับได้เปลี่ยนชื่อกรมตรวจกลีกรกรรมเป็นกรมเกษตร กรมรักษาสัตว์น้ำเป็นกรมการประมง ส่วนกรมป่าไม้ กรมทะเบียนดินกรมรังวัดที่ดิน และกรมราชโลหกิจ ที่ยกไปขึ้นกระทรวงมหาดไทย เมื่อแรก รวมกระทรวงนั้นก็ได้ออนกลับมาในคราวนี้ กรมป่าไม้คงชื่อเดิมตลอดมา กรมทะเบียนที่ดินและกรมรังวัด ที่ดินเมื่อไปขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทยนั้นได้รวมเป็นกรมเดียวกันเรียกว่า กรมที่ดิน พร้อมกับเปลี่ยนชื่อ ตำแหน่งเกษตรมณฑลและเกษตรจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานที่ดินมณฑลและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ตามลำดับ และเมื่อโอนมากระทรวงเศรษฐกิจคราวนี้ได้รวมกรมราชโลหกิจเข้าอีกกรมหนึ่งเรียกว่า กรมที่ดินและโลหกิจ

ต่อมาได้มีการแยกกระทรวงเศรษฐกิจออกเป็น 2 ทบวง คือ

1. ทบวงเกษตราธิการ
2. ทบวงพาณิชย์และคมนาคม

พันเอกพระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า เมื่อ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2476 ได้มีการแถลงนโยบายด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของรัฐบาลคณะที่ 5 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2476 ดังนี้

“การบำรุงเศรษฐกิจของบ้านเมืองนั้น รัฐบาลก่อนได้วางแผนการเป็นทางดำเนินการไว้แล้ว รัฐบาลนี้จะดำเนินการตามแผนการนั้นตลอดไป รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจจะได้แถลงรายละเอียดให้ทราบ

อุปสรรคเรื่องข้าวราคาตกนั้น รัฐบาลพยายามแก้ไขอยู่แล้ว จะได้ให้ทราบนโยบายในเวลาอันควร

ตามฐานะเศรษฐกิจในเวลานี้ยังหวังไม่ได้ว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นเพราะฉะนั้น จะต้องระมัดระวังรายจ่ายงบประมาณจึงจะเข้าสู่ ดุลยภาพและอยู่ในความมั่นคงได้ แต่รัฐบาลนี้จะปรับปรุงวิธีการเก็บภาษีอากรบางอย่างเพื่อให้ได้เงินซึ่งควรจะได้ และเพื่อบรรเทาภาระของราษฎรรัฐบาลนี้จะหาทางลดเงินรัชชูปการลงตามสมควร ในส่วนการบำรุงเศรษฐกิจเท่านั้น ถ้ารายจ่ายอันใดจำเป็นที่จะต้องฉางก็ดี การขยายสหกรณ์ก็ดี หรือบำรุงรักษาและขยายกิจการการที่ได้ลงทุนไปแล้ว เช่น การชลประทาน การรถไฟ และ การสร้างถนนก็ดี รัฐบาลนี้จะจัดสรรเงินมาตั้งจ่ายให้ ข้อสำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือ ความมั่นคงแห่งเงินตรา ซึ่งรัฐบาลนี้เชื่อว่าการที่จะรักษาอัตราแลกเปลี่ยนเงินให้คงที่ดังที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินั้นเป็นการที่ควรสำหรับกรุงสยาม” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 50 หน้า 2729 วันที่ 31 ธันวาคม 2476)

นอกจากนี้ ได้มีคำแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ในรายละเอียดแห่งนโยบายเศรษฐกิจ ดังนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดินมีส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

“กรมเกษตร

จะลงมือสำรวจที่ดินว่างเปล่าว่าที่ใดเหมาะแก่การเพาะปลูกอย่างไร

กรมที่ดินและโลหกิจ

จะทำการสำรวจและออกโฉนดที่ดินเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี

ดำเนินการรังวัดทำแผนที่สำหรับการออกโฉนดตราจองและประทานบัตร การรังวัดนี้ปีหนึ่งทำงานได้เพียงประมาณ 100,000 ไร่ จะขยายการให้เดินมากขึ้นโดยวิธีถ่ายรูปทางอากาศ การเขียนจำลองและทำแผนที่นั้นก็จะทำให้ละเอียดยิ่งขึ้น

กรมวิทยาศาสตร์

จะทำการแยกธาตุดินที่ทำการเพาะปลูก” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 22-25)

“จะส่งพนักงานออกสำรวจพันธุ์รุกขชาติทุกปี เพื่อทราบว่าพันธุ์ไม้ชนิดใดที่จะศึกษาร่วมมือกับกรมวิทยาศาสตร์ เพื่อประกอบเป็นสินค้าเป็นประโยชน์ต่อไป

จะแจกพันธุ์ข้าวอย่างดีปีละอย่างน้อย 2,000 ถัง เพื่อเป็นพันธุ์สำหรับปลูกได้ไม่ต่ำกว่าปีละ 1,300 ไร่ และเพื่อเปรียบเทียบกับข้าวท้องถิ่น

จะเลือกพืชพันธุ์และหาทางกำจัดโรคพืช และกำจัดแมลงที่ทำอันตรายแก่พืชพันธุ์โดยทดลองตามหลักวิทยาศาสตร์ แล้วนำผลแห่งการทดลองไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ชาวนา ชาวนา

จะทำการปราบโรครินเตอร์เพลสท์ในภาคกลางและภาคอีสาน และฉีดวัคซีนป้องกันโรคบาร์บอน ทำเซรุ่มและวัคซีนสำหรับโคกระบือ ตลอดถึงสุกรและไก่ และจะตั้งด่านตรวจโรคสัตว์ที่ช่องตะโก มวกเหล็ก ช่องจงโก และช่องระหว่างเลยกับเพชรบูรณ์

จะทำการผสมโค อย่างคัดเลือกโดยวิธีเพาะตามแนวพันธุ์ (Line Breeding) และจะทดลองเลี้ยงโคฝูงที่อำเภอไชยบาดาล ซึ่งเป็นที่ที่คาดว่าจะมีอาหารสำหรับโคตลอดปี

จะตั้งสถานีทดลองเพาะปลูกเพิ่มขึ้นที่หาดใหญ่และที่ความเนียงในปี พ.ศ. 2477 ที่พิษณุโลกในปี พ.ศ. 2497 และ 2480” (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 50 หน้า 2729 วันที่ 31 ธันวาคม 2476)

ต่อมาพระยาพหลพลพยุหเสนา ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของรัฐบาลคณะที่ 6 เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2477 มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“1. จัดการสำรวจภูมิประเทศและทรัพยากรแผ่นดินทั่วๆไป โดยใช้ผู้ชำนาญตรวจให้ทราบทั่วในท้องที่ใดสมควรแก่การอย่างไร

2. ขยายสถานีทดลองการเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์ให้แพร่หลายออกไป

3. จัดการสำรวจที่ดินว่างเปล่าที่ยังไม่มีเจ้าของ แล้วจัดวางระเบียบการจับจองที่ดินให้เหมาะแก่เพาะปลูกและสมแก่อัตตภาพของบุคคล

4. จัดวางแผนส่งเสริมการชลประทานและประสานขนส่งของประเทศเพื่อสนับสนุนการเพาะปลูก และการค้าให้ได้รับความสะดวกยิ่งขึ้นโดยดำเนินการเป็นขั้นๆ ไปตามกำลังทรัพยากรและความจำเป็น

5. สำรวจสินค้าที่มีอยู่แล้ว ว่าสิ่งใดมีความสำคัญเพียงใดแล้วรีบบำรุงส่งเสริมให้มีคุณภาพและปริมาณเป็นสินค้าสำคัญขึ้น

6. สำรวจความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อหาช่องทางช่วยเหลือให้มีอาชีพโดยสมควรแก่อัตตภาพ

7. สนับสนุนการดำเนินการของสินค้าจากผู้ปลูกผู้ทำให้ถึงผู้กินผู้ใช้โดยประหยัดและพยายามหาตลาดให้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

8. สนับสนุนและอบรมราษฎรให้เกิดความรู้ความชำนาญ และความนิยมในการค้าการกลีกรม การอุตสาหกรรม และการสหกรณ์

9. ขยายสหกรณ์กู้ยืมและจัดตั้งสหกรณ์รูปอื่นขึ้นขึ้นสุดแต่ความจำเป็นก่อนหลังตามกำลังทรัพยากรและสมรรถภาพขององค์กรนั้นๆ ซึ่งเห็นว่าจะได้รับผลอันแท้จริง

10. จะจัดการส่งเสริมความเป็นอยู่ ตลอดจนการศึกษาและอนามัยของกลีกรและกรรมกรให้ดียิ่งขึ้น” (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 51 หน้า 2034 วันที่ 24 กันยายน 2477)

พระยาพหลพลพยุหเสนานายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 8 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2480 มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“ในการเกษตรนั้น รัฐบาลมุ่งถึงถึงการบำรุงส่งเสริมสินค้าการกลีกรที่ได้ทดลองจัดทำแล้วให้มีคุณภาพและปริมาณเป็นสินค้าสำคัญขึ้น โดยมุ่งจะชักชวนและอบรมพลเรือนให้เห็นคุณค่าของการเพาะปลูกพืชที่เป็นประโยชน์และเตรียมการที่จะขยายงานเพื่อฟื้นฟูอาชีพของราษฎรให้กว้างขวางต่อไป”

กิจการที่จะกระทำ

การเกษตร

1. จะจัดการสำรวจดินในท้องที่ต่างๆ ว่าเหมาะแก่การปลูกพืชชนิดใดบ้างเมื่อได้ทำการทดลองปลูกพืชที่เห็นว่าเหมาะแก่การพื้นที่นั้นๆ และเห็นลู่ทางที่จะบังเกิดผลสมประสงค์ ก็จะได้แนะนำชักจูงราษฎรบำรุงพื้นที่ดินเพื่อให้การเพาะปลูกพืชนั้นๆ ได้ผลเท่าที่ควรจะได้
2. จะขยายสถานีทดลองการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ให้แพร่หลายออกไป
3. จะจัดทำและบำรุงหนอง บึง ที่สำรวจแล้วให้เป็นที่พักเพาะและขยายพันธุ์ปลา และจะบำรุงส่งเสริมการประมงทางทะเล เพื่อให้กิจการเป็นสมรรถภาพยิ่งขึ้น
4. จัดทำงานก่อสร้างชลประทานที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ การจัดวางโครงการชลประทานต่อไปตามกำลังทรัพย์และความจำเป็นและประสานการขนส่งของประเทศ เพื่อสนับสนุนการเพาะปลูกและการค้าให้ได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น
5. จัดวางระเบียบการจับจองที่ดินที่ได้รับการบำรุงจากทางราชการแล้วให้เป็นไปเพื่อการเพาะปลูก และเหมาะสมแก่อัตภาพของบุคคล
6. ส่งเสริมและอบรมคนไทยให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และความนิยมในการอุตสาหกรรมเหมืองแร่
7. ปรับปรุงวิธีการบำรุงและรักษาป่าไม้ในทางปริมาณและคุณภาพ ตามหลัก
8. ขยายสหกรณ์กู้ยืม และจัดตั้งสหกรณ์รูปอื่นขึ้นสูงสุดแต่ความจำเป็นก่อนหลังตามกำลังทรัพย์และสมรรถภาพขององค์การนั้นๆ
9. จัดตั้งเครดิตสถานกลาง เพื่อเป็นแหล่งจัดหาทุนสำหรับการสหกรณ์”

(ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 55 หน้า 3318 วันที่ 2 มกราคม 2482)

วันที่ 1 เมษายน 2478 มีการแยกทบวงเกษตราธิการออกจากกระทรวงเศรษฐการ ตั้งเป็นกระทรวงเกษตราธิการขึ้น ได้รวมกรมเกษตรและกรมการประมงเข้าด้วยกันเป็นกรมเกษตรและการประมง ส่วนราชการอื่นในสังกัดก็คือ กรมชลประทาน กรมที่ดินและโลหกิจ กรมป่าไม้ และกรมสหกรณ์

พ.ศ. 2478 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานที่ดินราชพัสดุมาจัดสรรให้ชาวนาเช่าซื้อ ในอำเภอลำลูกกา เป็นรุ่นแรกจำนวน 68 ครอบครัวยื่นขอ 4,019 ไร่ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 70)

พ.ศ. 2478 ได้เริ่มจัดตั้งสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินขึ้นที่จังหวัดปทุมธานี (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2525: 96) ต่อมาในปี 2480 ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์นิคมเกษตรกรรมแห่งแรกที่อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535: 262)

วันที่ 18 ธันวาคม 2480 ในสมัยพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เริ่มเดินเครื่องเปิดหีบอ้อยครั้งแรกในประเทศไทยที่โรงงานน้ำตาล อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 278)

วันที่ 23 ธันวาคม 2480 พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลคณะที่ 8 ต่อสภาผู้แทนราษฎร มีนโยบายที่ดิน ดังนี้

“ จะจัดการสำรวจดินในท้องที่ต่างๆ ว่าเหมาะแก่การปลูกพืชชนิดใดบ้างเมื่อได้ทำการทดลองปลูกพืชที่เห็นว่าเหมาะแก่พื้นที่นั้นๆ และเห็นลู่ทางที่จะบังเกิดผลสมประสงค์ ก็จะได้แนะนำชักจูงราษฎรบำรุงพื้นที่ดินเพื่อการเพาะปลูกพืชนั้นๆ ได้ผลเท่าที่ควรจะได้จัดวางระเบียบ การจับจองที่ดินที่ได้รับการบำรุงจากราชการแล้วให้เป็นไปเพื่อการเพาะปลูก และเหมาะสมแก่สภาพของบุคคล ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 44)

พันเอกหลวงพิบูลสงคราม ได้เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2481 ได้แถลงนโยบายเกี่ยวกับกระทรวงเกษตรธิการของรัฐบาล คณะที่ 9 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2481 ไว้ ดังนี้

“1. จะบำรุงพืชผลพื้นเมือง ตลอดจนสัตว์ให้มีคุณภาพและปริมาณ เป็นสินค้าสำคัญขึ้น โดยวิธีต่างๆ เช่น ปราบโรคร้ายต่างๆ ควบคุมและสงวนพันธุ์สัตว์ป่า และจัดวางระเบียบด้านกัก และตรวจสัตว์ที่ส่งไปขาย ณ ต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น จัดการบำรุงหนองและบึงให้เป็นที่เป็นที่เพาะและแพร่พันธุ์ปลาและส่งเสริมการประมงทางทะเลด้วย

2. ในการชลประทาน จะทำงานก่อสร้างที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ และจัดวางโครงการชลประทานต่อไป ในภาคใดยังไม่สามารถจัดวางโครงการใหญ่ได้ ก็จะจัดวางโครงการย่อยตามลำดับความจำเป็น

3. จะปรับปรุงวิธีการบำรุงและรักษาป่าไม้ให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

4. จะขยายการสหกรณ์กู้ยืม และจัดตั้งสหกรณ์รูปอื่นตามแต่ความจำเป็นก่อนหลัง ”

(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 54-55)

พ.ศ. 2481 ได้แยกกรมเกษตรและการประมงออกเป็น 2 กรม คือ กรมเกษตรและกรมประมง ทั้ง 2 กรมขึ้นอยู่กับกระทรวงเกษตรธิการต่อไปตามเดิม และได้แยกกรมที่ดินและโลหกิจออกเป็น 2 กรม คือ กรมที่ดิน โอนไปขึ้นกระทรวงมหาดไทยและกรมโลหกิจโอนไปขึ้นกระทรวงการเศรษฐกิจ (กระทรวงเศรษฐกิจเดิม) (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 265-267)

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2483 ได้มีการจัดตั้งกรมประชาสัมพันธ์ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์, 2528: 1) พันเอกหลวงพิบูลสงคราม (ยศขณะนั้น) นายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์คนแรก ได้พิจารณาว่าในขณะนั้น ประเทศไทยมีที่ดินรกร้างว่างเปล่า มิได้ใช้ทำประโยชน์จำนวนมาก ประชากรส่วนใหญ่อาศัยเป็นเกษตรกรยังยากจน ขาดแคลนที่ดินทำกิน ต้องเช่าที่ดินของผู้อื่น หากปล่อยทอดทิ้งไว้ก็จะเป็นภาระหนักแก่รัฐบาลและเกิดช่องว่างทางสังคมยิ่งขึ้น จึงได้จัดตั้งนิคมสร้างตนเองขึ้นแห่งแรกที่อำเภอพระพุทธบาท จ. สระบุรี ในปี 2483 (กรมประชาสัมพันธ์, 2528: 3)

พันเอกหลวงพิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 10 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2485 มีส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตร ดังนี้

“นโยบายกระทรวงเกษตรธิการ มีหลักสำคัญที่จะต้องบำรุงกลีกรมให้ได้ผลเพิ่มพูนยิ่งขึ้นโดยรวดเร็ว เพื่อให้มีพืชผลพอใช้ในประเทศยามสงคราม และเพื่อให้สามารถส่งพืชผลออกขายนอกประเทศอย่างดีที่สุดที่จะทำได้”

เพื่อการนี้ กระทรวงเกษตรธิการจะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จะบำรุงพืชผลพื้นเมืองตลอดถึงสัตว์ ให้มีคุณภาพและปริมาณเป็นสินค้าสำคัญยิ่งขึ้น
2. จะบำรุงหนองและบึงให้เป็นที่เพาะปลูกและแพร่พันธุ์ปลา และส่งเสริมการประมงทางทะเล
3. ทำงานก่อสร้างการชลประทานที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ และจัดวางโครงการต่อไปในภาคใดยังไม่สามารถจัดวางโครงการใหญ่ได้ ก็จะจัดวางโครงการย่อยตามลำดับความจำเป็น
4. จะบำรุงรักษาป่าและดำเนินการเรื่องสินค้าไม้ให้เป็นผลดียิ่งขึ้น ทั้งในคุณภาพและปริมาณ
5. จะขยายการสหกรณ์กู้ยืม และจัดตั้งสหกรณ์รูปอื่นสุดแต่ความจำเป็น

ก่อนหลัง” (ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 55 ตอนที่ 18 หน้า 518 วันที่ 17 มีนาคม 2485)

วันที่ 15 ตุลาคม 2484 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช 2484 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 58 ตอนที่ 73 บทบัญญัติในมาตรา 4 “ป่า” หมายความว่า “ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน” มีข้อความเกี่ยวข้องกับที่ดินดังนี้ :-

“การที่ดิน จะควบคุมที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินให้เป็นไปในทางที่จะบังเกิดผลอันดี โดยร่วมมือกับกระทรวงทบวงกรมเจ้าหน้าที่อื่น เพื่อให้ได้มีการจัดประเภทที่ดินเพื่อผลอันดีในทางเศรษฐกิจ มีการป่าไม้ แร่ เกษตร เป็นต้น จะช่วยบุคคลที่ตั้งใจประกอบอาชีพตามอิสระให้ได้รับความสะดวกในการจับจองที่ดินรกร้างว่างเปล่า ส่วนที่ดินที่ตกเป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วก็จะจัดให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองได้รับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองเป็นหลักฐานในมือ กับจะปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติใหม่ให้เหมาะสมกับกาลสมัย ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 63-64)

ใน พ.ศ. 2485 ได้แยกกองสัตว์บาลและกองสัตว์ลักษณะจากกรมเกษตรไปจัดตั้งเป็นกรมใหม่ขึ้นกรมหนึ่ง เรียกว่า กรมปศุสัตว์และสัตว์พาหนะ โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 265-267)

วันที่ 24 มีนาคม 2485 ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2485 ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 59

พ.ศ. 2485 ได้มีการดำเนินการโรงงานน้ำตาลแห่งที่สองที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ในปีเดียวกันรัฐบาลได้จัดตั้ง “บริษัทส่งเสริมอุตสาหกรรมไทย จำกัด” ขึ้น ซึ่งได้สร้างโรงงานน้ำตาลทรายแดงขึ้นมา 11 โรงงาน ต่อมารัฐได้เลิกบริษัทส่งเสริมอุตสาหกรรมไทยและโอนกิจการต่างๆ ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และจัดตั้งเป็นองค์กรใหม่ คือ “องค์การน้ำตาลไทย” เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2490

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2486 ได้สถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้นโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช 2486 สถานศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้ ส่วนใหญ่อยู่ที่เกษตรกลาง บางเขน กับมีคณะวนศาสตร์ตั้งอยู่ที่จังหวัดแพร่ และมีโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อยู่ที่แม่โจ้ “จังหวัดเชียงใหม่”

หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2488 แลลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 13 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2488 เกี่ยวกับการเกษตรว่า

“ในการเกษตรกรรม จะพยายามส่งเสริมการเพาะปลูก การป่าไม้ การเลี้ยงสัตว์ และการประมงให้มีปริมาณและคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปลูกข้าวซึ่งไม่ได้ผลดีเนื่องจากอุทกภัยและภาวะสงครามนั้น จะได้พยายามแก้ไขให้ดีขึ้นเพื่อให้มีปริมาณเหลือพอที่จะจำหน่ายให้แก่สหประชาชาติมากที่สุดเท่าที่จะทำได้” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 62 ภาค 2 ตอนที่ 52 หน้า 1426 วันที่ 20 กันยายน 2488)

นายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาล คณะที่ 15 ต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2489 มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“6. การเกษตรรัฐบาลจะให้ความสนใจพิเศษเป็นพิเศษ จะเพาะและส่งเสริมการสหกรณ์ และให้มีสิทธิและให้มีขึ้นกลางขึ้นให้มากที่สุดที่จะทำได้ จะเร่งบำรุงและส่งเสริมพืช 4 ชนิดเป็นการใหญ่ คือ ข้าว ถั่วเหลือง ฝ้าย และยาสูบ การเผยแพร่พันธุ์ข้าวที่รัฐบาลได้บำรุงคัดเลือกแล้วให้มีปริมาณแพร่หลายยิ่งขึ้นจะบำรุงสัตว์พื้นเมืองให้ได้พันธุ์ที่ดีแทนที่จะมุ่งนำพันธุ์สัตว์จากต่างประเทศมา สืบพันธุ์แต่ทางเดียวจะให้บรรดาสหกรณ์ชาวนาเป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ในบริษัทข้าวไทยจำกัด จะได้ดำเนินการก่อสร้างการชลประทานเพื่อช่วยเหลือการกลสิกรรมในภาคอื่นๆ ได้เพียงใดหรือไม่ นโยบายดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้บางอย่างเป็นนโยบายที่จะต้องกระทำในระยะเวลานาน ซึ่งรัฐบาลนี้แถลงให้ทราบเพื่อเป็นอุดมคติอันมุ่งไปสู่เท่านั้น แต่เพียงในระยะเวลานี้จะพยายามรีบเร่งกระทำ ดังนี้

- (1) จะดำเนินการห้ามการฆ่ากระบือ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับของชาวนา
- (2) จะรีบเร่งหาพันธุ์ข้าวปลูกให้ราษฎรชาวนาที่ขาดสนได้ยืมไปทำพันธุ์ในฤดูการทำนาที่จะถึงนี้ อันเป็นการสอดคล้องกับโครงการที่รัฐบาลชุดก่อนๆ ได้วางไว้สืบเนื่องกันมา
- (3) จะระดมสัตว์แพทย์ให้มาป้องกัน และปราบปรามโรคระบาดสัตว์ ซึ่งเวลานี้กระบือในจังหวัดภาคกลางและภาคที่เป็นอันน้ำได้ประสบภัยนี้
- (4) จะเริ่มวางวิธีการให้สหกรณ์ชาวนาเป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ในบริษัทข้าวไทย จำกัด” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 63 ตอนที่ 16 หน้า 370 วันที่ 25 มีนาคม 2489)

ต่อมานายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาล คณะที่ 16 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2489 มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“การเกษตร รัฐบาลนี้จะได้สนใจและเอาใจใส่ในเรื่องการเกษตรกรรมเป็นพิเศษจะพยายามเพิ่มพูนการผลิตข้าวให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ และจะส่งเสริมการเพาะปลูกพืชอื่นที่เป็นสินค้าของประเทศให้มีปริมาณมากขึ้น จะจัดให้มีสถานศึกษาทางปฏิบัติในวิชาการเกษตรนอกเหนือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีอยู่ในเวลานี้ เพื่ออบรมและเพาะให้เกิดกสิกรชั้นกลางขึ้น จะได้รับเร่งการผลิตวัชพืชสำหรับป้องกันโรคระบาดสัตว์ให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น กับทั้งจะเร่งรัดบำรุงพันธุ์สัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือโคสุกรเป็ดไก่ ให้มีปริมาณและคุณภาพมากและดียิ่งขึ้น จะได้จัดหาวิธีควบคุมแพปลาเพื่อให้การค้าปลาของชาวประมงได้เป็นไปโดยยุติธรรม จะได้ส่งเสริมการทำยางพาราให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกทั้งจะหาพันธุ์ยางที่ดีมาเผยแพร่แก่เจ้าของสวนยางอีกด้วยจะได้ปรับปรุงโครงการป่าไม้เสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จะได้ก่อสร้างชลประทานบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา และโครงการอื่นๆ ตลอดจนสนับสนุนการชลประทานท้องที่ จะส่งเสริมการสหกรณ์และจัดให้มีการสหกรณ์ขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเบื้องต้นคือขนข้าวและสหกรณ์รูปอื่นเท่าที่สามารถจะทำได้ และจะเปิดธนาคารเพื่อการสหกรณ์โดยเฉพาะขึ้น และจะได้ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ ให้มีอัตราต่ำลงกว่าที่เป็นอยู่เวลานี้ ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 88-89)

“การที่ดิน จะได้เร่งรัดและส่งเสริมบรรดาการกระทำทั้งปวง ซึ่งรัฐบาลก่อนได้เริ่มดำเนินการไว้แล้วให้เป็นผลดียิ่งขึ้น เช่นการช่วยเหลือผู้ที่ตั้งใจประกอบอาชีพทางการกสิกรรมให้ได้รับความสะดวกในการจับจองที่ดิน รกร้างว่างเปล่า และการจัดให้ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแล้วได้รับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองโดยรวดเร็ว เป็นต้น” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 86)

วันที่ 23 กรกฎาคม 2489 คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องกรรมการอำนวยการจัดหาข้าวส่งให้สหประชาชาติตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่าเพื่อให้การจัดหาข้าวส่งจำหน่ายให้แก่สหประชาชาติตามข้อตกลงได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยยิ่งขึ้น และสำเร็จผล สมควรตั้งกรรมการอำนวยการในเรื่องนี้ขึ้น ในที่สุดได้ลงมติให้ตั้งกรรมการวางแผนการณ์และอำนวยการเกี่ยวกับการผลิตข้าว การจัดหาข้าวเปลือก ข้าวสารและอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้การส่งข้าวจำหน่ายแก่สหประชาชาติได้ดำเนินลุล่วงไปด้วยดีและเป็นผลเต็มที่ ประกอบด้วย

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	ประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ	กรรมการ
3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
5. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
6. พระประภาศสหกรณ์	กรรมการและเลขานุการ

และเพื่อให้งานส่วนนี้ได้ดำเนินไปได้โดยรวดเร็วจึงให้จัดตั้งองค์การบริหารซึ่งประกอบด้วย

1. พระประภาศสหกรณ์	เป็นผู้อำนวยการ
2. พระนรราชจำนง	เป็นรองผู้อำนวยการ

3. อธิบดีกรมรถไฟ
4. อธิบดีกรมทาง
5. อธิบดีกรมเจ้าท่า
6. อธิบดีกรมมหาดไทย
7. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์
8. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ
9. ผู้แทนกระทรวงการคลัง
10. แทนกรมศุลกากร

ให้องค์การนี้มีหน้าที่วางวิธีการและดำเนินงานเพื่อจัดให้ได้ส่งข้าวแก่สหประชาชาติตามข้อตกลง หากมีปัญหาหรือข้อขัดข้องประการใด ให้เสนอกรรมการอำนวยการเพื่อส่งการไปได้ทีเดียว

อนึ่ง เพื่อช่วยให้งานอันสำคัญในครั้งนี้ได้บรรลุผลสมความมุ่งหมายจึงให้องค์การจัดซื้อข้าว ซึ่งมี ม.ล.เดช สนิทวงศ์ เป็นประธานกรรมการ มาร่วมดำเนินงานในความอำนวยการของคณะกรรมการฯ นี้ด้วย

ส่วนงานทางองค์การบริหารนั้น หากผู้อำนวยการประสงค์จะได้ตัวข้าราชการจากกระทรวง ทบวง กรม ใดมาช่วยอีก ก็ให้ติดต่อขอตัวโดยตรงจากกระทรวงเจ้าสังกัดได้สุดแต่จะเห็นสมควร และให้เจ้ากระทรวงสังกัดให้ความร่วมมือให้ความสะดวกด้วย

วันที่ 25 สิงหาคม 2489 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่อง กรรมการอำนวยการจัดหาข้าวส่งให้สหประชาชาติโดยได้พิจารณาเห็นสมควรให้ดำเนินการในเรื่องการจัดหาข้าวส่งให้สหประชาชาติตามข้อตกลงในสัญญาไตรภาคีโดยเร่งรัดยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ประมาณข้าวตามความต้องการ เมื่อได้อภิปรายกันแล้ว ในที่สุดได้ลงมติว่า เพื่อความเหมาะสมที่จะให้งานของคณะกรรมการนี้ได้ดำเนินประสานกับส่วนงานที่เคยปฏิบัติร่วมมือกันอยู่แล้ว ทั้งจะได้ประสานกับฝ่ายสหประชาชาติด้วยดีต่อเนื่องกันไป จึงให้ตั้งกรรมการอำนวยการเสียใหม่ดังต่อไปนี้

1. ม.ล.กรี เดชาติวงศ์	ประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ	กรรมการ
3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
5. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
6. พระประกาศสภรณ์	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ส่วนคณะกรรมการบริหารภายในความอำนวยการของคณะกรรมการอำนวยการดังกล่าวข้างต้นคงให้เป็นไปตามเดิมด้วย

พลเรือตรี ถวัลย์ ชำรงนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 17 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2489 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2489 เรื่องการเกษตรว่า

“การเกษตร รัฐบาลนี้ได้จะสนใจและเอาใจใส่ในเรื่องการเกษตรกรรมเป็นพิเศษจะจัดขยายพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดีให้แพร่หลาย จะพยายามเพิ่มพูนการผลิตข้าวให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ และส่งเสริมการปลูกพืชที่เห็นว่าเป็นสินค้าของประเทศให้มีปริมาณมากขึ้น จะจัดการทดลองค้นคว้ากิจการงานในด้านเกษตรกรรมให้มีสมรรถภาพยิ่งขึ้น จะจัดให้มีสถานศึกษาทางปฏิบัติในวิชาการเกษตรนอกเหนือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีอยู่ในเวลานี้ เพื่ออบรมและเพาะให้เกิดกสิกรชั้นกลาง จะเร่งรีบทำการป้องกันและปราบปรามโรคระบาดสัตว์ให้สงบไปโดยเร็ว โดยระดมเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์และเร่งรัดการผลิตและจัดหาวัคซีนและเซรุ่มให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น จะบำรุงพันธุ์สัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ โค สุกร เป็ด และไก่ ให้มีปริมาณมากและดียิ่งขึ้น จะจัดหาวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพประมงให้เป็นปึกแผ่น จะบำรุงและรักษาพันธุ์ปลาน้ำจืดจะปรับปรุงและส่งเสริมการป่าไม้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จะส่งเสริมทำยางพาราให้มีคุณภาพดีและมีปริมาณมากยิ่งขึ้น และจะหาพันธุ์ยางที่ดีมาเผยแพร่แก่เจ้าของสวนยาง จะจัดการก่อสร้างการชลประทานตามโครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการอยู่ให้เสร็จสิ้นไป รวมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนการชลประทานราษฎรหรือการชลประทานท้องถิ่นด้วย จะเริ่มดำเนินการก่อสร้างเขื่อนแม่น้ำเจ้าพระยาตามที่รัฐบาลชุดเก่าได้ดำริไว้ จะจัดขยายสหกรณ์ประเภทหาทุนให้กู้ยืม และสหกรณ์รูปอื่นๆ เท่าที่สามารถจะทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหกรณ์การค้าและสหกรณ์นิคม จะจัดให้มีสหกรณ์ขนส่งโดยเฉพาะในเบื้องต้น คือ การขนข้าว จะเปิดธนาคารเพื่อการสหกรณ์ขึ้น จะลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ให้มีอัตราต่ำกว่าที่เป็นอยู่ในเวลานี้ ”

(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 89-90)

มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับที่ดินคล้ายคลึงกับนโยบายของรัฐบาลคณะที่ 16 ดังนี้

“การที่ดินจะได้เร่งรัดและส่งเสริมบรรดากิจการซึ่งได้ดำเนินการอยู่แล้วให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น การจัดที่ดินครองชีพ การให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการจับจองที่ดินเพื่อประกอบกรกสิกรรม ตลอดจนการจัดให้ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแล้วได้รับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยรวดเร็ว เป็นต้น ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 93)

พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 18 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2490 มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“รัฐบาลจะเร่งรัดและฟื้นฟูการเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตให้เพียงพอแก่ความต้องการทั้งสามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศได้มากขึ้น โดยจะเร่งการผลิตข้าวเป็นพิเศษพร้อมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชอย่างอื่น ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ให้มากยิ่งขึ้นด้วย ในการนี้จะได้ส่งเสริมและขยายการบำรุงพันธุ์ข้าว พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ หาวิธีป้องกันโรคพืชและโรคสัตว์ให้เป็นผลดียิ่งขึ้น เฉพาะโรคระบาดสัตว์จะได้ระดมเจ้าหน้าที่และเวชภัณฑ์ออกไปทำการปราบปรามและป้องกันโดยเข้มแข็ง จะได้ส่งเสริมอาชีพการประมงให้เป็นปึกแผ่น ทั้งจะได้บำรุงรักษาพันธุ์ปลาน้ำจืดและส่งเสริมการเลี้ยงให้มีปริมาณมากขึ้น จะได้เร่งรัดการก่อสร้างชลประทานตามโครงการต่างๆ และจะได้เริ่มงานโครงการเขื่อนแม่น้ำเจ้าพระยาส่วนการชลประทานราษฎรและชลประทานท้องถิ่นที่จะได้ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้มากยิ่งขึ้น จะได้ดำเนินการป่าไม้และสวนยางให้เหมาะสมกับ

สถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลนี้ถือว่าสหกรณ์เป็นวิธีการส่วนหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจจึงจะได้ตั้ง สหกรณ์รูปแบบต่างๆ สำหรับชาวนา ชาวสวน ชาวประมง ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ และผู้ประกอบการ กสิกรรมอย่างอื่นให้มากยิ่งขึ้นทั้งจะช่วยเหลือให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นสามารถปฏิบัติหน้าที่ เพื่อความสุขความเจริญแก่ประชาชนและท้องที่ได้จริงจัง” มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ดังนี้

“ส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรได้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยและ ประกอบการเลี้ยงชีพเป็นหลักฐานและช่วยเหลือในเรื่องการขอจับจองและออกหนังสือสำคัญให้รวดเร็วขึ้น”

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 64 ตอนที่ 26 หน้า 1464 วันที่ 10 มิถุนายน 2490)

วันที่ 2 กรกฎาคม 2490 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่อง เงินเพิ่มพิเศษที่ได้รับจากการขายข้าว ให้สหประชาชาติตันละ 4 ปอนด์ โดยมีสาระสำคัญว่า

ด้วยตามที่ทางรัฐบาลได้ทำความตกลงกับรัฐบาลอังกฤษและอเมริกาเกี่ยวกับสัญญาไตรภาคี และในการนี้ จะได้รับเงินเพิ่มพิเศษจากการขายข้าวให้สหประชาชาติในอัตราตันละ 4 ปอนด์ เพื่อช่วยราคาข้าวสำหรับบริโภค ภายในประเทศให้จำหน่ายข้าวแก่ประชาชนได้ในอัตราใกล้เคียงกับราคาที่รัฐบาลควบคุม และเพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกข้าวให้ มากยิ่งขึ้น ดังแถลงการณ์สำนักนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2489 แล้วนั้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติว่า

1. เงินเพิ่มพิเศษที่ได้จากการขายข้าวให้สหประชาชาติในอัตราตันละ 4 ปอนด์นั้น

กระทรวงพาณิชย์ได้รับไว้เท่าใด ให้รับส่งให้กระทรวงการคลังโดยด่วน

2. กระทรวงใดที่ได้รับอนุมัติเงินค่าข้าว 4 ปอนด์นี้ไปใช้จ่ายให้แสดงรายการการใช้จ่ายว่าได้ใช้ ไปแล้วเพื่อกิจการใด เป็นจำนวนเท่าไร

3. กระทรวงใดที่มีความประสงค์จะขอใช้เงินเพิ่มพิเศษ 4 ปอนด์นี้ ตามวัตถุประสงค์ แห่งความตกลงดังกล่าวต่อไปอีก ให้รับแจ้งความประสงค์ว่าจะใช้เงินนี้ประการใด เป็นจำนวนเท่าไร

สำหรับ 2-3 ให้รับแจ้งรายละเอียดไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและส่งให้ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแห่งละ 1 ชุด ภายในวันที่ 10 เดือนนี้

วันที่ 9 สิงหาคม 2490 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการโอนที่ดินว่าต่อไปหากกระทรวง ทบวง กรมใดจะ โอนที่ดินให้แก่กระทรวง ทบวง กรม อื่นแล้ว ให้ถือเป็นหลักการว่า กระทรวง ทบวง กรม ที่ได้รับโอนที่ดิน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์นั้น จะต้องเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการโดยตลอด และให้สอบสวนเหตุผลการโอน ที่ดินพร้อมทั้งแผนที่เสียให้ถูกต้องด้วย

วันที่ 21 ตุลาคม 2490 คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องการกู้เงินเพื่อการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และงบประมาณ ตามต้องการเพื่อบูรณะประเทศภายหลังสงคราม แล้วมีมติว่า

1. การกู้เงินภายในประเทศให้กระทรวงที่มีโครงการจะปรับปรุงส่งเสริมการอุตสาหกรรม การเกษตรกรรม และประสงค์จะกู้เงินภายในประเทศเพื่อการนี้รับพิจารณาโครงการพร้อมทั้งประมาณการใช้จ่ายเงินส่งไปยังกรมเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกิจการของบริษัทและองค์การค้าในความควบคุมของรัฐบาล ซึ่ง นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการพิจารณาต่อไป

2. การกู้เงินภายนอกประเทศให้กระทรวงที่ประสงค์จะใช้เงินกู้จากต่างประเทศเพื่อ

การบูรณะประเทศภายหลังสงครามเสนอความต้องการเงินพร้อมทั้งโครงการและประมาณการไปยังกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้ส่งให้กระทรวงการคลังรวบรวมและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ประกอบการยกร่างพระราชบัญญัติการกู้เงินเพื่อการอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมต่อไป

นายควง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 19 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2490 มีส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตร ดังนี้

“11. การเกษตร

1) จะได้ส่งเสริมการเกษตรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะข้าว ฝ้าย ถั่ว ในการนี้ จะได้พิจารณา จัดตั้งสภาการเกษตรขึ้น เพื่อศึกษาและให้คำปรึกษา

2) จะได้จัดบำรุงและรักษาป่าและส่งเสริมการประมง เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิต และการที่จะผดุงรักษาไว้ให้เพิ่มขึ้นในภายหน้า

3) จะบำรุงการเลี้ยงสัตว์โดยเพิ่มพันธุ์สัตว์และปราบโรคระบาดอย่างกวาดขัน

4) จะส่งเสริมการชลประทานท้องถิ่น เพื่อให้ผลของการเพาะปลูกแน่นนอนขึ้น

5) จะขยายการสหกรณ์ประเภทต่างๆ และส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้วิธีของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์แก่ตน” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 64 หน้า 3213 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2490)

นายควง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 20 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2491 มีข้อความที่เกี่ยวกับการเกษตร ดังนี้

“5) การเกษตร

1) จะเพิ่มการผลิตพืชผลต่างๆ โดยเฉพาะข้าวอันเป็นสินค้าสำคัญของประเทศนั้นๆ จะได้ขยายพันธุ์ข้าวที่ดีและทดลองใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณข้าวนอกจากการทำนาด้วยวิธีประเพณีแล้วจะได้มีการทดลองทำนาด้วยเครื่องจักร

2) ในการชลประทาน

ก. จะได้ส่งเสริมและขยายการชลประทานท้องถิ่น และควบคุมงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ข. ชลประทานหลวง จะดำเนินการตามโครงการที่มีอยู่ ส่วนภาคที่ยังไม่มีโครงการก็จะเริ่มดำเนินการวางไว้ต่อไป

3) จะส่งเสริมและขยายการเพาะพันธุ์ปลาสำหรับเป็นอาหารของพลเมืองในภาคที่ขาดอาหาร คือ ภาคอีสานและภาคเหนือ ส่วนการประมงทางทะเลจะได้ตั้งสถานีทดลองการประมงด้วยวิธีใหม่

4) การบำรุงและรักษาพันธุ์ไม้ซึ่งใช้สำหรับเป็นสินค้า สำหรับเป็นฟืนและสำหรับเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งนี้จะได้มุ่งผลสำหรับอนาคตอันไกลเป็นที่ตั้ง

5) จะขยายจำนวนสมาคมของสหกรณ์ประเภทหาทุนให้มากขึ้นและเพิ่มการสหกรณ์ประเภทอื่นๆ ตามการก้าวหน้าของแต่ละประเภท

6) จะบำรุงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ โดยเร่งปราบโรคระบาดสัตว์โดยกวาดค้นหาและทดลองปลูกพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ กับพิจารณาหาพันธุ์สัตว์ที่ดีและทนทานต่ออากาศของประเทศไทยทั้งนี้ ในทางวิชาการจะได้พิจารณาจัดตั้ง สภาการเกษตรขึ้น และร่วมมือกับองค์การ F.A.O.” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 65 ตอนที่ 14 หน้า 870 วันที่ 9 มีนาคม 2491)

วันที่ 12 เมษายน 2491 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ น.ว.37/2491 ถึงปลัดกระทรวงต่างๆ ความว่า ตามที่รัฐบาลได้ให้องค์การทหารผ่านศึก เป็นผู้ทำการตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2491 นั้น หากหน่วยราชการใดมีความประสงค์จะซื้อสุกรชำแหละเป็นจำนวนเท่าใดแล้ว ขอให้ติดต่อสั่งซื้อโดยตรงจากกองอำนวยการค้าส่งเนื้อสัตว์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

วันที่ 6 พฤษภาคม 2491 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการจัดร้านสหกรณ์ว่า เพื่อเป็นการลดค่าครองชีพของข้าราชการให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ จัดตั้งร้านค้าหรือร้านสหกรณ์ขึ้นในกระทรวงต่างๆ

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2491 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือเวียน ที่ น.ว.183/2491 ถึง กระทรวง ทบวง การเมืองต่างๆ เรื่องบริษัทเกษตรกรรมทหารผ่านศึก ขอให้ส่วนราชการให้ความอุปการะช่วยเหลือ ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้กับบริษัทที่เป็นบริษัทในอุปการะของรัฐบาลและให้กระทรวง ทบวง การเมืองต่างๆ ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือตามสมควร ทั้งนี้โดยมีความเป็นมาว่า ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในตำแหน่งสภานายกกรรมการทหารผ่านศึก เสนอมาว่า องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกได้จัดตั้งบริษัทเกษตรกรรม ทหารผ่านศึกขึ้น และจดทะเบียนตามกฎหมายแล้ว มีนโยบายที่จะช่วยทหารผ่านศึกทหารกองหนุน และคนไทยด้วยการส่งเสริม ดังนี้

1. หาพื้นที่ๆ ทำเป็นไร่ นา และสวนใหญ่ ด้วยการโค่นสร้างเบิกป่าเอง หรือซื้อแล้วแต่กรณีให้ทหารผ่านศึกทำกินด้วยการเช่าซื้อราคาถูก เมื่อใช้หนี้เงินทุนที่ออกให้หมดสิ้นแล้วก็จะโอนให้เป็นกรรมสิทธิ์ และจะขยายเรื่อยๆ ไป

2. รับซื้อพืชและผลของเกษตรกรรมที่ทหารผ่านศึก ทหารกองหนุนและคนไทยด้วยการเป็นธรรม เพื่อมิให้ถูกบีบบังคับจากคนกลางอื่นด้วยประการต่างๆ ตามที่เป็นอยู่ขณะนี้

3. ทำการเลี้ยงสัตว์โดยใช้กำลังงานทหารผ่านศึก และทหารกองหนุน

4. ทำการประมง และรับทหารผ่านศึกทำการฝึกการประมงด้วยการให้เบี้ยเลี้ยง

5. ให้ทหารผ่านศึกกู้ยืมไปทำทุนในด้านเกษตรกรรม

6. ทำการขนส่งกิจการเกษตรกรรมของทหารผ่านศึกให้ได้รับความสะดวกทุกประการโดยที่บริษัทนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยคนไทย โดยเฉพาะทหารผ่านศึกให้มีอาชีพเป็นหลักแหล่งแน่นอน และนำผลกำไรที่ได้ไปเกื้อกูลอนุเคราะห์แก่ทหารผ่านศึกที่พิการทุพพลภาพ และไร้ความสามารถ เพราะการปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่สามารถจะหาเลี้ยงตัวได้ กระทรวงกลาโหมจึงใคร่ขอให้หน่วยราชการต่างๆ ให้ความร่วมมือส่งเสริมและช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่าที่สามารถจะช่วยให้

วันที่ 23 มีนาคม 2492 มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2492 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 66 ตอนที่ 17 ในหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย ในหมวด 5 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 69 และ 70 ได้บัญญัติไว้ ดังนี้

“ มาตรา 69 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการประกอบเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มพูนผลิตผลทั้งในทางปริมาณและคุณภาพ และพึงสนับสนุนการสหกรณ์เพื่อผลเช่นนั้นด้วย”

“ มาตรา 70 รัฐพึงสนับสนุนการค้าและการประกอบการผลิตของเอกชน ทั้งในเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม”

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ภายหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2492 แล้ว ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 22 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2492 มีข้อความเกี่ยวกับการเกษตร ดังต่อไปนี้

“1. จัดการส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทยได้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ทั้งในส่วนที่เป็นที่อยู่อาศัย และที่ประกอบการทำมาหากินของตนเอง”

2. จะบำรุงส่งเสริมการผลิตพืชผลต่างๆ และการเลี้ยงสัตว์ให้ทวีคุณภาพและปริมาณยิ่งขึ้น โดย

(ก) ชลประทานราษฎร จะขยายให้ทั่วราชอาณาจักรโดยด่วน และควบคุมให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ชลประทานหลวงจะได้เร่งรัดตามโครงการที่ได้ดำเนินอยู่ให้เสร็จเร็วยิ่งขึ้น ส่วนท้องที่ที่ยังไม่มีโครงการก็จะเริ่มดำเนินการต่อไป และจะได้ส่งเสริมการส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกด้วยวิธีอื่นให้เพียงพอ

คลองจะได้จัดการลอกให้ใช้เป็นทางส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกและการลำเลียงขนส่งและจะได้ขุดคลองเพิ่มขึ้นอีก

(ข) จะได้ค้นคว้าและส่งเสริมพันธุ์พืชให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนการใช้ปุ๋ยและเครื่องจักรทุ่นแรง

(ค) จะบำรุงส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และสัตว์พาหนะตลอดถึงการหาพันธุ์สัตว์ที่ดีด้วย จะจัดการเพาะปลูกพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ จะได้ส่งเสริมและจัดทำวัคซีนให้พอแก่ความต้องการและเร่งปราบโรคระบาดสัตว์

(ง) จะส่งเสริมและขยายการเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด สำหรับเป็นอาหารของประชาชนในภาคต่างๆ ทั่วไป การประมงทางทะเล จะได้ตั้งสถานีการประมง และได้จัดการส่งเสริมการจำหน่ายปลาทุกชนิดให้แก่ประชาชนได้รับผลดียิ่งขึ้น

(จ) จะขยายการสหกรณ์รูปต่างๆ ให้แพร่หลายมากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งสหกรณ์ประเภทหาทุนเข้าซื้อที่ดินและประเภทร้านค้า

3. จะบำรุงรักษาป่าและพันธุ์ไม้ให้เจริญยิ่งขึ้น ในเวลาเดียวกันจะได้ส่งเสริมให้มีสินค้าไม้และของป่าพอแก่ความต้องการใช้ภายในประเทศ และส่งเสริมเป็นสินค้าไปนอกประเทศด้วย

4. จะบำรุงส่งเสริมการปลูกยางพารา เพื่อให้ได้สินค้ายางพาราทวียิ่งขึ้นจนเป็นสินค้าสำคัญของประเทศต่อไป

5. จะได้ส่งเสริมการศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ก้าวหน้าและจะได้พยายามให้การศึกษอบรมวิชาการการกลั่นกรองเลี้ยงสัตว์แก่ประชาชนให้แพร่หลายยิ่งขึ้นทั้งจะได้ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การอาหารและเกษตรของสหประชาชาติด้วย” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 66 ตอนที่ 19 หน้า 3422 วันที่ 19 กรกฎาคม 2492)

วันที่ 17 สิงหาคม 2492 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องการขายที่นาให้กรมสหกรณ์และราษฎรผู้ทำนา โดยได้พิจารณาว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ราษฎรผู้ทำนา ได้มีที่นาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองโดยกว้างขวางยิ่งขึ้น สมควรที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการช่วยเหลือ ในที่สุดได้ลงมติว่า บรรดาที่นาที่เป็นของราชพัสดุที่ดี ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ก็ดี หรือของหน่วยราชการอื่นใดก็ดีที่ได้ให้ราษฎรเช่าทำนาอยู่นั้น ให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์จัดการโอนขายให้แก่กรมสหกรณ์ไปจัดสหกรณ์เช่าซื้อ เพื่อประโยชน์ของราษฎรผู้ทำนาต่อไป หากที่นาแปลงใดที่ไม่เหมาะในการที่กรมสหกรณ์จะจัดเป็นรูปสหกรณ์แล้ว ก็ให้ขายให้แก่ชาวนาต่อไปได้โดยวิธีเช่าซื้อ ทั้งนี้ให้รับจัดการซื้อขายกันในราคาอันสมควรโดยถือราคาท้องตลาดเป็นมาตรฐาน

สำหรับที่นาอันเป็นทรัพย์สินของศาสนสมบัตินั้น ให้กระทรวงศึกษาธิการรับไปพิจารณาหารือกับทางคณะสงฆ์เพื่อจัดการขายทำนองเดียวกัน

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2492 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องขอความร่วมมือจากหน่วยราชการและองค์การการค้าของรัฐบาลให้ช่วยสั่งซื้อหรือทำสินค้าผลิตจากยางของบริษัทยางไทย จำกัด ตามที่กระทรวงการอุตสาหกรรมแจ้งว่า เนื่องจากปรากฏว่าในปัจจุบันนี้หน่วยราชการและองค์การการค้าของรัฐบาลหลายแห่งมีความต้องการใช้สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่ทำด้วยยางอยู่เป็นอันมาก โดยการซื้อจากเอกชนบ้าง โดยเรียกประมูลบ้างคราวหนึ่งๆ เป็นเงินจำนวนมาก สินค้าต่างๆ ที่ทำด้วยยางนี้บริษัทยางไทย จำกัด ในสังกัดกระทรวงการอุตสาหกรรม ซึ่งรัฐบาลถือหุ้นอยู่ 100 % สามารถผลิตได้มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าของผู้อื่น เช่น สินค้าประเภทยาง มีแก้มป็น ลูกถ้วย ไฟฟ้าแรงสูง เปลือกหม้อแบตเตอรี่ และสินค้าอย่างอื่นๆ มีรองเท้ายาง พื้นรองเท้าบูทยาง ตุ๊กตายาง ยางวงล้อรถเข็น ยางพรม เป็นต้น บริษัทเชื่อว่าจะสามารถรับใช้สนองความต้องการในเรื่องสินค้าได้ดีทุกอย่าง จึงได้ร้องขอความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยราชการและองค์การการค้าต่างๆ ของรัฐบาลที่มีความต้องการสินค้าจำพวกนี้ให้ช่วยสั่งทำที่บริษัทโดยมีการประมูล สำหรับในเรื่องราคาและคุณภาพนั้น บริษัทรับรองจะพยายามทำให้ราคาถูกและมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าของผู้อื่น

กระทรวงการอุตสาหกรรมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าตามที่บริษัทให้ดำรงอยู่ได้และนับว่าเป็นการผดุงส่งเสริมกิจการค้าส่วนหนึ่งของรัฐบาลด้วย จึงขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งกระทรวง ทบวง กรม

ต่างๆ และองค์การการค้าของรัฐบาลให้ความช่วยเหลือบริษัทตามที่ร้องขอมาในทำนองเดียวกับที่ได้เคยให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาแล้วด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบด้วยให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ และองค์การของรัฐบาลให้ความช่วยเหลือร่วมมือแก่บริษัทไทย จำกัด ตามที่กระทรวงการอุตสาหกรรมเสนอมา

ในปี พ.ศ. 2493 ได้มีการประกาศใช้ พ.ร.บ. สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2493 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 67 ตอนที่ 190 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2493

วันที่ 18 กรกฎาคม 2493 กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือที่ น.ว. 151/2493 เรื่องให้เร่งทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ ถึงกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ให้ดำเนินการตามความเห็นของนายกรัฐมนตรีโดยมีสาระสำคัญว่า เพื่อที่จะให้การครองชีพของประชาชน เฉพาะอย่างยิ่งในด้านเครื่องบริโภค ได้อยู่ในระดับที่สมควร แม้พลเมืองจะได้เพิ่มขึ้นก็ตาม ประกอบทั้งสถานการณ์ทั่วๆ ไปรอบประเทศในขณะนี้ อาจเป็นมูลเหตุให้ราคาเครื่องบริโภคทวีขึ้น หรือถึงกับขาดแคลนลงได้ หากไม่ส่งเสริมและเร่งรัดการจัดหาไว้ให้เพียงพอ ฉะนั้นเพื่อเป็นการเตรียมตัวไว้ต้อนรับสถานการณ์ให้มีเครื่องบริโภคพอเพียงและตรึงราคาไว้ในระดับที่สมควรตลอดไป จึงมีคำสั่งให้แจ้งมายังกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือได้ช่วยกันเร่งรัดการทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ก็จะเป็นการช่วยประเทศชาติได้เป็นอย่างดีในยามนี้

วันที่ 17 ตุลาคม 2493 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. 2493 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 67 ตอนที่ 56 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2493

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2493 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการหวงห้ามที่ดินว่าการหวงห้ามที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินให้ถือเป็นหลักการว่าต่อไปการจะหวงห้ามที่ดิน ต้องให้เจ้าของที่ดินเดิมคงมีกรรมสิทธิ์อยู่

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2494 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยราชการต่างๆ ระวังการขึ้นค่าเช่านา ค่าเช่าที่ดิน และค่าเช่าอาคาร ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยราชการต่างๆ

พ.ศ. 2494 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ หรือมีชื่อย่อว่า ก.ศ.ว. (เสนาะ อุณากร, 2515: 1-43)

พ.ศ. 2494 ไทยเริ่มขายกากมันสำปะหลังไปยังตลาดยุโรป (คณะกรรมการจัดงานสมโภช กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 280)

วันที่ 4 พฤษภาคม 2494 ได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านา พ.ศ. 2493 ในท้องที่บางจังหวัด พ.ศ. 2494 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 68 ตอนที่ 28 ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2494

วันที่ 2 กรกฎาคม 2494 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้เทศบาลขึ้นค่าเช่านา ค่าเช่าที่ดินและค่าเช่าอาคาร โดยมีเหตุผลว่า เทศบาลเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รายได้ของเทศบาลก็นำไปใช้จ่ายใน การ

สาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์แก่ราษฎรในท้องถิ่นนั้น สมควรที่จะให้เทศบาลเรียกค่าเช่าเพิ่มได้ตามความเหมาะสม จึงให้ยกเว้นการบังคับตามมติคณะรัฐมนตรี

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 24 ต่อ สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2494 มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“7. รัฐบาลนี้จะพยายามอย่างที่สุดให้เศรษฐกิจของชาติมีความเจริญรุ่งเรือง โดยเร็ว เพื่อสร้างความผาสุกให้แก่ประชาราษฎร์ทั่วหน้า และจะบริหารราชการแผ่นดินในทางเศรษฐกิจดังต่อไปนี้

.....

.....

ข) ส่งเสริมช่วยเหลือการประกอบอาชีพของประชาราษฎรในการผลิตพืชพันธุ์ธัญญาหารและการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นผลดี ดังเช่นในเรื่องการหาทุน การชลประทาน เครื่องจักรทุ่นแรง ปุ๋ย เป็นต้น

.....

.....

ข) ส่งเสริมช่วยเหลือให้ผู้ผลิตขยายผลผลิตของตนได้ราคาที่เหมาะสม และให้ผู้บริโภคหาซื้อสินค้าได้สะดวกในราคาพอสมควร จะวางวิธีการติดต่อระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ถึงกันสะดวกใกล้ชิด การสหกรณ์ การจัดสมาคมอาชีพ การตั้งฉาง และคลังสินค้ามีส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ดังนี้ ” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 68 ตอน 79 หน้า 5871 วันที่ 25 ธันวาคม 2494)

ในนโยบายเศรษฐกิจมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ดังนี้

ส่งเสริมช่วยเหลือให้ราษฎรมีที่ดินและเคหสถานบ้านเรือนเป็นกรรมสิทธิ์ของตนตามสมควรแก่อัตภาพ ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 131)

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 25 ต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2495 มีข้อความเกี่ยวกับการเกษตร ดังนี้

“8 รัฐบาลนี้จะขยายการส่งเสริมให้เศรษฐกิจของชาติมีความเจริญรุ่งเรืองโดยเร็ว เพื่อสร้างความผาสุกให้แก่ประชาราษฎร์ทั่วหน้ากันโดยอาศัยการสหกรณ์เป็นหลักสำคัญและจะปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินทางเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้”

ก) ขยายการส่งเสริมช่วยเหลือประชาราษฎรในเรื่องการแนะนำการหาทุนและเครื่องจักรทุ่นแรงให้ทวีมากยิ่งขึ้นตามกาลสมัย

.....

.....

ค) ขยายส่งเสริมช่วยเหลือการประกอบอาชีพของประชากรราษฎรในการผลิตพืชพันธุ์ธัญญาหารสำหรับมนุษย์และสัตว์ ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นผลดี ดังเช่นการชลประทาน ปุ๋ย พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เหล่านี้เป็นต้น

ข) ขยายการส่งเสริมช่วยเหลือการอุตสาหกรรมของรัฐ และเอกชนที่ทำด้วยวัตถุดิบในประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนการอุตสาหกรรมในครอบครัว

ง) ขยายการส่งเสริมช่วยเหลือให้ผู้ผลิตของตนได้ราคาที่เหมาะสม และให้ผู้บริโภคหาซื้อสินค้าได้สะดวกในราคาพอเหมาะสม จะวางวิธีการติดต่อระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ถึงกันสะดวกใกล้ชิด การกำหนดราคาด้วยการปิดป้ายราคาสินค้า การตั้งฉางและคลังสินค้า จะให้ผลดีสมปรารถนาในเรื่องนี้ ซึ่งรัฐบาลนี้จะขยายการส่งเสริมช่วยเหลือยิ่งขึ้นต่อไปด้วยมีประสิทธิภาพ” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 69 ตอนที่ 26 หน้า 1026 วันที่ 22 เมษายน 2495)

มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ดังนี้

“ขยายส่งเสริมช่วยเหลือให้ประชากรราษฎรมีที่ดินและเคหสถานบ้านเรือนเป็นกรรมสิทธิ์ของตนตามควรแก่อัตภาพ ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 135)

ใน พ.ศ. 2495 ได้เปลี่ยนชื่อกรมเกษตรเป็นกรมการกสิกรรม และกรมปศุสัตว์และสัตว์พาหนะเป็นกรมการปศุสัตว์ พร้อมกับตั้งกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้นอีกกรมหนึ่ง เพื่อดำเนินการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และแยกกรมสหกรณ์ไปสถาปนาเป็นกระทรวงใหม่ เรียกว่า กระทรวงการสหกรณ์

วันที่ 2 กรกฎาคม 2495 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา เรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการเช่า พ.ศ.2493 ตามที่กระทรวงมหาดไทยรายงาน ว่า นับตั้งแต่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเช่า พ.ศ. 2493 และได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเช่า พ.ศ. 2493 ในท้องที่ 18 จังหวัด เป็นต้นมานั้น ได้เกิดมีปัญหามากหลายซึ่งเกิดจากการพยายามหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กล่าว อันเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนยื่นคำร้องทุกข์ต่อทางราชการอยู่เสมอๆ ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยก็ได้พยายามแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยพยายามให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และได้ถือปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะให้ราษฎรได้มีที่ทำกิน โดยเฉพาะชาวนาก็ได้พยายามที่จะให้ได้มีที่นาเป็นของตนเอง แต่ถึงกระนั้นก็ตามก็ยังปรากฏว่าราษฎรชาวนาผู้ยากจนยังได้รับความเดือดร้อน เพราะเจ้าของนารายใหญ่ๆ ได้ให้ผู้อื่นเช่านาของตนผูกขาดไปนั้นได้นำไปให้เช่าช่วงหาผลประโยชน์ต่อไปซึ่งการนำไปให้เช่าช่วงนี้ได้ก่อให้เกิดการร้องเรียนในแง่ต่างๆ อันเกิดจากเล่ห์เหลี่ยมของผู้เช่าผูกขาดที่พยายามจะหาประโยชน์ให้ตนเองมากที่สุด และทำให้เป็นเรื่องยุ่งยากขึ้นเสมอๆ นอกจากนั้นก็เป็นเหตุให้ราษฎรชาวนาผู้ยากจนต้องเสียค่าเช่าสูงกว่าที่ควรจะให้แก่เจ้าของนาอีกด้วย ผู้เช่าทำจริงๆ ไม่กล้าที่จะร้องเรียนและสมยอมตามข้อเรียกร้อง มิฉะนั้นก็ไม่ได้นาทำ บางรายเปลี่ยนผู้เช่าช่วงเป็นทำนองลูกจ้างเสียดังนี้กฎหมายควบคุมการเช่านาจึงใช้บังคับไม่ได้

ตามสาเหตุต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อตัดปัญหา ยุ่งยากต่างๆ ตลอดจนเพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎรชาวนาผู้ยากจนให้ได้รับความเป็นธรรมตามสมควร ใน ขั้นนี้ จึงเห็นควรให้บรรดานาขององค์การราชการ เช่น นาของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ นา ของกรมธนารักษ์ (กรมคลัง) หรือของหน่วยราชการอื่นใดก็ดี เลิกการให้บุคคลเช่านาผูกขาดไปเพื่อเอาไปให้ เช่าช่วงเสียและให้หน่วยราชการอื่นใดก็ดี เลิกการให้บุคคลเช่านาผูกขาดไปเพื่อเอาไปให้เช่าช่วงเสียและให้ หน่วยราชการนั้น ๆ เอานาไปให้ผู้ทำนาเช่าโดยตรงต่อไป ส่วนนาของเอกชนภายนอกวงราชการนั้นจะให้ ปฏิบัติตามนัยดังกล่าวได้ก็จะต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. 2493 บางมาตราให้ เลิกการให้เช่าช่วงเสียคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีความเห็นตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอและให้ ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 14 มกราคม 2496 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา เรื่อง การจัดตลาดอาหารครัว โดยได้ พิจารณาเรื่องการจัดให้ประชาชนได้มีอาหารบริโภคโดยเพียงพอและในราคาอันสมควร ซึ่งในขณะนี้ได้มี เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอยู่ตามกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ และมีกฎหมายให้อำนาจที่จะเร่งรัดดำเนินการได้ เป็นอย่างดีแล้ว หากแต่ยังขาดตัวบุคคลที่จะเป็นเจ้าของเรื่องอำนวยความสะดวกเท่านั้น

ในที่สุดได้ลงมติมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ เจ้าของ เรื่องและให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ เป็นรองประธานกรรมการ รับไปจัดดำเนินการ โดย เชิญผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ ไปร่วมปรึกษาหารือในอันที่จะดำเนินการต่อไป โดยจัดตั้งเป็นองค์การขึ้น เพื่อดำเนินการควบคุมและส่งเสริมให้ประชาชนได้มีอาหารบริโภคในราคาถูก เช่น การจัดตั้งตลาดอาหารครัวขึ้นให้มากโดยเพียงพอ และให้องค์การนี้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดที่ตั้งตลาดให้พอกับความต้องการ
2. ควบคุมการขายอาหารให้เป็นที่เรียบร้อย
3. ควบคุมราคาอาหารให้อยู่ในระดับพอสมควร
4. จัดหาและขนส่งอาหารมาป้อนตลาดให้พอแก่ความต้องการ

วันที่ 18 มีนาคม 2496 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา เรื่องนโยบายการเศรษฐกิจ โดยได้พิจารณาถึง นโยบายการเศรษฐกิจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย เช่น เหมืองแร่ ป่าไม้ สัตว์น้ำ ฯลฯ ว่า ทรัพยากรธรรมชาตินั้นควรสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เป็นเจ้าของประเทศนั้น ให้ถือเป็นหลักการว่า

1. ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย เช่น ป่าไม้ เหมืองแร่ ฯลฯ กำหนดให้คนไทยใน ท้องถิ่นนั้นได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเป็นอันดับแรก
2. หากคนไทยในท้องถิ่นไม่สามารถกระทำการได้ จึงพิจารณาให้แก่คนไทยในท้องถิ่นอื่น
3. สำหรับชาวต่างประเทศควรพิจารณาต่อเมื่อมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ

วันที่ 9 เมษายน 2496 คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่อง การเร่งรัดราชการทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ โดยที่กระทรวงมหาดไทยรายงานว่า ในการประชุมกรรมการเกี่ยวกับการเร่งรัดส่งเสริมให้ข้าราชการและประชาชนจัดทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ ได้มีกรรมการบางท่านเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคบางประการ คือ

1. การเร่งรัดให้ข้าราชการทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ราษฎรนั้น มีอุปสรรคขัดข้องบางประการในเมื่อข้าราชการผู้นั้นถูกแต่งตั้ง (ย้าย) ไปจากท้องที่ กระทรวงการคลังไม่ยอมจ่ายค่าพาหนะสำหรับพืชหรือสัตว์สวนครัว ซึ่งจำเป็นต้องขนย้าย เพื่อนำไปเลี้ยงตามนโยบาย ณ สถานที่ใหม่ หากบังคับให้ขายเสียก็จะต้องขายด้วยราคาถูก แล้วไปซื้อเลี้ยงใหม่ด้วยราคาแพง เป็นเหตุให้ข้าราชการบังเกิดความท้อถอย

2. ในด้านประชาชน หากนำพันธุ์สัตว์สวนครัวซึ่งยังเป็นลูกสัตว์เล็กๆ เช่นลูกไก่ เป็ด และลูกสุกร โดยสารรถไฟก็ต้องเสียค่าระวางสูงเท่ากับสัตว์ชนิดเดียวกันกับที่ใช้เป็นอาหาร

พ.ศ. 2496 ได้มีการตั้งกรรมการข้าวในกระทรวงเกษตร

วันที่ 15 มีนาคม 2497 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่อง การช่วยเหลือราษฎรผู้เช่านาทำ โดยพิจารณาว่า ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายช่วยเหลือราษฎรผู้เช่านาทำโดยผ่านนายกองนานั้น บัดนี้ยังคงมีผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วยราชการบางหน่วยเหมาเช่าที่นาแบ่งไปให้ราษฎรเช่าเอากำไรทำนองนายกองนาอยู่อีก ทั้งๆ ที่ได้เคยมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดช่วยควบคุมดูแลเพื่อให้มีการเช่าโดยตรงจากหน่วยราชการนั้นแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2495

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2497 ได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเช่า นา พ.ศ. 2493 ในท้องที่จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2497 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71 ตอนที่ 76 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2497

ในปี 2497 ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินเพื่อความเป็นธรรมของสังคม พ.ศ. 2497 ขึ้น โดยมีเจตนารมณ์ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรที่ถูกฉ้อโกงที่ดินให้มีโอกาสเรียกร้องที่ดินของตนคืนมา แต่ได้ยกเลิกในเวลาต่อมาเพราะขัดกับรัฐธรรมนูญที่ใช้ในขณะนั้น

ปี 2497 ได้มีการตราพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอนที่ 78 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2497 ในหมวดที่ 2 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินเพื่อประชาชน

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดินฉบับนี้ คือ “ **ในขณะนี้ได้มีกฎหมายว่าด้วยที่ดินอยู่หลายฉบับ สมควรนำมาประมวลไว้ในที่เดียวกัน และปรับปรุงเสียใหม่ให้รัฐได้ดำเนินการจัดที่ดินโดยกว้างขวางเพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน** ”

วันที่ 6 กันยายน 2498 ได้มีการประกาศใช้ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 72 ตอนที่ 68 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- หมวด 1 ข้อความทั่วไป
- หมวด 2 ลักษณะของที่ดินที่จะจัดให้ประชาชน
- หมวด 3 คุณสมบัติของบุคคลที่จะจัดให้เข้าอยู่อาศัยเพื่อประกอบการทำงานหาเลี้ยงชีพ
- หมวด 4 การดำเนินการจัดที่ดินให้ประชาชน
- หมวด 5 การออกใบจอง
- หมวด 6 การทำประโยชน์ในที่ดินและการสิ้นสุดสิทธิในที่ดินตามใบจอง
- หมวด 7 การสั่งให้ออกจากที่ดิน
- หมวด 8 การรับรองการทำประโยชน์
- หมวด 9 การจับจองที่ดิน

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2498 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความช่วยเหลือจากธนาคารโลกจัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาทำการสำรวจเศรษฐกิจของประเทศไทย (สนาการระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ, 2503: ก)

วันที่ 11 ธันวาคม 2499 จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการถึงผู้ว่าราชการจังหวัดให้ดำเนินการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองในส่วนของจังหวัดหรืออำเภอขึ้นเท่าที่จะมีที่ดินจัดให้ ตามหนังสือที่ น.ว. 23521/2499 เพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ราษฎรให้มีที่ดินทำมาหากินเป็นของตนเอง และได้อยู่อาศัยรวมกลุ่มกันเพื่อให้สะดวกต่อการพัฒนาในภายหลัง (กรมประชาสัมพันธ์, 2528: 216-217)

วันที่ 26 ธันวาคม 2499 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่อง บริษัท สหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด ขอยุ่ในความอุปการะของรัฐบาล โดยกิจการของบริษัทคือ ทำการค้าสัตว์ภายในและภายนอกประเทศ ขนส่งสินค้าทางทะเล ส่งสินค้าเข้าและส่งออกซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติให้รับบริษัท สหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด ไว้ในความอุปการะของรัฐบาล

วันที่ 13 มกราคม 2500 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 49 ยกเลิกมาตรา 34-49 ในประมวลกฎหมายที่ดิน 2497 ข้อความในมาตรา 34 ที่บัญญัติไว้เดิม มีดังนี้

“มาตรา 34 นับแต่วันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ บุคคลจะมีสิทธิในที่ดินได้ดังต่อไปนี้

- (1) ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน 50 ไร่
- (2) ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม ไม่เกิน 10 ไร่
- (3) ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม ไม่เกิน 5 ไร่
- (4) ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ไม่เกิน 5 ไร่

ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้”

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2500 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้แต่งตั้ง “คณะกรรมการร่วมมือกับคณะสำรวจเศรษฐกิจของธนาคารโลก (ก.ส.ธ.)” โดยมีหน้าที่ดูแลประสานงานและให้ความร่วมมือกับคณะผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลกในการสำรวจเศรษฐกิจของประเทศไทย (ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ, 2503: ก)

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบาย คณะที่ 26 ต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2500 มีข้อความเกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“9 รัฐบาลนี้จะส่งเสริมช่วยเหลือการประกอบอาชีพของราษฎรในการผลิตทางเกษตรกรรม ทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนขยายการชลประทาน และเครื่องทุ่นแรงให้มีผลดียิ่งขึ้น”

10 . รัฐบาลนี้จะเร่งขยายและส่งเสริมการสหกรณ์ทุกประเภทให้เจริญก้าวหน้า เพื่อสร้างความผาสุกให้แก่ประชาชน และจัดตั้งศูนย์การอบรมทางสหกรณ์ขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความชำนาญในทางทฤษฎีและการปฏิบัติ เพื่อให้การสหกรณ์มีประสิทธิภาพ” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 74 ตอนที่ 36 หน้า 931 วันที่ 9 เมษายน 2500)

ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2500 ถึงเดือน มิถุนายน 2501 คณะสำรวจเศรษฐกิจของธนาคารโลก ได้เข้ามาดำเนินการในประเทศไทย ต่อมาได้เสนอรายงานคือ “**โครงการพัฒนาของรัฐสำหรับประเทศไทย (A Public Development Program for Thailand)**” ใน พ.ศ. 2502

ในรายงานดังกล่าว ได้มีข้อเสนอช่องทางที่จะพัฒนาการเกษตรสรุปได้ ดังนี้

1. ให้มีการเพิ่มผลผลิตข้าวด้วยการปรับปรุงทางเทคนิค โดยเฉพาะในเขตที่ราบภาคกลางซึ่งมีแนวโน้มว่าจะสามารถทำนาสองครั้งได้ภายหลังการสร้างเขื่อนยันฮี
2. ในภาคใต้ให้ขยายพื้นที่การทำสวนยางเพราะมีพื้นที่เหมาะสมและยังเป็นที่ต้องการของตลาดโลก
3. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ลดเนื้อที่ทำนาไปเพิ่มการปลูกพืชไร่ และทำการเลี้ยงสัตว์
4. ในพื้นที่ภาคเหนือซึ่งมีการปลูกพืชไร่ และการปลูกพืชปีละสองครั้งอยู่แล้ว ภายหลังการสร้างเขื่อนยันฮีเสร็จแล้ว สามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกตอนล่างของเขื่อนออกไปได้อีกมาก
5. สนับสนุนให้มีการกระจายการผลิตโดยพืชหลายอย่าง เช่น ในภาคกลางแนะนำให้ปลูก อ้อย ถั่วต่างๆ ผลไม้และผัก ภาคใต้ให้มีการปลูกมะพร้าว ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลต่างๆ (ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ, 2503: 42-105)

วันที่ 4 กันยายน 2500 คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาเรื่อง ราคาสินค้าที่มีความสำคัญในการครองชีพ ตามที่เลขาธิการสภาเศรษฐกิจแห่งชาติได้เสนอสถิติเพื่อศึกษาการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าที่มีความสำคัญในการครองชีพที่ราคาขึ้นมากที่สุด คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการเป็นเจ้าของเรื่อง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการเป็นผู้ช่วย ให้มีอำนาจเชิญเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ กระทรวงเศรษฐกิจ และกระทรวง ทบวง กรม อื่นที่เกี่ยวข้องไปร่วม

พิจารณาตามแต่จะเห็นสมควร โดยให้พิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องอาหารที่ผลิตได้ภายในประเทศมีราคาแพง กับให้มีอำนาจสั่งการในนามของนายกรัฐมนตรีไปยังกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติเพื่อบรรลุความมุ่งหมายนี้ได้

รายงานฉบับนี้ ได้มีบทบาทต่อการพัฒนาเกษตรของประเทศเป็นอย่างมากภายหลังประเทศไทยเริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันที่ 24 กันยายน 2500 นายพจน์ สารสิน นายกรัฐมนตรี คณะที่ 27 ต่อสภาผู้แทนราษฎร มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในนโยบาย ข้อที่ 13 ดังนี้

“13. ในส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลนี้จะส่งเสริมช่วยเหลือการประกอบอาชีพของราษฎร การผลิตพืชพันธุ์ธัญญาหาร การเลี้ยงสัตว์ โดยอาศัยการชลประทาน และอื่นๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และจะส่งเสริมการสหกรณ์ทุกประเภท” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 74 ตอนที่ 83 หน้า 2397 วันที่ 1 ตุลาคม 2500)

วันที่ 9 มกราคม 2501 พลโทถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาลคณะที่ 28 ต่อสภาผู้แทนราษฎร ในข้อ 9 และ 10 ของนโยบายมีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คือ

“5 รัฐบาลนี้จะจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ โดยยึดถือหลักการป้องกันและบำรุงเป็นสำคัญ โดยเฉพาะจะจัดการคุ้มครองป้องกันให้ประชาชนได้ประกอบอาชีพโดยปราศจากความหวาดระแวงภัย เพื่อการนี้รัฐบาลจะได้จัดกำลังตำรวจ พนักงานปกครอง และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีประสิทธิภาพและให้ตำรวจเป็นตำรวจของประชาชนโดยแท้จริง จะจัดการพัฒนาการท้องถิ่น จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพิ่มขึ้นและจะเร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการจัดที่ดินเพื่อให้ประชาชนมีที่ดินทำกิน ให้เป็นการเหมาะสม” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 146)

“9. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมช่วยเหลือการประกอบอาชีพ และการศึกษาของราษฎรที่เกี่ยวกับการเกษตร คือ การผลิตพืชพันธุ์ธัญญาหาร การเลี้ยงสัตว์ การชลประทาน การป่าไม้และการประมง ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น

10. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมและปรับปรุงการสหกรณ์ประเภทต่างๆ ให้แพร่หลายตามความต้องการของประชาชน และให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ เพื่อยกฐานะการครองชีพและภาวะเศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้น” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 75 ตอนที่ 4 หน้าพิเศษ 3 วันที่ 10 มกราคม 2501)

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2501 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับกระทรวงสหกรณ์ขอรับโอนเงินกู้ของกรมการข้าวไปดำเนินการค้าปุ๋ย ว่าให้ส่งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณประจำปี 2501 พิจารณา

วันที่ 4 มิถุนายน 2501 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังโอนเงินซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาเพิ่มเติมเป็นงวดที่ 3 อีก 28 จังหวัด เป็นเงิน 2,887,000 บาท โดยด่วนด้วย ส่วนเงินที่ยังเหลืออีก 2,113,000 บาท ขออนุมัติให้กระทรวงการคลังกันไว้เพื่อให้ความช่วยเหลือจังหวัดต่างๆ ซึ่งจะรายงานขอความช่วยเหลือ เพิ่มเติมในระหว่างฤดูการทำนาปีต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

ใน พ.ศ. 2501 ประเทศเยอรมันตะวันตก, เนเธอร์แลนด์ และเบลเยียม ต้องการมันสำปะหลังเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น จึงมีการแปรรูปผลิตภัณท์มันสำปะหลัง และส่งเป็นสินค้าออกในรูปมันเส้น (Chip) เมื่อตลาดมีความต้องการอาหารสัตว์จากผลิตภัณท์มันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังออกไปยังแหล่งอื่นของประเทศ ประมาณ พ.ศ. 2504 ได้มีการนำมันสำปะหลังจากกระยองไปปลูกในนิคมสร้างตนเองพิมาย จังหวัดนครราชสีมา และขยายการปลูกออกไปเรื่อยๆ ทำให้พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังใน พ.ศ. 2505 -2506 จำนวน 767,000 ไร่ ได้ผลผลิต 2,077,000 ตัน (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 280)

ต่อมา ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2502 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 29 ต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ มีข้อความเกี่ยวกับการเกษตร ดังนี้

“ ในการบริหารประเทศในครั้งนี้ รัฐบาลนี้เห็นว่าจำเป็นที่จะต้องแก้ไขและปรับปรุงการเศรษฐกิจของประเทศเป็นเรื่องใหญ่และเป็นอันดับที่หนึ่ง ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีรายได้ที่แท้จริงสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ระดับการครองชีพของประชาชนสูงขึ้นด้วย ฉะนั้นรัฐบาลจะได้ปรับปรุงการคลังและการเงินของประเทศ ดำเนินการส่งเสริม การเกษตรกรรม การสหกรณ์ การอุตสาหกรรม และการค้า ตลอดจนการคมนาคมให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 152)

วันที่ 3 มิถุนายน 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงสหกรณ์ได้รายงานพฤติการณ์ของสหกรณ์ขายข้าว และพืชผลเชิงใหม่ จำกัดสินใช้ ว่าเป็นไปในทางไม่สุจริต และกระทรวงสหกรณ์กำลังพิจารณาหาทาง ดำเนินการเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบต่อไป สำหรับภายในวงงานของกระทรวงสหกรณ์จะได้สั่งตั้งกรรมการ พิจารณาสอบสวนข้อบกพร่องของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นการด่วน

วันที่ 10 มิถุนายน 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีรายงานภาวะการค้าข้าวของโลก ในปี 2502 ตามรายงานของคณะกรรมการเศรษฐกิจของจักรภพอังกฤษใน หนังสือพิมพ์ Bangkok World และ Bangkok Post ว่าภาวะการค้าข้าวของโลกในปี 2502 ตกต่ำกว่าเมื่อปีที่แล้ว

วันที่ 22 กรกฎาคม 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในโครงการจัดสรรที่ดินแปลงใหญ่ ซึ่งมีเนื้อที่ตั้งแต่ 1,000 ไร่ ขึ้นไป ตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย

วันที่ 23 กันยายน 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ มท. เศรษฐกิจการและ กษ. ได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องราคาข้าวในบางจังหวัดสูงผิดปกติ พร้อมเสนอวิธีหาทางช่วยเหลือประชาชนเป็น 2 ระยะ ระยะแรกได้ออกประกาศควบคุมการขนย้ายข้าวเหนียว ป้องกันการค้ากำไรเกินควร หากดำเนินการระยะแรกไม่ได้ผล ให้จังหวัดกู้ยืมเงินไปเป็นทุนหมุนเวียนในการจัดหาข้าวขายเพื่อตรึงราคาอาจใช้เงินขององค์การคลังสินค้า แต่ต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

วันที่ 21 ตุลาคม 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติมอบหมายให้คณะผู้แทนไทย พิจารณาดำเนินการที่ประเทศต่างๆ ขอความสนับสนุนจากประเทศไทยในการประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 10 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 21 ตุลาคม 2502 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับการโฆษณาการส่งเสริมยางว่า กระทรวงเกษตรได้ดำเนินการเปิดประชุมผู้สื่อข่าว และผู้แทนหนังสือพิมพ์ชี้แจงให้ทราบถึง ความมุ่งหมายและความจำเป็นของรัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องนี้ และได้มีการจัดบรรยายทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและจัดให้มีรายการทางโทรทัศน์ด้วย

วันที่ 5 มกราคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานความเสียหายของการทำนาเนื่องจากอุทกภัย และการช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกสำหรับงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อซื้อพันธุ์ข้าวปลูกเตรียมไว้ช่วยเหลือชาวนา กรณีฉุกเฉินในปี 2503 ภายในวงเงิน 4 ล้านบาท นั้น ให้เป็นไปตามงบประมาณที่ได้ตั้งไว้ ถ้าไม่พอก็เจียดจ่ายจากรายการอื่นเท่าที่จะทำได้ตามกฎหมาย โดยให้ติดต่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้กับสำนักงบประมาณ ส่วนการเบิกจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงและค่าที่พักของข้าราชการที่ได้ดำเนินงานช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกแก่เกษตรกรชาวนา ให้เบิกจ่ายได้จากหน่วยราชการซึ่งเป็นเจ้าสังกัด และสำหรับการเก็บภาษีการค้าแก่สหกรณ์ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับ การช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูก ให้กระทรวงการคลังพิจารณาหาทางยกเว้นให้

วันที่ 8 มีนาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เรื่องการสำรวจเครดิตการเกษตรว่าเมื่อธนาคารโลกได้แสดงความสนใจเรื่องเครดิตการเกษตรและกำลังจะส่งผู้เชี่ยวชาญมาศึกษาและแนะนำตามคำขอของไทยแล้ว และโดยที่การสำรวจดังกล่าวจำเป็นต้องศึกษารายงานของยูคอมประกอบด้วยจึงเป็นการสมควรที่ฝ่ายไทยยังมีควรจะต้องดำเนินการในเรื่องนี้ประการใดจนกว่าคณะสำรวจของธนาคารโลกจะทำการสำรวจและรายงานผลการสำรวจแล้วเพราะหากฝ่ายไทยไทยจะดำเนินการไปก่อนที่ธนาคารโลกได้เสนอรายงานแล้วอาจจะทำให้เสียผลทางด้านความช่วยเหลือจากธนาคารโลกไปได้และไทยต้องการความช่วยเหลือในเรื่องนี้ทุกทาง

วันที่ 15 มีนาคม 2503 คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีรายงานว่าได้เสนอข่าวของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งได้รับจากโตเกียวว่า รมต.พณ. ญี่ปุ่น ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายการค้าของญี่ปุ่นว่ารัฐบาลได้วางแผนการค้าข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้ลงมติรับรองกฎหมายฉบับนี้แล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจแจ้งว่าได้ทราบเรื่องนี้แล้ว

วันที่ 22 มีนาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเกี่ยวกับการแก้ไขราคาข้าวเปลือกให้สูงขึ้นเพื่อช่วยเหลือชาวนา ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 5 เมษายน 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องบริษัทข้าวไทย จำกัด ขออนุญาตส่งรำข้าวไปยังประเทศญี่ปุ่น เพื่อใช้ในการทดลองสกัดน้ำมันรำ ว่าถ้าประสงค์จะทดลองสกัดน้ำมันจากรำ ก็ขอให้ติดต่อให้กรมวิทยาศาสตร์กระทรวงอุตสาหกรรมทดลองสกัดน้ำมันออกรากรำให้ได้ เพราะถ้าอนุญาตไปผู้อื่นอาจขอโดยอ้างเป็นตัวอย่าง

วันที่ 5 เมษายน 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเรื่องการเจรจาขายข้าวกับรัฐบาลญี่ปุ่นว่าญี่ปุ่นไม่สามารถจะซื้อข้าวไทยเกินกว่า 65,000 ตัน แต่จะยอมซื้อข้าวขาว คือปลายข้าวขาว 60,000 ตัน ข้าวขาวชนิด 10% 5,000 ตัน ข้าวเหนียวไม่ซื้อตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 14 เมษายน 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติและกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทำลายป่า ดังนี้

“ 1. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เชิญผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และที่ปรึกษากฎหมายมาแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติและกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกันในส่วนที่จะป้องกันและปราบปรามการทำลายป่าไม่ให้ได้ผลอย่างจริงจัง

2. ให้เพิ่มกำลังตำรวจชายแดนอารักขาป่า ถ้ากำลังตำรวจชายแดนไม่เพียงพอให้กรมตำรวจจัดหากำลังทางอื่นเพิ่มเติม โดยเฉพาะที่ดอยปุยและดอยเชียงดาวก่อน

3. ให้กระทรวงเกษตร รีบปลูกไม้โตเร็ว เช่น ยูคาลิปตัสที่ดอยปุย และดอยเชียงดาวก่อน

4. ให้ทางบ้านเมืองจัดนำข้าวไปแลกพืชของชาวเขาหรือขายให้ชาวเขา พวกเขาจะได้ไม่ถางป่าปลูกข้าว

5. ให้จัดทำนิคมชาวเขา จัดที่ทำกินเพื่อป้องกันการทำลายป่าและทำไร่เลื่อนลอย

6. ป่าใดที่ถูกทำลายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ไม่อนุญาตให้มีการจับจองโดยเด็ดขาด”

วันที่ 2 พฤษภาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้หลวงศรีปรีชาธรรมปาฐกรองปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ เป็นหัวหน้าคณะ นายแสวง กุลทองคำ หัวหน้ากองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตร และนายวิจารณ์ นิเวตวงศ์ หัวหน้ากองโครงการเศรษฐกิจ กระทรวงเศรษฐกิจ เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการ ว่าด้วยปัญหาโภชนาการ สมัยที่ 33 ณ สำนักงานใหญ่ เอฟ.เอ.โอ. กรุงโรม ระหว่างวันที่ 7-23 มิถุนายน 2503 และให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของคณะผู้ศึกษาเมล็ดพืช และเข้าร่วมประชุมผู้ศึกษาเมล็ดพืช สมัยที่ 5 ณ สำนักงานใหญ่ เอฟ.เอ.โอ. กรุงโรม ระหว่างวันที่ 1-8 มิถุนายน 2503 ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจ ส่วนการเงินให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณ

วันที่ 20 พฤษภาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการเจรจาขายข้าวให้อินเดียว่า การขายข้าวให้อินเดียให้ขายด้วยเงินสด

วันที่ 3 มิถุนายน 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ส่งคณะผู้แทนไปตามความประสงค์ของฝ่ายสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ภายในสัปดาห์แรกของเดือนนี้ ในการเจรจาขายข้าวให้กับผู้แทนรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตามที่ กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ โดยให้ เอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา เป็นหัวหน้าคณะ นายนาม พูนวัตถุ รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ และกรรมการส่งเสริมสินค้าออก 1 นาย ร่วมเป็นคณะผู้แทนไปดำเนินการเจรจาในเรื่องนี้ ส่วนการเงินค่าใช้จ่ายให้ทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณต่อไป

วันที่ 8 มิถุนายน 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเสนอเกี่ยวกับเรื่อง การเจรจาขายข้าวให้อินเดีย โดยให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีที่ว่า "การขายข้าวให้อินเดียให้ขายด้วยเงินสด" "ถ้าอินเดียมีสินค้ากระสอบอยู่ในบัญชีแลกเปลี่ยนสินค้าแล้ว ก็ให้ดำเนินการเจรจากันได้ ส่วนรายละเอียดประการใดให้ทำความเข้าใจกันต่อไป

วันที่ 12 กรกฎาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนสภาพหนี้สินค้าข้าวจำนวน 34,672,963.85 บาท เป็นเงินฝากของกระทรวงเศรษฐกิจ โดยไม่มีดอกเบี้ยและมีเงื่อนไขว่า ระหว่างที่

ธนาคารยังมีกำลัง ไม่กล้าแข่งกระทรวงเศรษฐกิจจะถอนหนี้คืนไม่เกินปีละ 500,000 บาท เมื่อธนาคารมีกำลังดีขึ้น จะได้เพิ่มจำนวนเงินถอนคืนให้สูงขึ้นเป็นลำดับ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 12 กรกฎาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการจัดหาเงินเพื่อให้กระทรวงเกษตรยืม สำหรับใช้จ่ายในการเตรียมการดำเนินงานสงเคราะห์เจ้าของสวนยางว่าให้สำนักงบประมาณรับไปพิจารณา

วันที่ 19 กรกฎาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องเลิกกิจการทดลองทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอยว่า การผลิตปุ๋ยจากขยะมูลฝอยให้เทศบาลนครกรุงเทพเป็นผู้ดำเนินกิจการต่อไป พร้อมทั้งมอบเงินและทรัพย์สินอื่นที่มีอยู่ทั้งหมดให้ด้วย เพราะได้สร้างโรงงานขึ้นแล้ว ส่วนการค้นคว้าเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยจากวัสดุอื่น เช่น ลิกไนท์ ฯลฯ มอบให้กระทรวงเกษตรรับไปพิจารณาดำเนินการและให้เลขาธิการกรมการดำเนินการ จัดตั้งองค์การปุ๋ยที่ได้ตั้งขึ้นนั้นเสีย และให้เทศบาลนครกรุงเทพจัดของที่ระลึกแก่กรรมการ และจ่ายเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

วันที่ 19 กรกฎาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามที่สำนักงบประมาณเสนอว่ายังไม่สมควรอนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนา

วันที่ 26 กรกฎาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องข้อเสนอและเงื่อนไขของอินเดียในการขายข้าวไทยว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเป็นเจ้าของเรื่อง เชิญผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย คณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก มาร่วมพิจารณาเรื่องนี้ โดยให้เชิญเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศอินเดียมาร่วมด้วย แล้วรายงานความเห็นให้ทันเสนอคณะรัฐมนตรีคราวหน้า

วันที่ 16 สิงหาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับงบประมาณโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่จังหวัดกระบี่ และโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีจากลิกไนท์ที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง ว่ารับหลักการโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่จังหวัดกระบี่ ส่วน โครงการผลิตปุ๋ยเคมีจากลิกไนท์ที่แม่เมาะ จังหวัดลำปางให้คณะกรรมการพลังงานไฟฟ้าลิกไนท์ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อน โดยให้เชิญผู้แทนกระทรวงการคลังและผู้แทนสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติไปร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 23 สิงหาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่เลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรีได้เสนอ เรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์การค้าข้าวและโครงการการค้าข้าวของพม่า และให้กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องโรงสีด้วย

วันที่ 30 สิงหาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งผู้แทนไปร่วมประชุมเกี่ยวกับข้าวเหลือใช้ ณ กรุงวอชิงตัน ซึ่งกระทรวงเศรษฐกิจอนุมัติเห็นว่า นอกจากกระทรวงเศรษฐกิจแล้ว ควรมีผู้แทน กต., กษ., และผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออกร่วมด้วย โดยเสนอ ดร. สละ ทศานนท์ รองอธิบดีกรมการข้าวเป็นผู้แทน กษ. แต่เนื่องจาก ดร. สละ ไม่สามารถเดินทางไปต่างประเทศได้ จึงเสนอ กรมการพิจารณาอนุมัติให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อธิบดีกรมการข้าว เป็นผู้แทน กษ. ไปประชุมแทนอนุมัติ และให้กระทรวงเศรษฐกิจเป็นเจ้าของเรื่องเชิญประชุมผู้แทนเพื่อซักซ้อมนโยบายก่อนออกเดินทางด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. กรมประชาสัมพันธ์. 2528. *กฎหมาย คำสั่ง ระเบียบ เกี่ยวกับการดำเนินงานนิคมสร้างตนเอง*. กอ.น.นิคมสร้างตนเอง.
2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2525. *วิวัฒนาการด้านการเกษตรกรุงรัตนโกสินทร์*. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาคพิมพ์ กทม.
3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2535. *หนึ่งร้อยปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 1 เมษายน 2535*.
4. คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี. *ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 3 พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน*. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พุทธศักราช 2525 อมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร.
5. ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. 2524. *การแสวงหาระบบเศรษฐกิจใหม่หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองไทย* ในเศรษฐศาสตร์กับประวัติศาสตร์ไทย ทวีกิจการพิมพ์ กรุงเทพฯ.
6. ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ. 2503. *โครงการพัฒนาการของรัฐบาลสำหรับประเทศไทย*.
7. เสนาะ อุณาภูล. 2515. *การวางแผนระดับชาติ*. ใน ไพโรจน์ สิตปรีชา (บรรณาธิการ) การวางแผนเพื่อการพัฒนา ประเทศไทย.
8. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. *รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน*. ฝ่ายบริการค้นคว้า หอสมุดรัฐสภา.

หนังสือเวียนของกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันที่ 12 เมษายน 2491	งานคำสั่งเนื่อสุกร หนังสือที่ น.ว.37/2491
วันที่ 24 พฤศจิกายน 2491	บริษัทเกษตรกรรมทหารผ่านศึก ขอให้ทางราชการให้ความ อุปการะช่วยเหลือ หนังสือที่ 183/2491
วันที่ 18 กรกฎาคม 2493	ให้เร่งทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ หนังสือที่ 151/2493

คำสั่งนายกรัฐมนตรี

วันที่ 11 ธันวาคม 2499	ให้ดำเนินการจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง ในส่วนของจังหวัดหรือ อำเภอ ขึ้นเท่าที่จะมีที่ดินจัดให้ หนังสือที่ น.ว. 235 21/2499

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	23 กรกฎาคม 2489	กรรมการอำนวยการจัดหาข้าวส่งให้สหประชาชาติ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
2	25 สิงหาคม 2489	กรรมการอำนวยการจัดหาข้าวส่งให้สหประชาชาติ
3	2 กรกฎาคม 2490	เงินเพิ่มพิเศษที่ได้รับจากการขายข้าวให้สหประชาชาติตันละ 4 ปอนด์
4	9 สิงหาคม 2490	การโอนที่ดิน
5	21 ตุลาคม 2490	การกู้เงินเพื่อการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และงบประมาณความ
6	6 พฤษภาคม 2491	การจัดร้านสหกรณ์
7	17 สิงหาคม 2492	การขายที่ดินให้กรมสหกรณ์และราษฎรผู้ทำนา
8	9 พฤศจิกายน 2492	ขอความร่วมมือจากหน่วยราชการและองค์การค้าของรัฐบาลให้ช่วยสั่งซื้อหรือทำ สินค้าผลิตจากยางของบริษัทยางไทย จำกัด
9	6 พฤศจิกายน 2493	การหวงห้ามที่ดิน
10	13 กุมภาพันธ์ 2494	ระงับการขึ้นค่าเช่านา ค่าเช่าที่ดิน และค่าเช่าอาคาร ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของ กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่างๆ
11	2 กรกฎาคม 2494	อนุมัติให้เทศบาลขึ้นค่าเช่านา ค่าเช่าที่ดิน และค่าเช่าอาคาร
12	2 กรกฎาคม 2495	การแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านา พ.ศ.2493
13	14 มกราคม 2496	การจัดตลาดอาหารครัว
14	18 มีนาคม 2496	นโยบายการเศรษฐกิจ
15	9 เมษายน 2496	การเร่งรัดราษฎรทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์
16	15 มีนาคม 2497	การช่วยเหลือราษฎรผู้เช่านาทำ
17	30 พฤศจิกายน 2498	ขอความช่วยเหลือจากธนาคารโลก
18	26 ธันวาคม 2499	บริษัท สามัคคีค้าสัตว์ จำกัด ขออยู่ในการอุปการะของรัฐบาล
19	13 กุมภาพันธ์ 2500	แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมมือกับคณะสำรวจเศรษฐกิจของธนาคารโลก (ก.ส.ธ.)
20	4 กันยายน 2500	ราคาสินค้าที่มีความสำคัญในการครองชีพ
21	5 กุมภาพันธ์ 2501	กระทรวงสหกรณ์ขอรับโอนเงินกู้เงินของกรมการข้าวไปดำเนินการค้าปุ๋ย
22	4 มิถุนายน 2501	การพิจารณาจัดสรรเงินยืมซื้อพันธุ์ข้าวปลูกเพิ่มเติม
23	3 มิถุนายน 2502	รายงานพฤติการณ์ของสหกรณ์ขายข้าวและพืชผล เชียงใหม่ จำกัดสินใช้
24	10 มิถุนายน 2502	ภาวะการค้าข้าวของโลกในปี 2502
25	22 กรกฎาคม 2502	โครงการจัดสรรที่ดินแปลงใหญ่
26	23 กันยายน 2502	ราคาข้าวในบางจังหวัดสูงขึ้นผิดปกติ
27	21 ตุลาคม 2502	ประเทศต่างๆ ขอเสียงสนับสนุนจากประเทศไทยในการประชุมสมัชชาองค์การ อาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 10
28	21 ตุลาคม 2502	การส่งเสริมยาง
29	5 มกราคม 2503	รายงานความเสียหายของการทำนาเนื่องจากอุทกภัยและการช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูก
30	8 มีนาคม 2503	การสำรวจเครดิตการเกษตร
31	15 มีนาคม 2503	นโยบายข้าวญี่ปุ่น
32	22 มีนาคม 2503	การแก้ไขราคาข้าวเปลือกให้สูงขึ้นเพื่อช่วยเหลือชาวนา
33	5 เมษายน 2503	การส่งข้าวไปต่างประเทศเพื่อทดลองสกัดน้ำมันรำ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
34	5 เมษายน 2503	การเจรจาขายข้าวกับประเทศญี่ปุ่น
35	14 เมษายน 2503	การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติและกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทำลายป่า
36	2 พฤษภาคม 2503	ขออนุมัติส่งผู้แทนไทยไปร่วมประชุมในคณะผู้ศึกษาเมล็ดพืช(GROUP ON GRAINS) สมัยที่ 5 และในคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาโภคภัณฑ์ (COMMITTEE ON COMMODITY PROBLEMS) สมัยที่ 33 ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
37	20 พฤษภาคม 2503	การเจรจาขายข้าวให้อินเดีย
38	3 มิถุนายน 2503	การขายข้าวให้สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
39	8 มิถุนายน 2503	การเจรจาขายข้าวให้อินเดีย
40	12 กรกฎาคม 2503	การเปลี่ยนสภาพหนี้สินค้าข้าวเป็นเงินฝาก
41	12 กรกฎาคม 2503	การสงเคราะห์เจ้าของสวนยาง
42	19 กรกฎาคม 2503	เลิกกิจการทดลองทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย
43	19 กรกฎาคม 2503	งบประมาณค่าใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนา
44	26 กรกฎาคม 2503	ข้อเสนอและเงื่อนไขของอินเดียในการขายข้าวไทย
45	16 สิงหาคม 2503	โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่จังหวัดกระบี่และโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีจากลิกไนท์ที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง
46	23 สิงหาคม 2503	สถานการณ์การค้าข้าวและโครงการค้าข้าวของพม่า
47	30 สิงหาคม 2503	การเจรจาเกี่ยวกับการขายข้าวของสหรัฐอเมริกา

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484
2. พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2485
3. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช 2486
4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2492
5. พระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2493
6. พระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. 2493
7. พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินเพื่อความเป็นธรรมของสังคม พ.ศ. 2497
8. ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำสั่งคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 49 วันที่ 13 มกราคม 2500

บทที่ 5

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)

บทที่ 5

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)

ภายหลังการประกาศใช้แผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 นั้น อยู่ในช่วงเวลาของรัฐบาลคณะที่ 29 ซึ่งมี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งบริหารประเทศจนถึงวันที่ 8 ธันวาคม 2506 ในช่วงนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2504-2506) มีนโยบายด้านการเกษตรกรรม รวม 8 ข้อ คือ

- 1.เพิ่มปริมาณการผลิตด้านเกษตรกรรม
2. ส่งเสริมการปรับปรุงวิธีการผลิต
- 3.ปรับปรุงเร่งรัดการสงวนป่าไม้
4. ปรับปรุง บำรุง รักษา และสร้างแหล่งผลิตและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำ
5. เผยแพร่และส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์
6. ดำเนินงานพัฒนาการท้องถิ่นในชนบท
7. ดำเนินงานตามโครงการจัดที่ดิน
8. ดำเนินงานปรับปรุงนิคมสร้างตนเองที่มีอยู่แล้ว

(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2503 : 20-21)

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 ได้ประกาศใช้ในปี 2504 ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินให้ประชาชนไว้อย่างชัดเจนดังนี้

“ 14 การป่าไม้และการจัดสรรที่ดิน

ประเทศไทยมีเนื้อที่ทั้งหมด 320 ล้านไร่ เป็นเนื้อที่เพาะปลูกในปัจจุบัน 60 ล้านไร่ และเนื้อที่ป่า 187 ล้านไร่ ในจำนวนเนื้อที่เพาะปลูกนี้มีเกษตรกรทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่เกือบ 20 ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 13 ไม่มีที่ทำไร่นาของตนเอง และมีบางส่วนจำนวนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน รวมทั้งชาวเขาด้วย ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งเคลื่อนที่ทำลายป่าไม้ของชาติอยู่เรื่อย ลักษณะของการเพาะปลูกในปัจจุบัน ก็เป็นวิธีเพิ่มปริมาณการผลิตโดยการขยายเนื้อที่ออกไป ประกอบกับมีการบุกรุกลักลอบตัดฟันไม้มีค่าเป็นจำนวนมาก โดยเหตุนี้ป่าอันเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติที่ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ที่ดินเป็นแหล่งเกิดของน้ำ และเป็นแหล่งผลิตไม้ต้องถูกทำลายหมดไปในอัตราสูงเกินสมควรและจะเป็นผลร้ายต่อการเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

ของประเทศชั้นแรก จึงได้แก่การจำแนกประเภทที่ดินออกเป็นที่ทำมาหากินและป่าสงวนทั่วประเทศกับการจัดสรรที่ดินให้ประชาชนซึ่งไม่มีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง จำนวนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน

การดำเนินการในด้านนี้ จึงมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ให้กรมที่ดิน กรมป่าไม้ และกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจำแนกที่ดินทั่วประเทศ เพื่อให้มีเขตสงวนในขั้นต้นนี้ประมาณ 250,000 ตารางกิโลเมตร หรือ 156 ล้านไร่เวลานี้มีเขตที่เป็นป่าอยู่ 187 ล้านไร่ ผลของการจำแนกประเภทที่ดินจะทำให้มีเนื้อที่จัดสรรให้เกษตรกรได้เพิ่มขึ้นประมาณ 30 ล้านไร่ ในหกปีข้างหน้าควรจะดำเนินการจำแนกประเภทที่ดินให้สำเร็จบริบูรณ์ได้

2. สงวนป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติ เป็นเนื้อที่ 156 ล้านไร่ หรือประมาณ 250,000 ตารางกิโลเมตร ต่อไปเมื่อมีพลเมืองเพิ่มขึ้นก็อาจลดลงได้เหลือ 125 ล้านไร่หรือประมาณ 200,000 ตารางกิโลเมตร แยกเป็นป่าต้นน้ำลำธาร 100,000 ตารางกิโลเมตร ในหกปีข้างหน้าจะกำหนดงบประมาณให้กรมป่าไม้ สำหรับบำรุงรักษาป่าคุ้มครองสงวนป่าและปลูกป่าเป็นจำนวนที่พอเพียงแก่การปรับปรุงการดำเนินงานให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย

อนึ่ง การส่งเสริมให้ใช้เชื้อเพลิงแทนฟืน เช่น ลิกไนท์ ฯลฯ ก็เป็นทางช่วยสงวนป่าไปในตัวได้อย่างดีวิธีหนึ่ง

3. จัดสรรที่ดินให้ประชาชนที่ประสงค์จะทำการเพาะปลูก แต่ไม่มีที่ดินของตนเองเป็นเนื้อที่ 30 ล้านไร่ ในอนาคตเมื่อประชาชนต้องการที่ดินทำการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นอีก ก็ยังมีที่ดินสำรองอยู่อีก 30 ล้านไร่ ” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2503: 54-55)

ในบทที่ 4 แนวทางพัฒนาการเศรษฐกิจด้านต่างๆ ได้กล่าวถึงแนวทางพัฒนาการเกษตรกรรมในสาขาชลประทาน ดังนี้

“(2) การชลประทาน

การดำเนินงานพัฒนาการด้านชลประทานในสามปีข้างหน้า มีความมุ่งหมายที่จะเร่งดำเนินงานตามโครงการที่มีอยู่แล้วให้เสร็จไปตามกำหนดเวลา โดยเฉพาะคือ การดำเนินงานตามโครงการก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยา ซึ่งจะต้องขุดคลองส่งน้ำให้สมบูรณ์เพื่อจะได้จ่ายน้ำให้แก่เกษตรกรกับก่อสร้างเขื่อนภูมิพลให้แล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การชลประทานและพลังงานไฟฟ้าตามที่ได้คาดหมายไว้ ในระยะสามปีหลังจะเริ่มดำเนินการชลประทานตามโครงการที่สำคัญใหม่ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรหลายโครงการ ได้แก่ โครงการแม่แตง (เชียงใหม่) โครงการกำแพงเพชร (นครสวรรค์) การขยายและปรับปรุงโครงการทุ่งผิงตะวันตก (อยุธยา) โครงการแม่กลองใหญ่ (กาญจนบุรี) โครงการเสาชิง (นครศรีธรรมราช) กับโครงการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีงานสำคัญๆ ได้แก่ โครงการลำปาว และโครงการลำพระเพลิง นอกจากนั้นจะมีการดำเนินงานโครงการคัดและคุนน้ำ เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้น้ำจากโครงการชลประทานต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ โครงการคันและคุนน้ำนี้ ควรเริ่มในเขตชลประทานเขื่อนเจ้าพระยา และในจังหวัดภาคกลางที่ได้ประโยชน์จากการชลประทานก่อน

ใน พ.ศ. 2503 ประมาณว่ามีพื้นที่ที่ได้รับการชลประทาน 9 ล้านไร่ การดำเนินงานตามโครงการชลประทานในระยะหกปีจะช่วยให้มีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทานประมาณ 12 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 20 ของเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้นของประเทศในขณะนี้

อนึ่ง เมื่อการก่อสร้างตามโครงการชลประทานได้ผลบริบูรณ์ และสามารถจ่ายน้ำให้แก่เกษตรกรโดยทั่วถึงในท้องที่เขตของการชลประทานแล้ว ก็ควรจะได้มีการเก็บค่าน้ำจากเกษตรกรในท้องที่นั้นๆ เป็นค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์การชลประทานด้วย จะเป็นการแบ่งเบาค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาของรัฐบาลได้เป็นอันมาก เพราะค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษานับวันจะเพิ่มมากขึ้นทุกที โดยวิธีนี้รัฐบาลจะสามารถเจียดจ่ายเงินไปก่อสร้างงานชลประทานให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีกได้” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2503: 51-52)

วันที่ 4 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์ทำสวนยาง พ.ศ. 2503 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นการด่วน

วันที่ 4 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเศรษฐกิจให้ยืมเงินทุนหมุนเวียนสำหรับซื้อข้าวของกระทรวงเศรษฐกิจไปใช้เพื่อซื้อเกลือ 2 ล้านบาทได้ตามที่เสนอ แต่ก่อนที่จะจ่ายเงินให้ยืมแต่ละคราว ให้คณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจ ผู้แทนกระทรวงสหกรณ์ และผู้แทน กระทรวงอุตสาหกรรมตรวจคุณภาพเกลือที่จะซื้อแต่ละคราวเสียก่อน ว่ามีคุณภาพดีพอที่จะขายเอาเงิน ส่งชำระหนี้ได้ จึงให้จ่ายเงินให้ยืม สำหรับการขุดลอกคลองเพื่อนำเกลือที่ตำบลกลางและตำบลนาโคก ออกจำหน่ายนั้น ถ้ากระทรวงเศรษฐกิจมีเงินชดเชยเหลือก็อนุมัติให้ใช้ในการขุดลอกคลองได้ โดยให้ตกลงกับสำนักงบประมาณ ส่วนที่ขอยืมเงินทุนหมุนเวียนจำนวน 2 ล้านบาท เพื่อซื้อสินค้าพืชไร่ นั้น เห็นชอบด้วยที่ไม่ควรให้ยืม

วันที่ 4 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประชุมพิจารณาระหว่างผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตร กับคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าส่งออก เกี่ยวกับเรื่องสถิติการผลิตข้าวทั่วโลกใน ปีนี้จะสูงสุดตามที่เลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 11 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติว่าเรื่องประเทศลาวขอซื้อข้าว ควรรอฟังคำตอบจากประเทศลาว ตามที่ กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ ก่อน ส่วนเรื่องการลักลอบนำสินค้าไปเวียงจันทน์ ให้กวัดขันอย่างจริงจัง ถ้าจับผู้กระทำผิดได้ให้ลงโทษอย่างหนักและให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเรื่องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ขึ้นสูงรับผิดชอบในเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีด้วย

วันที่ 18 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการช่วยเหลือกสิกร ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงเศรษฐกิจและสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติว่าโครงการช่วยเหลือกสิกรโดยวิธีตามที่บริษัทธนตรภัณฑ์จำกัด เสนอมานั้นยังไม่สามารถจะดำเนินการได้เพราะสินค้าของไทยที่บริษัทฯ ยินดีที่จะรับแลกกับรถแทรกเตอร์ เช่น ข้าว ไม้สักหรือผลผลิตอื่นๆ นั้น ไม่มีเหลือพอจากการจำหน่ายมากนัก และการที่ขายสินค้าสำคัญๆ ก็เพื่อให้ได้เงินตราต่างประเทศมาซื้อสินค้าที่ไทยต้องการ ทั้งขณะนี้

ประเทศไทยก็ไม่ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศจนต้องใช่วิธีนี้ การใช้วิธีนี้เหมาะสำหรับรัฐบาลกับรัฐบาล และในกรณีที่ไม่มีเงินตราต่างประเทศ ส่วนการใช้เครื่องทุ่นแรงนั้นเป็นของดี แต่จะมาใช้โดยวิธีแลกเปลี่ยนกันก็จะเป็นการเสี่ยงต่อการลดราคาสินค้าลง

วันที่ 18 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบรายงานเรื่องประเทศลาวขอซื้อข้าว และการลักลอบนำสินค้าไปเวียงจันทน์ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 25 ตุลาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องประเทศลาวขอซื้อข้าว จำนวน 20,000 กระสอบ ว่าให้ดำเนินการตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอได้

วันที่ 20 ธันวาคม 2503 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการและวิธีดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงปลาและการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปลา ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้แก้ความในข้อ 4 ของวิธีการดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงปลาให้เป็นไปตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตร กับให้เพิ่มหัวหน้ากองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กรมประมงเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปลาด้วย

พ.ศ. 2503 รัฐบาลได้จัดตั้งสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางขึ้น เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนให้เกษตรกรสวนยางโค่นยางพื้นเมืองที่มีอายุมาก ที่ให้ผลผลิตน้อยเพื่อปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี ให้ผลผลิตสูง ซึ่งนับได้ว่าเป็นก้าวแรกของการวิวัฒนาการการใช้พันธุ์ยางกันอย่างจริงจังขึ้นในประเทศไทย (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี, 2525: 281)

พ.ศ. 2503 ได้มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ (IRRI) ที่ประเทศฟิลิปปินส์ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 141)

วันที่ 31 มกราคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขพิกัตอัตราศุลกากร บางประเภทและการประกาศ ลดอัตราอากรลง เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมและการเกษตร (ร่างพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504 ประกาศกระทรวงการคลัง และพระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดพิกัตศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504) ตามที่อธิบดีกรมศุลกากรและเจ้าหน้าที่เสนอ (พระราชกำหนดและประกาศ กระทรวงการคลังในเรื่องนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 78 ตอนที่ 10 วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2504 แล้ว)

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ยุบเลิกคณะกรรมการส่งเสริมการปลูกปอ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ แล้วมอบงานให้คณะกรรมการส่งเสริมการปลูกพืชสำคัญรับไปดำเนินการต่อไป อนึ่ง โดยที่ในขณะนี้ปอมีราคาดี ราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงนิยมปลูกปอกันมากเกรงว่าจะไม่ปลูกข้าว ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดขาดแคลนข้าวได้ในปีหน้า และถ้าทางปากีสถานปลูกปอได้ผลดีแล้ว ราคาปอก็จะลดลง ราษฎรจะเดือดร้อนจึงขอให้กระทรวงเกษตรและกระทรวงมหาดไทยชี้แจงแก่ราษฎรอย่ามัวหลงปลูกปอแต่เพียง อย่างเดียวขอให้ปลูกข้าวกันบ้าง เพื่อจะได้มีใช้บริโภคเพียงพอไม่ขาดแคลน นอกจากนั้นเพื่อความเหมาะสม ขอให้กระทรวงเกษตรแนะนำราษฎรด้วยว่าที่ใดควรปลูกปอและที่ใดควรปลูกข้าว

วันที่ 7 มีนาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโครงการสำมะโนเกษตร ว่าในหลักการควรให้มีการสำรวจแต่ให้หาวิธีการให้ประหยัด งบประมาณเท่าที่ต้งมาสูงเกินไป ในการนี้ขอให้เชิญผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงเกษตร ผู้แทนสำนักงบประมาณมาร่วมพิจารณาแล้วเสนอมาใหม่

วันที่ 14 มีนาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องข้อเสนอเพื่อการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรรม เขตร้อน และเขตอบอุ่น ภายใต้โครงการ สปอ. ว่าเมื่อมีการเสนอเรื่องนี้ในที่ประชุมคณะมนตรี สปอ. ครั้งที่ 7 ณ กรุงเทพฯ ระหว่าง วันที่ 27-30 มีนาคม 2504 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอก็ไม่ขัดข้องแต่ให้สงวนที่ท่าไว้บ้าง

วันที่ 28 มีนาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการฟื้นฟูงานแสดงการเกษตร โดยจัดให้เป็นงานประจำปีในต้นเดือนมกราคม ปีละ 3 วันทุกปี ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ส่วนการเงินให้สำนักงบประมาณพิจารณาให้ตามสมควร

วันที่ 20 มิถุนายน 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องโครงการสำมะโนเกษตรว่าประสงค์จะทราบรายละเอียดในเรื่องนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาให้เชิญเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในคราวต่อไป

วันที่ 24 มิถุนายน 2504 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก (กรมชลประทาน, 2529: 388)

วันที่ 8 สิงหาคม 2504 คณะรัฐมนตรีรับทราบเกี่ยวกับเรื่องการลักลอบนำข้าวออกทางด่านสะเดา และรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงของกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงการคลัง ตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 8 สิงหาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องระบบสินเชื่อการเกษตรของประเทศไทยว่าให้ส่งสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาเสนอความเห็น โดยให้เชิญผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรกระทรวงสหกรณ์ ไปร่วมการพิจารณาด้วย

วันที่ 12 กันยายน 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานหารือกับพม่าเกี่ยวกับการค้าข้าวไทย ควรทำความเข้าใจเฉพาะราคาของข้าวคุณภาพต่ำ ที่ซื้อขายกันในรูปรัฐบาลต่อรัฐบาลจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวชนิด "งาเส้น เอส.เอ็ม.เอส." 45% ของพม่า ซึ่งเทียบได้กับข้าว 35% ของประเทศไทย การกำหนดราคาก็ควรกระทำในลักษณะที่จะให้มีการต่อรองกับประเทศผู้ซื้อได้ตามสมควร ตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 12 กันยายน 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องการส่งเสริมสินค้าออกกว่า รับทราบเรื่องการขายข้าวของรัฐบาลเพราะกระทรวงเศรษฐกิจได้ดำเนินการอยู่แล้ว ส่วนเรื่องรายการสินค้านำเข้า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดบริษัทที่ประสงค์จะผลิตนมข้น ให้รีบดำเนินการจัดตั้งโรงงานขึ้นโดยเร็วและเห็นชอบด้วยในการจัดให้มีการรวมคว้นข้าว โดยให้รัฐบาลออกค่าใช้จ่ายให้ครึ่งหนึ่งและพ่อค้าออกอีกครึ่งหนึ่ง

วันที่ 26 กันยายน 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะผู้แทนไปร่วมการประชุมสมามณตรี องค์การอาหารและเกษตรสหประชาชาติ ครั้งที่ 36 ณ กรุงโรม เริ่มตั้งแต่วันที่ 30 ตุลาคม 2504

เป็นเวลา 8 วัน คือ นายประโยชน์ บุณศิริ เป็นหัวหน้าคณะ ม.ล. จักรพันธุ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ เป็นรองหัวหน้าคณะ และนายแดง คุณะดิลก เป็นผู้แทน และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนการเงินให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณ

วันที่ 17 ตุลาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 11 ณ กรุงโรม ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2504 ประมาณ 26 วันประกอบด้วย พลเอกสุรจิต จารุเศรณี เป็นหัวหน้าคณะ ม.ล. วงศานุวัตร เทวกุล นายประโยชน์ บุณศิริ เป็นรองหัวหน้าคณะและกรรมการอื่นๆ 9 ท่าน และอนุมัติในหลักการให้คณะผู้แทนใช้ดุลพินิจลงคะแนนเสียง ได้ตามความเหมาะสม สำหรับการเงินให้เป็นไปตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ

วันที่ 17 ตุลาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้ดำเนินการเพิ่มเงินบำรุงแก่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเรื่องการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ดังนี้

- “1. ให้จังหวัดประกาศเขตป่าจะสงวนคุ้มครอง และป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม
2. ป่าที่สงวน หากทบวงการเมืองต้องการใช้ก็ให้ตกลงกับกระทรวงเกษตร และรับอนุมัติจาก ครม. เป็นราย ๆ ไป
3. ให้จังหวัดและอำเภอเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมและเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างอื่นตามมติครม. วันที่ 22 กรกฎาคม 2502 โดยไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตร
4. ให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ จัดลำดับความสำคัญของโครงการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินทั่วประเทศโดยละเอียด”

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2504 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ. 2504 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 78 ตอนที่ 96

วันที่ 4 ธันวาคม 2504 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ ดร. ภัคดี ลุศนันท์ หัวหน้ากองวิชาการ กรมการข้าว และนายสมโภช สุวรรณวงศ์ หัวหน้าแผนกธัญญาวิทยา กองวิทยาการ กรมการข้าว ไปร่วมประชุม ในคณะกรรมการปฏิบัติงานเรื่องดิน น้ำและปุ๋ย สำหรับข้าว ครั้งที่ 8 และให้นายประกอบ กาญจนศูนย์ หัวหน้าแผนกเก็บและรักษาข้าว กองวิทยาการ กรมการข้าว และนายสุวิตร บุชประเวศ หัวหน้าแผนกคัดพันธุ์และผสมพันธุ์ กองบำรุงพันธุ์ กรมการข้าวไปร่วมประชุมในคณะกรรมการ ปฏิบัติงานเรื่องการผลิตและการป้องกันรักษาข้าว ครั้งที่ 9 ทั้ง 2 ประชุม ประชุม ณ ประเทศอินเดีย ในวันที่ 4 - 18 ธันวาคม 2504 โดยให้ ดร.ภัคดี ลุศนันท์เป็นหัวหน้าคณะตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ส่วนการเงินให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณ

พ.ศ. 2505 รัฐบาลไทยได้ทำการกู้เงินจากธนาคารโลกเพื่อพัฒนาการเกษตรและการชลประทานในพื้นที่ภาคกลางของประเทศ โดยมีเงื่อนไขให้ใช้ในโครงการก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยา ครั้งที่ 3 เป็นจำนวนเงิน 1,500 ล้านบาท นอกจากนั้นยังมีเงื่อนไขให้ใช้ในกิจการต่างๆ ด้วยดังนี้

1. ก่อสร้างคลองส่งน้ำเป็นระยะทาง 20,000 กิโลเมตร
2. ก่อสร้างเขื่อนกั้นน้ำขนาดเล็ก และทำการปรับปรุงระบบการชลประทานให้สามารถส่งน้ำไปยังไร่นาของเกษตรกร
3. ทำการปรับระดับพื้นที่แปลงนาของเกษตรกร เพื่อให้มีความสะดวกในการส่งน้ำและการระบายน้ำ
4. จัดตั้งสถานียทดลองการเกษตรขึ้นเพื่อทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง และวิจัยในด้านการเกษตรทุกสาขา ตลอดจนทำการส่งเสริมเผยแพร่เทคนิคและวิชาการเกษตรสมัยใหม่ออกสู่มือเกษตรกรที่อยู่ในเขตของโครงการให้ทั่วถึง

การดำเนินงานให้เป็นไปตามที่รัฐบาลได้ตกลงไว้กับธนาคารโลก รัฐบาลไทยได้แยกกิจกรรมดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมในข้อ 1-3 มอบให้กรมชลประทาน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรับไปดำเนินการ ส่วนกิจกรรมในข้อ 4 กระทรวงเกษตรรับดำเนินการ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 101 - 102)

วันที่ 2 มกราคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโครงการเกษตรโดยมี นายทวี แรงขำ เป็นประธานและกรรมการอื่นอีก 4 คน ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

วันที่ 23 มกราคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีจากลิกไนท์ว่าเห็นควรตั้งบริษัทผลิตปุ๋ยเคมีจากลิกไนท์ที่แม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยให้เอกชนถือหุ้นส่วนรัฐบาลจะถือหุ้นบ้างก็เป็นส่วนน้อยเท่านั้น

วันที่ 6 มีนาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่อง โครงการสำมะโนเกษตร ปี พ.ศ. 2505 และในปี พ.ศ. 2506 ว่าให้สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ร่วมกันพิจารณา อีกครั้งหนึ่งหากเห็นสมควรประการใด ก็ให้ตั้งงบประมาณให้

วันที่ 20 มีนาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ส่งผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมประชุมสภามன்றิองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 38 ณ กรุงนิวยอร์ก ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน 2505 เวลาประมาณ 4 วัน และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 20 มีนาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ส่งคณะผู้แทนไทยไปร่วมประชุมคณะกรรมการว่าด้วย ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บร่วมกับคณะกรรมการว่าด้วยการค้าโรคภัยไข้เจ็บระหว่างประเทศของสหประชาชาติ ครั้งที่ 35 รวม 4 ท่าน โดยมีหลวงศรีปรีชาธรรมปาฐก เป็นหัวหน้าคณะ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ส่วนการเงินให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 27 มีนาคม 2505 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติคั้นและคูนน้ำ พ.ศ. 2505 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 435 ตอนที่ 29

วันที่ 10 เมษายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ยืมเวลาส่งคืนเงินต้นจำนวน 200,000 บาท ซึ่งบริษัทพีชกรรม จำกัด ได้กู้ยืมจากกระทรวงเศรษฐกิจไปถึงสิ้นปี 2505 โดยให้มีธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันเช่นเดิม ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอและให้พิจารณาขยายไปใช้ในการซื้อพืชไร่อย่างอื่นด้วย

วันที่ 1 พฤษภาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องเกี่ยวกับสถานเอกอัครราชทูตโซเวียตขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการส่งมอบข้าว กระทรวงเศรษฐกิจได้ออกใบอนุญาตส่งข้าวออกไปให้แล้ว 5,000 ตัน การซื้อขายข้าวของโซเวียตมิได้กระทำในระดับรัฐบาล หากแต่กระทำในระดับเอกชน กระทรวงเศรษฐกิจจำเป็นต้องพิจารณาการอนุญาตส่งข้าวออกโดยรอบคอบ เพื่อมิให้กระทบถึงข้าวบริโภคภายในประเทศแต่ก็ได้ผ่อนผันพิจารณาเพิ่มให้ราว 1,500 ตัน รายละเอียดกระทรวงเศรษฐกิจจะได้รายงานต่อไปตามสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 8 พฤษภาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการตามที่ประธานกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอการดำเนินงานในรูปจัดตั้งเป็นธนาคาร โดยให้มีผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและกระทรวงมหาดไทย ร่วมเป็นกรรมการด้วยเพื่อสะดวกแก่การหาเงินทุนจากแหล่งต่างๆ ในต่างประเทศมา แต่ในการดำเนินงานหากธนาคารจะให้สินเชื่อเองโดยตรงแล้วเกรงว่าจะไม่ทั่วถึงราษฎร จึงให้กระทรวงเกษตร จัดตั้งสถาบันสินเชื่อการเกษตรขึ้นเพื่อกู้เงินจากธนาคารนี้ แล้วนำไปให้เกษตรกรกู้ยืมอีกทอดหนึ่ง และควบคุมเงินกู้ให้ได้ผลตามที่ต้องการ

วันที่ 22 พฤษภาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องการปิดอากรแสตมป์ สำหรับค่าพรีเมียมข้าวว่าความเห็นของกระทรวงการคลังถูกต้องแล้ว คือ ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 18) 2504 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่ 1 กันยายน 2504 นั้น พ่อค้าผู้ส่งข้าวออกนอกประเทศได้รับยกเว้นไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ในใบรับสำหรับราคาข้าว รวมทั้งค่าพรีเมียมอยู่แล้ว ความเข้าใจของที่ประชุม ก.ส.อ. ยังคลาดเคลื่อนอยู่

วันที่ 5 มิถุนายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดวีระภัทร ร้องเรียนว่าได้ทำสัญญาขายข้าวโพด จำนวน 50,000 ตัน ให้พ่อค้าในฮ่องกงไว้ใครขอให้กระทรวงเศรษฐกิจการจัดสรรโควตาการส่งข้าวดังกล่าวในราคา เอฟ.โอ.บี. ตันละ 20 ปอนด์ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 10 กรกฎาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของคณะกรรมการส่งเสริมการปลูกกาแฟ เกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกกาแฟ เพื่อให้มีการนำกาแฟเข้ามาในราชอาณาจักรเพียงพอที่จำเป็นต้องใช้ในการบริโภค และเพื่อเปิดทางให้กาแฟเมล็ดและกาแฟผงไทยที่ผลิตขึ้นจำหน่ายได้ในราคาพอสมควรตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้กระทรวงมหาดไทยติดต่อกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อไป

วันที่ 14 สิงหาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจรายงานปริมาณข้าวและสินค้าสำคัญส่งออก ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2504 ถึง 14 กรกฎาคม 2505

วันที่ 28 สิงหาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมคณะปฏิบัติงานเกี่ยวกับ เรื่อง เกษตรวิศวกรรมในการผลิตข้าว การเก็บรักษาข้าวและการปรุงแต่งเกี่ยวกับข้าว ครั้งที่ 2 จำนวน 2 นาย คือ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล และดร. ภักดี ลุศนันท์ และการประชุม

คณะกรรมการการเรื่องข้าวระหว่างประเทศ ครั้งที่ 8 ในวันที่ 10 - 14 กันยายน 2505 รวม 3 นาย คือ ดร. สละ ทศานนท์ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล และดร. ภักดี ลุศนันท์ และให้ใช้จ่ายจากงบประมาณประจำปี 2505 ประเภทค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจและการประชุมนานาชาติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไป ส่วนการเงินให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 28 สิงหาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโครงการอาหารแห่งโลกว่า เงินที่จะบริจาคให้ผู้แทนไทยพิจารณา เทียบเคียงกับประเทศซึ่งอยู่ในฐานะใกล้เคียงกับประเทศไทย แต่จำนวนสูงสุดที่จะบริจาคในระยะ 3 ปีนั้น ต้องไม่เกิน 0.08% ของจำนวน 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งกำหนดไว้เป็นกองทุนโครงการอาหารแห่งโลก ส่วนการขอความช่วยเหลือจากโครงการอาหารแห่งโลก ให้ขอความช่วยเหลือเรื่องอาหารสัตว์และอนุมัติให้แต่งตั้งนายสมชัย อนุมานราชธน ผู้รักษาการผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติเป็นผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมให้คำมั่นบริจาคตามโครงการอาหารแห่งโลก โดยมอบอำนาจให้ผู้ลงนามในกรรมสารสุดท้ายของการประชุมฯ ได้ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 4 กันยายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกกาแฟดังนี้

1. ให้ผู้ขออนุญาตนำกาแฟทุกชนิด เข้ามาในราชอาณาจักรต้องรับซื้อกาแฟไทยจากโรงงานกาแฟไทย หน่วยส่งเสริมอาชีพ กระทรวงมหาดไทยหรือตัวแทนหรือสาขา ในอัตราไม่เกินร้อยละ 10 ของกาแฟแต่ละประเภทที่ขออนุญาตนำเข้าในราชอาณาจักร โดยแยกเป็นกาแฟเมล็ดประเภทหนึ่งและกาแฟผงอีกประเภทหนึ่ง แต่การกำหนดอัตราร้อยละที่ให้ซื้อกาแฟไทยนั้นให้กำหนดให้พอเหมาะกับกาแฟไทยที่มีอยู่
2. ในกรณีที่เมล็ดกาแฟไทยมีไม่พอจำหน่ายให้แก่ผู้ขออนุญาตนำเข้าตามอัตราที่กำหนดในข้อ 1. ผู้ขออนุญาตนำเข้าอาจขอซื้อการแฟผงแทนในอัตราไม่เกิน ที่กำหนดไว้ในข้อ 1. ก็ได้
3. ผู้ให้การรับรองว่าผู้ขออนุญาตนำเข้ากาแฟเข้ามาในราชอาณาจักรได้ปฏิบัติตามข้อ 1 และข้อ 2 แล้ว คือ อธิบดีกรมมหาดไทยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมมหาดไทย ให้ออกใบรับรอง ในนามของหน่วยส่งเสริมอาชีพ กระทรวงมหาดไทย

วันที่ 9 ตุลาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอคณะผู้แทนไทยรวม 6 นาย ประกอบด้วยเอกอัครราชทูต ณ กรุงการากัส เป็นหัวหน้าคณะ เดินทางไปเจรจากับสมาคมพ่อค้าข้าวในอิรัก ตลอดจนไปเยือนตลาดอื่นๆ ในปากีสถาน อิหร่าน คูเวต บาร์เรน เอเดน และซาอุดีอาระเบีย รวมเวลาไม่เกิน 1 เดือน

วันที่ 9 ตุลาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการกำหนดทำสำมะโนเกษตรทั่วราชอาณาจักรและอนุมัติให้กระทรวงทบวงกรม องค์การและจังหวัดต่างๆ ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

วันที่ 24 ตุลาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการขอความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษสหประชาชาติ สำหรับโครงการเพื่อพัฒนาชายฝั่ง ส่วนการที่จะนำเงินทุนสงเคราะห์ปลูกยาง (Cess) มาใช้นั้น ให้พิจารณาดำเนินการอย่าให้เป็นการขัดกับพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้ง ผู้แทนไทยเข้าร่วมเจรจากับฝ่ายมลายาเกี่ยวกับเรื่องการค้าปศุสัตว์

การประมง และการเกษตร รวม 14 นาย มีปลัดกระทรวงเกษตรเป็นหัวหน้าคณะ มีที่ปรึกษา 5 นาย และเลขานุการ 2 นาย ซึ่งจะเปิดการเจรจาระดับเจ้าหน้าที่ที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 12 - 19 พฤศจิกายน 2505

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องโครงการทำปุ๋ยทำให้กระทรวงมหาดไทยส่งเรื่องให้ กรมอัยการ พิจารณาสัญญาที่เทศบาลทำไว้กับบริษัทฯ ว่าทางเทศบาลนครกรุงเทพจะต้องเป็นผู้ชำระภาษี ตามที่เสนอมานั้นหรือไม่ประการใด

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องการลักลอบนำข้าวออกทางด่านสะเดาและการลักลอบนำข้าวออกทางภาคใต้ ว่าให้เจ้ากระทรวงที่เกี่ยวข้องคือ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเศรษฐกิจ สำนักนายกรัฐมนตรี (ก.ต.ภ.) กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปราบปรามโดยกวาดค้นและให้พิจารณาหาทางแก้ไขในเรื่องนี้เสนอไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วย

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการขายหุ้นเพื่อดำเนินการก่อตั้งบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด ว่าการลดทุนไม่ขัดข้องในหลักการ ส่วนการขายหุ้นให้แก่ธนาคารนั้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรรับไปเจรจากับธนาคารตามที่เสนอ

วันที่ 4 ธันวาคม 2505 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการสินเชื่อกาเกษตรแห่งชาติ ประกอบด้วย ค่าพาหนะและเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการเป็นรายเดือนและรายละเอียดยื่นๆ รวมเป็น เงิน 90,000 บาท ตามที่ประธานกรรมการสินเชื่อกาเกษตรแห่งชาติเสนอ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2505 เป็นต้นไป สำหรับรายละเอียดให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 2 มกราคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติดำเนินการจ้างพิมพ์เล่ม และแบบสำรวจโครงการสำมะโนเกษตรในปี 2506 ภายในวงเงิน 1,019,300 บาท โดยผูกพันการจ่ายเงิน ในปีงบประมาณ 2507 ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

วันที่ 2 มกราคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในหลักการเรื่องการกำหนด INTERNATIONAL RICE YEAR เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายข้าว ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 15 มกราคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ ดร.เสริมลาภ วสุวัต รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานีกลสิกรรมบางเขน กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการฝ่ายวิชาการกรมกลสิกรรมเป็นผู้แทนอธิบดีกรมกลสิกรรม และ ดร.ประภคติ ภารจันท์ หัวหน้าแผนกคัตพันธุ์และผสมพันธุ์ กองบำรุงพันธุ์กรมการข้าว ร่วมประชุมเกี่ยวกับกรรมพันธุ์และ ไฮโดรเจนเนติกของข้าว ซึ่งจะจัดให้มีขึ้น ณ สถาบันค้นคว้าเรื่องข้าวระหว่างประเทศใน Los Banos ประเทศฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 4 - 8 กุมภาพันธ์ 2506 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติผ่อนผันให้บริษัทพืชกลสิกรรม จำกัด ชำระเงินคืนให้แก่กระทรวง เศรษฐการเป็นจำนวน 1 ล้านบาท ก่อนและให้ยืมเวลาใช้คืนเงินที่ยังค้างอยู่อีกจำนวน 1 ล้านบาท ต่อไปจนถึง สิ้นปี 2506 โดยให้มีธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันการกู้ยืมเงินเช่นเดิม ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเรื่องการขายข้าวให้แก่ต่างประเทศ ทั้งในด้านรัฐบาลต่อรัฐบาลหรือในด้านเอกชนตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการจำหน่ายข้าวไปต่างประเทศ แล้วรู้สึกวิตกที่ค่าพรีเอี่ยมข้าว ไม่ได้ตามที่คาดหมายไว้ ตามที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 12 มีนาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้องค์การสวนยางสร้างโรงงานแปรรูปยางขาวจากน้ำยาง เพิ่มเติมอีก 1 ชุด ใช้เงินจำนวน 1,200,000 บาท ในรูปแบบประมาณเงินกู้ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

วันที่ 12 มีนาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการเจรจาระหว่างไทย-มลายา เกี่ยวกับการเกษตรกรรมและการปศุสัตว์ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป

วันที่ 18 มีนาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนในด้านเกษตร ว่าได้นำเรื่องนี้เข้าชี้แจง ในที่ประชุมอธิบดีกรมต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และได้แต่งตั้งกรรมการขึ้น ประกอบด้วย นายทำนอง สิงคาลวณิช เป็นประธานกรรมการ และผู้แทนกรมต่างๆ ในสังกัดเป็นกรรมการ อีก 6 ท่าน ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 18 มีนาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเศรษฐกิจจำหน่ายหนี้ค่าข้าวสารที่รัฐกลั่นตันและตรึงกานู ค้างชำระ จำนวน 733,121.20 บาท ออกจากบัญชีเป็นสูญได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

ต่อมาในการประชุมเพื่อจัดตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2506 ที่บ้านพักรับรองทุ่งสร้าง จ.ขอนแก่น ที่มีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานและข้าราชการระดับสูงจากกระทรวงต่างๆ ในขณะนั้นเข้าร่วมประชุม ได้มีข้อเสนอในเรื่องการปฏิรูปที่ดิน ให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดินที่จะตั้งขึ้นใหม่ โดยมีมติเรื่องนโยบายการปฏิรูปที่ดินว่างานในด้านนี้เป็นงานใหม่ที่ยังไม่ได้จัดทำกันมาก่อน และเป็นงานสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง งานดังกล่าวนี้จะช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการผลิตทางเกษตรได้มาก งานนโยบายที่ดินและงานปฏิรูปที่ดินนี้จะป็นงานค้นคว้าศึกษาและดำเนินการเพื่อให้ขนาด (Size) และ ความเป็นเจ้าของที่ดิน (Land ownership) ในประเทศมีความเหมาะสมกับโครงสร้างเศรษฐกิจและแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งแยก ที่ดินออกเป็นขนาดเล็กเกินไป (Fragmentation of Land) อันอาจเป็นปัญหาที่ร้ายแรงในอนาคตได้ เนื่องจากจำนวนบุตรในครัวเรือนเกษตรกรรมมีมาก แต่ที่ดินไม่เพียงพอที่จะแบ่งสรรให้อย่างทั่วถึง และในขนาดที่เหมาะสม และเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเป็นเจ้าของที่ดินเอง อันจะเป็นสิ่งจูงใจให้มีการบำรุงรักษา และใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ในการผลิตอย่างแท้จริง (กรมวิเทศสหการ, 2506 : 135-136)

วันที่ 2 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องการขายข้าวให้รัฐบาลลาวว่าไม่สามารถจะลดราคาให้อีกได้ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 9 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้รัฐบาลรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมของสถาบันทางเงินทุนการเกษตรและสินเชื่อ ระหว่างวันที่ 2-14 กันยายน 2506 ณ ศาลาสันติธรรม และอนุมัติให้จ่ายเงิน เกี่ยวกับการประชุมฯ จากงบประมาณปี 2506 ประเภทค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจ และการประชุมนานาชาติ ภายในวงเงินไม่เกิน 40,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 9 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเกษตรกลางขอนแก่น ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ว่าให้กระทรวงเกษตรรับสำรวจ เมื่อจะตกลงจัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด ให้เชิญผู้แทนมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องและรองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติไปร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 9 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จ่ายเงินสำรองค่าข้าวจ่ายทดรองเป็นจำนวน 3,434,000 บาท เป็นค่าก่อสร้างอาคารศาลาไทยในงานแสดงสินค้านิวยอร์กเวิลแฟร์ พ.ศ. 2507 - 2508 ไปก่อน แล้วอนุมัติให้ผู้กักตุนตั้งขอใช้ในปีงบประมาณ 2507 ได้ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 23 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้มูลนิธิอริยทรัพย์ช่วยเหลือเด็กเลี้ยงดูลูกช้าง ส่งข้าวไปช่วยเหลือชาวจีนผู้ลี้ภัย โดยยกเว้นค่าพรีเมียมให้ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 23 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกข้าวสาลีในประเทศไทย ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอว่าควรดำเนินการส่งเสริมในเรื่องนี้ต่อไป

วันที่ 23 เมษายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการรับความช่วยเหลือจัดตั้งนิคมเกษตรกรรมสำหรับทหารผ่านศึก ตามที่สำนักบริหารนายกรัฐมนตรีนเสนอ ส่วนจะตั้งที่ใดนั้นขอให้ติดต่อให้ไปตั้งทางภาคใต้ ถ้าเขายืนยัน จะตั้งที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ได้ ก็ให้ติดต่อตกลงกับกรมประชาสัมพันธ์ว่าจะตั้ง ณ ที่ใด

วันที่ 23 พฤษภาคม 2506 ได้มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดิน สังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2506 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 80 ตอนที่ 50 ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2506

วันที่ 4 มิถุนายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรพม่าขอซื้อพันธุ์ข้าวลอยน้ำ เนื่องจากเลยฤดูเก็บเกี่ยวปีที่แล้วมานานแล้ว การหาพันธุ์ข้าวเป็นการยากลำบากให้กระทรวงเกษตรพยายามหาให้อีก 1 ตัน

วันที่ 25 มิถุนายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบบทความหนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ประจำวันที่ 31 พ.ค. 2506 เกี่ยวกับการสำรองข้าวตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีนเสนอ

วันที่ 2 กรกฎาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับงบประมาณโครงการจัดนิคมผู้เลี้ยงโคนมในพระนครว่าให้ดำเนินการภายใน วงเงิน 3,000,000 บาท โดยจัดทำเป็นโครงการทดลองแต่ให้ซื้อที่ดินเต็มจำนวนที่กระทรวงเกษตรเสนอคือ 121 ไร่เศษได้ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 16 กรกฎาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของกรมอัยการเกี่ยวกับโครงการทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย ว่าเทศบาลนครกรุงเทพไม่ต้องเป็นผู้ชำระภาษีเงินได้แทนบริษัทฯ เพียงแต่เป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะค่าภาษีอากรขาเข้าและภาษีที่คล้ายคลึงกันเท่านั้น

วันที่ 30 กรกฎาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ รายงานเรื่องประมาณผลผลิตข้าวปี พ.ศ. 2505 และการประเมินข้าวเหลือใช้ในปี 2506 ว่ายังไม่ต้องตั้ง คณะกรรมการเพิ่มขึ้นเพราะกระทรวงเศรษฐกิจและ ก.ส.อ. ย่อมทราบนโยบายในการส่งออกอยู่แล้ว

วันที่ 6 สิงหาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์เสนอให้ความช่วยเหลือใน ด้านการเกษตรว่าในหลักการให้ความช่วยเหลือได้

วันที่ 13 สิงหาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติการประชุมเรื่องสถาบันการเงินและ สินเชื่อทางเกษตร (Centre on Institution for Agricultural Financing and Credit) ที่กรุงเทพฯ ในวันที่ 2 - 14 กันยายน 2506 ที่รัฐบาลไทยเป็นเจ้าภาพและให้จัดส่งผู้แทนที่มีความรู้ทางวิชาการแต่ละสาขา เข้าร่วม ประชุม ดังนี้ นายแสวง กุลทองคำ เป็นผู้อำนวยการของศูนย์การประชุมนายจำเนียร สารระนาศ เป็น หัวหน้าคณะ ผู้แทนไทย และผู้แทน 5 ราย ที่ปรึกษาอีก 7 ราย ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 3 กันยายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ เกี่ยวกับโครงการขยายงานอนุรักษ์ดินและน้ำว่าควรสนับสนุนให้ขยายงานตามกำลัง งบประมาณและเจ้าหน้าที่วิชาการ ซึ่งในขณะนี้จำกัด สำหรับปีงบประมาณ 2507 ก็ได้รับจัดสรร งบประมาณแล้ว 3.88 ล้านบาท (ขอตั้ง 7.95 ล้านบาท) ถ้าจะขยายเพิ่มขึ้นอีกถึง 7 แห่งแล้ว เห็นว่าถ้า สำนักงานงบประมาณไม่สามารถหาเงินมาให้ได้ก็ให้ทยอยกันจัดตั้งเพิ่มขึ้นอีกปีละ 2 แห่ง ดังนี้จังหวัดกาฬสินธุ์ และอุดรธานี จังหวัดอุบลราชธานีและนครพนม จังหวัดระยองและจันทบุรี ทั้งนี้เพื่อยึดหลักการพัฒนาให้ อยู่ในแหล่งเดียวกัน เห็นควรหาทางขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศมาเพื่อโครงการนี้โดยเฉพาะและให้ ดำเนินการต่อไปได้

นโยบายในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2507 - 2509)

มีนโยบายด้านการเกษตรดังนี้

1. เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตและการส่งออก ปรับปรุงคุณภาพของผลิตผลการเกษตร ที่สำคัญและขยายประเภทการผลิตการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มรายได้ประชาชาติส่วนรวมและ รายได้ของเกษตรกร
2. เพื่อปรับปรุงวิธีการผลิตตามแผนใหม่เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และรายได้จากการ ผลิต การดำเนินงานส่วนของรัฐจะต้องให้ได้ผลถึงมือเกษตรกรอย่างแท้จริง และให้เกษตรกรมีส่วนร่วม และช่วยตนเองให้มากที่สุด
3. เพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นคุณค่าในการเกษตรอันได้แก่ เนื้อที่ดิน ป่าไม้ น้ำ และอื่นๆ เพื่อให้นำมาใช้ได้ให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยแท้จริงและถาวร โดยคำนึงถึงหลักอนุรักษ์กรรม
4. เพื่อปรับปรุงระบบสังคมของเกษตรกรให้เกษตรกรมีฐานะการครองชีพและ สวัสดิการดียิ่งขึ้น มีความสามัคคีขันขันแข็งและร่วมมือกับรัฐยิ่งขึ้น

5. เพื่อส่งเสริมสถาบันอันเกี่ยวกับการเกษตร อันได้แก่ ระบบการครอบครองที่ดิน การตลาด การสหกรณ์ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและหน่วยยุวกสิกร ระบบสินเชื่อการเกษตรและอื่นๆ ให้เป็นปึกแผ่นแน่นหนา

6. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรให้เป็นอาชีพที่มีความนิยมในด้านเศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมการเกษตรให้เป็นอาชีพที่ให้ผลตอบแทนสูง

7. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการลงแรงลงทุนของตนโดยชอบธรรม ป้องกันมิให้เกษตรกรเสียเปรียบในเรื่องการตลาด การเช่าที่ดิน และการกู้เงินเอกชน

8. เพื่อขยายปริมาณงาน และเพิ่มประสิทธิภาพของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ให้บริการแก่เกษตรกรให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2503: 47)

วันที่ 14 ตุลาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องโครงการช่วยเหลือชาวนาที่นาเสียหายในปี 2506 ว่าให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือชาวนาที่นาเสียหาย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานและกรรมการอื่นๆ 10 ท่าน ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้เพิ่มผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี 1 นาย ส่วนการเงินที่จะต้องใช้จ่ายเพื่อการนี้ เนื่องจากในงบประมาณปี 2507 กรมชลประทานและ กรมการข้าวได้รับงบประมาณเป็นค่าสูบน้ำและค่าจัดซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนา 5 ล้านบาท และ 6 แสนบาท ตามลำดับ นอกจากนั้นกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยก็ได้รับงบประมาณดำเนินงาน ตามโครงการชลประทานราษฎร์ช่วยเหลือชาวนาอีกปีละประมาณ 6 ล้านบาท จึงให้ใช้จ่ายจากงบประมาณของกรมทั้งสามดังกล่าวไปก่อน

วันที่ 29 ตุลาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามความเห็นของสำนักงบประมาณเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้แทนไปประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 12 เพียง 5 คน สำหรับค่าใช้จ่ายเห็นควรให้ใช้จากงบประมาณปี 2507 ประเภค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจและการประชุมนานาชาติ ซึ่งจะได้พิจารณาจัดสรรให้ตามความจำเป็นต่อไป

วันที่ 29 ตุลาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีตามความเห็นของสำนักงบประมาณว่าสมควรสนับสนุนให้ดำเนินการทดลองส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีในประเทศ เช่นที่กระทำอยู่ในขณะนี้ ส่วนโครงการส่งเสริมเป็นการถาวรนั้น เมื่อกระทรวงมหาดไทยร่างโครงการเสร็จแล้ว ขอให้ส่งให้สำนักงบประมาณและสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาก่อน สำหรับหลักการที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ เมื่อการส่งเสริมได้ดำเนินถึงขั้นได้ผลแล้ว จะขอความคุ้มครองจากรัฐบาลต่อข้าวสาลีที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย รวมทั้งการดำเนินมาตรการประกันราคาขั้นต้นนั้น สำนักงบประมาณขอตั้งข้อสังเกตว่าจะกระทำไม่สำเร็จ เนื่องจากการประกันราคาขั้นต่ำอาจจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก

วันที่ 29 ตุลาคม 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้แต่งตั้ง ดร.สิริพงศ์ บุญหลง เลขาธิการองค์การอาหารและเกษตรแห่งชาติกระทรวงเกษตร ซึ่งจะเป็นผู้แทนไปเข้าร่วมในการประชุมคณะกรรมการวิชาการของ เอฟ.เอ.โอ. (Technical Committee) ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม - 15 พฤศจิกายน ศกนี้อยู่แล้ว ได้เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับแนวนโยบายสำหรับผู้แทนประเทศไทยในการประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 12 ว่าให้กระทรวงเกษตรรับไปปฏิบัติต่อไป

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการจัดปีข้าวสากล โดยการจัดปีข้าวสากลนี้ เป็นเรื่องส่งเสริมให้มีการผลิตและการบริโภคข้าว สมควรให้กระทรวงเกษตรเป็นเจ้าของเรื่องให้กระทรวงเศรษฐกิจ กับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมมือ ในการดำเนินงานตามแนวนโยบายและโครงการจัดปีข้าวของประเทศและโครงการปีข้าวระหว่างประเทศ ทั้งนี้กระทรวงเกษตรจะได้มอบให้คณะผู้แทนไทยเสนอที่ประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ดังนี้

“1.ให้กระทรวงเกษตร และกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันพิจารณาดำเนินการอพยพราษฎรออกจากเขตป่า

2. การประมวลผลการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน รวม 15 จังหวัด และให้กระทรวงเกษตรฯ ดำเนินการสงวนคุ้มครองป่า รวม 345 ป่า

3. เมื่อได้ประมวลผลและจำแนกที่ดิน โดยกำหนดพื้นที่ป่าไม้ที่สมควรสงวนคุ้มครองโดยแน่นอนเสร็จในจังหวัดใดแล้ว ที่ดินนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ดังกล่าวถือเป็นเขตที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม และเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างอื่น เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่อไป

4. ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ สนับสนุนให้กระทรวงเกษตร ได้รับงบประมาณในการดำเนินการสงวนคุ้มครองป่า การอพยพราษฎรออกจากป่า และการดูแลรักษาป่าเพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายป่า กับให้กรมที่ดินได้รับงบประมาณสำหรับดำเนินการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรจับจองทำมาหากินเลี้ยงชีพตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นกรณีพิเศษ”

พลเอกถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 30 ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2506 มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“รัฐบาลนี้จะดำเนินการพัฒนาประเทศในกิจการอันเป็นสาขาที่มีความสำคัญ คือ การชลประทาน การทางหลวง การทรัพยากรธรณี การพัฒนาที่ดิน การพลังงาน กับการสหกรณ์ ซึ่งได้มารวมและก่อตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เพื่อให้มีการประสานงานและควบคุมตรวจสอบผลงาน โดยมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะรัฐบาลถือว่าโครงการพัฒนาต่างๆ อันเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เป็นสิ่งจำเป็นยิ่งเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 155)

รัฐบาลถือว่าการเกษตรเป็นเครื่องคำจุนอันทันสำคัญแห่งเศรษฐกิจของประเทศ จึงจะได้ดำเนินการส่งเสริมการเกษตรทุกวิถีทางให้มีผลผลิตมากขึ้น ให้เป็นผลสนับสนุนแก่การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมให้เป็นหลักประกันสำหรับความปลอดภัยสาธารณะ และการป้องกันประเทศและให้เป็นรากฐานอันสำคัญในอันที่จะได้มาซึ่งเงินตราประเทศ ในการส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นนั้น รัฐบาลจะได้คำนึงถึงการที่จะให้กลไกรมีรายได้จากผลผลิตของตนเพิ่มมากขึ้นไปพร้อมกันด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 155)

วันที่ 21 มกราคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนในด้านการเกษตรและให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานผลงานที่คณะกรรมการสินเชื่อการเกษตรแห่งชาติได้ปฏิบัติมาในระยะ 6 เดือนหลังว่าให้ส่งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรับไปพิจารณาดำเนินการแก้ไข

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเสนอเรื่องบริษัทที่ปรึกษาของบริษัท ปุ๋ยเคมี จำกัด ว่าให้รัฐบาลเยอรมันว่าจ้างบริษัทโซซาโก (อิมเฮาเสน) เป็นบริษัทที่ปรึกษา

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ส่ง ดร.ภักดี ลุศนันท์ หัวหน้ากองวิทยาการกรมการข้าว นายสมโภช สุวรรณวงศ์ นักเกษตรเอก กองวิทยาการ กรมการข้าว ดร.ทงจิตร วงษ์ศิริ นักเกษตรโท กองวิทยาการ กรมการข้าว นายเสริมศักดิ์ อวะกุล นักเกษตรโท กองบำรุงพันธุ์ กรมการข้าว ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล นักเกษตรพิเศษ กรมการข้าว นายเมธา รัชตะปิติ หัวหน้าแผนกซ่อมสร้างเครื่องมือเครื่องจักร กองวิศวกรรม กรมการข้าว เป็นผู้แทนไป ร่วมในการประชุมวิชาการเรื่องโภชนาการของข้าว และประชุมคณะกรรมการเรื่องข้าวระหว่างประเทศ ครั้งที่ 10 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ส่วนการเงินให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 10 มีนาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักข่วในท้องน้ำเจ้าพระยาว่าให้ยกเลิกคณะกรรมการดังกล่าว

วันที่ 21 มีนาคม 2507 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 81 ตอนที่ 27 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. 2495 ได้บัญญัติให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการควบคุมและกักพืชได้ ต่อเมื่อพืชที่ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นศัตรูพืชตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอาจจะทำให้โรคพืชต่างๆ ระบาดแพร่หลายได้ในระหว่างนำพืชนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรก่อนที่จะมีการควบคุมและกักพืชไว้ ไม่บังเกิดผลสมความมุ่งหมายที่จะป้องกันโรคและศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพ ตามข้อตกลงที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกร่วมอยู่ในอนุสัญญาระหว่างประเทศ สมควรที่จะขยายการควบคุมและกักพืชให้กว้างขวางออกไป อีกทั้งการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรไม่ว่าทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศ เพื่อให้การป้องกันโรคและศัตรูพืชได้ผลสมตามเจตนา ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. 2495 และตราพระราชบัญญัติกักพืชขึ้นใหม่ใช้บังคับแทน

วันที่ 24 มีนาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องการรวมกลุ่มพ่อค้าข้าวโพด ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีสอบถามถึง ว่าได้ทำการปรับความเข้าใจกับพวกพ่อค้าข้าวโพดแล้ว

วันที่ 21 เมษายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการพิจารณาช่วยเหลือชาวไร่มันสำปะหลังตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี เสนอว่าให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่อง รับไปพิจารณาวางแผนวิธีการแก้ไขในเรื่องนี้อย่างถาวรโดยปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเศรษฐกิจ

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กระทรวงเกษตร กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ก.ส.อ. แล้วเสนอผลมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

วันที่ 28 เมษายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงคณะทำงานส่งเสริมทำนาปีละ 2 ครั้งเสียใหม่ ประกอบด้วยประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการ จำนวน 11 ท่านและให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ขึ้นดำเนินงานได้ตามความจำเป็น และให้แต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว และให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ตามที่เสนอ

วันที่ 17 พฤษภาคม 2507 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก (กรมชลประทาน, 2529: 393)

วันที่ 2 มิถุนายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีของ กระทรวงมหาดไทย ว่ารับหลักการให้ดำเนินการตามโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมปลูกข้าวสาลีของ กระทรวงมหาดไทย ได้ทั้ง 3 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการทดลองค้นคว้าเรื่องข้าวสาลี 2) โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลี 3) โครงการค้นคว้าหาข้าวเหนียวข้าวเจ้าพันธุ์เบา ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการเงินให้พิจารณาตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 2 มิถุนายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรซื้อหุ้นจากธนาคารเกษตร จำกัด เพิ่มเติมจากเดิมอีก 111 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท เป็นจำนวนเงิน 111,000 บาท โดยจ่ายเงินค่าซื้อหุ้นจากเงินงบกลางตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

วันที่ 16 มิถุนายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเรื่องกลุ่มชาวนาจังหวัดเชียงใหม่กู้เงินสินเชื่อเกษตร ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอให้รับดำเนินการได้

วันที่ 16 มิถุนายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับเรื่องนโยบายตั้งโรงสีข้าว ไปพิจารณาก่อน

วันที่ 30 มิถุนายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในการงดคิดดอกเบี้ยสำหรับหนี้สินค่าข้าว ตามความเห็นของกระทรวงเศรษฐกิจและให้กระทรวงเศรษฐกิจดำเนินการเร่งรัด ให้ลูกหนี้ชำระหนี้สินค่าข้าวที่ค้างอยู่ตามกำหนดในสัญญาด้วย

วันที่ 30 มิถุนายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการทดลองทำนาสาธิตแปลงใหญ่และให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการทำนาสาธิตแปลงใหญ่ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตร เป็นประธาน กรรมการ และกรรมการอื่นอีก 14 ท่าน ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ เว้นแต่ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนเป็นอธิบดีกรมการปกครองหรือผู้แทน และให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการได้ตามความจำเป็น โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือด้วย

วันที่ 14 กรกฎาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการค้าข้าวโพดไปต่างประเทศ ประกอบด้วย ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กรมกสิกรรม กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงาน ก.ส.อ. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานสินค้าขาออก สภาการค้าและสมาคมผู้ส่งออกพืชพันธุ์ไทยออกนอก เพื่อพิจารณาให้ความเห็นใน

ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับส่งข้าวโพดไปจำหน่ายต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาดำเนินการของกระทรวงเศรษฐกิจตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 21 กรกฎาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กรมประมง กรมการข้าว กรมกสิกรรม และกรมปศุสัตว์ ดำเนินการปลูกสร้าง และใช้ที่ดินในบริเวณใต้เขื่อนเจ้าพระยา ตามที่กรมชลประทานได้แบ่งสรรให้แล้วเพื่อประโยชน์ของทางราชการอันเกี่ยวกับการชลประทานและการใช้น้ำได้ตลอดไป โดยไม่มีกำหนดและให้ดำเนินการต่อไปตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

วันที่ 21 กรกฎาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้งว่า เนื่องจากสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาดียังกำลังพิจารณาอยู่จึงให้รอฟังความเห็นของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติก่อน

วันที่ 21 กรกฎาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับบริษัทพืชกสิกรรม จำกัด ขอให้ความช่วยเหลือขอผ่อนชำระส่งคืนเงินยืมเป็นปีๆ ว่าให้บริษัทพืชกสิกรรม จำกัด ผ่อนชำระส่งคืนเงินยืมปีละ 200,000 บาท โดยเริ่มผ่อนชำระตั้งแต่สิ้นปี 2507 เป็นต้น และให้มีธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันการกู้ยืมเช่นเดิม

วันที่ 1 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอการลดพรีเอี่ยมสำหรับปลายข้าวชนิดเอวันเล็ค เอวันพิเศษและเอวันธรรมดา ให้ตันละ 100 บาท ส่วนปลายข้าวชนิดอื่นลดให้ตันละ 50 บาท ให้เป็นกรณีพิเศษนี้ โดยลดเพียงชั่วคราวเท่านั้น และเมื่อใดปลายข้าวมีเหลือตกค้างน้อยลงจึงระงับการลดพรีเอี่ยมโดยวิธีการดังกล่าวเสีย

วันที่ 1 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับกลุ่มชาวนาจังหวัดเชียงใหม่กู้เงินสินเชื่อการเกษตรว่า ให้ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในการช่วยเหลือกิจการที่มีฐานะ และหลักประกันอันมั่นคง และเครดิตที่ให้นั้นต้องเป็นเครดิตระยะสั้น ส่วนการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน แก่เกษตรกรแบบระยะปานกลางและระยะยาว ควรมีแผนการและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างดี และควรมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของสถาบันการเงินพิเศษ โดยเฉพาะ เมื่อรัฐบาลมี โครงการจัดตั้งสถาบันการเงินพิเศษแล้ว การให้กู้ยืมเพื่อการเกษตรในระยะปานกลางและระยะยาว จึง ควรเป็นหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพียงแห่งเดียวเพื่อประหยัดทั้งการใช้เงินทุนและ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในด้านการส่งเสริมกำลังทุนของธนาคารพาณิชย์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ทางอ้อมนั้น ขณะนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการอยู่แล้ว โดยรับช่วงลดต้นทุนเกี่ยวกับสินค้าชาวนานั้น ธนาคารยังมีโครงการที่จะขยายการรับช่วงซื้อลดเพื่อปรับระดับปริมาณเงินภายในประเทศตามความต้องการของเศรษฐกิจด้วย

วันที่ 14 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ยุติการให้เงินช่วยเหลือในปีงบประมาณปี 2508 และเห็นควรช่วยเหลือด้วยวิธีลดพรีเอี่ยมให้แก่ผู้ส่งออกจำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 ตัน ไปยังประเทศตะวันออกกลางแอฟริกาและประเทศอื่น ที่ไม่มีระเบียบจ่ายเงินช่วยเหลือให้ผู้ซื้อประเทศนั้นๆ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ ทั้งนี้ทำนองเดียวกับการขายข้าวหนึ่งให้หอการค้าเจดดาห์ ซึ่งคิดค่าพรีเอี่ยมต่ำกว่าอัตราข้าวทั่วไป เมตริกตันละ 50 บาท เป็นการทดแทนกับที่ไม่ต้องจ่ายเงินช่วยเหลือเมตริกตันละหนึ่งปอนด์ให้ผู้ซื้อ

วันที่ 22 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรดำเนินการทำสัญญาผูกพัน การก่อสร้างอาคาร ตามโครงการศูนย์เกษตรกลางขอนแก่นกับบริษัทเกษมไทรยานนท์ จำกัด และบริษัทโชค ทวีก่อสร้าง จำกัด ผู้รับเหมาภายในวงเงิน 700,000 บาท โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณปี 2507 จำนวน 500,000 บาท และผูกพันไปเบิกจ่ายในงบประมาณปี 2508 อีกจำนวน 200,000 บาท ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

วันที่ 22 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการจัดตั้งนิคมเลี้ยงโคนม ที่มวกเหล็ก จังหวัด สระบุรี ว่าให้กรมประศาสน์การเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งนิคมโคนมตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ส่วนวิธีที่จะ ดำเนินการจัดตั้งในรายละเอียดประการใดนั้นให้เป็นหน้าที่ของกรมประศาสน์การที่จะพิจารณาดำเนินการ

วันที่ 22 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการส่งมอบข้าวรัฐบาลว่าให้ส่ง ก.ส.อ. พิจารณาเสนอความเห็น มาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก่อน

วันที่ 29 กันยายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องรายงานการประชุมเรื่องข้าวของ คณะกรรมการที่ปรึกษาในด้านเศรษฐกิจของข้าว และการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการที่ปรึกษาในด้าน เศรษฐกิจของข้าวกับกลุ่มสมาชิกประเทศของ เอฟ.เอ.โอ. เกี่ยวกับข้าวและธัญพืชอื่นๆ และการประชุม คณะกรรมการกลุ่มธัญพืชของ เอฟ.เอ.โอ. ให้หน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรับไปประกอบการพิจารณาต่อไป

วันที่ 13 ตุลาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอการกำหนด หลักเกณฑ์การแบ่งส่วน ให้แก่พ่อค้าข้าวเป็นผู้ส่งมอบข้าวรัฐบาลแทนกระทรวงเศรษฐกิจ

วันที่ 13 ตุลาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุมทาง วิชาการเกี่ยวกับข้าวโพด และค่าใช้จ่ายให้นักวิชาการฝ่ายไทยจำนวน 18 คน โดยจ่ายจากงบประมาณ ประจำปี 2508 งบกลางภายในวงเงินไม่เกิน 18,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 13 ตุลาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องอุปสรรคเกี่ยวกับงบประมาณการส่งเสริม ทำนาปีละ 2 ครั้ง ว่าให้ทำการทดลองในปี 2508 ไปอีก 1 ปี ก่อนตามกำลังงบประมาณที่ได้รับ

วันที่ 20 ตุลาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับนโยบายเพื่อพิจารณา แก้ปัญหาข้าวโพด ตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ ประกอบด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เกษตรเป็นประธาน กรรมการและกรรมการอื่นอีก 10 ท่าน

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเศรษฐกิจนำกำไรสุทธิที่ได้จาก การดำเนินงาน ตามโครงการสำรองข้าวสมทบเข้าในเงินทุนหมุนเวียนซื้อข้าวของสำนักงานข้าวเดิมในยอด 40 ล้านบาทด้วย ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอแต่ต่อไปถ้าตามรูปการอาจใช้เงินไม่ถึงจำนวนที่เก็บเอาไว้ ก็ให้ส่งเป็นรายได้ของรัฐเสียบ้างตามที่ได้ตกลงกัน

วันที่ 1 ธันวาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือชาวนาว่าให้กระทรวงที่ เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินงานในเรื่องเครดิตการเกษตรและสหกรณ์กับเรื่องการผลิตต่อไป

วันที่ 1 ธันวาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติยังไม่สมควรลดอากรขาเข้าสำหรับข้าวสาลี เนื่องจาก ผลិតภัณฑ์แป้งขาดทุน

วันที่ 22 ธันวาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กำหนดอัตราพรีเมียมข้าวกระยาทิพย์ไว้
ตันละ 840 บาท ตามที่กระทรวงเศรษฐการเสนอ

วันที่ 29 ธันวาคม 2507 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้เงินงบกลาง ประเภตเงินสำรองจ่าย
ภายในวงเงิน 80,000 บาท เพื่อสั่งซื้อพันธุ์ข้าวฟ่างอเมริกันเพิ่มเติมอีกประมาณ 10 เมตริกตันได้ตาม
ความเห็นของสำนักงบประมาณ โดยให้เบิกจ่ายเงินจำนวนนี้ให้แก่กรมกสิกรรมเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อต่อไป

วันที่ 31 ธันวาคม 2507 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติชลประทานหลวง (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2507 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 81 ตอนที่ 124 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้
พระราชบัญญัตินี้ คือ “โดยที่ในปัจจุบันนี้ กิจการชลประทานได้ขยายตัวกว้างขวางขึ้น เพื่อให้ได้ผล
ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติบางมาตราแห่งกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน
หลวงฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ไม่เหมาะสมแก่การดำเนินงานก่อสร้าง การบำรุงรักษา และการควบคุม
ตลอดจนอัตราโทษ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่มีน้อย ไม่พอเพียงที่จะใช้ในการระงับปราบปราม
ผู้กระทำความผิดให้ได้ผลอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัย”

ในปี 2507 กรมพัฒนาที่ดิน ได้ทำการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินกับภาวะการณ
ผลิตของชาวนาใน 5 จังหวัดภาคกลาง คือ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา นครนายก ลพบุรี และนครสวรรค์
ปรากฏว่ามีชาวนาที่ถือครองที่ดินในฐานะผู้เช่าถึงร้อยละ 56 ในจำนวนนี้เป็นผู้เช่าที่นาทั้งหมด โดยไม่มีที่ดิน
ทำกินเป็นของตนเองร้อยละ 27 และผู้เช่าที่นาบางส่วน คือ มีที่ดินตนเองบางส่วนอีกร้อยละ 29 ต่อมาในปี
2508 ได้ขยายการวิจัยออกไปอีก 11 จังหวัด คือ จังหวัดพระนคร ธนบุรี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา
นครปฐม เพชรบุรี กาญจนบุรี สระบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี และสุพรรณบุรี ซึ่ง ไชยงค์ ชูชาติ และคณะ (2512)
ได้สรุปและให้ข้อเสนอแนะเรื่องการเช่าที่ดินไว้ ว่าสมควรที่จะควบคุมการเช่านาให้มีความเสมอภาค และ
ประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่เจ้าของที่ดินและผู้เช่า ซึ่งอาจดำเนินการ
ได้โดยวิธีดังต่อไปนี้ 1) แก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา 2) เช่าที่ดินจากเอกชนมาให้ผู้เช่าได้เช่าช่วง
และ 3) เป็นผู้แทนกำหนดมาตรการเช่าที่ดินระหว่างเจ้าของที่ดินกับผู้เช่า

วันที่ 12 มกราคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการส่งเสริมทำนาปีละ
2 ครั้ง เฉพาะกรรมการตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 26 มกราคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีได้แจ้ง
คำสั่งท่านนายกรัฐมนตรี ให้เสนอความเห็นเรื่องที่มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนถึงการลงทุนเพื่อ
สนับสนุนงานด้านเกษตร

วันที่ 26 มกราคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการจำหน่ายหุ้นรัฐบาลในบริษัทปุ๋ยเคมี
จำกัดได้ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 26 มกราคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ
ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดงานแสดง "การพัฒนาการเกษตร" และให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินให้
เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 150,000 บาท

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอการลดพรีเมียมข้าวหนึ่ง 100% บรรจุกล่องกระดาษของบริษัทสิทธิกรรมจำกัด ในอัตราตันละ 100 บาท จากอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศดำเนินการประชุมคณะวิจัยการบำรุงพันธุ์ข้าว โดยใช้รังสีปรมาณูที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 22-26 กุมภาพันธ์ 2508 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาการสำรวจเนื้อที่และพืชผลการเกษตร พ.ศ. ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าของเรื่องเชิญผู้แทนกระทรวงเกษตร กระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมาร่วมประชุมพิจารณาการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ เพื่อร่างกำหนดนโยบายหรือโครงการและพิจารณาหาทางแก้ไขข้อบกพร่องหรือที่ขาดอยู่เป็นการช่วยเหลือฐานะของชาวนาตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการจัดงานปีข้าวสากลขึ้นในปี 2508 หรือ 2509 โดยแบ่งการจัดงานเป็น 2 ระดับ คือ โครงการจัดปีข้าวของประเทศ และโครงการจัดปีข้าวระหว่างประเทศ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะติดต่อกับสำนักงบประมาณ เพื่อขออนุมัติเงินใช้จ่ายในการจัดงานฯ จากเงินงบประมาณ ค่าใช้จ่ายประจำปี 2509 ของแต่ละส่วนราชการต่อไป

วันที่ 16 มีนาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการอนุมัติให้สมัครเป็นสมาชิกในสมาคมศรีองค์การอาหาร และเกษตรแห่งสหประชาชาติ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอขอให้กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงเกษตรร่วมกันดำเนินการหาเสียงสนับสนุนประเทศไทยในการเลือกตั้งครั้งนี้ด้วย

วันที่ 14 เมษายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติแต่งตั้งที่ปรึกษาการพาณิชย์ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ที่ปรึกษาเศรษฐกิจและการคลัง ณ กรุงวอชิงตัน และเลขานุการเอกประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน เป็นผู้แทนในการประชุมคณะอนุกรรมการจำหน่ายผลผลิตเหลือใช้ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 14 เมษายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจรายงานการส่งข้าวโพดออกนอกราชอาณาจักร โดยเปรียบเทียบระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2507 กับเดือนกุมภาพันธ์ 2508

วันที่ 14 เมษายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงมหาดไทยรายงานผลการดำเนินงานเรื่องการส่งเสริมปลูกข้าวสาลี

วันที่ 30 เมษายน 2508 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ. 2508 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 82 ตอนที่ 33

วันที่ 6 กรกฎาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอให้ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน มีอำนาจเต็มในการเจรจาและตกลงในเรื่องการขอโควตาน้ำตาลทราย จากสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกับในเรื่อง การแลกเปลี่ยนน้ำตาลทรายกับใบยาสูบสหรัฐอเมริกา

วันที่ 27 กรกฎาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ เรื่องการสูบน้ำช่วยเหลือต้นฤดูการทำนา ปี 2508 ว่า ให้กรมชลประทานสูบน้ำช่วยเหลือเนื้อที่นา ในเขตอำเภอบางบาล จังหวัดอยุธยา ในวงเงิน 901,700 บาท ที่มีอยู่ก่อน แต่ถ้ากรมชลประทาน เห็นจำเป็น จะต้องสูบน้ำช่วยเหลือเพิ่มเติมได้อีก ภายในวงเงินไม่เกิน 1,338,300 บาท ส่วนอีก 2 ล้านบาท นั้นเห็นว่าเป็นการขอสำรองไว้และใกล้จะสิ้นปีงบประมาณ 2508 แล้ว ก็จะได้พิจารณาเมื่อมีความจำเป็นต่อไป

วันที่ 17 สิงหาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ใช้ระเบียบการให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกข้าว ไทยในฮ่องกง สิงคโปร์ มลายา ซาราวัก บรูไน ซาบาห์ และยุโรปในปีงบประมาณ 2509 โดยมีรายละเอียด อย่างเดียวกับที่ได้ปฏิบัติอยู่ในปีงบประมาณ 2508 ทุกประการ ส่วนระเบียบการลดพรีเอมิยมจากอัตราที่กำหนดไว้ เป็นการทั่วไปเมตรกตันละ 50 บาท ให้แก่ผู้ส่งออกออกเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 เมตรกตัน โดยเรือไม่เกิน 2 เทียวก ภายในกำหนด 2 เดือน นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตก็ให้ถือปฏิบัติต่อไป

วันที่ 17 สิงหาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอการขายข้าวให้ แอฟริกา โดยขายให้เฉพาะบริษัทที่อยู่ในความควบคุมของทางราชการเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทข้าวไทย จำกัด เท่านั้น ส่วนราคาประกันเห็นควรลดให้อีกเป็นตันละ 2 ปอนด์ และในการกำหนดราคาแต่ละครั้ง ให้กรมการค้าต่างประเทศพิจารณาเสนอขออนุมัติก่อนที่จะดำเนินการทุกราวไป

วันที่ 24 สิงหาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการค้าข้าวในจังหวัดภาคใต้ว่าราษฎรจังหวัดตรังได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากข้าวมีราคาแพง และ ขาดแคลน มีการปลอมปนข้าว กับราษฎรในจังหวัดอื่นๆ ทางภาคใต้ที่ทำนาเลี้ยงตัวเองไม่ได้ก็ได้รับความ เดือดร้อน และให้กระทรวงเศรษฐกิจแจ้งให้จังหวัดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควบคุมตรวจตราในเรื่องคุณภาพและ ปิดป้ายแสดงราคาสินค้าตามความเหมาะสมด้วย

วันที่ 24 สิงหาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับพระราชกระแสเกี่ยวกับการเกษตร โดยเฉพาะเรื่องการผูกขาดทำไม้สักและไม้ยาง ตามที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอว่าให้ กระทรวงเกษตรรับไปพิจารณาก่อน

วันที่ 31 สิงหาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการการช่วยเหลือชาวนาตามที่ประธาน กรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ โดยให้พิจารณาเพิ่มงบประมาณสำหรับสินเชื่อ การเกษตร การส่งเสริมอาชีพและประกันราคาข้าวให้มากขึ้น ทั้งให้แยกออกให้เห็นว่าเป็นการเพิ่ม งบประมาณเพื่อช่วยเหลือชาวนาในเรื่องดังกล่าว สำหรับจำนวนเงินงบประมาณ 15-20 % ของยอด พรีเอมิยมข้าว ที่จะนำมาใช้จ่ายในโครงการที่จะเป็นประโยชน์แก่ชาวนาโดยตรงนั้น ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการเสนอสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาก่อน

วันที่ 21 กันยายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและกรรมการอื่นอีก 17 ท่าน ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอว่าให้กรรมการคณะนี้มีฐานะเป็นกรรมการระดับนโยบายของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่พิจารณางานเกี่ยวกับการช่วยเหลือชาวนา ตลอดจนวางโครงการช่วยเหลือชาวนาให้มีรายได้และฐานะความเป็นอยู่สูงขึ้น แล้วมอบให้กระทรวงทบวงกรมที่จะต้องปฏิบัติหรือดำเนินการตามโครงการนั้น รับไปปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป อนึ่งให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นดำเนินการในเรื่องใดๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้ตามความจำเป็นด้วย สำหรับคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาคณะอื่นๆ ที่คณะรัฐมนตรีได้ตั้งขึ้นไว้ก็ดี หรือผู้ที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ไปพิจารณาช่วยเหลือชาวนาก็ดี ให้ยกเลิกเสียทั้งสิ้น

วันที่ 5 ตุลาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอบทความเรื่องข้าวราคาสูงจากหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย ฉบับวันที่ 3 ตุลาคม 2508 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจขอรับไปประกอบการพิจารณา

วันที่ 12 ตุลาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโครงการตั้งโรงงานปุ๋ยเคมีจากผลิตภัณฑ์เหลือใช้ของโรงงาน กลั่นน้ำมันศรีราชาว่าการที่จะผูกพันรัฐบาลให้ซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัทและในเรื่องอื่นๆ นั้น รับไม่ได้ เมื่อบริษัทประสงค์จะตั้งโรงงานและขอให้ได้รับการส่งเสริมก็ชอบที่จะดำเนินการขออนุญาตและขอรับการส่งเสริมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการธุรกิจการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างไทยกับองค์การยูซอมเพื่อศึกษาและพิจารณาโครงการธุรกิจการเกษตร ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเกษตร ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ Dr. F. Jameson Bell และ Mr. Alfred M. Esberg โดยให้เพิ่มผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยและผู้แทนสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เป็นกรรมการด้วยสำหรับผู้แทนกระทรวงนั้นจะมีเกิน 1 คนก็ได้ และการพิจารณาให้พิจารณาโครงการธุรกิจการเกษตรโดยกว้างขวาง

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติแต่งตั้งคณะผู้แทนซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เป็นหัวหน้าคณะ รวมทั้งสิ้น 7 คนไปร่วมประชุมสมัชชาใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน ถึง 10 ธันวาคม 2508 และร่วมในงานฉลองครบรอบ 20 ปี ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี และ อนุญาตให้พระประภาสศุกรณ์กับคณะรวมทั้งสิ้น 4 คน ไปดูงานเกษตรในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ออสเตรีย อิสราเอล และพม่าตามที่กระทรวงเกษตรเสนอส่วนการเงินให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่เลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรีได้แจ้งคำสั่งนายกรัฐมนตรี ให้เสนอรายงานเรื่องการลดพรีเอี่ยมข้าวกระยาทิพย์ของบริษัทข้าวไทย เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับการประชุมสมัชชาใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 13 ณ กรุงโรม ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน ถึง 30 ธันวาคม 2508 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 7 ธันวาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการช่วยเหลือขานว่า 1. รับหลักการโครงการช่วยเหลือขานา ตามที่เลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ 2. ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการจัดซื้อ รวมกันตามที่เสนอ 3. ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานและประเมินผลเฉพาะงาน เรื่องนี้เป็นกรณีพิเศษ โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการและวางแผนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เป็นประธานอนุกรรมการ ส่วนอนุกรรมการอื่นๆ ให้ประธานอนุกรรมการฯ เสนอมาเพื่อคณะ รัฐมนตรีแต่งตั้ง

วันที่ 28 ธันวาคม 2508 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการตามโครงการพยุหราคาข้าวระยะเร่งรัด ตามที่เลขาธิการบริหารของนายกรัฐมนตรีเสนอ และขอให้กระทรวงเศรษฐกิจการต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจแก่ประชาชนเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อน

วันที่ 4 มกราคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องพยุหราคาข้าวฤดูใหม่ ปี 2508/2509 ว่าเห็นชอบให้ทำเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี โดยแก้ไขถ้อยคำบ้างเล็กน้อย

วันที่ 18 มกราคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกี่ยวกับเรื่องการขายข้าวฟ่างให้ญี่ปุ่น และอนุมัติให้คณะผู้แทนฝ่ายไทยประกอบด้วย อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นหัวหน้าคณะ เลขาธิการสำนักงาน ก.ส.อ. เป็นรองหัวหน้าคณะ ดร.พิศ ปันยาลักษณ์ รองอธิบดีกรมกสิกรรม เป็นผู้แทน นายสมพร เทพสิทธา เลขาธิการกรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้แทนและเลขานุการคณะผู้แทน และสภาการค้าส่งผู้แทนไม่เกิน 3 คน ร่วมในคณะผู้แทนของฝ่ายไทยเดินทางไปลงนามในญี่ปุ่นได้ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจการเสนอ สำหรับค่าใช้จ่ายของคณะผู้แทนฝ่ายไทยที่เป็นข้าราชการให้ติดต่อทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 25 มกราคม 2509 คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตาเรื่องคณะผู้แทนการค้าพม่าเดินทางไปอินโดนีเซียและเจรจากับเจ้าหน้าที่อินโดนีเซียเกี่ยวกับการค้า ระหว่างประเทศทั้งสอง มีการลงนามในบันทึกความตกลงทางการค้า (AGREED MINUTES ON TRADE) ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะส่งเสริมการค้าโดยตรงระหว่างประเทศทั้งสอง แต่เนื่องจากพม่ากำหนดให้อินโดนีเซียชำระเงินสดให้พม่าเมื่อซื้อสินค้าจากพม่า หรือผ่อนชำระได้ภายในเวลา 3 เดือน หากล่าช้ากว่ากำหนดต้องเสียดอกเบี้ย อินโดนีเซียจึงเสนอให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้าแทนและได้ส่งผู้แทนไปเจรจากันสุดท้ายที่พม่าแล้ว

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการสินเชื่อการเกษตรเพื่อช่วยเหลือขานาระยะยาว และอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการได้โดยแก้ไขเล็กน้อย ตามความเห็นของคณะกรรมการช่วยเหลือขานา

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอขายข้าวให้อินเดีย โดยมีกำหนดส่งมอบภายในปี พ.ศ. 2509 อย่างน้อย 150,000 เมตริกตัน สำหรับเรื่องราคาดังกล่าวลดให้ตันละ 3 ชิลลิง

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่ กต.ได้เสนอ รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องรัฐบาลพม่าขายข้าวให้ ต่างประเทศพร้อมกับการทำความตกลงขายข้าว ปริมาณที่ขายให้แก่แต่ละประเทศวิธีการ ชำระเงิน และกำหนดจำนวนเงินค่าข้าว ซึ่งตามปกติรัฐบาลพม่าเรียกร้องให้ผู้ซื้อ ชำระเงินสดเมื่อได้รับข้าวแล้วด้วยวิธีการเปิดเลตเตอร์ออฟ เครดิต แต่ในกรณีการค้ากับปากีสถาน พม่าใช้วิธีหักกลบลบหนี้ในบัญชีระหว่างกันโดยหลีกเลี่ยงการใช้เงินตรา สำหรับอินโดนีเซียนั้นพม่าผ่อนผันให้ชำระเงินได้ภายใน 90 วัน หลังจากที่ได้รับ ข้าวแล้ว แม้ว่าจะชำระเกินกว่ากำหนด 90 วัน ไปบ้างก็ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยแต่อย่างใด

วันที่ 29 มีนาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการขอความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษสหประชาชาติ ในการจัดตั้งสถาบันวิจัยเกษตร (Agricultural Research Institute) และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

วันที่ 12 เมษายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการช่วยเหลือให้ข้าวแก่ลาวโดยไม่คิดมูลค่าประมาณ 750 ตัน ในปี 2509 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเสนอ และมอบให้กระทรวงเศรษฐกิจเป็นเจ้าของเรื่องรับไปดำเนินการต่อไป

วันที่ 19 เมษายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการควบคุมข้าวในจังหวัดภาคใต้ ว่าในขั้นนี้ยังไม่เป็นการเหมาะสมที่จะใช้มาตรการเกี่ยวกับการกำหนดโควต้า ตามที่ ก.ต.ก. เสนอ แต่สมควรเพิ่มการกวดขันควบคุมการลักลอบนำข้าวออกนอกประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นก่อน

วันที่ 26 เมษายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการขออนุมัติซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาและขอรับนโยบายการให้ความช่วยเหลือ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอว่าให้กระทรวงการคลัง และสำนักงานประมาณ รับผิดชอบความเห็นมาเพื่อพิจารณาต่อไป

วันที่ 7 มิถุนายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องวิธีการขายข้าวฟ่างว่าให้ยกเลิกคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการค้าข้าวโพดในต่างประเทศกับคณะผู้ศึกษาข้าวฟ่างเสีย และให้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและควบคุมข้าวโพดและข้าวฟ่างขึ้น ประกอบด้วย อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นประธานกรรมการและกรรมการ อีก 10 ท่าน โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้ 1.วางนโยบายและดำเนินการส่งเสริมการผลิตและการส่งข้าวโพดและข้าวฟ่างออกไปต่างประเทศ 2. กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ในการส่งเสริมการผลิต และควบคุมการส่งข้าวโพดและข้าวฟ่างออกไปต่างประเทศ 3. ศึกษาติดตามและทำรายงานภาวะการผลิตและการค้าข้าวโพดและข้าวฟ่างของประเทศไทยและประเทศอื่น

วันที่ 14 มิถุนายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ดำเนินการเกี่ยวกับแผนธุรกิจเกษตร โดยจัดให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร ระดับหมู่บ้านกับระดับอำเภอ จัดให้มีสินเชื่อทางการเกษตร จัดให้บริการและ

วัสดุอันจำเป็นแก่กลุ่มเกษตรกรเพื่อให้เริ่มงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดธุรกิจการเกษตร การค้า และอุตสาหกรรมให้สัมพันธ์กัน ตามที่ประธานคณะกรรมการกลางเสนอ

วันที่ 5 กรกฎาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องเงินซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาและนโยบายการให้ความช่วยเหลือเนื่องจากฝนแล้งอย่างรุนแรงและน้ำท่วม เพราะฝนตกหนักในฤดูการทำนาปี 2508 แม้ว่าจะเกิดขึ้นหลายจังหวัด บางจังหวัดได้รับความเสียหายเล็กน้อยหากจะช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกแก่ชาวนา โดยวิธีจ่ายขาดก็ควรให้ช่วยเหลือเฉพาะจังหวัดที่เสียหายมากเท่านั้น สำหรับนโยบายการช่วยเหลือชาวนาในอนาคตต่อไปโดยวิธีให้เปล่าหรือจ่ายขาดนั้นควรเป็นการช่วยเหลือก็ต่อเมื่อมีภัย ธรรมชาติอย่างรุนแรงและเสียหายเป็นจำนวนมากจริงๆ ส่วนการช่วยเหลือชาวนาที่ขาดแคลนเงินซื้อพันธุ์ข้าวปลูกหรือเมล็ดพันธุ์อื่นๆ ควรให้ช่วยเหลือในรูปการยืมหรือสินเชื่อการเกษตรและเมื่อจังหวัด หรือกระทรวงเกษตรเห็นควรจะปลดปล่อยหนี้รายได้ก็ควรให้ชี้แจงรายละเอียดไปทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังตามวิธีการจำหน่ายทรัพย์สินเป็นสัญญาที่ได้กำหนดไว้แล้วต่อไป

ใน พ.ศ. 2509 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ.2509 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 83 ตอนที่ 62 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2509 โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ **“ในการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรของประเทศ จำเป็นต้องจัดให้ความช่วยเหลือทางการเงินอันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งเพื่อเกษตรกร สามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้การเกษตร การให้ความช่วยเหลือเช่นนั้นควรจัดขยายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในด้านเกษตรกรโดยตรงและในด้านกลุ่มเกษตรกรกับสหกรณ์การเกษตร การดำเนินงานให้ความช่วยเหลือทางการเงินในด้านต่างๆ เหล่านี้ควรอยู่ภายใต้การควบคุมเป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลมั่นคงและสะดวกในการจัดหาเงินทุนเพิ่มเติม ฉะนั้นจึงสมควรจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้นเป็นสถาบันในระดับชาติเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวนี้”**

ตามมาตรา 5 ของพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้จัดตั้ง **“ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร”** และให้ธนาคารนี้เป็นนิติบุคคล

วันที่ 23 สิงหาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอการใช้ระเบียบการให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกข้าวไทยในฮ่องกง สิงคโปร์ มลายา ซาราวัก บรูไน ซาบาห์ และยุโรป ในปีงบประมาณปีต่อไป โดยมีรายละเอียดอย่างเดียวกับที่ได้ถือปฏิบัติอยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2509 ทุกประการ

วันที่ 23 สิงหาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อพันธุ์พืชช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้ 1. การซื้อพันธุ์พืชช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือเฉพาะพันธุ์พืชที่ให้ผลในระยะสั้นเท่านั้น สำหรับพันธุ์พืชที่ให้ผลในระยะยาวทางราชการมีโครงการส่งเสริมอยู่แล้ว และเห็นว่าความเสียหายของพันธุ์พืชดังกล่าวจะไม่ทำให้เกษตรกรต้องเดือดร้อนจริง จึงยังไม่สมควรต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ 2. ความเดือดร้อนของเกษตรกรที่พืชพันธุ์ได้รับความเสียหายเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือโดยทันที การขออนุมัติเป็นคราวๆ น่าจะทำให้ล่าช้าและช่วยเหลือได้ไม่ทันทั่วถึง และเนื่องจากทางราชการมี คณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติอยู่แล้ว จึงควรให้คณะกรรมการดังกล่าวมี

อำนาจพิจารณา และ ให้ความช่วยเหลือไปได้โดยทันที 3. การช่วยเหลือแจกพันธุ์พืชให้เกษตรกรโดยวิธีให้เปล่า ควรช่วยเหลือเฉพาะจังหวัดที่เกษตรกรได้รับความเสียหายมากเท่านั้น

วันที่ 20 กันยายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ตัดฝากเงินค่าใช้จ่ายซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาเบิกจ่ายรายการอื่นเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบอุทกภัยในด้านอาชีพการเกษตร ภายหลังน้ำลดเป็นกรณีพิเศษตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

เอกสารอ้างอิง

1. กรมชลประทาน. 2529. **84 ปี ชลประทาน**. โรงพิมพ์บริษัทสารมวลชน จำกัด กทม.
2. กรมพัฒนาที่ดิน. 2507. **รายงานผลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองที่ดินกับ
ภาวการณ์ผลิตของกสิกรบางจังหวัดในภาคกลาง พ.ศ. 2507**. กองนโยบายที่ดิน.
3. กรมวิเทศสหการ. 2506. **กำเนิดของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ**. โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี. พระนคร.
4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2525. **วิวัฒนาการด้านการเกษตรกรุงรัตนโกสินทร์**.
จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์ กทม.
5. คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ก. **ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 3 พ.ศ.
2475-ปัจจุบัน**. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พุทธศักราช
2525 อมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร.
6. ไชยงค์ ชูชาติ ไพรวรรณ เรศานนท์ และอำนาจ ชุมสมุทร. 2512. **ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครอง
ที่ดินกับภาวการณ์ผลิตของชาวนา ใน 11 จังหวัดภาคกลาง พ.ศ. 2508**. รายงานเศรษฐกิจที่ดิน
ฉบับที่ 3 กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ.
7. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. **รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรก
จนถึงคณะปัจจุบัน**.
8. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2503. **แผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)**. มปท.

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	4 ตุลาคม 2503	ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ.2503
2	4 ตุลาคม 2503	บริษัทพืชกสิกรรม จำกัด ขอความช่วยเหลือ
3	4 ตุลาคม 2503	สถิติการผลิตข้าวทั่วโลกปีนี้จะสูงสุด
4	11 ตุลาคม 2503	ประเทศลาวขอซื้อข้าวและการลักลอบนำสินค้าไปเวียงจันทน์
5	18 ตุลาคม 2503	โครงการช่วยเหลือกสิกร
6	18 ตุลาคม 2503	ประเทศลาวขอซื้อข้าวและการลักลอบนำสินค้าไปเวียงจันทน์
7	25 ตุลาคม 2503	ประเทศลาวขอซื้อข้าว
8	20 ธันวาคม 2503	การส่งเสริมการเลี้ยงปลา

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
9	31 มกราคม 2504	การปรับปรุงแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรบางประเภทและการประกาศลดอัตราอากรลงเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมและการเกษตร (ร่างพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504 ประกาศกระทรวงการคลัง และพระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504
10	14 กุมภาพันธ์ 2504	การส่งเสริมการปลูกปอ
11	7 มีนาคม 2504	โครงการสำมะโนเกษตร
12	14 มีนาคม 2504	ข้อเสนอเพื่อการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรรมเขตร้อนและเขตอบอุ่นภายใต้องค์การสปอ.
13	28 มีนาคม 2504	การจัดงานแสดงการเกษตร
14	20 มิถุนายน 2504	โครงการสำมะโนเกษตร
15	8 สิงหาคม 2504	การลักลอบนำข้าวออกทางด่านสะเดา
16	8 สิงหาคม 2504	ระบบสินเชื่อการเกษตรของประเทศไทย
17	12 กันยายน 2504	การหารือกับพม่าเกี่ยวกับการค้าข้าว
18	12 กันยายน 2504	การส่งเสริมสินค้าออก
19	26 กันยายน 2504	ขออนุมัติแต่งตั้งผู้แทนไปร่วมการประชุมสมานตริองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติครั้งที่ 36 ณ กรุงโรม
20	17 ตุลาคม 2504	การประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 11 ณ กรุงโรม
21	17 ตุลาคม 2504	องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติเสนอเพิ่มเงินค่าบำรุง
22	14 พฤศจิกายน 2504	การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน
23	4 ธันวาคม 2504	การประชุมคณะกรรมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเรื่องข้าวระหว่างประเทศ
24	2 มกราคม 2505	โครงการสำมะโนเกษตร
25	23 มกราคม 2505	โรงงานผลิตปุ๋ยเคมีจากลิกไนต์
26	6 มีนาคม 2505	โครงการสำมะโนเกษตร
27	20 มีนาคม 2505	การประชุมสมานตริองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 38
28	20 มีนาคม 2505	การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาโรคภัยไข้เจ็บขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 35
29	10 เมษายน 2505	การช่วยเหลือบริษัทพืชกลีกริม จำกัด
30	1 พฤษภาคม 2505	สถานเอกอัครราชทูตโซเวียตขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการส่งมอบข้าว
31	8 พฤษภาคม 2505	ระบบสินเชื่อการเกษตรของประเทศไทย
32	22 พฤษภาคม 2505	การปิดอากรแสตมป์สำหรับค่าพรีเมียมข้าว
33	5 มิถุนายน 2505	การขายข้าวโพด
34	10 กรกฎาคม 2505	การส่งเสริมการปลูกกาแฟ
35	14 สิงหาคม 2505	ปริมาณข้าวและสินค้าสำคัญส่งออก
36	28 สิงหาคม 2505	การประชุมคณะกรรมการเรื่องข้าวระหว่างประเทศ ครั้งที่ 8 และประชุม WORKING PARTY เรื่องเกษตรวิศวกรรมในการผลิตข้าว ครั้งที่ 2

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
37	28 สิงหาคม 2505	โครงการอาหารแห่งโลก
38	4 กันยายน 2505	การส่งเสริมการปลูกกาแฟ
39	9 ตุลาคม 2505	ฐานะของข้าวไทยในอิรัก
40	9 ตุลาคม 2505	กำหนดการทำสำมะโนเกษตรทั่วราชอาณาจักร
41	24 ตุลาคม 2505	การขอความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษสหประชาชาติสำหรับโครงการเพื่อพัฒนา
42	6 พฤศจิกายน 2505	รัฐบาลมลายาเสนอขอให้มีการเจรจาเกี่ยวกับการปลูกสุติ การประมงและการเกษตร
43	13 พฤศจิกายน 2505	โครงการทำปุ๋ย
44	27 พฤศจิกายน 2505	การลักลอบนำข้าวออกทางภาคใต้
45	27 พฤศจิกายน 2505	การขายหุ้นเพื่อดำเนินการก่อตั้งบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด
46	4 ธันวาคม 2505	ขอตั้งงบประมาณสำนักงานคณะกรรมการสินเชื่อการเกษตรแห่งชาติ
47	2 มกราคม 2506	ขอผูกพันการจ่ายเงินค่าพิมพ์เล่มแบบสำรวจโครงการสำมะโนเกษตร
48	2 มกราคม 2506	การกำหนด INTERNATIONAL RICE YEAR เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายข้าว
49	15 มกราคม 2506	การประชุมทางกรรมพันธุ์ของข้าวและไซโตรเจนเนติกะหว่างประเทศ
50	5 กุมภาพันธ์ 2506	การช่วยเหลือบริษัทพืชกลีกริม จำกัด
51	19 กุมภาพันธ์ 2506	การขายข้าวให้แก่ต่างประเทศ
52	26 กุมภาพันธ์ 2506	รายได้จากการจำหน่ายข้าว
53	12 มีนาคม 2506	งบประมาณการแก้ไขปรับปรุงความเสียหายขององค์การสวนยาง
54	12 มีนาคม 2506	การเจรจาระหว่างไทย-มลายาเกี่ยวกับเรื่องการเกษตรการประมงและการปลูกสุติ
55	18 มีนาคม 2506	การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนในด้านการเกษตร
56	18 มีนาคม 2506	ขออนุมัติจำหน่ายหนี้ค่าข้าวสารรัฐกลันตันและตรังกานู
57	2 เมษายน 2506	การขายข้าวให้รัฐบาลลาว
58	9 เมษายน 2506	การประชุมของสถาบันทางเงินทุนการเกษตรและสินเชื่อ
59	9 เมษายน 2506	การจัดตั้งศูนย์การเกษตรกลางขอนแก่น
60	9 เมษายน 2506	ขออนุมัติจ่ายเงินค่าข้าวสำรองจ่ายทดรองเป็นค่าก่อสร้างอาคารศาลาไทยในงานแสดงสินค้านิวยอร์กเวิลด์ พ.ศ. 2507-2508
61	23 เมษายน 2506	มูลนิธิอ้าวเคียวโปเต็กเชียงตุง ขออนุมัติส่งข้าวไปช่วยชาวจีนลี้ภัย
62	23 เมษายน 2506	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกข้าวสาลีในประเทศไทย
63	23 เมษายน 2506	คณะมนตรีสหพันธ์ทหารผ่านศึกอเมริกันจะช่วยเหลือจัดตั้งนิคมเกษตรกรรมสำหรับทหารผ่านศึก
64	4 มิถุนายน 2506	กระทรวงเกษตรพม่าขอซื้อพันธุ์ข้าวลอยน้ำ
65	25 มิถุนายน 2506	การสำรองข้าว
66	2 กรกฎาคม 2506	งบประมาณโครงการจัดนิคมผู้เลี้ยงโคนมในพระนคร
67	16 กรกฎาคม 2506	โครงการทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย
68	30 กรกฎาคม 2506	ประมาณผลผลิตข้าวปีทำนา พ.ศ.2505 และการประเมินข้าวเหลือใช้ ในปี 2506
69	6 สิงหาคม 2506	มูลนิธิร็อกคีย์เฟลเลอร์เสนอให้ความช่วยเหลือในด้านการเกษตร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
70	13 สิงหาคม 2506	ขออนุมัติแต่งตั้งผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมเรื่องสถาบันการเงินและสินเชื่อทางเกษตร (Centre on Institution for Agricultural Financing and Credit)
71	3 กันยายน 2506	โครงการขยายงานอนุรักษ์ดินและน้ำ
72	14 ตุลาคม 2506	โครงการช่วยเหลือชาวนาที่นาเสียหายในปี 2506
73	29 ตุลาคม 2506	(1) การส่งผู้แทนไปประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 12 (2) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติเชิญให้ส่งผู้แทนเข้าร่วมในการประชุมสมัชชา สมัยที่ 12
74	29 ตุลาคม 2506	การส่งเสริมการปลูกข้าวสาลี
75	29 ตุลาคม 2506	การประชุมคณะมนตรีองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 41
76	5 พฤศจิกายน 2506	แนวนโยบายสำหรับผู้แทนประเทศไทยในการประชุมสมัชชาองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 12
77	5 พฤศจิกายน 2506	การจัดปีข้าวสากล
78	12 พฤศจิกายน 2506	การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน
79	21 มกราคม 2507	การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนในด้านการเกษตร
80	5 กุมภาพันธ์ 2507	รายงานผลงานที่คณะกรรมการสินเชื่อการเกษตรแห่งชาติได้ปฏิบัติตามในระยะ 6 เดือนหลัง
81	11 กุมภาพันธ์ 2507	บริษัทที่ปรึกษาของบริษัทปิโยเคมีจำกัด
82	19 กุมภาพันธ์ 2507	สถาบันวิจัยเรื่องข้าวระหว่างประเทศเชิญให้ส่งนักวิชาการไปร่วมประชุมวิชาการเรื่องโภชนาการของข้าว และเอฟ.เอ.โอ. เชิญให้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอาหารเรื่องข้าวระหว่างประเทศ ครั้งที่ 10 ณ ประเทศฟิลิปปินส์
83	10 มีนาคม 2507	คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการลักขโมยในท้องนาเจ้าพระยา
84	24 มีนาคม 2507	การรวมกลุ่มพ่อค้าข้าวโพด
85	21 เมษายน 2507	การพิจารณาช่วยเหลือชาวไร่มันสำปะหลัง
86	28 เมษายน 2507	การส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง
87	2 มิถุนายน 2507	การส่งเสริมการปลูกข้าวสาลี
88	2 มิถุนายน 2507	การดำเนินงานของธนาคารเกษตร
89	16 มิถุนายน 2507	กลุ่มชาวนาจังหวัดเชียงใหม่กู้เงินสินเชื่อการเกษตร
90	16 มิถุนายน 2507	นโยบายตั้งโรงสีข้าว
91	30 มิถุนายน 2507	ดอกเบี้ยสำหรับหนี้สินค่าข้าว
92	30 มิถุนายน 2507	การทดลองทำนาสาธิตแปลงใหญ่
93	14 กรกฎาคม 2507	คณะกรรมการพิจารณาปัญหาการค้าข้าวโพดไปต่างประเทศ
94	21 กรกฎาคม 2507	พระราชกระแสเกี่ยวแก่การเกษตร
95	21 กรกฎาคม 2507	การส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง
96	21 กรกฎาคม 2507	บริษัทพืชกลีกรรมจำกัด ขอให้ช่วยเหลือ
97	1 กันยายน 2507	ฟรีเมียมปลายข้าว

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
98	1 กันยายน 2507	กลุ่มชาวนาจังหวัดเชียงใหม่กู้เงินสินเชื่อการเกษตร
99	14 กันยายน 2507	ระเบียบเงินช่วยเหลือผู้ส่งออกข้าวไทยในต่างประเทศ
100	22 กันยายน 2507	ขอผูกพันงบประมาณปี 2508 (ค่าสร้างอาคาร ตามโครงการศูนย์เกษตรกลางขอนแก่น)
101	22 กันยายน 2507	การจัดตั้งนิคมเลี้ยงโคนม ที่มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
102	22 กันยายน 2507	การส่งมอบข้าวรัฐบาล
103	29 กันยายน 2507	(1) รายงานการประชุมเรื่องข้าว ของคณะกรรมการที่ปรึกษาในด้านเศรษฐกิจของข้าวและการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการที่ปรึกษาในด้านเศรษฐกิจของข้าวกับกลุ่มสมาชิกประเทศของ เอฟ.เอ.โอ เกี่ยวกับข้าวและธัญพืชอื่นๆ และการประชุมคณะกรรมการกลุ่มธัญพืชของ เอฟ.เอ.โอ. (2) การจัดปีข้าวสากลในปี 2509
104	13 ตุลาคม 2507	การส่งมอบข้าวรัฐบาล
105	13 ตุลาคม 2507	การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับข้าวโพด
106	13 ตุลาคม 2507	อุปสรรคเกี่ยวกับงบประมาณการส่งเสริมทำนาปีละ 2 ครั้ง
107	20 ตุลาคม 2507	การแก้ปัญหาข้าวโพดในทัศนะของสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี
108	10 พฤศจิกายน 2507	การดำเนินงานตามโครงการสำรองข้าวในกรุงเทพฯ
109	1 ธันวาคม 2507	การช่วยเหลือชาวนา
110	1 ธันวาคม 2507	ขอลดอากรขาเข้าสำหรับข้าวสาลีเนื่องจากผลผลิตแป้งขาดทุน
111	22 ธันวาคม 2507	ข้าวกระยาทิพย์
112	29 ธันวาคม 2507	งบประมาณสำหรับสั่งซื้อพันธุ์ข้าวฟ่างอเมริกัน
113	12 มกราคม 2508	เบี้ยประชุมกรรมการส่งเสริมทำนาปีละ 2 ครั้ง
114	26 มกราคม 2508	การลงทุนเพื่อสนับสนุนงานด้านเกษตร
115	26 มกราคม 2508	หุ้นรัฐบาลในบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด
116	26 มกราคม 2508	การจัดงานพัฒนาเกษตร
117	17 กุมภาพันธ์ 2508	ลดพรีเมียมข้าวหนึ่งบรรจุกล่องกระดาศ
118	17 กุมภาพันธ์ 2508	ขออนุมัติให้ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศประชุมคณะวิจัยการบำรุงพันธุ์ข้าวโดยใช้รังสีปรมาณูในประเทศไทย
119	17 กุมภาพันธ์ 2508	ร่างพระราชกฤษฎีกาการสำรวจเนื้อที่และพืชผลทางการเกษตร พ.ศ.
120	17 กุมภาพันธ์ 2508	การช่วยเหลือชาวนา
121	23 กุมภาพันธ์ 2508	การจัดปีข้าวสากล
122	16 มีนาคม 2508	ประเทศไทยขอสมัครเป็นสมาชิกในสภามன்றอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
123	14 เมษายน 2508	การประชุมอนุกรรมการจำหน่ายผลผลิตเหลือใช้ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
124	14 เมษายน 2508	การส่งข้าวโพดออกนอกราชอาณาจักร
125	14 เมษายน 2508	รายงานการส่งเสริมปลูกข้าวสาลี
126	6 กรกฎาคม 2508	การขอโควตาน้ำตาลทรายจากสหรัฐอเมริกา

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
127	27 กรกฎาคม 2508	การสูบน้ำช่วยเหลือต้นฤดูการทำนา ปี 2508
128	17 สิงหาคม 2508	ระเบียบเงินช่วยเหลือผู้ส่งออกข้าวไทยในต่างประเทศ
129	17 สิงหาคม 2508	การขายข้าวให้แอฟริกา
130	24 สิงหาคม 2508	การค้าข้าวในจังหวัดภาคใต้
131	24 สิงหาคม 2508	พระราชกระแสเกี่ยวแก่การเกษตร
132	31 สิงหาคม 2508	การช่วยเหลือชาวนา
133	21 กันยายน 2508	การช่วยเหลือชาวนา
134	5 ตุลาคม 2508	ข้าวราคาสูง
135	12 ตุลาคม 2508	โครงการตั้งโรงงานปุ๋ยเคมีจากผลิตภัณฑ์เหลือใช้ของโรงกลั่นน้ำมันศรีราชา
136	2 พฤศจิกายน 2508	โครงการธุรกิจการเกษตร (Agri - Business)
137	2 พฤศจิกายน 2508	การประชุมสมัชชาใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 13
138	9 พฤศจิกายน 2508	การลดค่าพรีเมียมข้าวกระยาทิพย์
139	16 พฤศจิกายน 2508	การประชุมสมัชชาใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 13
140	7 ธันวาคม 2508	การช่วยเหลือชาวนา
141	28 ธันวาคม 2508	การช่วยเหลือชาวนา (โครงการพยุงราคาข้าวระยะเร่งรัด)
142	4 มกราคม 2509	พยุงราคาข้าวฤดูใหม่ปี2508/2509
143	18 มกราคม 2509	การขายข้าวฟ่างให้ญี่ปุ่น
144	25 มกราคม 2509	การขายข้าวให้รัฐบาลต่างประเทศด้วยเงินผ่อน
145	15 กุมภาพันธ์ 2509	โครงการสินเชื่อการเกษตรเพื่อช่วยเหลือชาวนาระยะยาว
146	15 กุมภาพันธ์ 2509	การขายข้าวให้อินเดีย
147	22 กุมภาพันธ์ 2509	การขายข้าวให้รัฐบาลต่างประเทศด้วยเงินผ่อน
148	29 มีนาคม 2509	โครงการขอความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษสหประชาชาติในการจัดตั้งสถาบันวิจัยเกษตร (AGRICULTURAL RESEARCH INSTITUTE)
149	12 เมษายน 2509	การให้ข้าวช่วยเหลือแก่ลาว
150	19 เมษายน 2509	การควบคุมข้าวในจังหวัดภาคใต้
151	26 เมษายน 2509	ขออนุมัติเงินซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาและขอรับนโยบายการให้ความช่วยเหลือ
152	7 มิถุนายน 2509	วิธีการขายข้าวฟ่าง
153	14 มิถุนายน 2509	แผนการธุรกิจเกษตร
154	5 กรกฎาคม 2509	เงินซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาและนโยบายการให้ความช่วยเหลือ
155	23 สิงหาคม 2509	ระเบียบเงินช่วยเหลือผู้ส่งออกข้าวไทยในต่างประเทศ
156	23 สิงหาคม 2509	การจัดซื้อพันธุ์พืชช่วยเหลือกสิกร
157	20 กันยายน 2509	ขออนุมัติใช้เงินค่าใช้จ่ายซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาเบิกจ่ายรายการอื่นเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบทุกข์ภัยในด้านอาชีพเกษตรกรรมภายหลังน้ำลด

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

1. พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ. 2504
2. พระราชบัญญัติคั้นและคูน้า พ.ศ. 2505
3. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507
4. พระราชบัญญัติชลประทานหลวง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2507
5. พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ. 2508
6. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509

บทที่ 6

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)

บทที่ 6

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. (2510 - 2514) ประกาศใช้เมื่อเดือนตุลาคม 2509 ได้มีนโยบายพัฒนาการเกษตร 9 ประการ ดังนี้

1. เร่งปรับปรุงขยายพื้นฐานทางการเกษตรให้มั่นคงและสามารถอำนวยประโยชน์ให้แก่เกษตรกรได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการชลประทานและเส้นทางคมนาคม
2. พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าในการเกษตร เพื่อให้สามารถนำมาใช้ให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยแท้จริงและถาวร อันได้แก่ การพัฒนาและอนุรักษ์ป่าไม้ การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาที่ดิน และการบำรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน
3. ปรับปรุงการค้นคว้าวิจัยการเกษตรให้ทันสมัยและก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงสมรรถภาพในการผลิตและแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ส่งเสริมให้ใช้วิธีการผลิตที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และรายได้จากการผลิต
4. ส่งเสริมการผลิตและปรับปรุงคุณภาพผลิตผลให้ได้ปริมาณและมาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอาหารหลัก เช่น ข้าวและเนื้อสัตว์ กับวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศ
5. ปรับปรุงระบบสังคมของเกษตรกรให้มีฐานะการครองชีพและสวัสดิการดียิ่งขึ้น และส่งเสริมการเกษตรให้เป็นอาชีพที่ให้ผลตอบแทนสูง มีความมั่นคงและมีเกียรติ
6. ปรับปรุงระบบถือครองที่ดิน ให้เกษตรกรได้มีที่ดินเป็นของตนเองเพียงพอสำหรับการประกอบอาชีพในรูประบบการผลิตเพื่อการค้า มิใช่เพียงเพื่อการบริโภคภายในครอบครัวเท่านั้น รักษาขนาดการถือครองไว้มิให้ลดน้อยลงจนเป็นอันตรายในทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนปรับปรุงระบบการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
7. ส่งเสริมสถาบันเกษตรกร เช่น สหกรณ์ กลุ่มชาวนา สมาคมชลประทานราษฎร กลุ่มเกษตรกรประเภทต่างๆ ตลอดจนหน่วยยุวกสิกรให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงและอำนวยประโยชน์แก่เกษตรกรในฐานะตัวแทนของเกษตรกรอย่างแท้จริง
8. ปรับปรุงระบบการขนส่งและการตลาดผลิตผลการเกษตรให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตมีรายได้จากการขายผลิตผลของตนเองอย่างเป็นธรรม และป้องกันมิให้ต้องเสียเปรียบในด้านการค้า
9. ขยายบริการของรัฐให้แก่เกษตรกรให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องสินเชื่อการเกษตร การพยุหราคามูลผลิตผลการเกษตรที่สำคัญและการส่งเสริมเผยแพร่บริการต่างๆ ให้ถึงมือเกษตรกรตามความต้องการอย่างแท้จริง ทั้งนี้ โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมและช่วยตนเองให้มากที่สุด รัฐจะเพิ่มสมรรถภาพของ

ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ให้บริการแก่เกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2509: 121-122)

นอกจากนี้แผนพัฒนาการเศรษฐกิจฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) ได้มีนโยบายในด้านพัฒนาชนบทที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมีข้อความในหน้า 106 ของแผนพัฒนาฉบับที่ 2 ดังนี้

“ (3) โครงการจัดน้ำและที่ดิน เพื่อให้ราษฎรในระดับหมู่บ้านได้มีที่ดินที่สามารถประกอบอาชีพในทางการเกษตรและอาชีพอื่นๆ ได้สะดวก จึงเป็นการจำเป็นที่จะจัดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามโครงการปรับปรุงเรื่องน้ำ และจัดที่ดินในระดับหมู่บ้านให้เหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และเป็นหนทาง ที่จะเพิ่มรายได้ให้ดีขึ้นและเป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมระบบธุรกิจให้กับราษฎรต่อไป ”

ในส่วนของนโยบายด้านสถาบันการเกษตร มีข้อความในหน้า 150-151 ดังนี้

“ 19. สหกรณ์ที่ดิน โครงการในด้านสหกรณ์ที่ดินประกอบด้วยงานสหกรณ์บำรุงที่ดิน งานสหกรณ์นิคม งานสหกรณ์เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อที่ดินและงานชุมนุมสหกรณ์

19.1 สหกรณ์บำรุงที่ดิน ขยายงานบำรุงที่ดินในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ โดยจัดตั้งสหกรณ์บำรุงที่ดินในพื้นที่ 1.24 ล้านไร่ คือในภาคกลางบริเวณโครงการชลประทานเจ้าพระยา และโครงการเขื่อนเพชร รวมพื้นที่ 400,000 ไร่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณโครงการชลประทานลำตะคอง ลำพระเพลิง ลำปาว น้ำพอง น้ำพูน และบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำทั่วไป รวมพื้นที่ 414,000 ไร่ ในภาคเหนือบริเวณโครงการชลประทานแม่วัง แม่ยม แม่ลาว แม่แตง แม่น้ำป่าสัก และฝายน้ำล้น รวมพื้นที่ 290,000 ไร่ ในภาคใต้บริเวณโครงการชลประทานทั่วไปในจังหวัด กระบี่ พัทลุง สงขลา สตูล นครศรีธรรมราช พังงา และติดตั้งเครื่องยนตสูบน้ำ 4 จุด ในจังหวัดชุมพร นราธิวาส สุราษฎร์ธานีและพัทลุง รวมพื้นที่ดิน 140,000 ไร่ เพื่อให้ราษฎรรู้จักการรวมกลุ่มและดำเนินการร่วมกันในการจัดทำระบบส่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การระบายน้ำ ตลอดจนการบำรุงที่ดินโดยวิธีต่างๆ เช่น การปลูกพืชตระกูล ถั่ว การใช้ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีและการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อบำรุงที่ดิน

19.2 สหกรณ์นิคม ดำเนินการในพื้นที่ประมาณ 271,000 ไร่ โดยเน้นหนักในภาคใต้ที่จังหวัดชุมพรและจังหวัดกระบี่ ในพื้นที่ 150,000 ไร่ ในภาคเหนือที่จังหวัดอุตรดิตถ์ กำแพงเพชร เชียงใหม่ และสุโขทัย รวมพื้นที่ 96,000 ไร่ และในภาคกลางที่จังหวัดสมุทรปราการอีก 25,000 ไร่ กิจกรรมส่วนใหญ่ของงานนิคมจะเป็นไปในรูปการจัดบริการสาธารณะในเขตนิคม ได้แก่ ถนน ระบบสาธารณูปโภคและทำการบุกเบิกก่อสร้างที่ดินให้สมาชิกประมาณร้อยละ 10 ของที่จัดสรร

19.3 สหกรณ์ผู้เช่าและเช่าซื้อที่ดิน ปรับปรุงสหกรณ์ประเภทนี้ในภาคเหนือและภาคใต้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขยายงานในภาคกลางโดยจัดตั้งสหกรณ์ประเภทนี้ขึ้นในจังหวัด

อยุธยา พื้นที่ 2,400 ไร่ ในปี 2510 สำหรับปีต่อไปจะพิจารณาจัดตั้งตามความเหมาะสม “โดยใช้วิธีซื้อที่ดินจากเจ้าของที่ดินมาจัดสรรให้เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองได้เช่าซื้อระยะยาว”

19.4 ชุมนุมสหกรณ์ที่ดิน รวบรวมสหกรณ์ขั้นปฐมที่มีวัตถุประสงค์ประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน และตั้งเป็นชุมนุมสหกรณ์เพื่อขยายขอบเขตของธุรกิจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในระบบของแผนจะจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์บำรุงที่ดิน ชุมนุมสหกรณ์นิคมและอุตสาหกรรม และชุมนุมสหกรณ์ผู้เช่าและผู้ซื้อที่ อย่างละ 2 สมาคม รวม 6 สมาคม โดยแต่ละชุมนุมจะมีแต่เนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 50,000 ไร่ ” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2509 หน้า 106, 122, 150-151)

วันที่ 4 ตุลาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มอบหมายให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติดำเนินการสำรวจต้นทุนการผลิตข้าวเปลือกในภาคต่างๆ โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีข้าวเปลือกมาก ทั้งนี้อาจจะร่วมมือกับหน่วยราชการต่างๆ อาทิ กระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กระทรวงเศรษฐกิจและสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตามที่คณะอนุกรรมการพุงราคาข้าวเสนอ

วันที่ 18 ตุลาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการพุงราคาข้าวเปลือกฤดูใหม่ ปี 2509/2510 ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอโดยให้ทำเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี โดยแก้ไขถ้อยคำบ้างเล็กน้อย

วันที่ 25 ตุลาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินจำนวน 10,000,000 บาท จากเงินสำรองจ่ายงบกลาง เพื่อซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย ตามที่กระทรวงเกษตร เสนอ ส่วนรายละเอียดให้ทำความเข้าใจกับความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการส่งเสริมการเลี้ยงโค กระบือ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอเห็นชอบด้วย และให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศ ประกอบด้วย 1. ผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจ เป็นประธานกรรมการ เจ้าของเรื่อง 2. ผู้แทนกระทรวงเกษตร 2 นาย, ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย 2 นาย และผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจ 2 นาย เป็นกรรมการ โดยให้อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศ (ค.ส.ต. เดิม) คือ 1. ควบคุมปริมาณและราคาสัตว์ที่ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ 2. จัดสรรโควตาในการจัดส่งสัตว์ไปจำหน่ายต่างประเทศ 3. กำหนดวิธีการในการส่งเสริมการค้าสัตว์ไปต่างประเทศ 4. พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการค้าสัตว์กับต่างประเทศ ในการควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศนี้ ให้ควบคุมปศุสัตว์ คือ โค กระบือและสุกร

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จ่ายเงินจำนวน 137,147 บาท เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาต้นทุนการผลิตข้าว ได้จากงบประมาณช่วยเหลือชาวนาปี 2510 ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

พฤศจิกายน 2509 สถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ (IRRI) ซึ่งตั้งอยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์ ได้ประสบความสำเร็จในการผลิตพันธุ์ข้าว IR8 ที่มีผลผลิตสูงถึง 160 ถังต่อไร่ ข้าวพันธุ์นี้ได้มีบทบาทในฐานะพ่อพันธุ์ข้าวเจ้าต้นเตี้ยของไทย 2 พันธุ์แรก คือ ก.ข. 1 และ ก.ข. 3 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525: 144)

วันที่ 13 ธันวาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการจำหน่ายปลายข้าวให้แก่อินโดนีเซียและลังกา ตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ โดยให้จำหน่ายปลายข้าวแก่อินโดนีเซีย จำนวน 2 หมื่นตันก่อน และจำหน่ายข้าวหนึ่งที่มีอยู่ให้แก่ลังกา ส่วนปลายข้าวที่ลังกาขอซื้อ จำนวน 1 หมื่นตันนั้น เมื่อจำหน่ายข้าวหนึ่งให้บ้างแล้ว ก็ควรลดจำนวนปลายข้าวลงบ้างตามแต่กระทรวงเศรษฐกิจจะเห็นสมควร

วันที่ 27 ธันวาคม 2509 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบที่จะเก็บสำรองข้าวไว้แต่ให้เพิ่มปริมาณข้าวที่จะเก็บสำรองไว้ เป็น 20,000 ตัน และเห็นชอบในการที่จะดำเนินการพยุหราคาข้าวเปลือกเหนียว เช่นเดียวกับการพยุหราคาข้าวเปลือกเจ้า ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 3 มกราคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ เกี่ยวกับนโยบายการค้าข้าวว่าให้มีการประชุมปรึกษาในระดับสูงระหว่างกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องในเร็ววันนี้เพื่อกำหนดนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการในการค้าข้าว เพื่อกระทรวงเศรษฐกิจจะได้ยึดถือและใช้เป็นหลักปฏิบัติต่อไปสำหรับการค้าข้าวในปี 2510

วันที่ 10 มกราคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการประสานงานเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตร ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เสนอว่าให้เชิญผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกระทรวงเกษตรมาร่วมนิยามอีกครั้งหนึ่งเมื่อตกลงประการใดให้เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาใหม่

วันที่ 16 มกราคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามมติของที่ประชุมพิจารณานโยบายการค้าข้าว เว้นแต่ ข้อ 1. ของนโยบายการค้าข้าวและการจัดสรรข้าวในปี 2510 ให้กำหนดปริมาณข้าวที่จะส่งออกในหกเดือนแรกของปี 2510 ไว้ 60% ของจำนวนข้าวที่ส่งออกทั้งปี โดยในเดือนหนึ่งๆ ของหกเดือนแรกนี้ ให้ส่งออกไม่น้อยกว่าเดือนละ 125,000 ตัน ซึ่งบางเดือนต้องส่งออกมากกว่า 125,000 ตันแต่ให้อยู่ในจำนวน 60% ของจำนวนข้าวที่ส่งออกทั้งปีดังกล่าวข้างต้นนั้น กับอนุมัติให้แต่งตั้งผู้แทนกระทรวงมหาดไทยร่วมในคณะเจ้าหน้าที่พิจารณาการจัดสรรข้าวและให้ตั้งคณะกรรมการกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำได้ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอและให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 31 มกราคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติค่าใช้จ่ายซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาในจังหวัดสกลนครเพิ่มเติม อีก 1 จังหวัด ภายในวงเงิน 521,200 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้บริจาคพันธุ์ข้าวเหนียวให้รัฐบาลลาว 200 ตัน เพื่อเป็นของขวัญเนื่องจากการทำนาของประเทศลาวได้รับความเสียหายเพราะอุทกภัย ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติจัดทำแนวโครงการช่วยเหลือชาวนา ปี 2510 โดยมีหลักการจัดสรรอาศัยเนื้อที่ จำนวนครอบครัว ประกอบกับความต้องการของแต่ละสถาบันชาวนาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา เว้นแต่วิธีการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำให้เปลี่ยนเป็นมอบอำนาจให้จังหวัดดำเนินการประกวดราคาจัดซื้อในท้องถิ่นเอง ภายในวงเงินที่กรมสังกัดของแต่ละสถาบันชาวนาจัดสรรให้ ตามที่คณะกรรมการการช่วยเหลือชาวนาเสนอ

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง ว่าการช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำนาปีนี้ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติแบ่งสรรงบประมาณให้สำหรับโครงการช่วยเหลือชาวนาเฉพาะด้านเพิ่มผลผลิต สำหรับปี 2510 เป็นเงิน 15,473,500 บาทแล้ว

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจการรายงานการทำสัญญาขายข้าวให้องค์การอาหารของรัฐบาลญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2510 รวมทั้งสิ้นเป็นปลายข้าวขาว 80,000-100,000 ตัน และข้าวเหนียว 15,000 ตัน กำหนดส่งมอบตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2510

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามความเห็นของสำนักงบประมาณว่าให้ กรมการข้าว กระทรวงเกษตรจัดซื้อพันธุ์ข้าวปลูก รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแจกจ่ายช่วยเหลือ ชาวนาผู้ประสบอุทกภัยในจังหวัดภาคใต้ รวม 8 จังหวัด เป็นเงินทั้งสิ้น 2,914,473 บาท

วันที่ 7 มีนาคม 2510 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวัดภูมิพิช พ.ศ. 2510 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 84 ตอนที่ 23 โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ **“โดยที่ในปัจจุบัน ยังไม่มีกฎหมายควบคุมการนำเข้าการส่งออก การผลิต การขาย การใช้ รับจ้าง การมีไว้ในครอบครอง และการนำผ่านแดนซึ่งวัดภูมิพิช เป็นเหตุให้เกิดอันตรายถึงตายเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของ ประชาชนอยู่เสมอ ฉะนั้น เพื่อความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่า ด้วยการควบคุมวัดภูมิพิชขึ้น”**

วันที่ 10 มีนาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการให้สัมภาษณ์หรือให้ข่าวเกี่ยวกับ เรื่องข้าวราคาแพง ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 10 มีนาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการประชุมคณะเจ้าหน้าที่พิจารณา จัดสรรข้าวส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ครั้งที่ 3/2510 โดยมีอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นประธาน ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 10 มีนาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการแข่งขันปริมาณและสถานที่เก็บข้าว ว่าโดยที่คณะกรรมการระดับสูงเพิ่มพิจารณานโยบายค้าข้าว จะได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องข้าว ในวัน พุธที่ 16 มีนาคม 2510 นี้ แล้วจึงเห็นสมควรให้รอไว้ก่อน

วันที่ 21 มีนาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบราคาข้าวสารบริโภคมีราคาสูง เนื่องจาก ข้าวเปลือกมีราคาสูงและข้าวฤดูใหม่ออกสู่ตลาดไม่มากนัก แต่กระทรวงเศรษฐกิจได้มอบหมายให้กรมการค้าภายในและองค์การคลังสินค้าดำเนินการแก้ไขแล้ว

วันที่ 21 มีนาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการประชุมระดับสูงเพื่อพิจารณา นโยบายการค้าข้าวเป็นครั้งที่ 2 ในวันที่ 16 มีนาคม 2510 ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 28 มีนาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับภาวะการค้าทางพาราตกต่ำว่า ให้แต่งตั้ง คณะทำงานขึ้นเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาโดยด่วน ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ แห่งชาติ เป็นประธานและเจ้าของเรื่อง และผู้แทนส่วนราชการอื่นอีก 7 ท่าน ทั้งนี้ หากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติจะเห็นควรแต่งตั้งผู้ใดมาร่วมด้วยก็ได้ดำเนินการต่อไปได้ ส่วนที่จะแก้ไขปัญหา

เร่งด่วนหรือระยะยาวประการใดนั้น มอบให้คณะทำงานนี้รับไปพิจารณาด้วย และให้คณะทำงานชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ใหม่ด้วย เมื่อเห็นว่ามีความสมควรแก้ไขปรับปรุง ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

วันที่ 11 เมษายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องฟิลิปปินส์ขอซื้อข้าวเพิ่มเติมอีก 1 แสนตัน ว่าให้รอฟังผลการสำรวจปริมาณข้าวก่อน

วันที่ 25 เมษายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติรายงานเรื่ององค์การกุศลอังกฤษได้แสดงความประสงค์จะขอซื้อพันธุ์ข้าวส่งไปช่วยเหลือประเทศลาว เนื่องจากเกิดอุทกภัยเมื่อปีที่แล้ว แต่โดยที่ประเทศไทยห้ามส่งพันธุ์ข้าวออกนอกประเทศไว้ การจัดส่งพันธุ์ข้าวออกนี้จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน และในการจัดหาพันธุ์ข้าวนี้ กระทรวงเกษตรจะได้ให้กรมการข้าวให้ความช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรต่อไป

วันที่ 25 เมษายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องรัฐบาลเวียดนามได้ขอความช่วยเหลือทางวัตถุและทุนทางเกษตร ว่าการขอความช่วยเหลือในเรื่องเมล็ดพันธุ์ปอแก้ว และเรื่องทุนเพื่อการศึกษา กับทุนดูงานในประเทศไทย ให้ติดต่อขอทางแผนการโคลัมโบ ส่วนเรื่องปุ๋ยเคมีและเรื่องพาหนะในการขนส่งนั้น ไม่อาจให้ความช่วยเหลือตามที่ขอมาได้

วันที่ 9 พฤษภาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับกรณีที่ฟิลิปปินส์ขอซื้อข้าวเพิ่มเติม 1 แสนตัน ว่าถ้ารองประธานาธิบดี ฟิลิปปินส์จะเดินทางมาเจรจาเรื่องนี้ที่กรุงเทพฯ ก็ยินดีต้อนรับเพื่อจะได้ชี้แจงให้ทราบถึงสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องข้าว

วันที่ 9 พฤษภาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับการบริจาคพันธุ์ข้าวเหนียวให้รัฐบาลลาว จำนวน 200 ตัน และอนุมัติจัดซื้อพันธุ์ข้าวเหนียวโดยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2498 ข้อ (1) ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 25 พฤษภาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพปลูกกล้วยหอมว่า

ก. ควรสนับสนุนการส่งเสริมชาวไร่ให้ปลูกกล้วยหอมตามที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ข. ให้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาช่วยเหลือในการวางแผนการผลิต การส่งออก การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การตลาด การปรับปรุงคุณภาพ และการวิจัยและทดลองผลิตพันธุ์กล้วยที่เหมาะสม

ค. ในขณะนี้ระหว่างที่ต้นกล้วยยังไม่ออกผล ควรจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตกล้วยหอมขึ้น โดยแยกตั้งสาขาในแหล่งส่งเสริมของกระทรวงมหาดไทย ที่จังหวัดปทุมธานี นครปฐม ราชบุรี และพระนครศรีอยุธยา

ง. การขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น หรือรัฐบาลอื่น หรือองค์การพัฒนาของสหประชาชาติในด้านผู้เชี่ยวชาญควรมอบให้ ก.ว.ส. ดำเนินการทันที

จ. ควรสนับสนุนและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ยังมีอยู่ เพื่อให้สามารถส่งกล้วยหอมพันธุ์ไทยเป็นสินค้าออกได้ภายในระยะเวลาเร็วพอสมควร

ฉ. เห็นควรให้เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงเศรษฐกิจ ดำเนินการตั้งเป็นคณะศึกษางานขึ้นเพื่อปรึกษาหารือกำหนดความรับผิดชอบ การประสานงานในการพิจารณาปัญหา และการแก้ไขอุปสรรคที่ปรากฏ สำหรับคณะศึกษางานตาม ฉ. ให้เพิ่มผู้แทนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ด้วย และมอบให้ผู้แทนกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการตาม ฉ. เป็นเรื่องด่วน

วันที่ 30 พฤษภาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐบาลส่งพันธุ์ข้าวจำนวน 52 ตัน ไปยังราชอาณาจักรลาวเพื่อทำพันธุ์ในฤดูกาลเพาะปลูกได้ ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 30 พฤษภาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณหนึ่ง มาใช้จ่ายในการส่งเสริมการทำนา ปีละ 2 ครั้ง ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอว่าไม่อาจนำเงินงบประมาณ ช่วยเหลือชาวนาปี พ.ศ. 2510 มาใช้ในการทำนาครั้งที่ 2 ตามโครงการพิเศษที่ขอไปได้ เพราะพันธุ์การทำนาปรังหรือการทำนาครั้งที่ 2 แล้ว

วันที่ 30 พฤษภาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับปรุงและเพิ่มชื่อคณะกรรมการส่งเสริมการทำนา ปีละ 2 ครั้ง โดยเพิ่มชื่อเป็น "คณะกรรมการส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง และพืชหมุนเวียน" โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่น อีก 25 ท่าน ได้ตามที่เสนอ

วันที่ 7 มิถุนายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับผลของการสำรวจปริมาณข้าวว่าให้ถือจำนวน ข้าวที่จะส่งออกไปตามเดิมก่อน จนกว่าจะได้ตัวเลขที่แน่นอนอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 13 มิถุนายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการบริหาร สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เกี่ยวกับโครงการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมว่า

1. เห็นชอบด้วยในหลักการของโครงการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมของ กรมสหกรณ์ที่ดิน กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
2. ในการจัดตั้งบริษัทอุตสาหกรรมผลิตนมสด (Dairy Plant) ตามที่กำหนดไว้ใน การดำเนินการระยะที่ 2 นั้น มีข้อกำหนดในการลงทุนว่า หุ่นคนไทยร้อยละ 36 หุ่นชาวต่างประเทศร้อยละ 64 เห็นว่า ในการพิจารณาเร่งความตกลงเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์กับรัฐบาลเดนมาร์ก ควรจะมีข้อความที่เปิด โอกาสให้คนไทยถือหุ้นได้มากกว่าร้อยละ 36 ในอนาคตด้วย
3. เมื่อดำเนินการตามโครงการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมขึ้นแล้ว ตามโครงการปรากฏว่าในระยะแรกอาจต้องนำนมผงจากต่างประเทศเข้ามาละลายและผสมทำนมสด คณะกรรมการบริหารฯ เห็นว่าควรส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคนมให้ได้ผลจริงๆ เพื่อจะได้ตัดทอนปริมาณ การสั่งนมผงมาละลายและผสมทำนมสดให้น้อยลง

วันที่ 5 กรกฎาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้พิจารณาแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ เรื่อง ภาวะ การค้ายางพาราตกต่ำโดยด่วน และอนุมัติในหลักการให้รัฐบาลไทยเจรจากับรัฐบาลอเมริกันไม่ให้ห้ามไทย ยเทียมและยางธรรมชาติมาสู่ตลาดมากนัก ซึ่งเป็นทางป้องกันมิให้ราคายางลดลงต่ำจนเกินไปและประเทศ ไทยควรจะหาตลาดยางในประเทศยุโรปให้มากขึ้น ตามที่ ม.ล. เดช สนิทวงศ์ ประธานคณะทำงานศึกษา เรื่อง ราคายางตกต่ำ

วันที่ 25 กรกฎาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และขอให้ที่ปรึกษากฎหมายช่วยตรวจพิจารณาสำหรับชื่อกรมบริหาร การเกษตรให้แก่เป็น “กรมส่งเสริมการเกษตร” ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 22 สิงหาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเสนอ ขอดอนเรื่อง การขายข้าวให้อินโดนีเซียและอินเดียเพิ่มเติม ไปพิจารณาใหม่ได้

วันที่ 29 สิงหาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ขายข้าวเพิ่มเติมให้แก่รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้อีก 5 % แต่ราคาข้าวที่จะขายเพิ่มเติมนี้ ให้ถือตามราคาในปัจจุบัน ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 6 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการเกี่ยวกับการขออนุมัติเงินราชการลับให้ คณะกรรมการ ก.ป.ช. จำนวน 1,200,000 บาท ในปีงบประมาณ 2511 เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการลักลอบ นำข้าวออกนอกราชอาณาจักรที่จังหวัดหนองคาย และให้สำนักงานงบประมาณรับไปพิจารณาต่อไป

วันที่ 6 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องข้าวบริโภคมีราคาสูง ตามที่กระทรวง เศรษฐกิจเสนอว่าให้ลดเป้าหมายปริมาณการส่งออกนอกประเทศ จาก 1.5 ล้านตัน ลงเหลือ 1.3 ล้านตัน

วันที่ 6 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ เสนอขอดอนเรื่อง การผ่อนผันให้ส่งปลายข้าวสีออกได้โดยไม่จำกัดปริมาณคืนไปได้

วันที่ 12 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการอนุญาตให้ตั้งโรงสีข้าวขนาดเล็ก ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอว่า สำหรับร่างหลักเกณฑ์โรงสีชนิดแยกแกลบ แยกรำ ที่มีกำลังตั้งแต่ 10 เกวียนลงมา อนุญาตให้ตั้งขึ้นใหม่เฉพาะสถาบันชาวนาเว้นแต่ท้องที่ใดไม่มีสถาบันชาวนา จึงอนุญาตให้ ชาวนาตั้งได้ เห็นควรแก้ไขให้มีข้อความดังนี้ “1. การอนุญาตให้ตั้งโรงสีชนิดแยกแกลบแยกรำที่มีกำลัง ตั้งแต่ 10 เกวียนลงมาขึ้นใหม่ ให้พิจารณาอนุญาตให้พิจารณาอนุญาตให้สถาบันชาวนาก่อน ถ้าในท้องที่ใด ไม่มีสถาบันชาวนาจึงอนุญาตให้ผู้อื่นตั้ง การพิจารณาเรื่องขอตั้งโรงสีตามข้อนี้ให้พิจารณาปีละหนึ่งครั้ง” สำหรับร่างหลักเกณฑ์ข้ออื่นๆ ไม่ขัดข้อง

วันที่ 12 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการครองชีพของราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กำลังเดือดร้อนมากและข้าวสารราคาสูง ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาเสนอว่า

1. รัฐบาลจะหาทางส่งเสริมให้ราษฎรที่ได้รับการกระทบกระเทือน เนื่องจากยาง ราคาตกต่ำ ได้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้

2. ในระหว่างที่ยางพารามีราคาตกต่ำมาก เห็นควรยกเลิกการเรียกเก็บเงินสงเคราะห์ สวนยางเป็นการชั่วคราว

3. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นเจ้าของเรื่อง พร้อมด้วยผู้แทนสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ กระทรวงเกษตร กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเศรษฐกิจ ออกไปสำรวจภาวะการทำมาหากินของ ราษฎรในจังหวัดภาคใต้ที่มีการทำสวนยางมาก และเสนอความเห็นมาด้วยว่าจะสมควรแก้ไขอย่างไร เพื่อให้ ราษฎรที่มีรายได้ลดน้อยลง เพื่อจากราคายางตกต่ำได้มีรายได้เพียงพอแก่การครองชีพ

วันที่ 12 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอว่าในโอกาสที่เดินทางไปราชการ ณ สหพันธ์มาเลเซียคราวที่แล้ว ได้รับคำขอร้องจาก ตน อับดุล ราซัค รองนายกรัฐมนตรีสหพันธ์มาเลเซีย ได้รับซื้อข้าวจากไทย ในปี 2511 เป็นจำนวน 50,000 ตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจชี้แจงว่าหากซื้อในปีหน้าก็ไม่ควรขัดข้อง

วันที่ 13 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการอนุญาตให้ตั้งโรงสีข้าวขนาดเล็ก ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอว่าสำหรับร่างหลักเกณฑ์โรงสีชนิดแยกแกลบ แยกรำ ที่มีกำลังตั้งแต่ 10 เกวียน ลงมาอนุญาตให้ตั้งขึ้นใหม่เฉพาะสถาบันชานาเวนแต่ห้องที่ใดไม่มีสถาบันชานาเวน จึงอนุญาตให้ชานาเวนตั้งได้ เห็นควรแก้ไขให้มีข้อความดังนี้ "1.การอนุญาตให้ตั้งโรงสีชนิดแยกแกลบแยกรำที่มีกำลังตั้งแต่ 10 เกวียนลงมาขึ้นใหม่ ให้พิจารณาอนุญาตให้พิจารณาอนุญาตให้สถาบันชานาเวนก่อน ถ้าในห้องที่ใด ไม่มีสถาบันชานาเวน จึงอนุญาตให้ผู้อื่นตั้ง การพิจารณาเรื่องขอตั้งโรงสีตามข้อนี้ให้พิจารณาปีละหนึ่งครั้ง " สำหรับร่างหลักเกณฑ์ข้ออื่นๆ ไม่ขัดข้อง

วันที่ 26 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ส่งคณะผู้แทนไทยไปร่วมประชุมพิจารณาปัญหาการค้าทาง ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ระหว่างวันที่ 2 - 4 ตุลาคม 2510 ประกอบด้วยอธิบดีกรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหัวหน้าคณะ และผู้แทนอื่นๆ อีก 5 ท่าน ตามที่ประธานคณะทำงานแก้ไขภาวะราคายางตกต่ำเสนอ และให้เพิ่มผู้แทนสมาคมพ่อค้ายางอีก 1 คน ส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับข้าราชการให้ตกลงกับสำนักงานงบประมาณก่อนไปประชุม ให้หัวหน้าคณะเชิญผู้แทนที่จะไปร่วมประชุม มาประชุมปรึกษากันเสียก่อนด้วย

วันที่ 26 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการยกเลิกการเรียกเก็บเงินสงเคราะห์สวนยาง ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอว่าให้ส่งกระทรวงการคลังพิจารณาเลิกหรือลดอากรขาออก สำหรับเงินสงเคราะห์สวนยางให้คงเก็บไปก่อน

วันที่ 26 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ เกี่ยวกับเรื่องส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีว่า ได้ทดลองค้นคว้าพันธุ์ข้าวสาลี 650 พันธุ์ข้าวสาลี เลข 117, 103 ให้ผลผลิตสูง ด้านทานโรคดีและมีคุณภาพแป้งดี

วันที่ 26 กันยายน 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติยังไม่ควรยกเลิกระเบียบการให้เงินช่วยเหลือผู้ส่งออกข้าวไทยในตลาดประจำ

วันที่ 10 ตุลาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการแก้ไขภาวะการค้าทางพาราตกต่ำ ซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้าตามข้อ 1.1 เรื่องการเก็บค่าธรรมเนียมแทนในกำกับอุปโภคบริโภคว่า ขอให้กระทรวงเกษตรเร่งปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ส่วนเรื่องขอให้กระทรวงการคลังลดค่าอากรขาออกจากการเก็บกิโลกรัมละ 40.6 สตางค์ในปัจจุบัน (คิดร้อยละ 7 ของราคายางประกาศโดยกรมศุลกากร 5.80 บาท) ลงเป็นกิโลกรัมละ 4 สตางค์ หรือ 10 เปอร์เซ็นต์ ของอากรที่เก็บอยู่เดิม เรื่องการพิจารณาตัวบุคคลและหลักการที่จะไปร่วมประชุมเพื่อพิจารณา เรื่องราคายางพาราตกต่ำและเรื่องการเลิกเก็บเงินสงเคราะห์เพื่อการปลูกแทน ได้มีมติคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2510 สำหรับเรื่องการเพิ่มเงินสงเคราะห์จาก

1,850 บาทต่อไร่ในปัจจุบัน เป็น 2,000 บาทต่อไร่ เห็นชอบด้วยและรับหลักการการแก้ไขปัญหาระยะยาว ส่วนการเงินให้ตกลงกับสำนักงบประมาณตามกำลังเงิน

วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2510 มีการจัดตั้ง “กรมส่งเสริมการเกษตร” ขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2510 โดยมีเหตุผลว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรของประเทศมีอาชีพเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 80 และสินค้าการเกษตรเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ นำรายได้เข้าประเทศประมาณร้อยละ 90 ของสินค้าออกทั้งหมด ซึ่งอาจถือได้ว่าการเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศขึ้นอยู่กับอาชีพการเกษตรเป็นสำคัญ กระทรวงเกษตรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดควบคุมและส่งเสริมเกษตรกรรมซึ่งในการส่งเสริมการเกษตรของประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นนั้น จำเป็นต้องอำนวย บริการ และเผยแพร่วิทยา หรือความรู้เกี่ยวกับเกษตรแผนใหม่ให้ถึงตัวเกษตรกรโดยแพร่หลายและทั่วถึง เพื่อจะช่วยให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตในด้านการเกษตรให้มีปริมาณและคุณภาพตามต้องการของตลาด และเพื่อให้มีตลาดสำหรับจำหน่ายผลผลิต อันจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้และฐานะดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจส่วนรวมให้มั่นคงยิ่งขึ้นด้วย” (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2535: 276)

วันที่ 24 ตุลาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมไทย-อเมริกัน และผู้ที่เคยได้รับทุนของยูซอม ยูซีเอส ฟูลไบรท์ และอิสเวต์เซนเตอร์ ไปศึกษาดูงานในต่างประเทศจากหน่วยราชการต่างๆ เข้าร่วมการประชุมทางวิชาการ เรื่อง “การรวมกำลังเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม” ได้โดยไม่ถือเป็นวันลาแต่ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาเสียก่อน

วันที่ 24 ตุลาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ติดต่อกับทางอินโดนีเซียขอให้รับมาขนข้าวที่ได้ตกลงซื้อขายกันแล้วแต่ยังค้างอยู่ 30,000 ตันไปโดยเร็ว ส่วนข้าวที่ยังไม่ได้มีการตกลงซื้อขายให้ครบตามโควต้าส่งออกซึ่งเหลืออยู่อีก 10,000 ตัน ให้สำรองเอาไว้ก่อน

วันที่ 24 ตุลาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องภาวะราคาข้าวสารในภาคใต้สูง ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอว่า ให้ส่งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการป้องกันปราบปรามการลักลอบนำข้าวออกนอกราชอาณาจักร (ก.ป.ข.) และการนำส่งของหลบหนีศุลกากรทางจังหวัดภาคใต้ รับไปพิจารณา

วันที่ 24 ตุลาคม 2510 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบสถานการณ์ข้าวในฟิลิปปินส์และสิงคโปร์ว่า ฟิลิปปินส์ได้ตกลงขายข้าวให้แก่อินเดีย จำนวน 23,640 ตัน และในไม่ช้าฟิลิปปินส์จะจำหน่ายข้าวซึ่งมาจากอีลิปต์ สหรัฐฯ และอูรุกวัย ให้แก่อินเดียหรือประเทศอื่นอีก 13,095 ตัน และบริษัทเอกชนในฟิลิปปินส์ส่งข้าว IR-8 ออกไปจำหน่ายนอกประเทศ จำนวน 50,000 ตัน ในเดือนตุลาคม 2510 อนึ่งสิงคโปร์สามารถสงวนเงินตราต่างประเทศได้ถึงปีละ 22 ล้านเหรียญสิงคโปร์ หากประชาชนบริโภคแบ่งข้าวสาลี ซึ่งทำมาจากโรงงานในสิงคโปร์เพิ่มขึ้นอีก 4,000 ตันต่อปี เขาได้แถลงด้วยว่าการที่ราคาข้าวแพงขึ้นนั้นมีมูลเหตุจากแหล่งที่ผลิต มิใช่พ่อค้าชาวสิงคโปร์โก่งราคาขึ้นเองเพราะในกรณีหลังรัฐบาลย่อมสามารถควบคุมราคาได้ แต่รัฐบาลไม่อาจจัดปัญหาอันเกิดจากแหล่งที่ผลิตได้

ปี 2511 เริ่มโครงการพัฒนาที่ดินหุบกะพงตามพระราชประสงค์ จุดมุ่งหมายของการดำเนินงาน คือ การมุ่งแก้ไขปัญหาการไม่มีที่ดินทำกินของเกษตรกร ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชที่ขออัญเชิญมาในที่นี้ว่า

“มีความเดือดร้อนอย่างยิ่งว่าประชาชนในเมืองไทยจะไร้ที่ดิน และถ้าไร้ที่ดินแล้วก็จะทำงานเป็นทาสเขา ซึ่งเราไม่ปรารถนาที่จะให้ประชาชนเป็นทาสคนอื่น แต่ถ้าเราสามารถที่จะขจัดปัญหานี้ โดยเอาที่ดินจำแนกจัดสรรอย่างยุติธรรม อย่างที่มีการจัดตั้งจะเรียกว่านิคม หรือจะเรียกว่า หมู่ หรือกลุ่ม หรือสหกรณ์ก็ตาม ก็จะทำให้คนที่มิชีวิตแร้นแค้นสามารถที่จะพัฒนาตัวเองขึ้นมาได้ ”

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของสำนักงบประมาณว่าควรให้ความช่วยเหลือ ขาวนาที่ประสบความเดือดร้อนและเสียหายจากสภาวะฝนแล้งผิดปกติทำให้การทำงานในบางท้องที่ เกิดความเสียหายจากรายงานของจังหวัดต่างๆ รวม 16 จังหวัด สำหรับเงินงบประมาณที่จะซื้อ พันธุ์ ข้าวให้ใช้เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือขาวนาที่ได้รับคืนจากขาวนามาดำเนินการก่อน แต่ถ้าเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือขาวนาที่ได้รับคืนจากขาวนาไม่พอก็ให้สำนักงบประมาณจัดหาให้

วันที่ 5 มีนาคม 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่คณะกรรมการพิจารณาโครงการช่วยเหลือเสนอ กรม.พิจารณาเกี่ยวกับโครงการช่วยเหลือขาวนาสำหรับปี 2511 เฉพาะด้านเพิ่มผลผลิตซึ่งคณะกรรมการช่วยเหลือขาวนาและฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบด้วย และกรมการค้าได้ขออนุมัตินำเงินทุนหมุนเวียน ช่วยเหลือขาวนาชำระคืนให้ จำนวน 6,477,551 บาทมาสมทบซื้อปุ๋ยในปี 2511 เพิ่มเติม ด้วยเพื่อเป็นเงินค่าซื้อปุ๋ยช่วยเหลือขาวนา ดังนั้นเงินค่าซื้อปุ๋ยช่วยเหลือขาวนาในปี 2511 รวมทั้งสิ้น 23,477,551 บาท ลงมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติตามที่เสนอ

วันที่ 5 เมษายน 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติ เกี่ยวกับการช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกในฤดูทำนา ปี 2511 ว่าให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณตามที่ได้ร่วมพิจารณากับกรมการค้า และ กรมบัญชีกลางเป็นการด่วน

ในปี 2511 ได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2485 และพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2511 เล่ม 85 ตอนที่ 55 (ฉบับพิเศษ)

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ **“พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พุทธศักราช 2485 และพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย และต้องการนำบทบัญญัติที่ใช้ร่วมกันได้ ซึ่งเคยกำหนดแยกไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองหรือนิคมชลประทานและนิคมเกลือ ในรูปสหกรณ์ต่างๆ นั้น มารวมไว้ในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฉบับใหม่นี้เสียด้วยกัน ส่วนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งนิคมที่จะมีขึ้นในอนาคตต่อไปนั้น ต้องการให้มีแต่เพียงการกำหนดประเภทนิคมและแผนที่กำหนดแนวเขตที่ดินที่จะจัดตั้งนิคมเท่านั้น ”**

วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2511 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2511 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 85 ตอนพิเศษ (ฉบับพิเศษ) ในหมวด 5 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 และ 66 บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา 65 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการประกอบเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มพูนผลผลิตทั้งในทางปริมาณและคุณภาพ”

“มาตรา 66 รัฐพึงสนับสนุนการค้าและการประกอบการผลิตส่วนเอกชน ทั้งในเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม”

วันที่ 24 ธันวาคม 2511 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. 2511 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 85 ตอนที่ 119

ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2511 แล้วจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 31 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2512 มีข้อความตอนหนึ่งเกี่ยวกับการเกษตรว่า

“ 4 ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างความอยู่ดีกินดีของประชาชนนั้น รัฐบาลนี้ถือว่า เป็นนโยบายสำคัญอันหนึ่งที่จะต้องกระทำโดยจะขยายโครงการพัฒนาท้องถิ่นออกไปให้กว้างขวางทั่วทั้งประเทศ จะจัดตั้งนิคมสร้างตนเองเพิ่มขึ้นจะพยายามช่วยให้ประชาชนทั่วไปได้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ตามกำลังความสามารถของตนเองและครอบครัว จะส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการประกอบอาชีพสุจริตตามที่ตนถนัดอย่างจริงจัง ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 160)

“8. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการเกษตรอันเป็นอาชีพหลักของประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ จะจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น และจะส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักใช้น้ำชลประทานที่รัฐบาลได้จัดสร้างขึ้นแล้วให้บังเกิดผลมากที่สุด จะช่วยเหลือเกษตรกรในด้านวิชาการต่างๆ อันทันสมัย ช่วยให้มีตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ ช่วยให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในการผลิตให้เหมาะสม รวมทั้งหาทางป้องกันมิให้ถูกกดราคา จะเพิ่มทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อให้ธนาคารดังกล่าวขยายกิจการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ส่วนในด้านการป่าไม้นั้น เพื่อให้บังเกิดความสุขตามธรรมชาติ จะรักษาป่าไม้ อนุรักษ์ดิน และน้ำในบริเวณพื้นที่อันเป็นต้นน้ำลำธารและแหล่งซับน้ำให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ อันเป็นการป้องกันการขาดแคลนน้ำ กับทั้งจะให้มีการปลูกบำรุงป่าเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีปริมาณไม้และของป่าสำหรับใช้สอยและเป็นสินค้าอย่างเพียงพอ ในส่วนที่เกี่ยวกับที่ดินป่าสงวนจะได้พิจารณาปรับปรุงแนวเขตให้เหมาะสมกับสภาพการณ์โดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 162)

วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้สถาบันชาวนาจัดซื้อเครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืชตามโครงการช่วยเหลือชาวนาใช้เอง เช่นเดียวกับเครื่องสูบน้ำและเครื่องท่อนแรงและอนุมัติให้

ใช้ระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อเครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืชตามโครงการช่วยเหลือชาวนา ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาเสนอ

วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาเสนอเกี่ยวกับการสำรวจความต้องการของชาวนา กับความตรวจสอบและประเมินผลตามโครงการช่วยเหลือชาวนาว่าควรให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินงานทั้งในด้านการสำรวจความต้องการของชาวนากับตรวจสอบการปฏิบัติงานและประเมินผลตามโครงการช่วยเหลือชาวนา โดยให้ดำเนินการตั้งแต่โครงการปี 2512 เป็นต้นไป และควรยุบเลิกคณะกรรมการตรวจสอบ การปฏิบัติงานและประเมินผลตามโครงการช่วยเหลือชาวนา (มติคณะรัฐมนตรีให้แต่งตั้งเมื่อ 7 ธันวาคม 2508)

วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการการจัดตั้งหน่วยอบรมการเกษตรเคลื่อนที่ขึ้นในส่วนราชการของกระทรวงเกษตร โดยมีอัคราภรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ ตลอดจนอุปกรณ์ที่จำเป็นขึ้น เพื่อดำเนินการสนับสนุนงานพัฒนาการเกษตรตามแผนปกติของกระทรวงเกษตรตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ สำหรับอัคราภรณ์และงบประมาณเพื่อการนี้ ให้กระทรวงเกษตรติดต่อทำความตกลงกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องก่อน

วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการโครงการศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตรตามความเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำหรับเจ้าของโครงการและผู้ดำเนินงานนั้น ให้กระทรวงเกษตรเป็น เจ้าของโครงการ โดยมอบให้คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นผู้ดำเนินงาน ในการตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ ให้ตั้งทางกระทรวงเกษตรและให้ทำความตกลงในเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณกับได้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารฯ ไปประกอบการพิจารณาด้วย

วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องโครงการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาหูกแพงว่าให้ส่งคณะกรรมการส่งเสริมการอาชีพการเลี้ยงสัตว์แห่งชาติพิจารณา พร้อมกับรายงานของประธานคณะทำงานแก้ปัญหาสุกรเฉพาะหน้าตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องปัญหาอาหารสุกรชำแหละมีราคาแพงว่าให้ส่งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์แห่งชาติพิจารณารวมกับรายงานของประธานคณะทำงานแก้ปัญหาสุกรเฉพาะหน้า

วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามคำสั่งของท่านนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับเรื่องราษฎรได้รับความเดือดร้อน เพราะขาดแคลนน้ำทำนาว่าให้คณะกรรมการพิจารณาข้อควรดำเนินการเพื่อบรรเทาความเสียหายและความเดือดร้อนต่างๆ อันเนื่องจากฝนแล้ง ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นประธาน รับผิดชอบพิจารณาทั้งการแก้ไขปัญห เฉพาะหน้าและปัญหาระยะยาว โดยให้กรมชลประทานรวบรวมคำร้องต่างๆ ที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีได้ส่งมา ให้พิจารณามาเสนอคณะกรรมการนี้พิจารณาด้วย แล้วรายงานผลทุกระยะ และเพื่อแก้ปัญหารีบด่วนเฉพาะหน้า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รวบรวมเครื่องสูบน้ำไปช่วยเหลือ ถ้าไม่มีพอก็ให้รับผิดชอบสำนัก งบประมาณจัดหาเงินเพื่อซื้อเครื่องสูบน้ำไปช่วยเหลือภายในสัปดาห์นี้ด้วย

วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการขอยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำและชาวประมง ตามที่ประธานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์แห่งชาติเสนอว่าให้ยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ผลิตขั้นต้นและให้กระทรวงการคลังรับเสนอกฎหมายเพื่อพิจารณาต่อไป

วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการพุงราคาข้าวฤดูใหม่ ปี 2511/2512 ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว (ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้ได้เสนอ นายกรัฐมนตรี พิจารณาลงนามประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2511 แล้ว)

วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2511 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเศรษฐกิจการเสนอเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออกโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวโพดและข้าวฟ่าง ที่จะหาทางนำพืชผลไปใช้ประโยชน์ในการผลิตอย่างอื่นที่สะดวกในการขนส่ง เช่น ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ขึ้นในท้องที่โดยใช้ข้าวโพดข้าวฟ่างที่ปลูกได้ เป็นอาหารสัตว์ และให้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นดำเนินการและให้เพิ่มผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าชาวอกร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับโครงการช่วยเหลือการทำนาในจังหวัดภาคใต้เพื่อเพิ่มผลผลิตและให้ดำเนินการตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการซื้อและการขายน้ำตาลทรายเพื่อรักษาระดับราคาน้ำตาลทราย โดยให้สำนักงานรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายใช้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายที่ได้รับงบประมาณ 65 ล้านบาท เป็นเงินทุนเพื่อรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายต่อไป ทั้งนี้ให้ตัดตอนงานเก่าและงานใหม่เพียงสิ้นวันที่ 31 ธันวาคม 2511 และเพื่อให้การดำเนินการรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยจึงให้คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทราย (กนร.) มีส่วนร่วมให้คำปรึกษาในสำนักงานนี้ด้วยตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานขององค์การสะพานปลาเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการประมง ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2511)

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอคำร้องเรียนเกี่ยวกับญี่ปุ่นไม่รับซื้อข้าวโพดจากไทย

วันที่ 25 มีนาคม 2512 จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 31 ต่อรัฐสภาในนโยบายข้อที่ 5 และข้อที่ 8 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการชลประทาน และการพัฒนาแหล่งน้ำ ดังนี้

“5. รัฐบาลนี้จะเน้นหนักเป็นพิเศษในงานด้านชลประทานการก่อสร้าง และบูรณะทางหลวงให้ทั่วถึงทุกภาค ปรับปรุงขยายงานด้านพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการทางด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม และครัวเรือนอยู่เสมอ รวมทั้งจะส่งเสริมสหกรณ์เอนกประสงค์ให้มีมากขึ้น

.....

.....

8. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการเกษตรอันเป็นอาชีพหลักของประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ จะจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น และจะส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักใช้น้ำชลประทานที่รัฐบาลได้จัดสร้างขึ้นแล้วให้บังเกิดผลมากที่สุด จะช่วยเหลือเกษตรกรในด้านวิชาการต่างๆ อันทันสมัย ช่วยให้มีตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ ช่วยให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในการผลิตให้เหมาะสม รวมทั้งหาทางป้องกันมิให้ถูกกดราคา จะเพิ่มทุนธนาคารเพื่อการเกษตร เพื่อให้ธนาคารดังกล่าวขยายกิจการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 161)

วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องพันธุ์ข้าวปลูกตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับสำนักงานงบประมาณและดำเนินการเป็นเรื่องด่วนที่สุด

วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามโครงการช่วยเหลือชาวนาปี 2512 เฉพาะด้านเพิ่มผลผลิตตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ สำหรับการช่วยเหลือในเรื่องเครื่องสูบน้ำและเครื่องพ่นยาขึ้นให้ช่วยเหลือคิดเป็นมูลค่าเพียงครึ่งราคา

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรไม่ต้องจัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปี 2511 เป็นเงินปันผลเพื่อส่งเป็นรายได้แผ่นดินในปี 2512 และอนุมัติเป็นหลักการต่อไปด้วยว่า ธนาคารไม่ต้องจัดสรรกำไรเป็นเงินปันผล ให้สะสมหรือสำรองไว้เป็นเงินทุนสำหรับให้กู้ต่อไปได้ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานการสถิติการเกษตร ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ ว่าการดำเนินงานสถิติข้อมูลการเกษตรยังควรให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตร ที่จะดำเนินการต่อไป โดยให้ถือว่าเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการให้ได้ผลดีเป็นพิเศษ จึงควรที่สำนักงานงบประมาณและ ก.พ. จะให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณและอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ต่อไป

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกปี 2512 ว่าขอให้กระทรวงเกษตรและสำนักงานงบประมาณรับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้เป็นการด่วนที่สุด เพื่อให้ทันกับการทำนาในฤดูนี้ แล้วแจ้งผลให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้เพิ่มเงินทุนหมุนเวียนของโครงการสำรองข้าว จาก 40 ล้านบาท เป็น 80 ล้านบาท โดยให้ใช้เงินทุนดำเนินกิจการจำหน่ายข้าวโดยสินเชื่อให้แก่เวียดนามใต้ประมาณ 35 ล้านบาท และจากเงินดำเนินการค้าข้าวรัฐบาลต่างประเทศประมาณ 5 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบที่จะให้จัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโคกระบือส่งต่างประเทศ ตามที่ประธานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์แห่งชาติเสนอ โดยมอบให้กระทรวง

เกษตร เป็นเจ้าของเรื่องร่วมกันกับกระทรวงมหาดไทยและสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาแล้ว เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ เกี่ยวกับการลงนามในความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกี่ยวกับอาหารและปุ๋ย ว่าเห็นควรให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซึ่งเป็นหัวหน้าหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 4 ที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นผู้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกี่ยวกับอาหารและปุ๋ย สำหรับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบเลิกคณะกรรมการส่งเสริมทำนาปีละ 2 ครั้ง และพืชหมุนเวียน และคณะกรรมการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีส่วนกลาง แล้วมอบให้คณะกรรมการช่วยเหลือชาวนารับไปดำเนินการต่อไป ส่วนการที่จะมอบหมายหน้าที่กันอย่างไรนั้น ให้กระทรวงมหาดไทย กับคณะกรรมการที่จะเป็นผู้รับมอบร่วมกันพิจารณาให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและเหมาะสมต่อไป

วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้ความช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับ ความเสียหายในต้นฤดูการทำนา ปี 2512 ตามคำร้องเรียนของชาวนาในท้องที่อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามที่กระทรวงเกษตรเสนอส่วนวิธีปฏิบัตินั้น ให้ทำความเข้าใจกับ สำนักรบประมาณ

วันที่ 8 กรกฎาคม 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการจัดที่ดินให้ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินและที่บุกรุก ไปทำกินในที่สงวนหวงห้าม กรม. มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ คือ

1. ให้กรมประชาสัมพันธ์เร่งรัดจัดตั้งนิคมประชาสงเคราะห์ในจังหวัดที่ไม่มีนิคม ที่มีอยู่ แล้วให้เร่งขยายและรับคนเพิ่ม
2. การจัดที่ดินทำนินคม การจับจองที่ดินของราษฎร ให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเร่ง ดำเนินการและให้ประสานนโยบายไปทำนองเดียวกันป่าที่ราษฎรบุกรุกควรพิจารณา

วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับปัญหาการผลิต และจำหน่ายปอ ว่าให้ ส่งคณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พิจารณาเป็นการด่วน แล้วเสนอความเห็น ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่ กระทรวงเกษตรเสนอ ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีการค้าแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ว่าควรพิจารณา ช่วยเหลือราษฎร เพื่อให้การเลี้ยงโคนมแพร่หลายกว้างขวาง และถาวรตามนโยบายของรัฐบาล ว่า 1. ขอให้ กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแก้ไขประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 3 เสียใหม่ ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโค รีดนมขายที่เข้าอยู่ในความควบคุมดูแลของทางราชการ กรมปศุสัตว์อยู่นอกข่ายการควบคุมคุณภาพอาหาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. 2507 และองค์การร่วมมือระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการ ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทยรวมทั้งของหน่วยราชการด้วย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตผลิตอาหาร 2. ขอให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโครีดนมขายมีฐานะเป็นผู้ผลิตขั้นต้น ได้รับ

การยกเว้นภาษีตามประมวลรัษฎากร เช่นเดียวกับผู้ประกอบการเกษตรกรรมเลี้ยงเป็ดหรือไก่ 3. ขอให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม ไม่ส่งเสริมให้ผลิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์นมทั้งชนิดนมโคแท้และนมเทียม โดยระบบ U.H.T (Ultra High Temperature Method) ในการฆ่าเชื้อ นอกจากจะยอมใช้น้ำมันสดที่ผลิตภายในประเทศให้หมดเสียก่อน และให้ราคาเป็นธรรมแก่ผู้ผลิต หรือถ้าหากบริษัทต่างๆ จะไม่ขอส่งเสริมการลงทุนแล้วก็ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมควบคุมไม่อนุญาตให้เช่นกัน

วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ เกี่ยวกับโครงการสินเชื่อแก่ชาวไร่อ้อยว่า

1. เห็นชอบด้วยในหลักการของโครงการสินเชื่อแก่ชาวไร่อ้อย แต่โดยที่โครงการนี้เป็นโครงการทดลองดำเนินการเฉพาะในท้องที่จังหวัดกาญจนบุรีและขอบเขตการให้สินเชื่อมีจำกัด จึงเห็นสมควรให้เรียกชื่อโครงการนี้ว่า โครงการทดลองให้สินเชื่อแก่ชาวไร่อ้อย และเมื่อโครงการนี้ได้ดำเนินงานในฤดูหีบอ้อย 2512/2513 ไปแล้วประการใด ให้รายงานให้สำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติทราบโดยเร็วที่สุด
2. เห็นสมควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานอ้อยและน้ำตาลมีฐานะเป็นลูกจ้างประจำ เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ ทางวิชาการส่งเสริมกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้โครงการนี้สัมฤทธิ์ผลอย่างรวดเร็วด้วย (ประเด็นนี้ค้างอยู่สำนักงานงบประมาณ) 3. ในด้านเงินทุนดำเนินการ ควรให้คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทราย (กนร.) นำเงินจำนวน 5 ล้านบาท จากเงินทุนหมุนเวียนรับซื้อน้ำตาลทรายเพื่อรักษาระดับราคาไปฝากประจำไว้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หากเงินจำนวนนี้ไม่เพียงพอแก่การให้สินเชื่อแก่ชาวไร่อ้อยตามโครงการ ก็ให้กระทรวงอุตสาหกรรมติดต่อขอให้ธนาคารพิจารณาจ่ายเงินฝากประจำที่มีอยู่กับธนาคารฯ เพื่อสมทบกับสินเชื่อจากเงินฝากประจำ จำนวน 5 ล้านบาท ของ กนร. ได้ตามความจำเป็น

วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นสมควรให้รื้อฟื้นแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณานโยบายค้าข้าวซึ่งคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งไว้เมื่อ 3 มกราคม 2510 และได้สิ้นสภาพไปพร้อมกับคณะรัฐมนตรีชุดก่อนโดยมอบให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาตัวบุคคลที่จะร่วมเป็นกรรมการตลอดจนหน้าที่ของคณะกรรมการฯ เสียใหม่ และให้คณะกรรมการฯ นำเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการเกี่ยวกับเรื่องการค้าข้าวมาร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สุกรและขยายการผลิต ว่าให้แปรรูติดังปริมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2513 สำหรับโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สุกร และขยายการผลิตในวงเงิน 3 ล้านบาท

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กรมชลประทานดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องชาวไร่ฝ้าย ตำบลจระเข้สามพราน และตำบลสระยาโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี ร้องเรียนถึงความขาดแคลนน้ำเนื่องจากฝนแล้งติดต่อกันหลายปี และให้กรมชลประทานตัดฝากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2512 ในการดำเนินงานครั้งนี้ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรและสำนักงบประมาณเสนอปรับปรุงอัตราการจัดเก็บเงินสงเคราะห์เสียใหม่ โดยไม่ให้กระทบกระเทือนต่อภาวะการส่งยางออกและจะเป็นการลดภาวะของงบประมาณแผ่นดินด้วย การพิจารณานี้จะทำให้โดยหรือร่วมกับสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และสำนักงบประมาณเมื่อได้ปรับปรุงอัตราการจัดเก็บเงินสงเคราะห์แล้ว และกระทรวงเกษตรจัดเก็บได้ไม่เพียงพอแล้ว สำนักงบประมาณเห็นสมควรให้รัฐบาลรับหลักการจัดหาเงินในส่วนที่ขาดให้ครบตามโครงการต่อไป

วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการที่จะจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและผลิตภัณฑ์ปอขึ้น ตามที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ และควรเพิ่มผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสถาบันวิจัยขยายผลผลิตจากปอ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยมอบให้สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่องรับไปร่วมพิจารณาร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงเศรษฐกิจแล้วเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 12 ธันวาคม 2512 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่อง การจัดที่ดินให้ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกิน และที่บุกรุกเข้าไปทำกินในที่สงวนหวงห้าม ขยายมติ ครม. เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2512 ที่ทางกระทรวงมหาดไทยเสนอไว้ ดังนี้

1. ให้ถือเป็นโครงการเร่งรัดพิเศษ
2. กระทรวงมหาดไทยได้เสนองบประมาณไว้ 16 ล้านบาท
3. กระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งคณะกรรมการส่วนกลางขึ้นเรียกว่า **“คณะกรรมการพิจารณาเร่งรัดการจัดที่ดิน”** มีป่าไม้เขตร่วมเป็นกรรมการด้วย
4. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดตั้ง **“คณะกรรมการเร่งรัดการจัดที่ดินส่วนจังหวัด”** มีคณะกรรมการป่าสงวนแห่งชาติร่วมเป็นกรรมการด้วย
5. ให้คณะกรรมการเร่งรัดการจัดที่ดิน ทั้งส่วนกลางและส่วนจังหวัดร่วมกันพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกระทรวงมหาดไทย
6. ให้คณะกรรมการเร่งรัดการจัดที่ดินส่วนจังหวัด พิจารณาดำเนินการสอบสวนสิทธิของราษฎรทั้งในป่าสงวนแห่งชาติและป่าที่ยังไม่สงวน
7. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการบุกรุกป่าสงวนหรือสิทธิของราษฎรในเขตป่าสงวน
8. ในการไปรังวัดสอบสวนสิทธิของราษฎร ตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ ควรออก นส. 3 เสียด้วย
9. ที่ดินสาธารณะประโยชน์หรือที่สงวนหวงห้ามอื่นๆ ให้คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนเช่นเดียวกับป่าสงวนแห่งชาติ
10. ที่ดินยังไม่ได้สงวน และมีกรณีพิพาทโต้แย้งสิทธิให้ใช้มาตรา 25 ของประมวลกฎหมายที่ดินดำเนินการ
11. เมื่อได้กันเขตแล้วและทางการได้กันเขตให้เข้าหรือให้อยู่ในเขตป่าสงวนแล้วให้ผู้นั้นเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานที่จะแจ้งว่ามีผู้บุกรุกป่า ก็ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมฟ้องร้องต่อศาลโดยเด็ดขาด

วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2512 คณะรัฐมนตรีได้มีมติตามที่กระทรวงเศรษฐกิจโดยคณะกรรมการพยุหะราคาข้าว ได้เสนอเรื่องการพยุหะราคาข้าวของคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาดังนี้

1. ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า ผลผลิตข้าวฤดูใหม่จะได้ผลดีกว่าในฤดูการผลิตปี 2511/2512
2. การดำเนินการรับซื้อตามโครงการพยุหะราคาในส่วนกลางคือในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี ควรให้คณะกรรมการสำรองข้าวเป็นหน่วยรับซื้อ ส่วนในภูมิภาคให้องค์การคลังสินค้าของกระทรวงเศรษฐกิจหรือตัวแทนเป็นหน่วยรับซื้อในต่างจังหวัดทั้งนี้ องค์การคลังสินค้าอาจตั้งโรงสีเป็นตัวแทนรับซื้อข้าวตามระเบียบและวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการสำรองข้าวได้ เพื่อให้มีหน่วยรับซื้ออย่างทั่วถึง

3. ในการคำนวณหาราคาประกันที่เหมาะสมควรใช้ราคาต้นทุนและราคาขายส่งเฉลี่ยมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ว่า

- 3.1 ให้คงราคาพยุหะขั้นต่ำสำหรับข้าวเปลือกแต่ละชนิดไว้เท่ากับราคาพยุหะที่กำหนดไว้ในปี 2512

- 3.2 ให้กระทรวงเศรษฐกิจเป็นเจ้าของเรื่องเชิญผู้แทนกรมสหกรณ์พาณิชย์และ ธนกิจไปร่วมพิจารณาเพื่อให้สหกรณ์ตามท้องถิ่นให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในการรับซื้อข้าวจากชาวนา โดยให้สหกรณ์ตามท้องถิ่นได้ซื้อข้าวชาวนา แล้วนำมาขายตามราคาที่รัฐบาลประกันเพื่อมิให้คนกลางเอารัดเอาเปรียบชาวนาซึ่งเป็นผู้ผลิตข้าว

พ.ศ. 2512 กรมชลประทานได้ปรับปรุง “สรีดภงส์” หรือทำนบกั้นน้ำที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ 1 กรุงสุโขทัยเป็น “อ่างเก็บน้ำพ่อขุนรามคำแหง” หรือ “อ่างเก็บน้ำสรีดภงส์” (ปราโมทย์ ไหมกล้า, 2537: 14)

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องขอให้พิจารณาตั้งกระทรวงสหกรณ์ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญจึงลงมติมอบให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่องร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตร และกระทรวงที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการ ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสหกรณ์ร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนผู้สนใจในเรื่องนี้เพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วเสนอความคิดเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมคณะกรรมการส่งเสริมปอ และผลิตภัณฑ์ปอประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีก 14 ท่าน ตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ โดยให้เปลี่ยนรองประธานคณะกรรมการจากนายโอสถ โกสิน เป็นเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก

วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการให้ความช่วยเหลือพันธ์ข้าวปลูกแก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ราชบุรี เชียงราย และยะลา โดยคิดเป็นเงินค่าพันธุ์ ข้าวปลูกและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการดำเนินการทั้งสิ้น 5,600,685 บาท โดยให้ใช้จ่ายจากเงินงบกลาง ในงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2513 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ และให้แจ้งคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาทราบด้วย

วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ มาตรการเพื่อส่งเสริมการค้าข้าวไปต่างประเทศ รวม 3 ประการคือ การปรับปรุงอัตราพรีเมียมการส่งออกข้าวออก โดยใช้วิธีการให้รางวัลแก่ผู้ส่งออก การให้อำนาจคณะผู้แทนการค้าที่จะไปเยือนประเทศต่างๆ ในการทำความตกลงขายข้าวให้พ่อค้าเอกชน และการขายข้าวให้รัฐบาลต่างประเทศที่ซื้อข้าวด้วยการเรียกประมูลราคา

วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กรมปศุสัตว์ใช้จ่ายเงินในการจัดซื้อเครื่องจักรบรรจุนมและเครื่องมือต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนนม ที่เลี้ยงโคนม ได้รับความเดือดร้อนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2513 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงการคลังภายในวงเงิน 1,000,000 บาท ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

วันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเข้า นานฉบับใหม่ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ กระทรวงเกษตรส่งผู้แทนเข้าไปร่วมพิจารณาในชั้นกรรมการกฤษฎีกาตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง เกษตรได้ตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเศรษฐกิจและกระทรวงการคลังรับเรื่อง ไปปรึกษาหารือหาทางช่วยเหลือเรื่องการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุงราคาของคณะกรรมการสำรองข้าวตามที่ได้ รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวและฝ้าย ว่า สำหรับโครงการเพิ่มผลผลิตข้าว ในเขตโครงการชลประทานสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องจากมีข้อผูกพัน และรายละเอียดที่ต้องพิจารณาโดยรอบคอบ จึงให้รอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการช่วยเหลือ ชาวนาก่อน ส่วนกรณีที่บริษัทซีบา รับจะดำเนินการเพิ่มผลผลิตฝ้ายในเขตจังหวัดสุโขทัย โดยขอรับความ สะดวกในการดำเนินงานบางประการ นั้นเห็นสมควรอนุญาตให้เข้ามาดำเนินการได้ และให้หน่วยราชการที่ เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกให้ตามความเหมาะสม

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับโครงการช่วยเหลือชาวนาในการการ พยุงราคาข้าวเปลือกตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ และให้ส่งให้คณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณา

วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการจัดสรรเงินช่วยเหลือชาวนาปี 2513 ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการประสานงานช่วยเหลือชาวนา ส่วนการติดตามผลงานในด้านการ ตรวจสอบสถานะการเงินและวัสดุอุปกรณ์นั้น ก็ให้ดำเนินการตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กรมการข้าวขอรับโอน ทรัพย์สินเงินหมุนเวียน ควบยกหักไว้ในราชการของกรมการข้าวต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ เป็นกรณีพิเศษ

วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการขอพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาที่ประสบภัยธรรมชาติ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ราชบุรี เชียงราย และยะลา ตามที่กระทรวงการคลังเสนอว่าให้ส่งเรื่องนี้ให้กระทรวงเกษตรรับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อน

วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบรายงานผลการปฏิบัติงานโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวภาคใต้ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาให้การสนับสนุน และดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ต่อไป

วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวตามความเห็นของคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนา คือ ยังไม่ควรรับข้อเสนอของ บริษัทชิบามาดำเนินการในประเทศไทย ส่วนความเดือดร้อนของประชาชนตามที่ นายสุข แส่นโกศิก สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดสุโขทัย เสนอมานั้น ให้กระทรวงเกษตรพิจารณาให้ความสนใจช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ โดยให้เชิญ นายสุข แส่นโกศิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย และนายทองหยด จิตตวิระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี มาทำความเข้าใจเสียด้วย

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ว่าไม่สมควรบังคับให้การเช่านาต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ และเห็นควรบัญญัติในทำนองที่ว่าเมื่อได้มีการเช่านาแม้ไม่ได้ทำเป็นหนังสือก็ให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามโรคและแมลงศัตรูอ้อยว่า ให้ดำเนินการตาม ที่สำนักงบประมาณเสนอ ว่า งานทางด้านการปราบปรามศัตรูพืชนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตร มีหน้าที่ในเรื่องนี้โดยตรง พร้อมทั้งมีวัสดุอุปกรณ์และอัตราค่าจ้างมากพอสมควร ในปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตรมีหน่วยปราบปรามศัตรูพืชกระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น 28 หน่วย ซึ่งเป็นจำนวนมากเพียงพอที่จะช่วยงานในด้านปราบศัตรูพืชได้ถ้าหากในปี 2514 หรือในปีต่อไปเกิดมีความจำเป็นต้องดำเนินการปราบปรามโรคและแมลงศัตรูอ้อยโดยเร่งด่วนแล้วก็ควรให้สำนักงานอ้อยและน้ำตาลทรายติดต่อกับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตร ขอให้ดำเนินการช่วยเหลือป้องกันและปราบปรามต่อไป

วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้ดำเนินการตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับ การขอให้ปราบปรามโรคใบสีส้มในนาข้าวว่าโครงการปราบปรามโรคใบสีส้มในนาข้าวของกระทรวงเกษตรได้ทำติดต่อกันมาแล้ว 3 ปี มีลักษณะเป็นงานบริหาร และโครงการนี้ยังจะต้องปฏิบัติต่อเนื่องกัน ซึ่งกระทรวงเกษตรมีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านนี้เป็นประจำอยู่แล้ว ในหลักการ ค่าใช้จ่ายตามโครงการนี้ จึงควรตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมส่งเสริมการเกษตร อย่างไรก็ตามถ้ากรมส่งเสริมการเกษตรมีความจำเป็นต้องดำเนินการในปี 2513 กรมส่งเสริมการเกษตรก็อาจที่จะดำเนินการไปได้ เพราะกรมส่งเสริมการเกษตรมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือชาวนาอยู่เป็นจำนวนมาก (เพียงสิ้นเดือนพฤษภาคม 2513 มียอดเงินเหลืออยู่ทั้งสิ้น 39,146,218.56 บาท)

ประกอบกับงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ปัจจุบันวงเงินมีเหลืออยู่จำกัด กระทรวงการคลังจึงเห็นควรให้ กรมส่งเสริมการเกษตรใช้จ่ายเพื่อการนี้จากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือชาวนา หรือจะขออนุมัติ คณะรัฐมนตรียืมเงินดังกล่าวไปใช้แล้วตั้งงบประมาณขอใช้ให้ภายหลัง

วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการเกี่ยวกับโรงสีข้าวและให้ ดำเนินการดังนี้ 1. ให้แจ้งขอรับใบอนุญาตให้เสร็จสิ้นภายใน 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ 2. เห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมจะออกใบอนุญาตให้ภายใต้เงื่อนไขว่าอนุญาตให้ดำเนินการ ต่อไปได้มีกำหนด 3 ปีปฏิทิน คือ ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2516 ในการต่ออายุใบอนุญาตครั้งต่อไป จะต่อให้ เฉพาะโรงสีที่ได้ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นโรงสีชนิดแยกแกลบแยกรำตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดไว้เท่านั้น 3. การห้ามมิให้มีการจำหน่ายเครื่องสีข้าวชนิดบดแกลบเป็นรำ ให้กระทรวงเศรษฐกิจรับไป พิจารณาวินิจฉัยห้ามจำหน่าย 4. การอนุญาตให้ตั้งโรงสีได้โดยเสรีนั้นต้องเป็นไปภายในกรอบพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512

วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการ พิจารณานโยบายและควบคุมการค้าข้าว โดยให้ยกเลิกระเบียบการจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้ส่งออกในการขายข้าว จำนวนมากเสีย กับให้ปรับปรุงอัตราพรีเมียมเสียใหม่ โดยลดลงจากอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบันร้อยละ 25 ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2513 เป็นต้นไป

วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เพื่อกำหนดเขตท่าและอำนาจหน้าที่ของด่าน ศุลกากรกรุงเทพ ฯ สงขลาปัตตานี นราธิวาส และตากใบ โดยขยายเขตท่าและอำนาจหน้าที่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์อันจะทำให้การปฏิบัติงานของศุลกากรได้ผลเต็มที่ และให้ส่งคณะกรรมการ กฎศุลกากรตรวจพิจารณาตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการเสนอการตั้งกระทรวงสหกรณ์

วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยับยั้งการตั้งฟาร์มเลี้ยงไก่ของชาวต่างประเทศ โดย ฟาร์มอาร์เบอร์ เอเคอร์ มิได้ขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการ อุตสาหกรรม พ.ศ. 2504 แต่ประการใด

วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณา เรื่อง การแก้ปัญหาข้าวเหนียวล้นตลาดเพื่อช่วยเหลือชาวนาและให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา แก้ปัญหาข้าวเหนียวล้นตลาดเพื่อช่วยเหลือชาวนาได้ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอโดยให้เพิ่ม ผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ อีก 1 ท่าน

วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เรื่องการแก้ปัญหาข้าวเหนียวล้นตลาดและให้กระทรวงเศรษฐกิจดำเนินการในเรื่องราคาข้าวเหนียวและ ข้าวผสมให้ถูกกว่าราคาข้าวเจ้าที่มีคุณภาพระดับเดียวกันด้วย

วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งเรื่องความเดือดร้อนของกสิกรผู้เลี้ยงโคนมให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รับไปพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2513 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการพยุงราคาข้าวฤดูการผลิต 2513/2514 และให้ดำเนินการต่อไปได้ส่วนการเงินให้สำนักงบประมาณรับไปพิจารณา

วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือชาวนาโดยวิธีการประกันราคาข้าว ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีโดยด่วน

วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานการประชุมคณะศึกษาว่าด้วยสัญญาพิชสมัยที่ 13 ของคณะผู้แทนไทย ซึ่งมีนายเชื้อชาติ วงศ์แก้ว เป็นหัวหน้า

วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การคลังสินค้าขอยืมเงินจากคณะกรรมการสำรองข้าว สำหรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุงราคาได้ ภายในวงเงินไม่เกิน 30 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกระทู้ถามที่ ว. 34/2513 เรื่องการแจกพันธุ์ข้าวแก่ชาวนาจังหวัดนครปฐมของ นายล้วน เวชชาลีกันน ตามที่สำนักเลขาธิการรัฐสภาเสนอ

วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับเรื่องงานส่งเสริมทำนาปีละ 2 ครั้ง และพืชหมุนเวียนกับการปลูกข้าวสาลี และให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้กระทรวงเกษตรพิจารณานโยบายเรื่องการทำนา 2 ครั้ง เพื่อดำเนินการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ที่ประธานคณะทำงานพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับสถาบันเกษตรกรเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตร กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และประธานคณะทำงานพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับสถาบันเกษตรกร (ดร.เถลิง ถังกรนवासวัสดิ์) ร่วมชี้แจงกับให้ตัดมาตรา 9 (การยกเว้นภาษีอากร) ออกและให้กระทรวงการคลัง พิจารณาการยกเว้นภาษีอากรแก่กลุ่มเกษตรกรตามที่ได้รับทราบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเสนอโครงการช่วยเหลือชาวนาในการพยุงราคาข้าวเปลือกว่า 1. อนุมัติการจัดสรรเงิน จำนวน 50 ล้านบาท เพื่อ ก. ขดเชยการขาดทุนจากการรับซื้อข้าวในปี 2512/2513 เท่าที่ขาดทุนแท้จริง ประมาณ 12 ล้านบาท และ ข. เป็นเงินหมุนเวียนขององค์การคลังสินค้า ประมาณ 38 ล้านบาท 2. เงินที่กระทรวงเศรษฐกิจขอให้เพิ่มใหม่อีก 100 ล้านบาทนั้น ให้กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณพิจารณาหาทางจัดสรรให้ 3. ให้กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจร่วมมือกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยให้กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจรับฝากข้าวของชาวนา แล้วออกใบประทวนสินค้าให้ชาวนาที่นำข้าวฝากไปขอกู้เงินจากธนาคารฯ ได้ 4. ให้กระทรวงการคลังรับทราบข้อเสนอขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับช่วงซื้อลดต้นทุนจากธนาคารพาณิชย์

ในอัตราดอกเบี้ยไม่เกิน 5% สำหรับเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ให้โรงสีโดยมีข้าวเปลือกเป็นประกัน ในอัตราดอกเบี้ยไม่เกิน 7% เพื่อให้โรงสีมีกำลังเงินที่จะรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาเพิ่มขึ้น 5. ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรพิจารณาผ่อนผันการชำระหนี้คั้นของชาวนาตามความเหมาะสม

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องขานาที่ประสบภัยธรรมชาติขอความช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าวปลูกโดยอนุมัติเงินงบบุพิเศษ จำนวน 5 ล้านบาท โดยให้กระทรวงเกษตรขอเงินประจำงวดตามข้อเสนอของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ส่วนเงินที่เหลืออยู่อีก 12,741,977 บาท ให้กระทรวงเกษตร ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการรับซื้อข้าวพุงราคาตามนโยบายของรัฐบาลว่ามีปัญหาและข้อยุ่งยากในการจัดหาสถานที่เก็บข้าวเปลือกที่รัฐซื้อไว้ โดยให้กระทรวงเศรษฐกิจทำความตกลงโดยตรงกับกระทรวงการคลัง

วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รายงานเกี่ยวกับการวางมาตรการในการผลิตและการหาทางในการขยายตลาดจำหน่ายน้ำตาลทรายดิบในต่างประเทศ ตลอดจนเหตุการณ์ยุ่งยากเกี่ยวกับอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายภายในประเทศ

วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรเงินจำนวน 260,000 บาท ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับไปดำเนินการ จัดตั้งเครื่องบรรจุนมลงในถุงพลาสติก

วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การคลังสินค้ายืมเงินเพื่อการนี้ 100 ล้านบาท โดยยืมจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล 50 ล้านบาท และจากโรงงานยาสูบอีก 50 ล้านบาท ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ สำหรับนโยบายเรื่องการพุงข้าวให้ได้ผลอย่างจริงจังนั้นให้คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังค้ำประกันหุ้นกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ภายในวงเงิน 120 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี กำหนดได้ถอนหุ้นกู้ภายในวันที่ 1 ธันวาคม 2520 โดยเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการค้ำประกันในอัตรา ร้อยละ 0.01 ของเงินที่ค้ำประกันตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การสวนยางกู้เงินจากงบประมาณแผ่นดิน ภายในวงเงิน 14.51 ล้านบาทต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการผลิตใบยาสูบในประเทศไทย ตามที่นายปรีดา พัฒนถาบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กับคณะสมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดอื่น รวม 10 คน เสนอว่าให้กระทรวงเกษตรเป็นเจ้าของเรื่อง เชิญผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ กรมสรรพสามิต โรงงานยาสูบ และกระทรวงเศรษฐกิจ ร่วมกันพิจารณาจัดทำโครงการพัฒนาใบยาสูบ เพื่อให้สามารถส่งไปจำหน่ายต่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ เกี่ยวกับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกร ปี 2514 เฉพาะด้านเพิ่มผลผลิตโดยให้

ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับโครงการปี 2513 เป็นส่วนใหญ่ และวงเงินที่จะจัดสรรให้แต่ละกรมไม่เกินกว่าปี 2513 และส่วนใหญ่ให้ใช้เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรที่แต่ละกรมเรียกเก็บคืนมาได้

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับปัญหาเรื่องข้าว ปี 2514 โดยให้เลิกค่าพรีเมียมข้าวคุณภาพ 10% ลงไปคงเก็บแต่เพียงข้าว 100% กับข้าว 5% และเห็นชอบด้วยในหลักการที่จะซื้อข้าวสารสำหรับขายระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล

วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในหลักการเกี่ยวกับการรับซื้อข้าวเปลือกพุงราคาฤดูการผลิตปี 2512/2513 และการชดเชยการขาดทุนในการรับซื้อข้าวเปลือกพุงราคา โดยเปลี่ยนแปลงวิธีการนำข้าวของคณะกรรมการสำรองข้าวส่งมอบเป็นข้าวรัฐบาลเสียใหม่ โดยคิดราคาให้เท่ากับราคาดตลาดที่ซื้อจากผู้ส่งออกรายอื่นๆ โดยทั่วๆ ไป และเมื่อการส่งข้าวรายได้คณะกรรมการสำรองข้าวต้องขาดทุนก็ให้ขอให้ตั้งงบประมาณชดเชยการขาดทุนเช่นเดียวกับที่ได้ขอตั้งงบประมาณชดเชยการขาดทุนในการระบายข้าวเปลือกเหนียวและเช่นเดียวกับที่คณะรัฐมนตรีได้รับหลักการทำนองเดียวกันนี้ ในการระบายข้าวของกรมการค้าภายใน (องค์การคลังสินค้า) ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. (เพื่อลดปริมาณการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์นมจากต่างประเทศ ให้น้อยลงและเพื่อรับโอนกิจการฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลเดนมาร์ก) ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอและให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นการด่วน

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินจำนวน 6,000,000 บาท จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2514 งบกลางรายการเงินเพิ่มทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรที่ยังเหลืออยู่ให้กับกระทรวงเกษตร เพื่อนำไปใช้จ่ายในการจัดซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาที่ประสบภัยธรรมชาติ ตามที่คณะอนุกรรมการประสานงานช่วยเหลือเกษตรกรเสนอ เพื่อเป็นการช่วยเหลือชาวนาที่ประสบอุทกภัยในปี

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการควบคุมห้ามนำข้าวเจ้า ข้าวเหนียว และข้าวเปลือก ตลอดจนข้าวอนามัยหรือข้าวที่ปรุ้งแต่งแล้ว รวมทั้งผลิตภัณฑ์ของข้าวดังกล่าว เข้ามาในราชอาณาจักรตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการช่วยเหลือประเทศลาว ว่าสมควรส่งข้าวเหนียวไปช่วยเหลืออย่างเดียว ส่วนเครื่องกระป๋องและสังกะสี น่าจะงดได้ ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ

วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการเจรจาขายข้าวเงินเชื่อให้แก่ประเทศฟิลิปปินส์ ว่าเห็นชอบในหลักการและเงื่อนไขการซื้อขายที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ กับให้กระทรวงเศรษฐกิจดำเนินการจัดทำสัญญาตามเงื่อนไขโดยไม่ต้องส่งร่างสัญญาให้กรมอัยการตรวจก่อน เพราะเป็นกรณีเร่งด่วนพิเศษ โดยให้กระทรวงการคลังดำเนินการเกี่ยวกับการตราพระราชบัญญัติให้รัฐบาลมีอำนาจกู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอ โดยเสนอต่อรัฐสภาในสมัย

ประชุมสามัญที่จะถึงนี้ และอนุมัติให้กระทรวงเศรษฐกิจดำเนินการเกี่ยวกับตัวแลกเงินค่าขายข้าวให้ฟิลิปปินส์ได้ ตามวิธีที่เคยปฏิบัติต่อลังกา

วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับการซื้อปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชโดยแลกเปลี่ยนกับข้าว ว่ามอบให้บริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด เป็นผู้ซื้อ และมอบให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้ซื้อยาปราบศัตรูพืชกับสิ่งของอื่นๆ ที่ใช้ในราชการให้แก่หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ และแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจ เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีก 6 ท่าน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับราคาและเงื่อนไขที่จะซื้อสินค้าดังกล่าวจากต่างประเทศ และให้เชิญผู้แทนจากหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่จะเป็นผู้ใช้วัสดุสิ่งของนั้นๆ เข้าพิจารณาด้วยทุกครั้งตามที่กระทรวงเศรษฐกิจเสนอโดยให้เพิ่มผู้แทนกระทรวงเกษตรเป็นกรรมการร่วมด้วย

วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจทำโครงการฉวข้าวของสหกรณ์ขึ้นเพื่อสามารถดำเนินการรับซื้อข้าวจากสมาชิกเกษตรกรและชาวนาทั่วไปได้ อย่างกว้างขวาง ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ และให้ดำเนินการเรื่องการเงิน ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรเสนอ

วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการประชุมเรื่องราคาข้าวเปลือกตกต่ำกับการพุงราคาข้าว เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2514 ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรเสนอ และให้ส่งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการอนุมัติให้นายสุธี นาทวรทัต เป็นผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจเดินทางไปเจรจาเกี่ยวกับการซื้อขายข้าวโพดกับไต้หวัน ในราวกลางเดือนพฤษภาคม เป็นเวลา 7 วัน ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับรายงานข้อเสนอแนะให้แก้ไขเรื่องข้าวเปลือกราคาถูก และน้ำมันราคาแพง ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องขอให้แก้ปัญหาวิกฤตการณ์น้ำตาลทราย เพื่อขจัดความเดือดร้อนของชาวไร่อ้อย ว่าให้กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงเศรษฐกิจร่วมกันพิจารณา โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของเรื่อง

วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเสนอ รายงานปริมาณข้าว ส่งออกนอกราชอาณาจักร ประจำเดือนพฤษภาคม 2514 พร้อมด้วยสถิติข้าวส่งออกรายได้จากพรีเมียมและอากรขาออก

วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบคำตอบกระทู้ถามที่ ส 38/2514 เรื่องการตัดไม้ทำลายป่า เรื่องจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการด้านป่าไม้ เรื่องการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร

วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการที่รัฐบาลเขมรประสงค์ขอความช่วยเหลือเรื่องข้าวจากประเทศไทยว่าให้ช่วยเหลือข้าว 100 ตัน เท่ากับที่เคยช่วยเหลือประเทศอื่นๆ และให้กระทรวงเศรษฐกิจการสอบสถานการณ์เรื่องข้าวในประเทศเขมรแล้วเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และถ้าจำเป็นก็ให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการดังกล่าวได้โดยทำความเข้าใจในเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบคำตอบกระทู้ถาม ที่ ส 50/2514 เรื่องการป้องกันน้ำตาลันตลาค

วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเศรษฐกิจการดำเนินการยกเลิกการห้ามส่งการรำที่สกัดน้ำมันออก แล้วออกไปนอกราชอาณาจักร

วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องบริษัทสงเคราะห์เพื่อนร่วมรบเวียดนาม จำกัด ขอส่งรำข้าวเหนียวออกโดยเห็นว่าการส่งรำสดออกไปนอกราชอาณาจักรจะกระทบกระเทือนกิจการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งรัฐบาลกำลังดำเนินการส่งเสริมอยู่ จึงไม่อนุมัติให้ส่งรำสดออกไปนอกราชอาณาจักรในระยะนี้

วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อซื้อข้าวจำหน่ายด้วยเงินเชื่อ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นการด่วน

วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับการขายข้าวเงินเชื่อจำนวน 120,000 ตัน ให้แก่ฟิลิปปินส์ งวดที่ 2 ตามที่กระทรวงเศรษฐกิจการเสนอ ส่วนในกรณีที่ว่าฟิลิปปินส์ต้องการให้มีการ ลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวรายนี้ที่กรุงมะนิลา ก่อนอนุมัติให้เจ้าหน้าที่กระทรวงเศรษฐกิจการ 1 นาย เดินทางไปยังกรุงมะนิลาเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวได้ โดยให้กระทรวงเศรษฐกิจการทำความเข้าใจในเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติกู้เงินสำหรับซื้อข้าวเพื่อขายให้รัฐบาลต่างประเทศ พ.ศ. และเสนอให้รัฐสภาต่อไป ทั้งนี้ พณฯ นายกรัฐมนตรีได้เสนอไปให้ที่สภาพิจารณาต่อไปแล้ว

วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการเสนอรายงานเกี่ยวกับบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด มอบให้ตัวแทนดำเนินการส่งข้าวออกไปต่างประเทศ จำนวน 21,875 ตัน และกระทรวงเศรษฐกิจการได้ออกใบอนุญาตให้บริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด นำปุ๋ยยูเรียและปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต จำนวน 45,000 ตันเข้ามาในราชอาณาจักร

วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนชาวสวนยางพาราว่าให้ส่งคณะกรรมการพิจารณา ปัญหาเรื่องยางพาราพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีโดยด่วน

วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่ปลัดกระทรวงการต่างประเทศรายงานเกี่ยวกับรัฐบาลญี่ปุ่น เสนอขายข้าวให้แก่อินโดนีเซียด้วยการผ่อนชำระและขอทราบความเห็นของฝ่ายไทยในเรื่องนี้

วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเสนอรายงานเกี่ยวกับสหรัฐอเมริกาเสนอขายข้าวให้แก่อินโดนีเซียภายใต้รัฐบาลยูธิตี 480 ด้วยเงินเชื่อ

วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่ประธานกรรมการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำโขง เสนอขอความเห็นชอบในการลงนามในแผนปฏิบัติงานการริเริ่มการเกษตรในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างว่ารัฐบาลไทยจะได้รับความช่วยเหลือทางด้าน เงินทุน ผู้เชี่ยวชาญ อุปกรณ์และเครื่องมือบางอย่างในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานนี้ และรัฐบาลไทยรับจะให้ความช่วยเหลือทางด้านบริการสมทบ กล่าวคือเจ้าหน้าที่วิชาการที่จะร่วมงาน แผนที่ตั้งสถานที่ทำงานของผู้เชี่ยวชาญ และ พาหนะสำรวจสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการพลังงานแห่งชาติรับจะเป็นผู้ดำเนินการและให้สิทธิพิเศษ และขอยกเว้นบางประการแก่คณะผู้เชี่ยวชาญที่จะเป็นผู้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานฉบับนี้ เป็นเช่นเดียวกับแผนปฏิบัติงานโครงการ Bangkok Port Siltation and Sriracha Port Feasibility (การศึกษา ท่าเรือกรุงเทพฯ และ ศรีราชา) ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจาก UNDP และ ธนาคารโลกเป็นผู้บริหารการดำเนินงาน เช่นเดียวกับโครงการนี้ และได้รับการอนุมัติให้ลงนามไปแล้ว ส่วนกำหนดเวลาดำเนินงานตามโครงการนี้ประมาณ 2 ปี

วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการ ส่งเสริมการเกษตรในเขตจัดรูปที่ดินโครงการตัวอย่าง อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี และคณะกรรมการโครงการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วย นายอำเภอบางระจันเป็นประธานกรรมการ 13 ท่าน กรรมการและเลขานุการ 1 ท่าน ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2525. *วิวัฒนาการด้านการเกษตรกรุงรัตนโกสินทร์*. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาควิพิมพ์ กทม.
2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2535. *หนึ่งร้อยปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 1 เมษายน 2535*.
3. ปราโมทย์ ไหมกล้า. 2537. *การขาดแคลนน้ำ: วิกฤตใหม่ของสังคมไทยและแนวทางแก้ไข*. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. กรุงเทพมหานคร.
4. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. *รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน*. ฝ่ายบริการค้นคว้า หอสมุดรัฐสภา.
5. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ. 2509. *แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)*. สำนักนายกรัฐมนตรี มปท.

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	4 ตุลาคม 2509	การพยุงราคาข้าวเปลือกฤดูใหม่
2	18 ตุลาคม 2509	การพยุงราคาข้าวเปลือกฤดูใหม่
3	25 ตุลาคม 2509	ขออนุมัติเงินซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย
4	15 พฤศจิกายน 2509	การส่งเสริมการเลี้ยงโค กระบือ
5	22 พฤศจิกายน 2509	การศึกษาต้นทุนการผลิตข้าว
6	13 ธันวาคม 2509	การจำหน่ายปลายข้าวให้แก่อินโดนีเซียและลังกา
7	27 ธันวาคม 2509	การสำรองข้าวไว้บริโภคและการพยุงราคาข้าวเปลือกเหนียว
8	3 มกราคม 2510	นโยบายการค้าข้าว
9	10 มกราคม 2510	การประสานงานเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตร
10	16 มกราคม 2510	นโยบายการค้าข้าว
11	31 มกราคม 2510	ขออนุมัติค่าใช้จ่ายซื้อพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาเพิ่มเติมให้จังหวัดสกลนคร
12	7 กุมภาพันธ์ 2510	รัฐบาลลาวขอรับบริจาคพันธุ์ข้าวเป็นของขวัญ
13	7 กุมภาพันธ์ 2510	โครงการช่วยเหลือชาวนาปี 2510
14	7 กุมภาพันธ์ 2510	การส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง
15	7 กุมภาพันธ์ 2510	การขายข้าวให้ญี่ปุ่น
16	21 กุมภาพันธ์ 2510	จังหวัดภาคใต้ที่ประสบอุทกภัยขอความช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกในการทำนา
17	10 มีนาคม 2510	การให้สัมภาษณ์หรือให้ข่าวเกี่ยวกับสาเหตุข้าวแพง
18	10 มีนาคม 2510	ผลการประชุมคณะเจ้าหน้าที่พิจารณาจัดสรรข้าวส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ครั้งที่ 3/2510

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
19	10 มีนาคม 2510	การแจ้งปริมาณและสถานที่เก็บข้าว
20	21 มีนาคม 2510	ราคาข้าวสาร
21	21 มีนาคม 2510	การประชุมพิจารณานโยบายการค้าข้าว
22	28 มีนาคม 2510	ภาวะการค้าทางพาราตกต่ำ
23	11 เมษายน 2510	ฟิลิปปินส์ขอซื้อข้าวเพิ่มเติมอีก 1 แสนตัน
24	25 เมษายน 2510	องค์การกฤษฎีกาขอซื้อพันธุ์ข้าวไปช่วยเหลือลาว
25	25 เมษายน 2510	รัฐบาลเวียดนามได้ขอความช่วยเหลือทางวัตถุและทุนทางเกษตร
26	9 พฤษภาคม 2510	ฟิลิปปินส์ขอซื้อข้าวเพิ่มเติม 1 แสนตัน
27	9 พฤษภาคม 2510	การดำเนินการซื้อพันธุ์ข้าวเหนียวมอบให้เป็นของขวัญแก่รัฐบาลลาว
28	25 พฤษภาคม 2510	การส่งเสริมอาชีพปลูกกล้วยหอม
29	30 พฤษภาคม 2510	รัฐบาลลาวขอซื้อพันธุ์ข้าว 52 ตัน
30	30 พฤษภาคม 2510	การส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง
31	30 พฤษภาคม 2510	ผลการส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง ประจำปี 2509
32	7 มิถุนายน 2510	ผลของการสำรวจปริมาณข้าว
33	13 มิถุนายน 2510	โครงการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม
34	5 กรกฎาคม 2510	การแก้ไขภาวะการค้าทางพาราตกต่ำ
35	25 กรกฎาคม 2510	การพิจารณาปรับปรุงการบริหารและการแบ่งส่วนราชการของกระทรวงเกษตร
36	22 สิงหาคม 2510	การขายข้าวให้อินโดนีเซียและอินเดียเพิ่มเติม
37	29 สิงหาคม 2510	ข้าวฟิลิปปินส์
38	6 กันยายน 2510	การป้องกันปราบปรามการลักลอบนำข้าวออกนอกราชอาณาจักร
39	6 กันยายน 2510	ข้าวบริโภคมีราคาสูง
40	6 กันยายน 2510	การผ่อนผันให้ส่งปลายข้าวช็อกได้โดยไม่จำกัดปริมาณ
41	12 กันยายน 2510	การอนุญาตให้ตั้งโรงสีข้าวขนาดเล็ก
42	12 กันยายน 2510	ราษฎรภาคใต้เดือดร้อน เนื่องจากข้าวสารแพง
43	12 กันยายน 2510	สหพันธ์มาเลเซียทบทวนขอซื้อข้าวไทย ในปี 2511
44	13 กันยายน 2510	การอนุญาตให้ตั้งโรงสีข้าวขนาดเล็ก
45	26 กันยายน 2510	การประชุมพิจารณาปัญหาการค้าทาง ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์
46	26 กันยายน 2510	การยกเลิกการเรียกเก็บเงินสงเคราะห์สวนยาง
47	26 กันยายน 2510	การส่งเสริมการปลูกข้าวสาลี
48	26 กันยายน 2510	ระเบียบการให้เงินช่วยเหลือผู้ส่งออกข้าวไทยในตลาดประจำ
49	10 ตุลาคม 2510	การแก้ไขภาวะการค้าทางพาราตกต่ำ
50	24 ตุลาคม 2510	ขอความอุปถัมภ์การประชุมทางวิชาการ เรื่อง "การรวมกำลังเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม"
51	24 ตุลาคม 2510	สถานการณ์ข้าวปัจจุบันในอินโดนีเซีย
52	24 ตุลาคม 2510	ภาวะราคาข้าวสารในภาคใต้สูง
53	24 ตุลาคม 2510	สถานการณ์ข้าวในฟิลิปปินส์และสิงคโปร์

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
54	27 กุมภาพันธ์ 2511	การช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกในฤดูการทำนาปี 2511
55	5 มีนาคม 2511	โครงการช่วยเหลือชาวนา ปี 2511 (เฉพาะด้านเพิ่มผลผลิต)
56	5 เมษายน 2511	การช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกในฤดูทำนาปี 2511
57	30 กรกฎาคม 2511	ให้สถาบันชาวนาจัดซื้อเครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืชตามโครงการช่วยเหลือชาวนา
58	30 กรกฎาคม 2511	การสำรวจความต้องการของชาวนากับการตรวจสอบและประเมินผลตามโครงการช่วยเหลือชาวนา
59	24 สิงหาคม 2511	การปฏิบัติงานของหน่วยอบรมการเกษตรเคลื่อนที่
60	2 ตุลาคม 2511	โครงการศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
61	15 ตุลาคม 2511	โครงการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาหมูแพง
62	15 ตุลาคม 2511	ปัญหาอาหารสุกรและเนื้อสุกรชำแหละมีราคาแพง
63	5 พฤศจิกายน 2511	ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดแคลนน้ำทำนา (ในท้องที่จังหวัดต่างๆ)
64	13 ธันวาคม 2511	ขอยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำและชาวประมง
65	13 ธันวาคม 2511	การพยุหราคาข้าวเปลือกฤดูใหม่ ปี 2511/2512
66	30 ธันวาคม 2511	การส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออก
67	28 มกราคม 2512	โครงการช่วยเหลือการทำนาในจังหวัดภาคใต้เพื่อเพิ่มผลผลิต
68	4 กุมภาพันธ์ 2512	การพิจารณากำหนดให้ส่วนราชการรับเป็นผู้ซื้อและขายน้ำตาลทราย เพื่อรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. 2511
69	4 กุมภาพันธ์ 2512	โครงการส่งเสริมการประมง
70	11 กุมภาพันธ์ 2512	ราคาข้าวโพดตกต่ำ
71	9 เมษายน 2512	การช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกปี 2512
72	9 เมษายน 2512	โครงการช่วยเหลือชาวนาปี 2512 เฉพาะด้านเพิ่มผลผลิต
73	22 เมษายน 2512	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
74	22 เมษายน 2512	นโยบายการดำเนินงานสถิติการเกษตร
75	22 เมษายน 2512	การช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูกปี 2512
76	13 พฤษภาคม 2512	ขอเพิ่มทุนหมุนเวียนของโครงการสำรองข้าว
77	27 พฤษภาคม 2512	โครงการจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโคกระบือส่งต่างประเทศ
78	3 มิถุนายน 2512	การลงนามในความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกี่ยวกับอาหารและปุ๋ย
79	10 มิถุนายน 2512	การส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง และการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลี
80	1 กรกฎาคม 2512	อนุมัติในหลักการให้ความช่วยเหลือชาวนาที่ทำนาได้รับความเสียหายในต้นฤดูการทำนาปี 2512
81	8 กรกฎาคม 2512	การจัดที่ดินให้ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินและที่บุกรุกไปทำกินในที่สงวนหวงห้าม
82	15 กรกฎาคม 2512	ปัญหาการผลิตและการจำหน่ายปอ
83	22 กรกฎาคม 2512	ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีการค้าแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
84	5 สิงหาคม 2512	โครงการสินเชื่อแก่ชาวไร่อ้อย
85	19 สิงหาคม 2512	คณะกรรมการพิจารณานโยบายการค้าข้าว
86	26 สิงหาคม 2512	โครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สุกรและขยายการผลิต
87	2 กันยายน 2512	ชาวไร่จังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ทางราชการช่วยเหลือ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
88	14 ตุลาคม 2512	การแก้ไขภาวะราคายางพาราตกต่ำ
88	9 ธันวาคม 2512	ปัญหาการผลิตและจำหน่ายปอ
89	12 ธันวาคม 2512	การจัดที่ดินให้ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินและที่บุกรุกไปทำกินในที่สงวนหวงห้าม
90	25 ธันวาคม 2512	การพยุรราคาข้าวฤดูใหม่ ปี 2512/2513
91	10 กุมภาพันธ์ 2513	ขอให้พิจารณาจัดตั้งกระทรวงสหกรณ์
92	17 กุมภาพันธ์ 2513	ปัญหาการผลิตและการจำหน่ายปอ
93	10 มีนาคม 2513	การขอพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาที่ประสบภัยธรรมชาติ
94	10 มีนาคม 2513	การประชุมเพื่อพิจารณานโยบายและการควบคุมการค้าข้าว
95	17 มีนาคม 2513	ขอเงินค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ปัญหาราษฎรที่เลี้ยงโคนม
96	14 เมษายน 2513	การร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ.
97	28 เมษายน 2513	การรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุรราคาของคณะกรรมการสำรองข้าว
98	28 เมษายน 2513	โครงการเพิ่มผลผลิตข้าวและฝ้าย
99	4 พฤษภาคม 2513	โครงการช่วยเหลือชาวนาในการพยุรราคาข้าวเปลือก
100	12 พฤษภาคม 2513	โครงการช่วยเหลือชาวนาปี 2513
101	18 พฤษภาคม 2513	ขอรับโอนทรัพย์สินเงินทุนหมุนเวียนควายเหล็กไว้ใช้ในราชการของกรมการข้าว
102	2 มิถุนายน 2513	การขอพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือชาวนาที่ประสบภัยธรรมชาติ
103	2 มิถุนายน 2513	รายงานผลการปฏิบัติงานโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวภาคใต้
104	19 มิถุนายน 2513	โครงการเพิ่มผลผลิตข้าว
105	7 กรกฎาคม 2513	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ.
106	14 กรกฎาคม 2513	การป้องกันและปราบปรามโรคและแมลงศัตรูอ้อย
107	4 สิงหาคม 2513	ขอให้ปราบปรามโรคใบสีส้มในนาข้าว
108	6 ตุลาคม 2513	ขอรับนโยบายเกี่ยวกับโรงสีข้าว
109	27 ตุลาคม 2513	การประชุมคณะกรรมการพิจารณานโยบายและควบคุมการค้าข้าว
110	3 พฤศจิกายน 2513	ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469
111	17 พฤศจิกายน 2513	การพิจารณาดังกระทรวงสหกรณ์
112	1 ธันวาคม 2513	ขอให้ยับยั้งการตั้งฟาร์มเลี้ยงไก่ของชาวต่างประเทศ
113	8 ธันวาคม 2513	การแก้ปัญหาข้าวเหนียวล้นตลาดเพื่อช่วยเหลือชาวนา
114	22 ธันวาคม 2513	การแก้ปัญหาข้าวเหนียวล้นตลาด
115	22 ธันวาคม 2513	ความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
116	29 ธันวาคม 2513	พยุรราคาข้าวใหม่ฤดูการผลิต 2513/2514
117	5 มกราคม 2514	การประกันราคาข้าว
118	12 มกราคม 2514	การประชุมคณะศึกษาว่าด้วยัญพืช สมัยที่ 13
119	19 มกราคม 2514	ขอเืมเงินจากหน่วยรับซื้อส่วนกลางเพื่อรับซื้อข้าวพยุรราคา
120	19 มกราคม 2514	กระทู้ถามที่ ว.34/2513 เรื่องการแจกพันธุ์ข้าวปลูกแก่ชาวนาจังหวัดนครปฐม
121	26 มกราคม 2514	งานส่งเสริมการทำนาปีละ 2 ครั้ง และพืชหมุนเวียนกับการส่งเสริมปลูกข้าวสาลี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
122	23 กุมภาพันธ์ 2514	ร่างพระราชบัญญัติกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.
123	23 กุมภาพันธ์ 2514	เงินงบประมาณเพื่อพยุงราคาข้าว
124	23 กุมภาพันธ์ 2514	ขานาที่ประสบภัยธรรมชาติขอความช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าวปลูก
125	2 มีนาคม 2514	ปัญหาและข้อยุ่งยากในเรื่องสถานที่เก็บข้าวเปลือก
126	9 มีนาคม 2514	การแก้ปัญหาอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย
127	23 มีนาคม 2514	ความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
128	31 มีนาคม 2514	การแนะนำปฏิบัติจัดหาเงิน 100 ล้านบาท เพื่อโครงการพยุงราคาข้าว
129	31 มีนาคม 2514	ขออนุมัติคำประกันหุ้นกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
130	7 เมษายน 2514	การดำเนินการตามโครงการสร้างโรงงานทำยางแท่ง
131	7 เมษายน 2514	การส่งเสริมผลิตใบยาสูบ
132	20 เมษายน 2514	การพิจารณาจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรปี 2514 เฉพาะด้านการเพิ่มผลผลิต
133	20 เมษายน 2514	ปัญหาเรื่องข้าวปี 2514
134	27 เมษายน 2514	การรับซื้อข้าวเปลือกพยุหราคาฤดูการผลิตปี 2512/2513 และการชดเชยการขาดทุนในการรับซื้อข้าวเปลือกพยุหราคา
135	4 พฤษภาคม 2514	รายงานผลการศึกษาการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการเลี้ยงโคนม
136	4 พฤษภาคม 2514	ขานาที่ประสบภัยธรรมชาติขอความช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าวปลูก
137	4 พฤษภาคม 2514	การควบคุมห้ามนำข้าวเข้ามาในราชอาณาจักร
138	18 พฤษภาคม 2514	การช่วยเหลือประเทศลาว
139	18 พฤษภาคม 2514	การเจรจาขายข้าวเงินเชื่อให้แก่ประเทศฟิลิปปินส์
140	25 พฤษภาคม 2514	การซื้อปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชโดยแลกเปลี่ยนกับข้าว
141	25 พฤษภาคม 2514	โครงการฉางข้าวของสหกรณ์
142	25 พฤษภาคม 2514	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการประชุมเรื่องราคาข้าวเปลือกตกต่ำกับการพยุงราคาข้าว
143	1 มิถุนายน 2514	การเจรจาเกี่ยวกับการซื้อขายข้าวโพดกับไต้หวัน
144	7 มิถุนายน 2514	ข้อเสนอแนะให้แก่ข้าวเปลือกราคาถูก น้ำมันราคาแพง
145	15 มิถุนายน 2514	ขอให้แก้ปัญหาวิกฤติการณ์น้ำตาลทรายเพื่อขจัดความเดือดร้อนของชาวไร่อ้อย
146	13 กรกฎาคม 2514	ปริมาณข้าวส่งออกนอกราชอาณาจักร ประจำเดือนพฤษภาคม 2514
147	13 กรกฎาคม 2514	คำตอบกระทู้ถามที่ ส.38/2514 การส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร
148	27 กรกฎาคม 2514	รัฐบาลเขมรประสงค์ขอความช่วยเหลือเรื่องข้าวจากประเทศไทย
149	2 สิงหาคม 2514	คำตอบกระทู้ถามที่ ส.50/2514 การป้องกันน้ำตาลล้นตลาด
150	2 สิงหาคม 2514	การส่งกากรำออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ
151	2 สิงหาคม 2514	บริษัทสงเคราะห์เพื่อนร่วมรบเวียดนาม จำกัด ขอส่งรำข้าวเหนียวออก
152	2 สิงหาคม 2514	ร่างพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อซื้อข้าวจำหน่ายด้วยเงินเชื่อ พ.ศ.
153	10 สิงหาคม 2514	การเจรจาขายข้าวเงินเชื่อให้แก่ประเทศฟิลิปปินส์ งวดที่ 2
154	17 สิงหาคม 2514	ร่างพระราชบัญญัติ กู้เงินสำหรับซื้อข้าวเพื่อขายให้รัฐบาลต่างประเทศ พ.ศ.

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
155	17 สิงหาคม 2514	การอนุญาตให้บริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด นำปุ๋ยเข้ามาในราชอาณาจักร
156	31 สิงหาคม 2514	ให้แก่ไขปัญหาความเดือดร้อนชาวสวนยางพารา
157	31 สิงหาคม 2514	ญี่ปุ่นขายข้าวให้อินโดนีเซีย
158	31 สิงหาคม 2514	สหรัฐฯ ขายข้าวให้อินโดนีเซีย
159	28 กันยายน 2514	ขอความเห็นชอบในการลงนามในแผนปฏิบัติงานการริเริ่มการเกษตรในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง
160	28 กันยายน 2514	แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการเกษตรในเขตจัดรูปที่ดินโครงการตัวอย่างอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี และคณะกรรมการโครงการจัดรูปที่ดิน

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

1. พระราชบัญญัติวัดภูมิพิศ พ.ศ. 2510
2. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2510
3. พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511
4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511
5. พระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. 2511

บทที่ 7

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519)

บทที่ 7

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519)

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515 - 2519) ได้ประกาศใช้เมื่อเดือนตุลาคม 2514 ได้กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายเกษตรไว้ ดังนี้

1. ยกระดับรายได้ระดับการครองชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น โดยการเร่งรัดเพิ่มผลผลิตและการจำหน่ายกับการพัฒนาสังคมชนบท
2. ส่งสินค้าขายออกให้มากยิ่งขึ้น อันเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขดุลการค้า และการชำระเงินของประเทศ
3. ลดการว่างงานและการทำงานไม่เต็มที่ของเกษตรกรลง
4. สนับสนุนให้เกษตรกรได้ฝึกกำลังกันเป็นปึกแผ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง และเพื่อประโยชน์ส่วนรวมแก่ประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2514: 221) ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 นี้ มีนโยบายเกษตรและเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) มีนโยบายและมาตรการในด้านการชลประทานโดยกล่าวถึงในบทที่ 8 การเกษตรและชลประทาน หน้า 254-258 ดังนี้

“(ก) เน้นหนักในการเร่งการก่อสร้างเพิ่มเติมตามโครงการชลประทานต่างๆ ให้เสร็จสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบคลองส่งน้ำ และคลองระบายน้ำตลอดจนการสร้างคันและคูน้ำเพื่อเร่งรัดการเพิ่มผลผลิต และการขยายเนื้อที่เพาะปลูก 2 ครั้งในเขตชลประทานสำหรับโครงการชลประทานใหม่ ขนาดใหญ่ให้พิจารณาการก่อสร้างไว้อีกก่อน

(ข) ให้มีการประสานงาน และการปฏิบัติงานสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างกระทรวงเกษตรและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ได้แก่ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมสหกรณ์ที่ดิน กรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ และสำนักงานปลัดกระทรวง ตามแผนประสานงานซึ่งได้จัดทำขึ้นร่วมกัน

(ค) เร่งรัดการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภคในเขตที่ขาดแคลนน้ำ และมีมาตรการดำเนินการ ดังนี้

(ก) การวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำในประเทศไทย ยังขาดการวางแผนที่ครอบคลุมทุกด้าน (Comprehensive Planning) และการวางแผนที่ดีติดต่อประสานกับทุกระดับ ในด้านการวางแผนสมบูรณ์แบบนั้น จะเห็นได้ว่าโดยทั่วไปมิได้วางแผนพัฒนาทั้งแหล่งน้ำเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ พร้อมกัน แต่มักจะมองแต่เฉพาะการก่อสร้างเขื่อนและอาคารต่างๆ เป็นใหญ่ ซึ่งตามความเป็นจริงนั้น การก่อสร้างเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแผนงานเท่านั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงการรักษาดันน้ำลำธาร การส่งน้ำให้ทั่วถึง ตลอดจนการใช้น้ำให้เป็นประโยชน์สูงสุดด้วย ส่วนในด้านวางแผนประสานงานนั้น การ

วางแผนชลประทาน ปัจจุบันยังขาดการประสานงาน และการชักจูงให้หน่วยงานอื่นมาร่วมด้วย เพื่อปฏิบัติงานพร้อมกันไปทุกระดับ ไม่ให้มีการขาดช่วง หรือเหลื่อมล้ำกันได้

นอกจากนั้น เมื่อมองในระดับประเทศแล้วการวางแผนชลประทานยังขาดแม่บท (Master Plan) ที่จะยกกลุ่มน้ำทุกกลุ่มน้ำมาพิจารณาพร้อมกัน และจัดอันดับความสำคัญให้ถูกต้องและชัดเจน การก่อสร้างเขื่อนเป็นแห่งๆ ไปโดยไม่คำนึงถึงโครงการที่สร้างแล้วที่กำลังสร้างหรือจะสร้างต่อไปย่อมทำให้ไม่สามารถเห็นภาพโดยสมบูรณ์เป็นการยากแก่การพิจารณา

(ข) เร่งรัดการเกษตรชลประทาน โดยให้ความสำคัญแก่การพัฒนาระบบส่งน้ำให้สมบูรณ์ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เร่งการสร้างระบบส่งน้ำ สำหรับโครงการที่มีอยู่แล้วให้เสร็จสิ้นไปโดยด่วน รวมทั้งการสร้างคันคูน้ำด้วย โครงการที่เห็นได้ชัดว่าเร่งด่วน ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำในภาคอีสาน นอกจากการส่งน้ำแล้ว จะต้องเร่งโครงการระบายน้ำ และปราบที่ดิน ซึ่งเวลานี้เพิ่งเริ่มงานเท่านั้น

2. เพิ่มงบประมาณเพื่อการส่งน้ำและบำรุงรักษา ตลอดจนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก รวมทั้งแหล่งน้ำบาดาล กรมชลประทานควรมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้และมีโครงการเฉพาะเรื่องนี้ด้วย

(ค) กำหนดหลักเกณฑ์ในการเริ่มโครงการใหม่ให้แน่นอน ในขณะที่รัฐบาลกำลังเน้นหนักการสร้างโครงการที่ทำอยู่แล้วให้เสร็จสมบูรณ์ อาจมีความจำเป็นที่จะต้องริเริ่มโครงการใหม่บ้างเป็นบางโครงการในเมื่อฐานะการเงินอำนวยให้ มิฉะนั้นแล้วจะเกิดการขาดดุลขึ้น เนื่องด้วยการก่อสร้างตามโครงการใหม่ต้องใช้เวลากว่าที่จะเกิดผล กล่าวคือ ในบางท้องที่ได้รับการชลประทานสมบูรณ์ แต่ในบางแห่งราษฎรไม่ได้รับความช่วยเหลือ การเพิ่มผลผลิตมีอาจทำได้ หลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้แก่

1) เป็นเขตที่มีความแห้งแล้ง ขาดการชลประทานแต่มีแหล่งน้ำ ซึ่งพร้อมจะพัฒนาได้ทันที มีเนื้อที่เพาะปลูกและจำนวนเกษตรกรมาก กับทั้งได้มีการสำรวจที่แน่นอนเชื่อถือได้ว่าจะให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจคุ้มค่า หรือโครงการที่พิสูจน์แล้วว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการถึงแม้ว่าประโยชน์ในทางเศรษฐกิจอาจต่ำกว่าที่ควร

2) เงินลงทุนไม่เกินความสามารถของประเทศ ในกรณีที่อาจต้องกู้เงินจากภายนอก แหล่งให้กู้ต้องเป็นที่เชื่อถือได้ และยืนยันว่าเห็นด้วยที่จะเริ่มโครงการดังกล่าว

(ง) การจัดการและใช้น้ำ ถึงแม้ว่าชลประทานในประเทศไทยจะได้ดำเนินการมาแล้วหลายปี แต่เกษตรกรไทยที่เข้าใจหลักการจัดการ และใช้น้ำยังมีน้อย แม้แต่ในภาคเหนือซึ่งดีกว่าภาคอื่น ก็ยังปรากฏว่าใช้น้ำยังไม่เป็นไปโดยประหยัด ทำให้สูญเสียน้ำไปโดยไม่ควรเป็นอันมาก นอกจากนั้น หลักการใช้น้ำจะมีผลสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อมีการส่งน้ำถึงไร่นา โดยเกษตรกรจัดทำคันนา คูน้ำ หรือเหมืองไล่ไถให้ทั่วในพื้นที่ของตน ซึ่งปรากฏว่าราษฎรส่วนมากยังไม่เข้าใจความจำเป็นในเรื่องนี้ กลับคิดไปว่าเป็นหน้าที่ของกรมชลประทานจะต้องส่งน้ำให้ถึงตัว สถาบันเกษตรกรที่มีอยู่แล้ว เช่น สหกรณ์ที่ดิน และสมาคมชลประทานราษฎร ยังมีอาจช่วยให้เกษตรกรเข้าใจเรื่องนี้อย่างแท้จริง จึงควรเร่งรัดจัดให้สถาบัน

เกษตรกรที่มีอยู่แล้ว ให้เข้าใจในหลักการเกษตรโดยใช้น้ำชลประทาน (Irrigation Agronomy) ในเขตที่มีการชลประทานแล้ว

โครงการชลประทานที่สำคัญ

โครงการพัฒนาการชลประทาน ประกอบด้วยโครงการที่สืบเนื่องมาจากแผนพัฒนาฉบับที่ 2 เป็นส่วนใหญ่ และมีบางโครงการที่ริเริ่มใหม่ในระยะของแผนฉบับนี้

งานต่อเนื่อง

1. เชื่อนวชิราลงกรณ์ และระบบการส่งน้ำ เป็นโครงการที่สำคัญในภาคตะวันตก เริ่มดำเนินงานระยะแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 เป็นการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำ พร้อมกับระบบส่งน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน 2,519,000 ไร่ และกำหนดแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2520 นอกจากนี้โครงการนี้ยังช่วยบรรเทาอุทกภัย และเพิ่มทางขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

2. เชื่อนเก็บน้ำปราณบุรี และระบบการส่งน้ำ เป็นโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำแม่น้ำปราณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีขนาดความจุน้ำ 445 ล้านลูกบาศก์เมตร โครงการนี้นอกจากจะช่วยอำนวยประโยชน์ในด้านการส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน 220,000 ไร่ และในฤดูแล้ง 144,000 ไร่ และยังช่วยป้องกันอุทกภัยในทุ่งปราณ เริ่มเตรียมการก่อสร้างในปี พ.ศ. 2510 และจะแล้วเสร็จในระยะปลายของแผน

3. เชื่อนเก็บน้ำอูน และระบบการส่งน้ำ เป็นโครงการก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดสกลนคร โครงการนี้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 อันเป็นระยะเริ่มต้นของแผนพัฒนา ฉบับที่ 2 เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำบนลำน้ำอูน มีขนาดความจุของน้ำ 524 ล้านลูกบาศก์เมตร พร้อมทั้งระบบส่งน้ำเพื่อช่วยการชลประทานในฤดูฝนได้เนื้อที่ 200,000 ไร่ และในฤดูแล้ง 100,000 ไร่ กำหนดจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2517 นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันอุทกภัยให้แก่บริเวณลุ่มน้ำอูน และห้วยปลาหางอีกด้วย

4. เขื่อนทดน้ำปัตตานี และระบบการส่งน้ำเป็นโครงการสร้างเขื่อนทดน้ำและระบบการส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน 300,000 ไร่ เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 กำหนดจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2520 และเมื่อก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำบางรางอีก 1 แห่ง ซึ่งเป็นโครงการเอนกประสงค์แล้วเสร็จจะมีขนาดจุน้ำได้ 870 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝนได้ 300,000 ไร่ และสามารถผลิตไฟฟ้าได้ 36,000 กิโลวัตต์

5. เชื่อนสิริกิติ์ เป็นโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำเอนกประสงค์ มีขนาดจุน้ำ 10,500 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อส่งน้ำมาช่วยชลประทานในฤดูฝน 1,551,000 ไร่ และในฤดูแล้งจะสามารถส่งน้ำมาช่วยในโครงการเจ้าพระยาใหญ่ 2.5 ล้านไร่ และในโครงการอุตรดิตถ์ พิษณุโลก อีก 300,000 ไร่ และนอกจากนี้ยังสามารถผลิตไฟฟ้าได้อีก 500,000 กิโลวัตต์ เริ่มเตรียมการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 จะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2515

6. งานชลประทานราษฎร์ ตามแผนพัฒนา ฉบับที่ 3 นี้ จะเน้นหนักในด้านการชลประทานขนาดเล็ก ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ผลถึงมือเกษตรกรโดยตรง และรวดเร็ว งานที่สำคัญๆ คือ

(ก) คั้นน้ำจัดทำเหมือนไส้ไก่ หรือร่อนหนู หรือคั้นนาคู ในเขตโครงการชลประทาน เนื้อที่ 1,264,700 ไร่ โดยจัดระบบการจ่ายน้ำให้ไหลไปสู่แปลงเพาะปลูกได้รวดเร็ว และประหยัดน้ำชลประทาน

(ข) อ่างเก็บน้ำในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 จะดำเนินการสร้างอ่างเก็บน้ำในจังหวัดตามภาคต่างๆ เพื่อเก็บกักน้ำได้ 300 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรกรรมในพื้นที่นอกเขตชลประทานหลวง ประมาณ 1,500,000 ไร่

(ค) เขื่อนฝายจะดำเนินการสร้างฝายทดน้ำ และระบบส่งน้ำขึ้นสู่แปลงเพาะปลูกสามารถใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรมได้เป็นพื้นที่ 600,000 ไร่ ในระยะเวลา 5 ปี

งานใหม่

โครงการขนาดใหญ่ที่จะเริ่มในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3

1. โครงการอ่างเก็บน้ำบางพระ จังหวัดชลบุรี เป็นโครงการเสริมเขื่อนของอ่างเก็บน้ำบางพระเดิม ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่แห่งแรกของภาคตะวันออก จัดสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2496 และก่อสร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2502 เสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 19,345,000 บาท มีขนาดจุน้ำ 22 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อเก็บไว้สำหรับบรรเทาความขาดแคลนน้ำใช้เพื่อการบริโภค อุตสาหกรรม การกลั่นกรอง และอื่นๆ ขณะนี้เนื่องจากความเจริญในด้านอุตสาหกรรม และความหนาแน่นของประชาชนในจังหวัดชลบุรี เป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ปริมาณน้ำที่เก็บกักไว้ไม่พอกับความต้องการ โดยเฉพาะความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ที่กำลังจะเกิดขึ้น ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมีจากปิโตรเลียม เป็นต้น ซึ่งจะต้องการใช้น้ำประมาณปีละ 20 ล้านลูกบาศก์เมตร จำเป็นต้องปรับปรุงให้อ่างเก็บน้ำมีความจุเพิ่มขึ้นจนเพียงพอต่อความต้องการ โดยเสริมเขื่อนของอ่างเก็บน้ำให้มีขนาดความจุ 100 ล้านลูกบาศก์เมตร การเตรียมงานเบื้องต้นได้เริ่มในปี พ.ศ. 2514 และทำการก่อสร้างในปี พ.ศ. 2515 กำหนดจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2516 ค่าใช้จ่ายของโครงการเป็นเงินประมาณ 229 ล้านบาท

2. การพัฒนาการเกษตรชลประทานในเขตโครงการเจ้าพระยาใหญ่ ให้มีพื้นที่สำหรับการเพาะปลูกฤดูฝน 3,340,730 ไร่ สำหรับการเพาะปลูกในฤดูแล้ง 1,305,000 ไร่ โครงการชลประทานในภาคอีสานสำหรับการเพาะปลูกฤดูฝน 707,300 ไร่ ฤดูแล้ง 490,000 ไร่ โครงการชลประทานภาคใต้ สำหรับเพาะปลูกฤดูฝน 330,000 ไร่ ฤดูแล้ง 100,000 ไร่ และโครงการชลประทานภาคเหนือฤดูฝน 88,875 ไร่ ฤดูแล้ง 62,400 ไร่ รวมทั้งสิ้นพื้นที่ปฏิบัติการในฤดูฝน 4,466,905 ไร่ และฤดูแล้ง 1,957,400 ไร่ ทั้งนี้เนื่องด้วยเป็นพื้นที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ดี มีเขื่อนเก็บกักน้ำ และคั้นน้ำเรียบง่ายเป็นส่วนใหญ่การดำเนินการจะอยู่ภายใต้ขอบเขตวงเงินและความเหมาะสมและมีการจัดทำโครงการดำเนินการเป็นแห่งๆ ไป” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2514: 254-258)

วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการสำรวจเนื้อที่ และพืชผลการเกษตร พ.ศ. ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซื้อปุ๋ยจากบริษัทปุ๋ยเคมี โดยคิดราคาจำหน่ายปุ๋ยจากราคาต้นทุนบวกกำไร ไม่เกินร้อยละ 10

วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวสวนยางพาราว่าให้กระทรวงเกษตรเป็นเจ้าของเรื่องเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาต่อไป

วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติลงมติว่าระเบียบการช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าวปลูกให้พิจารณาจ่ายเป็นพันธุ์ข้าวหรือเงินให้ตามความจำเป็นแต่ละคราว เท่าที่จะพิจารณาเห็นสมควรช่วยเหลือเป็นรายๆ ปี

วันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติลงมติ 1) อนุมัติให้กระทรวงเศรษฐกิจดำเนินการซื้อข้าวเปลือกตามโครงการพยุหราคาข้าวทันทีโดยใช้เงินที่มีอยู่ไปก่อน 2) อนุมัติการจัดสรรเงินตามวิธีที่ 1 แต่ถ้าไม่จำเป็นต้องใช้เงินก็ไม่ต้องดำเนินการยืม 3) อนุมัติซื้อข้าวเปลือกในราคาที่ไม่ใกล้เคียงกับราคาตลาดได้และดำเนินการตามวิธีการที่เสนอ 4) การจะดำเนินการตามโครงการพยุหราคาข้าวในปีต่อไปอีกหรือไม่ ให้รอการพิจารณาไว้อีกก่อน

วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติได้ประชุมปรึกษาลงมติว่าเรื่องการแก้ปัญหารองสีเหล็กเนื่องการชำระภาษีการค้าข้าวให้ปฏิบัติไปตามเดิม สำหรับโรงสีที่ยังไม่ได้ติดตั้งเครื่องวัดรอบให้แก่ภาษีโดยวิธีเหมาจ่าย ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีทราบด้วยแล้ว

วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติเห็นชอบตามที่เลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ เรื่องการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง

วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติให้กำชับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งมีอยู่ขณะนี้แล้ว ส่วนการปฏิบัติต่อไปนั้นให้ฝ่ายอำนวยการเศรษฐกิจ การคลัง และการอุตสาหกรรมรับไปพิจารณาแล้วเสนอมาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติได้ลงมติอนุมัติให้ผ่อนผันและยกเว้นการชำระหนี้สินค้าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกรของรัฐบาลให้แก่สมาชิกสถาบันเกษตรกรรวม 9 จังหวัด เนื่องจากประสบอุทกภัยเสียหายมาก

วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติลงมติให้กระทรวงเกษตรไปดำเนินการแก้ไขระเบียบการช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูก ทั้งของกระทรวงเกษตรและระเบียบของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี เพื่อกำหนดระเบียบให้รัดกุมแล้วเสนอมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติเรื่องสภาการตลาดสำหรับผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญบางประเภทให้ส่งกระทรวงเกษตรเจ้าของเรื่อง ให้เชิญผู้แทนกระทรวงเศรษฐกิจมาพิจารณาร่วมกันกำหนดรายละเอียดเสนอต่อที่ประชุมสภาบริหารคณะปฏิวัติต่อไป และให้ข้อสังเกตว่าไม่ควรใช้คำว่า "สภา"

วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรเกี่ยวกับการดำเนินโครงการสินเชื่อการเกษตรระยะยาว โดยในส่วนของเงินทุนที่จะจัดหาให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2516 รวม 5 ปีๆ ละ 100 ล้านบาท ให้กู้จากธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียกับธนาคารโลก และให้กู้จากประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น กับประเทศอื่นๆ ด้วย ส่วนการตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา ให้แต่งตั้งตามที่คณะอนุกรรมการประสานงานช่วยเหลือเกษตรกรเสนอมาและในการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินที่สำนักงบประมาณตั้งให้กระทรวงการคลัง เพื่อให้ธนาคารกู้ ควรคิดใน อัตราต่ำเป็นพิเศษ ประมาณร้อยละ 2 หรือ 3 ต่อปี

วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติลงมติรับหลักการโครงการเร่งรัดการผลิตและการจำหน่ายโค-กระบือ

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติลงมติรับหลักการโครงการเร่งรัดผลิตและการจำหน่ายกุ้งทะเล ถั่วเหลือง หม่อน-ไหม มะพร้าว และข้าวโพด และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้ตั้งแต่ปี 2516 เป็นต้นไป และให้เพิ่มโครงการฝ้ายเป็นโครงการที่ 6 ด้วย

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติเห็นชอบโครงการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมกระทรวงเกษตร ตามที่ฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตรและคมนาคมได้เสนอ ส่วนการกู้เงินจากเดนมาร์ก ให้กระทรวงการคลังและสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติให้ความช่วยเหลือ

วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติอนุมัติงบประมาณจากเงินเพิ่มทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร ประจำปี 2515 ให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อช่วยเหลือพันธุ์พืชแก่ผู้ประสบภัยฝนแล้งในจังหวัดต่างๆ ในวงเงิน 5,000,000 บาท และเสนอคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรดำเนินการต่อไป

วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติอนุมัติเงินงบกลาง รายการเงินเพิ่มทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรประจำปี 2515 ให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อช่วยเหลือเป็นค่าพันธุ์ข้าวปลูกแก่เกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ

วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติอนุมัติในหลักการให้มีการตั้งโรงงานน้ำตาลเพิ่มขึ้นได้ ตามที่ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจ การคลัง และการอุตสาหกรรมเสนอ และให้พิจารณาการขยายกำลังการผลิตของโรงงานน้ำตาลที่มีอยู่เดิมด้วย ทั้งนี้ จำนวนโรงงานและกำลังการผลิตของแต่ละโรงงานที่จะอนุญาตให้ตั้งใหม่หรือขยายกำลังการผลิตต้องสอดคล้องกับแผนการผลิตและการจำหน่ายตามโครงการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลเพื่อเร่งรัดการผลิตและการส่งออก ประกอบกับโรงงานที่จะตั้งใหม่ต้องเป็นโรงงานที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และการพิจารณาอนุมัติให้ตั้งโรงงานใหม่ หรือให้ขยายกำลังการผลิตให้พิจารณาลำดับความสำคัญให้แก่โรงงานที่เป็นของคนไทยก่อน รวมทั้งโรงงานที่จะให้ตั้งใหม่ควรเป็นในรูปสหกรณ์โดยมีชาวไร่อ้อยเป็นสมาชิกร่วมทุนกับผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจในการผลิตน้ำตาล

วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติให้ปลดปล่อยพันธบัตรค้ำประกันเงินฝากของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด จำนวน 540 ล้านบาท ตามที่ฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตรและคมนาคมเสนอ

วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติให้เลื่อนการพิจารณาเรื่องการควบคุมราคาจำหน่ายปลีกสินค้านมไปในคราวต่อไปและให้เจ้าหน้าที่กระทรวงเศรษฐกิจไปชี้แจง โดยนำข้อมูลต่างๆ ไปด้วย

วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติพิจารณาเรื่องที่ชาวไร่กระเทียมเชียงใหม่เสนอให้รัฐบาลดำเนินการเกี่ยวกับการสั่งกระเทียมเข้ามาในประเทศเห็นควร 1.สั่งห้ามการนำเข้ากระเทียมจากต่างประเทศโดยด่วนที่สุด 2. ส่งเสริมให้ราษฎรมีการควบคุมพันธุ์และอำนวยความสะดวกกับการจำหน่ายโดยวิธีสหกรณ์ส่วนการสั่งเข้าเพื่อทำพันธุ์หรือเพื่อขุดเชยผลผลิตที่ต่ำกว่าของชาวนั้น 3. ครอบอนุญาตให้กระทำได้ตามความจำเป็น แต่ต้องมีมาตรการควบคุมโดยแน่นอน แต่ต้องมอบให้ศูนย์ควบคุมการจำหน่ายของสหกรณ์ชาวนามีบทบาทร่วมด้วย 3. ให้ฝ่ายเศรษฐกิจการคลังและอุตสาหกรรมรับไปพิจารณาดำเนินการโดยด่วนต่อไปให้ฝ่ายอำนาจการเศรษฐกิจการคลัง และการอุตสาหกรรมไปร่วมพิจารณากับกระทรวงเกษตรดำเนินการตามนโยบายที่รับทราบไปจากสภาบริหารคณะปฏิวัติแล้ว

วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติเกี่ยวกับการควบคุมราคาจำหน่ายปลีกสินค้านม ลงมติชนิด 9% ให้กำหนดราคาขายไม่เกินกระป๋องละ 5.50 บาท และนมประเภทระเหยน้ำให้กำหนดราคาขายไม่เกินกระป๋องละ 3.75 บาท

วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติลงมติรับหลักการให้คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรให้ในปีงบประมาณ 2516 จำนวน 47,790,000 บาท ให้แก่กระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจและการเลี้ยงสัตว์ของกระทรวงมหาดไทย ส่วนเรื่องการเงินให้ติดต่อกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติอนุมัติตามที่ ดร.มาลัย หุวะนันทน์ ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและแผนมหาดไทยเสนอการช่วยเหลือราษฎรในภาวะฝนแล้ง เกี่ยวกับการสร้างงานให้ราษฎรมีงานทำ

วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเสนอไม่ควรมอบอนุญาตให้มีการส่งร่ำข้าวดิบหรืออาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของรำข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศ และไม่ควรมอบอนุญาตให้มีการขยายปริมาณการผลิตของโรงงานที่ตั้งอยู่แล้ว

วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติเห็นชอบโครงการสถาบันประมงน้ำจืด (National Inland Fisheries Institute) ที่จะขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลแคนาดาของกรมประมงสำหรับงบประมาณที่รัฐบาลไทยจะต้องออกสมทบภายในเวลา 5 ปี นั้น สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรให้เป็นปีๆ ไปตามความจำเป็นและตามกำลังเงิน

วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2515 สภาบริหารคณะปฏิวัติมีมติรับหลักการให้การสนับสนุนการส่งเสริมการทำนาครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวซึ่ง สงป.ได้พิจารณาแล้วเห็นควรดังนี้ 1.ควรมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร กษ.รับไปพิจารณาโครงการฯ แทน มท.และให้ กรมการปกครอง มท.และกรมชลประทาน กษ.ให้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด 2.งบประมาณที่จะใช้ดำเนินการให้ ติดต่อก คค. 3.ให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการแล้วแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันภาวะการขาดแคลนข้าวและคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรทราบการรับหลักการ ส่วนการเงินให้สำนักงบประมาณพิจารณาร่วมกับ มท.และ กษ. ก่อนแล้วเสนอสภาบริหารคณะปฏิวัติอีกครั้ง

วันที่ 29 กันยายน 2515 ได้มีการยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 89 ตอนที่ 145 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ให้กรมพัฒนาที่ดินย้ายไปสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 216 ให้ตั้งกรมวิชาการเกษตร โดยการรวมกรมกสิกรรมและกรมการข้าวไว้ด้วยกัน

วันที่ 3 ตุลาคม 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีมติให้มีการดำเนินการร่วมมือกับประเทศสาธารณรัฐเยอรมนี ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคนิคการประมง รวม 5 ข้อ ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการผสมว่าด้วยการประมงทางทะเล ระหว่างไทย-เยอรมนี ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 19-21 มิถุนายน 2515

วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีมติเรื่องราชอาณาจักรลาวขอความช่วยเหลือ เรื่องการจัดซื้อข้าว ว่า “ไม่สามารถยกเว้นค่าภาษีขาออกให้ด้วยได้”

วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จ่ายเงินช่วยเหลือพันธุ์พืชแก่ผู้ประสบภาวะฝนแล้ง ภายในวงเงิน 1 ล้านบาท จากยอดเงิน 5 ล้านบาท

วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2515 ฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตรและคมนาคมได้เสนอสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พิจารณา 1.ไม่ควรสั่งห้ามการนำเข้ากระเทียมในขณะนี้ เพราะกระเทียมส่วนใหญ่อยู่ในมือพ่อค้าคนกลางหมดแล้วประโยชน์จะตกแก่พ่อค้าคนกลางฝ่ายเดียว และจะเป็นการเดือดร้อนแก่ผู้บริโภค 2.ควรแจ้งให้คณะกรรมการพิกัดอัตราศุลกากรทราบข้อเท็จจริง และเสนอความเห็นให้ประเทศเพิ่มอัตราอากรขาเข้าในเดือนพฤศจิกายน โดยเพิ่มอัตราอากรขาเข้าจาก กก.ละ 5 บาท เป็นกก.ละ 7.5 บาท เพื่อให้การคุ้มครองแก่การผลิตและการจำหน่ายกระเทียมในประเทศเห็นชอบตามข้อเสนอของฝ่ายอำนวยการพัฒนาการเกษตรและคมนาคม

วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีมติเรื่องโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน โดยใช้เงินกู้จากสมาคมเพื่อการพัฒนาการระหว่างประเทศ ตามที่ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการเกษตรและคมนาคมเสนอ

วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ประชุมปรึกษาหารือ “ไม่รับพิจารณา” ตามที่เสนอเรื่องการปราบปรามการลักลอบนำยางจากมาเลเซียเข้าประเทศ

วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. และให้ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการเวนคืนที่ดิน

วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2515 สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีมติตามที่ สป. เสนอเรื่องการส่งเสริมการทำนาครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวร่วมกับกรมการปกครอง มท.และกรมส่งเสริมการเกษตรกับกรมชลประทานฯ รวม 3 ข้อคือ 1.เห็นควรมอบเรื่องการส่งเสริมการทำนาครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวของกรมการปกครอง มท.ให้กรมส่งเสริมการเกษตร กษ.รับไปพิจารณาประกอบกับ โครงการของกรมส่งเสริมการเกษตรของจัดทำเป็นโครงการเดียวกัน และให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการตามโครงการนี้ภายในวงเงินไม่เกิน 12.5 ล้านบาท 2.จำนวนเงิน 12.5 ล้านบาท ที่กรมส่งเสริมการเกษตรจะต้องใช้ตามโครงการนี้ เห็นควรอนุมัติให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการติดต่อกับ กค.ขอเบิกจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2516 3. เนื่องจากการส่งเสริมการทำนาครั้งที่ 2 นี้จะต้องรับดำเนินการโดยรับผิดชอบ

หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี จึงเห็นควรอนุมัติให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการดังกล่าวใน 1 และ 2 ข้างต้นไปก่อน แล้วแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันภาวะการขาดแคลนข้าวและคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรทราบต่อไปภายหลัง

วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 กษ.เสนอ สภการบริหารคณะปฏิวัติพิจารณาเกี่ยวกับการเห็นควรรับโอนงานโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวภาคใต้จาก มท. มาเพื่อมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการต่อตั้งแต่วันที่ 2516 เป็นต้นไป เพื่อจะได้ดำเนินการประสานงานกับคณะทำงานของคณะกรรมการเร่งรัดการผลิตและจำหน่ายผลิตผลเกษตรที่สำคัญบางชนิดคณะที่ 4 การส่งเสริมการเกษตรระดับท้องถิ่น เช่นเดียวกับการส่งเสริมทำนาปีละ 2 ครั้ง ส่วนวัสดุ อุปกรณ์ อัตราค่าจ้างต่างๆ กษ.ไม่ขอรับ ลงมติเห็นชอบตามที่ กษ.เสนอ

วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 สภการบริหารคณะปฏิวัติลงมติอนุมัติให้ดำเนินการตามมติของที่ประชุมในข้อ 1,2 ส่วนข้อ 3 ให้เร่งรัดกรมการค้าภายในแสดงตัวเลขต้นทุนข้าวสารชนิด 5% และรายละเอียดมาพิจารณาโดยด่วน

วันที่ 22 ธันวาคม 2515 จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลคณะที่ 32 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อความบางตอนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการเกษตรอันเป็นอาชีพหลักของประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ให้มีประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพโดยจะช่วยเหลือเกษตรกรในด้านวิชาการและช่วยเหลือให้มีตลาดสำหรับจำหน่ายผลิตผลในราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสม”(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 167)

วันที่ 10 มกราคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ข้าวในปี 2516 และให้กระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมมือกันเร่งพิจารณาเพิ่มผลผลิตทางเกษตรอย่างอื่นเพื่อทดแทนข้าว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 10 มกราคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงพาณิชย์กับกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมมือกันควบคุมกวดขันในการควบคุมปริมาณการผลิตน้ำตาลของแต่ละโรงงาน ควรมีมาตรการในการยอมให้ส่งน้ำตาลทรายขาวออกนอก และมีการประสานงานระหว่างกระทรวงให้แน่นแฟ้น เพื่อมิให้เกิดกรณีขาดแคลนน้ำตาล โดยให้หน่วยราชการที่มีหน้าที่โดยตรงต่อการควบคุมราคา เช่นกรมการค้าภายในทั้งที่มีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการขึ้นเฉียบขาดกับพ่อค้าและโรงงานได้ ตามข้อสังเกตของผู้อำนวยการป้องกันและปราบปรามบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม

วันที่ 16 มกราคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างสัญญาซื้อขายน้ำตาลดิบ ระหว่างบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทยกับนายนาkata ผู้จัดการใหญ่ห้างหุ้นส่วนจำกัด นิซโซ-ฮิวาย (ประเทศไทย) จำนวน 3 ล้านเมตริกตัน ตามที่ประธานคณะกรรมการบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทยเสนอ และให้กระทรวงอุตสาหกรรมกับกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณาดำเนินการในรายละเอียดต่อไป

วันที่ 16 มกราคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี รายงานเกี่ยวกับแบบพิมพ์ การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ซึ่งกรมการปกครองเป็นผู้ดำเนินการจัดพิมพ์แบบพิมพ์ เป็นเงิน 161,260 บาท โดยเบิกจ่ายจากยอดเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรปี 2516

วันที่ 30 มกราคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา นโยบายและควบคุมการค้าข้าว ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 30 มกราคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้แต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือ เกษตรกร คณะกรรมการพิจารณานโยบายและควบคุมการค้าข้าว คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อจัดหา ที่ดินให้แก่เกษตรกร คณะอนุกรรมการประสานงานช่วยเหลือเกษตรกร และคณะอนุกรรมการพยุรราคาข้าว รวม 5 คณะได้ ตามที่สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอข้อสังเกต บางประการ ในการที่จะพิจารณาอนุญาตให้มีการตั้งและขยายโรงงานน้ำตาลให้มากขึ้น ว่าจะเหมาะสมและ สอดคล้องกับแผนการผลิตการจำหน่ายต่อไป โดยให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่จำกัดปริมาณการผลิตน้ำตาล ทราย

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแต่งตั้งให้นายวิเชียร วัฒนคุณ อุปทูตผู้รักษา ราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน เป็นผู้แทนอีกผู้หนึ่งในคณะผู้แทนไทยไปเจรจากู้เงิน จำนวน 5 ล้าน เหรียญสหรัฐ สำหรับโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากสมาคม พัฒนาการระหว่างประเทศ ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการไปแล้ว

วันที่ 27 มีนาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ระงับการซื้อขายน้ำตาลทรายระหว่างห้างหุ้นส่วนจำกัด นิซโซ-อิวาย ฯ กับบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด และให้ดำเนินการกับรายอื่นต่อไป

วันที่ 17 เมษายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการขอจัดสรรโควตา น้ำตาลส่งออกมาตรฐาน และการกำหนดราคาขั้นต่ำไว้กับอนุมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้แทนไทยเข้าร่วมในการ ประชุมเรื่องการค้าและการพัฒนาของสหประชาชาติ (UNCTAD) และเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุมของคณะมนตรี น้ำตาลระหว่างประเทศ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการประชุมดังกล่าวได้ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการโครงการทดลองค้นคว้าอบรมและ พัฒนาเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำจืด (กุ้งก้ามกรามและกุ้งนาง) ตามที่กรมประมงเสนอ และให้ดำเนินการตาม ความเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานลุ่มน้ำ เจ้าพระยาตอนบนระยะที่หนึ่ง และโครงการพัฒนาการเกษตรอื่นๆ ให้กระทรวงมหาดไทยให้ความร่วมมือสำหรับ เรื่องการสำรวจวัดและการออกหลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดิน ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ ส่งรายชื่อโครงการที่เห็นควรกู้เงินจาก ไอดีเอ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 8 พฤษภาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกี่ยวกับการจำหน่ายน้ำตาลทรายดิบ จำนวน 50,000 ตัน ให้แก่ฝ่ายมาเลเซียเป็นกรณีพิเศษ เพื่อผลทางการเมืองในกลุ่มอาเซียน ตามที่กระทรวง อุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 3 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เกษตรจังหวัดทุกจังหวัด ผู้ตรวจราชการ กรมส่งเสริมการเกษตร ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง และผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเร่งรัดเพิ่มผลผลิตการเกษตรในภาวะขาดแคลนเป็นกรณีพิเศษ ตามที่กระทรวงมหาดไทย เสนอ

วันที่ 10 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอให้ส่งพันธุ์ข้าว ปลุกออกไปยังราชอาณาจักรลาว

วันที่ 10 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติ อนุมัติการส่งถั่วเหลือง เมล็ดถั่ว และเมล็ดฝ้าย ออกไปนอกราชอาณาจักร ตามที่ กระทรวงพาณิชย์เสนอ สำหรับร่างพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออก ไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่...) พ.ศ.... รับหลักการและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวต่อไป

วันที่ 17 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติให้จำหน่ายปลายข้าวให้แก่รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ เป็นจำนวนหนึ่งหมื่นตัน ก่อน โดยให้สถานเอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทยทำการติดต่อกับ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยตรงต่อไป

วันที่ 17 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับปรุงราคาเนื้อโค-กระบือชำแหละ พร้อมกับ วิธีแก้ปัญหา ให้กระทรวงพาณิชย์รับไปดำเนินการตามที่เสนอ

วันที่ 24 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับเนื้อโค และเนื้อกระบือมีราคา สูงขึ้น เว้นแต่ราคาสูงสุด ขายปลีก เนื้อโค และเนื้อกระบือให้กำหนดไว้ต่ำกว่าราคาสูงสุดที่เสนอมาอย่างละ 1 บาทต่อ 1 กิโลกรัม สำหรับเศษเนื้อให้กำหนดราคาสูงสุดเพิ่มเป็นกิโลกรัมละ 8.00 บาท ส่วนราคาสูงสุด ขายส่งโค กระบือ ชำแหละให้ลดลงจากที่เสนอมานั้นอีก ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ

วันที่ 24 กรกฎาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ควบคุมราคาข้าวทุกชนิด ตามที่ประธาน อนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำข้าวสารออกนอกประเทศเสนอ และให้กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ กตป. มีอำนาจตรวจข้าว และเอกสารต่างๆ ด้วย

วันที่ 7 สิงหาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงพาณิชย์กับสำนักงานคณะกรรมการตรวจ และติดตามผลการปฏิบัติ ราชการร่วมกันพิจารณาเรื่อง รัฐบาลลาวขอซื้อข้าวจากไทย แล้วเสนอมาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

วันที่ 14 สิงหาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับสาสน์จากนายกรัฐมนตรีลาวขอซื้อข้าวจาก ไทย และอุปสรรคในการนำข้าวออกของ USAID ที่อำเภอมุกดาหาร โดยให้ตอบสาสน์ของนายกรัฐมนตรี ลาวไปตามที่ได้มีการหารือกันในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี และให้แจ้งเพิ่มเติมด้วยว่าการนำข้าวออกของ USAID นั้น ขอให้แจ้งล่วงหน้า เพื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยจะได้มีเวลาทบทวนกับทาง USAID ด้วย

วันที่ 14 สิงหาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอการ ส่งปลายข้าวและข้าวนี้ ออกไปจำหน่ายให้แก่ต่างประเทศน่าจะพิจารณาให้ลำดับความสำคัญแก่ ประเทศอาเซียน เป็นกรณีพิเศษ

วันที่ 21 สิงหาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่อง ภาวะการค้าข้าวภายหลังการควบคุมราคาข้าว (ตามประกาศฉบับแรกที่ 61 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2516 และฉบับต่อมาที่ 64 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2516) ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ

วันที่ 21 สิงหาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการจัดซื้อกระดากจากบังคลาเทศ โดยมอบให้หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่อง ส่วนเรื่องการขายข้าวให้บังคลาเทศให้กระทรวงพาณิชย์กับสำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการร่วมกันดำเนินการ

วันที่ 4 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่ พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร รองเลขาธิการ ก.ต.ป. เสนอให้ขายน้ำตาลทรายตามข้อเสนอของผู้บัญชาการกองทัพบก ภาคที่ 3 และผู้ว่าราชการจังหวัดพระตะบอง สำหรับการซื้อขายให้ดำเนินการตามวิธีการของทางราชการ

วันที่ 4 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติขายข้าวให้รัฐบาลบรูไน โดยให้ส่งมอบข้าวขาว 100% ชั้น 2 ให้ในเดือนสิงหาคม 2516 จำนวน 1,646.3 ตัน และขายเพิ่มเติมให้อีก 3,753.7 ตัน โดยให้ถือราคาตามราคาข้าวที่มีการซื้อขายกันในตลาดต่างประเทศ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา ทั้งนี้ไม่อาจถือราคาขายตามข้อตกลงเดิมได้ เนื่องจากภาวะตลาดการค้าข้าวไม่แน่นอน ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 11 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ประเทศไทยขายข้าวแก่รัฐบาลเขมรได้ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ คือ งวดแรกข้าว เอวันเลิศ (A.1.Super) 10,000 ตัน ในราคาตันละ 350 เหรียญ กับเอวันพิเศษ (A.1.Special) 2,500 ตัน ในราคาตันละ 340 เหรียญ โดยให้เป็นการขายระบบราชการต่อราชการ และองค์การคลังสินค้าเป็นผู้ดำเนินการเช่นเคยปฏิบัติมา ส่วนงวดที่สองให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่าจะขายให้ได้อย่างไร และให้เจรจากับรัฐบาลเขมรในเรื่องการประมงกับการค้าไม้โดยมอบให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับเรื่องการเปิดสถานกงสุลในเขมรในขั้นนี้ ให้กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาจัดตั้งสถานกงสุลขึ้นที่โพลิน เกะกง และกัมปงโสม ส่วนที่พระตะบอง ให้รอไว้ก่อน

วันที่ 11 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอให้ส่งข้าวคุณภาพดีไปยังตลาดฮ่องกงและสิงคโปร์ แห่งละ 1,000 ตัน สำหรับตลาดฮ่องกงควรกำหนดให้ขายเฉพาะผู้ที่ซื้อข้าวไทยใน 6 เดือนแรกของปีนี้เต็ม 100% ของโควตานำเข้า ส่วนในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน 2516 หากสถานการณ์ข้าวคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นเห็นควรส่งออกมากกว่าเดือนละ 1,000 ตัน และควรพิจารณาส่งข้าวขาว 15% (ชนิดเมล็ดเล็ก) ออกไปจำหน่ายเพิ่มเติมอีก

วันที่ 18 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการส่งข้าวออกไปจำหน่ายยังฮ่องกง และสิงคโปร์ โดยให้เพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2516 โดยอนุมัติให้ส่งต้นข้าวไปจำหน่ายยังตลาดฮ่องกงและสิงคโปร์ในเดือนกันยายน 2516 คือ ตลาดฮ่องกง ข้าวสุรินทร์เมล็ดเล็ก ชนิด 15% จำนวน 5,000 ตัน ตลาดสิงคโปร์ ข้าวขาวชนิด 100% จำนวน 1,000 ตัน ข้าวสองจำนวนนี้ให้ตัดออกจากโควตาปลายข้าวซึ่งอนุมัติไปแล้ว และให้เก็บพรีเมียมในอัตรา ดังนี้ ข้าวสุรินทร์เมล็ดเล็กเก็บพรีเมียม ตันละ 1,400 บาท และข้าวขาวชนิด 100% เก็บพรีเมียม ตันละ 5,000 บาท อัตราพรีเมียมดังกล่าวนี้ให้ใช้ทั้งตลาดฮ่องกงและสิงคโปร์

วันที่ 18 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ประเทศไทยขยายข้าวหนึ่งชนิด 15% ให้รัฐบาลศรีลังกาเป็นจำนวน 5,000 ตัน เพื่อเป็นการแสดงอหยาศัยไมตรีระหว่างที่ประเทศนั้นต้องประสบภาวะคับขัน และร้องขอมาตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 18 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการกำหนดสูตรเพื่อใช้ในการคำนวณค่าพรีเมียมข้าว โดยให้ใช้อัตราพรีเมียมข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เปลี่ยนแปลงใหม่ได้ เว้นแต่พรีเมียมข้าวชนิด 100% ให้เก็บเมตริกตันละ 5,000 บาท

วันที่ 25 กันยายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์จัดหาข้าว เพื่อส่งมอบให้แก่ โครงการอาหารโลกและให้ยกเว้นค่าพรีเมียมและข้าวสำรอง

วันที่ 2 ตุลาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกี่ยวกับการประเมินภาวะน้ำตาลทราย ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ได้ประเมินภาวะน้ำตาลในประเทศแล้วเห็นว่า น้ำตาลทรายดิบมีปริมาณเพียงพอสำหรับบริโภคไปจนถึงเดือนพฤศจิกายน 2516 ซึ่งจะเริ่มผลิตน้ำตาลฤดูใหม่ ตามที่ กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 2 ตุลาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการตั้งหรือขยายโรงงานทอกระสอบและผลิตภัณฑ์ปอเพิ่มขึ้น โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาว่าจะควรให้เพิ่มขึ้นอีกเท่าใดตามความเหมาะสมแก่เหตุการณ์ เพื่อประโยชน์แก่เกษตรกรที่จะได้มีช่องทางขยายการปลูกและการขยายกิจการอุตสาหกรรมส่งออกประเภทนี้ อันเป็นผลดีแก่การเศรษฐกิจของประเทศ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 9 ตุลาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้กรมส่งเสริมการเกษตรใช้จ่ายเงินค่าพันธุ์พืช จำนวน 5 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อพันธุ์พืชช่วยเหลือราษฎรที่ประสบอุทกภัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ 9 ตุลาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมรายงานเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายน้ำตาลทรายดิบระยะยาวของบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งได้ทำสัญญาซื้อขายน้ำตาลทรายดิบกับผู้ซื้อในต่างประเทศแล้ว และพร้อมกันนี้กระทรวงอุตสาหกรรมได้เชิญเจ้าของและผู้จัดการโรงงานน้ำตาลมาลงนามในสัญญาผลิตน้ำตาลทรายดิบให้แก่ทางราชการเพื่อเป็นการปฏิบัติตามข้อผูกพันที่ฝ่ายไทยได้ทำไว้กับผู้ซื้อในต่างประเทศ และให้แจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เริ่มต้นบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2516 ได้แถลงนโยบายรัฐบาล คณะที่ 33 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตรว่า

“รัฐบาลนี้จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตเกษตร เพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในและภายนอกประเทศรวมทั้งผลิตผลประเภทอาหารเพื่อช่วยลดค่าครองชีพของประชาชน ทั้งนี้ด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรทั้งในด้านวิชาการและปัจจัยด้านการผลิตและการตลาด สำหรับจำหน่ายผลิตผลในราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสม เพื่อเพิ่มรายได้และระดับการครองชีพให้แก่เกษตรกร ”
(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 171-172)

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ปรับราคาน้ำมันตามที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อศึกษาสถานการณ์น้ำมันเสนอ และให้เพิ่มอัตราภาษีสำหรับน้ำมันเบนซินทั้งชนิดพิเศษและชนิดธรรมดา โดยให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการต่อไปโดยด่วน ให้ปรับราคาขายปลีกให้มีผลบังคับ ตั้งแต่วันที่ 14 พฤศจิกายน 2516 และให้ออกแถลงการณ์รัฐบาล ในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2516 เพื่อชี้แจงแก่ประชาชนให้ทราบถึงสถานการณ์น้ำมัน

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ต่อไปเมื่อมีเรื่องยูเอสเดลาเวนขอซื้อข้าว เพื่อส่งไปช่วยเหลือลาวมาอีก ก็มอบให้กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่องพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องเสนอมายังคณะรัฐมนตรี

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการที่จะจำหน่ายข้าวขาวชนิด 5% แก่รัฐบาลคูเวต และจำหน่ายข้าวหนึ่งกับซีเมนต์แก่รัฐบาลซาอุดีอาระเบีย สำหรับปริมาณข้าวที่จะจำหน่ายให้แก่รัฐบาลทั้งสอง และกำหนดเวลาส่งมอบให้กระทรวงการต่างประเทศติดต่อในรายละเอียดกับกระทรวงพาณิชย์ ส่วนการจัดเรือขนส่งข้าวและซีเมนต์ ให้กระทรวงคมนาคมรับไปติดต่อกับองค์การ ร.ส.พ. ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 11 ธันวาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการการควบคุมการส่งปฏิกิริยาออกซิเจนไปออกซิเจนออกซิเจน และให้ส่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นการด่วน ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 11 ธันวาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการพัฒนาเกษตรชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไปได้ ตามมติคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการพิจารณาก่อนหน้ากับต่างประเทศ

วันที่ 11 ธันวาคม 2516 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในการเข้าเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ และอนุมัติให้แต่งตั้งคณะผู้แทนไปร่วมประชุมฯ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 8 มกราคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งมติของที่ประชุมสมัชชาผู้ว่าราชการจังหวัด และเกษตรจังหวัดทั่วราชอาณาจักร ให้กระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง รับไปพิจารณา และอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามผลงาน และรายงานผลปฏิบัติต่อรัฐบาลทุกระยะ ได้ตามที่เสนอ โดยให้แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และรองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (ฝ่ายวิชาการ) เป็นกรรมการเพิ่มขึ้น

วันที่ 15 มกราคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแต่งตั้ง นายเถลิง ดำรงนาวาสวัสดิ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการพิเศษเพื่อศึกษาสถานการณ์น้ำมันเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นอีก 1 ท่าน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 29 มกราคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการเตรียมการพยุรราคาข้าวเปลือกการจัดหาปุ๋ยจากต่างประเทศ มาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร ตามข้อ 1 และข้อ 3 รับหลักการให้มีการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานกองทุนอาหารสัตว์ การพิจารณาจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร การปรึกษา

มาตรการที่จะจัดตั้งตลาดกลางเพื่อเกษตรกร การจัดประชุมผู้แทนสภาผู้แทนสถาบันเกษตรกร ระดับชาติ ตามข้อ 2,4,5 และ 6 และในการจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยใช้เงินพรีเมียมข้าวสมทบ ตามข้อ 4 นั้น สำหรับ เงินพรีเมียมข้าวให้ใช้สงเคราะห์เฉพาะชาวนาเท่านั้น อนุมัติการจัดสรรเงินช่วยเหลือเกษตรกร ให้แก่ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรภายในวงเงิน 83.58 ล้านบาท ตามข้อ 7 และให้จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงานเกษตรแฟร์ ภายในวงเงิน 6 แสนบาท เพิ่มขึ้นด้วย ส่วนข้อเสนอที่ให้องค์การคลังสินค้ารับส่งเงิน ยืม จำนวน 50 ล้านบาท คืนงบเงินหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรนั้น ให้รอการสอบเรื่องนี้ให้เป็นการ แน่นนอนก่อน และอนุมัติให้แต่งตั้งอธิบดีกรมบัญชีกลาง และหัวหน้ากองเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรฯ เป็นกรรมการในคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรขึ้นตามที่เสนอ

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้เสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกร(โดยมีเหตุผลเพื่อให้เกษตรกรได้มีที่ดินของตนเองสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ฐานะในทางเศรษฐกิจของประเทศและของเกษตรกรมั่นคงขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้เสนอไปยัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติประชุมปรึกษาต่อไปแล้ว

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติว่าเรื่องน้ำมันสำหรับเรือประมง ทางราชการได้ ดำเนินการช่วยเหลืออยู่แล้ว ปลาปน ระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม 2517 อนุญาตให้ส่งออกเดือนละ 2,040 ตัน แต่สมาคมผู้ค้าสัตว์น้ำไทยต้องรับรองว่า จะมีปลาปนเพียงพอสำหรับใช้ภายในประเทศ ส่วน ราคาจำหน่ายปลาปน ภายในประเทศให้เป็นไปตามราคาตลาด ทั้งนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับ ศึกษาและสำรวจปริมาณความต้องการปลาปนภายในประเทศ เพื่อใช้กำหนดมาตรการแก้ไขเป็นการถาวร ต่อไป และเรื่องการขอลดอากรขาเข้าสำหรับเครื่องยนต์และอุปกรณ์การประมง ให้สมาคมการประมงแห่ง ประเทศไทยเสนอรายละเอียดให้คณะกรรมการพิทักษ์อัตราศุลกากรพิจารณาก่อน

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ รายงานผลการพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายการจำหน่ายปุ๋ยและค่าใช้จ่ายในการทำครั้งที่ 2 และให้ ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ ในข้อ 2 และข้อ 3 สำหรับหน่วยงานที่ดำเนินการตามข้อ 2 ให้เปลี่ยนเป็นชุมนุมสหกรณ์ฯ

วันที่ 5 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ สำนักงบประมาณ ร่วมกันพิจารณาตามที่กระทรวงกลาโหมขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อผลิตอาหาร สัตว์และเก็บพืชไร่ เพื่อช่วยเหลือประชาชนเป็นเงิน 20 ล้านบาท ให้แก่กองอำนวยการกลาง รักษาความ ปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง) กองบัญชาการทหารสูงสุด

วันที่ 5 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้ออก แลกเปลี่ยนเรื่องการช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ราคาข้าวเปลือก การซื้อข้าวจากชาวนา การส่ง ข้าวไปต่างประเทศ ฯลฯ

วันที่ 5 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดหาปุ๋ย จำนวน 20,000 ตัน ให้แก่เกษตรกรในวงเงิน 90 ล้านบาท ว่าเนื่องจากเรื่องปุ๋ยช่วยเหลือชาวนามีความสำคัญมาก จึงอนุมัติให้ดำเนินการ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอในวิธีที่ 2

วันที่ 5 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกันพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติขึ้น สำหรับคณะกรรมการให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ และรองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ

วันที่ 5 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้ชี้แจงร่างพระราชบัญญัตินี้ในสภาบันิติบัญญัติแห่งชาติอีกท่านหนึ่งด้วย

วันที่ 12 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ออกคำแถลงเพื่อชี้แจงให้ประชาชนทราบการแก้ไขปัญหาข้าวสารมีราคาแพง โดยให้กระทรวงพาณิชย์นำข้าวสารสำรองออกมาจำหน่ายแก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มจำนวนร้านค้าย่อย เพิ่มปริมาณข้าวสารให้แก่ร้านค้าย่อย จัดตั้งหน่วยจำหน่ายข้าวสารเคลื่อนที่ และส่งข้าวไปจำหน่ายในต่างจังหวัดเพิ่มขึ้น

วันที่ 12 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดมาตรการการช่วยเหลือแก้ไขความเดือดร้อนแก่ชาวประมง โดยให้ยกเลิกการกำหนดโควต้าส่งออกปลาไปจำหน่ายต่างประเทศ และอนุญาตให้ส่งออกได้โดยดี ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังพิจารณากำหนดอัตราอากรขาออกสำหรับปลาน้ำขึ้นเป็นการด่วน

วันที่ 12 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการเจรจาข้าว น้ำมัน กับซาอุดีอาระเบีย ว่ามิได้มีการแยกการเจรจาแต่ละประการใด และในที่สุดฝ่ายซาอุดีอาระเบียก็รับที่จะนำข้อเสนอของฝ่ายไทยไปพิจารณาและแจ้งผลให้ฝ่ายไทยทราบต่อไป ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 12 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรับไปพิจารณาจัดทำหนังสือตอบตามที่ได้รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เรื่องสาธารณรัฐศรีลังกาขอซื้อข้าว และน้ำตาลทรายขาว หรือน้ำตาลดิบ เพื่อนำไปถลุงเตกกาลวันขึ้นปีใหม่ในกลางเดือนเมษายน 2517

วันที่ 12 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนโยบายเกี่ยวกับการส่งน้ำตาลทรายขาวออกไปจำหน่ายในต่างประเทศในฤดูการผลิตปัจจุบัน ให้ผลิตน้ำตาลทรายเท่าที่เพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ รวมทั้งปริมาณสำรองเผื่อขาด ส่วนที่เหลือให้ผลิตเป็นน้ำตาลทรายดิบเพื่อส่งออกเพราะได้ราคาดี ในฤดูปีปัจจุบันไม่มีการอนุญาตให้ส่งน้ำตาลทรายขาวออกนอกประเทศ เว้นแต่น้ำตาลทรายขาวฤดูเก่าที่ฝ่ายไทยตกลงจะขายให้สาธารณรัฐแซมเบียตามมติคณะรัฐมนตรีชุดก่อน แต่หากรัฐบาลแซมเบียมีความต้องการให้ปฏิบัติการเป็นไปตามหลักการและเงื่อนไขต่างๆ ของกระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 19 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจำหน่ายข้าวสารราคาถูกในสัปดาห์ที่แล้ว และมาตรการที่จะดำเนินต่อไปในสัปดาห์นี้คือ เพิ่มปริมาณข้าวสารในร้านค้าย่อย เพิ่มรถส่งข้าวสาร เพิ่มหน่วยจ่ายข้าวสาร จัดรถเร่ขายไปตามจุดต่างๆ เพิ่มการจำหน่ายข้าวในเขตต่างๆ จำหน่ายข้าวสารในหน่วยอื่นๆ และต่างจังหวัด ใช้คนคุมรถและร้านค้าย่อยขอความร่วมมือจากตำรวจตั้งศูนย์ปฏิบัติการ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 19 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการปันส่วนน้ำมันให้แก่ชาวประมง เห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เรื่อง ขอยกเว้นหรือลดภาษีน้ำมันให้แก่ชาวประมงยังไม่สมควรยกเว้นหรือลดภาษีให้ เรื่องการลดภาษีขาเข้าแก่อุปกรณ์และเครื่องมือการประมงคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ตราพระราชกฤษฎีกาลดภาษีการค้าให้ตามข้อเสนอของกระทรวงการคลังแล้ว และเรื่องการลดค่านายหน้าสำหรับแพปลาให้รอไว้ก่อน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 19 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกพระราชกฤษฎีกาลดภาษีการค้าสำหรับเครื่องมือเครื่องใช้ในการประมง 6 ประเภท จาก 7% ลงเหลือ 1.5% ตามที่กระทรวงการคลังเสนอและให้พิจารณาลดภาษีการค้าแก่เครื่องยนต์เหว อวน ที่ใช้ในการประมงด้วย การกำหนดอัตราอากรขาออกสำหรับปลาป่นที่จะเปิดให้ส่งออกให้ตราเป็นพระราชกำหนดดังนี้ ราคาส่งออกไม่เกินกิโลกรัมละ 8 บาท ไม่เก็บอากรขาออก ราคาส่งออกเกินกิโลกรัมละ 8 บาทถึงกิโลกรัมละ 10 บาท เก็บอากรขาออกในอัตรา 50% เฉพาะส่วนราคาที่เกิดขึ้นกิโลกรัมละ 8 บาท ราคาส่งออกกิโลกรัมละ 10 บาทขึ้นไป เก็บอากรขาออกในอัตรา 75% เฉพาะส่วนราคาที่เกิดขึ้นกิโลกรัมละ 10 บาท

วันที่ 19 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติสนับสนุนโครงการผลิตอาหารสัตว์และเก็บพืชไร่ เพื่อช่วยเหลือประชาชนและเห็นควรจัดสรรตั้งงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยจำนวน 20 ล้านบาท ในงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ 2517 ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ

วันที่ 26 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ แลงการณ์สถานการณ์แก้ไขปัญหาการค้าข้าวทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในวันที่ 22 มีนาคม 2517 เวลา 20.00 น

วันที่ 26 มีนาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่ประธานกรรมการสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยเสนอดังนี้ 1. เห็นควรจัดสรรน้ำมันให้แก่ชาวประมงเดือนละ 40 ล้านลิตรไปตามเดิมก่อน แต่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด 23 จังหวัดชายทะเลพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อควบคุมจัดสรรน้ำมันให้ถึงมือชาวประมงอย่างแท้จริงโดยให้องค์การเชื้อเพลิงให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการดังกล่าว 2. เรื่องการขอให้ยกเว้นภาษีน้ำมันแก่ชาวประมง รัฐบาลไม่สามารถพิจารณายกเว้นให้เฉพาะกิจการประมงได้ 3. เรื่องการขอให้ลดภาษีอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับเครื่องอุปกรณ์การประมง 7 ชนิด ให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาเป็นการด่วน และเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งในวันอังคารที่ 2 เมษายน 2517 4. เรื่องการขอโควต้าส่งปลาป่นออกนอกประเทศเดือนละ 6,000 ตัน โดยยกเว้นอากรขาออกทั้งหมด เห็นสมควรให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2517 และตามที่ได้ตราพระราชกำหนดพิกัดอัตราอากรขาออกสำหรับปลาป่นขึ้นแล้วรับทราบเรื่องการแก้ไขปัญหาน้ำมันขาดแคลนภายในประเทศตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 2 เมษายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราภาษีอากร (ฉบับที่ 51) พ.ศ. 2517 (ลดอัตราภาษีการค้าสำหรับเครื่องมือเครื่องใช้ในการประมงบางประเภท) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

วันที่ 30 เมษายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาอนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานผลิตปุ๋ยหรือผสมปุ๋ยขึ้นอีก โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นโครงการซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผลิตภัณฑ์ของโรงงานผลิตหรือผสมปุ๋ย จำต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่ทางราชการกำหนดตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 7 พฤษภาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาการช่วยเหลือชาวนาให้ได้เช่าที่นาเดิมประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการและเจ้าของเรื่องกรรมการ 4 ท่าน กรรมการและเลขานุการอีก 1 ท่าน เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้เป็นการด่วนที่สุดตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 7 พฤษภาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์กับกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกันพิจารณารายงานผลการเจรจาขอซื้อปุ๋ยยูเรีย และปุ๋ยร็อคฟอสเฟตจากกลุ่มประเทศอาหรับเป็นการด่วน

ปลายเดือนพฤษภาคม ปี 2517 มีชาวนาในอำเภอท่าตะโก อำเภอหนองบัว และอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ประมาณ 50 คน เดินทางมาร้องเรียนต่อ นาย สัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี ที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับที่ดินทำกิน เนื่องจากถูกนายทุนข่มขู่และบุกรุกเพื่อยึดที่ดินที่ได้ขายขาดมาไว้แล้วเป็นเวลานานกลับคืน (สยามรัฐ, 27 พฤษภาคม 2517)

วันที่ 4 มิถุนายน 2517 นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งที่ สสร 32/2517 โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 17 แห่งธรรมนูญการปกครองเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ชาวนาที่เดือดร้อนจากเจ้าของที่นาและนายทุน โดยให้คณะกรรมการที่ตั้งขึ้น เสร็จทำความเข้าใจความตกลงระหว่างเจ้าของที่ดินกับชาวไร่ชาวนา

ต่อมา วันที่ 7 มิถุนายน 2517 นายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 34 ต่อสภานิติบัญญัติ มีข้อความบางตอนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“ จะจัดที่ดินทำกินให้ชาวไร่ ชาวนาที่เดือดร้อน ให้ได้รับความเป็นธรรมโดยรวดเร็ว จะวางรากฐานและแนวทางปฏิบัติในการปฏิรูประบบการศึกษาและการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ”
(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 181, 184)

“จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น โดยจะดำเนินการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกรให้เป็นพลังทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร การส่งเสริมเกษตรกรด้านการผลิตและจำหน่าย ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จะส่งเสริมการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรมทั้งนี้โดยไม่ก่อให้เกิดการขาดแคลนภายในประเทศ”(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 175)

วันที่ 11 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาปุ๋ยให้แก่เกษตรกรในฤดู การผลิต 2517/2518 โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานคณะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ เสนอ ทั้งนี้ให้เพิ่มรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายเถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์) เป็นรองประธานกรรมการ สำหรับกรรมการหมายเลข 3 ให้เปลี่ยนเป็น รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายจร จุฑารัตนกุล)

วันที่ 11 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้เชิญ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 11 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเรื่องรัฐบาลลาวอนุญาตให้พ่อค้าส่ง ข้าวไปจำหน่ายต่างประเทศ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้แจ้งข้อสังเกตของรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย ให้กระทรวงพาณิชย์ทราบด้วย

วันที่ 18 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในหลักการและอนุมัติให้กระทรวง พาณิชยดำเนินการเรียกเก็บพรีเมียสำหรับการส่งน้ำตาลทรายออกนอกราชอาณาจักร ตามที่ กระทรวงการคลังเสนอ ส่วนเงินที่เก็บได้ให้นำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนที่จะจัดสรรไปใช้เพื่อ เกษตรกรอย่างไร ให้กระทรวงการคลังเชิญผู้แทนสำนักงานประมาณ และกระทรวงที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณาต่อไป

วันที่ 18 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการหารือราชการระหว่าง ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับนายวิลเลียม อาร์ คินเนอร์ เอกอัครราชทูตอเมริกันประจำ ประเทศไทย ตามที่เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 24 มิถุนายน 2517 ชาวนาได้เดินขบวนเรียกร้องอีกครั้งหนึ่งว่าให้พิจารณาความช่วยเหลือ เสียใหม่เพราะการแก้ไขโดยใช้มาตรา 17 ดังกล่าวแล้วยังมิบรรลุผล ต่อมาในวันที่ 29 มิถุนายน 2517 สถาบันนิสิตนักศึกษาธรรม 9 แห่งร่วมกับตัวแทนชาวนา นำข้อมูลเสนอนายกรัฐมนตรีให้รัฐบาลช่วยเหลือ รวม 6 ข้อ (มหาชนรายสัปดาห์ 6 ธันวาคม 2517)

วันที่ 25 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการอนุมัติในหลักการและแนวทาง สำหรับการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาการประมงระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเวียดนาม ซึ่งรัฐบาลเวียดนามพร้อม ที่จะให้มีการประชุมสองฝ่าย ณ กรุงไซ่งอนในปลายเดือนมิถุนายน โดยส่งคณะผู้แทนไทยจำนวน 9 นาย โดยมีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะไปเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศ เสนอ ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงานประมาณ

วันที่ 25 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดเก็บพรีเมียข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวตาม อัตราที่ใช้กันอยู่ก่อนที่จะมีการปรับปรุงครั้งสุดท้าย และให้พิจารณาลดอัตราอากรขาออกสำหรับข้าว และ ผลิตภัณฑ์ข้าวลงตามความเหมาะสม

วันที่ 2 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดซื้อปุ๋ยจำนวน 10,000 ตัน โดยวิธีพิเศษ จากบริษัทปุ๋ยเคมีได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนเงินค่าใช้จ่ายให้ยืมเงินสลากกินแบ่ง รัฐบาลมาจัดซื้อ เป็นจำนวน 50 ล้านบาท โดยให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับเงินใช้คืนจากกองทุน สงเคราะห์เกษตรกรเมื่อมีการจัดตั้งขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ทั้งนี้ มอบให้คณะกรรมการจัดหาปุ๋ยให้แก่เกษตรกรในฤดูการผลิต 2517/2518 และองค์การคลังสินค้าร่วมกัน เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการต่อไป

วันที่ 2 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้นำเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร รายการค่าซื้อที่ดินซึ่งมีอยู่ 35 ล้านบาท และอยู่ในความควบคุมของกรมส่งเสริมสหกรณ์มาจัดซื้อที่ดินหรือปรับปรุงที่ดิน เพื่อช่วยให้ชาวนาได้มีที่ทำกิน อันเป็นภาวะเดือดร้อนของชาวนาอยู่ในขณะนี้ ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ

วันที่ 2 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีรับหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นการด่วน โดยให้ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปร่วมพิจารณาด้วย กับให้เพิ่มข้อความในมาตรา 11 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้ประกาศด้วย

วันที่ 2 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการเงินกู้จากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพื่อโครงการสินเชื่อการเกษตรตามมติของคณะอนุกรรมการพิจารณาการก่อหนี้กับต่างประเทศเสนอ

วันที่ 9 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเกี่ยวกับเรื่องการจัดที่ดินเพื่อช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ รวม 2 ประการ ตามที่ประธานกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่เสนอ

วันที่ 9 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเสนอขออนุมัติงบประมาณให้อาสาสมัครที่เข้าปฏิบัติการในท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือชาวนาว่า เรื่องนี้ไม่ตรงกับหลักการของโครงการศูนย์ส่งเสริมการเผยแพร่ประชาธิปไตย

วันที่ 11 กรกฎาคม 2517 นายไข่ วังตระกูล ตัวแทนชาวนาจังหวัดพิษณุโลกได้เข้าพบ ดร. ประkob หุตะสิงห์ รองนายกรัฐมนตรี แจ้งให้ทราบว่าขณะนั้นชาวนาถูกนายทุนและเจ้าของที่ดินฟ้องร้องไปแล้ว 20 ราย ในเขตอำเภอวังทอง และบางกระทุ่ม ขอให้รัฐบาลดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเร่งรีบ (ประชาธิปไตย วันเสาร์ที่ 13 กรกฎาคม 2517)

วันที่ 16 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับการที่ศูนย์กลางเกษตรกรแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือเวียนเกษตรกรในหลายจังหวัดทั่วราชอาณาจักร ชักชวนให้มีการเดินขบวนมายังสนามหลวงในวันที่ 29 กรกฎาคม 2517

วันที่ 16 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเรื่องการจัดซื้อปุ๋ยให้แก่เกษตรกร ก็ให้ซื้อปุ๋ยจากบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด ในราคาไม่เกินตันละ 5,000 บาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2517 ได้ สำหรับข้อ 4 ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย ส่วนข้อ 5 ให้ติดต่อทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณว่าจะสามารถใช้จ่ายจากเงินงบใด

วันที่ 16 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้กองทุนพิเศษเพื่อส่งเสริมการเกษตรซึ่งเป็นเงินของรัฐฝากไว้ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้แก่สถาบันเกษตรกรที่เดือดร้อนเนื่องจากกู้เงินยืมเงินจากนายทุนไม่ได้สำหรับฤดูกาลผลิตนี้ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงการคลังพิจารณากำหนดระเบียบปฏิบัติรวมทั้งการตรวจสอบด้วย ทั้งนี้ ให้อาศัยเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ อนึ่ง ให้พยายามชักจูงให้ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทร่วมด้วย ในด้านการเงิน

วันที่ 16 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ ตามที่ประธานกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่เสนอ และเห็นชอบด้วยตามข้อเสนอของประธานกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ ที่เห็นควรยุติการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามคำสั่งที่ สสร. 32/2517 โดยมอบให้คณะกรรมการสอบสวนตามคำร้องของราษฎรขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับเรื่องนี้สืบไปดำเนินการต่อไป

วันที่ 16 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเรื่องการช่วยเหลือราษฎรประสบภาวะฝนแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 16 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้ดำเนินการตามนโยบายในการปรับปรุงหนองบึงต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 23 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการต่างๆ ในการช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้ง และอนุมัติให้ช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภาวะฝนแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 23 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เกี่ยวกับโครงการหน่วยเครื่องจักรกลเกษตร ของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยให้ดำเนินการเป็นขั้นๆ ตามความจำเป็นและติดตามผลงานและปรับปรุงโครงการตามความเหมาะสมและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 23 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เป็นการด่วน โดยแก้ไขมาตรา 18 (4) กับขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาโดยกรมการเดิมสภาด้วย

วันที่ 23 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแก้ไขแล้ว และให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปได้ และรับทราบข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

วันที่ 23 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นการด่วน โดยให้เชิญผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาร่วมพิจารณา ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงการเพาะปลูกพืชอย่างอื่นด้วย

วันที่ 30 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา และอนุมัติในหลักการให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำสัญญาเช่าที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย เนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ โดยจะได้ตกลงกับการรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณารายละเอียดการเช่าสถานที่ต่อไป สำหรับการเก็บค่าเช่าสถานที่จากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในอัตรา 5% ของอัตราที่การรถไฟแห่งประเทศไทยเคยกำหนดนั้น

มอบให้กระทรวงคมนาคมรับไปขอรับการรถไฟแห่งประเทศไทย พิจารณาลดค่าเช่าลงให้ต่ำที่สุด คือ ในระยะ 5 ปีแรก ควรเก็บค่าเช่าปีละ 2 แสนบาท เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการช่วยเหลือเกษตรกร และช่วยลดค่าครองชีพของประชาชนซึ่งเป็นนโยบายใหญ่ของรัฐบาล สำหรับค่าเช่าที่ดิน 5 ปีแรก ให้จ่าย จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 30 กรกฎาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรให้กับโครงการต่างๆ รวม 6 โครงการ วงเงิน 19,918,000 บาท และอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ขอ ตั้งงบประมาณชดเชยในการขาดทุนจากการรับซื้อข้าวเปลือกพุงราคาของคณะกรรมการสำรองข้าวในฤดูกาลผลิต 2514/2515 ในวงเงิน 13.62 ล้านบาท จากงบประมาณแผ่นดิน ตามที่ประธานกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรเสนอ

วันที่ 6 สิงหาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์ช่วยเหลือเกษตรกรซึ่งตามหลักการตั้งกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะใช้เงินจากกองทุนได้เฉพาะเพื่อการผลิตและจำหน่ายผลิตผลเกษตรเร่งรัด เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง เป็นต้น ฉะนั้น จึงควรสงวนกองทุนนี้ไว้ใช้ตามหลักการเดิม และเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องนี้ ธนาคารฯ ยินยอมให้ใช้เงินทุนของธนาคารฯเอง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนการดำเนินงานดังกล่าวใช้เงินทุนปกติของธนาคารฯ รวมทั้งการรับเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ในอัตราดอกเบี้ย อันสมควร โดยธนาคารฯ รับผิดชอบเอง

วันที่ 27 สิงหาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติว่าการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายสำหรับฤดูกาลผลิตปี 2517-2518 ให้คงถือปฏิบัติตามนโยบายเดิม ส่วนการทบทวนสัญญาระยะยาวมอบให้คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการโดยให้ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของเรื่อง

วันที่ 27 สิงหาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้มอบรายงานเรื่องรัฐบาลศรีลังกาขอซื้อ น้ำตาลทราย ให้คณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายรับไปพิจารณา

วันที่ 17 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีได้มอบให้ รองนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเถลิง ดำรงนาวาสวัสดิ์) ร่วมกันชี้แจงให้ ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่ดินให้เป็นที่เข้าใจในรายการพบประชาชนคืนวันที่ 18 กันยายน 2517 ด้วย

วันที่ 17 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการนโยบายในการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม และมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณายกร่างกฎหมายในเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามที่ได้รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 17 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว และให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปได้

วันที่ 17 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลังรับเรื่องการให้สัมปทานทำไม้ไผ่แก่บริษัท วนภัณฑ์ จำกัด (บริษัท เยื่อไทย จำกัด) เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายไปร่วมกันพิจารณา โดยมีหลักการว่าสมควรให้มีโรงงานผลิตเยื่อกระดาษแต่ต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ราษฎรที่ประกอบอาชีพนี้

วันที่ 18 กันยายน 2517 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 155

วันที่ 24 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 24 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับการกำหนดประเภทผลิตผลเกษตรกรรมที่ผู้ส่งออกต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออก และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกพร้อมกับกำหนดระเบียบการเก็บและวิธีการชำระค่าธรรมเนียมการส่งออกซึ่งข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าวและน้ำตาลทรายขึ้นไว้ โดยถือตามอัตราและวิธีการเรียกเก็บค่าพรีเมียมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 24 กันยายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วและให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วนต่อไปได้

วันที่ 1 ตุลาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ปรับปรุงราคาควบคุมเนื้อสุกร โค และกระบือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ กับอนุมัติให้บริษัทสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด มีอำนาจค้าสุกรและรับซื้อสุกรมีชีวิตเพิ่มขึ้นได้ด้วย

วันที่ 7 ตุลาคม 2517 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 69 หมวด 5 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 77,78,80,81,82, และ 83 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“มาตรา 77 รัฐพึงบำรุงรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมและความงามทางธรรมชาติ รวมทั้งป่าไม้ ต้นน้ำ ลำธารและน่านน้ำ

มาตรา 78 รัฐพึงส่งเสริมการค้าหาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนชาวไทย โดยไม่ขัดกับหลักการอนุรักษ์กรรม

มาตรา 80 รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการส่งเสริมเกษตรกรรม หรืออุตสาหกรรม และพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน

มาตรา 81 รัฐพึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ และสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินและวิธีการอื่น

มาตรา 82 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงเกษตรกรรม รัฐพึงคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในด้านการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต

มาตรา 83 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการสหกรณ์”

วันที่ 8 ตุลาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาปรับปรุงอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับน้ำตาลที่ส่งออกให้เหมาะสมกับสภาพการผลิตอ้อยและน้ำตาลทรายซึ่งเปลี่ยนแปลงไป และให้กระทรวงการคลังพิจารณาเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดเก็บการค่าน้ำตาลทรายที่ส่งออกแล้วโดยเร่งด่วน ตามที่ประธานคณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทราย เสนอ

วันที่ 18 ตุลาคม 2517 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 175 ก ฉบับพิเศษ

วันที่ 22 ตุลาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำความเข้าใจ ตกลงตามร่างบันทึกความเข้าใจ(Memorandum of Understanding) ของสถาบันวิจัยเรื่องข้าวระหว่างประเทศ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฝ่ายไทยด้วย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 29 ตุลาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในการขายน้ำตาลให้แก่รัฐบาลลาวเป็นกรณีพิเศษตามหลักเกณฑ์ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยให้อยู่ในการเจรจาระหว่าง ไทย - ลาว และในการที่จะจัดทำสัญญาซื้อขายน้ำตาลรายนี้ ควรมีกำหนดเวลาสั้นกว่า 12 เดือน เพื่อประโยชน์ในการเจรจาต่อรองระหว่างกัน ทั้งนี้ ให้กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่องร่วมพิจารณาหารือกับกระทรวงการต่างประเทศและคณะกรรมการเจรจาปัญหาไทย-ลาว ต่อไปด้วย

วันที่ 29 ตุลาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเรื่องการพุงราคาข้าวและการปรับปรุงมาตรการข้าวส่งออกต่างประเทศ และวิธีการพุงราคาข้าว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 29 ตุลาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการควบคุมราคาสุกรชำแหละ เนื้อโค และเนื้อกระบือ และอนุมัติให้เพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2517 ให้บริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด มีอำนาจค้าเนื้อสุกร โคและกระบือ รวมทั้งที่มีชีวิตในราคาที่จะเพิ่มขึ้นได้ด้วย ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังยืมเงินจากกองทุนพิเศษของธนาคารพัฒนาเอเชีย ภายในวงเงินไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาเกษตรชลประทานหนองหอย ตามเงื่อนไขปกติของธนาคาร และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือ ผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญายืมเงินและเอกสารที่เกี่ยวข้องในนามประเทศไทยกับธนาคารพัฒนาเอเชีย ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ สำหรับคณะผู้แทนไทยให้ประกอบด้วย นายเถลิง ดำรงนาวาสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทน ม.ล. ปิณฑ์ มาลากุล รองอธิบดีกรมชลประทาน เป็นรองหัวหน้าคณะผู้แทน และคณะผู้แทน อีก 4 ท่าน

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแก้ไขปัญหาการประมงระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเวียดนาม ตามมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกใหม่ให้ผู้ส่งออกได้รับราคาน้ำตาลทรายดิบประมาณตันละ 10,000-11,000 บาท ทั้งนี้โดยถือราคาส่งออกของน้ำตาลทรายดิบในอัตราตันละ 300 ปอนด์สเตอร์ลิงตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกากเลิกองศ์การสวนยาง พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503 ด้วย ถ้ามีความจำเป็นต้องแก้ไขก็ให้เสนอได้ด้วย

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของเรื่องขออนุญาตสำรวจแร่ธาตุของปุ๋ย การแต่งแร่ และการทำเหมืองแร่ของปุ๋ย โดยเชิญผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมาร่วมพิจารณา แล้วเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้ท่านรองนายกรัฐมนตรี รับข้อเสนอของที่ประชุมชานาชาไร 16 จังหวัด ที่ได้มาชุมนุมกันที่สนามหลวง รวม 8 ข้อ ไปพิจารณาดำเนินการตามที่รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรีได้ออกข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2517 ตามข่าวสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ที่ 320/2517)

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติเกี่ยวกับเรื่องราคาอ้อยหลักเกณฑ์การใช้เงินค่าธรรมเนียมการส่งออก และการแก้ไขภาวะน้ำตาลทรายภายในประเทศ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ กับให้กระทรวงเกษตรฯ รับผิดชอบขาดคลองเพื่อช่วยระบายน้ำเน่าเสียในแม่น้ำแม่กลองซึ่งเกิดจากโรงงานน้ำตาลต่อไปด้วย

วันที่ 3 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบข้อตกลงของรัฐบาลเกี่ยวกับข้อเสนอของชานาชาไร รวม 9 ประการ ตามที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการโดยด่วน

วันที่ 3 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. (กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน และให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์มากที่สุด พร้อมกับการจัดระบบการผลิตและจำหน่ายผลิตผลเกษตรกรรม เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเสร็จแล้วโดยให้แก้ไขเล็กน้อย และให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

วันที่ 11 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเกี่ยวกับการเจรจาซื้อน้ำมันดิบและขายนํ้าตาลทรายขาวให้กับประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยในหลักการให้จำหน่ายน้ำตาลทราย จำนวน 5 หมื่นตันเพื่อแลกเปลี่ยนกับการซื้อน้ำมันดิบจากประเทศในตะวันออกกลางสำหรับใช้ตลอดปี โดยให้กระทรวง

อุตสาหกรรมเตรียมสำรองน้ำตาลทรายจำนวนนี้ไว้ให้พร้อม ส่วนรายละเอียดอื่นๆ มอบให้คณะกรรมการนโยบายน้ำมันเป็นผู้พิจารณากำหนด

วันที่ 11 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้โอนเงินจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้แก่กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) ยืม กับให้ อตก. กู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวนไม่เกิน 100 ล้านบาท ตามความในมาตรา 26 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 เพื่อนำไปใช้ในการพยุหราคาข้าวเปลือก และ ให้ อตก. เปิดบัญชีเงินฝากในธนาคารกรุงไทย จำกัด และสาขาตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ และให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 17 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการจัดตั้งศูนย์ควบคุมการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวภายในประเทศ โดยมีวิธีดำเนินการ รวม 8 ประการ และให้ดำเนินการตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกกองทุนส่งเสริมการเกษตร และให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเรียกเงินคืนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามสัญญาที่ทำไว้โดยด่วนที่สุด แล้วนำเข้าสู่กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในกระทรวงการคลังเพื่อให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมไปดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุหราคา สำหรับฤดูกาลผลิตปี 2517-2518 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้แก้ไขบางประการ และให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้รับการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยผู้ประกอบการค้าข้าวไปต่างประเทศทำนองเดียวกับที่ได้ให้แก่สหกรณ์อยู่แล้ว

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ลดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกสำหรับข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวต่ำลงจากอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กับให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกเป็นพิเศษตามอัตราที่เสนอ โดยมีเงื่อนไขเช่นเดียวกับที่ได้เคยปฏิบัติอยู่แล้ว และให้เพิ่มอัตราข้าวสำรองที่ผู้ส่งออกจะต้องจำหน่ายให้กับกระทรวงพาณิชย์ด้วยตามราคาที่กำหนด จากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 100 ของปริมาณที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกกับกำหนดราคารับซื้อสูงขึ้น ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ส่วนการให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อช่วงลดตัวเงินโดยคิดดอกเบี้ยอัตราต่ำจากธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้จากการให้พ่อค้าเอกชนกู้เงินไปโดยใช้ข้าวที่มีอยู่ในสต็อกเป็นประกัน นั้นให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาก่อน

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด ส่งน้ำตาลทรายดิบ จำนวน 31,033 เมตริกตัน ออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ตามสัญญาซื้อผูกพันเพื่อป้องกันว่าหากเกิดปัญหาการขาดแคลนจริงก็อาจจะนำน้ำตาลทรายดิบมาผลิตเป็นน้ำตาลทรายขาวเพื่อบรรเทาความขาดแคลนได้ทันที ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ประธานกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเสนอ

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนโยบายการควบคุมการส่งน้ำตาลทรายออกไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยเห็นควรอนุญาตเฉพาะผู้ที่ผลิตหรือผู้ที่ผู้ผลิตมอบหมายเท่านั้นให้เป็นผู้ส่งออกและให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขของประกอบของบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทยให้เหมาะสม ซึ่งในหลักการควรให้รัฐบาล โรงงานน้ำตาลทรายและชาวไร่อาศัยถือหุ้นในอัตราส่วนเท่าๆ กัน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ประธานกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเสนอ สำหรับน้ำตาลทรายที่เหลือจากส่งออกตามสัญญาที่มีอยู่ อนุมัติการกำหนดนโยบายให้มีบริษัทผู้ดำเนินการส่งออกมากกว่า 1 บริษัท

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการมาตรการช่วยเหลือผู้เลี้ยงสัตว์ (การกำหนดมาตรการถาวร เกี่ยวกับการส่งโคกระบือออกไปจำหน่ายต่างประเทศ) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีการกวดขันการอนุญาตให้ตั้งโรงงานผลิตถ่านหินสำปะหลังและการขยายเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง และอนุมัติมาตรการเกี่ยวกับการผลิตมันสำปะหลังและมาตรการเกี่ยวกับโรงงานผลิตถ่านหินสำปะหลัง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับคำว่า "ผลิตถ่านหินสำปะหลังทุกประเภท" ในข้อ 5 แห่งมาตรการเกี่ยวกับโรงงานผลิตถ่านหินสำปะหลัง ให้แก้เป็น "ผลิตถ่านหินสำปะหลังประเภทแป้งมัน มันเส้นและมันเม็ด"

วันที่ 24 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นกรรมการในคณะกรรมการระงับและแก้ไขการปฏิบัติการควบคุมมาตรฐานผลิตถ่านหินสำปะหลังแทนรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เนื่องจากขณะนี้ไม่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 30 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจ่ายเงิน จำนวน 15 ล้านบาท จากเงินกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อใช้เป็นทุนประเดิมต่อไป

วันที่ 30 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนโยบายโรงสีข้าว ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ สำหรับโรงสีข้าวชนิดบดกลบเป็นรำฟ่อนผ่นให้คงประกอบกิจการต่อไปได้อีก 1 ปีก่อน

วันที่ 30 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบริษัทซึ่งอยู่ในความควบคุมของรัฐบาล ซื้อสินค้าจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรในราคาที่ไม่เกินกว่าราคาในท้องตลาดในขณะนั้น โดยวิธีพิเศษ ไม่ต้องทำสัญญาซื้อขายเพียงแต่ถือเอาหนังสือราชการหรือบันทึกเป็นข้อตกลง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการและให้คณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่าย น้ำตาลทราย รับเรื่องการเพิ่มการผลิตน้ำตาลทรายขาวไปพิจารณา ทั้งนี้ ให้พิจารณาโรงงานน้ำตาลที่ได้รับ อนุญาตผลิตน้ำตาลทรายขาว โดยไม่ถูกต้องจะต้องมีการลงโทษ และให้อยู่ในเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดด้วย ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 7 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้บริษัท Lyon Associates Inc. ทำการถ่ายภาพทางอากาศตามที่สัญญาไว้กับกรมวิเทศสหการตามโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้ากับสหรัฐอเมริกา ภายใต้ความควบคุมดูแลของกรมแผนที่ทหาร ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 7 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รองนายกรัฐมนตรีถอนเรื่องการขออนุมัติเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไว้ให้คณะกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ เพื่อดำเนินการสำหรับโครงการเร่งด่วนประจำปี 2518 คืบ

วันที่ 9 มกราคม 2518 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.2518 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 5 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ “เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เกษตรกรมีความจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเป็นอาหารพืชหรือบำรุงดินเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น และปัจจุบันนี้มีการสั่งปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศมาจำหน่ายและผสมเพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกรในปริมาณมากขึ้นทุกปี แต่ปรากฏว่าปุ๋ยเคมีที่จำหน่ายในท้องตลาดนั้น มักจะมีปุ๋ยเคมีปลอม ปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ ทั้งนี้หากปุ๋ยเคมีก็น้อยกว่าที่แจ้งไว้ในฉลาก ปริมาณธาตุอาหารพืชไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อความที่แจ้งไว้ในฉลาก เป็นการเอาเปรียบแก่เกษตรกรและหวังผลกำไรเกินควรโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และยังเป็น การเสียหายแก่นโยบายการส่งเสริมการเกษตรของรัฐบาลอีกด้วย สมควรมีกฎหมายว่าด้วยปุ๋ยเพื่อควบคุมการผลิต การขาย และการนำหรือสั่งปุ๋ยเคมีเข้ามาในราชอาณาจักรให้เป็นไปโดยสุจริต รวมทั้งควบคุมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อีกด้วย เพื่อรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรตามสมควร จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น”

วันที่ 11 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานปริมาณข้าวส่งออกนอกราชอาณาจักร ประจำเดือน กันยายนและตุลาคม 2517

วันที่ 14 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการแต่งตั้งกรรมการบริหารกิจการของตลาดเพื่อเกษตรกรว่า ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ส่วนรองประธานกรรมการนั้น กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมิได้กำหนดให้มีตำแหน่งรองประธานกรรมการไว้ จึงไม่อาจแต่งตั้งได้ นอกนั้นให้แต่งตั้งเป็นกรรมการอื่น ดังสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้แนบมาพร้อมนี้

วันที่ 14 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับซื้อฝ้ายเพื่อพยุงราคาจากสมาชิกของสถาบัน เกษตรกร เห็นชอบการที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร อนุมัติในหลักการให้ตั้งงบประมาณขดเชยการขาดทุนอันจะเกิดจากการรับซื้อฝ้ายเพื่อพยุงราคาและขอให้องค์การทอผ้า กระทรวงกลาโหม ให้ความร่วมมือรับซื้อฝ้ายจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

วันที่ 14 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้นายพิศ ปณียาลักษณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ซึ่งบัดนี้ใกล้จะเกษียณอายุการทำงานแล้ว แต่โดยที่ขณะนี้จำเป็นต้องปรับปรุงระบบการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการหลายประการ จึงขอต่ออายุการทำงานต่อไปอีก จนกว่าจะหาบุคคลอื่นที่เหมาะสมมาแทนได้ แต่ไม่เกิน 1 ปี คือ จนถึงวันที่ 18 มกราคม 2519 เป็นอย่างช้าที่สุด

วันที่ 14 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอรายงานสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติว่า คณะกรรมการประสานงานการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติด้วยดาวเทียมและหอบปฏิบัติการลอยฟ้า ได้พิจารณาเรื่องที่มีบริษัท Associated Traders Co. Ltd. และบริษัท ไทยซิงค์ จำกัด มาติดต่อขอซื้อภาพถ่ายจากดาวเทียม ERTS-1 คลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย มาตรา 1:550,000 เพื่อใช้ในการสำรวจแหล่งแร่

วันที่ 14 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2517 ในส่วนที่เกี่ยวกับโรงสีข้าวชนิด บดกลบเป็นรำ โดยผ่อนผันให้คงประกอบกิจการต่อไปได้อีก 3 ปี และให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องส่งเสริมให้เปลี่ยนเป็นโรงสีข้าวชนิดแยกกลบกับรำภายใน 3 ปี ที่ผ่อนผันให้นี้ด้วย

วันที่ 14 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องเกี่ยวกับร่างพระราชกฤษฎีกายกเลิกองค์การสวนยาง พ.ศ. ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วว่าไม่สามารถที่จะยกเลิกองค์การสวนยางได้ จึงได้เสนอเรื่อง ขอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางใหม่ ฉะนั้น จึงเห็นควรระงับร่างพระราชกฤษฎีกายกเลิกองค์การสวนยาง พ.ศ.

วันที่ 21 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการการกำหนดเงื่อนไขในการจัดตั้งบริษัทผู้ดำเนินการส่งน้ำตาลทรายออกไปจำหน่ายต่างประเทศ

วันที่ 21 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าของเรื่อง เชิญผู้แทนจาก สำนักงานส่งเสริมการลงทุน กรมทรัพยากรธรณี กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมป่าไม้ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาหาทางเร่งรัดพัฒนาให้มีอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรที่เป็นปึกแผ่นมั่นคง และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรได้อย่างกว้างขวาง ขึ้นภายในประเทศโดยด่วนที่สุด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 21 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้ดำเนินโครงการจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในปี 2518 จำนวน 30,000 เมตริกตัน เป็นเงินทั้งสิ้น 158 ล้านบาท ต่อคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และขอกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 158 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้ แก่เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 21 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมงานโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 มกราคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เรื่องนโยบายอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราวตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอว่า

1. ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ควรมอบให้สถาบันเกษตรกรรับไปดำเนินการในรูปของนิคม และตามนัยกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
2. ป่าสงวนแห่งชาติที่ยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ ควรจะพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ได้ในกรณีที่ไม่เป็นการทำลายป่า หรือไม่ทำให้ป่าเสียหาย

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการแปรรูปติดตั้งประมาณรายจ่ายประจำปี 2518 สำหรับโครงการพัฒนาที่ดิน ในท้องที่หมู่บ้านทุ่งลุยลาย จำนวน 12,059,670 บาท ต่อไปได้ตามที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเสนอ.

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องการถ่ายภาพทางอากาศเพื่อหาข้อมูลตามโครงการพัฒนาเกษตรที่สูงว่าในหลักการให้มุ่งเฉพาะประโยชน์ในทางเกษตรกรรม ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2518 ส่วนรายละเอียดให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมวิเทศสหการร่วมกันพิจารณามาตราส่วนในแผนที่ โดยให้ใช้มาตราส่วน 1: 50,000 ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ รวม 3 ประการส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการเงินให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ติดตามความตกลงกับสำนักงบประมาณ โดยให้ดำเนินการช่วยเหลือ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2518 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2518 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2518 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 33 ฉบับพิเศษ โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากในปัจจุบันนี้กิจการชลประทานได้ขยายตัวกว้างขวางขึ้นนอกจากการใช้น้ำเพื่อเกษตรกรรมแล้ว มีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาการอุตสาหกรรม และกิจการอื่นด้วย แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติบางมาตราแห่งกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ไม่อาจเรียกเก็บค่าชลประทานจากผู้ประกอบกิจการโรงงาน การประปา และกิจการอื่น เป็นการตอบแทนได้ กับเพื่อประโยชน์แก่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวกับการชลประทาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการได้ตามความเห็นของกรมวิเทศสหการเกี่ยวกับการเลิกสัญญาจ้างการถ่ายภาพทางอากาศของโครงการพัฒนาเกษตรที่สูง และการจ่ายค่าชดเชยแก่บริษัท Lyon Associates Inc. จากบัญชี Sub Account "D" ซึ่งไม่ใช่เงินงบประมาณไทย

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 40 หน้า 39-47 มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายน้ำในการกำหนดประเภทและขนาดโครงการที่จะต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในมาตรา 17 ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้ :-

“มาตรา 17 ให้นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษากำหนด

(1) ประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษา และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระยะเตรียมงาน และต้องเสนอรายงานนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการ

(2) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันมิใช่เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

(3) วิธีการที่จะใช้ในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม”

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 40 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศและของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับ การเกษตรเป็นสำคัญ แต่ปรากฏว่าการเพาะปลูกของเกษตรกรให้ผลต่อไร่ต่ำกว่าที่ควรจะได้รับมาก และผลิตผล ยังมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานเมื่อมีการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ สินค้าเกษตรของประเทศไทยจึงตกอยู่ในฐานะ เสียเปรียบทั้งในด้านคุณภาพและราคาอันเป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยตรง ทั้งนี้ ก็เพราะประเทศไทยยังขาดการส่งเสริมและการควบคุมการใช้พันธุ์พืชที่ดี ทั้งยังปล่อยให้มีการประกอบการค้าพันธุ์พืชโดยเสรี ไม่มีการควบคุมแต่ประการใด ทั้งๆ ที่ขณะนี้ผู้ส่งพันธุ์พืชจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศและมีการผลิต พันธุ์พืชจำหน่ายแก่เกษตรกรเพิ่มขึ้นทุกปีและปรากฏว่ามีการจำหน่ายพันธุ์พืชเสื่อมคุณภาพและพันธุ์พืชปลอมปน อยู่เสมอ นอกจากนั้น ก็ยังมีการโฆษณาเท็จหรือเกินความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณภาพของพันธุ์พืชเป็นการหลอกลวงให้ เกษตรกรได้รับความเสียหาย ฉะนั้นเพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอและผู้ประกอบการค้าพันธุ์พืช สามารถดำเนินกิจการไปด้วยดี สมควรมีกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมเกษตรกรรมของ ประเทศให้เจริญรุ่งเรืองและมีผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

วันที่ 5 มีนาคม 2518 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 54 ก ฉบับพิเศษ

วันที่ 6 มีนาคม 2518 ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช แกล้งนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 35 ต่อสภาผู้แทนราษฎรในด้านการเกษตร ดังนี้

“นโยบายทางเศรษฐกิจ

4. รัฐบาลนี้จะนำระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมประชาธิปไตยมาใช้ปฏิรูป เศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคมและประโยชน์แก่ประเทศชาติโดยเคารพ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล และสนับสนุนให้เอกชนมีความริเริ่มในทางเศรษฐกิจ แต่รัฐจะมี บทบาทในการจัดระเบียบเศรษฐกิจให้มากขึ้นตามความจำเป็น

รัฐบาลนี้จะดำเนินการให้ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของบุคคลลดน้อยลง โดยวิธีการภาษีอากร วิธีการงบประมาณ ตลอดจนจะดำเนินการให้มีการกระจายรายได้ในหมู่ประชากรอย่างเป็น ธรรมโดยเฉพาะจะดำเนินการให้เกษตรกรและผู้ผลิตได้รับค่าตอบแทนจากการจำหน่ายผลผลิตอย่างเป็นธรรม

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถสนอง ความต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ อันจะส่งผลให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้สูง และมีระดับ การครองชีพดีขึ้น 5 รัฐบาลนี้จะเร่งรัดดำเนินปฏิรูปที่ดิน และจัดที่ดินในเขตป่าสงวนที่หมดสภาพเป็น ป่าแล้วและมีใช้ต้นน้ำลำธาร นำมาปรับปรุงและจัดสรรให้ราษฎรได้เข้าครอบครองทำกิน และจะจำกัด สิทธิในการถือครองที่ดิน

รัฐบาลนี้จะเร่งดำเนินโครงการชลประทานขนาดเล็ก และชลประทานขนาดย่อมให้แพร่หลายทั่วประเทศเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างทั่วถึงโดยเร็วและจะดำเนินโครงการชลประทานขนาดใหญ่เฉพาะที่กำลังดำเนินการอยู่แล้วเท่านั้น เพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปแต่ละโครงการภายในระยะเวลาอันควร

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการทำนา 2 ครั้ง และการปลูกพืชไร่ฤดูแล้ง ก็จะเร่งรัดการปลูกยางพันธุ์ดีแทนยางพันธุ์พื้นเมือง

รัฐบาลนี้จะเร่งดำเนินการปรับปรุงคุณภาพของดินและจัดรูปที่ดินของเกษตรกรให้กว้างขวางขึ้น ทั้งจะให้การช่วยเหลือแก่เกษตรกรในเรื่องปุ๋ย การใช้พันธุ์พืชและการปราบศัตรูพืช เพื่อเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรให้สูงขึ้น

รัฐบาลนี้จะมุ่งส่งเสริมการสหกรณ์ทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจะส่งเสริมให้มีขึ้นทั่วทุกอำเภอภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 4 ปี จะสนับสนุนการสหกรณ์ให้สามารถดำเนินการธุรกิจในการการผลิต การแปรรูปการผลิต การตลาด และการส่งเสริมผลผลิตไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศและจะสนับสนุนให้มีกลุ่มเกษตรกรขึ้นอย่างรวดเร็วและแพร่หลาย ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาสูง

รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการประมงและการปศุสัตว์ให้ขยายตัวอย่างรวดเร็วจนสามารถเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง

รัฐบาลนี้จะขยายงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้ได้รับสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยต่ำ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 180-181)

วันที่ 19 มีนาคม 2518 ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช แกล้งนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 36 ต่อสภาผู้แทนราษฎรในการเกษตร ซึ่งเป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ดังนี้

“1. ต่อต้านและขจัดความยากจนโดยมุ่งให้ประชาชนที่บรรลุนิติภาวะทุกคนที่ทำงานมีรายได้อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าเดือนละ 1,000 บาท ทุกคน

2. สร้างงานให้ประชาชนคนไทยได้ทำทุกคน ภายในเวลาไม่เกิน 5 ปี และ

3. ต่อต้านภาวะเงินเฟ้อ

โดยมีแผนปฏิบัติการสำหรับเขตชนบท ดังนี้

ก.บรรเทาความทุกข์ยากเฉพาะหน้า

เป็นที่ทราบกันอยู่ว่าชาวไร่นาของเราส่วนใหญ่กำลังทุกข์ยากด้วยเหตุที่การเพาะปลูกได้ผลน้อยเพราะขาดน้ำบ้าง เพราะน้ำท่วมบ้าง ศัตรูพืชก็รังควาญมาก ยิ่งหนี้สินด้วยแล้ว ส่วนมากก็มีท่วมน้ำท่วมที่เดียวแผนปฏิบัติการรีบด่วนของรัฐบาลชุดนี้จึงอยู่ที่ช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นทันทีเพื่อจะได้บรรเทาความทุกข์ยากของชาวไร่นาอย่างฉับพลัน กล่าวคือ จะจัดสรรเงินงบประมาณมอบหมายให้สภาตำบลใช้จ่ายแรงงานในท้องถิ่น ขุดคลอง ทำฝายเก็บน้ำ เป็นต้น ทั้งนี้โดยกำหนดหมายไว้ว่าบริเวณซึ่งกำลังเดือดร้อนเพราะถูกภัยธรรมชาติเช่น ในเขตภาคอีสานภาคใต้ และที่ราบภาคกลาง จะเป็นเขตที่ได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เป็นพิเศษ ปริมาณ

เงินที่รัฐบาลจะจัดสรรให้เพื่อการนี้จะไม่น้อยกว่า 2.5 พันล้านบาท และจะจัดสรรให้ทันที เพื่อให้ทันใช้ในช่วงเวลาก่อนที่จะถึงฤดูกาลทำไร่ทำนา ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ชาวไร่ชาวนากำลังว่างงานการ จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการนี้จะกระทำโดยส่วนหนึ่งจะตัดรายการรายจ่ายที่เห็นว่าไม่รีบด่วน พอจะรอไว้ก่อนได้หรือที่มีความจำเป็นน้อยออกจากงบประมาณรายจ่ายปี 2518

ค. ผันเงินทุนจากสถาบันการเงินสู่เกษตรกร

ระหว่างฤดูกาลเพาะปลูกปี 2518/19 รัฐบาลนี้จะใช้มาตรการผันเงินทุนขึ้น จากเดิมจำนวนไม่น้อยกว่า 4 พันล้านบาท และจะกระทำต่อเนื่องกันทุกปี เพื่อให้เงินทุนไหลสู่มือ เกษตรกรครบถ้วนตามความจำเป็นในการผลิตซึ่งจะต้องขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้ โดยมุ่งหมายที่จะ ให้เงินทุนจากสถาบันการเงินไหลเข้าแทนที่เงินทุนเอกชน ซึ่งดอกเบี้ยแพงมากจนครบ

ง. เข้าประกันราคาผลผลิตของเกษตรกร

เพื่อให้เกษตรกรของชาติมีความมั่นใจในรายได้ที่จะได้รับจากการผลิตของตนว่าจะได้ในจำนวนต่ำสุดเท่าใดก่อนที่จะถึงฤดูกาลเพาะปลูกปี 2518/19 รัฐบาลนี้จะดำเนินการ ประกันราคาข้าวเปลือก ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ปอ และพืชอื่นๆที่เกษตรกรปลูกทำ กันอย่างแพร่หลายจนเป็นพืชที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรจำนวนมาก รวมทั้งจะจัดอุปสรรคที่ ขัดขวางมิให้ราคาพืชผลของเกษตรกรเคลื่อนไหวตามราคาตลาดโลกให้หมดสิ้นไปด้วย สำหรับชาว ไทยที่มีอาชีพในการทำยางพารานั้น รัฐบาลจะพิจารณาช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ทั้งในด้านการ ส่งเสริมการผลิตและการตลาด เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 188-190)

มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่ดินโดยมอบหมายให้สภาตำบลดำเนินการ ดังนี้

“รัฐบาลนี้จึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารท้องถิ่นโดยสภาตำบลไว้เป็น นโยบายเร่งด่วนประการหนึ่ง กล่าวคือ รัฐบาลนี้จะดำเนินการให้สภาตำบลเป็นหน่วยมูลฐานทาง ประชาธิปไตย และทางเศรษฐกิจ โดยจะมอบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปกครอง ตนเองอย่างเต็มที่ เช่น

ก. วางแผนพัฒนาตำบลทั้งระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งจัดทำงบประมาณ และติดตามการปฏิบัติงาน

ข. มีอำนาจในการเก็บภาษีที่ดินและภาษีบำรุงท้องถิ่น

ค. บริหารการสาธารณสุขและสถานอนามัย

ง. ควบคุมและดำเนินการสำรวจและปักหลักเขต เพื่อการออกเอกสารสิทธิ์ใน ที่ดินของ เกษตรกรเพื่อให้การออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินกระทำได้ครบถ้วนภายใน 4 ปี ตำบลใดเมื่อได้มี การกำหนดเขตกรรมสิทธิ์ที่ดินและออกเอกสารสิทธิ์ครบถ้วนแล้ว จึงจะมอบหมายให้ตำบลนั้นดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินตามแผนรวมของราชการส่วนกลางต่อไปทันที” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 199)

วันที่ 1 เมษายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเสนอ ว่า มีผู้แทนชาวนาประมาณ 40-50 คน มาร้องเรียนเกี่ยวกับข้อสัญญาที่รัฐบาลชุดก่อนได้ให้ไว้ และให้การต้อนรับ กับชี้แจงให้เข้าใจโดยทั่วถึงแล้ว แต่บัดนี้มีชาวนาอีกประมาณ 200 คน ได้มาชุมนุมที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเข้าพบกับสหพันธ์นักศึกษาเสรี เพื่อร่วมเดินขบวนมาเรียกร้องขอให้รัฐบาลปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวอีก และทราบว่า จะมีชาวนาอีกประมาณ 200 คน เดินทางเข้าร่วมสมทบด้วย

วันที่ 4 เมษายน 2518 นายกรัฐมนตรีมีหนังสือที่ สร. 0203/4381 ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้อนุญาตให้ราษฎรที่บุกรุกอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติอยู่ทำกินต่อไปได้มิให้มีการจับกุม

ผลต่อเนื่องจากนโยบายทางการเมืองฉบับนี้ พื้นที่ป่าไม้ในระหว่างปี 2519-2521 ถูกบุกรุกทำลายถึงจำนวน 14.5 ล้านไร่ เฉลี่ยปีละ 7.25 ล้านไร่ ซึ่งมีจำนวนเกือบสองเท่าของพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุกทำลายในระหว่างปี 2516-2519

จากการบุกรุกป่าอย่างรุนแรงเกิดขึ้นไม่สามารถหยุดยั้งได้ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2518 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติ เรื่องแผนงานจัดที่ดินให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านป่าไม้ คือ

1. ให้จัดที่ดินให้ราษฎรได้อยู่อาศัยในหมู่บ้านป่าไม้ในเขตป่าสงวนที่เสื่อมโทรมแล้ว
2. ขอจัดตั้งกองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ
3. ขอตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ซึ่งเสื่อมสภาพแล้ว

การจัดตั้งหมู่บ้านป่าไม้นี้เป็นการเพิ่มวิธีการจัดที่ดินขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง จากที่ดำเนินการมาในรูปนิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์และการปฏิรูปที่ดิน

วันที่ 22 เมษายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเกี่ยวกับเงินที่ใช้ในการดำเนินการปราบปรามคอมมิวนิสต์ในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส เพื่อช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ และอนุมัติค่าใช้จ่ายตามข้อ 2 และข้อ 3 สำหรับข้อ 4 ให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ส่วนข้อ 1 ให้รอไว้ก่อน

วันที่ 22 เมษายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการจัดหาปุ๋ยให้แก่เกษตรกรปริมาณ 100,000 ตันรายละเอียดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง สำหรับปุ๋ยอ้อยและปุ๋ยยางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีในการประชุมคราวหน้า

วันที่ 29 เมษายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องแผนงานจัดที่ดินให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านป่าไม้ กรม. ลงมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ คือ

- “1. ให้จัดที่ดินให้ราษฎรได้อยู่อาศัยในหมู่บ้านป่าไม้ในเขตป่าสงวนที่เสื่อมโทรมแล้ว
2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธารในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือให้ลุล่วงไป
3. ให้สำนักงานประมาณตั้งงบประมาณตามโครงการหมู่บ้านป่าไม้ให้แก่กรมป่าไม้ในปี 2518 รวม 50 ล้านบาท เพื่อให้หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านเกษตรสหกรณ์ต่อไป
4. ขอจัดตั้งกองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

5.ขอตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการจัดหาที่ดินให้เกษตรกร ในเขตป่าสงวนซึ่งเสื่อมสภาพแล้ว ”

วันที่ 6 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีมอบให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีรับไปชี้แจง และออกแถลงการณ์ของสหพันธ์ชาวนาชาวไร่แห่งประเทศไทย

วันที่ 13 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตร โครงการมูโนะ อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานและมีกรรมการร่วมอีก 14 คน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้คณะกรรมการพิจารณารับผิดชอบโครงการบาเจาะ อำเภอธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมาด้วย

วันที่ 20 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับเรื่องร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาใหม่ ตามนโยบายที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เพราะผิดวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการเช่า พ.ศ. 2517 ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

วันที่ 20 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการอนุมัติการซื้อปุ๋ย และปุ๋ยอัดสำหรับฤดูกาลผลิต 2518/2519 ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรรมการอื่นอีก 7 ท่าน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือต่อลาว และอนุมัติให้ดำเนินการโดยด่วน เว้นแต่การขยายข้าวเหนียวยังไม่ได้สี ให้ตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อน ถ้าไม่มีข้อห้ามในการส่งออก ก็อนุมัติให้ขายได้ ส่วนการซื้อลูกสุกรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาก่อน

วันที่ 27 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 27 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพิ่มเติมไม่เกิน 100 ล้านบาท เพื่อจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 เพื่อนำไปใช้ในการพุงราคาข้าวเปลือก และให้กระทรวงพาณิชย์สนับสนุนให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรส่งข้าว ซึ่งได้รับซื้อไว้จำหน่ายให้รัฐบาลต่างประเทศเป็นพิเศษ โดยยกเว้นให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไม่ต้องสำรองข้าวสารไว้ตามระเบียบของกระทรวงพาณิชย์ ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจำหน่ายข้าวสารส่วนที่เหลือจากการส่งไปจำหน่ายต่างประเทศให้แก่องค์การคลังสินค้าเพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชนในราคาควบคุมเพื่อช่วยลดค่าครองชีพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย อนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไม่ต้องส่งใช้คืนเงินยืมกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในส่วนที่ขาดจำนวนไป อันเนื่องจากการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพุงราคาตามนโยบายของรัฐบาล และเมื่อดำเนินงานขาดเงินไปจำนวนเท่าใดให้เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

วันที่ 27 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับการดำเนินงานตามโครงการจัดหาที่ดินให้เกษตรกร โดยให้สอดคล้องกับแผนที่คณะกรรมการบริหารช่วยเหลือชาวนา ชาวไร่ ส่วนการเงินให้ใช้เงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 27 พฤษภาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการระบายน้ำเน่าเสียที่เกิดจากโรงงานน้ำตาลจึงจำเป็นต้องทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสภาพน้ำเน่าเสียก่อน แล้วจึงระบายน้ำนั้นทิ้งลงแม่น้ำกลอง เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายแก่ชาวนาและชาวประมงในลุ่มน้ำแม่กลอง และรับทราบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และให้ส่งกระทรวงอุตสาหกรรมรับไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

วันที่ 8 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกระทู้ที่ 147 เรื่อง การช่วยเหลือเกษตรกรในการทำนาสองครั้ง

วันที่ 8 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกระทู้ที่ 248 เรื่อง การประกันราคาฝ้าย

วันที่ 15 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ส่งน้ำตาลทรายดิบแก่ประเทศญี่ปุ่นตามข้อผูกพัน ตามที่คณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเสนอ

วันที่ 15 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการคลังรับเรื่องขอให้รัฐบาลช่วยเหลือผู้ประกอบการทำไร่ยาสูบ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ส่วนร่างพระราชบัญญัติยาสูบฯ ที่รัฐบาลรับมาพิจารณา ก่อนรับหลักการ และเลยกำหนดมาแล้ว ให้แจ้งขอเลื่อนเวลาไปยังสภาผู้แทนราษฎรต่อไปโดยด่วน

วันที่ 22 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ยกเว้นเกี่ยวกับการจัดที่ดินตามกฎหมายที่ดินและการจัดที่ดินโดยรัฐเป็นผู้ดำเนินการ) ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งคณะที่ปรึกษากฎหมายของนายกรัฐมนตรีตรวจพิจารณา

วันที่ 22 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2518 และร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. 2518 และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

วันที่ 22 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าไม่ควรรับหลักการร่างพระราชบัญญัติช่วยเหลือชาวนา พ.ศ.

วันที่ 29 กรกฎาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการพยุจราคาข้าวเปลือกในวงเงิน 500 ล้านบาท โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามที่ ได้อนุมัติไว้แล้ว และในกรณีที่ไม่มีอาชญาเงินมาชำระหนี้ตามข้อผูกพันที่มีอยู่ก่อนแล้วได้ทัน ก็ให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ทำรายละเอียดในเรื่องนี้ ส่งให้กระทรวงการคลัง พิจารณาจัดหาเงินมาใช้ชำระหนี้ ดังกล่าวแทนไปก่อนได้ สำหรับข้อเสนออื่นของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ให้หารือกับกระทรวงพาณิชย์ พิจารณาดำเนินการต่อไป

วันที่ 5 สิงหาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้ทันเสนอรัฐสภา ในวันศุกร์ที่ 8 สิงหาคม 2518

วันที่ 5 สิงหาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการขอแปรญัตติ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ปี 2519 เพื่อเป็นค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการตั้งเกษตรกรตำบล อาสาสมัคร ตามที่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้สำนักงบประมาณรับไปดำเนินการต่อไป สำหรับการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอัตรากำลังให้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณา

วันที่ 5 สิงหาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกรณีให้นำร่างพระราชบัญญัติช่วยเหลือชาวนา พ.ศ. ซึ่งเพิ่มกฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือชาวนา เพื่อให้ชาวนาได้มีความมั่นใจ และประกันจากรัฐ ในการจะขายผลิตผลของตนด้วยราคายุติธรรม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

วันที่ 5 สิงหาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกระทู้ถามที่ 148 เรื่อง ชาวนาขาดแคลนข้าวปลูก

วันที่ 19 สิงหาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกระทู้ที่ 216 เรื่อง การสงเคราะห์ชาวสวนยาง

วันที่ 26 สิงหาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 85 ล้านบาท เพื่อให้ชุมนุมสหกรณ์ กูไปดำเนินการให้ชุมนุมสหกรณ์ การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย กูไปขยายการรวบรวมข้าวโพดของสหกรณ์โดยชุมนุมสหกรณ์ขอผ่อนชำระหนี้เป็นเวลา 20 ปี และมีระยะเวลาปลอดหนี้ 5 ปี ทั้งนี้จะได้เสนอขอแปรญัตติงบประมาณปี 2519 จำนวน 85 ล้านบาท ขดใช้ให้แก่กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

วันที่ 2 กันยายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กู้เงินจากต่างประเทศสำหรับโครงการพัฒนาปศุสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งจะกู้จากธนาคารโลกและโครงการขยายพันธุ์พืชซึ่งจะกู้จากสหรัฐอเมริกา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 9 กันยายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้งหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมประมาณ 10,000 ไร่ ที่ตำบลคอนหลวย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จัดให้แก่ราษฎรประมาณ 500 ครอบครัว

วันที่ 9 กันยายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการที่จะดำเนินการให้ราคาสุกรมีชีวิตสูงขึ้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ให้สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้โดยไม่ต้องประกันราคา กับให้ทางราชการสนับสนุนผู้เลี้ยงสุกรให้รวมกันเป็นกลุ่มสหกรณ์เพื่อดำเนินการตามข้อความข้างต้น และสามารถกู้ยืมเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อไป และอนุมัติให้ศูนย์บำรุงพันธุ์สุกรจัดซื้อและฉีดวัคซีนให้กับสุกรของศูนย์ได้

วันที่ 16 กันยายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานคร ร่วมกันพิจารณาแก้ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายสุกร โดยให้กรุงเทพมหานคร จัดสรรเงิน จำนวน 30 ล้านบาท รับซื้อสุกรมีชีวิต หากกรุงเทพมหานครไม่มีเงินหมุนเวียนในการจัดซื้อได้ ก็ให้กระทรวงมหาดไทยจัดหาให้ส่วนการแก้ไขปัญหาระยะยาวให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับไปพิจารณากำหนดนโยบายในการเลี้ยงและผลิตสุกรเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

วันที่ 30 กันยายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามความเห็นของสำนักงบประมาณให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผูกพันงบประมาณสำหรับก่อสร้างอาคารของสถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ ส่วนที่ 2 ในวงเงิน 12,500,000 บาท โดยใช้งบประมาณของกรมประมงที่ได้รับในปี 2518 จำนวน 8,100,000 บาท กับงบประมาณที่จะโอนมาสมทบ ตามที่กรมประมงเสนออีก 2,000,000 บาท

ส่วนที่ขาดอีก และค่าออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง ให้จ่ายจากงบประมาณของกรมประมงปี 2519 โดยให้กรมประมงทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 30 กันยายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงการคลังคำประกันเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจากกองทุนฯ ภายในวงเงิน 8,000 ล้านบาท โดยมีเงื่อนไข คือ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.75 ต่อปี และกำหนดชำระคืนภายใน 20 ปี รวมระยะปลอดหนี้ 7 ปี พร้อมทั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญาคำประกันเงินกู้ดังกล่าว พร้อมเอกสารประกอบ สำหรับงวดแรกและงวดต่อไปด้วย ตามที่กระทรวงการคลัง

วันที่ 21 ตุลาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายสุกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้รับข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการที่จะส่งสุกรไปจำหน่ายยังต่างประเทศให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่องร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงสาธารณสุข ช่วยกันพิจารณาวางแผนดำเนินงานเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

วันที่ 21 ตุลาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติเกี่ยวกับการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2518 / 2519 เนื่องจากสภาพน้ำท่วมไร่นา ทำให้ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ในเขตท้องที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 ตุลาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2518 โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทนจากเดิมเป็นเห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เว้นแต่ ให้คงใช้มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2511 ต่อไปก่อน และให้คณะกรรมการตลาดกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รับผิดชอบในการที่จะพิจารณาร่วมกับกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรกลุ่มโรงงานฆ่าสุกร และกลุ่มลูกเขียง เพื่อพิจารณาหาวิธีที่จะไม่เดือดร้อนแก่ทุกฝ่ายโดยให้ยึดถือหลัก 3 ประการ โดยให้รับข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการที่จะส่งสุกรไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่อง ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกันพิจารณาวางแผนดำเนินงานต่อไป

วันที่ 28 ตุลาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2518 และร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2518 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้นำเสนอรัฐสภาพิจารณาต่อไปได้ แต่โดยที่ได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

วันที่ 28 ตุลาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการโครงการพัฒนาการประมง และให้ดำเนินการตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และตามมติของคณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงการคลัง กู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชีย ภายในวงเงินประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (หรือประมาณ 400 ล้านบาท) โดยให้กระทรวงการคลังให้กู้ต่อแก่องค์การสะพานปลา และองค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไปใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการประมง และให้รัฐบาลรับหลักการต่างๆ ตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยได้ตกลงกับคณะเจ้าหน้าที่ธนาคารพัฒนาเอเชียตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้มีการดำเนินการลงนามระหว่าง กระทรวงพาณิชย์ กับสาธารณรัฐประชาชนจีน เกี่ยวกับการซื้อขายข้าว และน้ำมัน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามหลักการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดหาพันธุ์พืชและพันธุ์ข้าวเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติเพิ่มเติมอีกภายในจำนวน 21 ล้านบาท และเปลี่ยนวิธีในการช่วยเหลือจัดหาพันธุ์พืชจากการประกวดราคาจัดซื้อเป็นวิธีการจัดหาพันธุ์พืชไว้ล่วงหน้า โดยวิธีสืบราคาเร่งด่วนเป็นกรณีพิเศษ ในปริมาณที่ใกล้เคียงกับปริมาณความเสียหายไว้ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการให้ใช้จ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรซื้อข้าวโพด ที่นำเข้าไซโลแล้ว จำนวน 4,544.56 ตัน ตามราคา ที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนจำนวนนอกนั้น ให้เร่งรับการซื้อไว้อีกก่อน

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ปี 2518/2519 ตามที่คณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิต และจำหน่ายน้ำตาลทรายเสนอ

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้มีการประกันราคาข้าวเปลือกเป็นการทั่วไปในฤดูการผลิต ปี 2518/19 ในราคาไม่ต่ำกว่าตันละ 2,500 บาท โดยมอบให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการวางระเบียบ และประกาศใช้ก่อนฤดูการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผู้ผลิตผู้ค้าข้าวทราบก่อนฤดูการเก็บเกี่ยว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เว้นแต่ข้าวเปลือกเหนียวชนิดสีเป็นข้าวเหนียว 10% ให้กำหนดราคาประกันไว้ตันละ 2,300 บาท

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายประกันราคาข้าวประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการอื่นๆ อีก 13 ท่าน ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบนโยบายการค้าข้าวโพดส่งออกไปต่างประเทศ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 2 ธันวาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเรื่องการรับซื้อข้าวโพดขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับข้อ 3.2 ให้ได้รับอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ด้วย

วันที่ 2 ธันวาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงการคลังกู้เงินจากธนาคารโลก วงเงินไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดการปลูกแทนในสวนยางเก่าด้วยยางพันธุ์ดี อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 8.5 ต่อปี กำหนดชำระคืน ในเวลาประมาณ 22 ปี รวมระยะปลอดหนี้ประมาณ 7 ปี และกู้เงินจากบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพ วงเงินไม่เกิน 3.4 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง เพื่อใช้จ่ายตามโครงการดังกล่าว ตามเงื่อนไขเช่นเดียวกับเงินกู้ธนาคารโลกและให้กระทรวงการคลังดำเนินการต่อไปตามนัยแห่งข้อ 3.6 และรับหลักการตามข้อ 3.7 ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 16 ธันวาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 12/2518 และรายงานผลการพยุหราคาฝ้ายในปี พ.ศ. 2517/2518 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และอนุมัติในหลักการการจ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือชาวไร่อ้อย จำนวน 17 ล้านบาท โดยให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 30 ธันวาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงพาณิชย์ช่วยเหลือตามความเหมาะสมและอนุมัติให้ซื้อข้าวสารเหนียวของกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ในท้องถิ่นห่างไกลที่ราษฎรรวมตัวกันตามแผน รพช. ได้โดยไม่ต้องประมูล

วันที่ 30 ธันวาคม 2518 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับรายงานเรื่องการพิจารณาอนุมัติการส่งสินค้าเกษตรออกไปจำหน่ายต่างประเทศโดยให้ถือปฏิบัติไปตามเดิม

วันที่ 6 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์รายงานเกี่ยวกับการเจรจากับผู้แทนฝ่ายสหภาพแรงงานที่ได้เสนอ ขอให้รัฐบาลเลื่อนการขึ้นราคาข้าวสารไปอีก 1 ปี โดยขอให้ขายในราคาถึงละ 50 บาท เท่าเดิม ซึ่งยังคงตกลงกันไม่ได้ จึงเห็นควรตกลงกับผู้แทนฝ่ายสหภาพแรงงาน ในการที่จะกำหนดราคาข้าวสารถึงละ 50 บาท ต่อไปอีกระยะหนึ่ง และให้ตั้งกรรมการสามฝ่ายประกอบด้วย ผู้แทนรัฐบาล ผู้แทนสหภาพแรงงาน และผู้แทนนักศึกษา ขึ้นพิจารณาว่าในการประกันราคาข้าวเปลือกเกวียนละ 2,500 บาทและขายข้าวสารถึงละ 50 บาทนั้น หากปรากฏว่าขาดทุน ก็ให้ขึ้นราคาข้าวสารได้ แต่ถ้าได้กำไรก็ให้ขายถึงละ 50 บาทตลอดไป ทั้งนี้ โดยให้ทางฝ่ายสหภาพแรงงานทำหนังสือเพื่อตกลงรายละเอียดกันต่อไป

วันที่ 13 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการซื้อเครื่องบิน PORTER จำนวน 5 เครื่อง แต่ให้ใช้เงินจำนวน 10 ล้านบาท ตามที่ได้รับงบประมาณมา โดยให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปเจรจาซื้อจาก รัฐบาลประเทศสวิตเซอร์แลนด์ในวงเงินดังกล่าว ทั้งนี้หากจำนวนเงินยังขาดอยู่เท่าใด ให้ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ และเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 19 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามระเบียบศูนย์ว่าด้วยการประกันราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2518/2519 ส่วนหลักการเกี่ยวกับการเงิน สำหรับดำเนินการประกันราคาข้าวเปลือก ตามข้อ 2.3 และ 2.4 ให้เป็นไปตามที่ ผู้อำนวยการศูนย์จัดการเกี่ยวกับ

การค้าข้าวเสนอ สำหรับระเบียบศูนย์ว่าด้วยการประกันราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2518/2519 ข้อ 1.2 ให้แก้เป็น “ชุมชนสหกรณ์และสหกรณ์การเกษตร” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 20 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการปรับปรุงหนอง บึง เพิ่มเติมผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด ให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน โดยให้สนับสนุนในเรื่องงบประมาณเกี่ยวกับการบูรณะปรับปรุงหนอง บึง ให้กรมประมงได้รับเพียงพอในการบูรณะปรับปรุงในปีงบประมาณต่อไป เท่าที่จำเป็นอย่างเร่งด่วนด้วย รวมทั้งการของเงินอุดหนุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรด้วยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติขยายระยะเวลาปฏิบัติงาน การให้ความคุ้มครองความปลอดภัย ตามแผนการจัดสรรที่ดินช่วยเหลือชาวนา ชาวไร่ในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ของหน่วยกองกำลังฝ่ายทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธร และอาสาสมัครออกไป เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2518 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2519 และงบประมาณค่าใช้จ่าย จำนวน 8,081,582 บาท จากเงินงบกลาง ปี 2519 ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ส่วนการเงินให้ตกลงกับสำนักงบประมาณจัดหาให้ต่อไป

วันที่ 20 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินการการจัดซื้อเกลือส่งกัมพูชา ปรากฏว่าเมื่อรวมค่าเกลือและค่าใช้จ่ายเท่าที่รวบรวมได้จะขาดทุนประมาณ 9,987,340 บาทตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ สำหรับจำนวนเงินที่ขาดทุนนั้นให้สำนักงบประมาณจัดหาให้ต่อไป

วันที่ 20 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์รายงานเกี่ยวกับการซื้อข้าวในราคาประกันของทางราชการ เกวียนละ 2,500 บาท ว่าได้ส่งการไปยังจังหวัดต่างๆ หลายจังหวัดให้ดำเนินการแล้วสำหรับจังหวัดที่ยังไม่ได้ส่งการไป จะรีบให้ดำเนินการต่อไปโดยด่วน

วันที่ 20 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเรื่องการขายน้ำตาลทรายให้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ไม่เกินเดือนละ 400 ตัน ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์) เสนอ

วันที่ 27 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดส่งข่าวสารให้กระทรวงพาณิชย์จำนวน 300,000 กระสอบก่อนและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณาทกลงในเรื่องราคา แล้วเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเรื่องเงินชดเชยอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 27 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการต่ออายุการทำงานให้ นายพิศ ปัญญาลักษณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ต่อไปอีก 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2519 ถึงวันที่ 18 มกราคม 2520 ตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดเกษียณอายุของผู้ทำงานในองค์การของรัฐ พ.ศ. 2508 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งรายงานเรื่องการแก้ไขปัญหาสุกร ให้สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาก่อน

วันที่ 27 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีพิจารณาการจัดซื้อเครื่องบินเพื่อใช้ในการเกษตรแล้วมีมติว่า เมื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งข่าวขายให้กระทรวงพาณิชย์ ได้เงินมาแล้วให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเรื่องการจัดซื้อเครื่องบินเพื่อใช้ในการเกษตร มาเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 27 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอเกี่ยวกับการขายข้าวในรูปรัฐบาลต่อรัฐบาล เพื่อเป็นการระบายการส่งข้าวออกไปต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลของหลายประเทศขอซื้อ มา โดยให้รับข้อสังเกตตามที่ได้รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย ส่วนการจ่ายเงินชดเชยจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กระทรวงพาณิชย์ตั้งจ่ายเป็นเงินชดเชยการขาดทุนในการขายข้าวในรูปรัฐบาลต่อรัฐบาลให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาก่อน แล้วเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 27 มกราคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะกรรมการกำหนดราคาข้าวตามข้อตกลงกับสหภาพแรงงาน เร่งทำความตกลงเกี่ยวกับการกำหนดราคาข้าวให้แล้วเสร็จภายในเวลา 15 วัน เมื่อได้ผลประการใดให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้แก้ไขสัญญาซื้อขายปอพอก ที่โรงงานกระสอบป่านได้ทำไว้กับห้างขอนแก่นโรงปอไทยสงวน โดยให้เติมคำว่า “ต่อเดือน” ไว้ท้ายคำว่า “ร้อยละห้า” ส่วนข้อความอื่นๆ ให้คงเดิมไว้ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและองค์การคลังสินค้าได้ตกลงกันในเรื่องการขายข้าวสาร ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้แก่องค์การคลังสินค้า ในราคากระสอบละ 325 บาท จำนวน 300,000 กระสอบ เป็นเงินทั้งสิ้น 97.5 ล้านบาท โดยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จำหน่ายข้าวสารให้รวม 50,000 กระสอบ ในราคา 325 บาท ต่อกระสอบ เช่นเดียวกัน และให้แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายปรีดา พัฒนถาบุตร) เป็นประธาน กรรมการ และกรรมการอื่นๆ อีก 6 ท่าน เพื่อพิจารณาสอบราคาต้นทุนของข้าวสารเพื่อพยุราคา เพื่อทราบเงินขาดทุนที่แน่นอน ส่วนการชดเชยเงินขาดทุนจำนวน 63 ล้านบาท ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ส่วนเงินที่ได้จากการขายข้าวสาร ให้แก่กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงกลาโหม รวม 113.75 ล้านบาท ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรใช้ในการซื้อข้าวเปลือกในราคาประกันก่อน เมื่อมีเงินเหลือ จะนำไปซื้อเครื่องบินเพื่อใช้ในการเกษตรได้

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเรื่องการประกันราคาข้าวเปลือก โดยให้เปลี่ยนแปลงข้อความของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2519 ในข้อ 4 เป็นดังนี้ “ข้อ 4 เงินที่ได้จากการขายข้าวสารตามข้อ 5 ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ใช้ในการซื้อข้าวเปลือกในราคาประกันก่อน เมื่อมีเงินเหลือจะนำไปซื้อเครื่องบินเพื่อใช้ในการเกษตร ให้เสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีก่อน” ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์รับไปดำเนินการให้องค์การคลังสินค้าส่งข้าวเปลือกเหนียว จำนวน 100,000 ตัน ไปฮ่องกง โดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการส่งออก

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติแต่งตั้ง ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าว โดยให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) รับมอบข้าวจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) ศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าว และชุมนุมสหกรณ์ในปริมาณตามความจำเป็น ส่วนการขาดทุนในการดำเนินงานดังกล่าว ให้หักจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับข้าวที่รับมอบจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) ส่วนที่รับมอบจากศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าว หรือชุมนุมสหกรณ์ให้ชดเชยจากบัญชีประกันราคาข้าวตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ยกเว้นการส่งร่างเอกสารประกวดราคา และร่างสัญญาที่ประกวดราคาระหว่างประเทศของงานโครงการเกษตรชลประทานพิบูลย์โลกซึ่งจะต้องกู้เงินจากธนาคารโลก ให้กรมอัยการและกระทรวงการคลังพิจารณา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้แต่งตั้งผู้แทนกระทรวงการคลังในคณะกรรมการบริหารโครงการเกษตรชลประทานพิบูลย์โลกเพิ่มขึ้นอีก 2 ท่าน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และอนุมัติในหลักการสำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารตามโครงการเงินกู้ต่างประเทศตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับเรื่องเงินชดเชยการขาดทุนในการขายข้าวในรูปรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรรับไปพิจารณาดำเนินการตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะกรรมการพิจารณาสอบราคาต้นทุนของข้าวสาร มีอำนาจตรวจสอบเรื่องต่างๆ ทุกเรื่องขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรด้วย

วันที่ 2 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าของเรื่องร่วมกับปลัดกระทรวงการคลังและปลัดกระทรวงพาณิชย์ พิจารณาเรื่องการรับชำระหนี้ปุ๋ยเป็นข้าวเปลือกในราคาประกัน อีกครั้งหนึ่งตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 9 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้ศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าว รับไปดำเนินการตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว

วันที่ 16 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งเสริมให้มีการนำปุ๋ยจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายให้เพียงพอับความต้องการภายในประเทศ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดหาปุ๋ยนา และปุ๋ยสวนราคาถูกจากต่างประเทศ ตามกำลังเงินที่มีอยู่มาจำหน่ายให้แก่เกษตรกรและชาวสวนที่ไม่อยู่ในฐานะที่จะซื้อปุ๋ยได้เอง โดยวิธีให้สินเชื่อระยะยาว

วันที่ 23 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบนโยบายจำหน่ายปุ๋ยราคาถูกให้แก่สถาบันเกษตรกรโดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปดำเนินการ

วันที่ 23 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้ดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกในราคาประกัน ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและชุมนุมสหกรณ์ โดยให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยเมื่อใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรแล้ว ก็ไม่ต้องขอผูกพันงบประมาณอีก ให้หาหรือสำนักงบประมาณต่อไป ส่วนการซื้อขายข้าวสารนั้น สำหรับข้าวสารชนิด 5% ให้องค์การคลังสินค้ารับซื้อไว้ทั้งหมด ส่วนข้าวสารชนิดอื่นๆ ให้กระทรวงพาณิชย์หาตลาดต่างประเทศจำหน่ายให้ในราคาตามชนิดและสภาพของข้าว

วันที่ 30 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องนโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย โดยราคาส่งออกสุทธิ 6,000 บาท ต่อเมตริกตันนั้น หมายความว่าราคาที่หักค่าภาษีการค้า และค่าใช้จ่ายในการส่งออก (160 บาท) ออกแล้ว

วันที่ 30 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการการระบายและการกำหนดราคาข้าวสารตามโครงการประกันราคาข้าว ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ผู้อำนวยการศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าวเสนอ

วันที่ 30 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบประกาศกำหนดและปรับปรุงอัตราแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสารตามโครงการประกันราคาข้าวให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และเหมาะสมกับคุณภาพข้าวเปลือกในแต่ละท้องถิ่น รวม 4 ฉบับ และอนุมัติให้องค์การคลังสินค้าได้รับการชดเชยเงินที่ขาดทุนในการจำหน่ายข้าวสารราคาถูกตามนโยบายรัฐบาล จากบัญชีเงินประกันราคาข้าว ส่วนการขาดทุนอันเกิดจากการมอบข้าวให้องค์การคลังสินค้า ให้หักล้างจากบัญชีประกันราคาข้าว ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ผู้อำนวยการศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าวเสนอ

วันที่ 30 มีนาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเรื่ององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรขายข้าวสาร 5% ให้องค์การคลังสินค้า ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 12 เมษายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออนเงินทุนหมุนเวียนรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายจำนวน 75 ล้านบาท จากกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งหมดความจำเป็นแล้วเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อใช้จ่ายในการประกันราคาอ้อยตามนโยบายของรัฐบาล ตามที่คณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเสนอ

วันที่ 12 เมษายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้นำรายงานเรื่องนโยบายจำหน่ายปุ๋ยราคาถูกให้แก่สถาบันเกษตรกรรอไว้เสนอรัฐบาลชุดต่อไป

วันที่ 12 เมษายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 12 เมษายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเรื่องขอชดเชยการขาดทุนในการขายปุ๋ยอ้อยขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยหักจากยอดเงินยืมที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบผลขาดทุนในเรื่องนี้ที่แน่นอนก่อน

วันที่ 12 เมษายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรและอนุมัติจัดสรรเงิน จำนวน 3 ล้านบาท ให้เป็นเงินกู้ไม่คิดดอกเบี้ย กำหนดผ่อนชำระ 5 ปี ให้กับสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทและอนุมัติจัดสรรเงินจำนวน 15,000 บาทให้กับโครงการเร่งรัดเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจและการเลี้ยงสัตว์ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 27 เมษายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เสมือนเป็นผู้อำนวยการศูนย์จัดการเกี่ยวกับ

ราคาข้าวและอนุมัติตามข้อ 4.2 และ 4.3 โดยให้ดำเนินการจัดหาข้าวสารราคาถูกมาให้พอจำหน่ายสำหรับระยะเวลา 2 สัปดาห์ ไปก่อน

วันที่ 30 เมษายน 2519 ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ได้แถลงนโยบายรัฐบาล คณะที่ 37 ต่อสภาผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“นโยบายเร่งด่วน

ปัญหาสำคัญที่ประชาชนทั่วประเทศกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลจะต้องเร่งแก้ไขเป็นการด่วนคือ การช่วยเหลือเกษตรกรการแก้ไขภาวะค่าครองชีพ การรักษากฎหมาย และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวงการปกครองท้องถิ่น และการขยายไฟฟ้าสู่ชนบท

1. การช่วยเหลือเกษตรกร

เนื่องจากเกษตรกรมีจำนวนเกือบถึงร้อยละ 80 ของจำนวนพลเมืองของประเทศ แต่ส่วนใหญ่ตกอยู่ในฐานะยากจน รัฐบาลนี้จึงมีนโยบายที่จะช่วยเหลือเกษตรกรให้มีฐานะในทางเศรษฐกิจดีขึ้นอันจะเป็นการขจัดความยากจนไปในตัวดังต่อไปนี้

(1) จะเร่งทำการปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองในแต่ละปีเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 จะจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองประมาณ 40,000 ถึง 50,000 ครอบครัว

(2) จะปลดปล่อยหนี้สินของเกษตรกรจากการเป็นลูกหนี้เอกชนมาเป็นลูกหนี้สหกรณ์ หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อมิให้เกษตรกรต้องสูญเสียสิทธิในที่ดิน

(3) จะดำเนินการให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม โดยเฉพาะข้าวจะลดหรือเลิกค่าพรีเมียม รวมทั้งลดอากรขาออกถ้าจำเป็นเพื่อปรับราคาส่งออกให้สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้

(4) จะปรับปรุงและขยายการสหกรณ์ให้แพร่หลาย เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการด้านการผลิต การปรับปรุงผลผลิต และการจำหน่าย

(5) จะช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการชลประทาน การปรับปรุงที่ดิน การใช้พันธุ์พืชและการซื้อปุ๋ยในราคาต่ำ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 204-205)

วันที่ 4 พฤษภาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างนี้ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

วันที่ 11 พฤษภาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการจัดหาข้าวสารมาจำหน่ายแก่ประชาชนในราคาถูกตามหลักการเดิมต่อไป ทั้งนี้จนกว่ารัฐมนตรีซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการพิจารณาปัญหาเรื่องข้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2519 จะได้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว

วันที่ 18 พฤษภาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติว่ายังไม่สมควรแก้ไขมติสภาบริหารคณะปฏิวัติในเรื่องที่กลุ่มชาวไร่ขอความช่วยเหลือให้ได้รับขนส่งน้ำตาล ปุ๋ย และวัสดุโรงงาน สำหรับกรณีที่มีราษฎรร้องเรียนมา ให้กระทรวงเจ้าของเรื่องพิจารณาทำความเข้าใจกับกระทรวงคมนาคมโดยตรงต่อไป

วันที่ 25 พฤษภาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับคณะกรรมการเกี่ยวกับงานช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ ว่า ให้งานช่วยเหลือชาวนาชาวไร่คงอยู่ในฐานะเป็นคณะกรรมการตามเดิม ส่วนตัวบุคคลที่จะประกอบเป็นคณะกรรมการตลอดจนอำนาจหน้าที่ มอบให้ ฯพณฯนายกรัฐมนตรีรับไปพิจารณาออกคำสั่งแต่งตั้งต่อไป

วันที่ 25 พฤษภาคม 2519 คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติให้ส่งข้าวสารเหนียวออกไปจำหน่ายยังประเทศลาวได้ทางพรมแดนด้านจังหวัดหนองคาย โดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการส่งออก สำหรับข้าวเปลือกเหนียวจำนวนไม่เกิน 30,000 ตัน ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2519 อนุมัติให้ส่งออกไปยังประเทศลาวนั้นถ้ายังส่งออกไปไม่ครบจำนวนตามที่ได้รับอนุมัติไว้ ก็ให้อนุญาตให้ส่งออกไปได้จนครบกำหนด ส่วนเรื่องการเปิดพรมแดนด้านลาว และการส่งข้าวเปลือกเหนียวไปยังประเทศลาวตามที่มีผู้ขออนุญาตเพิ่มเติมมาให้ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยเชิญผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติเข้าร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 25 พฤษภาคม 2519 คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาเรื่องข้าวขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อศึกษาปัญหาต่างๆ และกำหนดแนวทางและมาตรการแก้ไข ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ สำหรับการแก้ไขปัญหาระยะยาว (ระยะที่ 2 และระยะที่ 3) มอบให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาในทางที่จะแก้ไขโดยใช้ระบบสหกรณ์

วันที่ 1 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเรื่องการจัดตั้งกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมและอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินเพื่อซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกรจำนวนไม่เกิน 100,000 ตัน ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ) รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 1 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการโครงการส่งเสริมการปลูกฝ้ายปี 2519 และให้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาฝ้าย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ โดยให้อธิบดีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอีกท่านหนึ่ง

วันที่ 1 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการโครงการจัดสรรปุ๋ยให้แก่ชาวไร่อ้อย โดยจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในวงเงิน 195 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าจัดซื้อปุ๋ยอ้อย จำนวน 40,500 ตัน ค่าโกดัง ค่าขนส่ง และค่าบริการอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ สำหรับผลการขาดทุนจากการจำหน่ายปุ๋ยจำนวนนี้ ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรหักชดเชยจากยอดเงินที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้ตามผลการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 8 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รอการเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อรัฐสภาไว้ก่อน และมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการเกี่ยวกับการปราบปรามการค้าลักลอบนำสินค้าออกนอกประเทศโดยด่วน

วันที่ 8 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ เรื่องการซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่ราษฎร เว้นแต่ข้อ 2.2 ให้รอไว้ก่อน

วันที่ 8 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่องการแก้ไขปัญหาข้าวมาเพื่อพิจารณา 5 ข้อ คือ 1. การรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อชำระหนี้ค่าปุ๋ยในราคาประกัน 2. ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด พยายามราคาข้าวเปลือกกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรตามระเบียบและวิธีปฏิบัติซึ่ง กษ.กำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติขององค์การคลังสินค้า 3. ข้าวเปลือกที่รับซื้อไว้ทั้งการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุหราคาและการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อชำระหนี้ค่าปุ๋ย 4. อาจประสบการขาดทุน ฉะนั้น ขอให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและชุมนุมสหกรณ์หักเงินที่ขาดทุนออกจากเงินยืมที่จะต้องส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 5. ขอมติ ครม.สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรได้มีอยู่อย่างและใช้ประโยชน์ของตนเอง ข้อ 4 และข้อ 5 ให้หารือกับกระทรวงพาณิชย์ก่อน

วันที่ 15 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ โดยให้แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอีกท่านหนึ่ง

วันที่ 15 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอให้มีการขายน้ำตาลทรายดิบล่วงหน้าได้ ส่วนเรื่องข้อผูกพันเกี่ยวกับการเสียเงินค่าธรรมเนียมและภาษีการค้าที่ใช้บังคับสำหรับปี 2518/2519 นั้น สมควรกำหนดว่าในการจำหน่ายน้ำตาลทรายดิบของฤดูกาลผลิตปี 2519/2520 ล่วงหน้า จำเป็นต้องเป็นไปตามระเบียบการเก็บเงินค่าธรรมเนียมส่งออกและภาษีการค้าที่ทางราชการจะได้กำหนดขึ้น

วันที่ 22 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุญาตให้ส่งข้าวเปลือกเหนียวเพิ่มเติมไปขายยังประเทศลาวได้ ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 22 มิถุนายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการซื้อปุ๋ยจาก บริษัท ปุ๋ยเคมี จำนวน 20,000 ตัน โดยวิธีประกวดราคาตามความจำเป็นรีบด่วน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอขอผ่อนผันอนุญาตให้ส่งข้าวเปลือกเจ้านาปรังออกไปต่างประเทศ รวมทั้งเห็นชอบและอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอว่า หากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรต้องขาดทุนให้คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรชดเชยการขาดทุนให้กับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตามที่ขาดทุนจริงด้วย

วันที่ 6 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติส่งคณะผู้แทนไปเจรจาขายข้าวให้กับประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 8 - 12 กรกฎาคม 2519 ประกอบด้วย นายวิจิต วิเศษสุวรรณภูมิ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายเจริญ คันธวงศ์ เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยให้เพิ่มเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ร่วมไปด้วยอีกหนึ่งท่าน ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 6 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหาหนี้สำปะหลัง ประกอบด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้เพิ่มอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นกรรมการอีกท่าน

วันที่ 6 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดการผลิตและประกันราคาผลผลิตการเกษตร ประกอบด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ฝ่ายวิชาการ อธิบดีกรมเศรษฐกิจพาณิชย์ นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม นายพิศิษฐ์ เศรษฐวงศ์ ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการเพิ่มขึ้น

วันที่ 6 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาค้างตามผลการพิจารณาระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์

วันที่ 13 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการให้ความช่วยเหลือแก่ชาวนาชาวไร่ โดยการจัดหาพันธุ์ข้าวและพันธุ์พืชไปแจกจ่ายให้แก่ชาวนาชาวไร่ ที่ได้รับความเสียหายเพื่อทำการปลูกใหม่โดยด่วน ตามที่รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอ และในขั้นแรกนี้ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินเพื่อการนี้ให้ในวงเงิน 30 ล้านบาทก่อน

วันที่ 13 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการส่งข้าวไปบริจาคช่วยเหลืออินโดนีเซีย เนื่องจากเกิดแผ่นดินไหว เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2519 จึงเห็นสมควรช่วยเหลือโดยบริจาคข้าวขาว 5% จำนวน 200 ตัน ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 13 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ในการตราพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งผลลำไยสดออกไปนอกราชอาณาจักร โดยมอบให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้ส่งลำไยสดออกนอกราชอาณาจักรทั้งทางท่าอากาศยาน ทางเรือและทางรถไฟแต่เพียงผู้เดียว

วันที่ 20 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2519 โดยมอบให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้ส่งลำไยสดออกนอกราชอาณาจักรทั้งทางท่าอากาศยาน ทางเรือ และทางรถไฟแต่เพียงผู้เดียวและรับหลักการแห่งร่างพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 20 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความช่วยเหลือแก่ชาวนาชาวไร่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาความแห้งแล้งในภาคต่างๆ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ สำหรับเงิน 32 ล้านบาท ให้จ่ายจากเงินทุนสำรองจ่าย ส่วนภาคเหนือมอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายไกรสร ตันติพงศ์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์) ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายบรรหาร ศิลปอาชา) ภาคใต้มอบให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรินทร์ มาศดิตถ์) และภาคตะวันออกมอบให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรับไปสำรวจความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือ เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

วันที่ 20 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติยกเลิกหนี้สินของเกษตรกร ที่ซื้อปุ๋ยเชื่อไปจากรัฐบาล พ.ศ. (นายนิสิต เวชย์ศิริยานนท์ เป็นผู้เสนอ)

วันที่ 20 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว และให้เสนอรัฐสภาต่อไปได้

วันที่ 20 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอให้องค์การคลังสินค้าได้จำหน่ายข้าวสารเหนียวเมล็ดยาว 10% ที่ซื้อตามนโยบายประกันราคาให้แก่กรมการค้าต่างประเทศ โดยทำการผสมปรับปรุงให้ได้มาตรฐานส่งออกต่างประเทศ ตามราคาที่กำหนดไปแล้วขาดทุน สำหรับในการนี้หักล้างจากบัญชีประกันราคาข้าว และอนุมัติในหลักการให้ผู้อำนวยการศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าว หรือผู้ได้รับมอบหมายอนุมัติการจำหน่ายข้าวที่ซื้อตามนโยบายประกันราคาและระเบียบศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าวได้กำหนดไว้แล้วผลกำไรและขาดทุนในการนี้ให้หักล้างจากบัญชีประกันราคาข้าว

วันที่ 20 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยตามความเห็นของกระทรวงยุติธรรม เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเกษตรและวิธีพิจารณาคดีในศาลเกษตร เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รับหลักการพร้อมกันทั้ง 3 ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณา เรื่อง คณะกรรมการประνομหนี้และอนุกรรมการฯ ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก่อน

วันที่ 27 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การคลังสินค้ารับซื้อลำไยสดเพิ่มขึ้น จาก 5.5 ล้านกิโลกรัมเป็น 6 ล้านกิโลกรัม โดยให้ซื้อจากจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน จังหวัดละ 3 ล้านกิโลกรัมภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2519 เป็นต้นไป และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ กับผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ควบคุมดูแลให้การรับซื้อเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

วันที่ 27 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคกลาง และภาคเหนือ ในภาวะฝนทิ้งช่วงตามที่เสนอ โดยให้ปรับปรุง วงเงิน ช่วยเหลือสำหรับภาคกลางและภาคตะวันตก จาก 6,992,000 บาท เป็น 7,392,000 คน สำหรับ การจัดทำฝนหลวงในจังหวัดภาคเหนือ ซึ่งขออนุมัติเงินจำนวน 3 ล้านบาทนั้น ให้ขอใช้เครื่องบิน C 123 กองทัพอากาศจำนวน 3 เครื่อง ไปดำเนินการและเพื่อดำเนินการไปแล้ว 7 วัน ให้ถอนไป ช่วยทำฝนหลวง

ในจังหวัดมหาสารคาม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 1 เครื่อง โดยแบ่งจ่ายเงินทำฝนหลวงให้แก่กองทัพอากาศเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานภายในวงเงิน 2 ล้านบาท เงินค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้ทั้งสิ้นให้ใช้จากเงินคงคลัง

วันที่ 27 กรกฎาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการส่งข้าวเปลือกเจ้าไปจำหน่ายในต่างประเทศ ดังนี้ ในหลักการไม่อนุญาตให้ส่งข้าวเปลือกเจ้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นจริงๆ ก็ให้เสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นรายๆ ไป สำหรับรายที่อนุมัติไปแล้ว จำนวน 1 แสน 5 หมื่นตัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2519 ถ้ายังไม่มีข้อผูกพัน ก็ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาหาทางระงับการส่งออกเสียด้วย

วันที่ 3 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการปรับปรุงแนวนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสำนักงานเกษตรภาค และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนนำเข้าบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และให้การสนับสนุนด้านเงินงบประมาณ และอัตรากำลังตามความจำเป็น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 3 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งร่างพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินเขตป่าสงวนเพื่อการเกษตร พ.ศ. (นายสวัสดิ์ คำประกอบกับคณะ เป็นผู้เสนอ) พร้อมด้วยความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้พรรคพิจารณา

วันที่ 3 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติไม่ควรรับหลักการร่างพระราชบัญญัติกำหนดโครงการชลประทานเพื่อการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. เพราะการวางแผนการชลประทานนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ทำอยู่แล้ว โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ไม่อาจจะทำได้ทุกจังหวัดทุกอำเภอนั้น ก็เพราะต้องอาศัยข้อมูลจากการสำรวจและออกแบบซึ่งต้องใช้เวลา กำลังคน และกำลังเงิน ตลอดจนการเก็บตัวเลขปริมาณน้ำด้วย แต่ถ้าได้รับการสนับสนุนทางกำลังของงบประมาณและกำลังคนเพิ่มขึ้นก็จะเร่งรัดงานนี้ได้

วันที่ 3 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะให้มีการยกเลิกร่างพระราชบัญญัติรักษาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ.

วันที่ 3 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกระทรวงอุตสาหกรรม เห็นว่า การออกหมายประกันราคาอ้อยตามร่างพระราชบัญญัติกำหนดราคาประกันอ้อย พ.ศ. จะทำให้เกิดปัญหายุ่งยากในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลของประเทศมากขึ้นส่วนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็นควรไม่รับหลักการ เพราะการประกันราคาผลผลิตเกษตร รัฐจะต้องมีกำลังเงิน กำลังคน และอุปกรณ์สิ่งก่อสร้างให้ครบเสียก่อน และไม่จำเป็นต้องออกเป็นกฎหมายเพราะมีพระราชบัญญัติน้ำตาลทรายอยู่แล้ว

วันที่ 10 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการเร่งรัดพัฒนาดินเปรี้ยวให้แล้วเสร็จภายในระยะ 5 ปี และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 10 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรินทร์ มาศดิตถ์) เสนอ เกี่ยวกับความช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ภาคใต้ เนื่องจากภาวะ

ฝนแล้ง 2519 ทั้งนี้ ภายในวงเงิน 2,180,000 บาท ส่วนเงินที่ยังคงเหลืออยู่ประมาณ 10 ล้านบาทนั้น จะใช้จ่ายอย่างใดแล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 24 สิงหาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินจำนวน 3 ล้านบาท ให้แก่สำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อปฏิบัติการ ในจุดแห้งแล้งทางภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคกลาง และภาคเหนือในภาวะฝนทิ้งช่วง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 7 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้เปิดประกวดราคาปุ๋ยนาจำนวน 20,000 ตัน ตามความจำเป็นรีบด่วนซึ่งต้องใช้ในขณะนั้นก่อน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้จำหน่ายปุ๋ยโดยทั่วไป และบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด เข้าแข่งขันราคาด้วย และให้ซื้อปุ๋ยเพิ่มโดยให้คณะรัฐมนตรีจัดหาเงินงบประมาณหนึ่งงบไตรมาสมาในส่วนที่ยังขาดอยู่ในการจัดซื้อปุ๋ยในครั้งนี้ด้วย เว้นแต่การส่งปุ๋ยให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการและถ้าราคาปุ๋ยที่จะรับซื้อเกินกว่าที่เคยประกวดราคาได้ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2519 ก็ให้เร่งรับการซื้อไว้ก่อน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 14 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ..) ไว้พิจารณาต่อไป

วันที่ 14 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติช่วยเหลือเกษตรกร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. ตามความเห็นของกระทรวงการคลังและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 14 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ถือราคาต้นทุนข้าวสาร 5 % กระสอบละ 505 บาท เป็นเกณฑ์คำนวณจำนวนเงินขาดทุนขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรที่ขายให้แก่องค์การคลังสินค้าและทางราชการทหารจำนวน 350,000 กระสอบไปแล้ว ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 14 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการเกี่ยวกับเรื่อง รัฐบาลสหภาพพม่า ขอความช่วยเหลือด้านทุนจากรัฐบาลไทยทางสาขาการเพาะข้าวกล้วยไม้ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 14 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กับส่วนราชการต่างๆ ดังนี้ อนุมัติจัดสรรเงินเพิ่มเติมให้กรมประมงเพื่อต่อเรือตรวจประมงของจังหวัดพังงา อนุมัติเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยให้เป็นเงินจ่ายขาดอนุมัติซื้อเครื่องพิมพ์ดีดและตู้เหล็กเก็บเอกสารให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร อนุมัติให้กรมบัญชีกลางจ้างลูกจ้างชั่วคราวเพื่อปฏิบัติงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อ ถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ.2520 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 14 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญบางประการและให้เสนอรัฐสภาต่อไปได้

วันที่ 21 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการค้าสัตว์กับต่างประเทศโดยให้แต่งตั้งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมเป็นกรรมการด้วย

วันที่ 21 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประนอมหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเกษตรและวิธีพิจารณาคดีในศาลเกษตร พ.ศ. ตามที่นายสุรน ชื่นสมจิตต์ เป็นผู้เสนอและให้เสนอรัฐสภาพิจารณาต่อไปได้

วันที่ 21 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซื้อปุ๋ยได้ในราคาที่ไม่เกินกว่าราคาที่คณะรัฐมนตรี กำหนดไว้แต่เดิม และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำหน่ายปุ๋ยให้แก่เกษตรกรในราคาเดิมที่เคยจำหน่าย ไปแล้ว และอนุมัติให้จ่ายเงินในส่วนที่ขาดทุนสำหรับการขายที่ต่ำกว่าราคาซื้อในครั้งนี้ด้วย ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กู้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในการซื้อปุ๋ยครั้งนี้ และให้กระทรวงพาณิชย์ประกาศควบคุมราคาปุ๋ยโดย

วันที่ 21 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนโครงการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติบรรจุโครงการดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาฉบับที่ 4 และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้เพื่อดำเนินการตามโครงการฯ ต่อไป รวมทั้งให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบกลางปีงบประมาณ พ.ศ. 2520 จำนวน 5 ล้านบาท เพื่อดำเนินการพัฒนาฯ โดยจัดตั้งสำนักงานขึ้นในทุ่งกุลาร้องไห้ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายไกรสร ตันติพงศ์) เสนอ

วันที่ 27 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รอเรื่องร่างพระราชบัญญัติพักการชำระหนี้ของเกษตรกรตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ ไว้เสนอรัฐบาลชุดต่อไป

วันที่ 27 กันยายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายไกรสร ตันติพงศ์) เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2519 เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ในข้อ 4 เป็นดังนี้ “4. ให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบกลางปีงบประมาณ พ.ศ. 2520 จำนวน 5 ล้านบาท ให้กรมพัฒนาที่ดินเพื่อดำเนินการพัฒนาฯ โดยจัดตั้งสำนักงานขึ้นในทุ่งกุลาร้องไห้ ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายไกรสร ตันติพงศ์) เสนอ”

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. **รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน.**
2. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ. 2514. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519).** สำนักนายกรัฐมนตรี มปท.

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	12 ตุลาคม 2514	ร่างพระราชกฤษฎีกาส่งตรวจเนื้อที่และพืชผลการเกษตร พ.ศ.
2	19 ตุลาคม 2514	การสั่งปฎิบัติจากบริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด (ยกเลิกมติ คณะรัฐมนตรี วันที่ 18 กันยายน 2550)
3	19 ตุลาคม 2514	ให้แก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของชาวสวนยางพารา
4	11 มกราคม 2515	ระเบียบการช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าวปลูก
5	13 มกราคม 2515	นโยบายพยุหราคาข้าวเปลือกปี 2515
6	27 มกราคม 2515	การชำระภาษีการค้าข้าว
7	27 มกราคม 2515	การส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง
8	27 มกราคม 2515	เจ้าหน้าที่มาเลเซียจับกุมข้าวสารไทย
9	17 กุมภาพันธ์ 2515	ขอผ่อนผันและยกเว้นการชำระหนี้สินค่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกร
10	23 มีนาคม 2515	ระเบียบการช่วยเหลือพันธุ์ข้าวปลูก
11	23 มีนาคม 2515	การพิจารณาจัดตั้งสภาการตลาดสำหรับผลิตผลเกษตรที่สำคัญบางประเภท
12	30 มีนาคม 2515	โครงการสินเชื่อการเกษตรระยะยาว
13	5 เมษายน 2515	โครงการเร่งรัดการผลิตและการจำหน่ายโค-กระบือ
14	20 เมษายน 2515	โครงการเร่งรัดการผลิตและการจำหน่ายกุ้งทะเล ถั่วเหลือง หม่อนไหม มะพร้าวและข้าวโพด
15	4 พฤษภาคม 2515	โครงการองค์การส่งเสริมกิจการโคนม กระทรวงเกษตร
16	13 กรกฎาคม 2515	เกษตรกรประสบฝนแล้งปี 2515 ขอความช่วยเหลือพันธุ์พืชเศรษฐกิจ
17	13 กรกฎาคม 2515	ขออนุมัติเงินช่วยเหลือเกษตรกรปี 2515 ช่วยเหลือเป็นพันธุ์ข้าวปลูกแก่เกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ
18	3 สิงหาคม 2515	การขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรมผลิตน้ำตาลทรายเพื่อช่วยเหลือชาวไร่อ้อย
19	3 สิงหาคม 2515	การปลดปล่อยพันธบัตรค่าประกันเงินฝากของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด
20	3 สิงหาคม 2515	การควบคุมราคาจำหน่ายปลิกสินค้านม
21	10 สิงหาคม 2515	การสั่งกระเทียมเข้ามาในประเทศ
22	15 สิงหาคม 2515	การควบคุมราคาจำหน่ายปลิกสินค้านม
23	17 สิงหาคม 2515	โครงการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจและการเลี้ยงสัตว์ของกระทรวงมหาดไทย
24	17 สิงหาคม 2515	การช่วยเหลือราษฎรในภาวะฝนแล้ง (การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร)

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
25	21 กันยายน 2515	นโยบายส่งรำดิบและกากรำไปจำหน่ายต่างประเทศ
26	21 กันยายน 2515	โครงการสถาบันประมงน้ำจืด(National Inland Fisheries Institute) ที่จะขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลแคนาดาของกรมประมง
27	28 กันยายน 2515	การส่งเสริมการทำนาครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มปริมาณข้าว
28	3 ตุลาคม 2515	รายงานการประชุมคณะกรรมการผสมว่าด้วยการประมงทางทะเลระหว่างไทย-เขมร ครั้งที่ 1 ราชอาณาจักรลาวขอความช่วยเหลือเรื่องการจัดซื้อข้าว
29	3 ตุลาคม 2515	ราชอาณาจักรลาวขอความช่วยเหลือเรื่องการจัดซื้อข้าว
30	10 ตุลาคม 2515	ขออนุมัติขอเงินช่วยเหลือพันธุ์พืชแก่ผู้ประสบภาวะฝนแล้ง
31	16 ตุลาคม 2515	การคุ้มครองแก่การผลิตและจำหน่ายกระเทียมในประเทศ
32	24 ตุลาคม 2515	โครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน โดยใช้เงินกู้จากสมาคมเพื่อการพัฒนาการระหว่างประเทศ
33	24 ตุลาคม 2515	การปราบปรามการลักลอบนำยางจากมาเลเซียข้ามประเทศ
34	12 พฤศจิกายน 2515	ร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.
35	7 ธันวาคม 2515	การส่งเสริมการทำนาครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มปริมาณข้าว
36	14 ธันวาคม 2515	การโอนงานโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวภาคใต้
37	14 ธันวาคม 2515	รายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันภาวะการขาดแคลนข้าว
38	10 มกราคม 2516	สถานการณ์ข้าวในปี 2516
39	10 มกราคม 2516	สรุปผลการดำเนินการเรื่องน้ำตาลทรายขาว
40	16 มกราคม 2516	ขอซื้อน้ำตาลดิบจำนวน 3 ล้านเมตริกตัน
41	16 มกราคม 2516	แบบพิมพ์การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
42	30 มกราคม 2516	แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณานโยบายและควบคุมการค้าข้าว
43	30 มกราคม 2516	แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามนโยบายการช่วยเหลือเกษตรกร
44	6 กุมภาพันธ์ 2516	ยกเลิกการจำกัดปริมาณการผลิตน้ำตาลทราย
45	13 กุมภาพันธ์ 2516	แต่งตั้งคณะผู้แทนไทยเพื่อเดินทางไปเจรจาเงินจำนวน 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา สำหรับโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
46	27 มีนาคม 2516	ขอซื้อน้ำตาลทรายดิบจำนวน 3 ล้าน
47	17 เมษายน 2516	การประชุมเพื่อเจรจาความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ
48	1 พฤษภาคม 2516	โครงการทดลองคันคว่ำอบรมและพัฒนาเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำจืด (กุ้งก้ามกรามและกุ้งนาง)
49	1 พฤษภาคม 2516	ผลการเจรจาขอกู้เงินจากธนาคารโลก
50	8 พฤษภาคม 2516	การจำหน่ายน้ำตาลทรายดิบจำนวน 50,000 ตัน ให้แก่ฝ่ายมาเลเซียเป็นกรณีพิเศษ
51	3 กรกฎาคม 2516	การเร่งรัดเพิ่มผลผลิตการเกษตรในภาวะขาดแคลน
52	10 กรกฎาคม 2516	รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวซื้อและขออนุญาตนำพันธุ์ข้าวปลูกออกไปยังราชอาณาจักรลาว
53	10 กรกฎาคม 2516	การควบคุมการส่งออกเมล็ดพันธุ์ และเมล็ดฝ้ายออกไปนอกราชอาณาจักร
54	17 กรกฎาคม 2516	รัฐบาลฟิลิปปินส์ขอซื้อข้าวไทย (จำนวน 1 แสนตัน)
55	17 กรกฎาคม 2516	ขอให้แก้ไขปรับปรุงราคาเนื้อโค-กระบือชำแหละ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
56	24 กรกฎาคม 2516	เนื้อโคและเนื้อกระบือมีราคาสูงขึ้น
57	24 กรกฎาคม 2516	รายงานผลจากการควบคุมราคาข้าว และซื้อแก้ไข
58	7 สิงหาคม 2516	รัฐบาลลาวขอซื้อข้าวจากไทย
59	14 สิงหาคม 2516	สาส์นจากนายกรัฐมนตรีลาวขอซื้อข้าวจากไทย
60	14 สิงหาคม 2516	การส่งข้าวไปจำหน่ายให้แก่ประเทศกลุ่มอาเซียน
61	21 สิงหาคม 2516	ภาวะการค้าข้าวภายหลังการควบคุมราคาข้าว
62	21 สิงหาคม 2516	บังคลาเทศเสนอขายกระดาษหนังสือพิมพ์เพื่อแลกกับข้าวไทย
63	4 กันยายน 2516	สาธารณรัฐเขมรขอซื้อน้ำตาลทราย (จำนวน 5,000 ตัน)
64	4 กันยายน 2516	รัฐบาลบรูไนขอซื้อข้าว 100% ชั้น 2
65	11 กันยายน 2516	รัฐบาลเขมรทบทวนขอซื้อข้าวเพิ่มเติมจากรัฐบาลไทย
66	11 กันยายน 2516	การรักษาตลาดข้าวประจำของไทย (ในฮ่องกงและสิงคโปร์)
67	18 กันยายน 2516	การรักษาตลาดข้าวประจำของไทย
68	18 กันยายน 2516	รัฐบาลศรีลังกาขอซื้อข้าวไทย
69	18 กันยายน 2516	การกำหนดสูตรเพื่อใช้ในการคำนวณค่าพรีเมียมข้าว
70	25 กันยายน 2516	ข้าวบริจาคนำไปโครงการอาหารโลก
71	2 ตุลาคม 2516	การประเมินราคาน้ำตาลทราย
72	2 ตุลาคม 2516	การตั้งหรือขยายโรงงานทอกระสอบและผลิตภัณฑ์ปอ
73	9 ตุลาคม 2516	การพิจารณาให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ประสบอุทกภัยในตะวันออกเฉียงเหนือ
74	9 ตุลาคม 2516	การทำสัญญาซื้อขายน้ำตาลทรายดิบระยะยาว
75	13 พฤศจิกายน 2516	การปรับปรุงราคาน้ำมันสำเร็จรูป ณ โรงกลั่นและราคาคำนำเข้าน้ำมันดิบและปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน
76	13 พฤศจิกายน 2516	การขายข้าวเหนียวให้ยูเอสแอล
77	20 พฤศจิกายน 2516	การจำหน่ายข้าวและซีเมนต์แก่คูเวตและซาอุดีอาระเบีย
78	11 ธันวาคม 2516	ควบคุมการส่งปุ๋ยทุกชนิดออกไปนอกราชอาณาจักร
79	11 ธันวาคม 2516	โครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
80	11 ธันวาคม 2516	การเข้าเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ
81	8 มกราคม 2517	การเร่งรัดเพิ่มผลผลิตการเกษตรในภาวะขาดแคลนและการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามผลงานประสานงาน และรายงานต่อรัฐบาลเกี่ยวกับเร่งรัดเพิ่มผลผลิตการเกษตรในภาวะขาดแคลน
82	15 มกราคม 2517	การขาดแคลนน้ำมันเพื่อการเกษตร
83	29 มกราคม 2517	ผลการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกร ครั้งที่ 1/2517
84	5 กุมภาพันธ์ 2517	ร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.
85	26 กุมภาพันธ์ 2517	ขอความช่วยเหลือแก้ไขความเดือดร้อนให้ชาวประมง
86	26 กุมภาพันธ์ 2517	การทำนาครั้งที่ 2
87	5 มีนาคม 2517	ขอการสนับสนุนงบประมาณเพื่อผลิตอาหารสัตว์และเก็บพืชไร่
88	5 มีนาคม 2517	แถลงการณ์เรื่องการช่วยเหลือเกษตรกร
89	5 มีนาคม 2517	การทำนาครั้งที่ 2
90	5 มีนาคม 2517	การปฏิรูปที่ดินในประเทศไทย

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
91	5 มีนาคม 2517	พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.
92	12 มีนาคม 2517	การแก้ไขปัญหาค้าวสารมีราคาแพง
93	12 มีนาคม 2517	ขอความช่วยเหลือแก้ไขความเดือดร้อนแก่ชาวประมง
94	12 มีนาคม 2517	การเจรจาข้าว-น้ำมัน กับชาวดืออาระเบีย
95	12 มีนาคม 2517	สาธารณรัฐศรีลังกาขอซื้อข้าวและน้ำตาลทราย
96	12 มีนาคม 2517	นโยบายเกี่ยวกับการส่งน้ำตาลทรายขาวออกไปจำหน่ายในต่างประเทศในฤดูการผลิตปีปัจจุบัน
97	19 มีนาคม 2517	การแก้ไขปัญหาลูกเรือเกี่ยวกับการจำหน่ายข้าวสารราคาถูก
98	19 มีนาคม 2517	ชาวประมงจะหยุดทำการประมง
99	19 มีนาคม 2517	การปรับปรุงแก้ไขภาษีอากรเพื่อช่วยเหลือชาวประมง
100	19 มีนาคม 2517	ขอการสนับสนุนงบประมาณเพื่อผลิตอาหารสัตว์และเก็บพืชไร่
101	26 มีนาคม 2517	แถลงการณ์แก้ไขปัญหาราคาข้าว
102	26 มีนาคม 2517	การแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของชาวประมง
103	2 เมษายน 2517	การปรับปรุงแก้ไขภาษีอากรเพื่อช่วยเหลือการประมง (ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร ฉบับที่ 51 พ.ศ. 2517)
104	30 เมษายน 2517	นโยบายอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี
105	7 พฤษภาคม 2517	การช่วยเหลือชาวนาให้ได้เข้าที่นาเดิม
106	7 พฤษภาคม 2517	ปุ๋ยนา
107	11 มิถุนายน 2517	ปัญหาปุ๋ย
108	11 มิถุนายน 2517	ร่างพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.
109	11 มิถุนายน 2517	รัฐบาลลาวอนุญาตให้พ่อค้าส่งข้าวไปจำหน่ายต่างประเทศ
110	18 มิถุนายน 2517	การเรียกเก็บพรีเมียมสำหรับการส่งน้ำตาลทรายออกนอกราชอาณาจักร
111	18 มิถุนายน 2517	การหารือของทูตอเมริกา
112	25 มิถุนายน 2517	การเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาคาการประมงระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเวียดนาม
113	25 มิถุนายน 2517	เก็บพรีเมียมข้าว
114	2 กรกฎาคม 2517	การซื้อปุ๋ยช่วยเหลือชาวนา
115	2 กรกฎาคม 2517	เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร
116	2 กรกฎาคม 2517	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ.
117	2 กรกฎาคม 2517	โครงการเงินกู้จากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพื่อโครงการสินเชื่อการเกษตร
118	9 กรกฎาคม 2517	การจัดที่ดินเพื่อช่วยเหลือชาวนาชาวไร่
119	9 กรกฎาคม 2517	ขออนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือชาวนา
120	16 กรกฎาคม 2517	หนังสือเวียนชักชวนเกษตรกรทั่วประเทศเดินขบวนมายังสนามหลวง
121	16 กรกฎาคม 2517	การจัดซื้อปุ๋ยให้แก่เกษตรกร
122	16 กรกฎาคม 2517	ขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์ช่วยเหลือเกษตรกร (งบพิเศษ)
123	16 กรกฎาคม 2517	รายงานผลการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการช่วยเหลือชาวนาชาวไร่
124	16 กรกฎาคม 2517	การช่วยเหลือราษฎรประสบภาวะฝนแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
125	16 กรกฎาคม 2517	นโยบายในการปรับปรุงหนองบึงต่างๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
126	23 กรกฎาคม 2517	การช่วยเหลือราษฎรในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประสบภาวะฝนแล้ง
127	23 กรกฎาคม 2517	โครงการหน่วยเครื่องจักรกลเกษตร ของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
128	23 กรกฎาคม 2517	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรกร พ.ศ. ...
129	23 กรกฎาคม 2517	ร่างพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.
130	23 กรกฎาคม 2517	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเข่านา พ.ศ.
131	30 กรกฎาคม 2517	การจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
132	30 กรกฎาคม 2517	ผลการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกร ครั้งที่ 3/2517
133	6 สิงหาคม 2517	ขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์ช่วยเหลือเกษตรกร
134	27 สิงหาคม 2517	นโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย
135	27 สิงหาคม 2517	รัฐบาลศรีลังกาขอซื้อน้ำตาลทราย
136	17 กันยายน 2517	การช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับความเดือดร้อน
137	17 กันยายน 2517	นโยบายในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
138	17 กันยายน 2517	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเข่านา พ.ศ.
139	17 กันยายน 2517	บริษัทมหาชนจำกัด(บริษัทไทย จำกัด)ขอสัมปทานทำไม้เพื่ออุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษ
140	24 กันยายน 2517	ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.
141	24 กันยายน 2517	ขออนุมัติกำหนดประเภทผลิตผลเกษตรกรรมที่ผู้ส่งออกต้องเสียค่าธรรมเนียมการส่งออกและขออนุมัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกกระเป๋ยการเก็บและวิธีการชำระค่าธรรมเนียมการส่งออกซึ่งข้าวผลิตพันธุ์ข้าว และน้ำตาลทราย
142	24 กันยายน 2517	ร่างพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.
143	1 ตุลาคม 2517	การปรับปรุงราคาควบคุมเนื้อสุกร โค และกระบือ
144	8 ตุลาคม 2517	นโยบายการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายปี 2517-2518
145	22 ตุลาคม 2517	บันทึกความเข้าใจของสถาบันวิจัยเรื่องข้าวระหว่างประเทศ
146	29 ตุลาคม 2517	ราชอาณาจักรลาวขอซื้อน้ำตาลทรายขาว
147	29 ตุลาคม 2517	การพยุงราคาข้าวและการปรับปรุงมาตรการข้าวส่งออกต่างประเทศ
148	29 ตุลาคม 2517	การควบคุมราคาสุกรชำแหละ เนื้อโค และเนื้อกระบือ
149	12 พฤศจิกายน 2517	โครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานหนองหาว
150	19 พฤศจิกายน 2517	ปัญหาการประมงระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเวียดนาม
151	19 พฤศจิกายน 2517	การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งน้ำตาลทรายออกนอกราชอาณาจักร
152	19 พฤศจิกายน 2517	ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกองค์การสวนยาง พ.ศ.
153	19 พฤศจิกายน 2517	ขออนุญาตสำรวจแร่ธาตุของปุ๋ย การแต่งแร่ และการทำเหมืองแร่ของปุ๋ย
154	26 พฤศจิกายน 2517	ข้อเสนอที่ประชุมชาวนา ชาวไร่ 16 จังหวัด
155	26 พฤศจิกายน 2517	ราคาอ้อยและสถานการณ์น้ำตาล
156	3 ธันวาคม 2517	ข้อตกลงของรัฐบาลเกี่ยวกับข้อเสนอของชาวนาชาวไร่
157	3 ธันวาคม 2517	ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.
158	11 ธันวาคม 2517	การเจรจาซื้อน้ำมันดิบและขายน้ำตาลทรายขาวแก่ประเทศซาอุดีอาระเบีย
159	11 ธันวาคม 2517	เงินทุนเพื่อพยุงราคาข้าวเปลือกสำหรับฤดูการผลิตปี 2517 - 2518

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
160	17 ธันวาคม 2517	การตั้งศูนย์ควบคุมการผลิตการจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวภายในประเทศ
161	24 ธันวาคม 2517	เงินทุนเพื่อพยุกราคาข้าวเปลือกสำหรับฤดูการผลิตปี 2517 - 2518
162	24 ธันวาคม 2517	ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
163	24 ธันวาคม 2517	กลุ่มเกษตรกรขออนุญาตส่งข้าวออกนอกประเทศ
164	24 ธันวาคม 2517	การพยุกราคาข้าวและการปรับปรุงมาตรการส่งข้าวออกไปต่างประเทศ
165	24 ธันวาคม 2517	ขออนุมัติส่งน้ำตาลทรายดิบตามข้อผูกพันออกจำหน่ายต่างประเทศ
166	24 ธันวาคม 2517	นโยบายการส่งน้ำตาลทรายออกจำหน่ายต่างประเทศ
167	24 ธันวาคม 2517	มาตรการช่วยเหลือผู้เลี้ยงสัตว์
168	24 ธันวาคม 2517	การอนุญาตให้ตั้งโรงงานผลิตถ่านมันสำปะหลังและการขยายเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง
169	24 ธันวาคม 2517	แต่งตั้งคณะกรรมการระงับและแก้ไขการปฏิบัติการควบคุมมาตรฐานผลิตถ่านมันสำปะหลัง
170	30 ธันวาคม 2517	ขอโอนเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร
171	30 ธันวาคม 2517	นโยบายโรงสีข้าว
172	30 ธันวาคม 2517	ขออนุมัติให้หน่วยข้าราชการซื้อสินค้าจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรโดยไม่ต้องสืบราคาหรือ
173	7 มกราคม 2518	การเพิ่มการผลิตน้ำตาลทรายขาว
174	7 มกราคม 2518	การถ่ายภาพทางอากาศเพื่อหาข้อมูลตามโครงการพัฒนาเกษตรที่สูง
175	7 มกราคม 2518	ขออนุมัติเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไว้ให้คณะกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่
176	11 มกราคม 2518	ปริมาณข้าวส่งออกนอกราชอาณาจักร
177	14 มกราคม 2518	แต่งตั้งกรรมการบริหารกิจการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
178	14 มกราคม 2518	การพยุกราคาฝ้าย
179	14 มกราคม 2518	แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจการกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางชุดใหม่และต่ออายุการทำงานของผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
180	14 มกราคม 2518	นโยบายการให้บริการภาพถ่ายดาวเทียมแก่เอกชน
181	14 มกราคม 2518	นโยบายโรงสีข้าว
182	14 มกราคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกองค์การสวนยาง พ.ศ.
183	21 มกราคม 2518	เงื่อนไขในการจัดตั้งบริษัทผู้ดำเนินการส่งน้ำตาลทรายออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
184	21 มกราคม 2518	การพัฒนาแหล่งวัตถุดิบเพื่อใช้ทำปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรภายในประเทศ
185	21 มกราคม 2518	เงินทุนสำหรับซื้อปุ๋ยจำหน่ายให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
186	21 มกราคม 2518	ขอตั้งคณะกรรมการเตรียมงานโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
187	25 มกราคม 2518	นโยบายอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว
188	4 กุมภาพันธ์ 2518	งบประมาณประจำปี 2518 ของโครงการพัฒนาที่ดิน ในท้องที่หมู่บ้านทุ่งลุยลาย
189	4 กุมภาพันธ์ 2518	ขอให้ทบวณมติดคณะรัฐมนตรี เรื่อง การถ่ายภาพทางอากาศตามโครงการพัฒนาเกษตรที่สูง
190	4 กุมภาพันธ์ 2518	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้
191	14 กุมภาพันธ์ 2518	การถ่ายภาพทางอากาศของโครงการพัฒนาเกษตรที่สูง
192	1 เมษายน 2518	ชานาเดินทางเข้ามาร้องเรียน
193	22 เมษายน 2518	การดำเนินงานนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส เพื่อช่วยเหลือชาวนาชาวไร่
194	22 เมษายน 2518	โครงการอุดหนุนราคาปุ๋ยให้แก่เกษตรกร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
195	29 เมษายน 2518	แผนงานจัดที่ดินให้แก่ราษฎรในรูปหมู่บ้านป่าไม้
196	6 พฤษภาคม 2518	ขอให้พิจารณาซื้อเรือกรังของชาวนาชาวไร่
197	13 พฤษภาคม 2518	แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรโครงการมูโนะ จังหวัดนราธิวาส
198	20 พฤษภาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา (ฉบับที่...) พ.ศ.
199	20 พฤษภาคม 2518	แต่งตั้งคณะกรรมการอนุมัติการซื้อปุ๋ยนา และปุ๋ยอ้อยสำหรับฤดูกาลผลิต 2518/2519
200	27 พฤษภาคม 2518	การให้ความช่วยเหลือต่อลาว
201	27 พฤษภาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
202	27 พฤษภาคม 2518	การรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพุงราคาเพื่อช่วยเหลือชาวนาสำหรับฤดูกาลผลิตข้าวนาปรัง ปี 2518 และข้าวนาปี 2518/2519
203	27 พฤษภาคม 2518	ขออนุมัติเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
204	27 พฤษภาคม 2518	ราคาอ้อยและสถานการณ์น้ำตาล
205	8 กรกฎาคม 2518	กระทู้ถามที่ 147 เรื่อง การช่วยเหลือเกษตรกรในการทำนาสองครั้ง
206	8 กรกฎาคม 2518	กระทู้ถามที่ 248 เรื่อง การประกันราคาฝ้าย
207	15 กรกฎาคม 2518	การอนุญาตส่งน้ำตาลทรายดิบตามข้อผูกพัน
208	15 กรกฎาคม 2518	ขอให้รัฐบาลช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพทำไร่ยาสูบ
209	22 กรกฎาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
210	22 กรกฎาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2518 และร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. 2518
211	22 กรกฎาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติช่วยเหลือชาวนา พ.ศ.
212	29 กรกฎาคม 2518	ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ (การพุงราคาข้าวเปลือกฯ ปี 2518 และการประกันราคาข้าว)
213	5 สิงหาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
214	5 สิงหาคม 2518	การปรับปรุงงานส่งเสริมการเกษตร
215	5 สิงหาคม 2518	กฎหมายช่วยเหลือชาวนา
216	5 สิงหาคม 2518	กระทู้ถามที่148เรื่อง ชาวนาขาดแคลนข้าวปลูก
217	19 สิงหาคม 2518	กระทู้ถามที่ 216เรื่อง การสงเคราะห์ชาวสวนยาง
218	26 สิงหาคม 2518	ขอจัดสรรเงินเพื่อดำเนินการโครงการฉางและไซโล
219	2 กันยายน 2518	การกู้เงินจากต่างประเทศสำหรับโครงการพัฒนาปศุสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
220	9 กันยายน 2518	การจัดตั้งหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
221	9 กันยายน 2518	การช่วยเหลือผู้เลี้ยงสุกร
222	16 กันยายน 2518	การช่วยเหลือผู้เลี้ยงสุกร (หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการ)
223	30 กันยายน 2518	ขออนุมัติผูกพันงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ ส่วนที่ 2 ในปีงบประมาณ 2519
224	30 กันยายน 2518	เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
225	21 ตุลาคม 2518	การแก้ไขปัญหาลูกสุกร
226	21 ตุลาคม 2518	การสงเคราะห์เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยปี 2518/2519
227	24 ตุลาคม 2518	การแก้ไขปัญหาลูกสุกร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
228	28 ตุลาคม 2518	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2518 และร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2518
229	28 ตุลาคม 2518	โครงการพัฒนาการประมง
230	4 พฤศจิกายน 2518	การกู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียเพื่อโครงการพัฒนาการประมง
231	11 พฤศจิกายน 2518	การดำเนินการสำหรับการซื้อขายข้าว และน้ำมัน กับสาธารณรัฐประชาชนจีน
232	11 พฤศจิกายน 2518	ขอให้พิจารณาเรื่องการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ
233	11 พฤศจิกายน 2518	การผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ปี 2518/2519
234	11 พฤศจิกายน 2518	โครงการรับซื้อข้าวโพดเพื่อส่งออกขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
235	18 พฤศจิกายน 2518	การประกันราคาข้าวเปลือก
236	25 พฤศจิกายน 2518	แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายประกันราคาข้าว
237	25 พฤศจิกายน 2518	นโยบายการค้าข้าวโพดส่งออกต่างประเทศ
238	2 ธันวาคม 2518	โครงการรับซื้อข้าวโพดเพื่อส่งออกขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
239	2 ธันวาคม 2518	โครงการเร่งรัดการปลูกแทนในสวนยางเก่า
240	16 ธันวาคม 2518	ผลการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร
241	30 ธันวาคม 2518	ขออนุมัติหลักการการขออนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์รับซื้อข้าวสาร
242	30 ธันวาคม 2518	การพิจารณาอนุมัติการส่งสินค้าเกษตรออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
243	6 มกราคม 2519	การเจรจากับผู้แทนฝ่ายสหภาพแรงงานเกี่ยวกับการประกันราคาข้าวเปลือกและการกำหนดราคาขายข้าวสาร
244	13 มกราคม 2519	การจัดซื้อเครื่องบินเพื่อใช้ในกิจการเกษตร 62007
245	19 มกราคม 2519	การดำเนินการประกันราคาข้าวเปลือก
246	20 มกราคม 2519	ขอทบทุนมติดณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงหนองบึง เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด
247	20 มกราคม 2519	การให้ความคุ้มครองความปลอดภัยตามแผนการจัดสรรที่ดินช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ในนิคม
248	20 มกราคม 2519	การจัดซื้อเกลือส่งกัมพูชา
249	20 มกราคม 2519	การซื้อข้าวในราคาประกันของทางราชการ
250	20 มกราคม 2519	การขายน้ำตาลทรายให้แก่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
251	27 มกราคม 2519	การประกันราคาข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล
252	27 มกราคม 2519	ต่ออายุการทำงานของผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
253	27 มกราคม 2519	การแก้ปัญหาสุกร
254	27 มกราคม 2519	การจัดซื้อเครื่องบินเพื่อใช้ในกิจการเกษตร
255	27 มกราคม 2519	การขายข้าวในรูปรัฐบาลต่อรัฐบาล
256	27 มกราคม 2519	การจัดซื้อข้าวเพื่อจำหน่ายบริโภคภายใน
257	3 กุมภาพันธ์ 2519	ขอแก้ไขสัญญาซื้อขายปอพอก
258	3 กุมภาพันธ์ 2519	การประกันราคาข้าวเปลือกตามนโยบายรัฐบาล
259	10 กุมภาพันธ์ 2519	การประกันราคาข้าวเปลือกตามนโยบายรัฐบาล
260	10 กุมภาพันธ์ 2519	การขายข้าวเปลือกเหนียว
261	10 กุมภาพันธ์ 2519	การดำเนินการจัดซื้อข้าวเปลือกและข้าวสาร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
262	17 กุมภาพันธ์ 2519	โครงการเกษตรชลประทานพิษณุโลก
263	17 กุมภาพันธ์ 2519	การขายข้าวในรูปรัฐบาลต่อรัฐบาล
264	17 กุมภาพันธ์ 2519	การประกันราคาข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล
265	2 มีนาคม 2519	การรับชำระหนี้ปุ๋ยเป็นข้าวเปลือกในราคาประกัน
266	9 มีนาคม 2519	การพิจารณาต้นทุนการผลิตข้าวสารร่วมกับผู้แทนสหภาพแรงงานสหพันธ์ชาวนาชาวไร่ ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา ผู้แทนรัฐบาล
267	16 มีนาคม 2519	ขอทราบนโยบายจำหน่ายปุ๋ยราคาถูกให้แก่สถาบันเกษตรกร
268	23 มีนาคม 2519	นโยบายจำหน่ายปุ๋ยราคาถูกให้แก่สถาบันเกษตรกร
269	23 มีนาคม 2519	การดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกในราคาประกันขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและชุมนุมสหกรณ์
270	30 มีนาคม 2519	นโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย
271	30 มีนาคม 2519	การระบายและการกำหนดราคาข้าวสารตามโครงการประกันราคาข้าว
272	30 มีนาคม 2519	การดำเนินงานตามโครงการประกันราคาข้าว
273	30 มีนาคม 2519	ขออนุมัติขายข้าวให้องค์การคลังสินค้า
274	12 เมษายน 2519	นโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย
275	12 เมษายน 2519	นโยบายจำหน่ายปุ๋ยราคาถูกให้แก่สถาบันเกษตรกร
276	12 เมษายน 2519	ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
277	12 เมษายน 2519	ขอให้ชดเชยการขาดทุนในการขายปุ๋ยอ้อยขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรโดยหักจากยอดเงินยืมที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
278	12 เมษายน 2519	ผลการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร
279	27 เมษายน 2519	การจำหน่ายข้าวสารราคาถูก
280	4 พฤษภาคม 2519	ปัญหาเรื่องข้าว
281	11 พฤษภาคม 2519	การจำหน่ายข้าวสารราคาถูก
282	18 พฤษภาคม 2519	กลุ่มชาวนาขอความช่วยเหลือให้ได้รับขนส่งน้ำตาล ปุ๋ย และวัสดุของโรงงานน้ำตาล
283	25 พฤษภาคม 2519	คณะกรรมการเกี่ยวกับงานช่วยเหลือชาวนาชาวนาไร่
284	25 พฤษภาคม 2519	การเปิดพรมแดนค้าหมูสด และการอนุญาตให้ส่งข้าวเปลือกเหนียวออกนอกราชอาณาจักร
285	25 พฤษภาคม 2519	การแก้ไขปัญหาค้าว
286	1 มิถุนายน 2519	การจัดตั้งกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม
287	1 มิถุนายน 2519	การซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร
288	1 มิถุนายน 2519	โครงการส่งเสริมการปลูกฝ้ายปี 2519
289	1 มิถุนายน 2519	การจำหน่ายปุ๋ยอ้อยและการชดเชยผลขาดทุนในการขายปุ๋ยอ้อยขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
290	8 มิถุนายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
291	8 มิถุนายน 2519	การซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร
292	8 มิถุนายน 2519	การแก้ไขปัญหาค้าว
293	15 มิถุนายน 2519	คณะกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย
294	15 มิถุนายน 2519	การขายน้ำตาลทรายดิบไปต่างประเทศล่วงหน้า

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
295	22 มิถุนายน 2519	การอนุญาตให้ส่งข้าวเปลือกเหนียวไปขายยังประเทศลาว
296	22 มิถุนายน 2519	การซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายแก่เกษตรกร
297	6 กรกฎาคม 2619	การอนุญาตให้ส่งข้าวเปลือกนาปรังออกไปต่างประเทศ
298	6 กรกฎาคม 2619	ขออนุมัติส่งคณะผู้แทนไปเจรจาขายข้าวให้กับประเทศอินโดนีเซีย
299	6 กรกฎาคม 2619	แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหาหนี้สำปะหลัง
300	6 กรกฎาคม 2619	แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดการผลิตและประกันราคาผลผลิตการเกษตร
301	6 กรกฎาคม 2619	การแก้ไขปัญหาค้าว
302	13 กรกฎาคม 2519	การช่วยเหลือชาวนาชาวไร่เนื่องจากการขาดน้ำ
303	13 กรกฎาคม 2519	การส่งข้าวไปบริจาคช่วยเหลืออินโดนีเซีย
304	13 กรกฎาคม 2519	ร่างพระราชกฤษฎีกาการควบคุมการส่งผลล้าโยสดออกไปนอกราชอาณาจักร
305	20 กรกฎาคม 2519	ร่างพระราชกฤษฎีกาการควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2519
306	20 กรกฎาคม 2519	การช่วยเหลือชาวนาชาวไร่เนื่องจากการขาดน้ำ
307	20 กรกฎาคม 2519	ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกหนี้สินของเกษตรกรที่ซื้อปุ๋ยเชื่อไปจากรัฐบาล พ.ศ.
308	20 กรกฎาคม 2519	การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. 2517
309	20 กรกฎาคม 2519	การจำหน่ายข้าวที่ซื้อประกันราคาตามคำสั่งศูนย์จัดการเกี่ยวกับการค้าข้าว
310	20 กรกฎาคม 2519	ร่างพระราชบัญญัติประนอมหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเกษตรและวิธีพิจารณาคดีในศาลเกษตร พ.ศ.
311	27 กรกฎาคม 2519	ขอให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาห้ามส่งล้าโยออกไปต่างประเทศ
312	27 กรกฎาคม 2519	การช่วยเหลือเกษตรกรภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคกลาง และภาคเหนือในภาวะฝนทิ้งช่วง
313	27 กรกฎาคม 2519	การส่งข้าวเปลือกเจ้าไปจำหน่ายในต่างประเทศ
314	3 สิงหาคม 2519	การดำเนินการตามนโยบายเกี่ยวกับสำนักงานเกษตรภาค
315	3 สิงหาคม 2519	ร่างพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินเขตป่าสงวนเพื่อการเกษตร พ.ศ.
316	3 สิงหาคม 2519	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดโครงการชลประทานเพื่อการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.
317	3 สิงหาคม 2519	ร่างพระราชบัญญัติรักษาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ.
318	3 สิงหาคม 2519	ร่างพระราชบัญญัติกำหนดราคาประกันอ้อย พ.ศ.
319	10 สิงหาคม 2519	การเร่งรัดพัฒนาดินเปรี้ยวเพื่อเพิ่มผลผลิต
320	10 สิงหาคม 2519	การช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ภาคใต้เนื่องจากภาวะฝนแล้ง
321	24 สิงหาคม 2519	ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการช่วยเหลือเกษตรกรภาคตะวันออกภาคตะวันตกภาคกลางและภาคเหนือในภาวะฝนทิ้งช่วง
322	7 กันยายน 2519	การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
323	7 กันยายน 2519	การซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายแก่เกษตรกร
324	14 กันยายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
325	14 กันยายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติช่วยเหลือเกษตรกร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ.
326	14 กันยายน 2519	ต้นทุนข้าวสารชนิด 5%

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
327	14 กันยายน 2519	รัฐบาลสหภาพพม่าขอความช่วยเหลือด้านทุนจากรัฐบาลไทยทางราชการเพาะชำกล้วยไม้
328	14 กันยายน 2519	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
329	14 กันยายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
330	21 กันยายน 2519	แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศ
331	21 กันยายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติประนอมหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเกษตรและวิธีพิจารณาคดีในศาลเกษตร พ.ศ.
332	21 กันยายน 2519	การซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร
333	21 กันยายน 2519	ขออนุมัติหลักการนโยบายการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้
334	27 กันยายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติพักการชำระหนี้ของเกษตรกร
335	27 กันยายน 2519	ขออนุมัติหลักการนโยบายการพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

1. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเกษตรกรรม พ.ศ. 2517
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517
3. พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517
4. พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518
5. พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2518
6. พระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2518
7. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518
8. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

ประกาศคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 216 วันที่ 29 กันยายน 2515

หนังสือพิมพ์

สยามรัฐ	วันที่ 27 พฤษภาคม 2517
มหาชนรายสัปดาห์	วันที่ 6 ธันวาคม 2517
ประชาธิปไตย	วันที่ 13 กรกฎาคม 2517

บทที่ 8

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)

บทที่ 8

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520 - 2524)

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ได้มีนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

1. กระจายการผลิตเพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้มากขึ้น
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตสมัยใหม่ และเร่งรัดให้ได้รับการบริการของรัฐให้มากขึ้น
3. ยกระดับราคาสินค้าเกษตรให้สูงขึ้นโดยเฉพาะข้าว

ในส่วนนโยบายที่ดินนั้นได้เน้นการปฏิรูปที่ดินเพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาการเกษตร โดยมุ่งปรับปรุงด้านกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิตตลอดจนการปรับปรุงภาวะการผลิตให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเน้นหนักในด้านการใช้ที่ดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2519: 161-164)

ในส่วนนโยบายน้ำได้ปรากฏในข้อ 3.3 ดังต่อไปนี้

“3.3 นโยบายการใช้น้ำ

การใช้แหล่งน้ำสำหรับโครงการเอนกประสงค์ ควรจะจัดลำดับความสำคัญของการใช้โดยทั่วๆ ไปดังนี้

3.3.1 เพื่อการเกษตรกรรม

เนื่องจากเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศขึ้นอยู่กับผลิตผลด้านเกษตรเป็นสำคัญ จึงควรที่จะมุ่งพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการนี้เป็นพิเศษ โดยเฉพาะโครงการชลประทานเจ้าพระยาตอนบน และการชลประทานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ในเขตชลประทานเพียง 1.4 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 4 ของพื้นที่เพาะปลูกของภาค ทั้งๆ ที่ในภาคนี้มีลุ่มน้ำใหญ่น้อยอยู่ถึง 2 ลุ่มน้ำ และมีอยู่หลายลุ่มน้ำที่ยังมิได้มีการพัฒนาในเรื่องแหล่งน้ำเพื่อการชลประทานอย่างเต็มที่ เช่น ลุ่มน้ำชีและลุ่มน้ำมูล เป็นต้น” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2519: 172)

3.4 มาตรการและนโยบายการพัฒนา

(1) จัดให้มีหน่วยงานกลางในระดับสูง เพื่อทำการศึกษาและดำเนินการวางแผนในเรื่องการจัดทำแผนและโครงการแหล่งน้ำร่วมกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ปริมาณน้ำที่จะต้องใช้สำหรับกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน หรือโครงการพัฒนาประเทศในสาขาต่างๆ ทั้งนี้ โดยให้มีการทดสอบที่แน่นอนถึงปริมาณน้ำและแหล่งน้ำทั้งหมดที่มีอยู่ และปริมาณน้ำที่ต้องการใช้ในแต่ละสาขา ทั้งในปัจจุบัน

และอนาคต เพื่อให้ทราบถึงปริมาณและแผนการใช้น้ำในอนาคตของกิจกรรมต่างๆ โดยการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำขึ้น ตามขั้นตอน ดังนี้

- ก. จัดให้มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งน้ำให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำ
- ข. วางแผนการใช้และการพัฒนาแหล่งน้ำทั่วประเทศให้เหมาะสมและสอดคล้องกันกับการพัฒนาในกิจกรรมสาขาต่างๆ
- ค. คัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของโครงการศึกษา และปฏิบัติการเกี่ยวกับแหล่งน้ำและเร่งรัดให้มีการจัดโดยรีบด่วนหลังจากการศึกษาได้เสร็จสิ้นแล้ว
- ง. จัดทำแผนอนุรักษ์แหล่งน้ำให้ได้ประโยชน์อย่างสูงสุด
- จ. วางแผนการบริหารการควบคุมการใช้แหล่งน้ำให้เป็นไปอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

(2) จัดให้มีโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำที่จำเป็นตามลุ่มน้ำ และต้นน้ำลำธารต่างๆ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และดิน โครงการพัฒนาต่างๆ ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการจะต้องมีการศึกษาถึงผลได้ผลเสียที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อสภาพสิ่งแวดล้อมของบริเวณที่จะก่อสร้างดังกล่าว นอกจากนี้ ควรมีโครงการเร่งรัดการดำเนินการขุดลอกคู คลอง หนอง บึงต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่เป็นแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ประโยชน์ได้

(3) ปรับปรุงกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ เพื่อควบคุมการทิ้งขยะและของโสโครกลงในน้ำเพื่อการอนุรักษ์น้ำและแหล่งน้ำต่างๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นที่พิษอีกด้วย

(4) เร่งศึกษาสำรวจและวางแผนเพื่อบรรเทาอุทกภัยในท้องที่ต่างๆ ทั่วประเทศและวางโครงการเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการปลูกป้องกันรักษาป่าจะเป็นโครงการแก้ปัญหาในระยะยาว สำหรับในภาวะการณ์ปัจจุบันจำเป็นต้องมีโครงการศึกษาสำรวจลุ่มน้ำใหญ่ๆ โดยเร่งรีบให้ทราบถึงสภาพของลำน้ำระดับน้ำและปริมาณน้ำในลุ่มน้ำต่างๆ พร้อมทั้ง ใช้วิชาการสมัยใหม่ทำการวางแผนป้องกันอุทกภัยต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นและคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอุทกภัยอาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดทั้งการศึกษาวางแผนจัดทำคลองระบายเป็นทางน้ำที่จะระบายน้ำจากลุ่มน้ำใหญ่ๆ ออกไปสู่ทะเลโดยไม่ผ่านบริเวณชุมชนในกรณีที่เกิดฝนตกมากผิดปกติ และใช้ประโยชน์จากทางระบายน้ำเหล่านี้ในการส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่ในฤดูแล้งด้วย เป็นต้น

(5) เร่งวางโครงการช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือในพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำไว้ล่วงหน้าโดยเร่งทำแผนจังหวัดให้ทราบถึงการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งว่ามีหมู่บ้านและตำบลใดจำเป็นต้องวางโครงการระยะสั้นและระยะยาวที่จะแก้ไขแล้วรวบรวมเสนอรวมไว้ในงบประมาณประจำปีต่อไป การทำโครงการช่วยเหลือนี้จะต้องทำให้เสร็จภายในปี 2521 เพื่อให้ทันการจัดงบประมาณตั้งแต่ปี 2521 เป็นต้นไป” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2519: 172, 174-175)

นโยบายการเกษตรและเหตุการณ์ที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 มีดังนี้

วันที่ 1 ธันวาคม 2520 พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 40 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการชลประทานในนโยบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจข้อ 1 ดังนี้

“1. ส่งเสริมประสิทธิภาพของการผลิตด้านเกษตรสาขาต่างๆ ให้มีผลผลิตเพียงพอแก่การอุปโภคบริโภคในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ ในการนี้จะได้นำนโยบายเร่งรัดพัฒนางานชลประทานของแหล่งน้ำ การปรับปรุงวิธีการเพาะปลูก การปรับปรุงพันธุ์พืช และขยายการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการร่วมมือกับต่างประเทศในการทำประมง” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 228)

และวันที่ 7 มิถุนายน 2522 พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของรัฐบาลคณะที่ 41 ต่อรัฐสภา ที่เกี่ยวกับการชลประทานในนโยบายทางเศรษฐกิจ ดังนี้

“4.1.1 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำทุกขนาดในพื้นที่เพาะปลูกที่แห้งแล้งทั่วประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจะเน้นหนักโครงการชลประทานขนาดเล็กที่จะถึงมือประชาชนโดยตรงรวมทั้งการป้องกันน้ำท่วม”

.....

.....

4.1.7 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติได้แก่ที่ดิน ป่าไม้ และแหล่งน้ำต่างๆ เพื่อให้สามารถรักษาไว้ได้เป็นการถาวร และให้มีการนำทรัพยากรเหล่านี้มาใช้เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

4.15.12 โครงการพัฒนาเกษตรภาคเหนือ จะพัฒนาการเกษตร และสังคมบนที่สูงในภาคเหนือ โดยทำการพัฒนาด้านการชลประทาน การปลูกป่า และการพัฒนาเกษตรสังคมบนที่สูงให้มีการพัฒนาชนบทเบ็ดเสร็จ ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างมากแก่การพัฒนาชนบท ตามนโยบายของรัฐบาล โครงการนี้จะครอบคลุมเกษตรกรอย่างน้อย 15,000 ครอบครัว” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 246)

วันที่ 29 ตุลาคม 2519 นายธานินทร์ กรัยวิเชียร แถลงนโยบายรัฐบาล คณะที่ 39 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“(9) ด้านการเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลชุดนี้จะยึดถือโครงการปฏิรูปที่ดินควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบสหกรณ์ทุกระดับเป็นนโยบายสำคัญเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยใน 4 ปีนี้จะทำการปฏิรูปที่ดินพระราชทาน ที่ดินของรัฐ และที่ดินของเอกชน รวมเป็นเนื้อที่ประมาณ 8 ล้านไร่ ด้วยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร รวมทั้งการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อการเกษตรนั้น

จะสนับสนุนเกษตรขนาดเล็ก กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร ให้มีขีดความสามารถในการผลิตสูงขึ้นจัดให้มีบริการปัจจัยการผลิต เช่น การจัดระบบการเกษตร การชลประทาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชลประทานขนาดเล็กให้ทั่วถึงทุกท้องที่ การบำรุงที่ดิน การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการผลิตรวมทั้งการปรับปรุงและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในการนี้ จะได้จัดการให้มีมาตรการเพื่อการปลดปล่อยหนี้สินแก่ชาวนา ชาวไร่ และจัดการส่งเสริมให้มีการจ้างแรงงานในชนบทอย่างทั่วถึง” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 218-219)

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับรายงานเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอไปพิจารณาแก้ไขอีกครั้งหนึ่งตามที่เสนอ

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รับเรื่องแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2524 ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอไปหารือแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของแต่ละกระทรวงกับรัฐมนตรีเจ้าสังกัดและปลัดกระทรวงตามลำดับก่อนและให้เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาในวันพุธที่ 24 พฤศจิกายน 2519 อีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและให้เสนอสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีอนุมัติเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดตั้งโครงการรักษาเสถียรภาพของราคายางธรรมชาติ ร่วมกับประเทศสมาชิกของสมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีรับทราบการกู้เงินจากรัฐบาลสหราชอาณาจักรสำหรับโครงการพัฒนาน้ำใต้ดินที่จังหวัดสุโขทัย

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอรับการจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กับส่วนราชการต่างๆ รวม 2 โครงการ ได้แก่ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรจำนวน 7,000,000 บาท และโครงการป้องกันและกำจัดศัตรูอ้อย ปี พ.ศ. 2520 จำนวน 1,500,000 บาท

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ความช่วยเหลือแก่โรงงานน้ำตาล ตามที่ ประธานกรรมการพิจารณานโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย เสนอ สำหรับการให้ความช่วยเหลือแก่โรงงานน้ำตาลตามข้อ 3 นั้น ให้ช่วยเหลือตามข้อ 3 (2) ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า โรงงานน้ำตาลจะต้องลงนามในสัญญาตกลงซื้อขายอ้อย ในราคาตันละ 300 บาท ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2519

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับเรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517 ไปพิจารณาแก้ไข

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2519 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 ในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่มที่ 93 ตอนที่ 144 โดยแก้ไขมาตรา 5 และ มาตรา 35 โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ยังมีบทบัญญัติไม่รัดกุมและเหมาะสม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดินอยู่หลายประการ และมีบางประการได้แก่เรื่องการออกพันธบัตร การชำระราคาหรือค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่โดยรีบด่วนเพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายเกิดความคล่องตัวและสนองนโยบายการปฏิรูปที่ดินของรัฐบาลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เดินทางไปร่วมลงนามในสนธิสัญญาโครงการรักษาเสถียรภาพยาง โดยให้เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาร์กาต้า ร่วมเป็นคณะผู้แทนด้วย และขอค่าใช้จ่ายจำนวน 499 เหรียญอเมริกัน กับ 19,760 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับรายงานเรื่องการยกเว้นภาษีการค้าสำหรับน้ำตาลทรายดิบที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร ตามที่กระทรวงการคลังเสนอไปพิจารณาใหม่อีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 1 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2524 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยให้แก้ไขตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเสนอก่อน และให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับไปแก้ไข แล้วดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 1 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงการคลังรายงานว่าธนาคารโลกได้ตกลงให้รัฐบาลไทยกู้เงินเป็นเงินตราสกุลต่างๆ เป็นมูลค่าเทียบเท่า 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,000 ล้านบาท) และบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพได้ตกลงให้รัฐบาลไทยกู้เงินจำนวน 3.4 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง (120.2 ล้านบาท) เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าเงินตราต่างประเทศและค่าเงินบาท สมทบกับเงินสงเคราะห์ที่จัดเก็บจากผู้ส่งยางออกตามกฎหมาย และเงินงบประมาณแผ่นดินในการดำเนินงานตามโครงการ 5 ปี ระหว่างปี 2519 ถึงกลางปี 2523

วันที่ 8 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการและแนวทางปฏิบัติตามนโยบายข้าวทั้ง 7 ข้อ และให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการโดยด่วน และอนุมัติให้ผ่อนผันการควบคุมการส่งออกข้าวเปลือกเหนียวออกนอกราชอาณาจักร และการส่งออกข้าวเปลือกเหนียวออกไปลาว โดยเพิ่มจำนวนไม่เกิน 50,000 ตันข้าวเปลือก และอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์แต่งตั้งคณะกรรมการรักษาระดับราคาข้าวได้ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 8 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเกี่ยวกับนโยบายของประเทศไทยต่อศูนย์พัฒนาการปกครองประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยให้ประเทศไทยมีนโยบายสนับสนุนศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้คงอยู่ต่อไป และให้สำนักงบประมาณให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ศูนย์พัฒนาการประมงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามสมควรแก่กรณีตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้อธิบดีกรมประมงเดินทางไปประชุมฯ ณ ประเทศญี่ปุ่น

วันที่ 15 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เชิญผู้แทนโรงงานน้ำตาลมาตกลงเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายปี 2519 - 2520 กันอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 15 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอรับการจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กับส่วนราชการต่างๆ รวม 2 โครงการ ได้แก่ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรจำนวน 7,000,000 บาท และโครงการป้องกันและกำจัดศัตรูอ้อยปี พ.ศ. 2520 จำนวน 1,500,000 บาท

วันที่ 23 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบพิจารณาเปลี่ยนแปลงประกาศของกระทรวงการคลัง เรื่องการกู้เงินสำหรับโครงการเร่งรัดปลูกยางแทนในสวนยางเก่าออกเป็นสองส่วน คือ ของธนาคารโลกส่วนหนึ่ง และของบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพอีกส่วนหนึ่ง และอนุมัติการลงนามในสัญญากู้เงินกับบริษัทพัฒนาการฯ ใหม่ กับขอยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2519 และอนุมัติให้ดำเนินการได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 23 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายปี 2519 - 2520 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2519 และให้ความเห็นชอบมาตรการการช่วยเหลือ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ (โดยให้แก้ไขข้อความเล็กน้อย) แลให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 23 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้ประเทศไทยร่วมบริจาคเงินให้แก่กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 23 ธันวาคม 2519 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และอนุมัติเปลี่ยนตัวผู้ยืมเงินจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นผู้ยืม และอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 33,526.615 บาท ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืม โดยไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี และอนุมัติเงินค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการจำหน่ายปุ๋ยเป็นเงิน 4,463,168.50 บาท โดยให้เป็นเงินจ่ายขาดเช่นเดียวกับที่ได้เคยอนุมัติในการซื้อครั้งที่ 1 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจะยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นทุนหมุนเวียนซื้อปุ๋ยได้เท่ากับราคาที่ประกวดราคาได้ และอนุมัติหลักการให้ยืมเงินที่ครบกำหนดจะส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 46 ล้านบาท เพื่อใช้ในโครงการ

จำหน่ายปุ๋ยสำหรับการทำนาปรังและการเพาะปลูกอ้อยในปี 2520 รวมทั้งจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจำหน่ายปุ๋ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้แก่ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรอนุมัติให้งดส่งคืนเงินค่าปุ๋ยเมื่อเกิดหนี้สูญ เนื่องจากจำหน่ายปุ๋ยในครั้งนี้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอสำหรับการซื้อปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตให้ซื้อจากบริษัท ปุ๋ยเคมี จำกัด ตามราคาตลาด

วันที่ 17 มีนาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ชดเชยการขาดทุนการดำเนินงานพยุหราคาข้าวเปลือกของสหกรณ์ปี 2518 จำนวน 15,891,685.93 บาท จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 17 มีนาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยเรื่องอนุมัติเปลี่ยนแปลงโครงการพัฒนาการประมง และอนุมัติเปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้างห้องเย็นและโรงน้ำแข็ง จากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (หัวหิน) ไปสร้างที่จังหวัดสมุทรปราการต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 23 มีนาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจำนวน 30 ล้านบาท จาก กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงตลาด เพื่อรักษาระดับราคาข้าว โดยให้เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี และให้ความเห็นชอบในการกู้ยืมครั้งหนึ่งจำนวนเกินห้าล้านบาท ตามความในมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 ต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 เมษายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรหักเงินขาดทุนจำนวน 2,287,091 บาท จากเงินทุนซื้อปุ๋ยนาตามโครงการอุดหนุนราคาปุ๋ยให้แก่เกษตรกร พ.ศ. 2519 วงที่ 2 ที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจะต้องส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 เมษายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรซื้อข้าวเปลือกเพื่อหักหนี้ค่าปุ๋ยในราคาใกล้เคียงกับราคาท้องถื่น โดยอนุโลมตามราคาแทรกแซงตลาดของรัฐ และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรหักชดเชยการขาดทุนจากรายการข้าว ซึ่งได้รับซื้อเพื่อหักหนี้ปุ๋ยจากเงินที่ต้องส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 เมษายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ใช้เงินของกรมชลประทานเองสำหรับงานสูบน้ำช่วยเหลือชาวนา ชาวสวน โดยทำความเข้าใจในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 เมษายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กับโครงการสินเชื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พ.ศ. 2520 - 2529 ของกรมประมง โดยให้เป็นเงินกู้ ดอกเบี้ยร้อยละ 3 กำหนดส่งคืนภายใน 5 ปี และให้กรมประมงให้ชาวประมงกู้โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 9 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 เมษายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับการปรับปรุงคณะกรรมการประสานงานกับองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป็นประธานกรรมการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน ส่วนกรรมการอื่นๆ ให้คงเป็นไปตามเดิม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 4 พฤษภาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ในโครงการพัฒนาเกษตรชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน ระยะที่ 2 ที่จะขอกู้เงินจากธนาคารโลกมาดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเนื่องจากโครงการฯ นี้มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนค่อนข้างสูงมาก โดยเฉพาะค่าเงินสำรองเพื่อสำหรับเนื้องานและราคาที่เพิ่มขึ้นในอนาคต สมควรให้กระทรวงการคลัง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงค่าเงินสำรองเพื่อสำหรับเนื้องาน และราคาที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตในเกณฑ์ที่เหมาะสมในชั้นเจรจารายละเอียดเงินกู้กับธนาคารโลก โดยเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา 4 ปี

วันที่ 4 พฤษภาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้งหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในพื้นที่ 5,625 ไร่ ให้ราษฎร 300 ครอบครัว

วันที่ 18 พฤษภาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีผู้แทนขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนการเงินงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้แทนขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 18 พฤษภาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังออกพันธบัตรการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมงวดที่ 1 จำนวน 100 ล้านบาทต่อไป ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 18 พฤษภาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รับเรื่องให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเงินทุนหมุนเวียนกองทุนจัดหาที่ดินช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ จำนวน 505,375 บาท เพื่ออพยพราษฎรตำบลลงเงินเข้าทำกินในที่ดินนิคมสหกรณ์เชียงคำ จังหวัดเชียงราย โดยให้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2521 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ไปพิจารณา ได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 15 มิถุนายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติเงินทุนเพื่อเร่งรัดงานสหกรณ์ในปี 2520 จำนวน 1,250.46 ล้านบาท เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรนำไปให้สมาชิกใหม่กู้เงินเพื่อการผลิต 420 ล้านบาท เป็นทุนหมุนเวียนรวบรวมข้าวเปลือก 689.7 ล้านบาท เป็นทุนสร้างฉาง 110.4 ล้านบาท เป็นทุนสำหรับซื้อรถบรรทุกและเรือบรรทุก 30.36 ล้านบาท และสำหรับสหกรณ์นิคมใช้เป็นทุนไปบุกเบิกก่อสร้างที่ดิน จำนวน 100 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้ใช้เงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์การเกษตร 160 ล้านบาท

วันที่ 22 มิถุนายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 16,923,400 บาท ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างไซโลทั้ง 5 แห่ง โดยให้เป็นเงินกู้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตั้งงบประมาณใช้คืนให้ภายใน 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2522 ต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 กรกฎาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกู้ยืมเงินค่าซื้อปุ๋ยนาจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 62,400,000 บาท เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดส่งใช้คืนภายใน 1 ปี นับแต่วันลงนามกู้ยืมในบันทึกข้อตกลงระหว่างกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรกับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ย จำนวน 22,000 ตันๆ ละ 300 บาทเป็นเงิน 6,600,000 บาท โดยเป็นเงินจ่ายขาดตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 กรกฎาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 160 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 กรกฎาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอรับการจัดสรรเงินจำนวน 49,800,000 บาท จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการผลิตและการค้าข้าวโพดประจำปี 2520-2521 รวมทั้งขอรับการจัดสรรเงินจำนวน 62,400,000 บาท จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพื่อดำเนินการตามโครงการอุดหนุนราคาปุ๋ยให้แก่เกษตรกรสำหรับฤดูกาลปลูกข้าวนาปี 2520 จำนวน 22,000 ตัน

วันที่ 13 กรกฎาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติในการที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 100 ล้านบาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี นับแต่วันลงนามยืมในบันทึกข้อตกลงยืมเงินระหว่างกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรกับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนำไปซื้อข้าวเปลือกนาปรังปี 2520 ภายในวงเงิน 100 ล้านบาท โดยให้เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี สำหรับงวดแรกอนุมัติให้เป็นภายในวงเงิน 30 ล้านบาทก่อน ส่วนที่เหลือให้ทยอยเบิกตามความจำเป็นต่อไป ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517 มาตรา 11 วรรคสอง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 10 สิงหาคม 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมสภาพแล้ว ครม. ได้ลงมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ คือ

1. ให้กรมป่าไม้ดำเนินการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ รวม 6 ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ 740,000 ไร่
2. ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าดังกล่าว โดยไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 481 (พ.ศ. 2515) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

วันที่ 29 พฤศจิกายน 2520 พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมนันท์ นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายในการประชุมผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัด ณ ทำเนียบรัฐบาลให้จังหวัดต่างๆ จัดที่ดินทำกินให้แก่ประชาชนจังหวัดละ 1 หมู่บ้านๆ ละ 200 ครอบครัวยุ่ละไม่เกิน 20 ไร่ ต่อมา

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ มท 0608/ว.48 ลงวันที่ 21 มกราคม 2521 สั่งการจังหวัดต่างๆ ให้ดำเนินการ

วันที่ 1 ธันวาคม 2520 พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ แกล้งนโยบายรัฐบาล คณะที่ 40 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตรในนโยบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ดังนี้

“(6) สนับสนุนเกษตรกรและผู้ใช้แรงงานในอาชีพอื่นๆ ให้ได้รับประโยชน์อันชอบธรรมโดยช่วยเหลือให้มีที่ดินประกอบอาชีพตามความเหมาะสม อันได้แก่การปฏิรูปที่ดินกับการจัดสรรที่ดินช่วยเหลือผู้ใช้แรงงานในกลุ่มอาชีพต่างๆ ให้ได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรมรวมทั้งได้รับความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน และบริการทางสวัสดิการตามสมควร”(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 230)

วันที่ 24 มกราคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ภายในวงเงิน 69,500,000 บาท เพื่อดำเนินงานตามโครงการอุดหนุนราคาปุ๋ยให้แก่เกษตรกรสำหรับฤดูกาลปลูกข้าวนาปรังปี 2521 โดยให้เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี และเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยจำนวน 25,000 ตัน ตันละ 300 บาท เป็นเงิน 7,500,000 บาท โดยให้เป็นเงินยืมขาดให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ คือการป้องกันการบุกรุกทำลายป่าเนื่องจากการปลูกมันสำปะหลัง และแก้ไขปัญหาดินเสื่อมคุณภาพ

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประชุมหารือเรื่องการลงทุนร่วมกันทางการประมงกับบังคลาเทศซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้ ดร.อาภรณ์ ศรีพิพัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำการประชุมหารือกับ ดร. มูจิ อาร์ คาน สมาชิกสภาที่ปรึกษาประธานาธิบดี ทำหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงประมงและปศุสัตว์ของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ เกี่ยวกับการลงทุนและการร่วมมือด้านอื่นๆ ทางทะเลและการประมงและสามารถทำความเข้าใจและลงนามในบันทึกความเข้าใจ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2521 ตกลงในหลักการว่า ให้มีการร่วมกันดำเนินการสำรวจ และนำเอาทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวเบงกอลขึ้นมาใช้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ให้จัดทำมาตรการ ที่จะร่วมมือกันในด้าน การประมงและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ร่วมมือในด้านการอบรมเจ้าหน้าที่และทางด้านเทคนิคและจัดตั้งคณะกรรมการระดับกระทรวงร่วมกันภายใต้ความตกลงที่จะได้ทำขึ้นในอนาคต เพื่อพิจารณาเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการดำเนินงานทั้งนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการเจรจาในขั้นสุดท้ายกับทางรัฐบาลบังคลาเทศต่อไปโดยเร่งด่วน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้ประเทศไทย บริจาคข้าว น้ำตาล และสินค้าประเภทอาหารให้แก่โครงการอาหารโลก โดยบริจาคข้าว

ประมาณปีละ 70 เมตริกตันส่วนมูลค่ามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับราคาข้าวของแต่ละปี ในช่วงปี 2522 ถึง 2523 คิดเป็นมูลค่าการบริจาคมูลค่าปีละ 25,000 เหรียญสหรัฐ

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติในหลักการการจัดสรรเงินจากกองทุนเกษตรกรให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในกรณีที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินจากกองทุนฯ ไปดำเนินการในโครงการใดๆ แล้ว ถ้าปรากฏว่าวงเงินที่จัดสรรให้นั้นเกินกว่าห้าล้านบาท ก็ให้ถือว่าคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ขอกู้เงินครั้งหนึ่งจำนวนเกินห้าล้านบาทด้วยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 มีนาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรสำหรับเป็นทุนหมุนเวียนรวบรวมข้าวและผลิตผลอื่นจำนวน 230 ล้านบาท ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยให้เป็นเงินกู้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนภายใน 3 ปี เพื่อไปดำเนินการให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์การเกษตรได้กู้ยืมต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 21 มีนาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้คณะผู้แทนไทยประกอบด้วยอธิบดีกรมประมง ผู้แทนกรมสนธิสัญญาและกฎหมายกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกรมเศรษฐกิจประธานสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย และผู้ประกอบการอีก 2 นาย และเจ้าหน้าที่กรมประมง 1 นาย เดินทางไปประชุม ณ บังกลาเทศ ในระหว่างวันที่ 21-25 มีนาคม 2521 เพื่อเจรจาตกลงขั้นสุดท้ายในการดำเนินการจัดตั้งบริษัทร่วมทุนทำการประมงไทยกับบริษัทรัฐวิสาหกิจของบังคลาเทศ ตามคำเชิญของบังคลาเทศ และอนุมัติร่างความตกลงฯ ซึ่งฝ่ายไทยเสนอเพื่อเป็นมูลฐานในการเจรจาและให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอากรณ ศรีพิพัฒน์) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยและเป็นผู้ลงนามในความตกลงดังกล่าว และถ้าหากว่าบังกลาเทศไม่ให้ความเห็นชอบในร่างความตกลงฉบับนี้ ก็ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจในการเจรจาแก้ไขต่อรอง และถ้าหากตกลงกันได้ใหม่ก็ขอให้ลงนามในร่างใหม่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 มีนาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการเดินทางไปเจรจาความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการประมงระหว่างประเทศ ซึ่งสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอากรณ ศรีพิพัฒน์) ได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการประมงกับฝ่ายบังคลาเทศ ซึ่งมี ดร.มุจิ อาร์ คาน สมาชิกที่ปรึกษาประธานาธิบดีทำหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงประมงและปศุสัตว์ เป็นผู้ลงนามฝ่ายบังกลาเทศ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2521 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 4 เมษายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเพื่อดำเนินงานตามโครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ และโครงการพัฒนาทุ่งหญ้าในสหกรณ์นิคมห้างฉัตร จังหวัดลำปาง จำนวน 800,000 บาท โดยให้เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายในปีงบประมาณ 2521 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 18 เมษายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบและอนุมัติการสงเคราะห์เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยปี 2518 และปี 2519 สำหรับการเงินเกี่ยวกับข้าวสารและปุ๋ยโดยให้ถือเป็นรายจ่ายของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และหักจากหนี้เงินยืมที่องค์การตลาดเพื่อการเกษตรกร จะต้องนำส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามโครงการต่างๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 เมษายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้มีการปรับตัวของตลาดปุ๋ยโดยเสรี โดยให้ยกเลิกการกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้าปุ๋ยเคมีตามประกาศของ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 5/2521 โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการจัดซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกร โดยเร็วเพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลนปุ๋ยและให้กระทรวงพาณิชย์หาช่องทางติดต่อแหล่งจำหน่ายในต่างประเทศเพื่อเป็นการสำรองปุ๋ย

วันที่ 25 เมษายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจัดหาปุ๋ยเคมี สำหรับการทำนาปี 2521/2522 จำนวน 100,000 ตัน โดยในจำนวนดังกล่าว ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรสั่งซื้อปุ๋ยโดยตรงจากบริษัทไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด จำนวน 50,000 ตัน ในราคาตามข้อ 3 โดยส่งมอบภายในเดือนพฤษภาคม 2521 และอนุมัติให้ใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรสำหรับการสั่งซื้อตามข้อ 2 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 30 พฤษภาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้มีการให้สัตยาบันความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการประมงระหว่างไทยบังกลาเทศได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 มิถุนายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยให้มีการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการของโรงสีข้าวประเภทบดกลบเป็นรายต่อไปอีกเป็นระยะเวลา 6 ปี ทั้งนี้โดยพิจารณาเห็นว่า ในระยะเวลาดังกล่าวนี้นี้เป็นการผ่อนผันให้เจ้าของกิจการโรงสีข้าวชนิดบดกลบเป็นราย ได้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขโรงสีของตนให้เป็นโรงสีที่ทันสมัยสามารถแยกกลบแยกรำได้ตามสมควรและอนุมัติให้ดำเนินการได้ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 6 มิถุนายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้จัดซื้อปุ๋ยจากประเทศรุมานี จำนวน 50,000 ตัน ในราคาไม่เกินตันละ 3,050 บาท และอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศและกรมวิเทศสหการดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 11 กรกฎาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะรายตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอสำหรับร่างสัญญาซื้อขายปุ๋ยให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โหตระกิตย์) พิจารณาก่อน แล้วให้ดำเนินการต่อไปโดยด่วน

วันที่ 11 กรกฎาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติให้เชิญผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ของกระทรวงอุตสาหกรรม เข้าร่วมประชุมพิจารณานโยบายอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 18 กรกฎาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายดำริ น้อยมณี) รับไปพิจารณาโครงการแก้ไขส่งเสริมการค้าเนื้อสุกรและช่วยเหลือผู้เลี้ยงสุกรของสมาคมผู้ชำแหละเนื้อสัตว์

วันที่ 18 กรกฎาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการพัฒนาไม้ผลและไม้ยืนต้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จัดสรรเงินกำไรปีละ 20 ล้านบาททุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2522 เป็นต้นไป เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการไม้ผลและไม้ยืนต้น และประกาศวันเข้าพรรษาเป็นวันปลูกต้นไม้ยืนต้นแบบประจำอาสาและมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าของเรื่องรับไปดำเนินการต่อไป

วันที่ 18 กรกฎาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับเรื่อง ภาวะข้าวแพง และขาดแคลนข้าวไปสอบถามจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หากจังหวัดใดขาดแคลนข้าวก็ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาช่วยเหลือโดยด่วนโดยติดต่อกับกระทรวงพาณิชย์

วันที่ 25 กรกฎาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะที่ 2 และอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการบริหาร สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำหรับการเก็บเงินคืนทุนจากเกษตรกรในโครงการตามข้อ 4.3 (2) และให้คณะผู้แทนรับไปเจรจาไม่ให้กำหนดเวลาสำหรับค่าใช้จ่ายของโครงการฯ ให้ใช้เงินกู้จากกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร 17.5 ล้านดอลลาร์ฯ ส่วนที่เหลือให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 8 สิงหาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินงานของบริษัท สิงค์ - ไทย เกรนส์ จำกัด จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2521 และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ร่วมจัดตั้ง บริษัท สิงค์ - ไทย ฟาร์ม จำกัด กับรัฐบาลสิงคโปร์ได้ตามนัยเงื่อนไข 8 ประการ ที่ได้ทำความตกลงร่วมกันสำหรับเงินทุนที่ยังขาดอีก 9.40 ล้านบาท นั้น ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรขอกู้จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาแก้ไขไม่ให้บริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่เป็นรัฐวิสาหกิจ

วันที่ 15 สิงหาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 83,742,000 บาท ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อใช้เป็นเงินทุนในการดำเนินงาน ตามโครงการข้าวโพดปี 2521/2522 โดยให้เป็นเงินกู้อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 ตุลาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามโครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในประเทศไทยโดยให้ยืมเงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียได้ และให้กระทรวงการคลังเจรจาเงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียได้ในวงเงินไม่เกิน 14 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นเงินที่ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ไม่มีค่าธรรมเนียมผูกพันระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ 40 ปี รวมระยะปลอดชำระหนี้

10 ปี และในส่วนของเงินบาทสมทบให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรจากเงินงบประมาณประจำปีให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 31 ตุลาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอแผนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยปี 2521/2526 ระยะที่ 1 ดังนี้ อนุมัติเงินค่าใช้จ่ายจากงบใดงบหนึ่งในวงเงิน 50 ล้านบาท โดยมีเงื่อนไขให้สามารถเบิกจ่ายได้โดยทันที กับให้ประธานคณะกรรมการฟื้นฟูอาชีพมีอำนาจเปลี่ยนแปลงรายการได้ตามความจำเป็นและนำเสนอคณะกรรมการฟื้นฟูสภาพน้ำท่วมทราบต่อไป และมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการฟื้นฟูภาวะหลังน้ำท่วม สั่งการแทนคณะรัฐมนตรีได้ทุกประการในเรื่องที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูภาวะหลังน้ำท่วมปี 2521/2522 สำหรับการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณ

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้ อนุมัติให้กรมชลประทานทำสัญญาว่าจ้าง บริษัท เซ้าเวสต์ไฟฟ์แอนด์ซัพพลาย จำกัด แห่งมลรัฐอาร์โซนา สหรัฐอเมริกาเป็นกรณีพิเศษเร่งด่วน โดยให้ใช้จ่ายเงินจำนวนไม่เกิน 115 ล้านบาท จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นค่าจ้างบริษัทตามสัญญาข้อ 1 ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง และกระทรวงมหาดไทยให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการนี้ และให้สำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายนำวัสดุเข้ามาสมทบให้แก่กรมชลประทานตามความจำเป็น แต่ให้ตั้งข้อสังเกตว่าในการทำสัญญาว่าจ้างบริษัทในเรื่องภาษีอากรให้กรมชลประทานดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องนั้น ส่วนที่จะต้องออกให้บริษัทให้รวมไว้ในค่าใช้จ่ายด้วย

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในโครงการเร่งรัดการผลิตน้ำมัน และให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ยืมเงินจำนวน 12.99 ล้านบาท เพื่อใช้ดำเนินการในปี 2521 จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยไม่คิดดอกเบี้ย กำหนดใช้คืนภายใน 3 ปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้การดำเนินการตามโครงการนี้จะต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อการส่งเสริมการลงทุนของเอกชนในการผลิตน้ำมันจากโคนมภายในประเทศ

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติคั้นและคูนน้ำ พ.ศ. 2505 ทั้ง 5 ฉบับ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 12 ธันวาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้เงินจำนวน 2,762,900 เหรียญสหรัฐอเมริกา หรือประมาณ 56 ล้านบาท กับค่าภาษีและค่าอากรตามที่จ่ายจริงเพื่อชดเชยให้แก่บริษัทเซ้าเวสต์ไฟฟ์แอนด์ซัพพลาย จำกัด จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นเงินจ่ายขาดให้กรมชลประทานเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสำหรับระบบส่งน้ำโครงการชลประทานสุบน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 12 ธันวาคม 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2521 เรื่องปัญหาอ้อยและ

น้ำตาลในฤดูการผลิตปี 2521 - 2522 โดยให้โรงงานน้ำตาลทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายอ้อยในฤดูการผลิตปี 2521 - 2522 กับสหพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทยและชุมนุมสหกรณ์การเกษตรในราคาตันละ 280 บาท

วันที่ 22 ธันวาคม 2521 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95 ตอนที่ 146 ในหมวด 5 แผนนโยบายแห่งรัฐมาตรา 67 ได้บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา 67 รัฐพึงดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น

รัฐพึงคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในด้านการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตโดยวิธีการประกันราคาหรือพยุงราคา ตลอดจนการจัดระบบและควบคุมการผลิตและการจำหน่ายให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดหรือโดยวิธีอื่น และพึงส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์ หรือวิธีอื่น”

วันที่ 9 มกราคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ คือให้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจำหน่ายปุ๋ยตามโครงการช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ในราคาเงินสดตันละ 2,600 บาท และเงินเชื่อตันละ 2,800 บาท และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำปุ๋ยเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นเงิน 13,968,981 บาท และให้ส่งใช้คืนเมื่อได้รับชำระเงินค่าปุ๋ย สำหรับค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยตันละ 300 ให้จ่ายจากเงินค่าจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือ

วันที่ 30 มกราคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโอนค่าภาษี เครื่องจักร เครื่องมือสำหรับโครงการชลประทานขนาดเล็กโดยให้กรมชลประทาน กระทรวงการคลังผ่อนผันให้กรมชลประทานออกของ คือ เครื่องจักร เครื่องมือที่กรมชลประทานดำเนินการจัดซื้อด้วยเงินกู้จากกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น มาใช้ก่อนแล้วให้ กรมชลประทานชำระค่าอากร ศุลกากรขาเข้า และภาษีอื่นที่ต้องชำระของให้กรมชลประทานในปีงบประมาณ 2523 และให้สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณ ค่าภาษีเครื่องจักร เครื่องมือ รวมทั้งเงินเพิ่มที่ต้องจ่ายให้กับกรมชลประทานตามมาตรา 112 จัดทำ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 และมาตรา 89 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรประมาณ 110 ล้านบาท ให้กับกรมชลประทานในปีงบประมาณ 2523 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับกองทุนอาหารสัตว์ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอโดยให้กองทุนฯ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และ กรป. กลาง ร่วมกันดำเนินงานอยู่แล้ว ในขณะนี้รับซื้อข้าวคุณภาพต่ำไว้สัปดาห์เป็นปลายข้าวและรำสำหรับผสมเป็นอาหารสัตว์ โดยใช้โรงสีของ กรป. กลาง ที่พนมสารคามจำหน่ายให้แก่ผู้เลี้ยงสัตว์ตามโครงการกองทุนอาหารสัตว์ของ กรป. กลาง และ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนราคารับซื้อนั้น องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจะเป็นผู้กำหนดโดยปรึกษา คณะกรรมการโครงการอาหารสัตว์และพืชไร่ของกระทรวงกลาโหมต่อไป

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ส่งเรือสำรวจประมง 2 ของกรมประมงไปทำการสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำ ในอ่าวเบงกอลในเดือน มีนาคม 2522 โดยกำหนดออกจากประเทศไทย

ตั้งแต่ 15 กุมภาพันธ์ 2522 โดยใช้เวลาทำการสำรวจรวมประมาณ 1 เดือน โดยใช้งบประมาณประมาณ เป็นจำนวนเงิน 840,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ตัดจ่ายค่าบริการในการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืช ให้แก่เกษตรกร จำนวน 55 ล้านบาท ตามค่าใช้จ่ายที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จ่ายไป จริงเป็นจำนวน 107,691.72 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานความเคลื่อนไหวของการปฏิบัติงาน ผลการรับซื้อข้าวเปลือกราคาพุงและตามแผนพุงราคาข้าวเปลือกปี 2521/2522 ราคาข้าวเปลือก โดยทั่วไปมีแนวโน้มสูงขึ้นและใกล้เคียงกับราคาพุงมาก แสดงว่ามาตรการพุงราคาข้าวเปลือกที่ดำเนินการ มามีผลโดยตรงที่ป้องกันมิให้ราคาข้าวเปลือกตกลงในระยะเก็บเกี่ยวเช่นในปีก่อน ตามที่กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการยกเลิกกำหนดท้องที่ที่ได้รับการยกเว้น เก็บเงินอากรและค่าธรรมเนียมการประมงในที่จับสัตว์น้ำในน่านน้ำจืด เพื่อให้มีการเก็บเงินอากรและ ค่าธรรมเนียมเหมือนกันทั่วราชอาณาจักร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแผนการปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2522 เพื่อ สอดคล้องกับปีเกษตรกรเสร็จเรียบร้อยแล้วสาระสำคัญของแผนสรุปได้ดังนี้ คือ กำหนดเนื้อที่ปลูกพืช 8 ล้านไร่ แบ่งเป็นเนื้อที่การทำนาปรัง 4 ล้านไร่ และปลูกพืชไร่ 4 ล้านไร่ โดยลำดับความสำคัญของพืชไร่ที่ จะปลูก คือ พืชน้ำมัน (เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง) ถั่วเขียว ข้าวโพด กระเทียม หอม ยาสูบ และผักต่างๆ สำหรับเงินงบประมาณในการนี้ส่วนหนึ่งจะตั้งบทาง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ทางด้านสินเชื่อ) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการแก้ปัญหาสุกร ทั้ง 6 ข้อ และให้ ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร จำกัด ให้เพิ่มผู้แทนกรุงเทพมหานครและผู้แทนกรมตำรวจเป็นกรรมการอีก 2 ท่าน และให้ยกเลิกคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคสุกระดับชาติและคณะกรรมการแก้ไขปัญหาคสุกระดับจังหวัดเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

วันที่ 6 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยให้กรมศุลกากรผ่อนผันการเรียกเก็บภาษี ออกของสำหรับท่อ พี.วี.ซี. และอุปกรณ์วงเงิน 36,564,000 บาท โดยขอให้สำนักงานงบประมาณตั้ง งบประมาณไว้ในปีงบประมาณ 2523 และอนุมัติในหลักการให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไปก่อน และให้สำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณชดเชยให้แก่กรมชลประทาน ในปีงบประมาณ 2523 ส่วนรายละเอียดรวมทั้งงบประมาณสมทบอื่นๆ ให้ทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณ ตามที่กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินงานพุงราคาข้าวเปลือก ปี 2521/2522 ประจำสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน ดังนี้ การรับซื้อข้าวเปลือกราคาพุงนับถึงวันที่ 4 มีนาคม 2522 ได้มีการรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพุงราคาไว้แล้ว รวมทั้งสิ้น 118,110.647 ตัน และความ

เคลื่อนไหวของราคาข้าวเปลือกในจังหวัดต่างๆ ปรากฏว่าข้าวเปลือกในจังหวัดต่างๆ ยังคงมีราคาสูงกว่าหรือใกล้เคียงกับราคาพยุ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2522 เรื่องการแก้ปัญหาสุกรและให้คงมีคณะกรรมการแก้ไขปัญหาสุกรระดับชาติปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินงานพยุราคาข้าวเปลือกปี 2521/2522 โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้ การรับซื้อข้าวเปลือกราคาพยุ และความเคลื่อนไหวของราคาข้าวเปลือกในจังหวัดต่างๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 18 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับส่งของนำเข้าตามโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่าในรูปโภคภัณฑ์จากรัฐบาลญี่ปุ่นตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในวันที่ 13 มีนาคม 2522 ด้วย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติให้กำหนดราคาดผลิตผลเกษตรกรที่สำคัญสำหรับปีเพาะปลูก 2522/2523 และได้กำหนดราคาดผลิตผลเกษตรกรที่สำคัญ ดังนี้ ชนิดของผลิตผลเกษตรกร 6 ชนิด, ราคาขั้นต่ำที่เห็นควรกำหนด และมาตรการในการรักษาระดับราคาที่กำหนด 5 ชนิด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 มีนาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพยุราคาข้าวเปลือกปี 2521/2522 สรุปผลการซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุราคาจากหน่วยรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อพยุราคาที่ได้เปิดไว้แล้ว รวมทั้งสิ้น นับจนถึง 19 มีนาคม 2522 จำนวน 150,334.576 ตัน และผล ความเคลื่อนไหวของราคาข้าวเปลือกในจังหวัดต่าง ๆ มีคำสั่งให้หน่วยรับซื้อข้าวเปลือกในจังหวัดต่างๆ ยกเว้นภาคใต้เปิดรับซื้อ ข้าวเปลือกต่อไป อีกระยะหนึ่ง โดยมีข้อแม้ว่าหากทางจังหวัดเห็นสมควรให้ปิดหน่วยรับซื้อได้ จะต้องแจ้งเหตุผลให้ศูนย์บริหารงานฯ พิจารณาต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรม ประมง จำนวน 1,375,000 บาท โดยเป็นเงิน จ่ายขาด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเริ่มดำเนินงาน ตามโครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล ตามพระราชประสงค์ในปึงบประมาณ 2522 สำหรับค่าใช้จ่ายใน ปึงบประมาณ 2523 จนกระทั่งสิ้นสุดโครงการขอให้การสนับสนุนด้านการเงินจากสำนักงบประมาณต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 475,905 บาท ให้กรมวิชาการเกษตร เพื่อดำเนินการตามโครงการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานปี 2522 ต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่... (พ.ศ. ...) ว่าด้วยการขออาชญาบัตรออกตามความใน พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตรวจพิจารณาดังกล่าวเสร็จแล้ว ไปให้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 5 มิถุนายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ดำเนินการพยุगरาคาข้าวเปลือกนาปรัง โดยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตั้งหน่วยรับซื้อในทุกท้องที่ที่มีการปลูกข้าวนาปรังในราคารับซื้อ ให้ องค์กรตลาดเพื่อเกษตรกร ใช้เงินหมุนเวียนรับซื้อจำหน่ายให้กับโรงสีเอกชนส่วนหนึ่ง และสีเป็นข้าวสารเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่ได้ทำนา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 มิถุนายน 2522 พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ แกล้งนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 41 ต่อรัฐสภา มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกษตรในนโยบายทางเศรษฐกิจ ดังนี้

“4.1 การแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกร และปัญหาความแตกต่างของรายได้ระหว่างประชากรในเมืองและชนบทรัฐบาลจะเร่งสร้างชีวิตและอนาคตของเกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ให้มีความมั่นคงมีความหวัง และยกระดับรายได้ให้อยู่ดีกินดีขึ้น รวมทั้งการกระจายรายได้ให้ทัดเทียมกับประชากรในกลุ่มอาชีพอื่น โดยรัฐบาลจะดำเนินนโยบายพัฒนาการเกษตรที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

4.1.1 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำทุกขนาดในพื้นที่เพาะปลูกที่แห้งแล้งทั่วประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจะเน้นหนักโครงการชลประทานขนาดเล็กที่จะถึงมือประชาชนโดยตรงรวมทั้งการป้องกันน้ำท่วม

4.1.2 การส่งเสริมและพัฒนาการผลิต จะดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการภายในประเทศและของโลกโดยกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ และปริมาณการผลิตขึ้นทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งจะจัดหาและพัฒนาปัจจัยการผลิตต่างๆ ได้แก่ ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพ ยาปราบโรคศัตรูพืชและสัตว์ ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องทุ่นแรงที่จำเป็น

4.1.3 การรักษาระดับราคาผลิตผลของเกษตรกรให้เป็นธรรม จะดำเนินการทุกวิถีทางที่จะรักษาระดับราคาผลิตผลของเกษตรกรให้อยู่ในระดับที่เป็นธรรม ได้แก่ การพยุगरาคา หรือการประกันราคาตามความเหมาะสม รวมทั้งการประกันผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร และเร่งรัดปรับปรุงกลไกการตลาดของเกษตรกรโดยจัดการผูกขาด และการเอาเปรียบของพ่อค้าคนกลาง

4.1.4 การส่งเสริมสถาบันการเกษตร จะส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรให้เป็นสถาบันที่เข้มแข็ง และสามารถแปรสภาพให้เป็นสถาบันเกษตรกรในระบบสหกรณ์ที่มีกำลังในด้านการตลาดและการสินเชื่อมากยิ่งขึ้น และร่วมมือกับรัฐบาลในการเพิ่มผลผลิตการเกษตร

4.1.5 การขยายสินเชื่อเพื่อการเกษตร จะร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการขยายสินเชื่อแก่เกษตรกรให้มากและกว้างขวางยิ่งขึ้น

4.1.6 การปฏิรูปที่ดิน จะเร่งรัดการปฏิรูปที่ดินโดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงระบบการถือครองที่ดินเพื่อพัฒนาการเกษตร โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินด้วยตนเอง

4.1.7 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ที่ดินป่าไม้และแหล่งน้ำต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้ได้เป็นการถาวร และให้มีการนำทรัพยากรเหล่านี้มาใช้เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.8 การขนส่งผลผลิตการเกษตร จะเร่งรัดระบบการขนส่งผลผลิตการเกษตรจากไร่นาที่ห่างไกล เพื่อให้เกษตรกรสามารถขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดได้โดยสะดวกและเป็นการชักจูงใจให้มีการเพิ่มผลผลิตมากขึ้น

4.2 จะเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจในชนบท เพื่อฟื้นฟูและยกฐานะทางเศรษฐกิจในหมู่บ้านชนบทเป็นขั้นตอนไปจนทั่วประเทศและจะเน้นหนักหมู่บ้านชนบทในเขตท้องถื่นทุรกันดารที่อยู่ห่างไกล โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนในชนบทมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น และเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพทางสังคมและประสิทธิภาพทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยในชนบท ตลอดจนจะได้ระดมความร่วมมือของประชาชนเป็นผู้ริเริ่มวางแผนพัฒนาหมู่บ้านของตนเองตามความต้องการโดยให้ สภาตำบล เป็นผู้พิจารณาเสนอความต้องการขึ้นมาและมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองโดยรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน ในการนี้จะได้ปรับปรุงองค์การและสายงานในการพัฒนาชนบท โดยกำหนดให้มีแผนพัฒนาชนบทแห่งชาติเป็นแผนงานเพียงแผนเดียว และสัมพันธ์กับแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 238-240)

วันที่ 19 มิถุนายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการซื้อปุ๋ยนาจากผู้เสนอราคา จำนวน 17,000 ตัน เป็นเงิน 66,080,000 บาท และให้จัดซื้อจากบริษัท DAEWOO INDUSTRIAL COMPANY Ltd. ประเทศเกาหลี จำนวน 5,000 ตัน เป็นเงินประมาณ 19.5 ล้านบาท รวมเป็นปุ๋ยที่ขออนุมัติจัดซื้อในงวดนี้ ทั้งสิ้น 22,000 ตัน ในวงเงินประมาณ 85.58 ล้านบาท และขออนุมัติค่าใช้จ่ายให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรอีก ตันละ 300 บาท รวมวงเงิน 6.6 ล้านบาท โดยขอเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยสำหรับค่าปุ๋ยและเป็นเงินจ่ายขาดในกรณีค่าใช้จ่ายขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (สำหรับราคาขายให้แก่เกษตรกรนั้น จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในวันอังคารที่ 26 มิถุนายน 2522) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 มิถุนายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การสวนยางดำเนินโครงการสร้างสวนยางพันธุ์ดี ส่วนที่ 3 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอสำหรับการค้าประกันเงินกู้ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

วันที่ 3 กรกฎาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติให้นายอาภรณ์ ศรีพิพัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปเข้าร่วมการประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยการปฏิรูป

การเกษตรและพัฒนาชนบท ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี ระหว่างวันที่ 12 - 21 กรกฎาคม 2522 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 3 กรกฎาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพื่อดำเนินงานตามแผนการจำหน่ายปุ๋ยอ้อยปี 2522 จำนวน 15,480,000 บาท และเงินอุดหนุนในการจำหน่ายปุ๋ย จำนวน 5,400 ตัน เป็น 1,620,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 3 กรกฎาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอทั้ง 2 ข้อ และให้แก้ไขสัญญาฉบับบริษัทเช่าแร่เวสต์ไฟฟ์แอนด์ซัพพลาย โดยขอให้บริษัทฯ ทำถนนเข้าสู่สถานที่ เจาะน้ำบาดาล แต่ละแห่ง จัดเตรียมสถานที่เจาะบ่อ สถานที่สำหรับติดตั้งเครื่องสูบน้ำถาวร รวมทั้งหารถบรรทุกน้ำ, เครื่องมือเครื่องใช้อื่นๆ แทนกรมชลประทาน ในราคาบ่อละ 4,740 เหรียญสหรัฐอเมริกา รวม 100 บ่อโดยขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นการจ่ายขาดให้กับกรมชลประทานภายในวงเงิน 9.95 ล้านบาท เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานตามโครงการนี้ตามนโยบายรัฐบาลจึงขอให้อธิบดีกรมอัยการเป็นผู้ตรวจสอบร่างสัญญาที่แก้ไขสัญญาเดิม โดยให้กรมชลประทานติดต่ออธิบดีกรมอัยการโดยตรงต่อไป

วันที่ 17 กรกฎาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับโครงการพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการประกอบด้วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานและ กรรมการอีก 16 ท่าน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้เพิ่มเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นกรรมการอีก 1 ท่าน

วันที่ 31 กรกฎาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการจำหน่ายปุ๋ยนาปี 2522/2523 ให้แก่เกษตรกรตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากปุ๋ยได้ทันฤดูกาลเพาะปลูกต่อไปให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ ร่วมมือประสานงานกันในเรื่องนี้อย่างใกล้ชิดตลอดจนเร่งรัดกวาดขันเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้ความสะดวกและถึงมือเกษตรกรโดยเร็วที่สุด

วันที่ 7 สิงหาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อกระเทียม จำนวน 5 ล้านบาท และหากเกิดการขาดทุนในการดำเนินงาน ซึ่งผลการดำเนินงานได้ผ่านการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ไม่ต้องส่งใช้คืนในส่วนที่ขาดทุนและให้กระทรวงพาณิชย์ให้ความร่วมมือในการจำหน่ายกระเทียมที่รับซื้อไว้ด้วย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 14 สิงหาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแก้ไขปัญหาสุกรชำแหละขาดแคลนและมีราคาสูงและอนุมัติให้ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาสุกรชำแหละขาดแคลนและมีราคาสูงในระยะสั้นและระยะยาว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอได้

วันที่ 14 สิงหาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการแก้ไขปัญหาสุกรมีชีวิตราคาตกต่ำและขอให้โรงฆ่าสัตว์ของอสร. นำเนื้อสัตว์ไปจำหน่ายได้ทั่วราชอาณาจักรตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการตามผลการประชุมร่วมดังกล่าว

วันที่ 21 สิงหาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 5 ล้านบาท ให้กรมประมงโดยให้เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดส่งคืนภายใน 5 ปี เพื่อไปดำเนินการตามโครงการเร่งเพิ่มผลผลิตลูกกุ้งก้ามกรามตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 สิงหาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการช่วยเหลือราษฎรที่บุกรุกอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติและป่าไม้ถาวรของชาติให้มีที่ทำกินเป็นหลักแหล่งซึ่งต่อมาได้มีการจัดทำโครงการออกหนังสืออนุญาตให้มีสิทธิทำกินชั่วคราว (ส.ท.ก.)

วันที่ 4 กันยายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้คณะกรรมการสำรวจข้าวกระทรวงพาณิชย์ เพื่อดำเนินการตามโครงการสำรวจข้าว เป็นจำนวน 100 ล้านบาท โดยให้เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 11 กันยายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อรวบรวมข้าวโพดจำหน่ายต่างประเทศประจำปี 2522 จำนวน 40 ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนในปี 2523 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เป็นกรณีพิเศษ

วันที่ 25 กันยายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจัดซื้อปุ๋ยสำรอง จำนวน 22,000 ตันโดยวิธีประกวดราคากับให้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นค้ำประกัน จำนวน 22,000 ตัน เป็นเงินตามที่ประกวดราคาได้และให้เป็นค่าใช้จ่ายแก่ อดท. อีกตันละ 350 บาท เป็นเงิน 7,700,000 บาท และให้จ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในลักษณะจ่ายขาดเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายแก่ อดท. อีกตันละ 50 บาท เป็นเงิน 4,500,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 9 ตุลาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนพยุจราคาข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาลผลิตข้าวนาปี 2522/2523 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้ตัดข้อความที่ว่า "ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตรจัดส่งจำหน่ายต่างประเทศ โดยการขายข้าวระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยขอให้กระทรวงพาณิชย์จัดโควต้าให้เป็นอันดับแรก" ออก และข้าวสาร ที่ศูนย์บริหารงานฯ ส่งมอบให้กระทรวงพาณิชย์ รับมอบไว้ทั้งหมดเพื่อจัดจำหน่ายต่อไป สำหรับข้าวสารที่ศูนย์บริหารงานฯ จัดเพื่อจำหน่ายต่างประเทศ ให้กระทรวงพาณิชย์ จัดโควต้าและจำหน่ายออกไปเป็นอันดับแรก และการจัดจำหน่ายข้าวสารของศูนย์บริหารงานฯ ตามวรรคแรกให้กระทรวงพาณิชย์ หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่จ่ายจริง

วันที่ 9 ตุลาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการพัฒนาน้ำใต้ดินจังหวัดสุโขทัย โดยให้กรมชลประทานแก้ไขสัญญาฉบับบริษัท เซอร์เวสตีฟท์แอนด์ซัพพลาย โดยให้บริษัทดำเนินการก่อสร้างระบบการส่งน้ำรวมทั้งการสำรวจและออกแบบในราคาบ่อละ 35,200 เหรียญสหรัฐฯ รวม 100 บ่อ เป็นเงิน

3,520,000 ล้านบาทหรือประมาณ 73.90 ล้านบาท โดยให้อธิบดีกรมอัยการเป็นผู้ตรวจสอบร่างสัญญาที่แก้ไขสัญญาเดิม โดยให้กรมชลประทานติดต่อกับอธิบดีกรมอัยการโดยตรงต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ สำหรับเงินที่จะใช้ในการนี้ที่ยังขาดอยู่จำนวน 54.4 ล้านบาท ให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้กรมชลประทานซื้อเครื่องสูบน้ำจำนวน 407 เครื่อง ภายในวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท และให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ 4 ล้านบาท เป็นค่าน้ำมันสูบน้ำในเขตสหกรณ์การเกษตรที่ประสบภัยแล้งจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อใช้ในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรับซื้อกระเทียมจำนวน 10 ล้านบาท และหากเกิดการขาดทุนในการดำเนินงาน ซึ่งผลการดำเนินการได้ผ่านการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ไม่ต้องใช้คืนในส่วนที่ขาดทุนและให้กระทรวงพาณิชย์ให้ความร่วมมือหาทางจำหน่ายกระเทียมที่รับซื้อไว้ด้วย และให้ส่งการส่งกระเทียมจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพื่อความสะดวกในด้านการเงิน แต่ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 มาตรา 28 กำหนดไว้ว่า "ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด"

วันที่ 4 ธันวาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 มาตรา 6 (4) (4) ทวิ (8) มาตรา 7 (5) (5) ทวิ (9) และมาตรา 16 (1) เนื่องจากในการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 กำหนดไว้ไม่กว้างขวางและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ทำให้การดำเนินงานมีอุปสรรคสมควรแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 18 ธันวาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างคลังสินค้า ภายในวงเงิน 20 ล้านบาท โดยให้เป็นเงินจ่ายขาดตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 ธันวาคม 2522 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการก่อสร้างประตูน้ำและคลองส่งน้ำเพื่อการชลประทาน รวม 5 แห่ง ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสวัสดิ์ คำประกอบ) เสนอ และมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณา

วันที่ 8 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจำหน่ายปุ๋ยตามโครงการช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ในราคาเงินสดตันละ 3,700 บาท และเงินเชื่อตันละ 4,000 บาท และให้เบิกค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยเป็นเงิน 13,861,050 บาท จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในลักษณะเงินยืมจากกองทุนฯ ให้หักเงินที่ขายปุ๋ยได้ตามโครงการช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นมาใช้คืน

วันที่ 8 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาปุ๋ยนาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อดำเนินการจัดหาปุ๋ยนาสูตรต่างๆ จำหน่ายแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในฤดูกาลผลิตปี 2522/2523 โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอากรรณ์ ศรีพิพัฒน์) เป็นประธาน และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินโดยไม่เสียดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นค่าปุ๋ยนา ในวงเงิน 200,000,000 บาท โดยจ่ายขาดจากกองทุนฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 16 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอในข้อ 1 เกี่ยวกับให้กรมชลประทานทำสัญญาว่าจ้างบริษัท SOUTHWEST PIPE AND SUPPLY ทำการเจาะบ่อน้ำจำนวน 90 บ่อใน 9 เขตบริเวณภาคเหนือตอนล่าง ภายในวงเงินไม่เกิน 9,891,800 เหรียญสหรัฐ โดยใช้แบบสัญญาที่กรมอัยการอนุมัติให้ความเห็นชอบแล้วและส่วนการเงินที่จะใช้ในการนี้ให้ใช้จากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 16 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีลงมติรับทราบรายงานความก้าวหน้าของการรับซื้อข้าวเปลือกพุงราคาเพิ่มเติม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ รวม 4 ข้อ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีลงมติรับทราบและอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกู้เงินจากธนาคารออมสิน โดยการเบิกเงินเกินบัญชี ในวงเงิน 1,000 ล้านบาท เพื่อการพุงราคาข้าวเปลือกตามนโยบายรัฐบาลตามเงื่อนไขที่ได้ทำความตกลงกับธนาคารออมสินต่อไป และหากมีการขาดทุนเกิดขึ้นให้เป็นการจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมชลประทานยืมเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัยเพื่อจัดซื้อท่อกรุเพิ่มเติม เป็นจำนวน 1,876,780 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยกับให้กรมชลประทานตั้งงบประมาณปี 2524 ชดใช้คืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรสำหรับปี 2523 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมีเงินทุนสำหรับเบิกจ่ายเป็นเงินค่าใช้จ่ายโดยไม่ขาดแคลนส่วนปีต่อไป ให้เสนอขออนุมัติมาเป็นปีๆ ไป

วันที่ 29 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับเรื่องขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับโครงการพุงราคาข้าวโพดประจำปี 2522/2523 ของ

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอาณัติ ศรีพิพัฒน์) รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 29 มกราคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้ศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อจัดซื้อรถบรรทุกน้ำขนาด 10,000 ลิตร จำนวน 10 คัน และขนาด 6,000 ลิตร จำนวน 50 คัน รวมค่าซ่อมภายในวงเงิน 20,590,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานความก้าวหน้าของการรับซื้อข้าวเปลือกพุงราคาเพิ่มเติมและอนุมัติให้ดำเนินการ ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้ง 3 ข้อ ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการส่งมอบข้าว การพุงราคา ปัญหาด้านการเงิน และการเร่งรัดคนซื้อข้าวในภาคเอกชน

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานความก้าวหน้าของการรับซื้อข้าวเปลือกพุงราคา ประกอบด้วย จำนวนข้าวเปลือกที่รับซื้อจนถึงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2523 รวม 53 จังหวัด จำนวนข้าวสารที่ส่งมอบกระทรวงพาณิชย์ ปัญหาเกี่ยวกับการพุงราคาข้าวเปลือกของรัฐบาลรวมทั้งความเคลื่อนไหวของราคาข้าวเปลือกในจังหวัดต่างๆ

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถอนเรื่องขอให้ยกเลิกหนี้สินบางประเภทให้แก่เกษตรกรไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องอุตสาหกรรมประมงขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ได้ร่วมกันพิจารณาเสนอมาตรการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวประมงแล้ว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. แล้วส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณาต่อไปและให้เสนอรัฐสภาพิจารณาต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 มีนาคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอาณัติ อาภาภิรม) เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำขาดแคลนในปี 2523 โดยมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ทุกแห่ง เช่น หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การพลังงานแห่งชาติ รวมทั้งกรุงเทพมหานคร เพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างสอดคล้อง ประสานกันได้ดีที่สุด และบรรลุเป้าหมายต่อไปนี้ จัดสรรน้ำที่ใช้ในการเกษตรบริบูรณ์ทุกภาค เพื่อผลผลิตทางเกษตรจะได้รับผลกระทบน้อยที่สุด จัดหาน้ำสำหรับใช้อุปโภคบริโภคในจุดที่ขาดน้ำในช่วงแล้งนี้ให้ขาดน้อยที่สุด และน้ำที่ปล่อยจากเขื่อนภูมิพลต้องไม่เกินวันละ 20 ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ให้รีบวางแผนแก้ไข การกำหนดผลที่คาดว่าจะได้เสนอ นายกรัฐมนตรีและรายงานผลงานให้นายกรัฐมนตรีทราบทุกสัปดาห์

วันที่ 28 มีนาคม 2523 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ แลลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 42 ต่อรัฐสภา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในนโยบายทางเศรษฐกิจ ดังนี้

“1. จะปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดการกระจายผลของการพัฒนาไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่ โดยจัดสรรทรัพยากรเข้าใช้เร่งรัดพัฒนาการผลิตทางเกษตรและพัฒนาภาวะความเป็นอยู่ในชนบทอย่างเต็มที่ รวมทั้งใช้มาตรการทางการเงิน การคลัง ตลอดจนมาตรการส่งเสริมการลงทุนเข้าช่วยหนุนให้เกิดงานอาชีพแขนงต่างๆที่เหมาะสมกับภาวะของพื้นที่แต่ละพื้นที่ทั่วทุกตำบลในทุกภาคของประเทศ และมีผลในทางกระจายรายได้ให้เป็นธรรม

2. จะสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี และจะขจัดการกระทำที่เป็นการผูกขาดให้หมดไป โดยจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นกลุ่มบริโภคเป็นสำคัญ และขณะเดียวกันก็จะให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายด้วย ทั้งนี้โดยรัฐจะพยายามหลีกเลี่ยงการแทรกแซงหรือเข้าดำเนินการธุรกิจต่างๆเว้นไว้แต่จะมีเหตุจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงไม่ได้เท่านั้น”

ในแนวทางการดำเนินนโยบายระยะสั้นได้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“3. ปัญหาความแห้งแล้ง ปัญหาความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในช่วงที่แล้ว และอาจจะเกิดขึ้นอีกในช่วงปีนี้ซึ่งจะสร้างความชะงักงันให้แก่การทำมาหากินของประชาชนในชนบท ต้องได้รับการแก้ไขทุกวิถีทางและรีบด่วนที่สุดในการแก้ปัญหาที่รัฐบาลจะเร่งปรับแผนการปล่อยน้ำจากเขื่อนใหม่จะระดมการใช้เครื่องสูบน้ำจากแม่น้ำใหญ่ทั่วทุกสายและจะเพิ่มเครื่องมือเข้าร่วมทำฝนเทียมเข้าช่วยอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้จะได้จัดเตรียมเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกร ควบคู่ไปกับการสร้างอ่างหรือแหล่งเก็บน้ำอย่างรวดเร็วด้วย

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความแห้งแล้งนี้ จะดำเนินการควบคู่ไปกับแผนการสร้างงานในชนบท

4. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเป็นการด่วนเช่นกัน รัฐบาลจะเร่งหาทางผ่อนคลายนโยบายหนี้ด้วยวิธีการยืดระยะเวลาชำระหนี้ของเกษตรกรที่ประสบความเสียหายจากความแห้งแล้งให้สอดคล้องกับความสามารถและความจำเป็นของเกษตรกร ในขณะเดียวกันก็จะระดมเงินทุนจากสถาบันการเงินไปสู่ภาคเกษตรกรรมตลอดจนจะใช้กลไกของรัฐที่มีอยู่เพื่อพิทักษ์เกษตรกรมิให้ต้องเสียกรรมสิทธิ์ในไร่นาซึ่งเป็นเครื่องทำกินที่สำคัญที่สุด” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 265)

วันที่ 13 เมษายน 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการดำเนินการจัดซื้อปุ๋ยนาจากต่างประเทศหรือแหล่งอื่นอีกวิธีหนึ่ง เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายนอกเหนือจากการประกวดราคาด้วยตามนัยมติคณะรัฐมนตรี 5 มกราคม 2523 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 เมษายน 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาเรื่องปุ๋ยของตัวแทนเกษตรกร จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จัดจำหน่ายปุ๋ยแก่เกษตรกรในอัตราไร่ละ 20 กิโลกรัม และจำหน่ายให้รายละไม่เกิน 400 กิโลกรัม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 พฤษภาคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม รับไปพิจารณาดำเนินการในเรื่องการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม ให้เป็นเขตทำเกษตรกรรม ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 10 มิถุนายน 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนคณะกรรมการสอบสวนเรื่องที่ดินทำกินและหนี้สินของชาวนาชาวไร่ ร่วมกันพิจารณาปรับปรุง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินของเกษตรกร ลงวันที่ 26 กันยายน 2521 ให้มีการผ่อนปรนหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ และดำเนิน การให้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร แก่ไขข้อบังคับของธนาคาร เพื่อให้ความช่วยเหลือ แก่เกษตรกรที่ประสงค์จะขอกู้เพื่อนำไปไถ่ถอนที่ดินหรือซื้อที่ดินให้สอดคล้องกันได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 10 มิถุนายน 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอทั้ง 4 ข้อ คือให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจัดซื้อปุ๋ยในประเทศและต่างประเทศโดยวิธีพิเศษตามที่ได้ดำเนินการไปแล้วภายในวงเงินไม่เกิน 224,100,000 บาท และขออนุมัติเงินค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยเป็นเงินไม่เกิน 16,450,000 บาท โดยจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำหน่ายปุ๋ยแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในราคาเงินสดตันละ 4 ,700 บาท และให้ความเห็นชอบในการที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจะจำหน่ายปุ๋ยเงินเชื่อผ่านในราคาสูงกว่าราคาเงินสด โดยเพิ่มเป็นค่าใช้จ่ายให้ธนาคารฯ เป็นค่าดำเนินงานร้อยละ 7.50 ต่อปี ของราคาปุ๋ยโดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรรับภาระในการติดตามการชำระหนี้และรับภาระหนี้สูญด้วย โดยให้ตัดคำว่า "และรับภาระในหนี้สูญ" ในข้อ 4 ออก

วันที่ 8 กรกฎาคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว และให้เสนอสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไปได้

วันที่ 25 กรกฎาคม 2523 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 97 ตอนที่ 113 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลในการประกาศพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากที่ดินสำหรับใช้เพื่อเกษตรกรรมเป็นจำนวนมากอยู่ห่างทางน้ำหรือแหล่งน้ำ ไม่สามารถชักน้ำจากทางน้ำ หรือแหล่งน้ำมาใช้ในการประกอบเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง สมควรให้สิทธิแก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินที่อยู่ห่างทางน้ำ หรือแหล่งน้ำเหล่านั้น ทำทางน้ำผ่านที่ดินของผู้อื่นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

วันที่ 5 สิงหาคม 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอทั้ง 2 ข้อ ดังนี้ ให้งดการจำหน่ายพันธุ์ข้าวเปลือกให้แก่องค์การระหว่างประเทศไว้ก่อน เนื่องจากข้าวเปลือกมีจำนวนน้อย และถ้ามีความจำเป็นด้วยเหตุการณ์ทางการเมืองที่จะต้องส่งพันธุ์ข้าวฯ ก็ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เป็นผู้ดำเนินการจัดส่งให้แก่ผู้ซื้อแต่เพียงผู้เดียว โดยผู้ซื้อจะต้องแจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบก่อนล่วงหน้าไม่ว่า 15 วัน และสำหรับพันธุ์ข้าวเปลือกที่ เอฟ.เอ.โอ ได้จัดซื้อจากเอกชน

ไว้แล้ว จำนวน 7,000 ตัน อนุญาตให้ส่งออกได้เป็นกรณีพิเศษ แต่ต้องชำระเงินที่ติดค้างอยู่กับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรในอัตราตันละ 1,100 บาท

วันที่ 2 กันยายน 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยกับโครงการวิจัยการเกษตรแห่งชาติและให้กระทรวงการคลังดำเนินการเจรจากู้เงินในชั้นรายละเอียดกับแหล่งเงินกู้โดยรับความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปดำเนินการด้วยและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนงาน และเป้าหมายในการใช้เงินกู้ให้แน่นอน และจัดทำแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งที่มีหรือไม่มีโครงการเงินกู้ โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานเป้าหมายและประเภทของผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับโครงการวิจัยการเกษตรแห่งชาติด้วย กับกำหนดแผนการร่วมมือกับคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและมหาวิทยาลัยต่างๆ ในการวิจัยตามโครงการกู้เงินรายนี้เพื่อให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด

วันที่ 30 กันยายน 2523 รัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้ นายอาณัติ อาภาภิรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดสรรน้ำจากอ่างเก็บน้ำเหล่านี้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดโดยมีอำนาจสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดสรรน้ำทุกหน่วย

วันที่ 30 กันยายน 2523 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้ง 2 ข้อ คือ ให้คณะผู้แทนไทยเดินทางไปร่วมประชุมคณะกรรมการร่วมระดับรัฐมนตรี และคณะกรรมการร่วมทางด้านวิชาการ ครั้งที่ 3 ณ กรุงดักกา ประเทศบังกลาเทศ ในต้นเดือนตุลาคม 2523 และใช้เงินงบประมาณหมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจและการประชุมนานาชาติ ซึ่งตั้งไว้ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมครั้งนี้สำหรับคณะผู้แทนไทยให้เพิ่มรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายไพโรจน์ ไชยพร) เป็นผู้แทนและนายอาภรณ์ ศรีพิพัฒน์ เป็นที่ปรึกษาคณะผู้แทนไทยด้วย

วันที่ 6 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประกวดราคาปุ๋ยนาเกรด 16-20-0 หรือ 18-22-0 หรือ 20-20-0 หรือ 22-22-0 จำนวนไม่เกิน 100,000 ตัน ซึ่งบริษัท เจียไต๋ส่งเสริมเกษตรกรรม จำกัด ราคาตันละ 4,644 บาท ทั้งที่แนวโน้มของราคาน้ำมันจะสูงขึ้นตามราคาของกลุ่ม โอเปก จำกัด เป็นวงเงินทั้งสิ้น 449 ล้านบาท ต่ำกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติไว้ 475 ล้านบาท ทำให้ประหยัดเงินของรัฐได้ 26 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการการคุ้มครองพื้นที่ถือครองทำการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอสำหรับรายละเอียดการดำเนินการมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ร่วมกันพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 13 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเว้นภาษีการค้าสำหรับการขายน้ำตาลทรายดิบจำนวน 90,404 เมตริกตันที่องค์การคลังสินค้า (อคส.) ส่งออกนอกราชอาณาจักรให้แก่บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศตามข้อตกลงระหว่าง กระทรวงพาณิชย์กับบริษัทนั้นในเดือนสิงหาคม 2523 เฉพาะที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรใน พ.ศ. 2524 สำหรับน้ำตาลทรายดิบที่ผลิตได้ในฤดูการผลิตนี้และจะส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

ให้เก็บภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 3.0 ของรายรับและมอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าว และกำหนดเงื่อนไขสำหรับการยกเว้นภาษีการค้าสำหรับการขายน้ำตาลทรายดิบที่ผลิตได้ใน ฤดูกาลผลิตปีที่แล้ว เฉพาะที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรแต่ยังคงค้างการส่งออกอยู่

วันที่ 20 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการขอทบทวนมติเกี่ยวกับการเสียภาษีการค้า สำหรับการขายน้ำตาลส่งออกนอกราชอาณาจักร โดยให้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลัง ร่วมกันทำการสำรวจน้ำตาลดิบค้างฤดูคงเหลืออีกครั้งหนึ่ง ภายในวันศุกร์ที่ 23 มกราคม 2524 สำหรับหลักเกณฑ์การ ยกเว้นภาษีการค้า สำหรับน้ำตาลดิบส่งออกค้างฤดูนั้น เห็นควรกำหนด โดยใช้ตัวเลขขั้นสูงที่กระทรวงพาณิชย์ได้รับรายงานไปก่อนคือไม่เกิน 99,103 เมตริกตัน โดยมีเงื่อนไขว่าปริมาณดังกล่าวนี้จะส่งออก ภายในสิ้นเดือนมีนาคม 2524 เป็นอย่างช้าและจะต้องมีใบรับรองจากกระทรวงพาณิชย์ว่าเป็นน้ำตาลค้าง ฤดูกาลผลิต ตลอดจนจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 20 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบโครงการเปลี่ยนพันธุ์ และกำหนด นโยบายสำคัญในการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตข้าวให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทำการผลิตข้าวเหนียวเฉพาะ ให้ เพียงพอต่อการบริโภค เท่านั้นและให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติบรรจุ โครงการนี้ ลงในแผนพัฒนาสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 โดยให้ สำนักงานประมาณตั้งงบประมาณให้ตามความ จำเป็นตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นไปและให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร พิจารณาจัดสรรเงินทุน สงเคราะห์เกษตรกรเพื่อมาใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการตามความจำเป็น ในปีงบประมาณ 2524 ซึ่งส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้และให้กระทรวงมหาดไทยโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ต่างๆ ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายบุญชู โรจน เสถียร) เสนอเกี่ยวกับเรื่องเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการประมวลข่าวสาร 4.5 ล้านกระสอบโดยให้ องค์การคลังสินค้าออกตั๋วสัญญาใช้เงินแก่ผู้ขายข้าวสารซึ่งประมวลได้ กำหนดชำระเงินภายใน 30 วัน ในวงเงิน 1,500 ล้านบาท แบ่งออกเป็นสองส่วน คือจำนวน 200 ล้านบาท ทำเป็นรูปเบิกเกินบัญชีจาก ธนาคารและวงเงิน 1,300 ล้านบาท ทำในรูปออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามเดิม

วันที่ 27 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการที่จะพิจารณาผ่อนผันอนุญาตให้มีการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราด้วยเครื่องจักรในจังหวัดภาคใต้และจังหวัดภาคตะวันออกที่มีการปลูก ยางพาราตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ แต่เพื่อความรอบคอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับข้อสังเกตของที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับจำนวนโรงงานแปรรูปไม้ ขนาดของเครื่องจักร และอุปกรณ์ การดำเนินการแก่โรงงานที่ดำเนินการผิดกฎหมาย มาตรการป้องกันมิให้มีการแปรรูปไม้อื่นนอกเหนือไม้ ยางพารา ฯลฯ เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อน

วันที่ 27 มกราคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบคณะกรรมการกลางช่วยเหลือชนวนาชาวไร่ (ก.ชน.) โดยให้เสนอข้อสังเกตของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีซึ่งเสนอว่าสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจ

หน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสำนักนายกรัฐมนตรีและราชการที่คณะรัฐมนตรีมีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยเฉพาะ ฯลฯ ฉะนั้น งานที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนนี้ จึงไม่ใช่ราชการประจำของสำนักนายกรัฐมนตรีเพราะเป็นงานภาคปฏิบัติที่จะต้องออกไปดำเนินการในส่วนภูมิภาคด้วย ฉะนั้นการที่จะจัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน” ขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอีกจะเป็นงานที่ซ้ำหน้าที่กันและอาจขัดกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 หมวด 1 ข้อ 18 เพราะไม่ใช่งานประจำของสำนักนายกรัฐมนตรีและมีหน่วยงานในสังกัดทำอยู่แล้วเพื่อคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาก่อน

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชกฤษฎีกา และร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ สำหรับในส่วนที่เกี่ยวกับประกาศกระทรวงมหาดไทย ให้กระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการให้ถูกขั้นตอนตามกฎหมายโดยเร็วที่สุด และเห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอในข้อ 2 และข้อ 3 และมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบนโยบายและมาตรการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นโยบายดังกล่าวได้ระบุถึงปัญหาการใช้ที่ดินและการขยายตัวของกรุงเทพมหานครไว้ ดังนี้

“ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน

ปัญหาการบุกรุกที่ดินที่อุดมสมบูรณ์ทางการเกษตร และการใช้ที่ดินบริเวณชานเมืองที่ขาดแบบแผน และไม่มีประสิทธิภาพ

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการตั้งถิ่นฐานในเมืองไว้ข้อที่ 3 ว่า

ถือว่าที่ดินในเมืองและโดยรอบเป็นทรัพยากรของส่วนรวมที่จะต้องมีการใช้ที่ดินบริเวณชานเมือง เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการวางผังเมือง หรือการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชั้นรายละเอียดต่อไป”

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยทั้ง 5 รายการ ดังนี้ อาคารชลประทานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน อาคารชลประทานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์การบูรณะซ่อมแซมถนน พร้อมวางท่อของหน่วยสหกรณ์ของนิคมที่ประสบอุทกภัย การสูบน้ำช่วยเหลือเกษตรกรในเขตพื้นที่ดำเนินการของกรมส่งเสริมสหกรณ์, การช่วยเหลือค่าไถ่ที่เพิ่มเติมให้แก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอรับไปหารือกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การคลังสินค้ากู้ยืมเงินเพิ่มเติม อีก 3,500 ล้านบาท โดยให้เพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารขององค์การคลังสินค้าให้เปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปได้ เฉพาะในการดำเนินการประมูลซื้อข้าวสารตามนโยบายรัฐบาล และ

สำหรับการออกตัวใช้เงินนั้นให้กระทรวงการคลังและกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณา ให้ใช้ได้เต็มตามวงเงินจัดซื้อข้าวสาร ตามนโยบายและแผนการเงินของรัฐบาลในโครงการนี้ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอตั้งนี้ เห็นชอบในหลักการต่อการรับความช่วยเหลือจากประชาคมยุโรปในโครงการฝึกอบรมการจัดการสหกรณ์การเกษตร และเห็นชอบในหลักการต่อร่างความตกลงทางการเงินระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรปในโครงการพัฒนาชนบทของไทยประจำปี พ.ศ. 2523 และอนุมัติให้เอกอัครราชทูตฯ หัวหน้าคณะผู้แทนไทยประจำประชาคมยุโรป เป็นผู้มีอำนาจลงนามในความตกลงทางการเงินเพื่อรับความช่วยเหลือในโครงการฯ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติห้ามการขายฝากที่ดินเกษตรกรรม พ.ศ. ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ได้ตรวจแก้ไขต่อสภาฯ เพื่อพิจารณาต่อไปได้

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมทุนกับบริษัทค้าผลไม้ และสัตว์น้ำ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอแต่ก่อนที่จะมีการเจรจาในรายละเอียดและลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงในเรื่องนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเจ้าของเรื่องเชิญผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปร่วมพิจารณาในรายละเอียดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อน

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2524 นายกรัฐมนตรี (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) ได้กล่าวปราศรัยในพิธีเปิดการสัมมนาการเกษตรภาคเหนือ ที่สำนักงานเกษตรภาคเหนือ จังหวัด เชียงใหม่ มีข้อความเกี่ยวกับการถือครองที่ดินดังนี้

“สำหรับปัญหาการถือครองที่ดิน ซึ่งภาคเหนือมีเนื้อที่ถือครองต่อครอบครัวต่ำ จนมีแนวโน้มที่จะทำให้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพในอนาคตนั้น รัฐบาลเองได้ตระหนักในปัญหานี้มาโดยตลอด และไม่พึงปรารถนาที่จะให้มีการแก้ปัญหาเป็นไปในรูปแบบปล่อยปละละเลยโดยให้ราษฎรเพิ่มที่ทำกินโดยบุกรุกเข้าไปในป่าสงวนแม้ป่าบางแห่งจะหมดสภาพป่ากลายเป็นหมู่บ้าน หรือเป็นเมืองไปแล้วก็ตาม ตามกฎหมายแล้วที่ดินดังกล่าวก็เป็นเนื้อที่ป่าสงวนอยู่ดี ปัญหาอยู่ที่ว่าทำอย่างไรจึงจะให้ทุกอย่างเรียบร้อยไปด้วยดี และโดยถูกต้องตามกฎหมาย ” (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2524)

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมทุนกับบริษัทค้าผลไม้และสัตว์น้ำ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอแต่ก่อนที่จะมีการเจรจาในรายละเอียดและลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงในเรื่องนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเจ้าของเรื่องเชิญผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปร่วมพิจารณาในรายละเอียดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อน

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบัญญัติ บรรทัดฐาน) รับเรื่องเกี่ยวกับการของบประมาณเพื่อใช้จ่ายตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกร

ชาวนาชาวไร่ในการอพยพครอบครัวไปเข้าทำกินในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอไปพิจารณาก่อน

วันที่ 3 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าจำหน่ายปุ๋ย ที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อเป็นค่าภาษีศุลกากร ภาษีการค้า ฯลฯ ในการนำปุ๋ยเข้าจำนวน 50,000 ตัน เป็นเงิน 19,467,500 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ย สิ้นคืนภายใน 1 ปี กับอนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลังและกรมวิเทศสหการร่วมกันพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินค่าจำหน่ายปุ๋ย ที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

วันที่ 17 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดของโครงการฯ บรรจุในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ต่อไป

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการ กำหนดราคา และทำสัญญารับซื้อข้าวสารจากโรงสีในจังหวัดภาคใต้ แทนการประกวดราคา โดยโรงสีข้าว ต้องซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาในราคาที่ทางราชการกำหนด ภายใต้การควบคุมของจังหวัด และให้สอดคล้อง กับราคาข้าวเปลือก ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และจำหน่ายข้าวสารที่รับซื้อไว้ให้แก่ประชาชนใน ภาคใต้ในราคาที่เหมาะสม และไม่ต่ำกว่าราคาตลาดมากเกินไปโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการจำหน่าย ข้าวโอชาราคาถูกให้แก่ประชาชนในภาคอื่น และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานคัดเลือกโรงสีที่เชื่อถือ ได้ที่จะมอบหมายให้องค์การคลังสินค้ากระทรวงพาณิชย์ทำสัญญาซื้อข้าวสารด้วย และควบคุมให้โรงสี เหล่านี้รับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาในราคาที่ทางราชการกำหนด และให้ดำเนินการต่อไป ตามที่กระทรวง พาณิชย์เสนอ

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการรับซื้อผลผลิตกาแฟจากเกษตรกร ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอสำหรับเงินที่จะใช้จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้เสนอคณะกรรมการ กองทุนฯ พิจารณาและให้ดำเนินการต่อไป

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการโครงการสร้างสวนยางพันธุ์ดี ในเขต สหกรณ์นิคมโป่งน้ำร้อนอำเภโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และให้องค์การสวนยางกู้เงินจากสถาบันการเงิน อื่นมาลงทุนเพิ่มเติม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการนี้ รวมทั้งการสมทบหรือร่วมการทำงานกับบุคคลอื่น ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. 2504 มาตรา 7(3) และ (4) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำโครงการลงทุน พร้อมทั้งรายละเอียดการดำเนินการส่งให้สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสม เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จ่ายเงินชดเชยให้แก่กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรผู้รับอนุญาต ในวงเงิน 777,195 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้เจียดจ่ายจากงบประมาณปี 2524 ของกรมประมง

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติในมาตรการควบคุมนำเข้ามันฝรั่ง โดยให้อำนาจอำนาจในมาตรา 5(2) แห่งพระราชบัญญัติส่งออกป้อนนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 กำหนดให้สินค้ามันฝรั่งเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้าในราชอาณาจักร และอำนาจตามความในมาตรา 5(6) ของพระราชบัญญัตินี้จะผ่อนผันให้มีการนำเข้าเฉพาะมันฝรั่งที่นำเข้ามาเพื่อใช้ทำพันธุ์เท่านั้น โดยให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้าแต่เพียงผู้เดียว และในปริมาณที่เหมาะสม ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ดำเนินต่อไปได้

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กับกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดินและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคอื่นๆ ปี 2524/25 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 143,154,890 บาท โดยเป็นเงินจ่ายขาดตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 มีนาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กับกรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการเกษตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตาม โครงการส่งเสริมการทำนาหว่านน้ำตม แผนใหม่ ปี 2524 เป็นจำนวน 10,580,400 บาท โดยเป็นเงินจ่ายขาด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 เมษายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมสัมมนา เรื่อง “การเร่งรัดการผลิตและพัฒนายางของประเทศไทย ครั้งที่ 2” ระหว่างวันที่ 4-7 พฤษภาคม 2524 ณ ศูนย์วิจัยการยาง ตำบลคองหงส์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา โดยไม่ถือเป็นวันลาตามที่สมาคมวิทยาศาสตร์การเกษตรแห่งประเทศไทยเสนอ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นภาคีข้อตกลงกาแพระหว่างประเทศได้เพื่อให้ประเทศไทยขยายตลาดกว้างขวาง และเป็นผลดีแก่เกษตรกร จะทำให้ประเทศไทยได้รับโควตาการจำหน่ายกาแพให้แก่ประเทศภาคีในราคาที่สูงกว่าที่ขายกันนอกโควตา โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศไทยจะได้รับการจัดสรรโควตาในปริมาณที่เพียงพอต่อการขยายตลาดและการผลิตในอนาคตอันใกล้นี้อีกด้วย ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังแก้ไขอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งวดที่ 1 และงวดที่ 2 เป็นร้อยละ 9 ต่อปี (ตามร่างประกาศกระทรวงการคลังที่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการ การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่องจักรเพื่อทำการแปรรูปไม้ยางพาราโดยเฉพาะ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เกี่ยวกับจำนวนโรงงานแปรรูปไม้ มาตรการป้องกันพื้นที่ปลูกสวนยางพารา การอาบน้ำยา และฤดูกาลทำไม้ โดยให้ทำการ

ทดลองใน จังหวัดสงขลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดตรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัด จันทบุรี ก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานผลการทดลองให้คณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ทบวณมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2523 เกี่ยวกับการนำค่าธรรมเนียมการส่งน้ำตาลทรายออกปี 2524 เสียใหม่ คือชดเชยค่า น้ำตาลทรายดิบที่โรงงานขายให้แก่องค์การคลังสินค้า จำนวน 903,760 กระสอบ ในอัตรากระสอบละ 193.96 บาท เป็นเงิน 175.294 ล้านบาท และการชดเชยหนี้ที่อยู่ในเงื่อนไขเดิม คือจะต้องอยู่ภายในวงเงิน ค่าธรรมเนียมที่เก็บได้จากการส่งออกของน้ำตาลทรายดิบในฤดู 2523/2524 เท่านั้น (จะเก็บได้ 238.34 ล้านบาท) ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็น เงินจ่ายขาดให้กรมพัฒนาที่ดินเพื่อดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถในการบริการปรับปรุงดินเปรี้ยว ใน วงเงิน 6,400,000 บาท โดยแยกเป็นค่าครุภัณฑ์ เพื่อจัดซื้อรถตัดดินเทหน้าล้อขนาดไม่ต่ำกว่า 100 แรงม้า 2 คัน รถบรรทุกเทท้าย จำนวน 10 คัน และเป็นค่าวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง และหล่อลื่นในการ ปฏิบัติงาน 60 วัน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 2 มิถุนายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้มีการขายพันธุ์ข้าวเปลือกเพื่อส่งไปช่วยเหลือ ประชาชนกัมพูชา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม 4 ข้อ (พันธุ์ข้าวเปลือกต้องให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจัดหา โดยหาจากสถาบันหรือองค์การของสหกรณ์ การเกษตรก่อน ในราคาตลาดทั่วไปแล้วจึงเรียกประกวดราคาเฉพาะในส่วนที่ขาดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จะต้องพิจารณาด้านชนิดพันธุ์ข้าวและปริมาณที่จะขายให้ก่อน เพื่อมิให้ขาดแคลนหรือพันธุ์ข้าวมี ราคาสูงขึ้น เสียหายแก่เกษตรกรไทย ฯลฯ)

วันที่ 9 มิถุนายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกี่ยวกับตลาดการค้ามันสำปะหลัง ซึ่งกลุ่ม ตลาดร่วมยุโรปเสนอแนะว่าในอนาคตต่อไปการปลูกมันสำปะหลังจะไม่มีผลดี ควรหันไปปลูกพืชอย่างอื่น ทดแทน และได้ขอให้ฝ่ายไทยเซ็นสัญญาลดปริมาณการส่งออกสินค้ามันสำปะหลัง ในการนี้เห็นว่ากระทรวง การต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ควรจะได้ร่วมกัน พิจารณาหาทางเกี่ยวกับด้านการค้าระหว่างประเทศสำหรับสินค้ามันสำปะหลังต่อไปโดยด่วน ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 16 มิถุนายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการเร่งรัดการผลิตพืชเศรษฐกิจตามมติ คณะรัฐมนตรี (23 ธันวาคม 2523) ให้ครอบคลุมถึงการดำเนินการด้านการเกษตรประเภทอื่นด้วย เช่นการ เลี้ยงสัตว์และสัตว์น้ำ โดยใช้คำว่า "เขตเร่งรัดการผลิตผลการเกษตร" แทนคำว่า "เขตเร่งรัดการผลิตพืช เศรษฐกิจ" ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 23 มิถุนายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มี คำสั่งโอนหน่วยงานปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าซึ่งในปัจจุบันสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง (ศูนย์เฉพาะ กิจ) ไปสังกัดกรมป่าไม้ทั้งนี้ ให้คำสั่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นไป โดยให้ตั้งงบประมาณ

รายจ่ายสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยปฏิบัติการปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าซึ่งรวมทั้งฐานปฏิบัติการไว้ในงบประมาณของกรมป่าไม้ ตั้งแต่งบประมาณประจำปี 2525 เป็นต้นไป และสำหรับงบประมาณรายจ่ายในการบริหารงานของศูนย์เฉพาะกิจฯ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางของเจ้าหน้าที่ศูนย์ เป็นต้น ให้ตั้งไว้ทางสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตามความจำเป็นและให้ดำเนินการตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ

วันที่ 23 มิถุนายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ รับไปพิจารณาปัญหาน้ำตาลทรายขาวที่ใช้บริโภคภายในประเทศขาดแคลน ตามที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเสนอ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เมื่อดำเนินการไปประการใดแล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งสภาผู้แทนราษฎรให้ทันภายใน 60 วัน

วันที่ 7 กรกฎาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีเกษตรอาเซียน ครั้งที่ 2 ที่ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 18 - 24 กุมภาพันธ์ 2523 และให้เบิกจ่ายจำนวน 121,160.70 บาท เป็นเงินเหมาจ่ายโดยให้จ่ายจากงบประมาณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 กรกฎาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในข้อ 1 และ 2 ส่วนข้อ 3 โดยที่จังหวัดอุดรธานีมีการปลูกอ้อยเพิ่มมากขึ้นจึงให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาอนุญาตให้โรงงานน้ำตาลที่มีอยู่เดิมในจังหวัดดังกล่าว ขยายลูกหีบเพิ่มขึ้นได้

วันที่ 7 กรกฎาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบนโยบายและมาตรการส่งออกสินค้าหลักสำคัญ (ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยางพารา และสับปะรด) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 14 กรกฎาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการเจรจาเรื่องมันสำปะหลังของคณะผู้แทนไทยกับประชาคมยุโรป และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปโดยให้แต่งตั้ง คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอโดยให้เพิ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการอีกหนึ่งท่าน และอนุมัติในหลักการให้กระทรวงการต่างประเทศทำแผนดำเนินการ (Action Plan) ไปเจรจาขอความช่วยเหลือจากประชาคมยุโรปและแหล่งอื่นๆ ตามความเหมาะสม

วันที่ 28 กรกฎาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดจำนวน 50 ล้านบาท ให้ศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ เช่นภาวะแห้งแล้ง และอุทกภัย ฯลฯ ต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 สิงหาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเกี่ยวกับการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนด้านการเกษตร ครั้งที่ 3 และการประชุมรัฐมนตรีป่าไม้อาเซียน ประกอบด้วยคณะผู้แทนไทย จำนวน 14 คน โดยมี นายอาณัติ อาภาภิรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะในการประชุมฯ ระหว่างวันที่ 10 -16 สิงหาคม 2524 ณ กรุงจาการ์ตา และบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย โดยให้คณะผู้แทนไทยระดับรัฐมนตรีออกเดินทางล่วงหน้า เพื่อเจรจาเรื่องมันสำปะหลังกับฝ่ายอินโดนีเซีย ก่อนการ

ประชุมประมาณ 2 วัน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนการเงินให้ทำความตกลงกับสำนักงานประมาณ

วันที่ 6 สิงหาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอานันท์ อภิภากรม) ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปร่วมประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนด้านการเกษตร ครั้งที่ 3 และการประชุมรัฐมนตรีป่าไม้อาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 10 - 13 สิงหาคม 2524 เป็นผู้ลงนามในเอกสารร่างประกาศเขตปลอดโรคระบาดสัตว์เฉพาะโรคในกลุ่มประเทศอาเซียนร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของชาติสมาชิกอื่น ๆ อีก 5 ประเทศและให้ใช้ดุลยพินิจ พิจารณาการลงนามร่างประกาศความร่วมมือด้านป่าไม้กับบรรดาชาติสมาชิกอาเซียน หากร่างประกาศนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายไทยและไม่ทำให้ประเทศไทยต้องเสียผลประโยชน์ทั้งในทางตรงและทางอ้อม แต่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกในวันที่จะร่วมมือกันพัฒนาป่าไม้ให้ประสบผลสำเร็จต่อไปในอนาคต ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 6 สิงหาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้คณะกรรมการนโยบายข้าวรับไปพิจารณาดำเนินการให้กระทรวงพาณิชย์ โดยศูนย์รักษาระดับราคาผลิตผลเกษตรเข้าไปดำเนินการประมูลข้าว โดยเฉพาะข้าวงั้นในจังหวัดภาคกลางตอนล่างที่มีปัญหาข้าวเปลือกขึ้นโดยด่วน และให้ขอความร่วมมือจากโรงสีข้าวให้เปิดรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรกรชาวนาโดยสม่ำเสมอในราคาไม่ต่ำกว่าที่รัฐบาลกำหนด และอนุมัติ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) เข้าไปรับซื้อข้าวเปลือกคุณภาพต่ำเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในราคาซึ่งต่ำกว่าราคาประกัน โดยใช้เงินจากกองทุนอาหารสัตว์ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรซึ่งมีอยู่แล้ว ถ้าหากมีความจำเป็นต้องจัดหาแหล่งเงินเพิ่มเติมให้ขอจากคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในกรณีที่มีการขาดทุนก็ให้หักเป็นเงินจ่ายขาดหลังจากที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแล้ว และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับเงินค่าบริการจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดในอัตราร้อยละ 5 ของยอดเงินรับซื้อข้าวทั้งหมด

วันที่ 11 สิงหาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม การส่งออกน้ำตาลทรายดิบ ฤดูกาลผลิตปี 2522/23 ที่ค้างการส่งออกดังนี้ ราคาขายไม่เกินเมตริกตันละ 7,000 บาท ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการส่งออก ราคาขายเกินเมตริกตันละ 7,000 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 7,000 บาท แต่ไม่เกิน 8,000 บาท เก็บร้อยละ 7.5 ของราคา ราคาขายเกินเมตริกตันละ 8,000 บาท แต่ไม่เกิน 9,000 บาท เก็บร้อยละ 15 ของราคา ราคาขายเกินเมตริกตันละ 9,000 บาท เฉพาะส่วนที่เกินเก็บร้อยละ 30 ของราคา ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 14 สิงหาคม 2524 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนที่ 16 ฉบับพิเศษ

วันที่ 18 สิงหาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณาข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับ การแก้ปัญหาปลาเบ็ดราคาตกต่ำทำให้ชาวประมงต้องขาดทุน ตามที่เสนอในข้อ 1 (กรมประมงร่วมกับกระทรวงพาณิชย์หาตลาดต่างประเทศเพื่อจำหน่ายปลาปนให้มากยิ่งขึ้น และช่วยเหลือการส่งออกด้วยวิธีการให้ได้ผลมากที่สุด) และข้อ 3 ให้กระทรวงการคลัง

หาแหล่งเงินให้ชาวประมงและโรงงานปลาป่นกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ) เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ส่วนข้อเสนอในข้อ 2 และ 4 เป็นเรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถดำเนินการได้เอง

วันที่ 18 สิงหาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลัง ออกพันธบัตรการปฏิรูปที่ดินงวดที่ 3 วงเงิน 100 ล้านบาท โดยมีสาระสำคัญและเงื่อนไขของพันธบัตรฯ เช่นเดียวกันการออกพันธบัตรงวดที่ 1 และที่ 2 และให้ดำเนินการร่างประกาศฯ ต่อไปได้ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 1 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้กระทรวงการคลังรับความช่วยเหลือจากธนาคารพัฒนาเอเชียสำหรับโครงการพัฒนาการศึกษาด้านเกษตรกรรม ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ในสัญญารับความช่วยเหลือและให้ดำเนินการต่อไปตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 1 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรก่อหนี้ผูกพันงบประมาณปี 2525 - 2526 เพื่อก่อสร้างศูนย์วางแผนพัฒนาการเกษตรของอาเซียนได้ส่วนจำนวนเงินที่จะผูกพันนั้นให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเมื่อทราบผลการประกวดราคาแล้ว

วันที่ 1 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยกับโครงการพัฒนาการเกษตรอาศัยน้ำฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้โดยให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้ง 2 ข้อคือให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตัดตอนค่าใช้จ่ายโครงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ ค่าก่อสร้างที่ทำงาน บ้านพักฯ เพื่อให้ค่าใช้จ่ายโครงการเฉลี่ยต่อครอบครัวเกษตรกรผู้ได้รับประโยชน์อยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายของโครงการอื่นๆ และเนื่องจากต้องการลงนามในสัญญาเงินกู้ตามโครงการนี้ ซึ่งมีผลผูกพันให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินงานจำกัดอยู่ในท้องที่ 8 ตำบลซึ่งเป็นทีโครงการนานถึง 7 ปี ดังนั้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการต่อไปให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดพื้นที่โครงการใหม่ให้ขยายออกไปจากที่ได้กำหนดไว้เดิม

วันที่ 1 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการแก้ปัญหาการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายในฤดูการผลิตปี 2524 - 2525 ในระยะสั้น ตามข้อ 6.1, 6.2 และ 6.3 ดังนี้ ระดับราคาน้ำตาลทรายภายในประเทศให้เป็นไปตามระดับที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน โดยอัตราค่าธรรมเนียมการส่งน้ำตาลทรายดิบและน้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ของตลาดโลก ปริมาณและราคาน้ำตาลที่ขายได้ ส่วนอัตราค่าภาษีการค้าสำหรับน้ำตาลทรายที่ส่งออกให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ของตลาดโลกโดยมีข้อสังเกตว่าในการปรับปรุงอัตราภาษีการค้า สำหรับน้ำตาลตาม ข้อ 6.3 นั้น และให้ดำเนินการภายหลังที่มีการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม การส่งน้ำตาลออกแล้วและยังไม่เป็นการเพียงพอ และอนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. 2511 ตามมาตรการที่เสนอทั้งนี้ ให้ตั้งฝ่ายชาวไร่อ้อยและฝ่ายโรงน้ำตาลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดการอุตสาหกรรมนี้ เพื่อให้ได้ประโยชน์เต็มที่ตามโอกาสตลาดโลกอำนวยให้สำหรับกองทุนกลางที่จะจัดตั้งขึ้นให้กำหนดการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอ้อยที่นำมาผลิตน้ำตาล

วันที่ 8 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของเรื่องปัญหาไก่เนื้อล้นตลาดและราคาตกต่ำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 8 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบโครงการพัฒนาการเกษตรอาศัยน้ำฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอและให้กระทรวงการคลังเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการกู้เงินสำหรับโครงการ ฯ โดยให้รับเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการตัดทอนค่าใช้จ่ายโครงการลงและกำหนดพื้นที่โครงการใหม่ ให้ขอขยายออกไปจากที่ได้กำหนดไว้เดิมไปประกอบการเจรจาในการกู้เงินด้วย

วันที่ 15 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเห็นชอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 และอนุมัติให้ดำเนินการตามข้อเสนอของทนายรัฐมนตรีเมื่อคณะกรรมการกำกับนโยบายเศรษฐกิจได้พิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ เสร็จแล้วให้กราบบังคมทูลโปรดเกล้าฯ ประกาศใช้แผนพัฒนานี้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2524 ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 15 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2524/2525 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการประกาศใช้ต่อไปได้

วันที่ 22 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมประมงทำสัญญาผูกพันงบประมาณปี 2525 เพื่อก่อสร้างสิ่งก่อสร้างของงานพัฒนาเลี้ยงกุ้งทะเลบริเวณอ่าวไทยตอนบน จังหวัดระยอง จำนวน 21 รายการ ภายในวงเงิน 7,900,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 กันยายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตร จ่ายเงินทดรองให้แก่เกษตรกรที่ ได้รับความเสียหายตามบัญชีรายชื่อสำรวจขององค์การตลาดเพื่อการเกษตร และเกษตรกรอำเภอต่างๆ ในจังหวัดนนทบุรี และให้เกษตรกร ได้รับการชดเชยที่เป็นปุ๋ยที่ได้ใช้ไปแล้วโดยเฉลี่ยไร่ละ 50 กิโลกรัม โดยจะจ่ายให้ในจำนวนเนื้อที่ 1,601.75 ไร่ ภายในวงเงิน 2,005,750 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 กันยายน 2524 ได้มีประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน (ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2524) เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษหน้า 3 เล่มที่ 96 ตอนที่ 158 ในประเทศฉบับนี้ได้กำหนดให้เขื่อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำที่มีปริมาตรเก็บกัก 100 ล้านลูกบาศก์เมตร ขึ้นไปหรือมีพื้นที่เก็บกักน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตรขึ้นไป ต้องมีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งโครงการชลประทานที่มีพื้นที่ชลประทานตั้งแต่ 80,000 ไร่ ขึ้นไปด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. **รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน.**
2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2519. **แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524).** สำนักนายกรัฐมนตรี มปท.

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	3 พฤศจิกายน 2519	ขอให้มีบัญชาว่าร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก้ไขพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 เข้าระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี ในคราวต่อไป
3	10 พฤศจิกายน 2519	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2524
4	10 พฤศจิกายน 2519	ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
5	10 พฤศจิกายน 2519	โครงการรักษาเสถียรภาพราคายางธรรมชาติ
6	10 พฤศจิกายน 2519	การกู้เงินจากรัฐบาลสหราชอาณาจักรสำหรับโครงการพัฒนาน้ำใต้ดินที่จังหวัดสุโขทัย
7	17 พฤศจิกายน 2519	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
8	17 พฤศจิกายน 2519	การผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ปี 2519 - 2520
9	17 พฤศจิกายน 2519	การแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517
10	24 พฤศจิกายน 2519	ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ลงนามในสนธิสัญญาโครงการรักษาเสถียรภาพราคายาง
11	24 พฤศจิกายน 2519	การยกเว้นภาษีการค้าสำหรับน้ำตาลทรายดิบที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร
12	1 ธันวาคม 2519	แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2524
13	8 ธันวาคม 2519	เงินกู้ธนาคารโลกและบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพเพื่อโครงการเร่งรัดการสงเคราะห์การทำสวนยาง
14	8 ธันวาคม 2519	นโยบายข้าว
15	8 ธันวาคม 2519	นโยบายของประเทศไทยต่อศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
16	15 ธันวาคม 2519	การผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ปี 2519-2520
17	15 ธันวาคม 2519	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
18	23 ธันวาคม 2519	เงินกู้ธนาคารโลกและบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพเพื่อโครงการเร่งรัดการสงเคราะห์การทำสวนยาง
19	23 ธันวาคม 2519	การผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายปี 2519-2520
20	23 ธันวาคม 2519	การจัดตั้งกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม
21	23 ธันวาคม 2519	ขอความเห็นชอบในการยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
22	9 กุมภาพันธ์ 2520	ขออนุมัติซื้อปุ๋ยจำหน่ายแก่เกษตรกร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
23	17 มีนาคม 2520	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
24	17 มีนาคม 2520	ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงโครงการพัฒนาการประมง
25	23 มีนาคม 2520	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
26	20 เมษายน 2520	การซื้อปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกร
27	20 เมษายน 2520	การรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อชำระหนี้ค่าปุ๋ย
28	27 เมษายน 2520	เงินงบประมาณสำหรับงานสูบน้ำช่วยเหลือชาวนาชาวสวน
29	27 เมษายน 2520	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กับโครงการสินเชื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
30	27 เมษายน 2520	คณะกรรมการประสานงานกับองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
31	4 พฤษภาคม 2520	โครงการพัฒนาเกษตรชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตอนบน ระยะที่ 2 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
32	4 พฤษภาคม 2520	การจัดตั้งหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
33	18 พฤษภาคม 2520	ผู้แทนองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย
34	18 พฤษภาคม 2520	การออกพันธบัตรการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งวดที่ 1
35	18 พฤษภาคม 2520	กรมส่งเสริมสหกรณ์ขอเงินทุนหมุนเวียน กองทุนจัดที่ดินช่วยเหลือชาวนา ชาวไร่ เพื่ออพยพราษฎรตำบลงาเงิน เข้าทำกินในที่ดินนิคมสหกรณ์เชียงคำ จังหวัดเชียงราย
36	15 มิถุนายน 2520	ขอเงินทุนเพิ่มเติมเพื่อเร่งรัดงานสหกรณ์ในปี 2520
37	22 มิถุนายน 2520	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อก่อสร้างไซโล
38	13 กรกฎาคม 2520	ขอความเห็นชอบในการกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อซื้อปุ๋ยนาตามโครงการอุดหนุนราคาปุ๋ยให้แก่เกษตรกร สำหรับฤดูกาลปลูกข้าวปี 2520
39	13 กรกฎาคม 2520	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อเร่งรัดงานสหกรณ์ในปี 2520
40	13 กรกฎาคม 2520	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
41	13 กรกฎาคม 2520	ขอความเห็นชอบในการยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนำไปซื้อข้าวนาปรัง
42	10 สิงหาคม 2520	การดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนที่เสื่อมสภาพ
43	24 มกราคม 2521	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
44	8 กุมภาพันธ์ 2521	ปัญหาดินเสื่อมคุณภาพจากการปลูกมันสำปะหลัง
45	14 กุมภาพันธ์ 2521	ผลการประชุมหารือ เรื่อง การลงทุนร่วมกันทางการประมงกับบังกลาเทศ
46	21 กุมภาพันธ์ 2521	การบริจาคให้แก่โครงการอาหารโลก
47	28 กุมภาพันธ์ 2521	ขอความเห็นชอบและขออนุมัติเป็นหลักการในการกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
48	7 มีนาคม 2521	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้สหกรณ์ใช้เป็นทุนหมุนเวียนรวบรวมข้าวและผลิตผลอื่น
49	21 มีนาคม 2521	ความร่วมมือทางการประมงกับบังกลาเทศ
50	28 มีนาคม 2521	ความร่วมมือทางการประมงระหว่างไทย - บังกลาเทศ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
51	4 เมษายน 2521	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมสหกรณ์
52	18 เมษายน 2521	การสงเคราะห์เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี 2518/2519
53	25 เมษายน 2521	ปุ๋ยเคมี
54	25 เมษายน 2521	การจัดหาปุ๋ยนาปี 2521/2522 ให้แก่เกษตรกร
55	30 พฤษภาคม 2521	ความร่วมมือทางการประมงระหว่างไทย-บังกลาเทศ
56	6 มิถุนายน 2521	นโยบายโรงสีข้าว
57	6 มิถุนายน 2521	การจัดหาปุ๋ยนาปี 2521/2522
58	11 กรกฎาคม 2521	การจัดหาปุ๋ยนาปี 2521/2522
59	11 กรกฎาคม 2521	นโยบายอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง
60	18 กรกฎาคม 2521	โครงการแก้ไขส่งเสริมการค้าเนื้อสุกร และช่วยเหลือผู้เลี้ยงสุกรของสมาคมผู้ ชำแหละเนื้อสัตว์
61	18 กรกฎาคม 2521	การดำเนินการโครงการพัฒนาไม้ผลและไม้ยืนต้นและขออนุมัติแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการตามโครงการ
62	18 กรกฎาคม 2521	ภาวะข้าวแพงและความขาดแคลนข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
63	25 กรกฎาคม 2521	โครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะที่ 2 ของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
64	8 สิงหาคม 2521	ความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทย - สิงคโปร์
65	15 สิงหาคม 2521	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
66	24 ตุลาคม 2521	โครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในประเทศไทย
67	31 ตุลาคม 2521	แผนฟื้นฟูอาชีพหลังภาวะน้ำท่วม ปี 2521/2522
68	14 พฤศจิกายน 2521	โครงการพัฒนาน้ำใต้ดินจังหวัดสุโขทัย
69	21 พฤศจิกายน 2521	โครงการเร่งรัดการผลิตน้ำมัน
70	21 พฤศจิกายน 2521	ร่างพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติคั้นและคูนน้ำ พ.ศ. 2505
71	12 ธันวาคม 2521	โครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย
72	12 ธันวาคม 2521	ปัญหาอ้อยและน้ำตาลในฤดูกาลผลิต พ.ศ. 2521/2522
73	9 มกราคม 2522	ปุ๋ยช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น
74	30 มกราคม 2522	ค่าภาษีเครื่องจักรเครื่องมือ โครงการชลประทานขนาดเล็ก
75	13 กุมภาพันธ์ 2522	การรับซื้อข้าวเปลือกของกองทุนอาหารสัตว์
76	13 กุมภาพันธ์ 2522	ขออนุมัติให้เรือสำรวจประมง 2 ของกรมประมงไปทำการสำรวจร่วมทางการ ประมงกับสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ
77	13 กุมภาพันธ์ 2522	ขออนุมัติตัดจ่ายค่าบริการในการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชให้เกษตรกรจากเงินกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร
78	20 กุมภาพันธ์ 2522	พระราชกฤษฎีกายกเลิกกำหนดท้องที่ยกเว้นการเก็บเงินอากรตามพระราชบัญญัติการ ประมง พ.ศ. 2490 พ.ศ. 2491 และยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 241 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ.

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
79	20 กุมภาพันธ์ 2522	ผลการดำเนินงานพยุรราคาข้าวเปลือกปี 2521/2522
80	27 กุมภาพันธ์ 2522	แผนการปลูกพืชฤดูแล้งปี 2522
81	6 มีนาคม 2522	การแก้ปัญหาสุกร
82	6 มีนาคม 2522	โครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย
83	6 มีนาคม 2522	ผลการดำเนินงานพยุรราคาข้าวเปลือกปี 2521/2522
84	13 มีนาคม 2522	แก้ไขปัญหาสุกร (ทบพนมตเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2522)
85	13 มีนาคม 2522	ผลการดำเนินงานพยุรราคาข้าวเปลือก ปี 2521/2522
86	13 มีนาคม 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งของนำเข้า ตามโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่าในรูปภาคภัณฑ์จากรัฐบาลญี่ปุ่น
87	20 มีนาคม 2522	การกำหนดราคาผลิตผลเกษตรกรรมที่สำคัญ
88	20 มีนาคม 2522	ผลการดำเนินงานพยุรราคาข้าวเปลือกปี 2521/2522
89	1 พฤษภาคม 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับโครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลตามพระราชประสงค์
90	1 พฤษภาคม 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมวิชาการเกษตร
91	1 พฤษภาคม 2522	ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่... (พ.ศ.) ว่าด้วยการขออาชญาบัตรออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490
92	5 มิถุนายน 2522	การพยุรข้าวเปลือกนาปรังปี 2522
93	19 มิถุนายน 2522	การจำหน่ายปุ๋ยนาให้แก่เกษตรกร
94	26 มิถุนายน 2522	โครงการเร่งรัดพิเศษเกี่ยวกับการปลูกยางพันธุ์ดี ในที่ดินขององค์การสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
95	3 กรกฎาคม 2522	การประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยการปฏิรูปการเกษตรและพัฒนาชนบท
96	3 กรกฎาคม 2522	อนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อดำเนินการตามแผนการจำหน่ายปุ๋ยอ้อยปี 2522
97	3 กรกฎาคม 2522	โครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย
98	17 กรกฎาคม 2522	โครงการพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ
99	31 กรกฎาคม 2522	การจำหน่ายปุ๋ยนาให้แก่เกษตรกร
100	7 สิงหาคม 2522	ขออนุมัติยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
101	14 สิงหาคม 2522	การแก้ปัญหาสุกรฆ่าและขาดแคลนและมีราคาสูง
102	14 สิงหาคม 2522	การแก้ไขปัญหาสุกรมีชีวิตราคาตกต่ำ
103	21 สิงหาคม 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมประมงเพื่อดำเนินการตามโครงการเร่งเพิ่มผลผลิตลูกกุ้งก้ามกราม
104	28 สิงหาคม 2522	โครงการออกหนังสืออนุญาตให้มีสิทธิทำกินชั่วคราว (ส.ท.ก.)
105	4 กันยายน 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้คณะกรรมการสำรวจข้าวกระทรวงพาณิชย์ตามโครงการสำรวจข้าว

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
106	11 กันยายน 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อรวบรวมข้าวโพดส่งไปจำหน่ายต่างประเทศประจำปี 2522
107	25 กันยายน 2522	ขออนุมัติจัดซื้อปุ๋ยสำรอง
108	9 ตุลาคม 2522	แผนพยุรราคาข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาลผลิตข้าวนาปี 2522/2523
109	9 ตุลาคม 2522	โครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย
110	13 พฤศจิกายน 2522	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
111	13 พฤศจิกายน 2522	ขออนุมัติยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
112	13 พฤศจิกายน 2522	ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาที่ดิน พ.ศ.
113	27 พฤศจิกายน 2522	ขออนุมัติเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
114	4 ธันวาคม 2522	ร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
115	18 ธันวาคม 2522	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างคลังสินค้าเก็บปุ๋ยสำรอง
116	25 ธันวาคม 2522	การก่อสร้างประตูน้ำเพื่อการชลประทาน
117	8 มกราคม 2523	ปุ๋ยช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น
118	8 มกราคม 2523	ขออนุมัติจัดซื้อปุ๋ย
119	16 มกราคม 2523	โครงการพัฒนาน้ำใต้ดินเพื่อการเกษตร
120	16 มกราคม 2523	ผลการปฏิบัติงานการพยุรราคาข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล
121	22 มกราคม 2523	การพยุรราคาข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล
122	22 มกราคม 2523	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมชลประทานยืมเพิ่มเติม เพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย
123	22 มกราคม 2523	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
124	29 มกราคม 2523	ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับโครงการพยุรราคาข้าวโพดประจำปี 2522/2523 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
125	29 มกราคม 2523	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรซื้อรถบรรทุกทุกน้ำตามโครงการปลูกพืชฤดูแล้งปี 2522/2523
126	5 กุมภาพันธ์ 2523	การพยุรราคาข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล
127	26 กุมภาพันธ์ 2523	การพยุรราคาข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล
128	26 กุมภาพันธ์ 2523	ขอยกเลิกหนี้สินบางประเภทแก่เกษตรกร
129	26 กุมภาพันธ์ 2523	อุตสาหกรรมประมงขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลด่วน
130	26 กุมภาพันธ์ 2523	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.
131	25 มีนาคม 2523	การแก้ไขปัญหาหนี้ขาดแคลนในปี 2523
132	13 เมษายน 2523	การจัดซื้อปุ๋ยนา
133	20 เมษายน 2523	ข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาเรื่องปุ๋ยของตัวแทนเกษตรกรจังหวัดฉะเชิงเทรา
134	6 พฤษภาคม 2523	การกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตทำเกษตรกรรม
135	10 มิถุนายน 2523	การช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินของเกษตรกร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
136	10 มิถุนายน 2523	ขออนุมัติจัดซื้อปุ๋ยนา
137	8 กรกฎาคม 2523	ร่างพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.
138	5 สิงหาคม 2523	การขายพันธุ์ข้าวเปลือกเพื่อส่งไปช่วยเหลือประชาชนในกัมพูชา
139	2 กันยายน 2523	โครงการวิจัยการเกษตรแห่งชาติ
140	30 กันยายน 2523	การจัดสรรน้ำจากอ่างเก็บน้ำต่างๆ
141	30 กันยายน 2523	ปัญหาการร่วมทุนทางการประมงระหว่างไทยกับบังกลาเทศ
142	6 มกราคม 2524	ผลการประกวดราคาซื้อปุ๋ยนา จำนวน 100,000 ตัน
143	6 มกราคม 2524	การคุ้มครองพื้นที่ถือครองทำการเกษตร
144	13 มกราคม 2524	การเก็บภาษีการค้าสำหรับการขายน้ำตาลที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร
145	20 มกราคม 2524	ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสียภาษีการค้าสำหรับการขายน้ำตาลส่งออกนอกราชอาณาจักร
146	20 มกราคม 2524	การเปลี่ยนพันธุ์ข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคอื่นๆ
147	20 มกราคม 2524	เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการประมูลซื้อข้าวสาร 4.5 ล้านกระสอบ
148	27 มกราคม 2524	การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่องจักร เพื่อทำการแปรรูปไม้ยางพาราโดยเฉพาะ
149	27 มกราคม 2524	คณะกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ (ก.ช.น.)
150	3 กุมภาพันธ์ 2524	ขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
151	3 กุมภาพันธ์ 2524	การคุ้มครองพื้นที่ถือครองทำการเกษตร
152	3 กุมภาพันธ์ 2524	นโยบายและมาตรการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
153	10 กุมภาพันธ์ 2524	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยเพิ่มเติม
154	10 กุมภาพันธ์ 2524	เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินการประมูลซื้อข้าวสาร
155	17 กุมภาพันธ์ 2524	ความช่วยเหลือของประชาคมยุโรปต่อโครงการพัฒนาชนบทของไทยประจำปี 2523 โครงการฝึกอบรมการจัดการสหกรณ์การเกษตร
156	17 กุมภาพันธ์ 2524	ร่างพระราชบัญญัติห้ามการขายฝากที่ดินเกษตรกรรม พ.ศ.
157	24 กุมภาพันธ์ 2524	การร่วมทุนกับบริษัทค้าผลไม้และสัตว์น้ำ
158	24 กุมภาพันธ์ 2524	งบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรชาวนาชาวไร่ในการอพยพครอบครัวไปเข้าทำกินในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดนราธิวาส
159	3 มีนาคม 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น
160	17 มีนาคม 2524	แผนแม่บทโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
161	24 มีนาคม 2524	ข้าวเปลือกในจังหวัดภาคใต้
162	24 มีนาคม 2524	การช่วยรับซื้อผลิตผลกาแฟจากเกษตรกร
163	24 มีนาคม 2524	โครงการสร้างสวนยางพันธุ์ดีในภาคตะวันออก
164	24 มีนาคม 2524	การปรับปรุงหนองบึงเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารสัตว์น้ำจืด
165	24 มีนาคม 2524	การควบคุมการนำเข้ามันฝรั่ง

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
166	24 มีนาคม 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กับโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคอื่นๆ ปี 2524/25
167	24 มีนาคม 2524	โครงการส่งเสริมการทำนาหว่านนํ้าตมแผนใหม่ปี 2524
168	28 เมษายน 2524	ขออนุมัติให้ข้าราชการและพนักงานใหม่ในหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมสัมมนาเรื่อง "การเร่งรัดการผลิตและพัฒนาของประเทศไทยครั้งที่ 2"
169	12 พฤษภาคม 2524	การสมัครเข้าเป็นภาคีข้อตกลงกาแพะหว่างประเทศ (033)
170	12 พฤษภาคม 2524	การแก้ไขอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
171	12 พฤษภาคม 2524	การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่องจักรกลเพื่อทำการแปรรูปไม้ยางพาราโดยเฉพาะ
172	12 พฤษภาคม 2524	การชดเชยค่านํ้าตาลทรายดิบที่โรงงานขายให้แก่องค์การคลังสินค้า
173	12 พฤษภาคม 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริการปรับปรุงดินเปรี้ยว
174	2 มิถุนายน 2524	การขายพันธุ์ข้าวเปลือกเพื่อส่งไปช่วยเหลือประชาชนกัมพูชา
175	9 มิถุนายน 2524	ตลาดการค้ามันสำปะหลัง
176	16 มิถุนายน 2524	การเร่งรัดการผลิตผลการเกษตร
177	23 มิถุนายน 2524	การตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับศูนย์เฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าไม้ทางสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
178	23 มิถุนายน 2524	ข้อสังเกตของคณะกรรมการการอุตสาหกรรมเรื่องการพิจารณาปัญหานํ้าตาลทรายขาว
179	7 กรกฎาคม 2524	การเบิกค่าใช้จ่ายในการประชุมรัฐมนตรีเกษตรอาเซียน ครั้งที่ 2
180	7 กรกฎาคม 2524	การจัดตั้งโรงงานนํ้าตาลเพิ่มขึ้น
181	7 กรกฎาคม 2524	นโยบายการส่งออกสินค้าหลัก
182	14 กรกฎาคม 2524	การเจรจาเรื่องมันสำปะหลังและความร่วมมือทางด้านการเกษตรกับประชาคมยุโรป
183	28 กรกฎาคม 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2524/2525
184	6 สิงหาคม 2524	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนด้านการเกษตร ครั้งที่ 3 และการประชุมรัฐมนตรีป่าไม้อาเซียน
185	6 สิงหาคม 2524	ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงนามในเอกสารร่างประกาศเขต
186	6 สิงหาคม 2524	เกษตรกรร้องเรียนข้าวเปลือกนาปรังขายไม่ได้
187	11 สิงหาคม 2524	การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกนํ้าตาลทรายดิบฤดูกาลผลิตปี 2522/23
188	18 สิงหาคม 2524	การแก้ปัญหาปลาเป็ดราคาตกต่ำทำให้ชาวประมงต้องขาดทุน
189	18 สิงหาคม 2524	การออกพันธบัตรการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมงวดที่ 3
190	1 กันยายน 2524	ความช่วยเหลือทางวิชาการจากธนาคารพัฒนาเอเชียสำหรับโครงการพัฒนาการศึกษาด้านเกษตรกรรม

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
191	1 กันยายน 2524	ขออนุมัติผูกพันงบประมาณค่าก่อสร้างศูนย์วางแผนพัฒนาการเกษตรของอาเซียน
192	1 กันยายน 2524	โครงการพัฒนาการเกษตรอาศัยน้ำฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
193	1 กันยายน 2524	นโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายในฤดูการผลิตปี 2524 - 2525 และการแก้ไขปรับปรุง
194	8 กันยายน 2524	ปัญหาไก่เนื้อล้นตลาดและราคาตกต่ำ
195	8 กันยายน 2524	โครงการพัฒนาการเกษตรอาศัยน้ำฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
196	15 กันยายน 2524	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2525 - 2529
197	15 กันยายน 2524	การกำหนดราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2524/2525
198	22 กันยายน 2524	ขออนุมัติผูกพันสัญญางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2525 เพื่อก่อสร้างสิ่งก่อสร้างของงานพัฒนาเลี้ยงกุ้งทะเลบริเวณอ่าวไทยตอนบนจังหวัดระยอง
199	22 กันยายน 2524	พันธุ์ข้าวช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยปี 2523 ไม่ออกรวง

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

1. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521
3. พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522
4. พระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523
5. พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน

วันที่ 14 กรกฎาคม 2524 การกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องมีรายงาน เกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

บทที่ 9

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

บทที่ 9

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525 - 2529)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ประกาศใช้ในเดือนตุลาคม 2524 ได้มีนโยบายด้านการเกษตร ดังนี้

ปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตรจากการเพิ่มผลผลิตแบบเดิม “โดยการขยายพื้นที่เพาะปลูก” มาเป็น “แบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต” หรือเน้นการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มากขึ้น ทั้งนี้ โดยการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินทั้งในและนอกเขตชลประทาน แหล่งน้ำ และป่าไม้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุด รวมถึงการอนุรักษ์เพื่อลดการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ จะส่งเสริมให้เลือกปลูกพืชที่สอดคล้องกับสมรรถนะของดินและให้มีการใช้ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ดี และสินเชื่อกเกษตรเพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับการใช้เทคนิคการผลิตที่เหมาะสมในขบวนการผลิตเพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และใช้แรงงานด้านการเกษตรในชนบทมากขึ้น

สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถขยายผลผลิตได้ในระดับราคาที่เป็นธรรม โดยรัฐจะส่งเสริมการลงทุนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานทางการตลาดเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองของเกษตรกร นอกจากนี้ รัฐจะลดหย่อนมาตรการแทรกแซงระบบตลาดในลักษณะที่เป็นภาระต่อเกษตรกรให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนการช่วยเหลือโดยตรงของรัฐจะเน้นในเขตเกษตรล้าหลังที่ยากจน

เร่งรัดการกระจายการถือครองที่ดิน การปฏิรูปที่ดินและการให้กรรมสิทธิ์ที่ดินทำกินเพื่อการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรมีโอกาสประกอบอาชีพการเกษตรได้มั่นคงและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมซึ่งจะเป็นผลดีต่อผลผลิตทางการเกษตรด้วย

ดำเนินนโยบายการเงินที่จะสนับสนุนสถาบันการเงินของรัฐและธนาคารพาณิชย์ให้ขยายสินเชื่อการเกษตรให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างกว้างขวางและทั่วถึง รวมทั้งการปรับปรุงไม่ให้มีความเหลื่อมล้ำในการให้บริการสินเชื่อของเกษตรกรจากสถาบันต่างๆ ด้วย

ส่งเสริมการรวมกลุ่มของสถาบันในชนบท ซึ่งได้แก่ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มอาชีพต่างๆ ให้อยู่ภายใต้สถาบันเดียว เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการผลิต การจำหน่าย การเพิ่มรายได้ การขยายความรู้ การฝึกอบรม การจัดการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแกนนำในการพัฒนาเกษตรในชนบทได้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2524: 60)

มาตรการการพัฒนา

ก. ที่ดินและป่าไม้ จำเป็นต้องกำหนดมาตรการพัฒนา ดังนี้

(1) เร่งรัดสำรวจการใช้ที่ดินเพื่อกำหนดนโยบายการใช้ที่ดินมิให้เขตเมืองขยายตัวออกไปยังพื้นที่การเกษตรที่รัฐได้ลงทุนระบบชลประทานไว้แล้ว หรือพื้นที่ที่ดินมีคุณภาพดีซึ่งสามารถให้ผลผลิตได้สูง และส่งเสริมการใช้ที่ดินสำหรับการเพาะปลูกให้ถูกประเภท

(2) กำหนดสิทธิในที่ดินของเอกชนเพื่อการเกษตรให้มีได้ไม่เกิน 50 ไร่ ดำเนินการจัดตั้งธนาคารที่ดินเพื่อรับซื้อที่ดินส่วนที่เกินของเอกชน และจัดสรรหรือจำหน่ายให้แก่ผู้ที่ยังไม่มีที่ดินทำกินของตนเองต่อไป

(3) เร่งรัดการปฏิรูปที่ดินโดยเน้นการแก้ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และมุ่งดำเนินการในเขตพื้นที่ภาคกลาง และภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีปัญหาเกษตรกรไร้ที่ทำกินหรือต้องเช่าที่ทั้งหมดทำกิน

(4) สำรวจเพื่อแยกเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่เหมาะสมกับการเกษตร เพื่อจัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรในรูปของหมู่บ้านป่าไม้ ส่วนป่าเสื่อมโทรมที่ไม่เหมาะสมกับการเกษตรให้ทำการปลูกป่าต่อไป

(5) ปรับปรุงกฎหมายควบคุมการเช่านา และการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีจุดหมายที่จะให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างผู้เช่าและผู้ให้เช่า

(6) ทบทวนการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองมิให้มีการขยายการเปิดพื้นที่ใหม่ แต่ให้ดำเนินการปรับปรุงนิคมที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์ตามแผน และมอบให้จังหวัดรับไปดูแลต่อไป

(7) ปรับปรุงที่ดินที่มีปัญหาในเรื่องคุณภาพและให้ผลผลิตต่ำ คือ ปัญหาดินเปรี้ยวในเขตภาคกลาง ปัญหาดินเค็มในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาการกัดเซาะและพังทลายของดินในเขตภาคเหนือ และปัญหาการฟื้นฟูคุณภาพดินบริเวณที่ใช้ทำเหมืองแร่แล้วในภาคใต้

(8) ปรับปรุงกฎหมายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้สามารถสงวนพื้นที่ทางการเกษตรที่สมบูรณ์หรือพื้นที่ที่รัฐได้ลงทุนไปเป็นจำนวนมากและให้เป็นพื้นที่ทำการเกษตรต่อไป” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2524: 60-62)

มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการชลประทานปรากฏในแนวนโยบาย และมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้

“4.2.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

(1) เร่งปรับปรุงและขยายพื้นที่ในเขตชลประทานที่มีอยู่เดิม ประมาณ 16 ล้านไร่ ให้ใช้ประโยชน์ได้เต็มที่โดยเฉพาะการเพาะปลูกในฤดูแล้ง

(2) เร่งดำเนินการพัฒนาลุ่มน้ำซึ่งยังไม่มีการพัฒนา มาก เพื่อนำน้ำมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำป่าสัก ลุ่มน้ำสะแกกรัง ลุ่มน้ำบางปะกง ลุ่มน้ำระยอง และลุ่มน้ำจันทบุรี

(3) เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ให้กระจายออกไปในพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทานเพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำเสริมที่จะช่วยลดภาวะความไม่แน่นอนของธรรมชาติ

(4) ดำเนินการสำรวจเพื่อวางแผนผันน้ำจากแม่น้ำโขงเข้ามาเพิ่มเติม ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือสำหรับใช้ประโยชน์ด้านชลประทานในระยะยาว

(5) ดำเนินการเก็บเงินค่าน้ำจากพื้นที่ในเขตชลประทาน เพื่อให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพประการหนึ่ง และเพื่อให้สามารถเก็บเงินลงทุนคืนกลับมาใช้เร่งรัดการขยายพื้นที่เขตชลประทานต่อไป อีกประการหนึ่ง

(6) ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และกลไกการบริหารงานของหน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาแหล่งน้ำทั้งในระดับนโยบายและระดับหน่วยงานปฏิบัติ เพื่อให้สามารถประสานการพัฒนาแหล่งน้ำของประเทศ ให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบในแต่ละลุ่มน้ำ ทั้งกระจายอำนาจออกไปสู่ระดับท้องถิ่นสำหรับโครงการขนาดเล็ก เพื่อให้จังหวัดสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตามโครงการ ตั้งแต่การริเริ่มโครงการ การก่อสร้างและการบำรุงรักษา

.....

.....

4.2.7 การอนุรักษ์ทรัพยากร และสภาวะสิ่งแวดล้อม

(1) กำหนดให้มีการศึกษา และวางมาตรการแก้ไขผลกระทบต่อสภาวะสิ่งแวดล้อมจากโครงการก่อสร้างเขื่อน หรืออ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่

(2) วางแผนการจัดสรรน้ำอย่างเป็นระบบสำหรับลุ่มน้ำที่สำคัญๆ เช่น ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และแม่กลอง โดยให้มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้สำหรับการไถ่ล้อมน้ำเสีย และน้ำเค็ม ทั้งนี้สำหรับลุ่มน้ำเจ้าพระยานั้นให้จัดสรรน้ำโดยให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตกทม. ด้วย

(3) อนุรักษ์และรักษาคุณภาพของแหล่งน้ำมิให้เกิดมลพิษที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อผลผลิตการเกษตร และเป็นพิษต่อการมีชีวิตรอยู่ของสัตว์น้ำ” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2524: 60-61, 67-68)

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ได้เน้นการพัฒนาชนบทโดยเน้นให้ชาวชนบทช่วยเหลือตนเองและให้วิธีการที่ลงทุนน้อย บทบาทของการเกษตรได้ผูกพันกับแผนพัฒนาชนบทเป็นอย่างยิ่ง

นโยบายเกษตรและเหตุการณ์ที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีดังนี้

วันที่ 6 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นและมติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามบันทึกข้อ 4 ให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยดำเนินการตามโครงการโคนมเงินกู้เดนมาร์ค งวดที่ 3 สำหรับค่าใช้จ่ายของโครงการ 226.2 ล้านบาท ให้ดำเนินการดังนี้ กู้จากรัฐบาลเดนมาร์คจำนวน 127.9 ล้านบาท โดยให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันกู้เงินจากสถาบันการเงินภายในประเทศ 55.4 ล้านบาท และใช้จากกองทุนทำการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย 42.9 ล้านบาท และเห็นควรให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยจำหน่ายแม่โคนม ในราคาขั้นต่ำตัวละ 16,500 บาท ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 6 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ร่วมกันพิจารณา "เรื่องการกำหนดราคารับซื้อฝ้ายดอกในฤดูการผลิตปี 2524/2525" อีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 20 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายขาว และน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์และราคาอ้อยรับซื้อประจำปีการผลิต 2524-2525 และมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (เรืออากาศโท ศุภี มหาสันทนะ) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายประกายพลฤกษ์ ศรุตานนท์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา) ร่วมกันพิจารณา แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปโดยด่วน

วันที่ 20 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบให้สำนักงานกลางคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างลงนามในสัญญารับความช่วยเหลือจากประเทศเนเธอร์แลนด์ในการศึกษา และจัดทำรายงานความเหมาะสมเบื้องต้นโครงการปลูกพืชน้ำมัน (ปาล์มมา้มัสสุ) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอ

วันที่ 27 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการชดเชยผลขาดทุนการสร้างมูลภัณฑ์กันชนข้าวสารในกรณีที่โครงการประสบการขาดทุน ก็ให้รัฐบาลชดเชยการขาดทุนให้ตามความเป็นจริง รวมทั้งค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลและอำนาจการในด้านที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามโครงการ การกำหนดราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2524/2525 ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับของปี 2523/2524

วันที่ 27 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 750 ล้านบาท ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงราคา ประจำปี 2524/2525 โดยเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 ตุลาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กรมการค้าต่างประเทศขออนุมัติยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 200 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อข้าวโพดส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ เป็นการดีราคาให้อยู่ในระดับเป็นประโยชน์ต่อชาวไร่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงพาณิชย์เสนอเรื่องให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติและดำเนินการต่อไปได้ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบในภายหลัง

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้กระทรวงพาณิชย์ส่งข้าวไปช่วยเหลือสาธารณรัฐแรมเบีย ซึ่งกำลังขาดแคลนสิ่งต่างๆ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ภายในประเทศ ส่วนจะเป็นจำนวนเท่าไรให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาช่วยเหลือได้ไม่เกิน 1,000 กระสอบ และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนตามโครงการรวบรวมข้าวโพดไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ปี 2524/2525 กู้เงินจำนวน 40 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี โดยจะต้องชำระหนี้เดิมคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 40 ล้านบาท ให้เสร็จสิ้นก่อนจึงจะเบิกกู้ใหม่ได้ และให้กระทรวงพาณิชย์จัดหาตลาดในการจำหน่ายข้าวโพดไปยังต่างประเทศให้แก่ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัดด้วย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบในการจัดประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยปัญหามันสำปะหลัง ประมาณเดือนธันวาคม 2524 ณ ประเทศไทย โดยคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติเป็นเจ้าของเรื่อง และอนุมัติงบประมาณจากงบกลาง จำนวน 1.8 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการจัดการประชุม ทั้งนี้ โดยให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณในรายละเอียด ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ประธานคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติเสนอ ทั้ง 2 ข้อ

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 5.4 ล้านบาท ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดส่งคืนภายในเดือนธันวาคม 2524 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงบต่างๆ ของโครงการพัฒนาพืชขึ้นต้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ไทย - ประชาคมยุโรป) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแผนการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก ปี 2524 /2525 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนรายละเอียดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำไปเสนอคณะกรรมการนโยบายข้าวเพื่อพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย และการกำหนดราคารับซื้ออ้อยในฤดูการผลิตปี 2524 - 2525 ทั้ง 5 ข้อ และอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการหีบอ้อยประจำจังหวัดฤดูการผลิตดังกล่าว ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ในกรณีที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นจนสามารถเก็บค่าธรรมเนียมการส่งน้ำตาลออกไปจำหน่ายได้เกินกว่า 780 ล้านบาท สำหรับฤดูการผลิตปี 2524 - 2525 ให้นำค่าธรรมเนียมการส่งออกในส่วนที่เกินมาชดเชยให้แก่ชาวไร่อ้อยตามจำนวนอ้อยที่ส่งให้โรงงานหีบจริงจนชาวไร่นำได้รับผลตอบแทนอ้อยตันละ 600 บาท จึงจะนำส่วนที่เหลือเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 234 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อดำเนินการรวบรวมข้าวเปลือกในปี 2524/2525 โดยเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดส่งคืนภายใน 1 ปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการฯ โดยให้กระทรวงพาณิชย์ จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสำรองอาหารแห่งอาเซียนให้เป็นหน่วยงานระดับฝ่าย สังกัดกองการค้าข้าว กรมการค้าต่างประเทศ โดยมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ 6 ตำแหน่งก่อน และให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานร่วมในการเร่งรัดประเทศอาเซียนให้มีการสำรองเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานโดยมีผู้แทน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงานร่วมในคณะกรรมการและร่วมประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจของอาเซียนด้วยและให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

วันที่ 1 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันยกเว้นไม่นำมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 9 มกราคม 2522 มาใช้บังคับแก่การอนุญาตให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดพิจิตรเข้าทำไม้ออกจากเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ป่าบึงนาราง ท้องที่ อำเภอสามง่าม อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 8 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบอนุมัติให้มีการแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิต การเกษตรกับผลผลิตการเกษตร โดยมีเงื่อนไขตามที่เสนอข้างต้น โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์อย่างใกล้ชิด และก่อนที่จะมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงผูกพันให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรี อนุมัติก่อนทุกครั้ง สำหรับด้านการเงินให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หาหรือขอความ อนุเคราะห์จาก กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับไป จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณารายละเอียดในการเจรจาแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิตการเกษตรฯ ส่วน ผลผลิตเกษตรที่จะใช้แลกเปลี่ยนให้ใช้ผลผลิตเกษตรที่รัฐได้จัดซื้อตามนโยบายกำหนดราคาผลิตก่อน ส่วนที่ ให้จัดหาจากภาคเอกชน โดยกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้ดำเนินการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 8 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ในหลักการทั้ง 3 ข้อ ตามที่ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เสนอแต่สำหรับหลักการในข้อ 1 ให้แก้ไขดังนี้ 1 ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าฝ่ายไม่ยอมให้ ความร่วมมือตามที่ทางราชการได้ขอร้อง และได้ช่วยเหลือด้านการเงินให้แล้ว เห็นควรดำเนินการในด้าน เพิ่มอากรขาเข้า (SURCHARGE TAX) สำหรับฝ่ายที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศให้สูงขึ้นกว่าปัจจุบันโดยให้ กระทรวงอุตสาหกรรมมาร่วมพิจารณาเสนออัตราและรายละเอียดต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมคราวหน้า หรือกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ส่งฝ่ายจากต่างประเทศต้องซื้อฝ่ายในประเทศด้วยอัตราฝ่ายต่างประเทศ 2 ส่วน ต่อฝ่ายในประเทศ 1 ส่วน

วันที่ 15 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิตการเกษตร กับผลผลิตการเกษตรที่สำคัญโดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายณรงค์ วงศ์วรรณ) เป็นประธาน และได้ดำเนินการประชุม คณะกรรมการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2524 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ การเจรจา รวมทั้งได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ได้เจรจากับฝ่ายโรมาเนีย และสหภาพโซเวียตในการแลกเปลี่ยน โดยตั้งแต่วันที่ 2,3 และ 4 ธันวาคม เป็นต้นมา ราคาขายส่งข้าวโพดในตลาดกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มสูงขึ้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ระบ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกสำหรับน้ำตาลทรายขาวฤดูการผลิต ปี 2523/24 ไว้ก่อน

วันที่ 22 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับราคาฝ่ายตกต่ำประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประमाण อติเรกสาร) เป็นประธานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณา ดำเนินการเรื่องนี้เป็นการด่วนที่สุดและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ในข้อ 1 คือ อนุมัติให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยองค์การตลาดเพื่อการเกษตรเพิ่มวงเงินรับซื้อฝ่าย อีก 80 ล้านบาท ส่วนข้อ 2 และ 3 มอบให้คณะกรรมการตามมติคณะรัฐมนตรี ในข้อ 1 รับไปพิจารณา ได้ผลประการใดก็อนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 ธันวาคม 2524 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอทั้ง 6 ข้อ คือ ให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำสัญญาแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปุ๋ยของสหภาพโซเวียตตามสัญญาซื้อขายข้าวโพด

มาตรฐานและสัญญาซื้อขายปุ๋ย องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามกำลังเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นค่าซื้อปุ๋ยจากไซเวียตและโรมานี ให้คณะกรรมการแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิตทางการเกษตร องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำความเข้าใจกับธนาคารกรุงไทย จำกัด เปิด LOCAL L/C ในวงเงินที่จะซื้อปุ๋ยจากสหภาพโซเวียต เป็นเงิน 250 ล้านบาท ให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จ่ายเงินชดเชยในส่วนที่ขาดทุนรวมทั้งดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายและให้คณะกรรมการแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิตผลการเกษตร มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับผลิตผลการเกษตรที่มีปัญหาด้านราคาตกต่ำ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวฟ่าง และยางพารา สำหรับการซื้อข้าวโพดของสหภาพโซเวียต ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เจรจาขอให้เปิด LOCAL L/C กับธนาคารกรุงไทยจำกัด ด้วยทั้งนี้หากมีปัญหาในการเจรจาให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หารือกับกระทรวงการคลัง

วันที่ 5 มกราคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติเพิ่มเติมดังนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 30 ล้านบาท กรมปศุสัตว์ 9 ล้านบาท กรมประมง 1 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 ล้านบาท ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 มกราคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อจ่ายให้โครงการน้ำตาลทรายรับซื้ออ้อยจากชาวไร่อ้อยในราคาตันละ 540 บาท ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติ ขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกแห่งยืนยันราคาอ้อยอีกตันละ 30 บาท ตามที่ประกาศไว้ และให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจ่ายเงินชดเชยค่าอ้อยตันละ 30 บาท ล่วงหน้าร้อยละ 50 โดยแยกเป็นรายงวดรวม 3 งวดๆ ละ 130 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 390 ล้านบาท โดยให้จ่ายให้กระทรวงอุตสาหกรรมนำไปจัดสรรในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม 2525 รวม 3 งวด โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อเก็บเงินค่าธรรมเนียมส่งออกจากน้ำตาลไว้ให้นำมาชดเชยเงินจำนวนนี้ก่อนภายใน 1 ปี และให้กระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดให้โรงงานน้ำตาลและตัวแทนชาวไร่อ้อยเซ็นสัญญาซื้อขายอ้อยตามราคาประกาศของทางราชการในฤดูนี้โดยเร็วตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 26 มกราคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาด จำนวน 16,291,000 บาท ให้กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อดำเนินงานตามโครงการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาอ้อยเป็นโรคใบเหลืองแห้ง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 มกราคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อจ่ายให้โครงการน้ำตาลทรายรับซื้ออ้อยจากชาวไร่อ้อยในราคาตันละ 540 บาท ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติ ขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกแห่งยืนยันราคาอ้อยอีกตันละ 30 บาท ตามที่ประกาศไว้ และให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจ่ายเงินชดเชยค่าอ้อยตันละ 30 บาท ล่วงหน้าร้อยละ 50 โดยแยกเป็นรายงวดรวม 3 งวดๆ ละ 130 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 390 ล้านบาท โดยให้จ่ายให้กระทรวงอุตสาหกรรมนำไปจัดสรรในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม 2525 รวม 3 งวด โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อเก็บเงินค่าธรรมเนียมส่งออกจากน้ำตาลไว้ให้นำมาชดเชยเงินจำนวนนี้ก่อนภายใน 1 ปี และให้กระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดให้โรงงานน้ำตาลและตัวแทนชาวไร่อ้อยเซ็นสัญญาซื้อขายอ้อยตามราคาประกาศของทางราชการในฤดูนี้โดยเร็วตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบสัญญาซื้อขายข้าวโพดมาตรฐานและสัญญาซื้อขายปุ๋ยเพื่อแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปุ๋ยของโรมาเนียกับอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำ ความตกลงกับธนาคารกรุงไทย จำกัด เปิด Local C/L ในวงเงินที่จะซื้อปุ๋ยจากโรมาเนียเป็นเงิน 550 ล้านบาท ถ้ามีปัญหาประการใด ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังต่อไปโดยให้ นำเงินค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปุ๋ยของโรมาเนียรวมทั้งค่าดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม ธนาคารเมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วเป็นเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเห็นชอบด้วยตามร่างพระราชบัญญัติธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเสร็จ แล้วและให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป และให้ส่งร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง 2 ฉบับ ที่คณะรัฐมนตรีรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ คืบหน้า เพื่อดำเนินการ ต่อไปพร้อมกับร่างฉบับนี้

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2525 ได้มีการประกาศพระราชกำหนดเปลี่ยนแปลงราคาปานกลางของที่ดิน ที่กำหนดไว้สำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2528 พ.ศ. 2525 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 28 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลดังนี้

“ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ ตามที่ได้มีการกำหนดราคาปานกลางของที่ดินขึ้นใหม่เพื่อประโยชน์ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2528 นั้น ปรากฏว่าประชาชนจะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนที่เคยเสียเดิมมาก อันเป็นผลจากวิธีการตีราคาปานกลางของที่ดินตามที่กฎหมายกำหนดไว้ยังไม่เหมาะสม และเป็นธรรมตามสภาพ และทำเลของที่ดินในแต่ละแห่ง เมื่อได้คำนึงถึงภาระภาษีที่ประชาชนจะต้องได้รับเพิ่มขึ้นประกอบกับภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศโดยทั่วไปในปัจจุบันยังไม่คลี่คลาย จึงเห็นสมควรที่จะผ่อนคลายความเดือดร้อนที่ประชาชนจะได้รับจากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในช่วงระยะเวลานี้เป็นการชั่วคราว โดยกำหนดให้ใช้ราคาปานกลางของที่ดินตามที่คณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินได้กำหนดไว้ สำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ระหว่างปี พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2524 เป็นเกณฑ์ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่สำหรับภาษีปี พ.ศ. 2525 และในปีต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่เกี่ยวกับวิธีการตีราคาปานกลางของที่ดินใหม่ให้เหมาะสมและเป็นธรรม ซึ่งต้องใช้เวลาเตรียมการพอสมควร นอกจากนี้ โดยที่มีการเปลี่ยนแปลงการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องขยายระยะเวลาสำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 สำหรับการเสียภาษีปี พ.ศ. 2525 ซึ่งได้ผ่านพ้นไปแล้วด้วย และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันเกี่ยวกับความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้”

พ.ร.ก. นี้ได้รับอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1/2525 สมัยสามัญ (ดูประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการอนุมัติ พ.ร.ก. เปลี่ยนแปลงราคาปานกลางของที่ดินที่

กำหนดไว้สำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2528 พ.ศ. 2525 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 76 ฉบับพิเศษ หน้า 3)

วันที่ 2 มีนาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 9 มกราคม 2522 ให้กรมพัฒนาที่ดินเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งขวา ที่อยู่ที่ตำบลสันสลี ตำบลเวียง ตำบล บ้านโป่ง ตำบลป่าจั่ว ตำบลหัวฝาย ตำบลแม่เจดีย์ และตำบลเจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด เชียงราย เนื้อที่ 23,325 ไร่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ รับไปดำเนินการตามที่ได้รับทราบไปจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีด้วย

วันที่ 2 มีนาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ระงับการดำเนินการโครงการเชื้อเพลิงอัลกอฮอล์ไว้ ก่อน และให้กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมดำเนินการในเรื่องการวิจัยการผลิตอัลกอฮอล์จากวัสดุเกษตรกับ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินงานตาม โครงการผลิตอัลกอฮอล์เป็นพลังงานทดแทนอยู่แล้วต่อไป

วันที่ 23 มีนาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรเงิน งบประมาณในปีงบประมาณ 2525 ให้บริษัทปูนซีเมนต์ ในวงเงิน 4 ล้านบาท เพื่อให้บริษัทฯ นำไปใช้จ่ายใน การชำระบัญชีและหนี้ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายของบริษัทฯ ส่วนด้านหนี้สินให้กระทรวงการคลังเป็นผู้รับโอนภาระ หนี้สินทั้งหมด กับให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ทั้งหมดด้วยและให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย ช่วยรับภาระดูแลรักษาโรงงานผลิตปูนซีเมนต์ ในระหว่างรอหาผู้เช่าหรือร่วมลงทุน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ สำหรับการชำระบัญชีขอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน

วันที่ 28 มีนาคม 2525 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 42 ต่อรัฐสภา ที่เกี่ยวกับการชลประทานในนโยบายทางเศรษฐกิจโดยมีแนวทางการดำเนินนโยบาย ระยะสั้น ดังนี้

“3. ปัญหาความแห้งแล้ง

ปัญหาความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในช่วงที่แล้ว และอาจจะเกิดขึ้นอีกในช่วงปีนี้ ซึ่งจะสร้างความ ชะงักงันให้แก่การทำมาหากินของประชาชนในชนบท ต้องได้รับการแก้ไขทุกวิถีทาง และรับด่วนที่สุด ในการแก้ปัญหา รัฐบาลจะเร่งปรับแผนการปล่อยน้ำจากเขื่อนใหม่ จะระดมการใช้เครื่องสูบน้ำจากแม่น้ำ ใหญ่ทั่วทุกสาย และจะเพิ่มเครื่องมือเข้าร่วมทำฝนเทียมเข้าช่วยอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ จะได้จัดเตรียมเมล็ด พันธุ์พืชให้แก่เกษตรกร ควบคู่ไปกับการสร้างอ่าง หรือแหล่งเก็บน้ำอย่างรวดเร็วด้วย ” (สำนักเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร, 2540: 265)

วันที่ 30 มีนาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการการแลกเปลี่ยนน้ำมันสำปะหลังกับ ปูนซีเมนต์ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และขายปูนซีเมนต์ที่ 34/2525 และข้อตกลงระหว่าง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์กับบริษัทไฮโดอินเตอร์เนชั่นแนล อินคอร์ปอเรชั่น ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจาก กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อเป็นค่าซื้อปูน ตามสัญญาซื้อขายปูนกับบริษัท ไฮไตฯ ตัวแทนของกระทรวง เกษตรประเทศสาธารณรัฐเกาหลีตามกำลังเงินของกองทุนฯ และเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุนฯ และ

ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำความตกลงกับธนาคารกรุงไทย จำกัด เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ในการซื้อปุ๋ยตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 14 เมษายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุญาตการทำลานตากมันให้กลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรทำไร่ที่ได้จดทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกรณีพิเศษ ส่วนการยกเว้นเป็นการทั่วไปให้คณะกรรมการมันสำปะหลังแห่งชาติ พิจารณาต่อไป และให้ตั้งโรงงานแป้งมันได้ และให้ตั้งโรงงานอัดมันเม็ด เฉพาะมันเม็ดอัดแข็ง เท่านั้นหรือดัดแปลงโรงงานอัดมันเม็ดอัดแข็ง

วันที่ 14 เมษายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้ 1. เห็นชอบและอนุมัติเรื่อง การปรับปรุงการรับซื้ออ้อยตามราคาใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2525 ตามประกาศข้อตกลงการหีบอ้อยของกระทรวงอุตสาหกรรม สมาคมโรงงานน้ำตาลไทย และสหพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 7 เมษายน 2525 2. เห็นชอบและอนุมัติเรื่อง เงินชดเชยค่าอ้อยในฤดูกาลผลิตปี 2524 - 2525 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอสำหรับโรงงานเอกชน 3. การช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้ผลิตน้ำตาลทรายในฤดูกาลผลิตปี 2524 - 2525 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาหามาตรการให้การช่วยเหลือด้านการเงินจากการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งน้ำตาลทรายออกไปจำหน่ายต่างประเทศไทยเพิ่มเติมต่อไป

วันที่ 20 เมษายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการดำเนินงานตามโครงการปี 2524/2525 กรมส่งเสริมการเกษตรได้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ไปแลกเปลี่ยนกับพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของเกษตรกร และอนุมัติในหลักการนำผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน ตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวปี 2524/2525 คืนเป็นรายได้จากกองทุนส่งเสริมเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 20 เมษายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการดำเนินงานตามโครงการปี 2524/2525 กรมส่งเสริมการเกษตรได้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ไปแลกเปลี่ยนกับพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของเกษตรกร และอนุมัติในหลักการนำผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน ตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวปี 2524/2525 คืนเป็นรายได้จากกองทุนส่งเสริมเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 27 เมษายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการแผนปรับปรุงงานสหกรณ์การเกษตรตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ เสนอ โดยให้คณะกรรมการรับผิดชอบ และกำกับให้เป็นไปตามแผน และให้แก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาสหกรณ์ พ.ศ. 2524 โดยเพิ่มปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงานอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร และอธิบดี กรมการปกครองเป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์อีก 3 คน

วันที่ 11 พฤษภาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับเงินค่าบริการจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นเงินจ่ายขาดในอัตราร้อยละ 5 ของยอดเงินรับซื้อฝ้ายทั้งหมดตามโครงการ และอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 10 ล้านบาท ให้องค์การตลาดฯ โดยเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดส่งคืนภายใน 1 ปี สำหรับซื้อฝ้ายเพิ่มเติมเฉพาะในบางจังหวัดที่มีปัญหามากเป็นพิเศษ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 พฤษภาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบการสำรองเพื่อความมั่นคงในด้านอาหารของอาเซียนตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ดังนี้ หากในอนาคตจำเป็นต้องเพิ่มปริมาณข้าวสำรองฉุกเฉินของอาเซียนจากจำนวนที่มีอยู่ในปัจจุบัน 50,000 ตัน ซึ่งจะมีผลทำให้ภาระการสำรองข้าวของประเทศไทยตามข้อผูกพัน เพิ่มจากจำนวน 15,000 ตัน ขึ้นไป แล้วควรให้คณะผู้แทนไทยในการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบในการเพิ่มปริมาณข้าวสำรองและเกี่ยวกับมติของ คณะรัฐมนตรีที่จะให้มีการผลักดันการสำรองด้านพลังงานควบคู่ไปกับการสำรองด้านอาหารนั้น เห็นว่าไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการสำรองข้าวมาต่อรอง ยกเว้นกรณีประเทศสมาชิกอาเซียนต้องการให้มีการสำรองอาหารอย่างอื่น

วันที่ 1 มิถุนายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ในข้อ 1 และข้อ 2 โดยให้องค์การตลาด เพื่อเกษตรกร ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นค่าภาษีศุลกากร ภาษีการค้า ฯลฯ และให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ จำหน่ายปุ๋ยในอัตราตันละ 350 บาท เป็นเงิน 16,485,000 บาท โดยเป็นเงินยืมกำหนดชำระ คืนในภายในเวลาไม่เกิน 1 ปี ส่วนข้อ 3 อนุมัติให้องค์การตลาดฯ ได้รับเงินค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยได้ตามที่จ่ายจริง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของยอดเงินจำหน่ายปุ๋ยที่ได้จำหน่ายไปจริง โดยให้จ่ายจากเงินจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือ

วันที่ 1 มิถุนายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการ ตามที่สำนักงานประมาณเสนอ ทั้ง 3 ข้อ โดยให้เพิ่มสัดส่วนงบประมาณจัดสรรเพื่อการจ้างเหมาโดยเอกชน ทำการผลิตปูนมาร์ลในที่ดินนอกพื้นที่ของกรมพัฒนาที่ดิน หรือให้จัดซื้อปูนมาร์ลจากเอกชน โดยส่งมอบปูนมาร์ล ณ สถานที่ที่กรมพัฒนาที่ดินกำหนด เพื่อความสะดวกและจำกัดปริมาณการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถภาพของกำลังเครื่องจักร ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ควรมีการจัดตั้งเงินทุนอุดหนุนเวียนในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและลดภาระงบประมาณ และให้กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเจรจาเพื่อให้สถาบันเกษตรกร เข้ามามีบทบาทโดยตรงในการ จัดสรรสินเชื่อเพื่อเกษตรกร เพื่อจัดหาปูนมาร์ลลงที่นาของตนแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวและเพิ่ม ผลผลิต และให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการต่อไป

วันที่ 15 มิถุนายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนรับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงตลาด เพื่อรักษาระดับราคาในฤดูการผลิตปี 2525 ตามจำนวนเงินและหลักเกณฑ์ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้ง 4 ข้อ

วันที่ 22 มิถุนายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบนโยบายการใช้และกรรมสิทธิ์ที่ดิน (ซึ่งร่างโดยคณะอนุกรรมการที่ดิน และผ่านความเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2525)

สาระสำคัญของนโยบายฉบับนี้สรุปได้ ดังนี้

ก. พื้นที่ป่าไม้ถาวร ที่ยังไม่ประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกรมที่ดิน กรมแผนที่ทหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจ และจำแนกประเภทที่ดินอย่างละเอียดให้เสร็จภายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2534) ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

(2) พื้นที่ที่เหมาะสมกับการเกษตร แต่ยังมีสภาพเป็นป่าไม้อยู่ให้รักษาไว้เป็นป่าต่อไปไม่ควรจำแนกออกเป็นพื้นที่ทำกิน

(3) พื้นที่ที่จำแนกเป็นป่าไม้ ให้กรมป่าไม้ดำเนินการประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้ปฏิบัติต่อไป

ข. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งมีราษฎรบุกรุกแล้วประมาณ 30 ล้านไร่ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ให้จัดทำโครงการจำแนกประเภทที่ดิน (Land reclassification) ในพื้นที่ 30 ล้านไร่ ให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2534) โดยให้เป็นโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกรมที่ดิน กรมแผนที่ทหาร และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

(3) พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร ให้กรมป่าไม้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการหมู่บ้านป่าไม้ และดำเนินการปลูกป่าต่อไป

(4) พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเกษตรให้กรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการใช้ประโยชน์ที่ดินทำกิน โดยให้ดำเนินการสำรวจความเหมาะสมของดินเป็นหลักเกณฑ์ในการทำโครงการ

ค. พื้นที่ที่ราษฎรไม่ได้บุกรุกและยังมีสภาพเป็นป่าที่สมบูรณ์ ให้กรมป่าไม้ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รักษาพื้นที่ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพโดยถูกต้องตามกฎหมาย

ง. ผลการจำแนกประเภทที่ดินตามข้อ ก. (1) และข้อ ข. (1) ให้เสนอคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป

จ. การดำเนินงานตามข้อ ข. (3) ให้ดำเนินการโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับโครงการ ส.ท.ก. และโครงการให้สิทธิทำกิน

ฉ. การจัดที่ดิน ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันตามข้อ (ง.) ให้ดำเนินการต่อไป แต่ไม่ขยายพื้นที่ดำเนินการ ยกเว้นกรณีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการพัฒนาที่ดิน และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำแผนปฏิบัติการหรือโครงการในการจัดที่ดินที่เหลืออยู่ให้เสร็จสิ้นภายใน 5 ปี

ช. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบจัดทำแผนปฏิบัติการหรือโครงการตามข้อ ก. ถึงข้อ

ฉ. โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประสานงานดูแลและเร่งรัด และคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) ควบคุมและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว

นโยบายฉบับนี้ ได้มีผลให้มีการดำเนินการโครงการจำแนกประเภทที่ดินโดยละเอียด เร่งรัดโครงการช่วยเหลือประชาชนให้มีสิทธิทำกินชั่วคราว (ส.ท.ก.) และมีการบินถ่ายภาพทางอากาศในพื้นที่ป่าไม้ของประเทศในปี 2526 - 2528 พื้นที่ที่ผ่านการจำแนกประเภทที่ดินและจำแนกออกเป็นที่ดินทำกิน คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มอบให้กับกรมที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไปจัดให้แก่ราษฎรในระยะต่อมา

วันที่ 29 มิถุนายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับเรื่องความเดือดร้อนของเกษตรกร เกี่ยวกับการขายข้าวเปลือกไม่ได้ราคาประกัน ไปหารือทำความเข้าใจกับผู้เสนอญัตติในเรื่องนี้ ต่อไป ตามที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเสนอ

วันที่ 29 มิถุนายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้รัฐบาลตั้งงบประมาณอุดหนุน ให้แก่สำนักงานพลังงานแห่งชาติเป็นปีๆ ไปเพื่อช่วยเหลือแก่เกษตรกรโดยตรงและเพื่อให้โครงการราคาค่าไฟฟ้าไม่เปลี่ยนแปลง จากปัจจุบัน ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอ สำหรับการเงิน ให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเกษตรกรที่ใช้ เครื่องสูบน้ำเพื่อเกษตรของตนเองต้องเสียค่าไฟฟ้าในอัตราประเภทอุตสาหกรรมที่สูงมาก สมควรได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่า SURCHARGE และให้เก็บค่าไฟฟ้าในประเภทเกษตรกรรม จึงมอบให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาให้ความช่วยเหลือ และรายงานคณะรัฐมนตรีโดยด่วน

วันที่ 8 กรกฎาคม 2525 ได้มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารการใช้น้ำและการบำรุงรักษาแหล่งน้ำขนาดเล็ก พ.ศ. 2524 ระเบียบดังกล่าวมี 3 หมวด คือ หมวด 1 ข้อความทั่วไป หมวด 2 หน้าที่ความรับผิดชอบ หมวด 3 งบประมาณ การบำรุงรักษาและควบคุมตรวจสอบติดตามในระเบียบนี้ได้ให้คำจำกัดความ แหล่งน้ำขนาดเล็ก การบริหารการใช้น้ำ และการบำรุงรักษาไว้ดังนี้

“แหล่งน้ำขนาดเล็ก หมายความว่า แหล่งน้ำที่ได้จากงานและสิ่งก่อสร้างดังต่อไปนี้ อ่างเก็บน้ำ ขุดลอกหนองและบึงธรรมชาติ สระเก็บน้ำ เขื่อนกักลำนน้ำธรรมชาติ ทดและผันน้ำ สูบน้ำ คลองส่งน้ำ บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล ระบายน้ำออกจากที่ลุ่ม ป้องกันน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก ป้องกันน้ำเค็ม และปรับปรุงพื้นที่ชายทะเลเพื่อการเพาะปลูก เขื่อนเก็บกักน้ำ อาคารระบายน้ำล้น ท่อส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำฝาย ประตูระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ คลองระบายน้ำ คันกั้นน้ำ และท่อระบายน้ำ เป็นต้น ซึ่งได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2524

“การบริหารการใช้น้ำ” หมายความว่า การจัดระเบียบการใช้น้ำจากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎรมากที่สุดด้วยความยุติธรรม รวมทั้งการไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทเกี่ยวกับการใช้น้ำของราษฎร ทั้งนี้ โดยอาจจะได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่หน่วยส่งเสริมกิจกรรมต่อเนื่องหรือคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)

“การบำรุงรักษา” หมายความว่า การดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซม โครงการ แหล่งน้ำขนาดเล็กให้อยู่ในสภาพดี และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้ โดยงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือเงินของประชาชนที่ได้รับประโยชน์บริจาคให้ภายในขีดความสามารถของหน่วยงานแต่ละระดับ หากเกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนและขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

วันที่ 13 กรกฎาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ทั้ง 5 ข้อ ดังนี้ อ้อยที่เข้าหีบในโรงงานน้ำตาลตั้งแต่ 25 เมษายน 2525 - 12 พฤษภาคม 2525 ให้ได้รับการชดเชยตันละ 60 บาท และตั้งแต่ 13 พฤษภาคม 2525 จนถึงปิดหีบ ให้ได้รับการชดเชยตันละ 110 บาทให้หักจำนวนเงินชดเชยค่าอ้อยที่โรงงานได้จ่ายไปแล้ว นำเงินชดเชยค่าอ้อยที่เหลือมาเฉลี่ยให้แก่อ้อยที่ส่งเข้าหีบในโรงงานน้ำตาลทุกคัน ตั้งแต่ปิดหีบ และโดยที่ขณะนี้เงินค่าธรรมเนียมการส่งน้ำตาลออกไปจำหน่ายต่างประเทศจำนวน 530 ล้านบาท ได้นำส่งเข้ากองทุนแล้ว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการโอนเงินชดเชยค่าอ้อยส่วนที่ 2 เป็นเงิน 390 ล้านบาท ไปยังกระทรวงอุตสาหกรรมโดยด่วนเพื่อเบิกจ่ายให้กับชาวไร่ที่กำลังเดือดร้อนในขณะนี้

วันที่ 13 กรกฎาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นเงินจ่ายขาดจำนวน 20 ล้านบาท ให้ศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกันไว้จัดสรรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ (ภาวะฝนแล้ง) ต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 กรกฎาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมคืนเงินค้ำประกันระหว่างการเจรจาและร่างสัญญาจำนวน 20 ล้านบาท ให้กลุ่มสแกนดิเนเวีย ตามที่คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกเสนอ

วันที่ 22 กรกฎาคม 2525 กรุงเทพมหานครได้ใช้อำนาจตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ร่วมกับ มาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 กำหนดเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเพื่อควบคุมการก่อสร้าง คือ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภทในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอกและแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2525 ประกาศเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2525

วันที่ 27 กรกฎาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการขออนุมัติเงินช่วยเหลือราษฎรชาดแคลนข้าวบริโภค รวม 7 จังหวัดโดยมอบให้กระทรวงมหาดไทย โดยคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติรับไปพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นโดยวิธีการสร้างงาน โดยมีเงื่อนไขว่าให้จังหวัดวางโครงการขุดลอกหนอง คลองบึง เพื่อบรรเทาภาวะฝนแล้งในอนาคต ในระยะที่ยังมีความจำเป็นเรื่องฝนแล้ง สำหรับการเงินให้ตกลงกับสำนักงบประมาณ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เตรียมการช่วยเหลือในเรื่องทำกล้านารวมและอื่นๆ ที่จำเป็นด้วย

วันที่ 27 กรกฎาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ดำเนินการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย

วันที่ 3 สิงหาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการร่วมมือระหว่างศูนย์วิจัยการปรับปรุงข้าวโพดและข้าวสาลีนานาชาติ (CIMMYT) กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยให้ประเทศไทยรับความช่วยเหลือจาก CIMMYT ในด้านการ จัดตั้งสำนักงานภูมิภาคในประเทศไทย โดยให้สิทธิพิเศษตามที่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับ เอกสารการรับความช่วยเหลือ ให้ทำในรูปแบบที่ความเข้าใจในระดับกรมวิชาการเกษตร

วันที่ 3 สิงหาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมชลประทานใช้เงินปรับลดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2525 ของกรม ชลประทาน จำนวน 51,036,500 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภาวะ ฝนแล้ง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 3 สิงหาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 200 ล้านบาท ให้องค์การ ตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อแทรกแซงตลาดในฤดูการผลิตปี 2525 และให้ อตก. ได้รับเงินค่าบริการจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดในอัตราร้อยละ 5 ของยอดเงินที่ได้รับซื้อข้าวจริง ในกรณีที่มีผลขาดทุนให้ อตก. หักส่วนที่ขาดทุนเป็นเงินจ่ายขาด โดยหักจากยอดเงินที่ต้องส่งคืนกองทุนสงเคราะห์ ฯ และใน กรณีมีผลกำไรให้ อตก. นำส่งกองทุนสงเคราะห์ ฯ ทั้งหมด โดยให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจ หลักฐาน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 17 สิงหาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเกี่ยวกับข้อตกลงความร่วมมือเรื่อง มั่นสำปะหลัง ระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป โดยให้ดำเนินการทำข้อตกลงและแลกเปลี่ยนสัตยาบันกับประชาคม ยุโรปโดยด่วนที่สุด และเมื่อทำข้อตกลงแล้วมอบให้กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์จัดส่งคณะผู้แทนเดินทางไปประชุมเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจในเรื่องการเพิ่มปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากประเทศไทย และให้ ทบพวนข้อตกลงและรายละเอียดเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ของประชาคมยุโรป กับมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้ลงนามในข้อตกลงและเพื่อเป็นการยืนยันว่าประชาคมยุโรปจะร่วมมือช่วยเหลือประเทศไทยแก้ปัญหา มันสำปะหลังระยะยาว โดยให้เจ้าหน้าที่จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศเดินทางไปเจรจาอย่างเป็นทางการ

วันที่ 17 สิงหาคม 2525 อนุมัติตามมติรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเห็นชอบและอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) กู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามจำนวนและเงื่อนไข ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อเข้าไปซื้อมะพร้าวแทรกแซงตลาด ณ อำเภอเกาะสมุย อำเภอเกาะพะลวย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ จังหวัดอื่นๆ ที่มีปัญหาทำนองเดียวกัน

วันที่ 17 สิงหาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การคลังสินค้าคิดค่าบริหารงานในการดำเนินการตามโครงการกำหนด และรักษาระดับราคาข้าวเปลือก ฤดูการผลิตปี 2523/2524 และ 2524/2525 ร้อยละหนึ่งของเงินทุนหมุนเวียน ตามที่ประธานกรรมการบริหารกิจการองค์การคลังสินค้าเสนอ

วันที่ 31 สิงหาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมป่าไม้เพิกถอนสภาพป่าสงวนแห่งชาติภายใต้โครงการพัฒนาการ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ป่าวังโป่ง - วังกำแพง จังหวัดเพชรบูรณ์, ป่าห้วยสัก - แม่กก จังหวัดเชียงราย, ป่าบึง นาราย จังหวัดพิจิตร, ป่าเขารวก - เขาสูง จังหวัดนครสวรรค์, ป่าห้วยยาง ป่าเขาภูหลวง ป่าวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และป่าชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 9 กันยายน 2525 มีการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภทในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวงบางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ พ.ศ.2525 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 99 ตอน 27 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2525

วันที่ 21 กันยายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาด ในวงเงิน 40 ล้านบาท ให้ศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 กันยายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบนโยบายการผลิต และการจำหน่ายน้ำตาลทรายในฤดูกาลผลิต ปี 2525-2526 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ให้ยืนยันนโยบายรักษาเสถียรภาพของราคาและการจัดจำหน่ายฯ เช่นเดียวกับปีที่แล้วโดยการปรับปรุงสำนักงาน กลางจัดจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงขึ้น และให้โรงงานผู้ผลิตน้ำตาลทรายดิบจัดสรรน้ำตาลรวมกันทั้งสิ้นปีละ 600,000 เมตริกตันร้อยละ 5 เป็นเวลา 5 ปี ตามสัดส่วนของผลผลิต ให้กระทรวงอุตสาหกรรม หรือผู้ที่กระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมายรับไปดำเนินการจัดจำหน่าย เพื่อเป็นหลักในการคำนวณรายรับจากการส่งน้ำตาลออกนอกราชอาณาจักร เพื่อประโยชน์ในการกำหนดราคาซื้อขาย โดยให้จัดตั้งบริษัทร่วมชาวไร่อ้อยโรงงานน้ำตาลและกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อรับมอบน้ำตาลทรายดิบไปจำหน่ายและส่งออกนอกฯ โดยให้ถือหุ้นในอัตราเท่าๆ กัน สำหรับในส่วน of กระทรวงอุตสาหกรรมให้ใช้เงินทุนหมุนเวียนของสำนักงานรักษาระดับของน้ำตาลทราย สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และอนุมัตินโยบายเกี่ยวกับการแบ่งผลประโยชน์ โดยให้บริษัทร่วมหรือบริษัทที่ได้รับมอบหมายเข้าเป็นคู่สัญญาดำเนินการจัดจำหน่ายน้ำตาลได้ ให้มีภาคปฏิบัติตามสัญญาที่บริษัทร่วมได้กระทำกับผู้ซื้อต่างประเทศได้ โดยให้รัฐบาลออก Letter of Comfort และให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องประสานงานกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย

วันที่ 19 ตุลาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติ เห็นชอบให้เกษตรกรที่ใช้เครื่องสูบน้ำเพื่อการเกษตร และไม่ได้อยู่ในโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ของสำนักงานพลังงานแห่งชาติที่ใช้อัตราค่าไฟฟ้าประเภทสูบน้ำเพื่อการเกษตรอยู่แล้ว ให้ต้องใช้เครื่องสูบน้ำที่มีกำลังรวมกันแล้วไม่ต่ำกว่า 25 แรงม้า เพื่อเป็นการสะดวกแก่การควบคุม ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอส่วนที่ไม่ให้ใช้เครื่องสูบน้ำระหว่างเวลา 18.00-21.00น. นั้นเนื่องจากระยะเวลาดังกล่าวมีประชาชนใช้ไฟฟ้ามาก ทำให้หน่วยรับซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพิ่มสูงขึ้นเป็นผลให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น

วันที่ 26 ตุลาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางธรรมชาติในด้านการค้นคว้า วิจัย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม, รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายปรีดา พัฒนถาบุตร) เป็นกรรมการหรือผู้แทน และให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนแทรกแซงตลาดเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาลผลิตข้าวนาปี 2525/2526 โดยให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นเงินยืมจำนวน 234 ล้านบาท ก้อนอนุมัติค่าใช้จ่ายเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ต้นละ 374 บาท และค่าใช้จ่ายเป็นเงินจ่ายขาด ให้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ต้นละ 550 บาท สำหรับในกรณีที่มีการขาดทุนอันเนื่องมาจากการแตกต่างกันระหว่างราคารับซื้อและราคาขาย ซึ่ง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบแล้ว ให้หักจากยอดเงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับชำระหนี้ปัญาของลูกหนี้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เป็นข้าวเปลือกได้ในราคาแทรกแซง ตลาดปี 2525/2526 ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการโครงการฝึกอบรมการจัดสหกรณ์การเกษตร ระยะที่ 2 และให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ โดยให้ กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการติดต่อกับประชาคมเศรษฐกิจยุโรปต่อไป

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวเปลือกปี 2525/2526 ตามที่ กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้แก้ไขดังต่อไปนี้ เรื่องราคากำหนดขั้นต่ำให้ตัดคำว่า"ณ โรงสีภาคกลาง" ในข้อ 1.2 ออกให้แก้ไขเรื่องการรับซื้อข้าวสารขององค์การคลังสินค้าดังนี้ ให้ซื้อข้าวสารจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตาม กฎหมายให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรโดยใช้เงินทุนที่ได้รับจัดสรรจาก กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและให้ดำเนินการทันทีสำหรับค่าใช้จ่ายในการรับฝาก และจำหน่ายข้าวเปลือกให้องค์การคลังสินค้าและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำความตกลงกันโดยไม่ให้เป็นภาระแก่ชาวนา สำหรับการประชาสัมพันธ์ ให้ตั้งคณะกรรมการโดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (มีชัย ฤชุพันธุ์) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (ประพาส สิมปะพันธุ์) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ณรงค์ วงศ์วรรณ) เลขาธิการรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายข้าวเพื่อประกาศให้ประชาชนทราบ และให้สองประธาน คณะกรรมการ.สร้างงานในชนบท ทั้ง 4 ภาค ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการแทรกแซงการรับซื้อข้าวของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และองค์การคลังสินค้าได้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี

วันที่ 14 ธันวาคม 2525 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กำหนดราคาอ้อยเบื้องต้น รวมส่วนเพิ่มที่จะได้จากเงินกู้ สำหรับฤดูกาลผลิตปี 2525-2526 เมตริกตันละ 350 บาท และให้กำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย และหรือน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ภายในประเทศเช่นเดียวกับในฤดูผลิตปี 2525-2526 กับกำหนดอัตราภาษีการค่าน้ำตาลทรายภายในประเทศ ร้อยละ 7 และน้ำตาลทรายขาวที่ส่งออก ร้อยละ 1.5 และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกเช่นเดียวกับ ปี 2524-2525 และให้น้ำตาลทรายดิบ จำนวนปีละ 6,000,000 ตัน ที่โรงงานน้ำตาลผลิต และส่งมอบให้แก่บริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด เป็นเวลา 5 ปี

ได้รับการยกเว้นจากภาษีการค้าในประเทศ และรับทราบวงเงินกู้ 78 ล้านบาทสหรัฐ เพื่อให้บริการอ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด เพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพตามนโยบายของรัฐ และอนุมัติให้เพิ่มคณะกรรมการควบคุมการหีบอ้อยประจำจังหวัด สำหรับฤดูกาลผลิต ปี 2525-2526 ถึงปี 2529-2530 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 4 มกราคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ แผนแทรกแซงตลาดเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือก สำหรับฤดูกาลผลิตข้าวนาปี 2525/2526 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเงินรับซื้อข้าว จำนวน 324 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายตันละ 374 บาท จำนวนข้าวเปลือกที่คาดว่าจะดำเนินการรับซื้อจำนวน 350,000 บาท เป็นเงิน 130.9 ล้านบาท ได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 มกราคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการจัดสรรเงินให้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 20 ล้าน เพื่อสมทบกับเงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้สินเชื่อเกษตรกรที่เสียหายเนื่องจากโรคระบาดสัตว์น้ำจืด และส่วนที่เหลือ 20 ล้านบาทเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดหาอุปกรณ์จัดหาเวชภัณฑ์เพื่อรักษาโรคปลาการจัดหาสารเคมี และการหาข้อมูลผลกระทบต่อบรรยากาศภูมิอากาศในระยะยาวหากจะมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นในภายหลัง เพื่อดำเนินการตามเป้าหมายจุดประสงค์เดิม ให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาโรคระบาดสัตว์น้ำจืด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและอนุกรรมการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาโรคระบาดสัตว์น้ำจืด มีอำนาจเจียดจ่ายวงเงิน 40 ล้านบาท ได้ตามความจำเป็นและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินเพื่อจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 7 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อจัดซื้อยาเคมีกำจัดหนูออกฤทธิ์ช้าตามโครงการเร่งรัดการป้องกันและกำจัดหนูเน้นหนักปี 2526 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การคลังสินค้าดำเนินการรับซื้อข้าวสาร เพื่อแทรกแซงตลาดตามวิธีการที่เหมาะสมที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด โดยไม่ต้องประกวดราคารับซื้อตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่ประชุมรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพิ่มเติมเป็นการด่วนตามวงเงิน และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรจะเห็นชอบและอนุมัติส่วนที่เหลือให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรใช้เงินที่ได้รับจากการขายข้าวให้กระทรวงพาณิชย์ รวม 2 แห่ง ประมาณ 500 ล้านบาท และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำความตกลงกับธนาคารแห่งประเทศไทยนำข้าวเปลือกที่ได้รับซื้อไว้ไปจำหน่ายกับธนาคารกรุงไทย จำนวนประมาณ 500 ล้านบาท สำหรับดอกเบี้ยที่ต้องชำระนั้นให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายและให้จ่ายขาดจากเงินสงคักองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 1 มีนาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวนไม่เกิน 1,976,360 บาท ให้กรมส่งเสริมการเกษตร โดยเป็นเงินสดจ่ายขาดเพื่อเป็นค่าก่อสร้าง ศูนย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชอ้อยที่ 4 จ.กำแพงเพชร ตามที่ กษ. เสนอ

วันที่ 1 มีนาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การคลังสินค้าได้รับขดเชยการขาดทุน จากการรับซื้อเมล็ดฝ้ายตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ประมาณ 1.4 ล้านบาท ตามที่ สตง. ได้ตรวจสอบ แล้ว จากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ที่ พณ. เสนอ

วันที่ 5 เมษายน 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 250 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นค่าปุ๋ย 31,868 ตัน ราคาตันละ 4,820 บาท โดย เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดชำระคืนภายใน 15 เดือน และให้ อดก. ใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์ เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการจำหน่ายปุ๋ย เป็นเงิน 18,153,800 บาท และให้องค์การ ตลาดเพื่อเกษตรกรงดตัดดอกเบี้ยจากเกษตรกรระยะเวลา 6 เดือน นับจากวันที่ได้รับปุ๋ย สำหรับดอกเบี้ยที่ ได้รับจากเกษตรกรเป็นค่าปุ๋ยให้ส่งคืนกองทุนฯ ทั้งหมด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 5 เมษายน 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าของปุ๋ยที่ได้รับการช่วยเหลือ จากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นเงิน 19,860,000 บาท และเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ย 17,500,000 บาท โดยเป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดส่งคืนภายใน 15 เดือน โดยหักจากเงินที่จำหน่ายปุ๋ยได้ก่อนส่งคืนกองทุนฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 5 เมษายน 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการคลังดำเนินการเจรจากู้เงิน ธนาคารโลก เพื่อให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกู้จำนวน 70 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันในนามราชอาณาจักรไทย และให้กระทรวงการคลังดำเนินการเจรจา กู้เงินกับกองทุนระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรมจำนวน 20 ล้านเหรียญ สรอ. แล้วทำสัญญาให้ ธกส. กู้ต่อไปดำเนินการ ตามโครงการสินเชื่อเพื่อเกษตร ระยะที่ 2 ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 5 เมษายน 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รับภาระในหนี้สูญที่อาจเกิดจากการจำหน่ายปุ๋ยเงินเชื่อตามข้อตกลงระหว่างธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร กับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 12 เมษายน 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเข้าร่วมทุน ในบริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ โดยถือหุ้นในระยะเริ่มแรกในอัตราส่วนร้อยละ 25 เป็นเงิน 12.5 ล้านบาท ตามที่เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการและเลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกเสนอ

วันที่ 12 เมษายน 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 9.5 ล้านบาท ให้กรมประมงยืมโดยไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดชำระคืนภายใน 5 ปี เพื่อสมทบเป็น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการเร่งเพิ่มเติมผลผลิตลูกกุ้งก้ามกรามต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เสนอ

วันที่ 20 พฤษภาคม 2526 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ แกล้งนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 43 ต่อรัฐสภาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ในนโยบายทางเศรษฐกิจ ดังนี้

“1. จะดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยจัดสรรทรัพยากรไปใช้เพื่อยังประโยชน์ให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่และจะเร่งรัดการผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอื่นๆ ให้เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งขยายการค้าและบริการควบคู่ไปด้วยเพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานให้คนมีงานทำ ทั้งนี้จะมุ่งกระจายความเจริญออกสู่ส่วนภูมิภาค และชนบทให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

.....

.....

5. จะเร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ด้านการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จะวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ชาวนาได้รับราคาผลผลิตอันเป็นธรรม จะส่งเสริมให้ชาวนาชาวนามีที่ดินทำกินของตนเองโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการจัดสิทธิทำกินในป่าเสื่อมโทรม อีกทั้งจะช่วยเหลือเกษตรกรในท้องที่แห้งแล้ง โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในระดับไร่นาอย่างกว้างขวาง นอกจากนั้น จะสนับสนุนสถาบันชาวนาชาวนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหกรณ์การเกษตรให้เป็นตัวแทนชาวนาชาวนาอย่างเข้มแข็งยิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับการส่งเสริมภาคเอกชนในธุรกิจการเกษตร”(สำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร, 2540: 282-283)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการชลประทานปรากฏนโยบายเศรษฐกิจ ดังนี้

“จะช่วยเหลือเกษตรกรในท้องที่แห้งแล้งโดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในระดับไร่นาอย่างกว้างขวาง” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2536: 29)

วันที่ 24 พฤษภาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้ง 3 ข้อ โดย เห็นชอบผลการเจรจาคณะผู้แทนไทย และให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกู้เงินจากธนาคารโลก ในวงเงิน 70 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันในนามราชอาณาจักรไทย และให้กู้เงินจากกองทุนระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมจำนวน 20 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยให้ตัดการดำเนินงานตามโครงการในส่วนฝึกอบรม และค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ออก

วันที่ 31 พฤษภาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และขยายเวลาซื้อขายข้าวเปลือกแทรกแซงตลาด ตามนโยบายรัฐบาล ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยจัดสรรเงินกองทุนดังกล่าวจำนวนไม่เกิน 300 ล้านบาท ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ยืมโดยไม่เสียดอกเบี้ยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรขยายเวลาซื้อขายข้าวเปลือกแทรกแซงตลาดตามนโยบายรัฐบาลค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและจำหน่าย ขออนุมัติหลักเกณฑ์เดียวกับที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรมีมติอนุมัติไว้แล้ว ในกรณีที่มีการขาดทุนอันเนื่องมาจากการซื้อและการขายให้หักจากยอดเงินยืมกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยให้ปิดบัญชีร่วมกับโครงการแทรกแซงตลาด สำหรับฤดูการผลิตปี 2525/2526

วันที่ 5 กรกฎาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเรื่องการกำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี (ปุ๋ยนา) และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปรับราคาปุ๋ยเคมีช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ที่องค์การตลาดฯ ยังมีเหลืออยู่ลดลงจากตันละ 4,200 บาท คงเหลือตันละ 3,995 บาท ซึ่งจะเป็นผลทำให้เงินที่นำส่งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามมติคณะรัฐมนตรีลดลงตามส่วนเมื่อหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ออกแล้ว และให้นำส่งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ให้ปรับราคาปุ๋ยเคมีตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม 2526 เป็นต้นไป

วันที่ 19 กรกฎาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้โครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย ให้ใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 54.4 ล้านบาท เป็นเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย โดยให้สำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณใช้คืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป

วันที่ 19 กรกฎาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 33,402,000 บาท เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว ระยะขยายตั้งแต่ปีงบประมาณ 2527 - 2529 ให้เบิกจ่ายเงินค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ดำเนินการไม่เสร็จตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2526 เป็นต้นไป กับให้นำรายได้จากการดำเนินงานส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 2 สิงหาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบระหว่างปีงบประมาณ 2509 - 2518 รัฐบาลจัดสรรเงินให้ส่วนราชการเป็นเงินหมุนเวียนเพื่อนำไปจ่ายให้เกษตรกรในจังหวัดต่างๆ กู้ยืม 571 ล้านบาทเศษซึ่งขณะนี้มียอดค้างชำระเพียงวันที่ 31 เมษายน 2525 และคณะกรรมการฯ ได้เร่งรัดหนี้สินจากลูกหนี้ถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2525 ได้รับชำระคืนมารวมประมาณ 10 ล้านบาทเศษตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ

วันที่ 16 สิงหาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าวที่มีกำลังสีข้าวเปลือกตันละ 25 ตันขึ้นไปมีเครื่องตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกและเครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือกและให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอโดยมีข้อสังเกตว่าโรงสีควรมีเครื่องตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกและเครื่องวัดความชื้นในจำนวนที่เหมาะสมกับกำลังการสีข้าวของโรงสีทั้งนี้เพิ่มความรวดเร็วและสะดวกในการดำเนินการถ้าใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรสนับสนุนการผลิตเครื่องตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกและเครื่องวัดความชื้น จะทำให้ราคาของเครื่องถูกลงและสามารถผลิตได้มากขึ้น และกรณีโรงสีสามารถจัดหาเครื่องทั้งสองชนิดดังกล่าวจากผู้ผลิตรายอื่นได้ควรจะต้องเป็นเครื่องที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 29 สิงหาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี ฝ่ายเศรษฐกิจ การกำหนดราคาซื้อขายข้าวเปลือกคุณภาพต่ำกว่า 25% ในฤดูการผลิตปี 2526/2527 ตามมติของกระทรวงพาณิชย์ (ให้มีการกำหนดราคาข้าวเปลือกคุณภาพต่ำกว่า 25% ทั้งนี้โดยกำหนดราคาเมตริกตันละ 2,700 บาท ซึ่งเป็นราคาส่งมอบ ณ โรงสีความชื้นไม่เกินร้อยละ 14 และไม่มีสิ่งเจือปน)

วันที่ 6 ตุลาคม 2526 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 100 ตอนที่ 160 ฉบับพิเศษ

วันที่ 24 ตุลาคม 2526 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2526 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 100 ตอนที่ 170 (ฉบับพิเศษ) โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากการใช้น้ำในการเพาะปลูกของเกษตรกรในบางท้องที่มีปัญหามาก กล่าวคือ เกษตรกรที่อยู่ทางต้นน้ำ มักจะกักตุนน้ำไว้มากเกินความจำเป็น ทำให้เกษตรกรที่อยู่ห่างจากทางน้ำ หรือปลายทางน้ำ ไม่มีน้ำใช้เพาะปลูกได้เพียงพอ จึงมีการทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำแม้จะได้มีกฎหมายลงโทษแก่บุคคลผู้กักเก็บน้ำไว้แล้วก็ตาม แต่โทษที่กฎหมายกำหนดไว้นั้นเบาบางมาก คือ ปรับไม่เกินห้าสิบบาท หรือจำคุกไม่เกินสิบห้าวัน หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้กระทำผิดจึงไม่กลัวเกรงอาญาแผ่นดิน ยังคงกักตุนน้ำไว้ใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน และในทางปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในการนี้นั้นเจ้าหน้าที่มีการลงโทษโดยวิธีปรับเพียงสถานเดียวสมควรเพิ่มโทษและลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดในการนี้ให้สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

เดือนพฤศจิกายน 2526 สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียได้ทำการวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการเกษตรและกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ตามความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลจากการศึกษาดังกล่าว ทางสถาบันฯ ได้เสนอแนวนโยบายการใช้ที่ดินเกี่ยวกับการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมไว้ ดังนี้

“1. กำหนดแนวทางและมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินต่างๆ ให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ให้มีการใช้ที่ดินผิดประเภทในพื้นที่ที่รัฐได้ลงทุนในด้านวิสาหกิจพื้นฐานไปแล้วจำนวนมาก เช่น ในเขตพื้นที่ชลประทาน หรือพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเกษตร เร่งรัดการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับจังหวัดให้แล้วเสร็จทั่วประเทศ (AIT, 1983: 15)”

ข้อเสนอดังกล่าวนี้ไม่มีผลในทางปฏิบัติแต่อย่างใด

วันที่ 20 ธันวาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและการกำหนดราคาอ้อยเบื้องต้นในฤดูการผลิตปี 2526/27 ตามมติ คณะกรรมการ 7 ข้อ อาทิ อนุมัติให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการกู้เงินจากองค์การน้ำตาลระหว่างประเทศให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาปริมาณการผลิตและการบริโภค การกำหนดราคาขายส่งน้ำตาลทรายขาวเพื่อบริโภคภายในประเทศ อนุมัติให้กระทรวงการคลังลดอัตราภาษีการค้าน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ภายในประเทศ ฯลฯ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 27 ธันวาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ เรื่อง คือ ให้กระทรวงการคลังค้ำประกันหนี้ของโครงการแทรกแซง และรักษาระดับราคาข้าวสารขององค์การขนส่งสินค้า ในวงเงินไม่เกินกว่า 5,000 ล้านบาท และให้กระทรวงพาณิชย์ยุติการดำเนินงานตามโครงการฯ นี้โดยเร็ว

วันที่ 27 ธันวาคม 2526 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามความเห็นของที่ประชุมร่วมหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ดังนี้ ให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เป็นแกนกลางและเป็นผู้ประสานงานด้านการวิจัยการใช้มันสำปะหลังเพื่อการอุตสาหกรรมร่วมกับหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ จัดตั้งคณะอนุกรรมการงานวิจัยการใช้มันสำปะหลังขึ้น ประกอบด้วย

ผู้แทน จากหน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีหน้าที่ในการจัดทำแผนงานและโครงการวิจัยด้านการใช้ มัน สำปะหลังแห่งชาติต่อไป

วันที่ 10 มกราคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติเรื่อง นโยบายข้าว ตามมติ คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ โดยให้พ่อค้าข้าวส่งออกเก็บสต็อกข้าวตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด และให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2527 กับให้ธนาคารแห่งประเทศไทยขยายสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำผ่าน ธนาคารพาณิชย์ให้กับผู้ส่งออกข้าวไว้เพิ่มเติม โดยให้ผู้ส่งออกข้าวสามารถยืมเงินได้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งแนวทางการขยายสินเชื่อให้ธนาคารพาณิชย์ทราบ และให้กระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดผู้ซื้อข้าวให้รีบจัดส่งเรือมารับข้าวให้เร็วขึ้น โดยเฉพาะช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวข้าว และทุกครั้งต้อง ประกาศให้ประชาชนทราบโดยผ่านวิทยุแห่งประเทศไทย และให้จัดสรรข้าวซึ่งรัฐบาลต่อรัฐบาลได้ตกลงซื้อขายกัน ให้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะผู้ส่งออกที่เก็บสต็อกข้าวได้เกินกว่าที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด

วันที่ 17 มกราคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ โดย เห็นชอบตามข้อเสนอของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายอ้อย และน้ำตาล ในการกำหนดราคาอ้อยเบื้องต้นขั้นต่ำ สำหรับฤดูกาลผลิต ปี 2526 - 2527 ต้นละ 421 บาท

วันที่ 17 มกราคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม คณะกรรมการระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทย - มาเลเซีย ครั้งที่ 5 และการ ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานร่วมไทย - มาเลเซีย โครงการศึกษาพัฒนาลุ่มน้ำโกลก ที่จังหวัดเชียงใหม่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้ให้ดำเนินงานตามความเห็นของ สำนักงบประมาณ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติทราบด้วย

วันที่ 24 มกราคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติเกี่ยวกับการเจรจากู้เงินสำหรับ โครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตรจากธนาคารพัฒนาเอเชีย ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยคณะรัฐมนตรีมี ข้อสังเกตว่า โครงการสินเชื่อเพื่อการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรสำหรับเกษตรกรนั้น ไม่ควรส่งเสริม ให้ใช้เครื่องจักรกลมากจนเกินไป เพราะรัฐบาลมีนโยบายที่จะใช้แรงงานโคและกระบือในการเกษตรอยู่ด้วย

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในร่างความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้าน การเกษตรระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยให้คณะผู้แทนไทยมีอำนาจเจรจาในร่าง ความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการป่าไม้ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป กับอนุมัติให้ นายณรงค์ วงศ์วรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะเดินทางไปลงนามในร่างความ ตกลง ระหว่างวันที่ 19 - 24 กุมภาพันธ์ 2527 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อเป็นทุนดำเนินงานรวบรวมข้าวเปลือก ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้รายงานผลการดำเนินการตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ในแต่ละปีการผลิต ให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย และให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กู้ยืมเงินจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยเพียง 2% ซึ่งต่ำ

กว่าอัตราดอกเบี้ยปกติมาก จึงควรกำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับซื้อข้าวเปลือกชนิด 5% ตามราคาตลาด ในท้องถิ่น แต่ต้องไม่ต่ำกว่าตันละ 2,800 บาท ไปพิจารณาด้วย

วันที่ 6 มีนาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติผลการประชุมร่วมระหว่าง กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการยกเว้นอากรขาเข้า ยูเรียสำหรับใช้เป็นปุ๋ย หรือใช้ในอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ผสม โดยยูเรียที่นำเข้าโดยได้รับการยกเว้นภาษีตาม ประกาศกระทรวงการคลังที่จะจำหน่ายให้แก่ชุมชน สหกรณ์การเกษตรในราคาต้นทุน นั้น ต้องเป็นยูเรีย สำหรับปุ๋ยโดยตรงและต้องนำไปขายให้แก่เกษตรกรโดย ตรงเท่านั้น และให้ดำเนินการร่างประกาศ กระทรวงการคลัง ที่ ศก. /2527 เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการนำ ยูเรียโดยไม่ต้องเสียอากร ตามที่กระทรวงการคลังเสนอต่อไปได้

วันที่ 20 มีนาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สถาบันเกษตรกรที่ซื้อปุ๋ยเชื่อจากองค์การตลาด เพื่อเกษตรกร (อตก.) และประสบอุทกภัย ให้งดคิดดอกเบี้ยหรือราคาปุ๋ยที่มีเพิ่มขึ้นมีกำหนดเวลา 2 ปี ตั้งแต่วันที่ได้รับปุ๋ย และ ถ้าเชื่อใหม่ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบการจำหน่ายปุ๋ยของ อตก. ลงวันที่ 11 กันยายน 2526 และสถาบัน เกษตรกรที่ไม่เคยขอซื้อปุ๋ยเชื่อ แต่ประสบอุทกภัยและต้องการซื้อปุ๋ยเชื่อ จึงให้จำหน่ายราคา ตันละ 4,200 บาท ผ่อนชำระภายใน 2 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ให้นับตั้งแต่วันที่ได้รับปุ๋ยเป็นต้นไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และในการดำเนินการให้หาแนวทางที่จะสามารถเรียกเงินคืนอย่าง มีประสิทธิภาพด้วย

วันที่ 3 เมษายน 2527 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการให้กรมที่ดินดำเนินการ โครงการพัฒนากรรมที่ดิน และเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายใน 20 ปี (พ.ศ. 2528-2547) แบ่งเป็น 4 ระยะๆ ละ 5 ปี ดังนี้

ระยะแรก พ.ศ. 2528 - 2532

ระยะที่สอง พ.ศ. 2533 - 2537

ระยะที่สาม พ.ศ. 2538 - 2542

ระยะที่สี่ พ.ศ. 2543 - 2547

โดยมีวัตถุประสงค์โครงการฯ ดังนี้

1. เพื่อเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายในเวลา 20 ปี
2. เพื่อเร่งรัดจัดทำ และปรับปรุงระวางแผนที่ของกรรมที่ดินให้เป็นระบบเดียวกับระบบ

แผนที่แห่งชาติ (ระบบ Universal Transverse Mercator - U.T.M)

3. เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานที่ดิน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4. เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพสำนักงานกลางประเมินราคาทรัพย์สิน ให้สามารถ ประเมินราคาได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

5. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงองค์กรกรรมที่ดิน ให้สามารถรับกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นและ สำหรับการพัฒนาต่อไปในอนาคต

วันที่ 1 พฤษภาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อดำเนินการโครงการเร่งรัดควบคุมการระบาดของโรคอ้อย ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ทั้ง 3 ข้อ โดยให้แก้ไขข้อความข้อ 2 ในวงเล็บ ดังนี้ " (ไม่รวมค่าธรรมเนียมจากกากน้ำตาลและค่าธรรมเนียมการส่งออกน้ำตาลโคเวต้าสหรัฐฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2527 ในปี 2527 นี้)"

วันที่ 8 พฤษภาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ เนื่องจากการระบาดของตึกแตน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นค่าสารเคมีกำจัดตึกแตนและศัตรูพืชอื่นในวงเงิน 40 ล้านบาท หากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมีไม่เพียงพอ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ สำหรับค่าพันธุ์พืชจำนวน 5 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอีก 5 ล้านบาท นั้น ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น

วันที่ 5 มิถุนายน 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้ขายเมล็ดพันธุ์ข้าวเหนียวเพื่อนำไปช่วยเหลือในปริมาณไม่เกิน 500 ตัน โดยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) เป็นผู้ขาย ส่วนรายละเอียดในเรื่องพันธุ์ข้าวเหนียวและจำนวนที่จะขาย ให้กระทรวงพาณิชย์ติดต่อประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศต่อไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 5 มิถุนายน 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) รับเรื่องโครงการเร่งรัดการปลูกยางพาราแทนมันสำปะหลังในภาคตะวันออกไปพิจารณา ร่วมกับผู้แทนกรมป่าไม้ และผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์อีกครั้งหนึ่ง หากมีปัญหาในการดำเนินการประการใด ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ถ้าไม่มีปัญหาในการดำเนินการก็อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมข้อความในมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2527 ข้อ 2 ที่แก้ไขแล้ว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 12 มิถุนายน 2527 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้มีมติเห็นชอบในหลักการช่วยเหลือราษฎรตามโครงการเพิกถอนสภาพป่าที่เป็นที่ตั้งชุมชน โดยแบ่งการช่วยเหลือออกเป็น 3 กลุ่ม ตามข้อเสนอของคณะกรรมการและคณะทำงานฯ ส่วนการจะช่วยเหลือแต่ละกลุ่มอย่างไรนั้น ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยให้มีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ผู้แทนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนของกระทรวงมหาดไทย ร่วมเป็นกรรมการด้วย เพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายใน 3 เดือน

ข้อเสนอการช่วยเหลือราษฎรตามโครงการเพิกถอนสภาพป่าที่เป็นที่ตั้งชุมชนตามหลักการดังนี้

“กลุ่มที่ 1 เป็นแหล่งชุมชนที่เกิดขึ้นก่อนกำหนดพื้นที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าไม้ถาวรของชาติ โดยอาศัยภาพถ่ายทางอากาศ โครงการ VAP 61 ร่วมกับแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร เป็นหลักฐานที่จะบ่งชี้ในการกันพื้นที่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ได้รับเอกสารสิทธิ์ต่อไป

กลุ่มที่ 2 เป็นแหล่งชุมชนที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2510 ถึง พ.ศ. 2518 ภายหลังการกำหนดพื้นที่เป็นเขตป่าไม้ถาวรของชาติ หรือได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยอาศัยภาพถ่ายทางอากาศ โครงการ น.ส.3 ร่วมกับแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารเป็นหลักฐาน ซึ่งชุมชนประเภทนี้ได้รับสิทธิให้อยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2518 ถ้าพื้นที่ถือครองไม่ใช่เขตต้นน้ำลำธาร ทางราชการจะออกหนังสือสิทธิทำกิน (สทก.) ในพื้นที่ถือครองผืนนั้น

กลุ่มที่ 3 เป็นแหล่งชุมชนที่เกิดขึ้นภายหลังปี พ.ศ. 2518 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นชุมชนที่ไม่ปรากฏหลักฐานในภาพถ่ายทางอากาศโครงการ น.ส.3 และมีใช้ชุมชนในเขตต้นน้ำลำธารแล้วจะอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

กรณีนี้เป็นการดำเนินการเฉพาะที่เป็นแหล่งชุมชนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามโครงการ สทก. ที่กรมป่าไม้กำลังดำเนินการอยู่”

วันที่ 26 มิถุนายน 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ คือ เห็นชอบในหลักการให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ดำเนินธุรกิจการค้าขององค์การฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การฯ โดยอนุมัติจัดสรรเงินให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 300 ล้านบาท ให้ อ.ต.ก. กู้ กำหนดชำระคืนภายใน 15 เดือน นับแต่วันรับเงินกู้ และให้รับชำระหนี้ค่าปุ๋ย ด้วยข้าวเปลือกได้ ส่วนการเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ ให้เบิกจ่ายตามประมาณการที่จ่ายจริงเป็นงวดๆ แล้วรีบส่งคืนชำระหนี้เมื่อมีรายได้จากการขายพืชเศรษฐกิจกับให้ อ.ต.ก. ดำเนินธุรกิจการค้าขององค์การฯ กับพืชเศรษฐกิจอื่นๆ ได้ตามที่เห็นสมควร และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ติดตามผลการดำเนินงาน และรายงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจทราบเป็นระยะๆ โดยเริ่มในเดือนธันวาคม 2527 นี้

วันที่ 26 มิถุนายน 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติในปีนี้ให้ดำเนินการตามหลักการเดิม โดยให้บริการปุ๋ยมาร์ลแก่เกษตรกร ตามที่เคยปฏิบัติอีก 1 ปี และให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการเร่งรัดพัฒนาดินเรียบร้อยแล้ว กับให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาจัดทำแผนการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติตามโครงการเร่งรัดพัฒนาดินเปรี้ยวใหม่ ในทางที่จะเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพของดินเปรี้ยวในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนระยะเวลาการดำเนินการข้างต้นจะสิ้นสุด

วันที่ 17 กรกฎาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติกู้เงินจากสถาบันเครดิตเพื่อการบูรณะแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน จำนวน 16 ล้านดอลลาร์ สำหรับโครงการการเกษตรชลประทานน้ำพอง ระยะที่ 2 ตามเงื่อนไขสัญญากู้เงินที่กำหนดไว้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญากู้เงิน รวมทั้งเอกสารข้อตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในนามราชอาณาจักรไทยกับสถาบันเครดิต เพื่อการบูรณะแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 27 กรกฎาคม 2527 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 101 ตอนที่ 103

วันที่ 5 สิงหาคม 2527 กระทรวงมหาดไทยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ได้ออกประกาศเรื่องกำหนดบริเวณห้ามการก่อสร้างดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่บางแห่งในอำเภอบางไทร อำเภอพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2527 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 101 ตอนที่ 139 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2527 เจตนารมณ์ของประเทศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ เพื่อการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

วันที่ 14 สิงหาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ให้จัดตั้งตลาดกลางท่าโรงโม่ สำหรับสินค้าเกษตรกรรม โดยวิธีการซื้อขายในลักษณะประมูลตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยมีเงื่อนไขให้การซื้อขายแต่ละครั้งมีสินค้านำเข้า เพื่อการส่งมอบสินค้าอย่างจริงจัง และควบคุมไม่ให้เป็นการซื้อขายเอกสารหรือซื้อขายในลักษณะตลาดล่วงหน้า ให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ สนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลาง โดยเข้ามาซื้อขายในตลาดกลางและถือว่าวิธีประมูลด้วยปากเปล่าเป็นวิธีการที่ถูกต้อง ตามระเบียบของทางราชการให้กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการจัดตั้งตลาดกลางท่าโรงโม่ ในวงเงิน 1.4 ล้านบาท และมอบให้กระทรวงการคลัง รับผิดชอบพิจารณาปรับอัตราที่เรียกเก็บจากการซื้อขายสินค้าเกษตรกรรมในตลาดกลางให้เหมาะสม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 14 สิงหาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติให้คงถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2525 ในเรื่องโครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานประมาณร่วมกันพิจารณากำหนดเงินงบประมาณปี 2528 ของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก แบบ พ.น.ไว้ 25% เพื่อใช้ในการดำเนินการโครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ ในลักษณะที่มีความฉุกเฉินหรือจำเป็นรีบด่วน และในงบฯ ปี 2529 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการโอนโครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ให้กรมชลประทานเป็นผู้ดำเนินการแทนสำนักงานปลัดกระทรวง

วันที่ 20 สิงหาคม 2527 กระทรวงมหาดไทยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ได้ออกประกาศเรื่องกำหนดบริเวณห้ามการก่อสร้างดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่บางแห่งในอำเภอบางไทร อำเภอพระนครศรีอยุธยา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 101 ตอนที่ 139 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2527 เจตนารมณ์ของประเทศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ เพื่อการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

วันที่ 28 สิงหาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเกษตร (ภายใต้เงินกู้สหรัฐอเมริกา) และอนุมัติให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สนับสนุนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับค่าใช้จ่ายตามโครงการย่อยๆ โครงการฯ ให้กระทรวงการคลังกู้เงินจากยูเอสด สำหรับผู้เชี่ยวชาญและทุนฝึกอบรมบุคลากรต่างประเทศให้กรมวิเทศสหการจัดสรรช่วยเหลือ แบบให้เปล่า อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกันพิจารณา กำหนดโครงการที่จะใช้เงินกู้สหรัฐ ภายใต้โครงการฯ (ระยะที่ 2) ที่ยังเหลืออยู่แล้วดำเนินการต่อไป

วันที่ 4 กันยายน 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนลดการปลูกมันสำปะหลังปี 2527/28 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและ

สหกรณ์จะให้ความร่วมมือนำเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เองจำนองให้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กรณีเงินจำนองเฉพาะครั้งนี้ครั้งเดียวจำนวนไม่เกิน 50 ล้านบาท ส่วนเงินส่งเสริมการปลูกถั่วฮามาต้าและยูคาลิปตัส ขอจัดสรรจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในรูปของเงินกู้ยืม และให้ทบทุนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2527 ซึ่งได้อนุมัติการจัดสรรเงินกองทุนฯ 150 ล้านบาท สำหรับแผนการลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 30 ตุลาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติและเห็นชอบกับข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยให้กำหนดนโยบายในการนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืชจากต่างประเทศ ให้กระทรวงการคลังลดภาษีการนำเข้าจากร้อยละ 11 ลงเหลือร้อยละ 6 กำหนดมาตรการห้ามนำเข้าน้ำมันถั่วเหลืองหรือเพิ่มค่าธรรมเนียมพิเศษการนำเข้าให้สูงขึ้นให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงพาณิชย์ร่วมกัน กำหนดอัตราส่วนการนำเข้าจากถั่วเหลืองจากต่างประเทศและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำโครงการแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองเพื่อเพิ่มผลผลิตให้พอเพียงกับความต้องการภายในประเทศ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ และให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 11 ธันวาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการการกำหนดนโยบายข้าวฤดูการผลิต 2527/2528 โดยผู้ส่งออกต้องเก็บสต็อกและส่งออกได้ตามสัดส่วนของสต็อกของผู้ส่งออกแต่ละราย และมอบให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาดำเนินการกำหนดเงื่อนไข วิธีการ และระเบียบปฏิบัติการเก็บสต็อก สิ่งจูงใจด้านต่าง ๆ ในการเก็บสต็อกตลอดจนการกำหนดวิธีการจัดสรรปริมาณการส่งออก จะต้องมีความเหมาะสมเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรคต่อการส่งออกข้าว โดยมอบให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาดำเนินการประกาศยกเลิกค่าธรรมเนียมการส่งออกข้าวบรรจุกล่องหรือหีบห่ออย่างอื่นและให้ความเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบายการแทรกแซงตลาดข้าว และรักษาระดับราคาข้าวเรื่องมาตรการส่งเสริมสำหรับนโยบายข้าวฤดูการผลิต 2527/2528 ดังนี้ การขายข้าวโดยรัฐบาล การเงินเพื่อส่งออก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 18 ธันวาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจให้ความเห็นชอบกับนโยบายเสริม เพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกและแนวทางดำเนินงานยกระดับราคาข้าวเปลือก และอนุมัติให้มีการดำเนินงานได้ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยให้หน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกตามหลักเกณฑ์ อนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามความจำเป็นและกำลังเงินในขั้นแรก 1,000 ล้านบาท โดยเป็นเงินยืมไม่มีดอกเบี้ยและให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารในส่วนกลางและคณะกรรมการระดับจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการเพื่อติดตามประสานงาน และมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย รับข้อสังเกตของที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

วันที่ 18 ธันวาคม 2527 คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการขยายตลาดน้ำตาลทรายภายในประเทศ โดยการพัฒนาระบบจำหน่ายและการกระจายน้ำตาลให้กำหนดอัตราภาษีการค้าสำหรับน้ำตาลทราย ให้กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการกระจายภาระหนี้เงินกู้

เป็นเงินกู้ระยะยาวและอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายกู้เงินจากกองทุนช่วยเหลือการเก็บสต็อกพิเศษขององค์การน้ำตาลระหว่างประเทศประมาณ 108 ล้านบาท และอนุมัติให้กำหนดราคาอ้อยเบื้องต้น ในฤดูการผลิตปี 2527/28 ในราคาเมตริกตันละ 395 บาทตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 8 มกราคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการรับจำนำข้าวเปลือกในวงเงิน จำนวน 42 ล้านบาท สำหรับข้าวเปลือก จำนวน 200,000 ตัน ชาวนาจะรับภาระค่าดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี และค่าเก็บรักษาจำนวนไม่เกินกว่าเกวียนละ 7.50 บาท ต่อเดือน และในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องรับจำนำข้าวเปลือกเพิ่มขึ้นจาก 200,000 ตัน ค่าใช้จ่ายส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้ควรใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 8 มกราคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ชดเชยผลขาดทุนโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวเปลือกให้รวมดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจาก ธนาคารพาณิชย์ รวมระยะเวลา 10 ปี โดยให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจ่ายชดเชยแก่องค์การคลังสินค้าตามตารางชำระหนี้ที่มีไว้แล้วกับธนาคารฯ เป็นเกณฑ์ในแต่ละปี และการจ่ายชดเชยให้เริ่มจ่ายโดยใช้ประมาณการกำไรขาดทุนที่ทางองค์การคลังสินค้า ส่งให้สำนักงานตรวจ เงินแผ่นดินตรวจสอบไปพลางก่อนเมื่อรู้ผลขาดทุนที่แน่นอนจึงมาปรับตัวเลขกัน ทั้งนี้ ให้จ่ายโดยใช้วงเงินรวมทั้งปีของค่าธรรมเนียมการส่งออกข้าวที่จัดเก็บได้ ถ้าไม่พอจ่ายให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจ่ายไปก่อน และให้องค์การคลังสินค้าตั้งงบประมาณ ชดใช้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้เกษตรกรเป็นปีๆ ย้อนหลังไปตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 8 มกราคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย โดยมีเงื่อนไข ดังนี้ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ส่งดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่สหกรณ์ต่างๆ ให้กู้ยืมไปดำเนินการ ตามเงื่อนไขเดิม ให้กับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ส่งเงิน 364 ล้านบาท คืนเมื่อครบกำหนดการกู้ยืมเงินครั้งแรก

วันที่ 22 มกราคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ เรื่อง แผนการลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังปี 2528/29 โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะส่งเสริมการปลูกและจัดหาเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรในรูปการแลกเปลี่ยนผลผลิตและจัดสินเชื่อระยะสั้น และอนุมัติค่าใช้จ่ายตามแผนการปลูกมันสำปะหลังปี 2528/29 รวมไม่เกิน 120 ล้านบาท จากงบความช่วยเหลือจากประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ระยะที่ 2 เป็นเงินช่วยเหลือ โดยขอยืมเงินทดลองจ่ายจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 29 มกราคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาความเหมาะสมของโครงการปลูกไม้โตทดแทนมันสำปะหลัง ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอ โดยให้เพิ่มผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นกรรมการอีก 1 คน พิจารณาศึกษาโครงการนี้ให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเทคนิคสมัยใหม่ในการผลิตไม้โตเร็วของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2527 และให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วยจำนวน 5 ข้อ ดังนี้ (ก่อนที่จะดำเนินการส่งเสริมการปลูกยูคาลิปตัสตามโครงการควรจะมีคำแนะนำใน

สร้างโรงไฟฟ้าเพื่อเป็นตลาดรองรับด้วยสำนักงานพลังงานแห่งชาติ ควรจะดำเนินการเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยดำเนินการ ฯลฯ การสร้างไฟฟ้าระยะที่มีเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตจะต่ำแต่ถ้าไม่มีเงินช่วยเหลือต้นทุนจะคุ้มกับการดำเนินการหรือไม่ภาคเอกชน

วันที่ 29 มกราคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเรื่อง ผลความก้าวหน้าในการดำเนินการตามมาตรการเสริมนโยบายข้าว ปี 2527 - 2528 โดยมีมติดังนี้ ให้เพิ่มจำนวนร้อยละของเงินค่าข้าวเปลือกที่จะจ่ายล่วงหน้าให้แก่เกษตรกรที่นำข้าวมาขาย จากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 80 และขอให้หน่วยรับซื้อและธนาคารต่างๆ ในโครงการจ่ายเงินค่าข้าวเพิ่มจากที่เกษตรกรได้รับไปก่อนแล้วอีกร้อยละ 30 รวมเป็นร้อยละ 80 ตามระเบียบใหม่ และให้ธนาคารพาณิชย์ เข้าร่วมในมาตรการเสริมนโยบายข้าวปี พ.ศ. 2527 - 2528 จัดหาเงินสทบกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในอัตราเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรร้อยละ 65 และเงินสมทบจากธนาคารร้อยละ 35 แทนอัตราส่วนร้อยละ 50 เท่ากับที่กำหนดไว้เดิมเพื่อให้โรงสีสามารถรับภาระเกี่ยวกับดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายได้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้าเร่งด่วนทั้งที่เป็นเกษตรกรและผู้ยากจนได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลัง ให้ความเห็นชอบแล้ว

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยื่นราคาปุ๋ยในราคาปัจจุบันไปจนถึงสิ้นเดือนมีนาคม 2528 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดหาและจำหน่ายปุ๋ยเคมีตามโครงการความช่วยเหลือเพิ่มผลผลิตของรัฐบาลญี่ปุ่นปี 2528 ประมาณ 57,372 ตัน ทำความตกลงแลกเปลี่ยนปุ๋ยเคมีของเกาหลีจำนวน 110,000 ตัน กับมันสำปะหลังและข้าวฟ่างของไทยในมูลค่าที่ดัดเทียมกันแต่งตั้ง คณะกรรมการควบคุมการจัดหาและจำหน่ายปุ๋ยให้แก่เกษตรกร ตามโครงการทั้งใน ส่วนกลางและส่วนจังหวัด จัดทำแผนปุ๋ยนาสำหรับช่วงเวลาที่เหลือในปีเพาะปลูก 2528/2529 โดยกำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ยของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้ กระทรวงพาณิชย์พิจารณาติดตามมาตรการควบคุมราคาปุ๋ยเคมีในประเทศอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เอกชนสามารถนำปุ๋ยเข้ามาจำหน่ายในประเทศได้เป็นปกติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการจูงใจตามระเบียบ กระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจัดสรรปริมาณข้าวต่อรัฐบาล เพื่อจูงใจให้มีการสต็อกข้าวปี 2528 ซึ่งกระทรวงพาณิชย์จะจัดสรรข้าวรัฐบาลให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับการจูงใจวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด คือ จัดสรรสัญญาและโอนเลตเตอร์ออฟเครดิตให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับการจูงใจ และกำหนดราคารับซื้อข้าวในราคาที่จูงใจจากผู้มีสิทธิได้รับการจูงใจ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักเกณฑ์การช่วยเหลือราษฎรตามโครงการเพิกถอนสภาพป่าที่เป็นที่ตั้งชุมชนเฉพาะในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยแบ่งการช่วยเหลือออกเป็น 3 กลุ่ม

คือ ชุมชนที่เกิดก่อนปี 2510 ให้ได้รับเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ชุมชนที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2510 - 2518 ให้สิทธิ์อยู่อาศัยในรูปสิทธิทำกิน ชุมชนที่เกิดในภายหลังปี 2518 อนุญาตให้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

วันที่ 19 มีนาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรจ่ายขาดกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 15 ล้านบาทให้กรมพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นค่าจัดซื้อสารตัวเร่งในการทำปุ๋ยหมัก จำนวน 10.5 ล้านบาท และค่าสารสกัดอินทรีย์ประเภทฮิวมิก แอซิด จำนวน 4.5 ล้านบาท ตามโครงการเร่งรัดปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเพื่อลดต้นทุนการผลิตปี 2528 ทั้งนี้ เพื่อให้ดินเหมาะสมกับการปลูกพืชยิ่งขึ้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 มีนาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 225,000 บาท เป็นเงินจ่ายขาดให้แก่สถาบันเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนาปัญหาข้าว ในวันที่ 27-28 มีนาคม 2528 ณ ทำเนียบรัฐบาล ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 พฤษภาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับจังหวัดทำแผนการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอื่นๆ แทนข้าวนาปรัง ตามความเห็นของกระทรวงมหาดไทยมอบให้กระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการนโยบายรักษาระดับราคาข้าว (กรข.) พิจารณานโยบายข้าวทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนการผลิตที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำขึ้น สนับสนุนด้านการเงินแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการแทรกแซงข้าวระดับจังหวัด ความเหมาะสมและแผนปฏิบัติการมาตรการข้าวและพืชอื่นๆ ล่วงหน้าระยะยาวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณามาตรการเพื่อสนับสนุนการขายข้าว โดยระบบสินเชื่อระยะยาวให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเรื่องยุ่งางข้าวระดับตำบล โดยร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย ให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบดำเนินการศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายเศรษฐกิจได้พิจารณาในภาพรวมในเดือนสิงหาคม 2528 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 7 พฤษภาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้แก้ไขข้อความตามข้อ 3 ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2528 เรื่อง การจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรภาคฤดูการผลิตปี 2528/2529 โดยใช้ความต่อไปนี้ แทนให้ความเห็นชอบการจำหน่าย ปุ๋ยนาสูตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยยี่นราคาจำหน่ายปุ๋ยปัจจุบันไปจนถึงเดือนมิถุนายน 2528 ทั้งนี้ ให้จำหน่ายเฉพาะแก่เกษตรกรเพียงรายละไม่เกิน 500 กิโลกรัม ตามวิธีการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำหนดขึ้นเพื่อให้ถึงมือเกษตรกรชั้นผู้น้อยอย่างแท้จริง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 21 พฤษภาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการรูปแบบการบริหารโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามความเห็นและข้อเสนอแนะสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในข้อ 4.1 คือ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการรูปแบบการบริหารโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทานหลังการก่อสร้าง สำหรับโครงการชลประทานขนาดกลาง ระยะที่ 2 เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย และโครงการชลประทานขนาดกลางเงินกู้ธนาคารโลกนั้น

เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาทบทวน เนื่องจากจะต้องมีการประเมินโครงการโดยแหล่งเงินกู้อีกครั้งหนึ่งก่อนสำหรับในข้อ 4.2 ให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารพัฒนาเอเชีย

วันที่ 2 กรกฎาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์ เกษตรกรให้กระทรวงมหาดไทย จำนวน 100 ล้านบาท ให้เป็นเงินปลอดดอกเบี้ยกำหนดระยะเวลาการใช้คืน 6 - 8 เดือน เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการแทรกแซงข้าวนาปรัง ฤดูการผลิตปี 2527/2528 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กู้เงินไว้ที่กองทุนและให้กระทรวงมหาดไทยเบิกเงินกู้ยืมได้เป็นคราวๆ ตามความต้องการในการดำเนินการอนุมัติเป็นเงินจ่ายขาดเฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหารการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินร้อยละ 5 ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกู้ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมตรวจสอบติดตามและรวบรวมเงินส่งใช้คืนภายในระยะเวลาที่กำหนด

วันที่ 2 กรกฎาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในวงเงิน 358 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อปุ๋ยนา จำนวน 68,000 ตัน โดยไม่เสียดอกเบี้ย ชำระคืนภายใน 15 เดือน อนุมัติเงินจ่ายขาดจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นค่าธรรมเนียมในการเปิด Domestic L/C กับธนาคารกรุงไทยให้ยืมราคาจำหน่ายปุ๋ยนาสูตร สำหรับภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงวันที่ 30 กันยายน 2528 และภาคใต้ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2528 การชดเชยการขาดทุนจากการจำหน่ายปุ๋ยให้ใช้จากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรวงเงิน 171 ล้านบาท ให้มีตัวแทนจำหน่ายปุ๋ยของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ในระดับอำเภอ ตามความเหมาะสม ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดซื้อปุ๋ยเดียว (21-0-0) เพิ่มเติมจำนวน 20,000 ตัน โดยยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามเงื่อนไขการจัดหาปุ๋ยเคมี ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 6 สิงหาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการจัดซื้อข้าวสาร และเครื่องบริโภค ของส่วนราชการ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ทั้ง 4 ข้อ สำหรับหน่วยงานที่จะได้รับการสอบราคานอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 1 และ 2 แล้วให้รวมถึงสถาบันเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ใกล้ที่สุดด้วย และในการสอบราคาดังกล่าวแต่ละครั้ง และให้ดำเนินการต่อหน่วยงาน และหรือสถาบันเกษตรกรที่จะซื้อไม่น้อยกว่า 3 ราย

วันที่ 20 สิงหาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการให้รับจำนำข้าวโพด ในราคาหาละ 80 บาท โดยให้ชาวไร่ข้าวโพดรับภาระดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7 ต่อปี และค่าเก็บรักษาจำนวนไม่เกินกว่า ต้นละ 7.50 ต่อเดือน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์แล้วดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 27 สิงหาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบการดำเนินงานโครงการรับจำนำข้าวโพดและโครงการค้าแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปุ๋ยนา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ตามผลการปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงพาณิชย์

เว้นแต่เงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามข้อ 2 อนุมัติให้เป็นเงินจ่ายขาดวงเงินไม่เกิน 40 ล้านบาท แต่ถ้ามการดำเนินการมีกำไร ให้องค์การคลังสินค้าแบ่งผลกำไรครึ่งหนึ่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 3 กันยายน 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้ทบทุนการควบคุมการนำเข้าเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่เข้ามาในราชอาณาจักรเสียใหม่ โดยยกเลิกข้อความในข้อ 6 ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปแทน "เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ ตามพิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 12.0 3 จะอนุญาตให้นำเข้ามาเฉพาะเพื่อใช้ทำพันธุ์เท่านั้น และมอบหมายให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นผู้นำเข้าแต่เพียงผู้เดียวโดยจะอนุญาตให้นำเข้าในปริมาณที่เหมาะสม" ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ทั้งนี้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นผู้นำเข้าเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่แต่เพียงผู้เดียว และในการจัดจำหน่ายองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรต้องจำหน่ายในราคาที่ไม่แพง และให้จำหน่ายเฉพาะเกษตรกรที่จดทะเบียนปลูกหอมหัวใหญ่เท่านั้น นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีเห็นว่า ปัจจุบันมีบริษัทหรือคนต่างด้าวร่วมลงทุนส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจอาจเกิดความเสียหาย จึงมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาวางมาตรการควบคุมดูแลเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกร

วันที่ 10 กันยายน 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อจัดซื้อปุ๋ยเดี่ยว (21-0-0) จำนวน 20,000 ตัน ในราคาตันละ 3,000 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยและอนุมัติเงินจ่ายขาดจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นค่าธรรมเนียมในการเปิด L/C กับธนาคารกรุงไทยกับเงินค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ยเท่าที่จ่ายจริง โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับข้อสังเกตของ คณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วยว่า ค่าธรรมเนียมในการเปิด L/C กับธนาคารกรุงไทย จำกัด ในอัตราร้อยละ 1 ของยอดเงินจัดซื้อปุ๋ยนั้นสูงเกินไปควรจะเป็นอัตราร้อยละ 1/4 ถ้าเป็น TERM CREDIT และ 1/8 ในกรณีที่ เป็น AT SIGHT ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 กันยายน 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ วันที่ 23 กันยายน 2528 ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์ โดยคณะกรรมการการแทรกแซงตลาดข้าวและรักษาระดับราคาข้าว เรื่อง นโยบายข้าวฤดูการผลิต ปี 2528/2529 ในส่วนของกลยุทธ์และวิธีการเร่งรัดการส่งออกข้าวให้ยกเลิกการเก็บอากรขาออกข้าวในอัตราร้อยละ 2.5 และมอบให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการต่อไป ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 1 ตุลาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยื่นราคาปุ๋ยนาสูตร ปี 2529/30 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2528 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2528 และให้ปรับปรุงแผนการจำหน่ายปุ๋ยและแผนการเงินใหม่ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ พิจารณาเลิกลดการอุดหนุนราคาปุ๋ยให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อให้มีปุ๋ยสองราคาในตลาด, ติดตามและประเมินผลการจำหน่ายปุ๋ยเคมีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรปี 2528/29 และการปรับปรุงระเบียบการจำหน่ายปุ๋ยเคมี โดยให้ปุ๋ยเคมีถึงมือชาวนารายย่อยและป้องกันการสูญเสียที่เกิดจากการจำหน่าย การเก็บรักษา และการสูญหาย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 1 ตุลาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์เพิ่มราคารับจำนำข้าวโพดให้สูงขึ้นจากเดิมหาบละ 80 บาท เป็นหาบละ 100 บาท ได้ ส่วนดอกเบี้ยและค่าฝากเฉลี่ยประมาณเมตริกตันละ 17.25/เดือน ที่เกิดจากการรับจำนำให้เบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายไม่เกินวงเงิน 40 ล้านบาท ที่ได้อนุมัติไว้เดิม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 15 ตุลาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงการคลังเข้ารับอาวัล (ค้ำประกัน) ตัวสัญญาใช้เงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพิ่มในวงเงิน 500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.5 ต่อปี มีกำหนด 1 ปี โดยคิดค่าธรรมเนียมในการอาวัลตัวสัญญาใช้เงินในอัตราร้อยละ 0.1 ของวงเงินตามตัวสัญญาใช้เงิน

วันที่ 22 ตุลาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเสนอ อนุมัติในหลักการโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2528/29 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ให้กระทรวงพาณิชย์จัดทำรายละเอียดโครงการและคู่มือการบริหารโครงการ ให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไปดำเนินการ และให้ปรึกษากับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาวันที่ 4 พฤศจิกายน 2528 อนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดในวงเงินไม่เกิน 468 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2528/29 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ดูแล ธนาคารพาณิชย์ที่มีส่วนร่วมในโครงการให้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามหลักการของโครงการให้กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่องพิจารณามาตรการเสริมนโยบายข้าวประจำปี 2528/29 ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีมอบให้กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องประชุมชี้แจงต่อผู้ว่าราชการ และองค์การที่เกี่ยวข้อง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรยืม จำนวน 3,000,000 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยกำหนดชำระคืนเมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับจัดสรรเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2528/2529 เพื่อจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ผักสำหรับให้เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติใช้เพาะปลูกทันทีที่น้ำลด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 18 ธันวาคม 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการของโครงการมาตรการเสริมนโยบายข้าวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยกเว้นดอกเบี้ย ซึ่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำความเข้าใจกับโรงสีที่เข้าร่วมโครงการฯ ว่าโรงสีต้องจ่ายดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอ อนุมัติจากคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจก่อนเริ่มดำเนินการตามโครงการฯ สำหรับในพื้นที่มีปัญหา แรงดันนั้นให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามโครงการไปก่อนได้หลังจากที่ได้รับอนุมัติจาก ประธานคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ แล้วอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เบิกจ่ายเงินจาก กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยขออนุมัติจากคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรตามจำนวนเงินจ่ายจริง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการเตรียมโครงการฯ วงเงินไม่เกิน 5 ล้านบาท ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 3 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้บริษัทไฮโดรอินเตอร์เนชันแนล อินคอร์ปอเรชัน จำกัด ส่งออกข้าวโพดแทนการส่งออกมันเส้น และมันอัดเม็ด ในมูลค่าเท่ากับการนำเข้าปุ๋ยเคมี จากสาธารณรัฐเกาหลี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 3 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเงินจากกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร ในวงเงิน 500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี กำหนดชำระคืนภายใน 12 เดือน โดยให้ใช้เงินจากเงินชำระคืน จากการดำเนินการของโครงการนี้ในปีก่อนๆ ตามเงื่อนไขที่ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรกำหนด เพื่อดำเนินการตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและ บริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปีการผลิต 2528/2529 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 446 ล้านบาท ชำระหนี้เงินกู้ ของโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าว โดยให้ธนาคารพาณิชย์ชำระ ในงวดที่ 10 มกราคม 2529 ไปก่อน และให้นำเงินผลกำไรจากการค้าข้าวของกรมการค้าต่างประเทศและ เงินอื่นมาชดใช้คืนเงินกองทุนฯ เท่าที่จะทำได้โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ ร่วมกันพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี โดยด่วนและไม่อนุมัติให้ชำระ หนี้ต้นเงินตามตัวสัญญา โดยหาเงินจาก แหล่งเงินกู้จากต่างประเทศ

วันที่ 7 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นในฤดูการผลิตปี 2528/2529 ในราคาเมตรตันละ 330 บาท และอนุมัติให้โรงงานน้ำตาลหักหนี้คืน จากชาวไร่อ้อยตันละ 15.11 บาท ซึ่งเกิดจากราคาอ้อยขั้นสุดท้ายในฤดูการผลิตปี 2528/2529 และรับทราบรายงานของ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลเรื่องการแสวงหาแหล่งเงินกู้ ตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลเสนอ

วันที่ 7 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยื่นราคาจำหน่าย ปุ๋ยนาสูตร ไปจนกระทั่ง สิ้นสุดการทำนาปี 2529 คือ 30 มิถุนายน 2529 และยื่นราคาจำหน่ายปุ๋ยสูตร 15/15/15 สำหรับโครงการปลูกพืชอื่นทดแทนมันสำปะหลังในปีการผลิต 2529/2530 ไปจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2529 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 7 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่เหลืออยู่ประมาณ 200 ล้านบาท ที่ได้รับจัดสรรจากกรม ส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินโครงการรับซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิกสหกรณ์ในฤดูการผลิตปี 2527-2528 เพื่อรับ ซื้อข้าวเปลือกปี 2528 - 2529 ไปพลากรองและให้โรงสีซึ่งได้เข้าร่วมโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกของ กระทรวงพาณิชย์และประสงค์จะเข้าร่วมโครงการมาตรการเสริมนโยบายข้าวปี 2528 - 2529 ทำได้โดย อนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และมีสิทธิยื่นประมูลขายข้าวสารที่ตลาดกลางทำไม่ได้ ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันที่ 7 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยขยายระยะเวลาการส่งใช้ เงินกู้ปลอดดอกเบี้ย จำนวน 100 ล้านบาท คืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป จนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2529 เพื่อจัดสรรให้จังหวัดนำไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกนาปีฤดูกาลผลิตปี 2528/2529 และอนุมัติเป็นเงินจ่ายขาดเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 5 ล้านบาท และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวใน

การดำเนินงาน มอบให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดจนควบคุมตรวจสอบและติดตามรวบรวมเงินส่งใช้คืนภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 14 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการ เรื่องการปลูกข้าวพันธุ์ดีและผลิตภัณฑ์อื่นที่มีลักษณะการส่งเสริมทำนองเดียวกัน รวมทั้งพิจารณากำหนดปริมาณการผลิตข้าวพันธุ์ดีให้สอดคล้องตามความต้องการของตลาด ซึ่งบริษัทสากลสยามมติได้ส่งเสริมให้เกษตรกรใน จังหวัดเชียงใหม่ ปลูกข้าวพันธุ์ดี โดยให้สินเชื่อจากธนาคารกรุงเทพฯ ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 14 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ จัดซื้อรถแทรกเตอร์เครื่องกำเนิดไฟฟ้าของบราซิล โดยวิธีพิเศษจากบริษัท เมโทรแมชินนอรี่ ซึ่งจะนำมาแลกเปลี่ยนกับข้าวไทย โดยให้สำนักงบประมาณเป็นศูนย์กลางในการพิจารณาความเหมาะสมของสินค้าและราคาการจัดซื้อและเพื่อส่งเสริมให้มีการระบายข้าวไปต่างประเทศในช่วงต้นฤดูการผลิตให้มากขึ้นเป็นผลช่วยให้เกษตรกรของประเทศสามารถจำหน่ายข้าวเปลือกซึ่งมีราคาตกต่ำให้สูงขึ้น สำหรับรายละเอียด มอบให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องประสานงานกับสำนักงบประมาณในเรื่องการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

วันที่ 14 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปีฤดูการผลิตปี 2528/2529 ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจากเงินงบกลางวงเงินไม่เกิน 10,000,000 บาท ก่อนสำหรับรายละเอียดให้ทำความเข้าใจและจัดหาอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการดำเนินงานกับการประชาสัมพันธ์และทดลองจ่ายเงินค่าใช้จ่ายของโครงการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นจากเงินงบประมาณของกรม จนกว่าสำนักงบประมาณจะได้พิจารณาจัดสรรให้ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 21 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้มีการปรับปรุงมาตรการส่งออกนอกราชอาณาจักร ดังนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์พิจารณาปรับปรุงระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งออกและผลิตภัณฑ์ข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2529 ใหม่ ให้ยกเลิกมาตรการกำหนดโควตาการส่งออกและมาตรการกำหนดสต็อกข้าว, ให้ลดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกสำหรับข้าวที่มีคุณภาพต่ำกว่า 10% ลงมา กับให้ยกเลิกมาตรการการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 28 มกราคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานของกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับความสำเร็จในความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ในการเจรจาขายข้าว จำนวน 200,000 ตัน ให้แก่จีน ในราคา 255 เหรียญต่อเมตริกตัน กำหนดส่งมอบเดือนละ 50,000 เมตริกตัน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2529 เป็นต้นไป นอกจากนี้ จีนยังได้สั่งซื้อข้าวโพดอีก จำนวน 150,000 ตันมูลค่าประมาณ 425 ล้านบาท จากภาคเอกชนด้วย ตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบมาตรการเสริมนโยบายข้าวประจำปี 2528/2529 ของกระทรวงมหาดไทยทั้ง 5 ข้อ ดังนี้ อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กระทรวงมหาดไทยเพิ่มอีก 100 ล้านบาท เพื่อจัดสรรให้จังหวัดนำไปเป็นเงินทุนหมุนเวียน แทรกแซงตลาดข้าวเปลือกนาปีฤดูกาลผลิต 2528/2529 เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันต่อเหตุการณ์และอนุมัติเงินจ่ายขาดเฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นไม่เกิน 5 ล้านบาท โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ฯลฯ และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาจัดสรรเงินแก่จังหวัดต่างๆ ให้เสร็จภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2529 กับให้กระทรวงมหาดไทยสรุปผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขในปีต่อไป ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเรื่องการจัดสรรสัญญาข้าวรัฐบาลให้แก่ผู้ส่งออกต่างประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ อนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ชดเชยภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ส่งออกที่ทำการเก็บสต็อกข้าวตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปีฤดูกาลผลิตปี 2528/2529 ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปและให้จำหน่ายได้ตามสัญญาในปริมาณที่เหมาะสมให้แก่รัฐวิสาหกิจและองค์กรอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรกับให้ผู้ส่งออกส่งมอบลงเรือแต่ละคราวให้อยู่ในอัตราร้อยละ 60 แต่หากมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งระบายข้าวจากหน่วยงานที่เข้าไปแทรกแซงตลาด ให้กระทรวงพาณิชย์สงวนสิทธิ์ที่จะปรับอัตราส่วนการจัดสรรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเรื่องการแก้ปัญหาการค้าสับปะรดตกต่ำ ดังนี้ ระยะเวลาเฉพาะหน้าให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับไปพิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสภาพคล่องของโรงงานสับปะรดแห้ง เพื่อให้ราคาสับปะรดสูงขึ้น และให้กระทรวงการคลังกับ BOI ขยายเวลาการนำวัตถุดิบที่เข้าใช้ผลิตกระป๋องสำหรับบรรจุสับปะรด และต้องส่งออกภายใน 1 ปี ออกไปเป็น 18 เดือน และให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาหาตลาดสับปะรดแช่แข็ง และสับปะรดกระป๋อง เพื่อเร่งสต็อกที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก และระยะยาว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลดพื้นที่เพาะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการ และให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ รับไปดูแลเรื่องสับปะรดให้เกิดความเป็นธรรมทั้งแก่ชาวไร่และโรงงาน พร้อมทั้งแก้ปัญหาต่างๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์กู้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เพื่อเกษตรกร จำนวน 2.5 ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2/ปี กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี เพื่อให้สหกรณ์นิคม 5 สหกรณ์ในโครงการพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำรินำไปรวบรวมข้าวเปลือกในปี 2528/2529 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเสนอ

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2529 รับทราบ การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกข้าว โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออกเฉพาะข้าวขาวคุณภาพดี ต้นข้าวกล้องและต้นข้าวนิ่ง และยกเว้นค่าธรรมเนียมการส่งออกข้าว คุณภาพต่ำปลายข้าว และแบ่งข้าวทุกชนิด โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2529 เป็นต้นไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 18 มีนาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐฝ่ายเศรษฐกิจ ดังนี้ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์นำเงินที่เหลือ 300 ล้านบาท จากที่ได้รับอนุมัติไว้ 500 ล้านบาท ในปี 2527/2528 มาดำเนินการซื้อข้าวเปลือกตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ 2528/2529 ได้โดยโดยไม่ต้องส่งกองทุนก่อนและให้กู้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 500 ล้านบาท ไปปรับซื้อข้าวตามโครงการฯ ได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยกับให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เร่งดำเนินการปิดบัญชีการใช้จ่ายเงินตามโครงการฯ ปี 2527/2528 ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 18 มีนาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติของคณะกรรมการคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจให้กระทรวงพาณิชย์จ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ย สำหรับปริมาณข้าวคงเหลือในแต่ละเดือนให้แก่โรงสีที่เข้าร่วมโครงการยกระดับราคา ข้าวเปลือกนาปีฤดูการผลิตปี 2528/29 ของกระทรวงพาณิชย์ได้โดยให้คำนวณจากระยะเวลาวันเริ่มต้นโครงการฯ คือวันที่ 1 ธันวาคม 2528 จนถึงวันที่ 20 มีนาคม 2529 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 1 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ เรื่อง การแก้ไขผลกระทบของรัฐบัญญัติการเกษตรของสหรัฐฯ โดยมอบให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ประสานและติดตามความเคลื่อนไหวของกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ อย่างใกล้ชิด รวมทั้งโน้มน้าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ กำหนดราคาตลาดโลก โดยคำนึงถึงคุณภาพเข้าและไม่ให้ราคาต่ำเกินไป โดยไม่เป็นจริงกับให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาลดการเพาะปลูกข้าวนาปรังในฤดูการผลิตนี้ และให้กระทรวงพาณิชย์เร่งรัดการทำสัญญาขายข้าวกับต่างประเทศ เช่น บราซิล อิหร่าน มาเลเซีย และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับไปพิจารณาหาแนวทางให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อแก่โรงสีโดยให้รองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.อ.สิทธิ เศรษฐศิลา) รับข้อสังเกตของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไปดำเนินการร่วมกับกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 1 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการแผนงานปรับปรุงระบบการผลิตการเกษตร ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ โดยแยกเป็น 4 โครงการและอนุมัติงบค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุน โครงการโดยให้ทำความตกลงกับคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ และคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็น โดยมีผู้แทนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเศรษฐกิจร่วมเป็นกรรมการอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อสังเกตของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไปพิจารณาปรับปรุงโครงการให้เหมาะสม

วันที่ 8 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ทบทุนมติดังกล่าวเมื่อวัน 13 ธันวาคม 2526 ให้กรมประมงดำเนินการเรื่องสินเชื่อ ตามโครงการเร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในเขตพื้นที่ชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 17 ล้านบาท ดอกเบี้ยที่เกิดจากการดำเนินงาน เมื่อหักดอกเบี้ยที่ต้องชำระคืนกองทุนสงเคราะห์

เกษตรกรในอัตราร้อยละ 2 แล้วให้กรมประมงถือไว้เป็นเงินสำรองเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสินเชื่อเฉพาะโครงการนี้ ฯลฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 29 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการของแนวทางปรับปรุงการผลิตข้าวเพื่อให้ข้าวไทยยังคงสามารถครองตลาดโลกได้ และเกษตรกรชาวนาสามารถทำนา โดยมีรายได้สูงขึ้นโดยมีความเสี่ยงน้อยลง โดยมีโครงการแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ดี กับโครงการจัดหาปุ๋ยและโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวครบวงจร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการผลิตข้าวเพื่อส่งออก ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 29 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ดังนี้ ให้กระทรวงพาณิชย์ทำสัญญาขายข้าวให้กับประเทศจีนได้โดยให้สินเชื่อระยะยาวไม่เกิน 1 ปี และให้พิจารณาความเป็นไปได้ในการทำการค้าแบบแลกเปลี่ยน ระหว่างข้าวของไทยกับน้ำมันดีเซลของจีนด้วย กับเห็นชอบในหลักการของแนวทางแก้ไขผลกระทบของรัฐบาลยุติการเกษตรของสหรัฐฯ กับอนุมัติในหลักการของการจัดตั้ง ธนาคารข้าว โดยให้กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่องรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ร.อ.ท. ศุภินันท์) เพื่อศึกษาถึงวิธีการดำเนินงานและแหล่งที่มาทางการเงินในการจัดตั้งธนาคารข้าว

วันที่ 29 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในโครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำกร่อย ดังนี้ เห็นควรสนับสนุนโครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำกร่อย โดยใช้เงินลงทุน 24.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กับให้กระทรวงการคลังเจรจาเงินกู้กับธนาคารพัฒนาเอเชีย และ OPEC FUND ต่อไป ในวงเงิน 15.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และให้กระทรวงการคลังพิจารณาเรื่องภาระดอกเบี้ย หากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ใช้เงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณโครงการฯ และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 29 เมษายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนดสินค้าสัตว์น้ำเป็นผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมขั้นต้นที่ผู้ส่งออกเสียค่าธรรมเนียมการส่งออก ตามความในมาตรา 7 (2) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517 กับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการตามความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517 โดยกำหนดค่าธรรมเนียมส่งออกสินค้าสัตว์น้ำในอัตราไม่เกินร้อยละ 0.1 และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยกันไว้สำหรับพัฒนาส่งเสริมอาชีพการประมงและสงเคราะห์ชาวประมง ตามความประสงค์ชาวประมงส่วนใหญ่โดยดำเนินการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2517 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมส่งเสริมการเกษตรจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 10,000,000 บาท เพื่อจัดซื้อยาเคมีป้องกันและกำจัดด้วงหนวดยาวศัตรูพืชของอ้อย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 13 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการช่วยเหลือแบบให้เปล่าในรูปอุปถัมภ์เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารจากรัฐบาลญี่ปุ่น

วันที่ 13 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามมติ คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเกี่ยวกับกรณีตัวแทนชาวนาจังหวัดสุพรรณบุรีร้องเรียนข้าวเปลือก ราคาตกต่ำ ดังนี้ อนุมัติเงินจำนวน 200 ล้านบาท ให้กระทรวงมหาดไทยยืมเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการ ซื้อข้าว ให้กระทรวงพาณิชย์จัดซื้อข้าวจากโรงสีจากตลาดข้าวเปลือกของกระทรวงมหาดไทยอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ให้รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้พิจารณาซื้อข้าวเปลือกจาก โรงสีที่เข้าร่วมโครงการโดยตรงอันจะมีผลช่วยผลักดันให้ราคาข้าวเปลือกของชาวนาสูงขึ้นและช่วยประหยัด เงินงบประมาณในการซื้อข้าวโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

วันที่ 20 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติดังนี้ เห็นชอบมติคณะกรรมการนโยบายมัน สำปะหลังแห่งชาติเกี่ยวกับผลการเจรจาความตกลงมันสำปะหลังกับประชาคมยุโรป รวมทั้งอนุมัติตามที่ กระทรวงพาณิชย์เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนามในพิธีสารต่ออายุความ ส่วนการจะ แก้ไขปรับปรุงข้อความในร่างพิธีสารในส่วนที่อาจเป็นปัญหาตามกฎหมาย เพื่อมิให้ประเทศไทยเสียเปรียบถ้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นสมควร ก็ให้หารือกับรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) แล้วดำเนินการต่อไป

วันที่ 20 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบงบทำการและให้ความเห็นชอบงบประมาณ ลงทุนประจำปี 2529 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับความเห็นเพิ่มเติมของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการโดยให้องค์การตลาด เพื่อเกษตรกรให้ความสำคัญต่องบประมาณลงทุนประจำปี โดยให้เร่งปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดทำ ข้อมูลต่างๆ ทั้งในด้านบัญชี และให้งบประมาณถูกต้อง เพื่อให้สามารถเสนอขอเงินได้ตามเวลาที่กำหนดไว้

วันที่ 27 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามร่างคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลว่า ด้วยค่าธรรมเนียมพิเศษที่เรียกเก็บในฤดูการผลิตปี 2528/29 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ และให้ส่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 27 พฤษภาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับแนวทางการเจรจาซื้อขายข้าว แลกเปลี่ยนกับน้ำมันกับอิหร่าน ตามบันทึกความเข้าใจที่คณะผู้แทนไทย นำโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงพาณิชย์ (นายไพโรจน์ ไชยพร) ซึ่งได้ลงนามไว้ในการเยือนอิหร่านระหว่างวันที่ 11-15 มกราคม 2529 และให้แก้ไขความในข้อ 4 ข้อความว่า "โดยใช้ค่าเฉลี่ยของราคาตลาดของน้ำมัน OMANLIGHT และ ARAB LIGHT "เป็น" โดยใช้ค่าเฉลี่ยของราคาตลาดน้ำมัน OMAN LIGHT และ RANIAN LIGHT" ตามที่ กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 3 มิถุนายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้ ให้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับซื้อข้าวเปลือกนาปรังจากเกษตรกรในราคาสูงกว่าราคาตลาด ร้อยละ 10 ในกรณีที่มิใช่เกษตรกรนำข้าวมาจำหน่ายให้แก่ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เป็นจำนวนมากเกิน

จำนวนเงินที่เหลือให้ห้องการค้าตลาดเพื่อเกษตรกรใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในโครงการรับชำระหนี้ค่าปุ๋ยด้วยข้าวเปลือกถ้าโครงการธนาคารข้าว ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้เมื่อใด ให้ห้องการค้าตลาดเพื่อเกษตรกรหยุดการรับซื้อข้าวเปลือกมาปรับตามโครงการพิเศษนี้ และให้กระทรวงมหาดไทยคืนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้ห้องการค้าตลาดเพื่อเกษตรกรจ่ายขาด สำหรับการขาดทุนที่จะเกิดขึ้นจากการรับซื้อข้าวเปลือกนาปีและนาปรัง และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หยุดรับซื้อข้าวเปลือกตามโครงการมาตรการเสริมนโยบายข้าวปี 2528/2529 หลังจากดำเนินงานจนครบช่วงเวลาที่ได้ขยายต่อออกไปจนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2529

วันที่ 17 มิถุนายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้บริจาคข้าวจำนวน 20 ตันให้แก่ SOLOMON ISLANDS ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ โดยให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ดำเนินการส่งมอบข้าว และเบิกค่าใช้จ่ายจากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น 3 ล้านบาท หากเกินกว่า 3 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 5 ล้านบาท ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณ

วันที่ 1 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยื่นราคาจำหน่ายปุ๋ยนาสูตร (16-20 - 0 และ 16-16-8) ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2529 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายทางด้านต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้สุทธิให้แก่เกษตรกรชาวนา ปี 2529- 2530

วันที่ 1 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติให้บรรษัททุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กู้เงินจากกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โป้นทะเลแห่งญี่ปุ่น ตามโครงการปุ๋ยแห่งชาติวงเงิน 20,206 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลัง ค้ำประกันเงินกู้ ในวงเงินไม่เกิน 12 เท่าของเงินกองทุน (เท่ากับ 2,451.06 ล้านบาท) และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญาค้ำประกันเงินกู้ในนามรัฐบาลไทย ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 1 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ห้องการค้าตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินในวงเงิน 60 ล้านบาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยระยะเวลา 2 ปี จากงบโครงการเพิ่มผลผลิตอาหารจากญี่ปุ่น เพื่อจัดซื้อสารอินทรีย์ชีวมิคแอซิคจากประเทศจีน และงบจ่ายขาดเป็นค่าบริหารแก่องค์การค้าตลาดเพื่อเกษตรกร และกรมพัฒนาที่ดินในวงเงินไม่เกิน 2 ล้านบาท โดยให้ตกลงกับสำนักงานงบประมาณ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กรมส่งเสริมการเกษตรยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร งบความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางอาหารจากญี่ปุ่นจำนวน 5,519,200 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ย เพื่อเป็นค่าเมล็ดพันธุ์บางส่วนตามโครงการฯ ปี 2529 เป็นปีสุดท้ายและจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์ฯ เป็นเงินจ่ายขาดเพื่อเป็นค่าเชื้อโรโซเบียม เป็นเงิน 1,420,000 บาท เป็นรายการค่าวัสดุยาเคมี ในวงเงินเท่ากับ โดยมีเงื่อนไขว่าการเกษตรกรต้องซื้อโรโซเบียม จากกรมส่งเสริมการเกษตรควบคู่ไปด้วย ตามที่กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินโครงการจัดหาปุ๋ยนาให้เกษตรกร ว่าได้แลกเปลี่ยนข้าวเปลือก ซึ่งองค์การค้าตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับซื้อจากเกษตรกรกับปุ๋ยนา

จำนวน 150,000 ตัน และคาดว่าจะขาดทุนจากการแลกเปลี่ยนครั้งนี้ประมาณ 170 ล้านบาท เพราะซื้อข้าวในราคาสูงกว่าราคาตลาดและขายปύในราคาต่ำกว่าราคาตลาด แต่ถ้าเก็บข้าว ที่รับซื้อไว้และขายเองจะขาดทุนมากกว่าเพราะราคาข้าวเปลือกมีแนวโน้มลดลง และปύนาของ รัฐบาลมีเหลือเพียงเล็กน้อยสำหรับปύนาที่ยังขาดอีก 50,000 ตัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการแลกเปลี่ยนกับข้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2529 ต่อไป

วันที่ 8 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณปี 2529 งบกลาง รายการสำรองจ่ายเงินเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจำนวน 35 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมการเกษตรช่วยเหลือเป็นค่าเมล็ดพันธุ์พืชค่าใช้จ่ายที่จำเป็น และค่ายาเคมีปราบศัตรูพืชรวมทั้งการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรจังหวัด ที่ประสบความเสียหายในปี 2528/2529 ในจังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ และขอนแก่น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ และอนุมัติในหลักการให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จัดหาปύ สูตร 15-15-15 ช่วยเหลือเกษตรกรในแหล่งประสบภัยธรรมชาติตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

วันที่ 8 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบประวัติความเป็นมาและสถานะของโครงการปύแห่งชาติ โดยเริ่มจากการขุดพบก๊าซธรรมชาติบริเวณอ่าวไทย และมีการพัฒนาจนนำไปใช้รัฐบาลจึงให้มีการผลิตปύเคมีในประเทศจากก๊าซธรรมชาติ โดยจัดตั้งบริษัท ปύแห่งชาติ จำกัด จดทะเบียนวันที่ 11 พฤศจิกายน 2525 ด้วยทุนจดทะเบียนครั้งแรก 50 ล้านบาท โดยรัฐบาลและเอกชนเป็นผู้ถือหุ้นและมีเงินลงทุนในโครงการทั้งสิ้น 486 ล้านบาทหรือยุทธศาสตร์ความก้าวหน้าของโครงการบริษัทปύแห่งชาติ ร่วมกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจัดซื้อที่ดินสำหรับก่อสร้างโรงงานที่ตำบลมาตาพุด จังหวัดระยอง ได้แล้วรวม 845 ไร่ ส่วนแผนงานสำหรับการดำเนินการได้จัดหาเงินกู้ OECF และ IFC เพียงพอแล้วและจะเริ่มการก่อสร้างโดยใช้เวลา 31 เดือน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 15 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินงบกลาง ปี 2529 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติเพิ่มเติมในท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 180,000 ไร่ โดยช่วยเหลือเป็นเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวและยาเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ในวงเงิน 13,680,000 บาท โดยใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไปก่อน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการโอนเงินเหลือจ่ายจากโครงการ พัฒนาการเกษตร อาศัยน้ำฝนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกเป็นเงินกู้ 2 ล้านบาทหรือยุทธศาสตร์ฯ และเงินช่วยเหลือให้เปล่า จำนวน 1 ล้านบาทหรือยุทธศาสตร์ฯ มาใช้ในการดำเนินงานโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเกษตรตามความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันที่ 22 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ดีตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตข้าวปี 2529 ที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรได้อนุมัติจัดสรรค่าใช้จ่ายจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรแล้วตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอในข้อ 1 ส่วนการขอความสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมปี 2530 จากงบกลาง และการให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี สำหรับการดำเนินงานของโครงการปี

2531 - 2532 ในข้อ 2 และ ข้อ 3 อนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ (ให้แปรรูปเพิ่มเติมและเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

วันที่ 22 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมชลประทานดำเนินการตามแผนพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม ในเขตโครงการชลประทานใน 4 ภาคๆ ละ 1 แห่ง เพื่อเป็นการเสริมแผนการปรับปรุงระบบการผลิตการเกษตร และให้กรมชลประทานดำเนินการโครงการพัฒนาในเขตโครงการชลประทานน้ำอุ่น จังหวัดสกลนคร ในปีงบประมาณ 2630 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 22 กรกฎาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเร่งรัดรายได้จากต่างประเทศในการจัดซื้อข้าวจำนวน 200,000 ตัน เพื่อแก้ไขการประกาศลดราคาข้าวของสหรัฐอเมริกาการจัดซื้อข้าวทำให้สหรัฐฯ กำหนดราคาข้าวตลาดโลกสูงขึ้น และยังสามารถผลักดันให้ราคาข้าวภายในประเทศสูงขึ้นด้วย ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร โดยเฉพาะแก่ราคาข้าวนาปรังที่กำลังออกสู่ตลาด ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 27 สิงหาคม 2529 พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 44 ต่อสภาผู้แทนราษฎร มีส่วนที่เกี่ยวกับการเกษตรในนโยบายทางเศรษฐกิจข้อ 3 ดังนี้

“3. ในด้านการเกษตร รัฐบาลจะแก้ไขปัญหาความผลิตผลเกษตรตกต่ำอย่างจริงจัง และมีผลอย่างถาวร โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ปรับปรุงระบบการผลิตให้มีลักษณะเป็นการผลิตเพื่อขาย โดยส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในด้านปริมาณและประเภทของผลิตผลทางเกษตร

3.2 ลดต้นทุนการผลิต โดยส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและจัดหาปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้เพียงพอในราคาและอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม

3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมเกษตรขึ้นอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผลิตผลทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

3.4 เร่งรัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และการจัดรูปที่ดินเพื่อประโยชน์การเพิ่มผลผลิต

3.5 ขยายตลาดสินค้าเกษตรในต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเร่งรัดการส่งออกให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการผลิต

3.6 ดำเนินการให้มีองค์กรที่รับผิดชอบในการวางแผนกำกับดูแลและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในด้านการผลิต การตลาด เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเกษตรกร หรือองค์กรของเกษตรกรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4. จะปรับปรุงการบริหารและการจัดการทรัพยากรที่ดิน น้ำ ป่าไม้ และประมง ให้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์

5. จะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชนบทต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยจะขยายงานทั้งในแง่พื้นที่และการจัดกิจกรรมให้มากขึ้นอีก พร้อมทั้งปรับปรุงระบบราชการและทัศนคติของข้าราชการ

ให้สอดคล้องกับการพัฒนาชนบทในแนวทางใหม่ที่มุ่งหมายให้ประชาชนช่วยตนเองได้ในที่สุด ตลอดจนเสริมสร้างองค์การของประชาชนในชนบทให้เข้มแข็งและมีบทบาทในการพัฒนามากยิ่งขึ้น ”
(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 40-302)

วันที่ 16 กันยายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตรและองค์การคลังสินค้า ยืมเงิน จำนวน 800 ล้านบาท เพื่อรับซื้อข้าวโพดมาตรฐานความชื้นไม่เกินร้อยละ 14.5 จากเกษตรกร ในราคา 1.80 - 2.00 บาท โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการภายใน วันที่ 30 พ.ย. 2529 และให้รายงานผลการรับซื้อให้ คณะรัฐมนตรีทราบภายใน วันที่ 31 ธ.ค. 2529 กับผลการขายให้คณะรัฐมนตรีทราบภายในสามเดือนนับแต่สิ้นสุด โครงการ อนุมัติให้มีการแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปัจจัยอื่นๆ ได้ โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ตามที่กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เสนอและมอบหมายให้กระทรวงการคลังพิจารณาถึงความเป็นไปได้และข้อดีข้อเสียในการยกเลิกการเก็บภาษี ข้าวโพด โดยที่กระทรวงการคลังเก็บเฉพาะภาษีการค้าและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเป็นจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น จึงไม่ต้องยกเลิกการเก็บภาษี และเห็นชอบเกี่ยวกับมาตรการระยะยาว

วันที่ 23 กันยายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการของหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนผลผลิตผล การเกษตรของไทยกับน้ำมันเชื้อเพลิงยุทธปัจจัย ปุ๋ยเคมี ฯลฯ กับให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และ กระทรวงการต่างประเทศร่วมกันเจรจาเพื่อแลกเปลี่ยนผลผลิตการเกษตรที่มีปัญหาการตลาดและราคาตกต่ำ โดยเฉพาะข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง กับน้ำมันเชื้อเพลิง ยุทธปัจจัย ฯลฯ ที่จำเป็นต้องนำเข้าโดยด่วนที่สุด โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาประกอบการดำเนินการด้วย ดังนี้ ในการ เจรจากควรให้ประเทศคู่สัญญาหาวิธีหรือจัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิตการเกษตรจากประเทศไทยในอื่นๆ ไปด้วย ,วิธีการ ชำระเงินเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย ควรใช้วิธีหักกลบลบหนี้ตามราคาสินค้าที่ซื้อขายระหว่างกัน ในการดำเนินการเพื่อแลกเปลี่ยนผลผลิตการเกษตร ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานงานกับคณะอนุกรรมการ การค้าแบบแลกเปลี่ยนในภาครัฐด้วย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2523. *แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)*. สำนักนายกรัฐมนตรี มปท.
2. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. *รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน*. ฝ่ายบริการค้นคว้า หอสมุดรัฐสภา.
3. Asian Institute of Technology (AIT). 1983. *Policy Study on Agricultural Development and Related Activities. Volume III. Policy on Land, Water and Forest Resources*, Bangkok, Thailand, P.56-163.

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	6 ตุลาคม 2524	โครงการโคมนเงินกู้เดนมาร์ก งวดที่ 3
2	6 ตุลาคม 2524	การกำหนดราคารับซื้อฝ้ายดอกในฤดูการผลิตปี 2524/25
3	20 ตุลาคม 2524	การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์และราคารับซื้อประจำปีการผลิต 2524 - 2525
4	20 ตุลาคม 2524	รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาและจัดทำรายงานความเหมาะสมเบื้องต้นโครงการปลูกพืช (ปาล์มมาบัสสุ) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
5	27 ตุลาคม 2524	การชดเชยผลขาดทุนการสร้างมูลภัณฑ์กันชนข้าวสาร
6	27 ตุลาคม 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเพื่อดำเนินการแทรกแซงราคาข้าวเปลือกประจำปี 2524/2525
7	27 ตุลาคม 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
8	3 พฤศจิกายน 2524	สาธารณรัฐแรมเบียขอความช่วยเหลือ
9	3 พฤศจิกายน 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนตามโครงการรวบรวมข้าวโพดไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ปี 2524/2525
10	3 พฤศจิกายน 2524	การประชุมคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2524 และการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยมันสำปะหลัง (INTERNATIONAL WORKSHOP ON CASSAVA AND CASSAVA PRODUCTS)
11	17 พฤศจิกายน 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามโครงการพัฒนาพืชขึ้นต้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
12	17 พฤศจิกายน 2524	แผนการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกปี 2524/2525
13	17 พฤศจิกายน 2524	แผนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและการกำหนดราคารับซื้ออ้อยในฤดูการผลิตปี 2524 - 2525

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
14	24 พฤศจิกายน 2524	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเพื่อให้สหกรณ์กู้รวบรวมข้าวเปลือกปี 2524/2525
15	1 ธันวาคม 2524	การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสำรองอาหารแห่งอาเซียน
16	1 ธันวาคม 2524	ป่าตามมติคณะรัฐมนตรีที่มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินท้องที่จังหวัดพิจิตร
17	8 ธันวาคม 2524	การแก้ปัญหาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ
18	8 ธันวาคม 2524	มาตรการดำเนินงานกำหนดราคารับซื้อฝ้ายปี 2524/25
19	15 ธันวาคม 2524	การแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิตการเกษตรกับผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ
20	22 ธันวาคม 2524	การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกสำหรับน้ำตาลทรายขาวฤดูการผลิต ปี 2523/24
21	22 ธันวาคม 2524	มาตรการดำเนินงานกำหนดราคารับซื้อฝ้ายปี 2524/25
22	22 ธันวาคม 2524	การแลกเปลี่ยนปัจจัยในการผลิตทางเกษตรกับผลผลิตการเกษตร
23	5 มกราคม 2525	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติเพิ่มเติม
24	26 มกราคม 2525	การจ่ายเงินชดเชยค่าอ้อย ปี 2524/2525
25	26 มกราคม 2525	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาอ้อยเป็นโรคใบเหลือง
26	26 มกราคม 2525	การจ่ายเงินชดเชยค่าอ้อย ปี 2524/2525
27	16 กุมภาพันธ์ 2525	สัญญาซื้อขายข้าวโพดมาตรฐานและสัญญาซื้อขายปุ๋ยเพื่อแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปุ๋ยของโรมาเนีย
28	16 กุมภาพันธ์ 2525	ร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
29	2 มีนาคม 2525	กรมพัฒนาที่ดินขอเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งขวา เพื่อดำเนินงานตามโครงการพัฒนาที่ดิน เพื่อการเกษตรภาคเหนือท้องที่จังหวัดเชียงราย
30	2 มีนาคม 2525	การผลิตอัลกอฮอล์จากวัสดุเกษตร
31	23 มีนาคม 2525	บริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด
32	30 มีนาคม 2525	การแลกเปลี่ยนมันสำปะหลังกับปุ๋ยเคมีของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
33	14 เมษายน 2525	ทบทุนนโยบายโรงงานผลิตถ่านหินมันสำปะหลัง
34	14 เมษายน 2525	สถานการณ์และปัญหาอ้อยและน้ำตาลทรายในฤดูการผลิตปี 2524 - 2525
35	20 เมษายน 2525	ขออนุมัตินำผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวปี 2524/2525 คืนเป็นรายได้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
36	20 เมษายน 2525	ขออนุมัตินำผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวปี 2524/2525 คืนเป็นรายได้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
37	27 เมษายน 2525	แผนปรับปรุงงานสหกรณ์การเกษตร
38	11 พฤษภาคม 2525	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรขอเพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรี เรื่องมาตรการดำเนินงานกำหนดราคารับซื้อฝ้ายปี 2524/2525

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
39	25 พฤษภาคม 2525	การสำรวจเพื่อความมั่นคงในด้านอาหารของอาเซียน
40	1 มิถุนายน 2525	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น
41	1 มิถุนายน 2525	ขอปรับปรุงแนวทางปฏิบัติตามโครงการเร่งรัดพัฒนาดินเปรี้ยว
42	15 มิถุนายน 2525	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมสำหรับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงตลาดเพื่อรักษาระดับราคาในฤดูการผลิตปี 2525
43	22 มิถุนายน 2525	นโยบายการใช้และกรรมสิทธิ์ที่ดิน
44	29 มิถุนายน 2525	ญัตติเรื่องความเดือนร้อนของเกษตรกรเกี่ยวกับการขายข้าวเปลือกไม่ได้ราคาประกัน
45	29 มิถุนายน 2525	อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับสูบน้ำเพื่อการเกษตรของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
46	13 กรกฎาคม 2525	เงินชดเชยค่าอ้อยในฤดูการผลิตปี 2524-2525
47	13 กรกฎาคม 2525	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ (ภาวะฝนแล้ง)
48	20 กรกฎาคม 2525	โครงการปุ๋ยเคมี
49	27 กรกฎาคม 2525	การขออนุมัติเงินช่วยเหลือราษฎรขาดแคลนข้าวบริโภค รวม 7 จังหวัด
50	27 กรกฎาคม 2525	การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย
51	3 สิงหาคม 2525	โครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์วิจัยการปรับปรุงข้าวโพดและข้าวสาลีนานาชาติ (CIMMYT) กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
52	3 สิงหาคม 2525	ขออนุมัติใช้เงินปรับลดงบประมาณปี 2525 เป็นค่าใช้จ่ายสูบน้ำช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภาวะแห้งแล้ง
53	3 สิงหาคม 2525	ขออนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินที่ได้จากการจำหน่ายข้าวสารสำหรับรับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงตลาดเพื่อรักษาระดับราคาในฤดูการผลิตปี 2525
54	17 สิงหาคม 2525	ข้อตกลงความร่วมมือเรื่องมันสำปะหลังระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรป
55	17 สิงหาคม 2525	รัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเห็นชอบและอนุมัติการใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรแก้ปัญหาการขาดทุนขาดกำไร
56	17 สิงหาคม 2525	ค่าบริหารงานในการดำเนินการตามโครงการกำหนดและรักษาระดับราคาข้าวเปลือก
57	31 สิงหาคม 2525	ขอเพิกถอนสภาพป่าสงวนแห่งชาติในเขตโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
58	21 กันยายน 2525	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
59	28 กันยายน 2525	นโยบายการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายในฤดูการผลิตปี 2525 - 2526
60	19 ตุลาคม 2525	อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับสูบน้ำเพื่อการเกษตรของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
61	26 ตุลาคม 2525	แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ
62	23 พฤศจิกายน 2525	แผนแทรกแซงตลาดเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือก สำหรับฤดูการผลิตข้าวนาปี 2525/2526
63	23 พฤศจิกายน 2525	โครงการฝึกอบรมการจัดสหกรณ์การเกษตร ระยะที่ 2
64	30 พฤศจิกายน 2525	นโยบายข้าวฤดูการผลิตปี 2525/2526
65	14 ธันวาคม 2525	แผนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและการกำหนดราคารับซื้ออ้อยขึ้นต้นในฤดูการผลิตปี 2525/2526

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
66	4 มกราคม 2526	แผนแทรกแซงตลาดเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกสำหรับฤดูการผลิตข้าวนาปี 2525/2526 ของกรมส่งเสริมสหกรณ์
67	25 มกราคม 2526	ขอทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรสืบเนื่องจากโรคระบาดสัตว์น้ำจืด
68	1 กุมภาพันธ์ 2526	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อการกำจัดหนู
69	15 กุมภาพันธ์ 2526	การปฏิบัติตามระเบียบพัสดุในการรับซื้อข้าวสารฤดูการผลิตปี 2525/2526
70	22 กุมภาพันธ์ 2526	การจัดหาเงินซื้อข้าวเปลือกให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
71	1 มีนาคม 2526	ขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อจัดตั้งศูนย์ป้องกันและกำจัดศัตรูอ้อยจังหวัดกำแพงเพชร
72	1 มีนาคม 2526	การรับซื้อเมล็ดฝ้ายตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกร
73	5 เมษายน 2526	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตรยืมเพื่อจ่ายเป็นค่าปุ๋ยในการแลกเปลี่ยนข้าวโพดกับปุ๋ยระหว่างไทยกับสหภาพโซเวียต
74	5 เมษายน 2526	ขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าของปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นปี 2526 จำนวน 50,000 ตัน
75	5 เมษายน 2526	การเจรจากู้เงินโครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตร ระยะที่ 2 (second agricultural credit project)
76	5 เมษายน 2526	ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจำหน่ายปุ๋ยเงินเชื่อองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
77	12 เมษายน 2526	การร่วมทุนกับบริษัทปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด
78	12 เมษายน 2526	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมประมงเพื่อการขยายสถานที่ผลิตลูกกุ้งก้ามกราม
79	24 พฤษภาคม 2526	การเจรจากู้เงินโครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะที่ 2 (Second Agricultural Credit Project)
80	31 พฤษภาคม 2526	ขออนุมัติใช้จ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและขอขยายเวลารับซื้อข้าวเปลือกแทรกแซงตลาดตามนโยบายรัฐบาล
81	5 กรกฎาคม 2526	กำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี (ปุ๋ยนา)
82	19 กรกฎาคม 2526	ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามโครงการพัฒนาน้ำใต้ดิน จังหวัดสุโขทัย
83	19 กรกฎาคม 2526	ขออนุมัติใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่เหลือตามโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานต่อไปในระยะขยายเวลา
84	2 สิงหาคม 2526	ลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกร
85	16 สิงหาคม 2526	ให้ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าวมีเครื่องตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกและเครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือก
86	29 สิงหาคม 2526	การกำหนดราคารับซื้อข้าวเปลือกคุณภาพต่ำกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ ในฤดูการผลิตปี 2526/2527
87	20 ธันวาคม 2526	แผนการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายและการกำหนดราคาอ้อยเบื้องต้นในฤดูการผลิต

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
88	27 ธันวาคม 2526	โครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวสาร
89	27 ธันวาคม 2526	การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้มันสำปะหลัง เพื่อการอุตสาหกรรม
90	10 มกราคม 2527	นโยบายข้าว
91	17 มกราคม 2527	การกำหนดราคาอ้อยเบื้องต้นขึ้นต่ำสำหรับฤดูการผลิต ปี 2526/27
92	17 มกราคม 2527	ขออนุมัติเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมคณะกรรมการระดับรัฐมนตรีเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 5 และการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานร่วมไทย-มาเลเซีย โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำไกลกณ จังหวัดเชียงใหม่
93	24 มกราคม 2527	การเจรจากู้เงินสำหรับโครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตรจากธนาคารพัฒนาเอเชีย
94	14 กุมภาพันธ์ 2527	ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เดินทางไปลงนามในความตกลงทวิภาคีเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลอินโดนีเซีย
95	14 กุมภาพันธ์ 2527	กรมส่งเสริมสหกรณ์ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
96	6 มีนาคม 2527	การยกเว้นอากรขาเข้ายูเรียสำหรับใช้เป็นปุ๋ยหรือใช้ในอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยผสม
97	20 มีนาคม 2527	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
98	3 เมษายน 2527	โครงการพัฒนารวมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ
99	1 พฤษภาคม 2527	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อดำเนินการโครงการเร่งรัดควบคุมการระบาดของโรคอ้อย
100	8 พฤษภาคม 2527	ขอความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
101	5 มิถุนายน 2527	องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ประจำนครเวียงจันทน์ ขอซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวเหนียวจากประเทศไทย
102	5 มิถุนายน 2527	โครงการเร่งรัดการปลูกยางพาราแทนมันสำปะหลังในภาคตะวันออก
103	12 มิถุนายน 2527	ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่) พ.ศ.
104	26 มิถุนายน 2527	ขออนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
105	26 มิถุนายน 2527	ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติตามโครงการเร่งรัดพัฒนาดินเปรี้ยว
106	17 กรกฎาคม 2527	โครงการพัฒนาเกษตรชลประทานน้ำพอง ระยะที่ 2
107	14 สิงหาคม 2527	การจัดตั้งตลาดกลางท่าโรงไม้สำหรับผลิตผลการเกษตร
108	14 สิงหาคม 2527	โครงการศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่
109	28 สิงหาคม 2527	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเกษตร (ภายใต้เงินกู้สหรัฐอเมริกา)
110	4 กันยายน 2527	แผนลดการปลูกมันสำปะหลัง
111	30 ตุลาคม 2527	การพัฒนาการผลิตถั่วเหลืองและมาตรการสนับสนุน
112	11 ธันวาคม 2527	นโยบายข้าวฤดูการผลิต 2527/2528
113	18 ธันวาคม 2527	มาตรการเสริมนโยบายข้าวฤดูการผลิตปี 2527/2528
114	18 ธันวาคม 2527	แผนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายและการกำหนดราคาอ้อยเบื้องต้นในฤดูการผลิตปี 2527/28

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
115	8 มกราคม 2528	การรับจำนำข้าวเปลือก
116	8 มกราคม 2528	การชำระหนี้เงินกู้ 6,000 ล้านบาท ของโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าว
117	8 มกราคม 2528	โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการบริหารตลาดข้าวของสหกรณ์ปีการผลิต 2527/28
118	22 มกราคม 2528	แผนการลดการปลูกมันสำปะหลังปี 2528/29
119	29 มกราคม 2528	การปลูกไม้โตเร็วทดแทนมันสำปะหลัง
120	29 มกราคม 2528	ผลการดำเนินงานตามมาตรการเสริมนโยบายข้าว ปี 2527 - 2528
121	5 กุมภาพันธ์ 2528	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528
122	5 กุมภาพันธ์ 2528	การจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรฤดูการผลิตปี 2528/2529
123	19 กุมภาพันธ์ 2528	ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายข้าวฤดูการผลิตปี 2527/2528
124	26 กุมภาพันธ์ 2528	หลักเกณฑ์การช่วยเหลือราษฎรตามโครงการการเพิกถอนสภาพป่าที่เป็นที่ตั้งชุมชนเฉพาะในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
125	19 มีนาคม 2528	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมพัฒนาที่ดินเพื่อดำเนินโครงการเร่งรัดปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเพื่อลดต้นทุนการผลิตปี 2528
126	26 มีนาคม 2528	สถาบันเกษตรกรขอความสนับสนุนในการจัดสัมมนาปัญหาข้าว
127	7 พฤษภาคม 2528	นโยบายข้าวฤดูการผลิต 2528/2529
128	7 พฤษภาคม 2528	การจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรฤดูการผลิตปี 2528/2529
129	21 พฤษภาคม 2528	รูปแบบการบริหารโครงการพัฒนาการเกษตรชลประทาน
130	2 กรกฎาคม 2528	ขออนุมัติเงินเพื่อแทรกแซงการรับซื้อข้าวเปลือกนาปรัง
131	2 กรกฎาคม 2528	การจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูการผลิตปี 2528/29
132	6 สิงหาคม 2528	สิทธิพิเศษเกี่ยวกับการจัดซื้อข้าวสารและเครื่องบริโภคของส่วนราชการ
133	20 สิงหาคม 2528	การรับจำนำข้าวโพด
134	27 สิงหาคม 2528	การรับจำนำข้าวโพด
135	3 กันยายน 2528	การควบคุมการนำเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่เข้ามาในราชอาณาจักร
136	10 กันยายน 2528	การจัดหาปุ๋ยเดี่ยว (21-0-0) เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูการผลิต 2528/2529
137	24 กันยายน 2528	นโยบายข้าวปี 2528/2529
138	1 ตุลาคม 2528	ราคาปุ๋ยนา สูตรปี 2529/2530
139	1 ตุลาคม 2528	การจำนำข้าวโพด
140	15 ตุลาคม 2528	การอวัลต์สัญญาใช้เงินให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงิน 500 ล้านบาท
141	22 ตุลาคม 2528	โครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2528/2529
142	5 พฤศจิกายน 2528	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรยืมเพื่อจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ฝัก
143	18 ธันวาคม 2528	มาตรการเสริมนโยบายข้าว ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
144	3 มกราคม 2529	การแลกเปลี่ยนมันสำปะหลังกับปุ๋ยเคมีของสาธารณสุขเกาหลี
145	3 มกราคม 2529	โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ปีการผลิต 2528/29

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
146	7 มกราคม 2529	การชำระหนี้เงินกู้ 6,000 ล้านบาท ของโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าว
147	7 มกราคม 2529	ผลการประชุมคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นในฤดูการผลิต 2528/2529
148	7 มกราคม 2529	การจำหน่ายปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือชาวนาในการทำนาปี 2529
149	7 มกราคม 2529	มาตรการเสริมนโยบายข้าวปี 2528 - 2529 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
150	7 มกราคม 2529	มาตรการเสริมนโยบายข้าวประจำปี 2528/2529 ของกระทรวงมหาดไทย
151	14 มกราคม 2529	การปลูกข้าวพันธุ์สัมมาตี
152	14 มกราคม 2529	การขายข้าวให้ประเทศบราซิลโดยการแลกเปลี่ยนสินค้ารถแทรกเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
153	14 มกราคม 2529	โครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปีฤดูการผลิตปี 2528/29
154	21 มกราคม 2529	ขอปรับปรุงมาตรการส่งออกข้าวออกนอกราชอาณาจักร
155	28 มกราคม 2529	การขายข้าวรัฐบาลต่อรัฐบาลให้จีน
156	4 กุมภาพันธ์ 2529	มาตรการเสริมนโยบายข้าวประจำปี 2528/29 ของกระทรวงมหาดไทย
157	4 กุมภาพันธ์ 2529	การจัดสรรข้าวรัฐบาลให้ผู้ส่งออกต่างประเทศ
158	4 กุมภาพันธ์ 2529	แก้ปัญหาราคาสับปรดตกต่ำ
159	11 กุมภาพันธ์ 2529	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเพื่อรวบรวมข้าวเปลือกของสหกรณ์นิคมในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ
160	11 กุมภาพันธ์ 2529	การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกข้าว
161	18 มีนาคม 2529	โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์
162	18 มีนาคม 2529	การจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยให้โรงสี ตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปีฤดูการผลิตปี 2528/29
163	1 เมษายน 2529	การแก้ไขผลกระทบของรัฐบัญญัติการเกษตรของสหรัฐฯ
164	1 เมษายน 2529	แผนงานปรับปรุงระบบการผลิตการเกษตร
165	8 เมษายน 2529	ขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมประมงเพื่อดำเนินงานตามโครงการเร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในเขตพื้นที่ชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
166	29 เมษายน 2529	แนวทางปรับปรุงระบบการผลิตข้าว
167	29 เมษายน 2529	ข้าว
168	29 เมษายน 2529	โครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำกร่อย
169	29 เมษายน 2529	ขออนุมัติเก็บเงินค่าธรรมเนียมการส่งออกสัตว์น้ำ เพื่อการจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ชาวประมง
170	13 พฤษภาคม 2529	กรมส่งเสริมการเกษตรขออนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อดำเนินการจัดซื้อยาเคมีป้องกัน
171	13 พฤษภาคม 2529	ขอมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโครงการช่วยเหลือแบบให้เปล่า
172	13 พฤษภาคม 2529	ตัวแทนชาวนาจังหวัดสุพรรณบุรีร้องเรียนข้าวเปลือกราคาตกต่ำ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
173	20 พฤษภาคม 2529	การเจรจาความตกลงมันสำปะหลังกับประชาคมยุโรป
174	20 พฤษภาคม 2529	งบประมาณลงทุนประจำปี 2529 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
175	27 พฤษภาคม 2529	ร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยค่าธรรมเนียมพิเศษที่เรียกเก็บจากการจำหน่ายอ้อยหรือน้ำตาลทรายฤดูกาลผลิตปี 2528/29
176	27 พฤษภาคม 2529	การซื้อข้าวกับน้ำมันระหว่างไทยกับอิหร่าน
177	3 มิถุนายน 2529	การรับซื้อข้าวนาปรังตามโครงการพิเศษขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
178	17 มิถุนายน 2529	การบริจาคข้าวเพื่อช่วยเหลือหมู่เกาะโซโลมอน
179	1 กรกฎาคม 2529	การจำหน่ายปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการทำนาปี 2529/2530
180	1 กรกฎาคม 2529	การลงนามในสัญญากู้เงินสำหรับโครงการปุ๋ยแห่งชาติ
181	1 กรกฎาคม 2529	อนุมัติเงินกู้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
182	1 กรกฎาคม 2529	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อดำเนินการตามโครงการ
183	1 กรกฎาคม 2529	การแลกเปลี่ยนข้าวกับปุ๋ย
184	8 กรกฎาคม 2529	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติปี 2528/2529 และ ปี2529/2530
185	8 กรกฎาคม 2529	ประวัติความเป็นมาและสถานะของโครงการปุ๋ยแห่งชาติ
186	15 กรกฎาคม 2529	ขอความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ (ฝนทิ้งช่วง) เพิ่มเติม
187	22 กรกฎาคม 2529	เงินเหลือจ่ายโครงการพัฒนาการเกษตรอาศัยนำฝนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
188	22 กรกฎาคม 2529	แผนเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตข้าวเพื่อส่งออก
189	22 กรกฎาคม 2529	แผนงานพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมในบริเวณโครงการชลประทาน
190	22 กรกฎาคม 2529	การซื้อข้าวเพื่อแก้ไขการประกาศลดราคาข้าวของสหรัฐอเมริกา และยกระดับราคาข้าวในประเทศ
191	16 กันยายน 2529	ปัญหาราคาข้าวโพดตกต่ำ
192	23 กันยายน 2529	ปัญหาราคาผลิตผลการเกษตรตกต่ำ

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

1. พระราชกำหนดเปลี่ยนแปลงราคาปานกลางของที่ดินที่กำหนดไว้สำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ.2525 ถึง พ.ศ.2528 พ.ศ.2525
2. พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.2526
3. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

วันที่ 8 กรกฎาคม 2525 ว่าด้วยการบริหารการใช้น้ำและการบำรุงรักษาแหล่งน้ำขนาดเล็ก พ.ศ. 2524

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

1. ประกาศ เรื่อง กำหนดบริเวณ ห้ามการก่อสร้างดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใดในประกาศเรื่องกำหนดบริเวณห้ามการก่อสร้างดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่บางแห่งในอำเภอบางไทร อำเภอพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2527 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 101 ตอนที่ 139 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2527 เจตนารมณ์ของประเทศ กระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ เพื่อการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

2. ประกาศ เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามการก่อสร้างดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด ในท้องที่บางแห่งในอำเภอบางไทร อำเภอพระนครศรีอยุธยา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 101 ตอนที่ 139 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2527 เจตนารมณ์ของประเทศ กระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ เพื่อการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

1. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในท้องที่เขตมีนบุรี แขวงคลองสิบ แขวงคูฝั่งเหนือ เขตหนองจอกและแขวงคลองสามประเวศ แขวงลำปลาทิว แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2525 ประกาศเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2525

2. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลงใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภทในท้องที่แขวงบางไผ่ แขวงบางแคเหนือ และแขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ พ.ศ. 2525 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 99 ตอน 27 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2525

บทที่ 10

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

บทที่ 10

นโยบายการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534)

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ประกาศใช้เมื่อเดือนตุลาคม 2529 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรนั้น ได้เน้นหนักในแผนงานที่ 7 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระบบการผลิต การตลาดและการสร้างงาน ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ 3 ประการ ได้แก่

1. ปัญหาการขาดดุลการค้า
2. ปัญหาการจ้างงาน และ
3. ปัญหาความยากจนในชนบทและการกระจายรายได้

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ได้เปลี่ยนแนวคิดจาก “การขายตามผลิต” มาเป็น “การผลิตเพื่อขาย” สำหรับตลาดต่างประเทศ และ “การกระจายการผลิต” ซึ่งใช้ตลาดภายในประเทศเป็นหลัก

นโยบายหลักที่กำหนดไว้จึงมี 3 ประการ คือ

1. จัดระบบการผลิตภายในประเทศให้ลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนไม่แน่นอนของสถานการณ์ด้านการตลาด
2. ให้น้ำหนักและความเอาใจใส่ในเรื่องการตลาด ติดตามการเคลื่อนไหวของสถานการณ์ตลาดต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตร
3. การปรับและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบการผลิต เพื่อให้กิจกรรมการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมสามารถรองรับการเข้าสู่กำลังแรงงานที่เพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2529: 213-214)

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ได้มีการกำหนดแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้นเป็นครั้งแรก มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายที่ดินในแนวทางการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเฉพาะด้านใน หน้า 135 ดังนี้

“ 4.1 แนวทางการพัฒนาทรัพยากรที่ดิน

2.2 เร่งรัดกระจายกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและสนับสนุนทางด้านธนาคารที่ดินหรือกองทุนปฏิรูปที่ดิน

2.4 เร่งรัดการจำแนกพื้นที่ที่เหมาะสมทางการเกษตรออกจากพื้นที่ป่าไม้

ในบทที่ 4 มีแนวทางการพัฒนาทรัพยากรแหล่งน้ำ ดังนี้

“(2) นโยบายและมาตรการประกอบด้วย

(2.1) สนับสนุนให้มีการประสานแผนการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบลุ่มน้ำ

2.2) สนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลางที่มีอยู่ โดยเน้นการบริหารและการจัดการเพื่อให้การใช้น้ำสำหรับกิจกรรมต่อเนื่อง เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

(2.3) สนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการยังชีพขั้นพื้นฐาน ให้กระจายกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ ทั้งนี้เพื่อ การใช้ประโยชน์ร่วมกัน ในการวางแผนการบริหารและการจัดการโครงการ ” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2529: 137-138, 213-214)

ในส่วนของกรอบนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2532 นั้น มีดังนี้

“(1) เป้าหมาย

การพัฒนาการเกษตรในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 มีเป้าหมายสำคัญ คือการยกระดับรายได้ และความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่ดินที่มีอยู่จำกัด และอัตราการเพิ่มของ แรงงานในภาคการเกษตรจะอยู่ในอัตราที่สูง ดังนั้นในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จึงจำเป็นต้องปรับ โครงสร้างและแผนการผลิตของเกษตรกรทุกสาขาอาชีพ ให้สามารถขยายผลผลิตได้ในอัตราสูงมีคุณภาพได้ มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและนอกประเทศ เพื่อให้เกษตรกรจำหน่าย ผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้ และประมงที่มีอยู่ให้ ได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงกว่าที่ผ่านมา มีต้นทุนการผลิตต่ำสามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้

(2) นโยบาย

การที่จะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายในการ พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

1. เน้นการส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีอยู่ทางการส่งออกและพืชเพื่อทดแทนการ นำเข้าเพื่อลดปัญหาการขาดดุลการค้า และการเป็นหนี้สินต่างประเทศ และรักษาระดับการผลิตพืช เศรษฐกิจที่สำคัญอื่นๆ โดยคำนึงกับความต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศเพื่อให้ การผลิตสอดคล้องกับความต้องการตลาดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

2. ลดพื้นที่ปลูกข้าวและพืชไร่บางชนิดที่มีปัญหาเรื่องการตลาด ราคาตกต่ำด้วย การปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับที่ตลาดต้องการหรือทดแทนด้วยการเกษตร สาขาอื่นที่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ในภูมิภาคนั้นๆ เช่น การประมงน้ำจืด ได้แก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยง กุ้งก้ามกราม การปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงโคนม โคเนื้อ สัตว์ปีก ซึ่งจะให้ผลตอบแทนสูงกว่าการปลูกพืชและ ไม่มีปัญหาเรื่องการตลาด

3. ดำเนินการเชื่อมโยงตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการจำหน่าย โดยเน้นการ ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ และภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้เป็นระบบและครบวงจร

4. สนับสนุนและส่งเสริมดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกรให้มีความ เจริญเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นแกนกลางในการพัฒนาการเกษตรในการปรับปรุง

ประสิทธิภาพการผลิต ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตและสร้างอำนาจการต่อรองในการจำหน่ายผลผลิตผลการเกษตร ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก”(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2531: 1-9)

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้พิจารณาเรื่องการกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี 2528/2529 ตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารซึ่งได้คำนวณจากตัวเลขรายได้ และรายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในฤดูกาลผลิตปี 2528/2529 มีมติให้กำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี 2528/2529 ในราคาเมตริกตันละ 388 บาท

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการให้ความช่วยเหลือแคมเปญ แบบทวิภาคี โดยบริจาคข้าวหนึ่งชนิด 5% จำนวน 20 ตัน ซึ่งนอกจากจะเป็นการช่วยบรรเทาผลจากภัยธรรมชาติ ภูเขาไฟระเบิด ยังช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเป็นโอกาสที่จะขยายตลาดการค้าข้าวตาม แนวทางการให้ความช่วยเหลือ ด้านอาหารของไทยเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายต่างประเทศด้วย ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องการแก้ไขปัญหาข้าวในส่วน ของกระทรวงมหาดไทย ได้มีการจัดประชุมผู้ว่าราชการทุกจังหวัด ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการ กรมการปกครองเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2529 เพื่อชี้แจงนโยบายและมาตรการข้าวฤดูกาลผลิต และยังได้ สั่งการให้ทุกจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานครหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดให้ซื้อข้าวสาร เพื่อช่วยระบายข้าวส่งออกจากโรงสี และเพิ่มซื้อข้าวเปลือกจาก ชาวนาในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ

11 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ขยายวงเงินยืมตามโครงการแทรกแซงตลาด ข้าวเปลือก ของกระทรวงมหาดไทยอีก 200 ล้านบาท โดยขอใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่ กระทรวงมหาดไทยเสนอและกระทรวงกลาโหมได้ร่วมกันพิจารณาในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบาย และมาตรการข้าว (กนช.) ครั้งที่ 1/2529 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2529 ตามที่ประธาน คณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวเสนอ

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติวงเงิน 300 ล้านบาทให้กระทรวงพาณิชย์ ใช้ ในการเร่งระบายข้าวส่งออกในฤดูกาลผลิตปี 2529/2530 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ และ บริหารการใช้จ่ายเงินในการเร่งระบายข้าวส่งออก จำนวน 7 คน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พล.ร.อ.สนธิ บุญยชะชัย) เป็นประธาน และอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นกรรมการและเลขานุการ และ ให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการส่งออก และนำเข้า (EXIM BANK) และให้ กระทรวงพาณิชย์ควบคุมดูแลและให้ผู้ส่งออกปฏิบัติตามเงื่อนไขด้านคุณภาพและมาตรฐาน โดยไม่ให้ความ เสียหายด้วย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ ปิดบัญชีโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์การเกษตรฤดูกาลผลิต 2528/29 และพิจารณาการกู้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรของกลุ่มเกษตรกร ให้คิดดอกเบี้ยในอัตรา

เกี่ยวกับการคิดจากสหกรณ์การเกษตรและให้ระงับการดำเนินโครงการชำระหนี้ปุ๋ยด้วยข้าวเปลือกขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรสำหรับฤดูการผลิตปี 2529/30 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้าปอตกต่ำในระยะสั้นที่กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการขอความร่วมมือ ให้สมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทย ทำความตกลงซื้อปอแก้ว และปอ กระเจาฟอกสำหรับฤดูการผลิต 2529/30 ปริมาณไม่ต่ำกว่า 200,000 เมตริกตันตามราคาประกัน และให้กระทรวงพาณิชย์นำเสนอการใช้จ่ายเงินกองทุนพิเศษ สำหรับช่วยเหลือชาวไร่ปอจำนวน 51 ล้านบาท ไปพิจารณาอีกครั้งและมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อเสนอให้มีการกำหนดแผนควบคุมเนื้อที่การปลูกปอ เพื่อมิให้มีการปลูกปอเกินความต้องการกับมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน รับไปพิจารณาความเหมาะสมในการเร่งรัดดูแลให้บริษัท ฟินิกซ์ฟิล์ม แอนด์ เพเพอร์ จำกัด ทำการผลิตเยื่อกระดาษจากปอแก้ว ตามมติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติมาตรการแก้ปัญหาการค้าข้าวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามมติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้ง 2 ข้อ ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาจัดทำรายงานและสถานภาพการเงินของโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิต และบริการตลาดข้าวของสหกรณ์การเกษตร ปี 2528/29 ให้แล้วเสร็จ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน และในส่วนของการเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เสนอให้ สหกรณ์การเกษตรได้มีส่วนใช้เงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความอนุเคราะห์ ในการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินจากผู้ค้าข้าวในวงเงิน 5,000 ล้านบาท โดยผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และให้ระยะเวลาที่จะเสียดอกเบี้ยร้อยละ 3 ยื่นต่อไปจนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน/2530 ตามมติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เสนอ

วันที่ 9 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการข้าว สรุปได้ดังนี้ กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรให้ได้รับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำระยะยาวขึ้นจะได้ขยายเวลาคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3/ปีจนถึง 30 มิถุนายน 2530 ฯลฯ กระทรวงพาณิชย์คาดว่าจะสามารถผลักดันข้าวส่งออกได้ประมาณ 4.3 ตัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โครงการสินเชื่อเพื่อการเกษตร และบริการตลาดข้าวเกษตรกร ฯลฯ กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ทุกจังหวัดจัดทำหน่วยข้าวสารบรรจุถุงจากโรงสี ฯลฯ โครงการสร้างฉางระดับตำบลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในขั้นการสำรวจข้อมูลที่จำเป็น การติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีนโยบายและมาตรการข้าวที่เกี่ยวข้องสั่งการมอบหมายให้ผู้ตรวจกระทรวง และกรมที่รับผิดชอบ ตามที่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายและมาตรการค้าข้าว เสนอ

วันที่ 16 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติห้ามการขายฝากที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. ตามที่สำนักงานกฤษฎีกาเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยนำข้อมูลและข้อคิดเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับเรื่องการขายฝาก

ไปประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้ บางมาตรการควรแก้ไขให้รัดกุมยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรอย่างแท้จริง

วันที่ 23 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับโครงการรับจำนำข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาลผลิตข้าวนาปีประจำปีการผลิต 2529/2530 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่คณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวเสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย ดังนี้ คุณสมบัติผู้กู้ควรขยายไปถึงชาวนารายย่อยให้มากที่สุด และให้กระทรวงการคลังตรวจสอบดูแลการบริหารของเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทุกระดับอย่างใกล้ชิดกับให้คณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวพิจารณาเร่งรัดจัดทำคู่มือในเรื่องนี้ให้แล้วเสร็จโดยด่วน และเผยแพร่ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง และอนุมัติให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยในวงเงิน 5,000 ล้านบาท โดยวิธีออกตั๋วสัญญาใช้เงินและให้กระทรวงการคลังเป็นผู้อวัลตั๋วสัญญาใช้เงิน เพื่อดำเนินการตามโครงการ ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ

วันที่ 23 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดราคาจำนำยุ้งเคมีของรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ในข้อ 1,3.1 และ 5 ดังนี้ อนุมัติราคาจำนำยุ้งเคมีของรัฐบาลตามที่ได้กำหนดใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2530 เป็นต้นไป และอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจำนำยุ้ง ในอัตราต้นละ 350 บาท กับให้ยกเลิกคณะกรรมการควบคุมการจัดหา และจำนำยุ้งให้แก่ เกษตรกรทั้งในส่วนกลาง และส่วนจังหวัดฯ สำหรับการชดเชยผลการขาดทุนและค่าบริการในการจำนำในข้อ 2 และ 3.2 ให้ถือหลักว่ารัฐบาลจะชดเชยให้ไม่เกินร้อยละ 5 ของยอดเงินจำนำยุ้งที่รับจริงและองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับผิดชอบในหนี้สูญด้วยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาว่าจะดำเนินการได้ หรือไม่เพียงใดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีและในการกรณียุ้งเคมีของรัฐบาลไม่เพียงพอแก่การจำนำต้องหาเพิ่มเติมให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นคราวๆ ไป

วันที่ 23 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติรายจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปีฤดูกาลผลิตปี 2529/29 ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ดังนี้ รับทราบผลการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ โรงสีที่เข้าร่วมโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปี ฤดูกาลผลิตปี 2528/29 รวม 2 งวด จำนวน 4,279,988.68 บาท และอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์จ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีไฟศิริกุล เป็นจำนวนเงิน 19,927.55 บาท ได้ กับอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์นำส่งเงินยืมที่เหลือพร้อมดอกเบี้ยคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เมื่อหักเงินที่ต้องจ่ายให้โรงสีไฟศิริกุล จำนวน 19,927.50 บาท ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอ

วันที่ 30 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี 2530 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 31,745,350 บาท ให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2529/2530

วันที่ 30 ธันวาคม 2529 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับโครงการรับชำระหนี้ค่าปุ๋ยด้วยข้าวเปลือก และรับซื้อข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2529/2530 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอทั้ง 4 ข้อ โดยมีเงื่อนไขดังนี้ 1) หากโครงการดำเนินการแล้วระยะหนึ่ง และมีแนวโน้มว่าจะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้กระทรวงยุติธรรมยุติการดำเนินงานตามโครงการทันที 2) มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรอย่างใกล้ชิด และให้รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวทราบเป็นระยะๆ 3) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นภาระขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทั้งสิ้น

วันที่ 6 มกราคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายสุชัย พานิชภักดิ์) ร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน กรณีที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอคณะรัฐมนตรีให้อนุมัติการชดเชย ผลการขาดทุนและค่าบริการในการจำหน่ายปุ๋ยให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

วันที่ 13 มกราคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้ กำหนดวันที่ 16 มกราคมของทุกปี เป็นวันโคนมแห่งชาติ

วันที่ 20 มกราคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ การชดเชยผลการขาดทุนเนื่องจากผลต่าง ระหว่างต้นทุนซื้อกับราคาปุ๋ยที่จำหน่ายตามนโยบายรัฐ ให้ถือเป็นเงินจ่ายขาดกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยให้กองทุนฯ หักจากยอดหนี้ที่ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมจากกองทุนฯ และให้ค่าบริการในการ จำหน่ายปุ๋ยในอัตราร้อยละ 3 ของยอดเงินจำหน่ายปุ๋ยสุทธิที่เรียกเก็บหนี้คืนได้ โดยให้ถือเป็นเงินจ่ายขาด จากกองทุน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งเป็นการอนุมัติครั้งสุดท้ายและให้องค์การตลาดเพื่อ เกษตรกรส่งคืนเงินกู้และเงินยืมจากกองทุนฯ ที่ค้างชำระตามเงื่อนไขในการกู้เงินและการยืมจากกองทุนโดย รับผิดชอบ ให้สำนักงานตรวจสอบฐานะและผลการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และงบการเงิน องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตั้งแต่ปี 2527-2529 แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีภายใน 90 วัน

วันที่ 20 มกราคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นในฤดูการผลิตปี 2529/2530 ในราคาเมตรกตันละ 375 บาท และให้แก้ไขข้อความข้อ 9 (1) วรรค 2 ของประกาศกระทรวง อุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์ ฉบับวันที่ 24 มกราคม 2526 เป็น "ให้โรงงานชำระค่าอ้อยขึ้นต้น เดือนละ 2 งวด นับแต่วันที่โรงงานน้ำตาลเปิดหีบ โดยชำระเป็นเงินสดครึ่งหนึ่ง และอีกครึ่งหนึ่งชำระเป็น เช็คลงวันที่ล่วงหน้ามีกำหนดไม่เกิน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระในแต่ละงวด"และให้งดเก็บภาษี 3 ประเภท คือ ภาษีการค้าจำหน่ายน้ำตาลในประเทศภาษีการค้าน้ำตาลเพื่อการส่งออก และภาษีเงินได้ของ ชาวไร่อ้อยจากการจำหน่ายอ้อยฤดูการผลิต 29/30 แล้วนำเงินจากการลดภาษี

วันที่ 20 มกราคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการแผนประสานความร่วมมือสี่ภาค เพื่อ พัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อเสนอแนว ทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐเอกชน สถาบันการเงินและเกษตรกร โดยให้ผนวกข้อสังเกต ของคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ 4 ประการ เป็นส่วนหนึ่งของแผนฯ และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จัดตั้งศูนย์ประสานงานกับภาคเอกชน ในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (กระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์) และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร งบโครงการเพิ่มผลิตและอาหารของรัฐบาลญี่ปุ่น 100 ล้านบาท เป็นเงินปลอดดอกเบี้ยระยะชำระคืน 20 ปี เพื่อนำมาชดเชยการลดอัตราดอกเบี้ย ให้แก่สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการและรับชำระคืนในภายหลัง รายละเอียดให้ตกลงกับคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 27 มกราคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ในหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. และให้คณะทำงานเพื่อพิจารณาในรายละเอียด โดยมอบให้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) ร่วมกันพิจารณาผู้ที่สมควรเป็นคณะทำงานเสนอ นายกรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งโดยให้เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ยก่างพระราชบัญญัติฯ ร่วมเป็นคณะทำงานด้วยและให้คณะทำงานรายงานผลการพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรีภายใน 1 เดือน

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 4 ปี (2531 - 2534) ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเน้นเรื่อง การจัดการและปรับปรุงการบริหาร การประสานงานกับภาคเอกชน และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการวิจัยและส่งเสริมการเกษตรกับระบบสินเชื่อการเกษตร และให้เร่งรัดการขยายสินเชื่อเพื่อการกระจายการผลิตการเกษตร ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและสถาบันอื่นๆ โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดแนวทางร่วมกันเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณา นอกจากนี้ ในระดับจังหวัดให้หัวหน้าส่วนราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานงานควบคุมส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดให้ปฏิบัติตามโครงการแผนงานที่เกี่ยวข้อง

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจ เรื่องการยกเว้นภาษีการค้าน้ำตาล และภาษีเงินได้จากการขายอ้อยของชาวไร่อ้อย และให้มีการจัดเก็บภาษีการค้า น้ำตาลที่ขายในประเทศ และจัดเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายของชาวไร่อ้อย เพื่อความเป็นกลางของระบบภาษีอากร สำหรับฤดู การผลิตปี 2529/2530 ให้งดไว้ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ และมอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับไปดูแล ให้มีการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ที่กู้มา เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาอ้อยเมื่อฤดูกาลผลิต ปี 2525/2526 งวดแรก วงเงินประมาณ 750 ล้านบาท ภายในเดือนธันวาคม 2530

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2530 คณะรัฐมนตรีลงมติรับทราบ เรื่อง การแก้ไขปัญหารี้อย ข้าวราคาตกต่ำของรัฐบาลได้รับคำชมเชยจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ชมเชยรองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนธิ บุญยชาญ) ประธาน กนข. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วันที่ 3 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ การจัดสรรงบประมาณคืนให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ขึ้นอยู่กับกำลังเงินงบประมาณในแต่ละปี จึงให้ สำนักงานประมาณพิจารณาตามความเหมาะสม และเพื่อให้การชำระหนี้ตามโครงการแทรกแซง และรักษาระดับราคาข้าวเปลือกขององค์การ คลังสินค้า

เป็นไปอย่างเรียบร้อย ให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ เกี่ยวกับการชำระหนี้เป็นการล่วงหน้าให้ทันกำหนดแต่ละงวด ตามที่ กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 10 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจ ให้เพิ่มกิจกรรมเป้าหมายการปลูกพืช ฤดูแล้งปี 30 โดยเพิ่มกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์การเพราะเลี้ยงสัตว์น้ำการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นเพิ่มจากกิจกรรม การปลูกข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วเขียว งาและพืชผัก ในโครงการปรับปรุงระบบการปลูกพืชครั้งที่สองในเขตชลประทานปี 2530 และให้มีการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาเงินกู้ส่วนหนึ่งจาก 200 ล้านบาท จากธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้เป็นเงินกู้ระยะยาวเวลา 3 - 5 ปี โดยมีวงเงินชดเชยดอกเบี้ย 9 ล้านบาทและค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี 2 ล้านบาท

วันที่ 10 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติ คณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจให้เร่งรัดการดำเนินงานโครงการเก็บ ข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกรปีการผลิต 2529/30 เนื่องจากได้ดำเนินงานได้ประสบผลสำเร็จสูงขึ้น รวมทั้งวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ คาดว่าจะมีเงินเพียงพอกับความต้องการในการ ดำเนินงานประกอบกับข้าวส่วนใหญ่ได้ออกจากมือเกษตรกรแล้วและให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ ในปีที่ผ่านมาเสนอ คณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจต่อไป

วันที่ 24 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยลดราคา จำหน่ายปุ๋ยของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2530 และเพื่อให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาอนุมัติชดเชยผลขาดทุนจากการลดราคาปุ๋ย ค่าใช้จ่าย และค่าบริการจากการจำหน่ายปุ๋ยใน ครั้งนี้อย่างรอบคอบให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำหน่ายปุ๋ยที่ยัง เหลืออยู่จริง รวมทั้งเสนอวิธีการที่เหมาะสมและเป็นธรรมที่สุด แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 24 มีนาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. ที่คณะทำงานฯ ได้พิจารณาแก้ไขและให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้แก้ไขร่าง มาตรา 4 เป็นทำนองว่า "อุตสาหกรรมการเกษตร" หมายความว่าโรงงานที่ใช้ ผลผลิตจากเกษตรกรรมเป็นวัตถุดิบ, ให้เพิ่มปลัดกระทรวงคมนาคมเข้าร่วมเป็นกรรมการฯ ใน ร่างมาตรา 6 และร่างมาตรา 10 (5) ให้แก้ไขข้อความในบรรทัดแรกจาก "พิจารณาเสนอแนะ รัฐมนตรี.." เป็น "พิจารณาเสนอแนะคณะรัฐมนตรี.." ส่วนร่างมาตรา 22 ให้แก้ไขข้อความใน บรรทัดที่ห้าและหก จาก "ผู้ประกอบธุรกิจเกษตรกรรม" เป็น "ผู้ประกอบธุรกิจการเกษตร"

วันที่ 21 เมษายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติ อนุมัติให้บริจาคเงินสมทบเป็นค่าใช้จ่ายของโครงการขายงานส่วนภูมิภาค สำหรับเครื่องจักรกลเกษตร ระยะที่ 4 (RNAM) วงเงิน 1 ล้านบาท ระยะ 5 ปี (2531 - 2535) โดยชำระเป็นรายปีๆ ละ 250,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 28 เมษายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของศูนย์ประสานงานกับภาคเอกชน เพื่อพัฒนาการเกษตรตามโครงการ

แลกเปลี่ยนมันสำปะหลังกับปุ๋ยเคมีจากเกาหลี เป็นจำนวนเงิน 2,862,760 บาท ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ

วันที่ 28 เมษายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ดังนี้
ให้นำเงินกองทุนพิเศษ สำหรับไว้ช่วยเหลือชาวไร่ปอไปใช้ในโครงการวิจัย และพัฒนาการผลิตปอกระเจาในส่วนของการวิชาการเกษตร จำนวนเงิน 4,345,000 บาท และโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ปอแก้วพันธุ์โนนสูง 2 ในส่วนของการวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวนเงิน 14,188,780 บาท โดย ทั้ง 2 โครงการจะมีเงินทุนหมุนเวียนจ่ายกลับคืนกองทุนไม่ต่ำกว่า 6 ล้านบาท ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม, กระทรวงพาณิชย์สำนักงานงบประมาณ และส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางและมาตรการในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานรับจ้างในภาคเกษตรว่าสมควรจะคุ้มครองแรงงาน รับจ้างในภาคเกษตรหรือไม่อย่างไร แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

วันที่ 12 พฤษภาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการของแนวนโยบายสินเชื่อเพื่อกระจายการผลิตทางการเกษตร ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอ สำหรับเรื่องการกำหนดอัตรา ดอกเบี้ย สำหรับสินเชื่อเพื่อกระจายการผลิตของเกษตรกรเห็นควรให้ความยืดหยุ่น เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์อัตราดอกเบี้ย ในท้องตลาดและให้ สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งเป็นเงินทุนหมุนเวียนตามแนวนโยบายดังกล่าว กับให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานต่างๆ รับไปจัดทำงบประมาณการความต้องการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการผลิต

วันที่ 12 พฤษภาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการโครงการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในภาคใต้ ตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) เสนอ โดยให้นำเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 5 ล้านบาท มาใช้ในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานผลของโครงการนี้ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจทราบด้วย

วันที่ 12 พฤษภาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการร่วมพัฒนาการเกษตรระหว่างภาครัฐ เอกชน สถาบันการเงินและเกษตรกร ภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาค เพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งประกอบด้วย 4 โครงการ คือ โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวบาสมาดิเพื่อการส่งออก โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพด ข้าวฟ่างลูกผสม โครงการส่งเสริมการปลูกหน่อไม้ฝรั่งเพื่อส่งออก และโครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ และให้เสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 9 มิถุนายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์จำหน่ายปุ๋ยที่ซื้อจากเซเนกัลในงวดที่ 1 และ 2 ให้แก่ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (ชสท.) ในราคาตันละ 3,250 บาท โดยไม่ต้องเปลี่ยนกระสอบใหม่และให้ชำระค่าปุ๋ยภายใน 90 วัน

วันที่ 9 มิถุนายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้ยึดมติคณะรัฐมนตรี 22 กรกฎาคม 2529 เป็นหลักในเรื่องการจำหน่ายน้ำตาลทรายไปต่างประเทศและปรับปรุงสัญญาการซื้อขายวิธีการขาย

น้ำตาลทรายดิบ โคเวต้าของบริษัท อ้อยและน้ำตาลไทย จำกัด เพื่อให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่อุตสาหกรรมอ้อย และน้ำตาลทรายมากที่สุดกับให้แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในเรื่องนี้ โดยให้ บริษัท อ้อยและน้ำตาลทรายไทย จำกัด จำหน่ายน้ำตาลฤดูการผลิตปี 2530/2531 ในจำนวนไม่เกิน 200,000 เมตริกตันไปพลางก่อน และมอบหมายให้ถือนออกระเบียบเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ

วันที่ 16 มิถุนายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยตามร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ 30 มิถุนายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจให้ขยายเวลาโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฤดูการผลิตข้าวปี 2529/2530 สำหรับภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคกลาง ออกไปถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2530 โดยเพิ่มดอกเบี้ยการรับจำนำเป็นร้อยละ 6 ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2530 ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยอัตราปกติของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอกสนธิ บุญยชะชัย) ประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวเสนอ

วันที่ 7 กรกฎาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนำปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 จำนวน 20,000,000 ตัน ที่สำรองไว้ออกจำหน่ายให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือผู้มีสิทธิขอซื้อปุ๋ย ตามระเบียบขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรชำระเงินคืนแก่กองสงเคราะห์เกษตรกรภายใน 1 ปี 6 เดือนโดยไม่เสียดอกเบี้ย และให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 กรกฎาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่องในการพิจารณาหาเงินมาชำระหนี้ ที่องค์การคลังสินค้าค้างชำระแก่ธนาคารพาณิชย์ตามโครงการแทรกแซง และรักษาระดับราคาข้าวเปลือกโดยให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมปรึกษารื้อกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณเพื่อหาแหล่งเงินกู้ไปชำระดอกเบี้ยเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2530 ถ้าไม่สามารถชำระได้ภายในเวลาดังกล่าวให้เจรจากับธนาคารพาณิชย์เพื่อขอเลื่อนชำระดอกเบี้ยไปก่อน และให้กระทรวงการคลังรับไปเจรจากับธนาคารพาณิชย์ เพื่อขอปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และขอยืดระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป

วันที่ 28 กรกฎาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติให้สำนักนายกรัฐมนตรี เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาสำรวจ การเปลี่ยนแปลงทางการเกษตร พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลลงมติรับหลักการ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 28 กรกฎาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ เงินงบประมาณประจำปี 2530 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 60 ล้านบาท สำหรับช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติปี 2530/2531 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและหากส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสงค์จะใช้งบประมาณวงเงินเป็นจำนวนเท่าใดก็ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 11 สิงหาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการช่วยเหลือเกษตรกร ในเขตโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าจากสภาวะฝนแล้ง โดยให้สำนักงานพลังงานแห่งชาติเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นจำนวน 6.2 ล้านบาท โดยให้เกษตรกรออกเพียง 2.1 ล้านบาท เป็นกรณีพิเศษ โดยเจียดจ่ายจากงบประมาณประจำปี 2530 โครงการจัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รายการค่าก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าขนาดใหญ่ 50 สถานี ซึ่งมีเหลือพอที่จะนำมาใช้จ่ายเพื่อการดังกล่าวได้ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการแหล่งน้ำแห่งชาติรับไปพิจารณา

วันที่ 11 สิงหาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการกรมส่งเสริมการเกษตรให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายในภาวะฝนแล้งเพิ่มเติมในปี 30/31 อีกประมาณ 1.5 ล้านไร่ ซึ่งจะต้องใช้เงิน 100 ล้านบาท กรมชลประทานให้ความช่วยเหลือพื้นที่นา ตั้งแต่ 50 ไร่ขึ้นไปทำให้ต้องใช้เครื่องสูบน้ำช่วยเหลือพื้นที่ประสบภาวะฝนแล้งเป็นจำนวนมาก แต่ยังขาดอีกประมาณ 32 ล้านบาท กรมประมง ช่วยเหลือเพิ่มเติมอีก 1 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการแหล่งน้ำแห่งชาติรับไปพิจารณา

วันที่ 25 สิงหาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้ง 3 ข้อ (ให้กู้เงินจากกองทุนระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม 7.8 ล้าน, ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญาเงินกู้ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาทั้ง 2 ฉบับ) และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา ดังนี้ ให้กระทรวงการคลังนำผลการพิจารณาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปเจรจาขอผ่อนปรนเงื่อนไขเงินกู้ที่จะบังคับให้จ้างที่ปรึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ไทยเป็นผู้พิจารณา ได้เอง ตามเหมาะสมและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาว่า จำเป็นจะต้องใช้ที่ปรึกษาตามโครงการนี้หรือไม่เพียงใดถ้าจำเป็นให้พิจารณาถึงการจ้างบริษัทที่ปรึกษาไทย เข้ารับงานที่ปรึกษาเป็นเบื้องต้น

วันที่ 25 สิงหาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการศูนย์วางแผนพัฒนาการเกษตรของอาเซียน ดำเนินงานต่อไปเป็นโครงการระยะที่ 2 ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอนุมัติในหลักการให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรเงินสมทบโครงการศูนย์วางแผนพัฒนาการเกษตรของอาเซียนระยะที่ 2 ประมาณปีละ 600,000 บาทเป็นเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2531 เป็นต้นไป แก่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ลงนามในข้อตกลงความช่วยเหลือ โครงการศูนย์วางแผนพัฒนาการเกษตรของอาเซียนระยะที่ 2 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 25 สิงหาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินงบประมาณประจำปี 2530 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 17,565,500 บาท ในการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำเพิ่มเติม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรประสบภาวะฝนแล้ง จำนวน 150 เครื่อง และเป็นค่าปฏิบัติการสูบน้ำเป็นเวลา 30 วัน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 1 กันยายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติให้คณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานประมง รับไปศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองแรงงานรับจ้างในภาคเกษตรว่าสมควรจะกำหนดขอบเขตการคุ้มครองเพียงใดรวมทั้งให้พิจารณาผลดีผลเสียในการคุ้มครองแรงงานรับจ้างในภาคเกษตรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและการรับจ้างแรงงานภาคเกษตรมีระบบทั้งทางประเพณีและเป็นไปตามธรรมชาติจะควรให้มีการออกกฎหมายคุ้มครองหรือไม่แล้วเสนอ กลับมายังคณะรัฐมนตรีมีมติอีกครั้ง

วันที่ 1 กันยายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเรื่อง “นโยบายที่ดิน” ตามที่คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาตินำเสนอ นโยบายดังกล่าวกำหนดเป็น 4 ด้าน คือ นโยบายที่ดินเพื่อเศรษฐกิจ นโยบายที่ดินเพื่อสังคม นโยบายที่ดินเพื่อการอนุรักษ์ และนโยบายที่ดินเพื่อความมั่นคง และนโยบายพิเศษที่เกี่ยวข้องกันทั้ง 4 ด้านดังกล่าวแล้ว คือ นโยบายชาวเขา

วันที่ 8 กันยายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการสำรวจมติคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้เสนอ ขอให้เปลี่ยนหลักเกณฑ์การจำหน่ายปุ๋ยให้เกษตรกร อัตราละไม่เกิน 500 กิโลกรัม/ไร่ โดยไม่จำกัดปริมาณการจำหน่าย ซึ่งคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจมีมติให้คงหลักเกณฑ์การจำหน่ายปุ๋ยให้เกษตรกรรายละไม่เกิน 500 กิโลกรัม ไร่เช่นเดิม เพื่อให้การจำหน่ายปุ๋ยถึงมือเกษตรกรรายย่อยอย่างแท้จริง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

วันที่ 15 กันยายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นผู้จำหน่ายปุ๋ย จากเซเนกัลสูตร 16-20-0 ในราคาตันละ 3,800 บาท ในราคาเดียวกับปุ๋ยขององค์การตลาดเพื่อการเกษตรซึ่งรวมค่าใช้จ่ายต่างๆ ไว้แล้ว

วันที่ 22 กันยายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้ใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจาก USAID ซึ่งจะต้องโอนจากโครงการการผลิตและขยายพันธุ์พืชระยะที่ 2 และโครงการติดตามและประเมินผลการพัฒนาชนบทเข้าอยู่ภายใต้โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเกษตรสำหรับดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงโครงการฟนหลวงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปฏิบัติการฟนหลวง) ตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศและสำนักงานประมงให้การสนับสนุนตามความจำเป็นต่อไป

วันที่ 22 กันยายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจ่ายขาดกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปีงบประมาณ 2531 ในวงเงิน 1,118,000 บาท เพื่อจ้างลูกจ้างชั่วคราวปฏิบัติงาน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 17 อัตรา และเป็นค่าใช้จ่ายในการออกติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ของลูกจ้างชั่วคราว ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

วันที่ 13 ตุลาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแผนส่งเสริมการเลี้ยงโคนม (ปี 2531 - 2534) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ สำหรับแหล่งเงินที่จะใช้ดำเนินการตามแผนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 54

ล้านบาท นำไปสมทบกับเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยไม่คิดดอกเบี้ย สำหรับ ค่าใช้จ่ายของราชการที่เกี่ยวข้องให้เจียดจ่ายจากงบประมาณประจำปีของส่วนราชการให้มากที่สุด หากไม่สามารถเจียดจ่ายได้ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 13 ตุลาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินชดเชยผลการขาดทุนจากการดำเนินงานรับซื้อข้าวโพด ขององค์การคลังสินค้า ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและรับรองบุคคล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2530 ของศูนย์ปฏิบัติการแทรกแซงตลาดข้าวโพดฤดูการผลิตปี 2529/2530 ปรากฏว่าเป็นเงินขอชดเชย 2,318,451.28 บาท รวมกับค่าปรับในอัตราร้อยละ 58 ต่อปีของเงินต้นที่ค้างชำระ 1,710,894.36 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2530 จนถึงวันที่ชำระเสร็จสิ้น

วันที่ 27 ตุลาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติให้สมาคมกลุ่มอาชีพการเกษตรชลบุรีซื้อหุ้นของบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี จำกัด ในราคาหุ้นละ 136.50 บาท รวมเป็นเงิน 81,498,690 บาท โดยให้ชำระค่าหุ้นเป็นเงินสดในวันทำสัญญา ร้อยละ 25 ของราคาหุ้นทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 75 ให้ชำระเป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยมีธนาคารรับรอง ผ่อนชำระเป็น 3 งวด ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 27 ตุลาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของฤดูการผลิตปี 2529/30 ตามมติคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ในราคาเมตริกตันละ 408 บาท ทั้งนี้ ตามความในมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 27 ตุลาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร งบความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางอาหารจากญี่ปุ่น เพื่อใช้ในโครงการต่างๆ ตามมติคณะกรรมการการสงเคราะห์เกษตรกร เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2530 รวม 6 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมโครงการเงินทุนหมุนเวียนสำหรับจัดซื้อโคเนื้อและแพะ โครงการ เร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด โครงการฟาร์มสัตว์น้ำในทะเล โครงการส่งเสริมการปลูกพริกไทย โครงการ สินเชื่อเพื่อปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและขายยาง และการปลูกพืชของเกษตรกรขนาดเล็กในภาคใต้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 ตุลาคม 2530 คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 2/2530 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางและมาตรการเกี่ยวกับนโยบายที่ดินขึ้น (นโยบายที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 1 กันยายน 2530)

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการเข้าเป็นภาคีความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศฉบับที่.. พ.ศ. 2530 อนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ สำหรับค่าใช้จ่ายในการเข้าเป็นภาคีฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2531 และเงินสมทบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร) ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ สำหรับเงินที่ประเทศไทยจะได้รับคืนจากการขายยางจากองค์การยางธรรมชาติฯ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณก่อนว่าจะขอรับคืนหรือฝากเพื่อใช้เป็นเงินสมทบให้แก่องค์การฯ กับให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปศึกษาว่าประเทศไทย จะมีข้อได้เปรียบหรือเสียเปรียบในกลุ่มผู้ผลิตอย่างไร ในการเข้าเป็นภาคีความตกลงยางธรรมชาติฯ และมีแนวทางแก้ไขอย่างไรที่ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับประเทศภาคีอื่นๆ

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังดำเนินการขยายระยะเวลาการค้ำประกันเงินกู้ ตามโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวเปลือกขององค์การคลังสินค้าจากระยะเวลาที่เหลืออยู่ 7 ปี ออกไปอีกเป็น 12 ปี และให้สำนักงบประมาณรับผิดชอบการตั้งงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ ทั้งต้นเงินกู้ และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นให้ครบทุกงวด โดยให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้ขอตั้งงบประมาณ เพื่อการชำระหนี้เสร็จสิ้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2532 และให้ถือปฏิบัติตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2527 โดยเคร่งครัด กับให้กระทรวงการคลังเชิญ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงบประมาณ ร่วมกันหาแหล่งเงินที่ชำระหนี้เงินกู้งวดที่ 10 มกราคม 2531 ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจที่มีมติให้นำร่างสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรกรรม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปรับปรุงแก้ไขและยกร่างขึ้นมาใช้เป็นสัญญาและข้อตกลงระหว่างเกษตรกรและภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร และหากภายหลังปรากฏหลักฐานว่าการปฏิบัติตามร่างสัญญาข้อใดไม่เหมาะสม ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณา

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบโครงการร่วมพัฒนาการเกษตรระหว่างภาครัฐและเอกชน สถาบันการเงินและเกษตรกรเพิ่มเติม 7 โครงการ กับอนุมัติในหลักการโครงการนำร่องตามโครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลครบวงจรใน 6 จังหวัด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนธิบุญยะชัย) พิจารณาร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เพื่อหาข้อยุติที่เหมาะสมสำหรับข้อเสนอที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ภาคเอกชนจดทะเบียน เป็นผู้ส่งออกข้าวบาสมatikได้เฉพาะรายที่ เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวบาสมatikเพื่อการส่งออกภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เท่านั้นและรายงานคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอ

วันที่ 3 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมวิชาการเกษตร ในวงเงิน 1,951,098 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสถานีทดลองพืชสวนเพชรบุรี เพื่อวิจัยสับปะรด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นปี 2530 ในอัตราไม่เกินตันละ 300 บาท และ 280 บาท โดยให้ อ.ต.ก. วางมาตรการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปโดยประหยัดและถูกต้อง สำหรับราคาปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นทั้ง 3 สูตร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งการเร่งรัด อ.ต.ก. จัดส่งงบการเงินประจำปี 2529 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบโดยด่วน รวมทั้งเร่งรัดให้ดำเนินงานปิดบัญชีสำหรับงวดปี 2531 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2529 - 30 กันยายน 2530 ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการของโครงการและมาตรการข้าว ในฤดูการผลิต 2530/2531 ทั้ง 8 โครงการ ได้แก่ โครงการรับจำนำข้าวเปลือกของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร โครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกของกระทรวงมหาดไทย โครงการรับซื้อ ข้าวเปลือกของกองทัพบก โครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวสารส่งออกเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกต้นฤดู การผลิตปี 2530/2531 ของกระทรวงพาณิชย์ โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าว ของสหกรณ์ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โครงการรับชำระหนี้ค่าปุ๋ยด้วยข้าวเปลือกและรับซื้อ ข้าวเปลือกขององค์การตลาดเพื่อการเกษตร โครงการเก็บรวบรวมข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และโครงการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่ ประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวเสนอ ส่วนรายละเอียดในการดำเนินงานตามโครงการให้ คณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวรับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไป พิจารณาเกี่ยวกับสถานการณ์ในปีซึ่งราคาจะสูงกว่าปีที่ผ่านมา จึงควรวางกฎเกณฑ์ให้ชัดเจนว่าข้าวเปลือก มีราคาเท่าใดจึงจะดำเนินการช่วยเหลือตามโครงการที่เสนอ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามนโยบาย และมาตรการข้าวปีการผลิต 2530/2531 ของทุกโครงการขอให้ใช้จ่ายให้เป็นไปโดยประหยัดและถูกต้อง และได้รับผลดีที่สุด สำหรับโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวสารส่งออกเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกต้นฤดู การผลิต ของกระทรวงพาณิชย์ให้พิจารณาด้วยว่าจะนำเงินจากแหล่งใดจึงจะเหมาะสม

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้เงินจ่ายขาดจากงบประมาณ พ.ศ. แผ่นดินเป็นรายปี เพื่ออุดหนุนค่าดอกเบี้ยตามหลักการของโครงการร่วมพัฒนาภายใต้แผนประสาน ความร่วมมือ 4 ภาค เพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณเป็นรายปี ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เสนอ

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการจัดตั้งธนาคารที่ดินและให้ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนายวิรัช ภูมิพลกุล รับไปพิจารณารายละเอียด โดยให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี ฝ่ายเศรษฐกิจ ทั้ง 2 ข้อไปประกอบการพิจารณาและอนุมัติให้กระทรวงการคลังปรับปรุงอัตราภาษีอากรขาเข้า สำหรับเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ดินที่จำเป็นต้องนำเข้ามาใช้ในเกษตรรวมทั้งการอำนวยความสะดวก และการยกเว้นอากรนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ และเพื่อทุนให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร 500 ล้านบาท โดยถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรร งบประมาณในปี 2532 และให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตรปล่อยสินเชื่อ โดยเครดิต ดอกเบี้ยร้อยละ 9/ปี ในวงเงิน 1,000 ล้านบาท โดยให้ใช้เป็นสินเชื่อ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการเงินสำหรับการ เสริมหรือเปลี่ยนจากการทำนา หรือพืชไร่บางชนิดที่มีปัญหาด้านการตลาดไปสู่การผลิตพืชยืนต้น ผลไม้ ประมง และปศุสัตว์ อนุมัติในหลักการให้กระทรวงการคลังพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย ระยะปานกลาง และระยะยาวของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้ลดลงตามแนวทางที่ กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้ ตามมติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการชำระหนี้เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ ตามโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวเปลือก ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ขอให้สมาคมธนาคารไทย พิจารณายกเว้นการคิดเบี้ยปรับเฉพาะการชำระหนี้ช้า ในงวดที่ 10 กรกฎาคม 2530 ซึ่งสมาคมธนาคารไทย ยินดีให้ความช่วยเหลือกับทางราชการ โดยผ่อนผันงดเว้นการคิดเบี้ยปรับให้เฉพาะงวดวันที่ 10 กรกฎาคม 2530 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 8 ธันวาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวนาปรัง และโครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองเพื่อทดแทนข้าวนาปรัง ปี 2530/2531 ตามกระทรวงเกษตร และสหกรณ์เสนอ โดยอนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในการส่งเสริมปลูกข้าวนาปรังใน วงเงินไม่เกิน 13,500,000 บาท และการปลูกถั่วเหลืองในวงเงินไม่เกิน 30,138,500 บาท สำหรับยาเคมีปราบศัตรูข้าวให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์พิจารณาใช้งบประมาณปกติ หากไม่เพียงพอให้ใช้เงินจ่าย ขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในส่วนที่ได้รับอนุมัติแล้ว และให้ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการวางแผนส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองให้กว้างขวาง

วันที่ 22 ธันวาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจเกี่ยวกับ แผนพัฒนาพื้นที่พืชและสัตว์เพื่อสนับสนุนนโยบายการผลิตการเกษตร ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ส่วนการจัดทำรายละเอียดโครงการตามข้อเสนอ นั้น ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้ประโยชน์จาก เงินทุนหมุนเวียนที่มีอยู่แล้ว เพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว แล้วให้นำรายละเอียดของโครงการที่ได้เสนอ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนให้ ทันทีกับกำหนด ของงบประมาณปี 2532 ต่อไป แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 29 ธันวาคม 2530 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้เปลี่ยนแปลงราคารับซื้อเมล็ด พันธุ์ถั่วเหลืองจากราคาโลกรัมละ 13.00 บาท เป็นราคา 14.80 บาท ตามผลการประกวดราคา และให้ เปลี่ยนแปลงพื้นที่เป้าหมายการปลูกถั่วเหลือง จากจำนวน 200,000 ไร่ ลงเหลือ 164,430 ไร่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 12 มกราคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการ การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและ บริการข้อมูลวัตถุดิบพืชทางการเกษตรระหว่างประเทศ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และอนุมัติ ให้ดำเนินการตามได้เมื่อได้รับการยืนยัน FAO เป็นทางการสำหรับความช่วยเหลือตามโครงการเป็นเงิน 4,244,213 - เหรียญ US แล้วโดยตกลงรายละเอียดด้านการเงินกับสำนักงบประมาณต่อไป กับให้กระทรวง การต่างประเทศรับไปพิจารณาสภาพของศูนย์ฯ ดังกล่าวว่าสมควรเป็นองค์การระหว่างประเทศหรือไม่ อย่างไร และภายหลังสิ้นสุดโครงการแล้ว ควรมีสถานภาพอย่างไรจึงจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศมากที่สุด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 12 มกราคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรับไปดำเนินการ ตรวจสอบผลการขาดทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ จากการแลกเปลี่ยนข้าวสารกับปุ๋ยเคมีที่ขอหักเป็นเงินจ่ายขาด จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และให้การรับรองก่อน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ กับให้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

(นายศุภชัย พานิชภักดิ์) รับเรื่องดังกล่าว ไปพิจารณาเทียบเคียงกับกรณีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อความถูกต้องเป็นธรรมและสุจริต

วันที่ 12 มกราคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมติของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล เรื่อง การกำหนดราคาอ้อยขั้นต้น และกำหนดผลตอบแทนการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นในฤดูการผลิต 2530/2531 ในอัตราเมตริก ตันละ 405 และในอัตราระสอบละ 168.51 บาท ตามลำดับ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ

วันที่ 19 มกราคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยอาหารการเกษตรและป่าไม้ ASEAN ครั้งที่ 18 ที่เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 5 - 10 กันยายน 2531 และแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย นายพงศ์ โสโน รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะและผู้แทนไทยอีก 14 คน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ส่วนค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมให้จ่ายจากงบประมาณของสำนักปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทานช่วยเหลือราษฎรในการปลูกข้าวนาปรังในส่วนที่เกินเป้าหมายให้เต็มความสามารถ รวมทั้งให้ชี้แจงทำความเข้าใจแก่ราษฎรดังกล่าวได้ทราบและเข้าใจสถานการณ์ที่ต้องรวมตลอดทั้ง ความห่วงใยของรัฐบาล และให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอกสนธิ บุญยชาญชัย) ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวรับไปกำกับดูแลให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรในเรื่องนี้ ให้บรรลุผลสำเร็จต่อไป

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในเรื่อง การแก้ไขปัญหาน้ำสำหรับช่วยเหลือราษฎรที่ทำนาปรังนอกเป้าหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนธิ บุญยชาญชัย) ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวรับไปกำกับดูแลและประสานงานในเรื่องดังกล่าว ให้บรรลุผลสำเร็จต่อไป และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาวางแผนป้องกันมิให้ราษฎรทำนาปรังเกินกว่าเป้าหมาย ที่ทางราชการกำหนดในปีต่อไปด้วย ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในร่างประกาศและระเบียบของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ดังนี้ ร่างประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ .. พ.ศ. เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตให้ส่งออกน้ำตาลทราย ร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ .. พ.ศ. ว่าด้วยการจดทะเบียนชาวไร่อ้อย และร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ .. พ.ศ. ว่าด้วยการจดทะเบียนหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อย ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยืนยันหลักการตามมติคณะรัฐมนตรี 6 พฤษภาคม 2529 คือ ให้สถาปนา ฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติรวมตัวเข้ากับสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และให้กระทรวงการต่างประเทศไปเจรจากับ EC เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันฝึกอบรมฯ ต่อไป EC ไม่ยินยอมและยุติความช่วยเหลือด้านการเงินให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจัดเงินอุดหนุนให้ปีละ 2.4 ล้านบาท พร้อมจะรับภาระส่วนเงินที่ขาดในแต่ละปี และให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ สถาบันปีละไม่เกิน 4 ล้านบาท ถ้าไม่พอให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรช่วยเหลือด้วย

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจให้ภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขของ BOI และในระยะแรกไม่สมควรการส่งออกข้าวบาสมาดิ เรื่องการกำหนดมาตรฐานข้าวบาสมาดิมอบให้กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมพิจารณาและเห็นสมควรและให้มีการคุ้มครองผู้ผลิตในประเทศในด้านการจัดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น แก่เอกชนที่ร่วมโครงการ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเงินดอกผลทั้งหมดจากบัญชีฝากประจำกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใช้ชดเชยให้เกษตรกร สำหรับโครงการร่วมรัฐและเอกชนภายใต้แผนงานความร่วมมือสี่ภาค

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการจ่ายงบประมาณสมทบเป็นเงินประมาณ 163.60 ล้านบาท เพื่อดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการเกษตรระดับไร่นา ในพื้นที่โครงการสูบน้ำห้วยโมงระยะเวลา 6 ปี (2531 - 2536) ซึ่งสำนักงบประมาณพิจารณาแล้วไม่ขัดข้องในหลักการ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 1 มีนาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน เสนอ โดยให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวิจิตต์ แสงทอง) พิจารณาว่าจะใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแห่งละ 100 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการในระยะเริ่มต้นเพียงใดและให้วางหลักเกณฑ์ในรายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานที่จะดูแลการใช้จ่ายเงินให้รอบคอบและรัดกุม แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 8 มีนาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ในวงเงินไม่เกิน 36.62 ล้านบาท ให้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร) เพื่อดำเนินการตามโครงการรณรงค์การป้องกันและกำจัดหนู ปี 2530/2531 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวและให้ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง

วันที่ 8 มีนาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติให้บรรจุโครงการเกษตรก้าวหน้าเข้าเป็นโครงการหนึ่งในแผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อให้สามารถใช้ดอกเบี้ยเงินฝากจากเงินโครงการประสานความร่วมมือสี่ภาคฯ มาชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้แก่เกษตรกรในโครงการเกษตรก้าวหน้า ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 15 มีนาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติให้เพิ่มเป้าหมายในแผนพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ เพื่อสนับสนุนนโยบายกระจายการผลิตทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากเดิม 50 ชนิด เพิ่มอีก 7 ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ก้ามปู องุ่น ถั่วเหลือง ฝ้ายลานแกะ กับอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามโครงการฯ ตามข้อเสนอ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบยักคั่นคว่าพันธุ์พืชและสัตว์ ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานเข้าโครงการ

นี้ด้วย และให้กรมประชาสัมพันธ์รับไปประชาสัมพันธ์พร้อมกับเรื่องการพัฒนาตลาดเพื่อกระจายรายได้ของประชาชนในชนบท เพื่อให้ประชาชนทราบผลการทำงานของราชการ

วันที่ 29 มีนาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบปัญหาการค้าผลปาล์มตกต่ำ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้วางมาตรการประกันราคาปาล์มในระหว่างเดือน เมษายน - พฤษภาคม 2531 ไว้แล้ว ไม่ให้ต่ำกว่า ก.ก. ละ 2.20 บาท ซึ่งราคาผลปาล์มขณะนี้ก็ยังมิได้ตกต่ำไปกว่าราคาประกัน แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์จะได้นำปัญหาและมาตรการการแก้ไขเรื่อง ผลปาล์มตกต่ำ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในสัปดาห์ต่อไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 12 เมษายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการพัฒนาการส่งออกไม้ยางพาราแปรรูปและเฟอร์นิเจอร์ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับปัญหาและอุปสรรคในการทำไม้ยางพาราแปรรูป และมาตรการแก้ไขปัญหา ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกเสนอไปพิจารณาทบทวนแก้ไข รวมทั้งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณไม้ยางพาราแปรรูปที่ต้องใช้ภายในประเทศ ตลอดจนเปรียบเทียบราคาไม้แปรรูปที่จะส่งออกและราคาจำหน่ายไม้แปรรูปภายในประเทศไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้โดยด่วนต่อไป และในระหว่างที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) กำลังดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี 8 มีนาคม 2531 ที่มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณา มาตรการที่จะสนับสนุนการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งมีศักยภาพในการส่งออกค่อนข้างสูงนั้น หากมีผู้ขออนุญาตจัดตั้งโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา ก็ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นรายๆ ไป

วันที่ 12 เมษายน 2531 คณะรัฐมนตรีให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาทบทวนนโยบายการจัดหาปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรทั้งระบบ และให้กระทรวงพาณิชย์ศึกษาต้นทุนราคาปุ๋ยที่นำเข้าจากต่างประเทศ มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนนโยบายดังกล่าว แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในวันที่ 19 เมษายน 2531 กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขออนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรดำเนินการตามแผนจัดหาปุ๋ยเคมี จำนวน 150,000 ตัน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรประจำปี 2531

วันที่ 19 เมษายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนิธิ บุญยะชัย) ไปร่วมพิจารณากับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องการจัดหาปุ๋ยเคมีให้เกษตรกรทั้งระบบแล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา) ในวันที่ 26 เมษายน 2531 ตามที่นายกรัฐมนตรี เสนอ

วันที่ 19 เมษายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังเข้าค้ำประกันตัวสัญญาใช้เงิน ในวงเงิน 3,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 3.5 ต่อปี เป็นระยะเวลา 5 ปี ให้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะเสียค่าธรรมเนียมในอัตรา ร้อยละ 0.1 ของวงเงินตามตัวสัญญาใช้เงิน ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ

วันที่ 19 เมษายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการเกษตรกรก้าวหน้า โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบต่อไปในปี 2532 - 2535 ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ สำหรับงบประมาณดำเนินการ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอดังงบประมาณปกติประจำปีงบประมาณของแต่ละ

ปีต่อไป และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยกำหนดเงื่อนไขในวิธีการดำเนินงาน คือจัดให้ เกษตรกรรวมกลุ่มในขนาดที่เหมาะสมไม่น้อยกว่า 15 - 20 คน และแนวทางการจัดสรรงบประมาณมีลักษณะประหยัดและไม่ให้จัดสรรงบประมาณ เพื่อซื้อโคแจกเกษตรกรหรือเป็นค่ายังชีพเกษตรกร และให้สำนักงานงบประมาณ ใช้เงื่อนไขนี้เป็นเกณฑ์จัดสรรงบประมาณ อนึ่ง สำนักงานงบประมาณ เห็นชอบให้จัดคนลงในพื้นที่จำนวน 1,500 คน เท่าเกณฑ์ที่ทำได้จริงในปี 2530

วันที่ 26 เมษายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการจัดตั้งคณะกรรมการกลางจัดหาปุ๋ย และให้ทุกหน่วยงาน จำหน่ายปุ๋ยแก่เกษตรกรถึงพื้นที่ระดับอำเภอในราคาเดียวกัน โดยรัฐบาลจะชดเชยการขาดทุนอันเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการจัดการ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนิธิ บุญยะชัย) เป็นประธานและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนจากองค์การตลาดเพื่อการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร องค์การคลังสินค้า ฯลฯ เป็นกรรมการ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

วันที่ 3 พฤษภาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. อนุมัติการขอขยายเวลาการชำระค่าปุ๋ยต่อกระทรวงพาณิชย์ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ โดยให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2530 ขยายการชำระค่าปุ๋ยของชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ให้แก่กระทรวงพาณิชย์ จากเดิม เป็นให้ชำระภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2531 2. สำหรับการขอให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ชำระดอกเบี้ยให้แก่กระทรวงพาณิชย์ นั้น อนุมัติให้ใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดเพื่อชำระดอกเบี้ยดังกล่าว

วันที่ 10 พฤษภาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. อนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ภายในวงเงิน 17.42 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริม การเกษตรเพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมและขยายการผลิตถั่วเหลืองฤดูฝนปี 2531/2532 2. รายได้จากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง และการประมูลจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชอื่นให้นำส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 24 พฤษภาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. รับทราบสถานการณ์รวมตัวของสถาบันฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติเข้ากับสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และผลการเจรจาของกระทรวงการต่างประเทศกับประชาคมยุโรป ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ 2. ให้การแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2531 ข้อ 2 ใน กรณีที่ประชาคมยุโรปให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเป็นบางส่วน และให้ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ สถาบันฯ เป็นเงินปีละ 2.4 ล้านบาทต่อไป จนกว่าสันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทยพร้อมที่จะรับภาระ ส่วนจำนวนเงินที่ขาดในแต่ละปีให้สำนักงานงบประมาณจัดสรร เงินอุดหนุนให้แก่สถาบันฯ ปีละไม่เกิน 4 ล้านบาท กับให้สันนิบาตสหกรณ์จัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติม และหากยังไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาเพิ่มให้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ให้สถาบันฯ พิจารณาดัดทอนค่าใช้จ่ายลงให้เหมาะสมกับรายรับของแต่ละปีด้วย

วันที่ 24 พฤษภาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกและข้าวสาร กองอำนวยการ กลาง สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด (กรป.กลาง) และอนุมัติให้กรป.กลางยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 35 ล้านบาท เป็นเงินทุนรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนา สหกรณ์การเกษตรหรือสถาบันเกษตรกร นามาสี เป็นข้าวสารจำหน่ายให้ข้าราชการและประชาชน เงินยืมจำนวนดังกล่าวมีระยะเวลาใช้คืน 1 ปี โดยให้ผู้บัญชาการ ทหารสูงสุดรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการจากงบประมาณของหน่วยงานเอง ตามที่ประธานคณะกรรมการ นโยบายและมาตรการข้าว เสนอ

วันที่ 24 พฤษภาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. เห็นชอบให้จัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร สำหรับฤดูกาลผลิตปี 2531/2532 เฉพาะในช่วงนาปี (มิถุนายนถึงกันยายน 2531) จำนวน 100,000 ตัน ทั้ง 2 สูตร ในราคาและการส่งมอบตามการพิจารณาของคณะทำงานจัดหาปุ๋ยโดยวิธีพิเศษ เป็นกรณีเฉพาะ ราย โดยมีเงื่อนไขให้จัดซื้อปุ๋ยนำเข้าจากต่างประเทศใหม่ที่มี คุณภาพถูกต้องตามมาตรฐาน 2. ให้แก้ไขมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2531 โดยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นผู้จัด หาปุ๋ยให้เป็นไปตาม ความต้องการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และชุมนุมสหกรณ์การ เกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด โดยใช้เงินยืมจากกองทุนฯ แทนที่เมื่อได้รับชำระหนี้ 3. ให้หน่วยงานจำหน่ายปุ๋ยของรัฐ จำหน่ายปุ๋ยในราคาทุนจากการจัดหาเป็นราคาเดียวกันถึงพื้นที่ ระดับอำเภอและต้องต่ำกว่าราคาท้องตลาด 4. ให้จัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนฯ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการจัดจำหน่ายปุ๋ย ให้ แก่ หน่วยงานจำหน่ายปุ๋ยของรัฐ ตามที่จ่ายจริงในอัตราไม่เกินตันละ 280 บาท 5. ให้กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ และกระทรวงการคลังควบคุมดูแลการจัดหาและจำหน่ายปุ๋ยครั้งนี้ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและ ถูกต้อง 6. ในปีต่อไปให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เตรียมเสนอแผนการจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ต่อ คณะกรรมการกลางจัดหาปุ๋ยล่วงหน้า ให้ทันต่อความต้องการของเกษตรกร

วันที่ 7 มิถุนายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบ และอนุมัติให้ดำเนินการเกี่ยวกับการ ขอบเปลี่ยนแปลงการใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามโครงการเร่งรัดพัฒนาสัตว์น้ำในพื้นที่ชลประทาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกรมประมง ตามที่กระทรวงเกษตร เสนอ โดยให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ 8 เมษายน 2529 เปลี่ยนแปลงการใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจากการให้สินเชื่อไปจัดซื้อ เครื่องจักรกลในการชุดบ่อปลา และเป็นค่าส่งเสริมเทคนิควิชาการ ในวงเงิน 14.7 ล้านบาท ส่วนที่เหลือ นำไปให้สินเชื่อแก่เกษตรกรในโครงการต่อไป 2. ให้กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณรับไปตรวจสอบ ว่า การที่ส่วนราชการจะกู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรนั้น จะกระทำได้ตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 12 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีอนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรม ส่งเสริมการเกษตรจำนวน 6,760,500 บาท และกรมวิชาการเกษตร จำนวน 750,000 บาท สำหรับ ดำเนินการตามโครงการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในภาคใต้ ปี 2531/2532 ตามมติคณะกรรมการ สงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 12 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการพิจารณาการจัดสรร เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ส่วนราชการกู้ยืม ตามที่กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณเสนอ

และเห็นชอบแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรของส่วนราชการ โดยกิจกรรมที่เป็นโครงการไม่หมุนเวียน จัดสรรเงินในลักษณะจ่ายขาดได้ ส่วนกิจกรรมที่เป็นโครงการหมุนเวียน ให้รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการ หากมีความจำเป็นที่จะต้องให้ส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้ดำเนินการในลักษณะการทำการแทนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร หรือให้ส่วนราชการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนขึ้นโดยกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อรับเงินจากกองทุนฯ ไปสมทบ และให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร กำหนดวิธีปฏิบัติตามแนวทางนี้

วันที่ 12 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามความเห็นของสำนักงบประมาณว่าเงินที่ได้รับจากกองทุนอ้อยและน้ำตาล จำนวน 12 ล้านบาท นั้น คงเพียงพอกับการดำเนินการปราบปรามศัตรูอ้อยที่ระบาด ในพื้นที่ 288,419 ไร่ และหากมีความจำเป็นต้องใช้เงินเพิ่มเติมที่ให้ กรมส่งเสริมการเกษตรเจียดจ่ายงบประมาณที่มีเหลือจ่ายในปี 2531 หรือถ้าระยะการระบาดยาว ไปถึงปีงบประมาณ 2532 ให้ใช้งบประมาณของกรมส่งเสริมการเกษตรในปี 2532 ได้โดยทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 19 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการให้ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมการส่งเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ FAO ส่งไปช่วยเหลือกัมพูชา ในส่วนที่ค้างชำระรวมทั้งให้คืนเงินค้ำประกันค่าภาษีอากร เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ส่งออกก่อนปฏิบัติพิธีการศุลกากรแก่ FAO และให้ดำเนินการต่อไป และเห็นชอบในหลักการให้คืนเงินค่าภาษีและค่าธรรมเนียมการส่งออกที่ FAO ชำระ ไปแล้ว โดยจ่ายจากงบประมาณปี 2531 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายในวงเงิน ไม่เกิน 5,941,785.62 บาท ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังตกลงรายละเอียดด้านการเงินกับสำนักงบประมาณต่อไป และให้กระทรวงการต่างประเทศ แจ้ง FAO ว่าการให้ความช่วยเหลือครั้งนี้เพื่อเหตุผลด้านมนุษยธรรม และในครั้งต่อไปไทยจะรับพิจารณาเป็นกรณีไปตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 19 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนเร่งรัดการปลูกถั่วเหลืองปี 2531/2532 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ ในวงเงิน 66,923,800 บาท ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ สำหรับงบประมาณที่จะต้องเพิ่มเติมอีก จำนวน 25,407,400 บาท ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงบประมาณรับไปพิจารณาร่วมกัน

วันที่ 19 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร วงเงิน 750 ล้านบาท องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้นำไปหมุนเวียนรับซื้อข้าวเปลือกนาปี ปรากฏว่าขาดทุน 180,193,901.22 บาทสำหรับการจำหน่ายปุ๋ยแลกเปลี่ยนข้าว ขาดทุนทั้งสิ้น 109,861,894.39 บาท และให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน รับเรื่องการทดแทนไปพิจารณาตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ในรายละเอียดแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้ กับให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สั่งการกำกับและควบคุมดูแลให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรปฏิบัติ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนิธิ บุญยะชัย) เสนอ คือให้เร่งนำเงินส่งคืนกองทุนฯ โดยเร็ว โดยการจำหน่ายข้าวและปุ๋ยที่เหลือ กับติดตามเก็บเงินจากลูกหนี้ที่ค้างชำระ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนิธิ บุญยะชัย) เสนอ

วันที่ 19 กรกฎาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี 8 มีนาคม 2531 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้

โรงงานแปรรูปไม้ยางพาราที่ได้รับให้จัดตั้งแล้ว จำนวน 9 ราย คือ ในท้องที่ จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงา จังหวัดสงขลา จังหวัดยะลา ได้เปิดดำเนินการแล้วในท้องที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดยะลา จำนวน 3 ราย นอกจากนั้นอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง เรื่อง วัตถุประสงค์และตลาดในการจำหน่ายไม่มีปัญหาอุปสรรคอยู่ที่สภาพดินฟ้าอากาศ และปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ป้อนโรงงานจากการตัดโค่นต้นยางพารา ประมาณไม่ต่ำกว่าปีละ 7,606,443 ลูกบาศก์เมตร ส่วนแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุญาตให้จัดตั้งโรงงานแปรรูปว่าควรมีจำนวนเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับปริมาณวัตถุดิบ อยู่ในระหว่างดำเนินการของกรมป่าไม้แล้วเสร็จเมื่อใดจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2531 พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 45 ต่อรัฐสภา มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

“1. เศรษฐกิจทั่วไป

1.1 สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตามระบบเศรษฐกิจเสรี โดยภาครัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน และให้มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน

1.2 ใช้กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุล ทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม บริการอื่นๆ

1.3 มุ่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม และเทคโนโลยี โดยยังคงมีภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กันไป

.....
.....

4. เกษตรกรรม

4.1 เพิ่มรายได้ของเกษตรกรด้วยการส่งเสริม และปรับปรุงระบบการผลิตให้สอดคล้องกับการตลาดทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนแก้ไขปัญหาราคาผลผลิตเกษตรตกต่ำอย่างจริงจัง และมีผลอย่างถาวร

4.2 มุ่งพัฒนาภาคเกษตรกรรมแบบครบวงจรมากยิ่งขึ้น โดยสนับสนุนให้มีบริการด้านเทคโนโลยี สินเชื่อการเกษตร ปัจจัยการผลิตต่างๆ และข้อมูลการตลาดเพื่อเพิ่มผลผลิต ปรับปรุงคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในระดับไร่นา

4.3 ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกินโดยวิธีการปฏิรูปที่ดิน และการออกเอกสารสิทธิ์ทำกิน

4.4 จัดให้มีองค์กรร่วมของภาครัฐบาลเอกชน และเกษตรกร เพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาการเกษตร และตัดสินใจในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 317-319)

วันที่ 6 กันยายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จำหน่ายปุ๋ยได้เช่นเดียวกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และชุมชนการเกษตรแห่งประเทศไทย โดย ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

เป็นค่าปุ๋ยจำนวน 492.5 ล้านบาท โดยไม่เสียดอกเบี้ยชำระคืนภายใน 20 เดือน และค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และการจัดจำหน่ายอีกไม่เกินตันละ 280 บาท เป็นเงิน 28 ล้านบาท โดยให้หน่วยงานทั้งสามรับเงินในส่วนนี้ด้วยพร้อมทั้งกำหนดราคาจำหน่าย ปุ๋ยในราคาถึงพื้นที่ระดับอำเภอ ทั้งราคาเงินสดและเงินเชื่อให้กับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับในการ เปิดแอลซี เมื่อองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับเงินจากการจำหน่ายปุ๋ยให้ส่งคืนกองทุนฯ โดยเกี่ยวกับให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงคมนาคม ควบคุมดูแลจัดหา และจำหน่ายปุ๋ยให้เรียบร้อยถูกต้องและ ถึงมือประชาชนโดยเร็ว

วันที่ 20 กันยายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติได้ดำเนินการก่อตั้งโรงงาน ฉายรังสีอาหาร และผลิตผลทางการเกษตรโดยว่าเป็นโครงการสำคัญของรัฐบาล และเป็นโครงการเฉลิม พระเกียรติ ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากแคนาดาผ่านทาง CIDA โดยได้ศึกษาผลกระทบอย่าง ละเอียดแล้วไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เสนอ กรณีหนังสือพิมพ์เสนอข่าว คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับอันตรายของการฉายรังสีดังกล่าว

วันที่ 27 กันยายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานเกี่ยวกับโครงการจัดตั้งโรงงานฉายรังสีอาหาร และผลิตผลทางการเกษตร ดังนี้ โครงการมีขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติ และเป็นการวิจัยในระดับอุตสาหกรรมเน้นการศึกษา และแก้ปัญหาการสูญเสียทางเศรษฐกิจของผลผลิตการเกษตร และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมอาหาร ด้วยรังสี ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการขนส่งสารต้นกำเนิดพลังงาน และกากกัมมันตภาพรังสี ได้ยึดหลักสากลที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน และด้านหลักประกันความปลอดภัยของผู้บริโภคอาหารฉายรังสีศึกษา โดยหน่วยงานการแพทย์ของไทย FAO และทบวงซึ่งพลังงานปรมาณู ระหว่างประเทศรับรองความปลอดภัย

วันที่ 11 ตุลาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยแก้ไขเพิ่มเติม " มาตรา 6 เพื่อเพิ่มเลขathiการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นกรรมการในคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง " และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

วันที่ 18 ตุลาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการประชุมคณะกรรมการ ว่าด้วยอาหาร การเกษตรและป่าไม้ของอาเซียน ครั้งที่ 18 ที่ประชุมมีมติว่า ไม่ควรมีการเลือกปฏิบัติที่จะไม่รวมความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ และการฝึกอบรมในภูมิภาคของบรูไนในโครงการการประเมินทรัพยากรทางทะเลในภูมิภาคอาเซียน และเห็นควรแจ้งข้อคิดเห็นดังกล่าว แก่ฝ่ายประชาคมยุโรป ผ่านคณะกรรมการประจำของอาเซียนและมีมติให้แจ้งแก่ที่ประชุมเตรียมการอาเซียน-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 10 ณ กรุงมะนิลา ดำเนินการขอให้ญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือ โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการประมงของอาเซียน และเห็นชอบข้อเสนอโครงการใหม่ รวม 3 โครงการ คือ โครงการศูนย์ขยายพันธุ์สัตว์ป่า และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของอาเซียน โครงการปรับปรุงระบบกายหลักการเก็บเกี่ยวของอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 - 2535 และโครงการจัดการด้านยาฆ่าแมลงของอาเซียน และรับทราบเรื่องต่างๆ จากที่ประชุมรวม 8 เรื่อง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 ตุลาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 23.48 ล้านบาท ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อนำไปชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ให้ ธ.ก.ส. แทนเกษตรกรที่กู้เงินผ่าน ธ.ก.ส. จากอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปี เป็นร้อยละ 9 ต่อปี โดยนำเงินจำนวน 20,393 ไร่ เป็นระยะเวลา 8 ปีแรก ของเกษตรกรแต่ละราย สำหรับเกษตรกรที่กู้เงินผ่านองค์การสวนยาง และให้องค์การสวนยางลดดอกเบี้ยให้เกษตรกร เหลือร้อยละ 9 ต่อปี เป็นระยะเวลา 8 ปี และให้องค์การสวนยางกู้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพิ่มเติม จำนวน 2.558 ล้านบาท เป็นค่าลงทุนอุปกรณ์กรีดยางของเกษตรกร ตามโครงการเร่งรัดปลูกยางพารา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติ รับหลักการร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ. และให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) รับไปแก้ไขถ้อยคำตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีแล้วให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแก้ไขปัญหาราคากระเทียมตกต่ำ และอนุมัติให้องค์การคลังสินค้าเข้ารับซื้อกระเทียมจากแหล่งผลิตในภาคเหนือ จังหวัดลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และพะเยา ในวงเงินขั้นต่ำประมาณ 45 ล้านบาท และให้ชดเชยผลขาดทุนในการดำเนินงานทั้งหมดจากเงินส่วนเหลือในการนำเข้าน้ำมันถั่วเหลืองขององค์การคลังสินค้า และหากยังไม่เพียงพอก็ให้รัฐบาลจัดสรรเงินมาชดเชยการขาดทุนเพิ่มเติม ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ กับให้กระทรวงพาณิชย์ ควบคุมดูแลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาราคากระเทียมตกต่ำครั้งนี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง เพื่อให้ผลประโยชน์ตกถึงมือเกษตรกรโดยตรง

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการอนุญาตให้องค์การคลังสินค้านำเข้ากากถั่วเหลืองเป็นกรณีพิเศษ และอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ (องค์การคลังสินค้า) นำเข้ากากถั่วเหลืองจำนวน 5,000 ตัน และให้กระทรวงพาณิชย์ควบคุมดูแลการนำเข้ากากถั่วเหลืองครั้งนี้ให้เป็นไปได้โดยเรียบร้อยและถูกต้อง เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาเมล็ดถั่วเหลืองภายในประเทศ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งรัดดำเนินการวางแผนส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มผลผลิตถั่วเหลืองให้เพียงพอแก่ความต้องการภายในประเทศ แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอว่าได้มีการควบคุมอาหารฉายรังสี ครั้งแรกปี พ.ศ. 2514 และได้ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามแนวทางของมาตรฐานอาหารสากล (Codex Alimentarius Commission) และได้จัดเตรียมมาตรฐานการควบคุมการตั้งโรงงานฉายรังสีอาหาร โดยอาศัยอำนาจตามร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2527 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 103 (พ.ศ. 2529) ซึ่งมีผลบังคับให้ผู้ที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ต้องขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยาและได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีฉายรังสีอาหาร ซึ่งทำให้กระทรวงสาธารณสุขสามารถควบคุมกระบวนการฉายรังสีอาหารให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคได้

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เรื่องแนวทางการจัดการเกี่ยวกับรายรับที่ได้จากการลด และงดเก็บภาษีการค้าของฤดูการผลิตปี 2530/2531 โดยให้โรงงานน้ำตาลนำเงินเข้ากองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย 832 ล้านบาท โดยนำไปชำระหนี้เงินกู้ 732 ล้านบาท และเก็บไว้เพื่อการวิจัย และส่งเสริมอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย 100 ล้านบาท ส่วนรายรับที่เหลือให้นำเข้าระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย โดยแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่อ้อยกับโรงงานน้ำตาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบโครงการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยอ่อนโยนแก่ผู้ค้าข้าวเปลือกและโรงสีในฤดูการผลิตข้าวประจำปี 2531/2532 ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการค้าพืชผลเกษตรผ่านธนาคารพาณิชย์) ตามที่ประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวเสนอสำหรับอัตราดอกเบี้ยที่จะคิดจากผู้ค้าข้าวเปลือก และโรงสี และระยะเวลาอายุตั๋วสัญญาใช้เงินให้กระทรวงการคลังและคณะกรรมการนโยบาย และมาตรการข้าวรับไปพิจารณาตกลงกันอีกครั้งหนึ่ง และเห็นชอบหลักการ โครงการรับจำนำข้าวเปลือกในฤดูการผลิตข้าวในปี 2531/2532 ของธนาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามที่ประธานคณะกรรมการนโยบาย และมาตรการข้าว เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องผู้เลี้ยงไก่เนื้อและไข่ไก่ที่ประสบปัญหาเนื้อไก่และไข่ในขณะที่ยังราคาอาหารสัตว์สูงขึ้น เนื่องจากตลาดต่างประเทศของเนื้อไก่ญี่ปุ่นลดการนำเข้าเพราะคุณภาพของเนื้อไก่ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้แก้ไขปัญหานี้แล้ว ส่วนตลาดที่ฮ่องกงมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นจากไข่ไก่ของเนเธอร์แลนด์ ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ และให้กระทรวงพาณิชย์รับข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการนำเข้ากากถั่วเหลืองและปลาป่น เพื่อแก้ปัญหาอาหารสัตว์ในประเทศมีราคาแพงและการขดเชยการส่งออกไข่ไก่ ไปพิจารณาในส่วนที่รับผิดชอบแล้วแจ้งให้เกษตรกรทราบโดยด่วน

วันที่ 13 ธันวาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กองทัพบกเบิกเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ในลักษณะเหมาจ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการบริการโครงการรับซื้อข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2529/2530 เป็นเงิน 6,000,000 บาท โดยไม่ต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตามที่กระทรวงกลาโหม เสนอ เป็นกรณีพิเศษ และต่อไปให้กระทรวงกลาโหม (กองทัพบก) ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

วันที่ 13 ธันวาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการการให้ความช่วยเหลือสินเชื่อดอกเบี้ยถูก เพื่อฟื้นฟูการเกษตรภายหลังอุทกภัยในภาคใต้ ในวงเงินสินเชื่อ 7,306 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้จัดตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ (ระดับรัฐบาล) และให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธาน และพิจารณาบุคคลที่เห็นสมควรเป็นอนุกรรมการฯ เพื่อรับเรื่องนี้ไปพิจารณาดำเนินการโดยด่วน

วันที่ 20 ธันวาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2531 ข้อ 3 เป็น ดังนี้ 3. ในช่วงระยะเวลาที่อยู่ระหว่างปิดสมัยประชุมรัฐสภา จึงให้กระทรวงการต่างประเทศ แจ้งให้สำนักงานใหม่สหประชาชาติทราบว่าประเทศไทยประสงค์จะสมัครเข้าเป็นภาคีชั่วคราวตามข้อ 59 ของร่างสนธิสัญญาว่าด้วยความตกลงเรื่องยางธรรมชาติระหว่างประเทศฉบับปี พ.ศ. 2530 โดยจะนำเสนอสนธิสัญญา ดังกล่าวมาใช้บังคับเฉพาะภายในขีดจำกัดของวิธีดำเนินการทางรัฐธรรมนูญ และหรือทางนิติบัญญัติ

วันที่ 27 ธันวาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของโครงการตามนโยบายและมาตรการข้าวฤดูการผลิตปี 2531/2532 จำนวน 6 โครงการตามที่ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว เสนอ และอนุมัติดำเนินการต่อไป สำหรับเงินทุนหมุนเวียนจำนวน 500 ล้านบาทตามโครงการรับซื้อและเร่งระบายการส่งออกของกรมการค้าต่างประเทศให้ กระทรวงการคลัง ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ จัดหาแหล่งเงินเพื่อสนับสนุนโครงการ และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการร่วมกับสำนักงาน กรรมการนโยบายและมาตรการข้าว ร่วมกันบริหารโครงการให้ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดถูกต้องและได้รับผลดีที่สุด

วันที่ 27 ธันวาคม 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการและอนุมัติความช่วยเหลือศูนย์สงเคราะห์ในความดูแลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเนื้อที่ประมาณ 57,071 ไร่ ส่วนวงเงินค่าใช้จ่าย ให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการช่วยเหลือสวนยางพารานอกความรับผิดชอบของกองทุนฯ ให้เป็นหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งกรมฯ ได้รับอนุมัติงบประมาณไปแล้วเป็นเงิน 12.36 ล้านบาท หากงบประมาณไม่พอให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

วันที่ 3 มกราคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติ รับทราบรายงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับผลการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 10 ณ ประเทศมาเลเซีย สรุปได้ดังนี้ ประเทศอินโดนีเซียพร้อมที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEAN FISHERIES FORUM ภายในเดือนธันวาคม 2531 และที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในโครงการด้านพืชและกักกันพืช ด้านการส่งเสริมและฝึกอบรมทางการเกษตรด้านปศุสัตว์ด้านป่าไม้ และด้านการจัดการอาหารของอาเซียน สำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน ด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 11 กำหนดจะมีขึ้น ณ ประเทศสิงคโปร์ ในปี 2532

วันที่ 10 มกราคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้ประเทศไทยบริจาคเงินสนับสนุนกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD) ให้บริจาคเพียงงวดเดียวในวงเงิน 150,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากการบริจาคในการระดมทุนครั้งสุดท้าย ร้อยละ 50 โดยเพิ่มให้สัดส่วนที่ใกล้เคียงกับการเพิ่มขึ้นของผลผลิตมวลรวมประชาชาติ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

วันที่ 24 มกราคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ในหลักการให้กระทรวงอุตสาหกรรม และ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาอนุญาตให้ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นรายๆ ไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 2 ธันวาคม 2529 แต่จะต้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาต เช่น ขนาดของใบเลื่อย และแรงม้า เครื่องจักรที่เหมาะสมแก่การ

ดำเนินงานเท่านั้น รวมทั้งให้กำหนดมาตรการป้องกัน และควบคุมมิให้มีการแปรรูปไม้ประเภทอื่น นอกจาก ไม้ยางพาราในโรงงานที่ได้รับอนุญาต

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้ยกเว้น เรื่องค่าบริการในการ จำหน่ายปุ๋ยอัตราร้อยละ 3 และค่าใช้จ่าย ในการเปิด แอล/ซี และการชดเชยผลขาดทุน โดยให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ร่วมพิจารณาในเรื่องนี้กับรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ และอนุมัติให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการสำหรับการจัดหา ปุ๋ยโดยวิธีการค้าต่างตอบแทน (COUNTER TRADE) โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งกระทรวง พาณิชย์พิจารณาความเหมาะสมในเรื่อง ราคา ก่อน และให้ห้องการค้าเพื่อเกษตรกรรับไปพิจารณาตาม ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการจ้าง ลูกจ้างชั่วคราวขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรว่า จะสมควร กำหนดให้มีฐานะเป็นลูกจ้างประจำได้หรือไม่ด้วย

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากประชาคม ยุโรปภายใต้ความตกลงมันสำปะหลัง ฉบับที่ 2 ซึ่งฝ่ายไทยได้จัดทำเอกสารแผนปฏิบัติการ ฉบับที่ 2 เพื่อ เสนอขอความช่วยเหลือจาก EC โดยยืนยัน ให้มีวงเงินความช่วยเหลือไม่ต่ำกว่าที่เคยได้รับตามข้อตกลงฯ ฉบับที่ 1 คือ ประมาณ 70 ล้านดอลลาร์ EC ได้ตกลง ในหลักการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ไทย สำหรับ 6 โครงการ โดยไม่ยอมระบุงเงินความช่วยเหลือในแต่ละ โครงการแต่ใช้วิธีส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำ เอกสารโครงการร่วมกับฝ่ายไทย เพื่อนำไปเสนอคณะกรรมการ โครงการของ EC พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนจะอนุมัติวงเงินความช่วยเหลือ

วันที่ 14 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ในฤดูการผลิต ปี 2530/31 ในอัตราเมตริกตันละ 426 บาท และผลตอบแทนการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้น สุดท้ายของฤดูการผลิตปี 2530/31 ในอัตราระสอบละ 241.12 บาท ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

วันที่ 14 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ ตามที่กระทรวงการคลังรายงานผลการ ดำเนินงานเกี่ยวกับข้อร้องเรียนขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติแล้ว โดยได้คืนเงินค่า ประกันค่าภาษีอากรเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ส่งออกไป ก่อนปฏิบัติพิธีการสมบรูณ์แก่ FAO จำนวน 1,424,000 บาท และได้เบิกจ่ายเงินจำนวน 5,941,785.62 บาท จากสำนักงบประมาณยืมคืนให้แก่ FAO ในส่วนที่ FAO ได้ชำระไว้เรียบร้อยแล้ว

วันที่ 21 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการเดินทางไปเจรจางานที่ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ประเทศเยอรมันและการเจรจาเกี่ยวกับความร่วมมือในการวิจัย และพัฒนาการเกษตรที่ ประเทศอิหร่านระหว่างวันที่ 9 - 21 ธันวาคม 2531 ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอุดร ตันติสุนทร) และคณะ ควรสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรชนิดครบวงจร และการแปรรูปผลผลิต เพื่อส่งออก และควรสนับสนุนให้มีการวิจัยทางด้านการเกษตรในประเทศไทยให้มากขึ้น เพื่อพัฒนา เทคโนโลยีของตนเองและการขยายตัวในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิตและรักษา คุณภาพ ควรมีการทดสอบและประเมินผลเพื่อให้การใช้เป็นไปอย่างประหยัด และไม่ให้เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ และสิ่งแวดล้อม สำหรับการเจรจาเพื่อการค้าระหว่าง ประเทศในอนาคตจะต้องหาแนวทางใหม่ ซึ่งอาจจะ

ต้องรวมถึงด้านการเมือง การทูต การแลกเปลี่ยนสินค้า ฯลฯ แทนการซื้อขายสินค้าแต่เพียงอย่างเดียว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2531 ให้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียน เพื่อปลดปล่อยหนี้สินของเกษตรกรที่ยากจนเป็นกองทุนอิสระ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ เป็นกรณีพิเศษ และให้กำหนดวงเงินในระยะแรกไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยให้ยืมเงินดังกล่าวจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมาใช้ในปี 2532 และให้ สำนักงบประมาณเสนอขอตั้งงบประมาณประจำปี 2533 จำนวน 50 ล้านบาท เพื่อนำไปชดเชยกับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไปและให้สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดมาตรการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ เพื่อให้เป็นประโยชน์ แก่เกษตรกรอย่างแท้จริง

วันที่ 28 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการลงนามในความตกลงความร่วมมือทางการเงินระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงก่อสร้าง สาธารณรัฐเกาหลี และให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้เอกสารสิทธิ แก่ผู้เช่าชาวนา การยกเว้นภาษีทั้งปวงและค่าภาระอื่นตามนัยแห่งเงื่อนไขข้อตกลงความร่วมมือทางการเงินข้อ 5 ของความตกลง (MOU) ดำเนินการสนับสนุนให้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน ตามคำร้องขอได้เป็นกรณีพิเศษ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบญัตติด่วน เรื่องปัญหาแคลน โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติการจัดหาปุ๋ยเพื่อเกษตรกรขึ้น เพื่อเร่งรัดและเสนอแนะแนวทาง การจัดปุ๋ยให้เกษตรกรได้รับปุ๋ยทันตามกำหนด โดยได้ประสานงานกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกจังหวัดและกลุ่มเกษตรกรในปี 2532 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดหาปุ๋ยไว้จำหน่ายแล้ว ดังนี้ จัดหาปุ๋ย 100,000 ตัน โดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย นำไปจำหน่ายแก่เกษตรกร และประเทศญี่ปุ่นได้ให้การช่วยเหลือปุ๋ยเคมีประมาณ 39,891 ตัน นอกจากนี้ยังได้จัดทำแผนจัดหาปุ๋ย เคมีสำหรับปี 2532 - 2533 เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติในหลักการ ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนำเงินที่ครบกำหนดส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กลับไปหมุนเวียนซื้อปุ๋ยจำนวน 310,000 ตัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2532 อนุมัติในหลักการแล้ว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 4 เมษายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรปรับราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี คงเหลือทั้งหมดในสต็อก และปุ๋ยที่ได้รับตามโครงการช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางอาหารจากญี่ปุ่น ปี 2530/2531 กับทั้งปุ๋ยที่จะจัดหาต่อไป และอนุมัติให้เกษตรกรทำการขนส่งปุ๋ยเคมีจากคลังปัจจัยการผลิตขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไปยังที่ตั้งของผู้ซื้อปุ๋ยเคมีได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยในการขนส่งนั้นให้องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์เป็นผู้ดำเนินการขนส่งต่อไปได้ โดยให้คิดราคา ค่าขนส่งตามความเป็นจริงและเปิดโอกาสให้เกษตรกรสามารถทำการขนส่งปุ๋ยเคมีด้วยตนเองได้

วันที่ 8 เมษายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตร รวม 3 ชนิด (ไหม โคขุน และยางพารา) ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ กระทรวง

เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบนโยบายในการจัดวางแผนโครงการในส่วนที่รับผิดชอบ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแนวทางพัฒนาดังกล่าว ให้บรรลุผลสำเร็จ กับให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณปี 2533 สนับสนุนตามความ จำเป็นและเหมาะสมต่อไป

วันที่ 8 เมษายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการค้าสับปะรดตกต่ำ ว่าให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์) รับเรื่องราคาสับปะรดตกต่ำ ไปพิจารณาแก้ไขโดยด่วน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

วันที่ 8 เมษายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแนวทางการพัฒนาการเกษตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำ แผนการกระจายการผลิตด้านการเกษตรเป็นรายอำเภอในแต่ละจังหวัด ซึ่งได้แบ่งกิจกรรมการดำเนินงานเป็น 4 กิจกรรม คือ ด้านพืชเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตพืชไร่ การจัดระบบการเกษตรในพื้นที่ชลประทาน ด้านการปศุสัตว์ได้วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโคเนื้อ ไก่ชน กระบือ สุกร สัตว์ปีก ในแต่ละพื้นที่ ด้านการประมง ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อ บำรุงแหล่งน้ำเพื่อเพาะเลี้ยงปลา ส่วนการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ได้วิเคราะห์การปรับปรุงด้านทรัพยากรในแต่ละอำเภอไว้อย่างละเอียด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 เมษายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เรื่องการนำน้ำมาใช้ประโยชน์จนเป็นผล ให้การเพาะปลูกพืชต่างๆ ได้รับผลดี ซึ่งการเพาะปลูกใดๆ ก็ตาม ควรจะนำราคาคำนํ้ามาคำนวณเป็นราคาต้นทุนค่าใช้จ่ายด้วย โดยเฉพาะเรื่องนี้ ฝ่ายสหรัฐฯ ได้แจ้งว่าไทยได้ให้การอุดหนุน (Subsidy) แก่เกษตรกรโดยไม่คิดค่านํ้าที่ใช้ในการเกษตร จึงให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับเรื่องนี้ไปพิจารณาด้วย ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 25 เมษายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีรายงานผลการเจรจา ความร่วมมือทางการเกษตร ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของสหรัฐฯ ดังนี้ รัฐบาลยุติการเกษตรของสหรัฐฯ เกี่ยวกับการดำเนิน นโยบายทางการเกษตรของสหรัฐฯ จะให้ผลกระทบต่อน้อยที่สุด และสนับสนุนการค้าโดยเสรี เกี่ยวกับสินค้าเกษตรในการเจรจารอบอุรุกวัย นายยอท เทอร์ธ ซีแจ้งว่า สหรัฐ กับประชาคมยุโรป จะบรรลุความตกลงกันได้ ในการเจรจาหลายฝ่ายของ GATT ที่นครเจนีวา และการเปิดตลาดข้าวญี่ปุ่นนั้น เพื่อพิจารณาบนพื้นฐานของหลักการค้าสินค้าเกษตรโดยเสรีแล้ว ก็นำเสนอสนับสนุน ส่วนความร่วมมือไทยกับสหรัฐฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของสหรัฐฯ ได้เสนอ โครงการฝึกอบรมหลักสูตรด้านวิชาการ เกี่ยวกับการกักกันสัตว์เพื่อป้องกันโรคระบาดฯ และเพิ่มงานช่วยเหลือให้เปล่าอีก 3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ สำหรับโครงการปฏิบัติการฝนหลวงฯ

วันที่ 2 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตรเป็น ผู้ดำเนินการจัดซื้อสับปะรดจากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรโดยด่วน ในราคาตามภาวะตลาด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2532 -31 กรกฎาคม 2532 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยใช้เงินที่ อดท. จะส่งคืน

กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและให้กระทรวงพาณิชย์รับผิดชอบในการจัดจำหน่าย หากขาดทุนจากการดำเนินงานให้สำนักงานประมาณตั้งงบประมาณชดใช้คืนตามจำนวน ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้ว

วันที่ 5 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยให้กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าของเรื่องเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อสับปรดจากเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรแทนองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรโดยให้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรแทนองค์การตลาดเพื่อการเกษตรในวงเงิน 40 ล้านบาท เพื่อดำเนินการ รวมทั้งให้รับผิดชอบในการจัดจำหน่ายด้วยและเกิดผลขาดทุนจากการดำเนินงานในเรื่องนี้ ให้สำนักงานประมาณจัดสรรงบประมาณชดใช้คืนตามจำนวนที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้ว

วันที่ 9 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้นายอุดร ต้นตีสุนทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือทางการเกษตรในนามของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย ร่วมกับนาย SEYED HASSAN TABATABAEI รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฝ่ายอุตสาหกรรมและการเกษตรและหน่วยผลิต ในนามของกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน และอนุมัติให้การรับรองคณะผู้แทนอิหร่านจำนวน 4 คน โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฝ่ายอุตสาหกรรมและการเกษตรและหน่วยผลิตแห่งอิหร่านเป็นหัวหน้าคณะระหว่างที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 13-18 พฤษภาคม 2532 ส่วนค่าใช้จ่ายจำนวน 274,325 บาท กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ทำความตกลงกับสำนักงานประมาณและกระทรวงการคลังตามระเบียบต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 13 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ในหลักการของแนวทางพัฒนาสินค้าเกษตรในภาคเหนือทั้ง 4 ชนิด คือข้าวโพด ข้าวสาลี กาแฟ อาราบิก้า และเมล็ดพันธุ์ฝัก ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยึดถือเป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการผลิตที่กำหนด โดยให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

วันที่ 13 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในหลักการ ของแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาหาคากระเทียม หอมแดง และหอมใหญ่ตกต่ำ และอนุมัติให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหะยะยาวตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ กับอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการผลิตและการตลาดกระเทียม หอมแดง และหอมหัวใหญ่ โดยให้มืองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด และให้ขึ้นอยู่กับการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ กับให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่เพิ่มเติมในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลิตผลในราคาที่เป็นธรรม และเห็นชอบให้สถาบันเกษตรกรกู้เงินได้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์โดยตรง ตามที่ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 13 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้งบกลางฯ รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นปีงบประมาณ 2532 เพื่อใช้จ่ายในการ

ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติปีการเพาะปลูก 2531/2532 เพิ่มเติม ในวงเงินทั้งสิ้น 21,460,200 บาท เพื่อให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นค่าจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชและค่าขนส่ง และให้กรมประมง เพื่อเป็นค่าพันธุ์สัตว์น้ำและอาหารสัตว์น้ำ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

วันที่ 13 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ ส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองทดแทนข้าวนาปรัง ปี 2530/2531 สรุปได้ คือสามารถปลูกถั่วเหลืองได้ทั้งสิ้น 161,127 ไร่ และจากการประเมินผลโครงการ พบว่าพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ โดยคิดเป็นร้อยละ 13 และ 11 ตามลำดับ ตามที่ กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 13 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์รายงานเกี่ยวกับ ปัญหาการค้ากระเทียมตกต่ำ ซึ่งองค์การคลังสินค้าได้ดำเนินการแทรกแซงตลาด โดยเข้ารับซื้อกระเทียมใน แหล่งผลิตภาคเหนือ 6 จังหวัด ตามราคาตลาดและสำหรับฤดูกาลผลิตปี 2531/32 ซึ่งคาดว่าปริมาณจะมี มากเกินกว่าความต้องการที่ตลาดจะรองรับได้ กระทรวงพาณิชย์จึงได้ดำเนินให้ขยายไปสู่จังหวัดภาคใต้ ตลอดจนมาตรการอื่นๆ โดยเฉพาะการขอความร่วมมือ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ ให้ ดำเนินการทดลองการใช้ประโยชน์จากกระเทียม และเผยแพร่ให้ผู้สนใจทราบต่อไป

วันที่ 23 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ สถานการณ์กัญกุลาดำราคาตกต่ำ โดยสืบ เนื่องมาจากขาดแคลนห้องเย็น และราคาอาหารสัตว์แพงๆ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำการแก้ปัญหา โดยการรับซื้อบางส่วนเพื่อพยุงราคา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจง และอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อแก้ไขปัญหากัญกุลาดำราคาตกต่ำ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทยกระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องพิจารณามาตรการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ตามที่นายกรัฐมนตรี เสนอ

วันที่ 30 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำสัญญาซื้อขายเคมี กับบริษัทเกษตรรุ่งเรืองพืชผล จำกัด เนื่องจากซื้อได้ในราคาต่ำกว่าท้องตลาด ถ้าซื้อในราคาเงินสด ให้จำหน่าย เมตริกตันละ 5,000/5,200/ - 5,500 บาท สำหรับปุ๋ยสูตร 16 - 20 - 0/16 - 16 - 8/15 - 15 - 15 ตามลำดับราคา เงินเชื่อหากชำระใน 1 ปี ดอกเบี้ย 9% ต่อปี ของราคาเงินสดถ้าเกิน 1 ปี ส่วนที่เกินเสียดอกเบี้ย 12% ต่อปี ทั้งนี้ได้ อนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นค่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่ชำระใน เวลา 1 ปี กับค่าขนส่งและจัดจำหน่าย โดยให้จ่ายจากบัญชีโครงการปุ๋ย 2532/2533 ไปก่อน ตามที่กระทรวงเกษตร และสหกรณ์เสนอ ส่วนค่าใช้จ่ายในการเปิดแอลซี และค่าบริการในการจำหน่ายปุ๋ยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอรอนนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) พิจารณาอนุมัติก่อนจะดำเนินการต่อไป

วันที่ 30 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การคลังสินค้าดำเนินการนำเข้ากากถั่วเหลือง อีกหนึ่งหมื่นตันเป็นกรณีพิเศษ โดยยกเว้นไม่ต้องแสดงหลักฐานการรับซื้อกากถั่วเหลืองภายในประเทศ ตาม ประกาศกรมการค้าต่างประเทศ ฉบับที่ 2/2532 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ของ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เนื่องจากภาวะขาดแคลนกากถั่วเหลืองภายในประเทศ ส่งผลให้อาหารสัตว์มีราคาสูงขึ้น

วันที่ 30 พฤษภาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ส่วนราชการต่างๆ ซื้อข้าวสารจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวด้วยวิธีการพิเศษอันเป็นการซื้อโดยไม่ต้องสอบราคาข้าวจากหน่วยงานอื่นๆ และเพื่อให้การดำเนินโครงการเกี่ยวกับเรื่องข้าวขององค์การคลังสินค้ามีประสิทธิภาพในฤดูการผลิตปี 2531/2532 ตามที่ประธานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว เสนอ

วันที่ 13 มิถุนายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเรื่องการช่วยเหลือราษฎรที่เข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยผิดกฎหมาย โดยแก้ไขข้อเสนอบางประการของคณะกรรมการกำหนดมาตรการการช่วยเหลือราษฎรที่เข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยในป่าสงวนแห่งชาติโดยผิดกฎหมายซึ่งมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นประธาน และนายอภิลาศ ใสถานนท์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นเลขานุการ มติคณะรัฐมนตรีหลังจากปรับปรุงและแก้ไขแล้วมีดังนี้

1. สภาพป่าที่จะอนุญาตให้ราษฎรเข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว

1.1 เป็นป่าเสื่อมโทรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2532 กำหนดไว้ และ

1.2 ราษฎรได้เข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยในป่านั้นอยู่ก่อนปี พ.ศ. 2524 และ

1.3 เป็นป่าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเพื่อให้ราษฎรเข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวได้

1.4 เนื้อที่ที่จะอนุญาตให้ราษฎรเข้าไปทำกิน หรืออยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวครอบครัวยุติไม่เกิน 250 ไร่

2. บุคคลที่มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือ

2.1 เป็นผู้เข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยในป่าดังกล่าวอยู่ก่อนปี พ.ศ. 2524 และ

2.2 ไม่มีที่ดินทำกินในที่แห่งอื่นๆ เป็นของตนเอง หรือมีแต่ไม่เพียงพอ

3. ค่าธรรมเนียม

เพื่อให้ประชาชนทราบสภาพของตนในการถือครองที่ดิน จึงสมควรให้กำหนดค่าธรรมเนียมในการใช้ที่ดิน ดังต่อไปนี้

3.1 เนื้อที่ไม่เกิน 25 ไร่ คิดไร่ละ 10 บาทต่อปี

3.2 เนื้อที่เกิน 25 ไร่ แต่ไม่เกิน 50 ไร่ ส่วนที่เกิน 25 ไร่ คิดไร่ละ 20 บาทต่อปี

3.3 เนื้อที่เกิน 50 ไร่ขึ้นไป ส่วนที่เกินคิดไร่ละ 100 บาทต่อปี

3.4 ถ้าใช้ทำประโยชน์อย่างอื่นที่มีได้การเกษตรกรรมหรือการปลูกป่า ให้คิดเป็น 2 เท่าของอัตราข้างต้น

ทั้งนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาดำเนินการออกระเบียบรายละเอียดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นต่อไป”

วันที่ 20 มิถุนายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการโครงการสงเคราะห์ปลูกยางพารา แก่ผู้ซึ่งไม่มีสวนยางมาก่อน ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง มาตรา 21 ทวิ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาตั้งงบประมาณปี 2533 สนับสนุนการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว จำนวน 46,336 ล้านบาท และให้กระทรวงการคลังทำความตกลงในนามรัฐบาลกับธนาคารโลก และบริษัทพัฒนาการแห่งเครือจักรภพ เพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการเบิกเงินกู้ตามโครงการเร่งรัดการปลูกยางแทน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับเรื่องการเงินให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณโดยสำนักงบประมาณอนุมัติวงเงิน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 4 กรกฎาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์ เกษตรกร เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตร ของกรมส่งเสริมสหกรณ์และยาปราบ ศัตรูพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร ดังนี้ อนุมัติจ่ายขาดเงินยืมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จากกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร เพื่อเป็นค่าภาษีอากรในการนำเข้าเครื่องบรรจุข้าวจากญี่ปุ่น และเป็นค่าภาษีนำเข้ายา ปราบศัตรูพืชที่ค้างชำระ และอนุมัติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการเกี่ยวกับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า ตามโครงการเพิ่มผลผลิตอาหารจากรัฐบาลญี่ปุ่นในปี 2531-2532 ในเรื่อง ปุ๋ย ตามที่ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์เสนอ

วันที่ 8 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงแหล่งเงินโดยให้องค์การ คลังสินค้า (อศส.) หรือองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกู้เงินจากธนาคารกรุงไทยมาใช้ในการรักษาระดับราคา ผลผลิตเกษตรในวงเงินไม่เกิน 400 ล้านบาท และในการกู้เงินดังกล่าวให้ทำสัญญากู้ตามความจำเป็นในการ ใช้เงินเข้าแทรกแซงตลาดสินค้าเกษตร โดยผ่านความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการนโยบายและมาตรการ ผลผลิตเกษตรสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณชดเชยให้ตามนัยแห่งมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2532 ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ

วันที่ 8 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผลการ ประชุมคณะมนตรีอาหารโลก ระดับรัฐมนตรี สมัยที่ 15 ณ กรุงไคโร ประเทศสาธารณรัฐอียิปต์ ระหว่างวันที่ 22 - 25 พฤษภาคม 2532 ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเจริญ คันธวงศ์) และคณะ ซึ่ง เกาหลีใต้และไทยได้บริจาคเงินเพิ่มให้แก่กองทุน และรับทราบภาวะการขาดแคลนอาหารของโลก ซึ่งที่ประชุม เสนอให้ประเทศต่างๆ จัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาความอดอยากและความขาดแคลนอาหารของประเทศ ในการนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับเลือกเป็นรองประธานสภามนตรีอาหารโลก ฝ่ายภูมิภาคเอเชีย แล้วได้เสนอต่อที่ประชุมคณะมนตรีอาหารโลกระดับรัฐมนตรี สมัยที่ 16 ในเดือน มกราคม 2533 ที่ประเทศไทย

วันที่ 8 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรให้กรม ส่งเสริมการเกษตรปรับปรุงโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ปอแก้วโนนสูงดำเนินการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการ ดำเนินงานโครงการเพิ่มขึ้นอีก 1 จากเดิม เป็น 4 ปี ให้ปรับราคาซื้อเมล็ดพันธุ์ปอแก้วจากเกษตรกรที่ทำแปลง ขยายพันธุ์จากราคาเดิม เป็นราคารับซื้อไม่เกินกิโลกรัมละ 25 บาท ให้แลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ปอแก้วโนนสูง 2

กับเมล็ดข้าวเปลือกของเกษตรกรในอัตรา 1: 2 ให้เพิ่มเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (งบกองทุนพิเศษสำหรับไว้ช่วยเหลือชาวไร่ป่อ) เพื่อเพิ่มงบประมาณอีก 2,900,000 บาท และให้ลดวงเงินรายได้ที่นำส่งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจากเดิมเป็นประมาณ 3,880,000 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 15 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภิญญา ช่วยปลอด) รายงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแพรวาผลราคาดกต่ำ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้บัญญัติเมื่อ 8 สิงหาคม 2532 อนุมัติให้องค์การคลังสินค้าและหรือองค์การตลาดเพื่อการเกษตรกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด เพื่อใช้รักษาระดับราคาสินค้าเกษตรในวงเงินไม่เกิน 400 ล้านบาท และจะนำเงินจำนวนนี้ในวงเงิน 50 ล้านบาท มาแก้ไขปัญหาแพรวา แต่ปรากฏว่ายังไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้จากธนาคารกรุงไทย จำกัด จึงขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังช่วยเร่งรัดเรื่องนี้ต่อไปด้วย

วันที่ 15 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 1.5 ล้านบาท และเงินยืมไม่เสียดอกเบี้ย จำนวน 1 ล้านบาท ให้แก่ กรมวิชาการเกษตร เพื่อใช้ดำเนินการตามโครงการผลิตไข่ไหมลูกผสมต่างประเทศ และให้ส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้เสร็จสิ้นภายในเดือนกันยายน 2534 ถ้าหากมีรายได้จากการดำเนินการจำหน่ายไข่ไหมลูกผสมฯ เกินวงเงินยืมหรือมีดอกผลอื่นจากโครงการให้นำส่งเป็นรายได้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 22 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบปัญหาปุ๋ยปลอมระบาดในภาคอีสาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีเสนอว่าควรดำเนินการโดยเฉียบขาด และชี้แจงให้ประชาชนทราบว่ารัฐบาลได้ดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างจริงจังแล้ว โดยมอบให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังรับไปดำเนินการตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 22 สิงหาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ทบวงมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 8 พฤษภาคม 2527 โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตรจ่ายขาดจากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 40 ล้านบาท เพื่อดำเนินการจัดซื้อยาปราบศัตรูพืช และให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโอนเงิน 40 ล้านบาท เข้าบัญชีกองทุนหมุนเวียนตามโครงการความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารจากรัฐบาลญี่ปุ่น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 5 กันยายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการเดินทางไปเจรจาความร่วมมือทางการเกษตรกับสหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมยูโกสลาเวีย เสร็จเรื่องเคมีภัณฑ์ทางการเกษตรกับร่วมงานแสดงนิทรรศการทางการเกษตรที่ประเทศอังกฤษมีสาระดังนี้ สหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมยูโกสลาเวีย ต้องการวัตถุดิบที่เป็นผลผลิตจากการเกษตรทั้งในการอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมาก ศึกษาการใช้ท่าเรือ KOPER เป็นจุดขนถ่ายสินค้าไปยังยุโรปตะวันออก การใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชเน้นในภาคฤดูร้อนมากกว่าภาคฤดูใบไม้ร่วง และมีนโยบายสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถระดมทุนวิจัยภาคเอกชนได้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 8 กันยายน 2532 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 106 ตอนที่ 149 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 26 ให้มีข้อความดังต่อไปนี้

“ มาตรา 26 เมื่อได้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(1) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือ

พลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ได้ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

(2) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เมื่อกระทรวงการคลังได้ให้ความยินยอมแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

(3) ถ้าในปฏิรูปที่ดินนั้น มีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืน หรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน และที่ดินนั้นอยู่นอกเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

(4) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนใดแล้วเมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตาม (4) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้เข้าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวได้ และให้ค่าเช่าที่ได้มาตกเป็นของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ”

วันที่ 19 กันยายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับ กระทรวงพาณิชย์และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนรับไปดำเนินการแก้ไขปัญหาราคายางตกต่ำ ดังนี้ ให้ทำการตรวจสอบคุณภาพของน้ำยางข้น (LATEX) ว่าเป็นประการใด สํารวจปริมาณผลิตภัณฑ์ยางในสต็อก เพื่อจะได้คาดหมายความต้องการยางในอนาคต ส่วนโรงงานผลิตภัณฑ์ยางที่ไม่ได้มาตรฐาน ให้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง ตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของสหรัฐฯ (FDA) กำหนดต่อไป

วันที่ 27 ตุลาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กระทรวงพาณิชย์ใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวสาร ในวงเงิน 500 ล้านบาท และให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเร่งประชุมพิจารณา การจัดสรรเงินดังกล่าว โดยเร็วแล้วให้รายงานผลการพิจารณาให้คณะรัฐมนตรีทราบภายในเดือนตุลาคม 2532 ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 31 ตุลาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติไม่อนุมัติเงินช่วยเหลือจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพราะการจำหน่ายปุ๋ย ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรมนั้นได้ดำเนินการไป โดย

ไม่ได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในเรื่องค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายและเงินค่าบริการก่อน และไม่อนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับการชดเชยผลขาดทุน เป็นเงิน 6,286,890 บาท เพราะมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2530 ได้อนุมัติชดเชยผลการขาดทุนทุกโครงการแล้ว

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติเรื่องการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ประสบอุทกภัยภาคใต้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้ง 2 ข้อ และให้ดำเนินการต่อไปได้ สำหรับปีบัญชี 2531 ถึง 2532 อนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี 2533 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นชดเชยให้ตามความเป็นจริง ส่วนปีบัญชี 2533 ถึง 2537 ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเสนอขอตั้งงบประมาณชดเชยให้เป็นปีๆ ไปตามความเป็นจริง โดยขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ขยายเวลาการเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสร้างศูนย์วิจัยการเลี้ยงอาร์ทีเมีย สำหรับค่าก่อสร้างที่เหลือ จำนวน 963,750 บาท และค่าครุภัณฑ์ (เครื่องต้นน้ำ) อีก 1 รายการ จำนวน 150,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,113,750 บาท ออกไปอีกจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2532 ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบปัญหาข้าวเปลือกราคาตกต่ำ ในหลายจังหวัดในภาคกลางหากไม่กำหนดมาตรการรักษาระดับราคาข้าวเปลือก และเร่งดำเนินการ โดยเร็วจะทำให้ข้าวเปลือกตกต่ำมากยิ่งขึ้น และรองนายกรัฐมนตรี (นายพงส์ สารสิน) จะขอให้กระทรวงพาณิชย์ประสานงานกับกระทรวงการคลัง เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงการคลังเพิ่มอีกจำนวน 1,000 ล้านบาท ให้กระทรวงพาณิชย์ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจำนวน 500 ล้านบาท เพื่อนำไปรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังชี้แจงว่าจะพิจารณาหาทางสนับสนุน การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวโดยให้แจ้งรายละเอียดข้อมูลให้กระทรวงการคลังทราบโดยด่วน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการทำฟาร์มเลี้ยงปลากระชังในกระชังชายฝั่งทะเล (จังหวัดสตูล) ในวงเงิน 3,514,300 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้ ให้เพิ่มวงเงินค่าก่อสร้างอาคารเก็บเครื่องมือประมงเป็น 500,000 บาท และเพิ่มวงเงินค่าปิ่นเตี้ยลูกของยาวอีกเป็น 12,000 บาท กับให้ตัดทอนค่าบ้านพักคนงาน 2 ครอบครัวเหลือเพียง 174,000 บาท และให้กรมประมงยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 2,562,508 บาท ไปดำเนินการตามโครงการทำฟาร์มเลี้ยงปลากระชังดังกล่าวโดยไม่เสียดอกเบี้ย แล้วให้ถ่วงจ่ายรายการในหมวดค่าทดแทนค่าใช้จ่ายสอยและวัสดุได้

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการนำราคาคำน้ามาคำนวณเป็นราคาต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจะปลูกพืชใดๆ ก็ตาม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการในโครงการต่างๆ ตามนโยบาย มาตรการข้าว เพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 8 โครงการ ดังนี้ โครงการรับ จำนำข้าวเปลือกโครงการรับชำระหนี้ ค่าปุ๋ย ด้วยข้าวเปลือกและการรับซื้อข้าวเปลือก โครงการเก็บ ข้าวเปลือกของเกษตรกร โครงการเชื่อมโยงสินค้าเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ โครงการ แทรกแซงตลาดข้าวเปลือก โครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก และข้าวสาร กรป.กลาง สำนักผู้บัญชาการ ทหารสูงสุด การสนับสนุนเงินปลอดดอกเบี้ย โครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกและข้าวสารของ กองทัพอากาศ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับพื้นที่ที่ประสบภัยในจังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัด ระนอง และอนุมัติงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการชักลากต้นไม้ที่โค่นล้มพร้อมปรับพื้นที่เพาะปลูกกับค่า เบี้ยเลี้ยง ฯลฯ ของเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยตกลง รายละเอียดกับสำนักงบประมาณเพื่อขอใช้เงินคงคลังต่อไป

วันที่ 12 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี 19 กันยายน 2532 ว่ามีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการอยู่แล้ว โดยเสนอดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำยาง ขึ้นคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ สำรวจปริมาณสำรองผลิตภัณฑ์ยาง คุณภาพผลิตภัณฑ์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ให้บริการแนะนำ เกี่ยวกับ การปรับปรุงคุณภาพยาง และผลิตภัณฑ์ทั้งแก่เกษตรกรและโรงงานตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ

วันที่ 12 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่อง คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรได้ พิจารณา เรื่องการจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการแทรกแซง ตลาดรับซื้อข้าวสารในการประชุม ครั้งที่ 7/2532 วันที่ 09 พฤศจิกายน 2532 แล้วมีมติอนุมัติตามนัยมติ คณะรัฐมนตรีวันที่ 27 ตุลาคม 2532 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 12 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เสนอโดยอนุมัติให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อดำเนินการ โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรในครัวเรือนและในชนบท จำนวน 50 ล้านบาท กำหนดชำระคืนภายใน กำหนด 10 ปี โดยนำดอกผลจากโครงการส่งเป็นรายได้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ซึ่งสำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้เบิกจ่ายตามความจำเป็นโดยให้ทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางและเบิกจ่ายเป็น วงๆ ละไม่เกิน 10 ล้านบาท ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 19 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการแก้ปัญหาการค้ายางตกต่ำ เป็น การเฉพาะหน้า โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ยกเว้นภาษีขาออกยางพารา กิโลกรัมละ 12 สตางค์ ยกเว้นเงินเก็บเข้ากองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 0.75% เป็นเวลา 1 ปี ออกประกาศกำหนดราคายางในท้องตลาด เป็นรายเฉลี่ยสำหรับสินค้ายางพาราเป็นเกณฑ์ ประเมินเงินอากรขาออก อาทิตยละ 1 ครั้ง และช่วยเหลือหาปัจจัยการผลิตจำหน่ายให้เกษตรกร ในราคา ยุติธรรม รวมถึงการยกระดับราคายางพาราให้สูงขึ้นส่วนมาตรการระยะยาว ให้ กระทรวงการคลัง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดหาเงินทุนให้เกษตรกรยืมไปตั้งโรงงานปรับปรุงคุณภาพยางควบคุมพื้นที่ปลูกยางพาราให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนายางดิบ เพื่ออุตสาหกรรมในประเทศ อนึ่งให้คณะรัฐมนตรี เศรษฐกิจและคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน พิจารณาเตรียมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ เนื่องจากแรงกดดันจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวม

วันที่ 19 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในฐานะผู้แทนพิเศษ (Special Envoy) ของนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการเดินทางไปร่วมประชุมเจรจาเกี่ยวกับความตกลงมันสำปะหลัง กับฝ่ายประชาคมยุโรปอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 12-17 ธันวาคม 2532 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม และให้ลงนามในเอกสาร หากผลประชุมเจรจาจะอำนวยประโยชน์แก่ไทย และเป็นไปตามแนวทาง 5 ข้อ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไว้แล้ว เมื่อ 28 พฤศจิกายน 2532 ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ

วันที่ 27 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้แก้ไขปัญหาที่ราษฎรร้องเรียนเกี่ยวกับราคายางตกต่ำ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ในจังหวัดที่มีการปลูกและผลิตรายพารา ติดตามขอความร่วมมือจากพ่อค้าผู้ซื้อให้ซื้อยางด้วยความเป็นธรรมแก่ชาวสวนยาง และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ติดตามขอความร่วมมือกับพ่อค้าผู้ส่งออก เพื่อให้รับซื้อยางส่งออกจากพ่อค้ารายย่อย ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายอุดร ตันติสุนทร) เสนอ

วันที่ 27 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติในหลักการให้ กค. จัดสรรเงินกู้จากเงินกู้ 4 รายการ คือเงินกู้ เลขที่ 2078 - TH, เลขที่ 2178 - TH, เลขที่ 2198 - TH โดยให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในวงเงินไม่เกิน 6.2 ล้านบาทหรือยี่สิบห้าล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการพัฒนาการในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร โดยมีขอบเขตงานตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในการดำเนินการกู้เงินจากธนาคารโลก และให้ดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 27 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการเดินทางไปเจรจาเกี่ยวกับความตกลงมันสำปะหลังกับ E.C. ของคณะผู้แทนไทย ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นหัวหน้า ระหว่าง 12 - 17 ธันวาคม 2532 ณ กรุงบรัสเซลส์ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้ E.C. ไม่ยอมรับข้อเสนอของไทยเรื่องการขอเพิ่มโควต้าในช่วงความตกลงระยะต่อไป ทำให้ไม่สามารถแก้ไขความตกลงฯ เพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไปได้ ซึ่งไทยจะแจ้งยกเลิกความตกลงภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2532 และจะแจ้งต่อแกตต์ว่าไทยยังคงมีฐานะเป็นผู้ส่งออกมันสำปะหลังรายใหญ่ในตลาด E.C. อยู่

วันที่ 27 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับเสียหายด้านพันธุ์สัตว์เนื่องจากภัยธรรมชาติ จำนวน 31,721,270 บาท และให้ดำเนินการจัดซื้อจัดหาพันธุ์สัตว์ วัสดุการเกษตร และวัสดุวิทยาศาสตร์ และการแพทย์ที่จำเป็น โดยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้กรมปศุสัตว์สามารถดำเนินการจัดซื้อสิ่งต่างๆ ดังกล่าว เพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้ทันเวลา ตามที่กระทรวงเกษตร

และสหกรณ์เสนอ สำหรับการเบิกจ่ายเงิน ให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ โดยให้เบิกจ่ายเงินคงคลังหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ กับหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ

วันที่ 27 ธันวาคม 2532 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้เงินยืมค่าสารชีวมิคแอซิด จำนวน 408,000 ลิตร วงเงิน 60 ล้านบาท ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เนื่องจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในขอรับสารดังกล่าว เพื่อนำไปแจกจ่ายแก่เกษตรกรในภาคอีสานตาม โครงการน้ำพระทัยจากในหลวง ในรูปให้เปล่า กับอนุมัติให้ยกเว้นเบี้ยปรับสำหรับเงินยืม ดังกล่าวให้องค์การ ตลาดเพื่อเกษตรกร ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

วันที่ 2 มกราคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้กระทรวงพาณิชย์ (องค์การคลังสินค้า) ดำเนินการแทรกแซงตลาดรับซื้อ และ ระบายเมล็ดกาแฟดิบเพื่อยกระดับ ราคาเมล็ดกาแฟดิบให้สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถ ขายเมล็ดกาแฟได้ในราคาคุ้มทุนประมาณกิโลกรัมละ 26 บาท ส่งมอบกับตลาดกรุงเทพฯ และให้องค์การคลังสินค้ากู้เงินจากธนาคารกรุงไทย เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการแทรกตลาดฯ ในวงเงินหมุนเวียนไม่เกิน 800 ล้านบาท ระยะเวลาการกู้แต่ละครั้งไม่เกิน 12 เดือน สำหรับค่าใช้จ่ายให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ตามความเป็นจริง เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้มาตรวจสอบและรับรองแล้ว

วันที่ 9 มกราคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ทบทุนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2532 โดยให้กรมศุลกากรประกาศกำหนดราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยสำหรับสินค้ายาง เพื่อเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรขาออกเป็นรายครึ่งเดือนเช่นเดิม ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 16 มกราคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการของกระทรวงพาณิชย์ในการเข้าแทรกแซงตลาดรับซื้อ และระบายข้าวสารของรัฐบาลในฤดูการผลิตปี 2532/2533 ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2532 - ธันวาคม 2533 และอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของ กษ. ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ต้องใช้เงิน 1,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในโครงการของกระทรวงพาณิชย์ โดยให้กระทรวงการคลังโอนเงินให้กระทรวงพาณิชย์ (บัญชีข้าว) ต่อไป ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 16 มกราคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังอวัลต์ตัวสัญญาใช้เงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ความสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ สำหรับโครงการเร่งรัดการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชั้นเล็กและยากจน ในวงเงินกู้ 1,000 ล้านบาท โดยวิธีออกตัวสัญญาใช้เงิน กำหนดชำระคืนไม่เกิน 5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.5 ต่อปี ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

วันที่ 16 มกราคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นควรให้ปรับปรุง คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติใหม่ เนื่องจากสถานการณ์เกี่ยวกับการผลิต การตลาด และการค้ามันสำปะหลังได้เปลี่ยนไปจากเดิมและคณะกรรมการฯ ชุดเดิมนั้นจำกัดอยู่ในวงแคบ ที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น จึงเห็นควรที่จะปรับปรุงและยกระดับคณะกรรมการฯ ให้สูงขึ้น เพื่อให้เป็นองค์กรกำหนดนโยบายทั้งระยะสั้น และระยะ

ยาวของสินค้ามันสำปะหลังและเป็นผู้ให้แนวนโยบายในการเจรจาทำความตกลงฯ กับประชาคมยุโรปฉบับต่อไป ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

วันที่ 23 มกราคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการที่กระทรวงพาณิชย์เสนอให้จ่ายเงินชดเชยที่เกิดขึ้นในกรณี ที่มีการขาดทุนจากการระบายข้าวตามโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวส่งออก เพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2531/2532 และปี 2532/2533 ให้แก่กระทรวงพาณิชย์ โดยให้จ่ายเงินชดเชยการขาดทุนตามความเป็นจริง เมื่อสำนักตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและรับรองแล้ว โดยให้จ่ายจากเงินของหน่วยบัญชีการข้าวของกระทรวงพาณิชย์ก่อน หากหน่วยบัญชีการข้าวฯ ไม่มีเงินหรือมีไม่พอให้ขอเงินชดเชยฯ จากงบประมาณ โดยให้กระทรวงพาณิชย์ทำการตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบปัญหาพริกไทยราคาตกต่ำที่ จังหวัดจันทบุรี โดยด่วน ซึ่งเนื่องจากการมีปลูกพริกไทยเพิ่มมากขึ้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รับจะดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกพริกไทย โดยจะพิจารณาใช้จ่ายเงินจากงบประมาณ 400 ล้านบาท ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ไปดำเนินการ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบปัญหาราคายางตกต่ำจากการร้องเรียนของเกษตรกรชาวสวนยางที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกษตรฯ (นายเจริญ คันธวงศ์) ชี้แจงว่าขณะนี้ราคายางได้สูงขึ้นแล้ว ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางก็มีความพอใจส่วนการชุมนุมเรียกร้องนั้นมิได้มีสาเหตุมาจากความเดือดร้อนของเกษตรกร แต่เป็นเพราะมีนักศึกษาบางคนเข้าไปปลุกระดมยุยงราษฎร

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรที่ได้พิจารณาสนับสนุนเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ในวงเงินไม่เกิน 7,775,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวนาปรัง ปี 2532/ 2533

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการต่างประเทศรับข้อเสนองานของเกษตรกรชาวสวนยางที่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 7 ข้อดังนี้ ให้รัฐบาลประกันราคายางขึ้น 4 กก. ละ 25 บาทให้เกษตรกรกู้ยืมเพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น 3 ล้านบาท ให้รัฐบาลรับซื้อยางของเกษตรกร ให้รัฐบาลช่วยเหลือเกษตรกรด้านเงินทุน ให้รัฐบาลจัดตั้งสหพันธ์ชาวสวนยางขึ้น ให้รัฐบาลส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรสวนยางอย่างจริงจังและรับข้อเสนองานะรัฐบาล ปรณงค์กับประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติจัดกลุ่มผู้ผลิตยางระหว่างประเทศโดยให้รองนายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) ร่วมพิจารณาด้วย

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2533 กับเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการ ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ ให้ องค์การคลังสินค้าเปิดบัญชี "กู้เบิกเงินเกินบัญชี" จากธนาคารกรุงไทย ในวงเงิน 1000 ล้านบาท และให้กรมการค้าต่างประเทศ เป็นผู้เบิกจ่ายเงินจำนวนนี้ และให้ปิดบัญชีเงินกู้ให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นเดือน ธันวาคม 2533 และให้นำเงินจากหน่วยบัญชีการข้าว จ่ายชำระเป็นค่าดอกเบี้ยไปก่อน แล้วจะให้สำนักงานงบประมาณ จัดสรรงบประมาณปี 34 ชดใช้ให้ ให้กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้ดำเนินการ

ชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด โดยให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบรับรองด้วย เห็นชอบในหลักการให้เพิ่มเงินทุนหมุนเวียนให้ กระทรวงพาณิชย์ และอนุมัติในหลักการจ่ายเงินชดเชยผลขาดทุนจากการแทรกแซงตลาดข้าว โดยจ่ายจากเงินทุนหมุนเวียนกระทรวงพาณิชย์

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กรมส่งเสริมการเกษตรเบิกเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นค่าใช้จ่ายภาษีนำเข้ายาปราบศัตรูพืชตามโครงการเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารจากรัฐบาลญี่ปุ่นปี 2531 และอนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายภาษีนำเข้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ภายใต้โครงการช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารจากญี่ปุ่นตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอให้รัฐบาลแทรกแซงราคายาง การจัดตั้งสหพันธ์ชาวสวนยางและการให้รัฐบาลดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายยางพารา และเห็นชอบด้วยในหลักการให้จัดตั้งคณะกรรมการฯ ทำนองเดียวกับคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว สำหรับองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ โดยให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยด่วนต่อไป

วันที่ 6 มีนาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแทรกแซงตลาดรับซื้อพริกไทยจากเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี และให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรรับจำนำพริกไทยจากเกษตรกร เพื่อรอจำหน่ายในช่วงฤดูที่คาดว่าจะสูงขึ้น ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยให้ดำเนินการในวงเงินไม่เกิน 260 ล้านบาท โดยใช้จ่ายจากเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ จำนวน 400 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 8 สิงหาคม 2532 และให้ชดเชยผลขาดทุนในการแทรกแซงตลาดรับซื้อพริกไทย กับชดเชยส่วนต่างๆ ของดอกเบี้ยที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต้องรับภาระตามจำนวนที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและรับรองแล้ว โดยเสนอตั้งงบประมาณปี 2534 ขดใช้ให้ต่อไป ถ้ามีการเสนอเรื่องทำนองนี้อีก ให้คณะอนุกรรมการนโยบายและมาตรการผลิตผลเกษตร เสนอมติที่ประชุมต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

วันที่ 6 มีนาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 5,415,000 บาท ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อดำเนินตามโครงการสำรวจข้อมูลการผลิตและการใช้ประโยชน์ข้าว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 27 มีนาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกษตรกรจังหวัดกระบี่เดือนร้อนจากราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำรวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงขอให้องค์การคลังสินค้ารับซื้อน้ำมันดิบออกใบกำกับสินค้าสำหรับน้ำมันมะพร้าว ควบคุมการนำเข้าน้ำมันไฮดรอลิกและการลักลอบขนน้ำมันจากมาเลเซีย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์รับไป พิจารณาและปรึกษาส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางแก้ปัญหา และขอให้กระทรวงการคลังจัดหาแหล่งเงินสนับสนุนเพื่อรักษาระดับราคาด้วย

วันที่ 4 เมษายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบคำชี้แจงของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้เดินทางไปเจรจาเปิดตลาดยางพารา ณ ประเทศยุโรป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส และ เนเธอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ 25 - 31 มีนาคม 2533 สรุปผลการเจรจาได้ดังนี้ ได้ชี้แจงศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อให้ผู้ซื้อเกิดทัศนคติที่ดีต่อยางพาราไทยและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นปัญหากับผู้ซื้อของยุโรป ได้ทราบความต้องการของผู้ซื้อเพื่อนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับตลาดซึ่งที่ผ่านมาทางบริษัทของไทยได้ส่งยางไม่ตรงกับคุณลักษณะที่ส่งทำให้เกิดความเสียหาย แต่ทั้งนี้ต่างประเทศพอมั่นใจอยู่บ้างจากการเพิ่มปริมาณยางพาราในประเทศ นอกจากนี้ได้มีการทำสัญญาซื้อขายยางกับอังกฤษ ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ ประมาณ 2,500 ตัน

วันที่ 4 เมษายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ให้จัดสรรเงินช่วยเหลือจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร งบกองทุนพิเศษเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ปอ ตามโครงการเครื่องจักรกลเกษตรเพื่อพัฒนาคุณภาพปอ ภายในวงเงินไม่เกิน 2,166,260 บาท เพื่อดำเนินการด้านการวิจัยและพัฒนาเครื่องปลูกปอ และเครื่องลอกปอ สำหรับการจัดซื้อวัสดุและครุภัณฑ์ให้ซื้อตามราคามาตรฐานที่สำนักงานประมาณกำหนดตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 17 เมษายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เรื่องเกษตรกรชาวสวนปาล์มพื้นที่ จังหวัดกระบี่ และใกล้เคียงชุมนุมประท้วงเมื่อ 16 เมษายน 2533 ในพื้นที่ จังหวัดกระบี่ เนื่องจากปาล์มน้ำมันราคาตกดิ่งนั้นกระทรวงมหาดไทยจึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป และให้ปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว อย่างจริงจัง และเห็นชอบในหลักการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ ให้องค์การคลังสินค้ารับซื้อน้ำมันปาล์มดิบจากโรงงานสกัด 6 พันตัน ในราคาตลาดโรงงานต้องรับซื้อปาล์มในราคาที่องค์การคลังสินค้าให้ และเก็บน้ำมันไว้ออกรจำหน่าย คาดว่าจะใช้งบ 110 ล้านบาท ซึ่งองค์การคลังสินค้ากู้เงินจาก ธนาคารกรุงไทย หากดำเนินงานขาดทุน ให้ กระทรวงพาณิชย์ (องค์การคลังสินค้า) เสนอขอตั้งงบประมาณประจำปีชดเชยตามจำนวนที่ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองแล้ว

วันที่ 24 เมษายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ในหลักการแผนกำหนดพื้นที่ในการส่งเสริมการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์การประมงและไม้ยืนต้น ในระดับจังหวัด โดยเพิ่มเติมการกำหนดจังหวัดเป็นเขตเพื่อการ ปฏิบัติงานการพัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับ ระบบ กษช. และให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีอัตราข้าราชการประจำในระดับจังหวัด และมอบหมายให้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาปรับลูกจ้างชั่วคราวที่ไปช่วยงานผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำจังหวัดจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาชนบทด้านการเกษตร (กษช.) ของทุกจังหวัด เป็นตำแหน่งข้าราชการเพื่อเข้าไปสนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่เป็นการถาวร

วันที่ 1 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแผนฟื้นฟูพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ที่ประสบภัยจากไต้ฝุ่นเกย์ ปี 2534 - 2538 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และ อนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานประมาณ สำหรับโครงการที่เหลืออีก จำนวน 16 โครงการ ให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์จัดทำรายละเอียดโครงการให้สมบูรณ์ชัดเจน และปรับงบประมาณปี 2534 ภายในวงเงินงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเสนอขอแปรญัตติเพิ่มเติมงบประมาณปี 2534 ต่อไป

วันที่ 22 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ยกเว้นการกำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ย โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร) เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายจากกองทุน สงเคราะห์เกษตรกรสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ประจำปี 2531 ในอัตราเมตริกตันละไม่เกิน 580 บาท ตามที่จ่ายจริงเป็นคราวๆ ไป แทนการยืมเงินจากกองทุนฯ ทั้งจำนวนไปสำรองจ่าย เพื่อการดังกล่าวตามความเห็นของกระทรวงการคลังและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปรับโครงสร้างราคาจำหน่ายปุ๋ย โดยให้สำนักนายกรัฐมนตรีน (กรมวิเทศสหการ) รับผิดชอบติดต่อขอความช่วยเหลือในเรื่องปุ๋ยเคมีจากประเทศญี่ปุ่นเพิ่มเติมต่อไป

วันที่ 22 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายข้าว เรื่อง การขยายระยะเวลาการไถ่ถอนข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2532/2533 และโครงการรับจำนำข้าวเปลือกฤดูการผลิตข้าวนาปี 2533 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามที่ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวเสนอ โดยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว ควบคุมอำนวยความสะดวกบริหารโครงการฯ ต่อไป

วันที่ 22 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเพิ่มวงเงิน 500 ล้านบาท กับอีก 15 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินที่ได้จัดสรร ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นงบบริหารโครงการรวมเป็นเงิน 515 ล้านบาท สำหรับการดำเนินงานตามโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกกระทรวงมหาดไทยฤดูการผลิตปี 2532/2533 โดยให้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และองค์การคลังสินค้ารับไปกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย ทั้งนี้ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณชดเชยเป็นค่าบริหารจัดการโครงการและดอกเบี้ยเงินกู้รวมทั้งผลการขาดทุนที่เกิดขึ้น ตามความเป็นจริงซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและรับรองแล้ว แต่ไม่เกิน 200 บาท ต่อเที่ยว

วันที่ 22 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรงบโครงการความช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มผลผลิตทางอาหารจากรัฐบาลญี่ปุ่น ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 250 ล้านบาท เพื่อนำไปดำเนินการตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ปี 2532/2533 เพิ่มเติมกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี นับจากวันที่เบิกจ่ายเงินจากกรมบัญชีกลาง และให้ทยอยเบิกจ่ายเป็นงวดๆ ตามความจำเป็น ตามแผนการใช้จ่ายเงิน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 29 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติและเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณา รับซื้อข้าวเข้าเก็บและเร่งระบายข้าวส่งออกเสนอ ให้กระทรวงพาณิชย์จำหน่ายข้าวให้ผู้ซื้อในต่างประเทศที่เป็นเอกชนได้ โดยให้เป็นข้าวขาวชนิด 15% และที่มีคุณภาพต่ำกว่านั้นยกเว้นปลายข้าวขาว รวมทั้งให้จำหน่ายข้าวชนิด 10% และที่มีคุณภาพต่ำกว่านั้น ส่วนรายละเอียดอื่นๆ และหลักเกณฑ์การจำหน่ายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณา รับซื้อข้าวเข้าเก็บและเร่งระบายข้าวส่งออกกำหนด แต่เรื่องการจัดสรรงบประมาณชดเชยการขาดทุน จากการจำหน่ายข้าวออกต่างประเทศนั้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมกันพิจารณาอีกครั้ง

วันที่ 29 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมปศุสัตว์ขยายเวลาการชำระหนี้ออกไปอีก 3 ปี โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับ จากส่วนที่ค้างชำระจำนวน 428,000 บาท ในโครงการเงินทุนหมุนเวียนสนับสนุนอาชีพการเลี้ยงเป็ด จากที่ครบกำหนดชำระในปี 2533 เป็นครบกำหนดชำระในปี 2536 โดยให้กรมปศุสัตว์และบัญชีกลางร่วมพิจารณาปรับแผนการชำระคืน เงินยืมของโครงการใหม่ให้ตรงกับยอดเงินที่ค้างชำระจริง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 29 พฤษภาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ที่ไม่ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตัดหนี้สูญแต่ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขยายเวลาการชำระหนี้ออกไปอีก 3 ปี โดยไม่เสียเบี้ยปรับเป็นครบกำหนดชำระคืนในวันที่ 26 มิถุนายน 2534 และให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรติดตามเร่งรัดเรียกเก็บหนี้ที่ค้างชำระจากลูกหนี้ที่ย่อนาส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยเร็ว

วันที่ 5 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามมติคณะรัฐมนตรี (29 พฤษภาคม 2533) ซึ่งอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์จำหน่ายข้าวคงเหลือที่มีอยู่ในโกดัง จำนวน 670,000 ตัน ให้แก่ผู้ซื้อในต่างประเทศที่เป็นเอกชนได้ซึ่งเรื่องนี้ได้ให้ รองนายกรัฐมนตรี (นายพงส์ สารสิน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมกันพิจารณาเรื่องการจัดสรรงบประมาณชดเชยการขาดทุนจากการจำหน่ายข้าวออกต่างประเทศให้แก่กระทรวงพาณิชย์และให้กระทรวงพาณิชย์ควบคุมดูแลการปฏิบัติในเรื่องนี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และถูกต้อง ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

วันที่ 5 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการ ให้ลดราคาจำหน่ายปุ๋ยที่เหลือจากการจำหน่าย และปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นที่เหลืออยู่จำนวนไม่เกิน 168,620.30 ตัน ส่วนจะลดราคาในอัตราตันละเท่าใด (โดยให้ กำหนดได้ไม่เกินตันละ 1,000 บาท) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ และทั้งนี้ไม่ให้มีผลย้อนหลัง และให้มีการชดเชยผลขาดทุน อันเนื่องจากการปรับลดราคาจำหน่ายปุ๋ย ตามแนวทางที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 5 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ยกเลิกมติ ครม. เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2533 เรื่องราคาปาล์มน้ำมันตักต่ำและให้ทบทุนการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรเสียใหม่ โดยให้รัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซื้อมันน้ำมันปาล์มดิบจากโรงงานสกัดกิโลกรัมละ 14 บาท แล้วให้โรงงานสกัดไปรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรโดยตรง กิโลกรัมละ 2.50 บาท ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ทั้งนี้ ให้ใช้งบประมาณช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาราคามันน้ำมันปาล์มตักต่ำเฉพาะคราวนี้ และเป็นครั้งสุดท้าย โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินเพื่อการนี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง เพื่อให้ผลประโยชน์ตกถึงมือเกษตรกรชาวสวนปาล์มอย่างแท้จริง

วันที่ 5 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ (อศส.) ใช้เงินกู้จากโครงการอื่น รับซื้อถั่วเหลือง เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรไปก่อนได้ และเห็นชอบในการที่กระทรวงพาณิชย์ (อศส.) ได้ใช้วงเงินจากโครงการอื่นไปก่อนแล้ว ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 5 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการการช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ค้าปุ๋ยของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตามมติคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยให้ขยายเวลาการ

ชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยในส่วนที่สถาบันเกษตรกรซื้อปุ๋ยจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ระหว่างเดือน ตุลาคม - ธันวาคม 2531 ออกไปถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2533 และเมื่อพ้นกำหนดองค์การจะคิดดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 12 ต่อปี และให้สิทธิการซื้อปุ๋ย เงินเชื่อสำหรับฤดูกาลผลิตปี 2532/2533 ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ถือใช้ในปัจจุบัน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 11 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเพิ่มเติมมาตรการของคณะกรรมการนโยบายข้าวกับ โครงการรับซื้อข้าวเปลือกนาปีการผลิต 2533 ของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และโครงการแทรกแซง ตลาดข้าวเปลือกนาปีการผลิต 2533 ของกระทรวงมหาดไทย ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายพงส์ สารสิน) ประธาน คณะกรรมการนโยบายข้าวเสนอ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้สำหรับโครงการของธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์ ให้ชุดเชี่ยวชาญตามผลการตรวจสอบและรับรองของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 11 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงาน เกี่ยวกับผลการดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรีให้ช่วยเหลือเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ประสบวาทภัยเนื่องจากพายุไต้ฝุ่นเกย์ ซึ่งได้กำหนดนโยบายพัฒนาสับปะรด และสับปะรดกระป๋องใน ระยะเวลา 5 ปี โดยปี 2533 กำหนดเป้าหมายการผลิตจำนวน 1.96 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3 พร้อมทั้งได้จัดสรรหน่อพันธุ์สับปะรดให้เกษตรกร โดยให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ รวมตัวเกษตรกร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ที่ประสบวาทภัยเนื่องจากไต้ฝุ่นเกย์ที่มีความประสงค์จะปลูกสับปะรด ให้เป็นสถาบัน เกษตรกรและให้สถาบันเกษตรกรทำสัญญาซื้อขายสับปะรดกับบริษัทสับปะรดไทย จำกัด และเพิ่มกำลัง การผลิตสับปะรดกระป๋องของบริษัทฯ โดยช่วยเหลือด้านการเงิน

วันที่ 20 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้ประเทศไทย โดย กษ. บริจาคให้แก่โครงการ อาหารโลก ประจำปี 2534 - 2535 เป็นแป้งมันสำปะหลัง มูลค่าปีละ 35,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา โดยให้คณะทูต ถาวรประเทศไทย ประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก เป็นผู้แถลงคำบริจาค ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ

วันที่ 20 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร งบ โครงการความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางอาหาร จากรัฐบาลญี่ปุ่น ภายในวงเงิน 6 ล้านบาท เพื่อรับซื้อรังไหมดิบ จากสมาชิก นิคมกำหนด ชำระคืนภายใน 5 ปี ให้กรมประมงสงเคราะห์เก็บเบี้ยปรับจากบริษัทที่รับซื้อรังไหมในอัตรา เท่ากับดอกเบี้ยเงินกู้ของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด และให้กรมประมงสงเคราะห์ส่งรายได้และผลประโยชน์ทั้งหมดเข้า เป็นรายได้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยให้รับข้อคิดเห็นของฝ่ายเลขานุการในเรื่องการทำสัญญาซื้อขายเงินเชื่อ ไปพิจารณา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 26 มิถุนายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้แก่ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2533 เรื่อง ราคาปาล์มตกต่ำ ดังนี้ แก้ไขชื่อเรื่องจากเดิม "เรื่องราคาน้ำมันปาล์มตกต่ำ" เป็น "เรื่องราคา ปาล์มน้ำมันตกต่ำ" และแก้ไขถ้อยคำในข้อ 2 ของมติคณะรัฐมนตรีจาก "ราคาน้ำมันปาล์มตกต่ำ" มาเป็น "ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ" และตัดข้อความ "ทั้งนี้ให้ใช้งบประมาณช่วยเหลือ เพื่อแก้ไข ปัญหาราคาปาล์ม น้ำมันตกต่ำ เฉพาะคราวนี้และเป็นครั้งสุดท้าย" ในข้อ 2 ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2533 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 3 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขที่ดินสิ่งก่อสร้าง และครุภัณฑ์ที่กำหนดไว้ในเอกสารโครงการกับขอโอนเปลี่ยนแปลงหมวดเงินกู้ให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน และให้เงินกู้จากธนาคารโลกในโครงการวิจัยเกษตรแห่งชาติ ขอยยเวลาจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน ขอยยระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินงบประมาณสมบปี 2531 และของปี 2532 และขอยยระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินกู้ออกไปอีก 2 ปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งรัด การดำเนินการและการเบิกจ่ายเงินตามโครงการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ผลดำเนินการเป็นประการใดรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

วันที่ 10 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้เพิ่มงบประมาณให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการ ตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อ เพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์อีก 500 ล้านบาท ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว (กนข.) ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายพงส์ สารสิน) ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว เสนอ โดยให้กระทรวงการคลังรับไปจัดหาเงินงบประมาณ ในวงเงิน 500 ล้านบาท ให้แก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อดำเนินการตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อ เพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ในปีการผลิต 2532/2533

วันที่ 10 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว (กนข.) ที่รองนายกรัฐมนตรี (นายพงส์ สารสิน) ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว เสนอให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) รับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกรที่ฝากเก็บไว้ในคลังสินค้าของเอกชนที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย โดยได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำ เช่นเดียวกับที่เกษตรกรเก็บข้าวเปลือกที่จำนำกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไว้ในยุ้งฉางของตน ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกำลังดำเนินการในปัจจุบัน

วันที่ 10 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการจัดหาพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือเกษตรกรทำนาปรังไม่ได้ผลปี 2533 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้แจกจ่ายพันธุ์ข้าวปลูกแก่เกษตรกรที่ขอรับความช่วยเหลือทั้งหมด โดยไม่ติดตามมูลค่าจำนวนประมาณ 10,680 ตัน สำหรับค่าใช้จ่ายตามโครงการอนุมัติให้ใช้เงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ในวงเงิน 74,160,000 บาท โดยให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรอง และหากกองทุนฯ ไม่อาจดำเนินการให้ได้ให้กระทรวงการคลังรับไปจัดหาแหล่งเงินให้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำหรับดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยด่วนต่อไป

วันที่ 10 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.)) ให้การสงเคราะห์การทำสวนยาง ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางต่อไป โดยมีมติให้คณะกรรมการนโยบายยางพารา เป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินสงเคราะห์การทำสวนยางที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับภาวะราคายางในขณะนั้น และนำเสนอนายกรัฐมนตรีอนุมัติแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป และอนุมัติในหลักการให้ขุดเขยส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินสงเคราะห์ที่คณะกรรมการนโยบายยางพารากำหนดในกรณีที่เกิดต่ำกว่า กิโลกรัมละ 1.70 บาท และแหล่งเงินที่จะนำมาชดเชย ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ โดยให้สำนักงบประมาณและสำนักงาน

กองทุนฯ รับผิดชอบต่อตรวจสอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนว่าสำนักงานกองทุนฯ มีอำนาจที่จะกู้เงินหรือไม่

วันที่ 10 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการลดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมีที่เหลือจากการจำหน่ายและปุ๋ยที่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2533 ซึ่งคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศราคาจำหน่ายปุ๋ยแล้ว ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2533 เป็นต้นไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 17 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินช่วยเหลือจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ภายในวงเงิน 11,389,550 บาท ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นค่าใช้จ่ายในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 17 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้บรรจุโครงการการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรในครัวเรือนและในชนบทเป็นโครงการหนึ่งในแผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอโดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) ส่งเงินจำนวน 10 ล้านบาท คืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรพร้อมดอกเบี้ยเงินฝากที่เกิดขึ้นและนำเงิน 50 ล้านบาท ของโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือนฯ ไปรวมกับเงินกองทุนของแผนประสานความร่วมมือสี่ภาคฯ เพื่อนำดอกผลมาชดเชยให้เกษตรกรในโครงการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันที่ 24 กรกฎาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้จ่ายขาดหนี้เงินยืมโครงการเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาสารพิษแอฟลาทอกซิน ในส่วนที่กรมวิชาการเกษตรยังคงค้างชำระกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรอยู่ เมื่อมีรายได้จากค่าธรรมเนียมวิเคราะห์สารพิษในผลิตผลเกษตรให้กรมวิชาการเกษตร ส่งรายได้ค่าธรรมเนียม วิเคราะห์สารพิษเข้าเป็นรายได้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป ตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามความเห็นของ อ.ก.พ. วิสามัญ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้ 1. สนับสนุนให้ตัดโอนงานกลุ่มข้าว กลุ่มพืชไร่ และกลุ่มพืชไร่ในกองส่งเสริมพืชพันธุ์ มาจัดตั้งเป็นกองส่งเสริมพืชไร่และ ให้ตัดโอนงานกลุ่มพืชสวน กลุ่มยางพารา และ กลุ่มหม่อนไหม ในกองส่งเสริมพืชพันธุ์ มาจัดตั้งเป็นกองส่งเสริมพืชสวน 2. สนับสนุนให้ตัดโอนงานฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูลส่งเสริมการเกษตร ในกองแผนงานและโครงการ พิเศษ และกลุ่มงานการจัดการไร่ นา กองพัฒนาการบริหารงานเกษตรมาจัดตั้งเป็นกองส่งเสริมธุรกิจเกษตร 3. ไม่เห็นควรสนับสนุนให้โอนงานกลุ่มดินและปุ๋ย ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรที่สูง ในกองส่งเสริมพืชพันธุ์ ฝ่ายโครงการพิเศษ ในกองแผนงานและโครงการพิเศษ และกลุ่มงานจักรกลเกษตร ในกองพัฒนาการบริหารงานเกษตร มาจัดตั้งเป็นกองพัฒนาและสนับสนุนการผลิต ทั้งนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้ตัดโอนงานกลุ่มดินและปุ๋ยในส่วนที่เกี่ยวกับพืชไร่ นา ไปไว้ ที่กองส่งเสริมพืชไร่ นา และตัดโอนงานกลุ่มดินและปุ๋ยในส่วนที่เกี่ยวกับพืชสวนไปไว้ที่กอง ส่งเสริมพืชสวนด้วย 4. สนับสนุนให้เปลี่ยนชื่อกองแผนงานและโครงการพิเศษ เป็นกองแผนงาน 5. ไม่เห็นควรสนับสนุนให้เปลี่ยนชื่อกองพัฒนาการบริหารงานเกษตร เป็นกองพัฒนาสถาบันเกษตรกร

6. สนับสนุนให้ยุบเลิกกองส่งเสริมพืชพันธุ์ เนื่องจากได้ตัดโอนงานต่างๆ ของกองส่งเสริมพืชพันธุ์ มาจัดตั้งเป็นกองส่งเสริมพืชไร่ และกองส่งเสริมพืชสวนแล้ว จึงได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 7 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้บริการขนส่งปุ๋ยจากภาคเอกชนหรือแหล่งอื่นๆ และให้เกษตรกรขนส่งปุ๋ยด้วยตนเองได้ เนื่องจาก รสพ.ไม่สามารถขนส่งปุ๋ยได้ทันตาม ต้องการส่วนค่าใช้จ่ายในการขนส่งให้ติดตามที่จ่ายจริง โดยอัตราถัวเฉลี่ยไม่เกินตันละ 280 บาท และต้องมีหลักฐานให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบด้วย นอกจากนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของกระทรวงคมนาคมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป คือให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจัดทำแผนการขนส่งปุ๋ยในระยะยาวมีการจัดเตรียมสถานที่สำหรับขนส่งขึ้นให้สะดวกรวดเร็ว และให้พิจารณาค่าขนส่งให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

วันที่ 14 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร) เร่งรัดส่งพันธุ์ข้าวปลูก 10,680 ตันตามมติคณะรัฐมนตรี (10 กรกฎาคม 2533) ให้ถึงมือเกษตรกรที่ขอรับความช่วยเหลือภายใน 1 สัปดาห์ และอนุมัติให้กระทรวงเกษตร จัดซื้อพันธุ์ข้าวแจกจ่ายเกษตรกรโดยไม่คิดมูลค่า จำนวน 9,293.83 ตัน ในวงเงิน 69,703,875 บาท เป็นกรณีเร่งด่วน ภายใน 3 สัปดาห์ และให้เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้พันธุ์ข้าว ที่เหมาะสมและป้องกันเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลให้เกษตรกรได้ทราบโดยทั่วกันด้วย

วันที่ 14 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ไปพิจารณาดำเนินการตามที่ สำนักเลขาธิการรัฐสภารายงานเรื่องพืชเศรษฐกิจที่มีปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข ด้วยการเร่งรัด การเกษตร การเพาะปลูกพืชหมุนเวียน การเพาะปลูกในเขตเกษตรน้ำฝน ด้วยวิทยาการแผนใหม่ รวมทั้งพัฒนาการส่งออกสินค้าเกษตร พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มจำนวนลดต้นทุนการผลิต

วันที่ 14 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์บริจาคข้าวหนึ่ง 10% จำนวน 100 ตัน ให้แก่นักกีฬาแคเมอรูน ซึ่งจะเดินทางมาเยือนไทยในเดือน สิงหาคม 2533 และให้กระทรวงพาณิชย์ จัดสรรเงินจากแหล่งเงินทุนที่มีอยู่มาใช้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้เป็นกรณีพิเศษ (ค่าข้าว ค่าขนส่ง การส่งมอบ) ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 21 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณเรื่องเห็นควรให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางใช้จ่ายจากเงินคงเหลือที่มีภาระผูกพัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเดิมในการปลูกยางทดแทนให้ทันฤดูปลูกปี 2533 และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอแปรญัตติงบประมาณปี 2534 เพิ่มเติมอีก 310 ล้านบาท ถ้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางสามารถให้การสงเคราะห์รายใหม่ในปีสงเคราะห์ 2533 จำนวน 281,250 ไร่ ได้ตามเป้าหมาย หาก เกษ.ไม่สามารถขอแปรญัตติเพิ่มเติมงบประมาณได้ ให้ สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณประจำปี 2534 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นแก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป

วันที่ 21 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเงินทุนหมุนเวียนโครงการความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารจากรัฐบาลญี่ปุ่นในกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับค่าใช้จ่ายในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล กับการจัดหาพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือเกษตรกรให้จ่ายจากเงินคงคลัง โดยให้กระทรวง

เกษตรและสหกรณ์ทำความตกลงกับ สำนักงานงบประมาณ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ นอกจากนี้ให้กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการเกษตร เร่งให้ความช่วยเหลือเกษตรกร โดยชี้แจงทำความเข้าใจถึงการใช้นโยบายจำกัดเพื่อยกเลิกการนำเข้าข้าวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและเป็นไปโดยประหยัด

วันที่ 21 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงาน การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ดังนี้ คือการจัดส่งเมล็ดพันธุ์ ข้าว จำนวน 10,680 ตัน ได้จัดส่งไปแล้ว จำนวน 5,787.7 ตัน ส่วนที่เหลือคาดว่าจะจัดส่งแล้วเสร็จทุก จังหวัด ภายในวันที่ 21 สิงหาคม 2533 และการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจำนวน 9,293.85 ตัน และมีแผนจัดส่ง เมล็ดพันธุ์ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม 2533 และจะแล้วเสร็จทุกจังหวัดภายในวันที่ 5 กันยายน 2533

วันที่ 31 สิงหาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตรวจสอบพันธุ์ข้าวที่ไม่มีคุณภาพ ที่แจกจ่ายให้เกษตรกร โดยให้ดำเนินการแก้ไขตามอำนาจหน้าที่โดยด่วน และชี้แจงให้เกษตรกรเข้าใจเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวสุพรรณบุรี 60 ที่ไม่มีความต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ทางโทรศัพท์ช่อง 9

วันที่ 2 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกู้ เงินจากสถาบันการเงินแห่งเนเธอร์แลนด์ วงเงิน 7.5 ล้านดอลลาร์ โดยมิรัฐบาลไทยเป็นผู้ค้ำประกันและ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้ลงนามในสัญญาค้ำประกันเงินกู้ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สถาบันการเงินเนเธอร์แลนด์ในนามราชอาณาจักรไทย

วันที่ 2 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ ผลผลิตได้รับความเสียหายจากศัตรูพืช (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) และให้กระทรวงการคลังประสานงานกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจ่ายเงินชดเชย ให้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรเป็นค่าดอกเบี้ยเงินกู้และค่าปุ๋ยของเกษตรกร ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายประมวล สภาวสุ) เสนอ

วันที่ 15 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ ขยายข้าวให้แก่ รัฐบาลรัสเซีย ซึ่งเป็นไปตามราคาและเงื่อนไขที่ตกลงกัน คือ ซื้อข้าวในราคาตันละ 261 เหรียญสหรัฐอเมริกามีเงื่อนไขการชำระเงินคืน เงินเชื่อ 2 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ชนิดข้าวขาว 15% จากจำนวนข้าว 200,000 ตัน ซึ่งมีการส่งมอบในระยะเวลา 3 เดือน เริ่มที่ฤดูข้าวใหม่ คือ พฤศจิกายน ธันวาคม 2533 และมกราคม 2534 ซึ่งจะสามารถถึงราคาข้าวเปลือกให้สูงขึ้น หากไม่ขยายข้าว จำนวน 200,000 ตัน เวียดนามและปากีสถาน อาจถือโอกาสแย่งตลาดไป แต่การขยายข้าวให้รัสเซียตามราคาและ เงื่อนไขที่ตกลงกันนั้นจะขาดทุนในระหว่าง 274.6 - 326.9 ล้านบาท ส่วนการชดเชยนั้นให้กระทรวง พาณิชย์ปิดบัญชีการค้าข้าว หากวงเงินขาดทุนให้เสนอสำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณชดเชยต่อไป

วันที่ 15 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ ให้ อนุมัติเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่เกิดภาวะฝนแล้ง น้ำท่วม และภัยแล้ง อื่นๆ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นการเร่งด่วน จำนวน 163,073,200 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อ

จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชและยาเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เพื่อแจกจ่ายช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติประจำปีการเพาะปลูก 2533 โดยให้ตกลงรายละเอียดด้านการเงินกับ สำนักงานประมาณต่อไป

วันที่ 30 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้คณะกรรมการเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากพายุโซนร้อนอีรา และโลลา รับเรื่องการช่วยเหลือชาวสวนส้มที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย จากพายุโซนร้อนอีรา และโลลา ในเขตพื้นที่ อำเภอวิหารแดง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก และจังหวัดปทุมธานี ดังนี้ ให้ระงับการทวงหนี้และของดการเสียดอกเบี้ยกับธนาคารเจ้าหนี้และให้หาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำด้วย ให้กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการเกษตรเร่งชี้แนวทางแก้ปัญหา การจัดหาพันธุ์และงบประมาณสนับสนุน ซึ่งหากมีการเสียหายโดยสิ้นเชิงก็ขอให้จัดค่าชดเชยให้แก่เกษตรกรด้วย และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งซ่อมแซมถนน สาธารณประโยชน์ที่ชำรุดเสียหาย และสำรวจหาแนวทางระบายน้ำเพื่อการระบายที่รวดเร็วต่อไป

วันที่ 30 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังขอรับเรื่อง ขยายระยะเวลาการผ่อนการจำหน่ายข้าวเปลือก ในฤดูผลิตปี 2532/2533 ออกไปอีก 1 เดือน โดยใช้วงเงินชดเชยเพิ่มขึ้นประมาณ 5 ล้านบาท และขอให้กระทรวงพาณิชย์เลื่อนกำหนดการเบิกเงินและปิดบัญชีเงินกู้เบิกเกินบัญชี ธนาคารกรุงไทย จำกัด ในโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวส่งออก เพื่อยกระดับราคาข้าวปี 2532/2533 ออกไป 1 เดือน โดยใช้วงเงินกู้ 1,000 ล้านบาท ไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้วจะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในคราวประชุมคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2533 เห็นชอบได้มีมติให้กำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของฤดูการผลิตปี 2532/2533 ในราคาเมตริกตันละ 596.55 บาท และกำหนดผลตอบแทนการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายของฤดูการผลิตปี 2532/2533 ในอัตรากระสอบละ 287.29 บาท ตามมติที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานการดำเนินการตั้งหน่วยรับซื้อพริกไทยจังหวัดจันทบุรี และได้ติดตามสถานการณ์ตลาดพริกไทยว่า ปัจจุบันราคาในตลาดจะมีแนวโน้มลดลงอีกทำให้การจำหน่ายพริกไทยที่ อดก. รับซื้อไว้จะขายได้ในราคาที่ต่ำกว่าซื้อ จึงเก็บรักษาไว้ก่อน ซึ่งจะส่งผลให้ผลผลิตภายในประเทศมีประมาณคงเหลือสะสมในปีถัดไปเพิ่มมากขึ้นจะทำให้ราคาพริกไทยตกต่ำ และเกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จึงให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาเพื่อไม่ให้ทางราชการต้องรับภาระต่อไป

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเรื่องกำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมีที่ได้รับการช่วยเหลือจากญี่ปุ่น ประจำปี 2531 ตามมติ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปุ๋ยสูตร 15 - 15 - 15 ราคาจำหน่ายเงินสดเมตริก ตันละ 5,500 บาท ราคาจำหน่ายเงินเชื่อ ถ้าชำระภายใน 12 เดือน อัตราดอกเบี้ย 9% ต่อปี ของ เงินสด ถ้าชำระเกินกว่า 12 เดือน ส่วนที่เกินคิดดอกเบี้ย 12% ต่อปี ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 4 ธันวาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเรื่องการกำหนดมาตรการส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังอัดเม็ด ออกนอกราชอาณาจักร ประจำปี 2534 โดยมีหลักการคือ ให้นำประมวลก่อนตั้งแต่ 6 แสนขึ้นไป แล้วจัดสรรตามมาตรการจูงใจ ไม่น้อยกว่า 50% ของปริมาณที่ส่งไป ECEC ทั้งหมด ส่วนที่เหลือจัดสรรตามสต็อกปีละ 5 งวด ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการใช้สต็อกจะรัดกุมและชัดเจนยิ่งขึ้น ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 4 ธันวาคม 2533 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายของฤดูกาลผลิตที่ 2533/34 ในอัตราเมตริกตันละ 460 บาท และกำหนดผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นของฤดูกาลผลิตปี 2533/2534 ในอัตรากระสอบละ 193.40 บาท ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ

เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2533 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะที่ 46 ต่อสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการเกษตรซึ่งรวมอยู่ในนโยบายเศรษฐกิจ ดังนี้

“3.2 การเกษตร

รัฐบาลยึดมั่นว่าการช่วยเหลือเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อยที่ยากจนเป็นนโยบายที่มีความสำคัญสูงสุด เพื่อเร่งการเพิ่มผลผลิตและสร้างเสถียรภาพของรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย

ในการนี้ รัฐบาลจะเร่งดำเนินการปฏิรูปที่ดินและปรับปรุงระบบการให้สิทธิทำกินแก่เกษตรกรในเขตป่าไม้ที่หมดสภาพและที่เกษตรกรได้ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยจะเร่งออกเอกสารสิทธิ์ หรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่เกษตรกร

นอกจากนั้น จะดำเนินการพัฒนาพื้นที่ดินที่มีปัญหาในบริเวณแห้งแล้ง ดินเค็ม ดินพรุ ตลอดจนทั้งดำเนินการป้องกันดินถูกชะล้างพังทลายในเขตต้นน้ำลำธาร และอนุรักษ์พื้นที่ดินชายฝั่งทะเลควบคู่ไปด้วย

รัฐบาลจะขยายวงเงินสินเชื่อทั้งระยะสั้นและระยะยาว ให้แก่เกษตรกรที่ยากจน โดยปรับเงื่อนไขให้ผ่อนปรนยิ่งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรสามารถเปลี่ยนระบบการผลิตเกษตรดั้งเดิมไปสู่พืชเศรษฐกิจใหม่ๆ และการเลี้ยงสัตว์ที่มีความต้องการของตลาดมากขึ้น ส่วนด้านปัจจัยการผลิตอื่นๆ รัฐบาลมีนโยบายให้มีการค้าปุ๋ยเคมีอย่างเสรีมากขึ้นเพื่อลดการผูกขาดการผลิตและการค้าปุ๋ยเคมีลง และเร่งรัดให้มีการผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้าโดยถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตรที่รัฐบาลจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก

รัฐบาลจะจัดให้มีการส่งเสริมการผลิตเกษตรกรรมแผนใหม่โดยอาศัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การควบคุมศัตรูพืชด้วยมาตรการชีววิธี การผสมเทียมปลุกสัตว์และสัตว์น้ำ และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เป็นต้น เพื่อเป็นฐานในการปฏิรูปโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตรของประเทศต่อไป นอกจากนี้จะเสริมสร้างกำลังสำรองให้เกษตรกร โดยสนับสนุนสถาบันการเกษตรและส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการผลิต การตลาดและอุตสาหกรรมเกษตรรวมทั้งการแปรรูป” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 332-333)

วันที่ 15 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) รับจำนำข้าวเปลือก (เกษตรกรกู้เพื่อรอจำหน่ายโดยใช้ข้าวเปลือกค้ำประกัน) ในอัตราร้อยละ 90 ของราคาเป้าหมาย โดยกำหนดราคาเป้าหมายสำหรับข้าวเปลือกเจ้า 5% เท่ากับ 3,800 บาท ส่วนข้าวเปลือกเจ้าชนิดอื่นจะเพิ่มหรือลดลงตามชั้นคุณภาพเกวียนละ 100 บาท โดยมีช่วงเวลารับจำนำข้าวเปลือก และการชำระคืนเงินกู้ต่อ ธ.ก.ส. ดังนี้ ภาคอื่นๆ ยกเว้นภาคใต้ เริ่มรับจำนำตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2533 ปิดรับจำนำ 31 มีนาคม 2534 และชำระคืนเงินกู้ให้แล้วเสร็จภายใน 30 กันยายน 2534 ภาคใต้ เริ่มรับจำนำตั้งแต่ 1 เมษายน 2534 ปิดรับจำนำ 31 พฤษภาคม 2534 และชำระคืนเงินกู้ให้แล้วเสร็จภายใน 30 พฤศจิกายน 2534 กับให้ ธ.ก.ส. รับจำนำข้าวเปลือกเหนียวจากเกษตรกรในอัตราร้อยละ 90 ของราคาเป้าหมาย โดยกำหนดราคาเป้าหมายเท่ากับ 3,500 บาท สำหรับข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว และ 3,200 บาท สำหรับข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดสั้น และให้เพิ่มวงเงินโครงการรวบรวมข้าวเปลือกจากเกษตรกรของโครงการเชื่อมโยงการผลิตการตลาดข้าวของสหกรณ์การเกษตร และโครงการรวบรวมข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกรอีกโครงการละ 300 ล้านบาท รวมเป็น 600 ล้านบาท โดยให้ใช้แหล่งเงินกู้จาก ธ.ก.ส. ได้ และรัฐบาลเป็นผู้ชำระดอกเบี้ยตามความเป็นจริงให้แก่ ธ.ก.ส. แทนกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร ทั้งนี้ หากราคาตลาดข้าวเปลือกตกต่ำกว่าจำนวนเงินที่เกษตรกรได้รับจากการจำนำต่อตันข้าวเปลือกจาก ธ.ก.ส. ให้รัฐบาลชดเชยภาระการขาดทุนให้แก่เกษตรกรผู้จำนำข้าวเปลือก เท่ากับผลต่างระหว่างราคาตลาดกับจำนวนเงินที่ได้รับจากการจำนำต่อตันข้าวเปลือกจาก ธ.ก.ส. สำหรับการให้รัฐบาลจัดหาสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้แก่เกษตรกรเพื่อลงทุนในการเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสม และพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังบางส่วนในปีต่อไปปลูกพืชอื่นเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่ตลาดมีความต้องการและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าโดยคิดอัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อระยะสั้นร้อยละ 5 ต่อปี และสินเชื่อระยะยาวร้อยละ 3 ต่อปี ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ รับไปพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และให้กระทรวงพาณิชย์เร่งรับซื้อข้าวสารแทรกแซงราคาจำนวน 2 แสนตัน ที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และนำเข้าเก็บจำนวน 1 แสนตัน ให้แล้วเสร็จในเวลา 30 วัน นอกจากนี้ เห็นชอบให้เร่งสร้างกลไกเพื่อแข่งขันในตลาดโลกตามมาตรการที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ยกเว้นการเก็บดอกเบี้ยจากเกษตรกรที่ขอกู้เงินเพื่อรอการจำหน่ายเมื่อครบกำหนดโดยให้รัฐบาลรับชดเชยให้แก่ ธ.ก.ส. แทนในวงเงินงบประมาณ 390 ล้านบาท และในส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการตามมติคณะกรรมการเฉพาะกิจ ประกอบด้วยค่าดอกเบี้ย การชดเชยภาระการขาดทุนที่เกิดจากการดำเนินการ ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้สำนักงานงบประมาณจัดงบประมาณชดเชยให้ และอนุมัติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโดยตั้งไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2535 และมอบให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการต่อไป

วันที่ 15 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงพาณิชย์ รายงาน 1. กรมการค้าต่างประเทศเข้าแทรกแซงซื้อข้าวสาร 100% ชั้น 2 200,000 ตันโดยองค์การคลังสินค้า กู้เงิน ธ.พาณิชย์ หรือ ธ.ออมสิน 1,500 ล้านบาท กค.ค้ำประกันผลขาดทุนรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ 2. กระทรวงการคลัง เห็นด้วยกับโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวส่งออกฯ ป้องกันไม่ให้มียอดหนี้สะสมให้ กระทรวงพาณิชย์ เร่งระบายข้าวเก่าที่ค้างออก 3. สำนักงานงบประมาณ เห็นควรให้องค์การคลังสินค้าเปิดบัญชีเงินกู้เบิกเกินบัญชี

คณะรัฐมนตรี มีมติ 1.อนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศเข้าแทรกแซงซื้อข้าวสารชนิด 100% ชั้น 2 200,000 ตัน ในราคานำตลาดจากตลาดทั่วไป หรือจากผู้ส่งออกที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นข้าวที่ซื้อใหม่ ให้องค์การคลังสินค้าขยายวงเงินเบิกเกินบัญชี กับ ธนาคารกรุงไทย 1,500 ล้านบาท กระทรวงการคลัง ค่าประกันผลขาดทุน กระทรวงพาณิชย์ เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2. กระทรวงพาณิชย์ จัดทำแผนระบายข้าวเก่าที่ค้างและเร่งระบายข้าวที่ซื้อในฤดูกาลผลิตปีก่อน

วันที่ 15 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงพาณิชย์ ขอให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรี พิจารณา มาตรการเกี่ยวกับการส่งออกและการตั้งระดับราคาข้าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าข้าวเปลือกตกต่ำในฤดูกาลผลิต รวม 3 มาตรการ 1. ขายข้าวรัฐบาลต่อรัฐบาลโดยเงินซื้อดอกเบี้ยต่ำไม่เกิน 2 ปีไม่เกินปีละ 600,000 ตัน 2. ซื้อข้าวสารเก็บสำรองส่งต่างประเทศเพื่อตั้งระดับราคาข้าวภายใน ปริมาณขั้นต้นปีละ 400,000 ตันจัดสรรเงิน 2,600 ล้านบาท 3. ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน จัดตั้งองค์กรดำเนินงานในเรื่องข้าว ฐานะนิติบุคคลคณะรัฐมนตรี เห็นชอบในหลักการตามที่ พณ.เสนอ ทั้ง 3 มาตรการ สำหรับการเงินเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ รับไปพิจารณารายละเอียดร่วมกันแล้วดำเนินการต่อไปได้

วันที่ 15 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ 1. ขออนุมัติเพิ่มวงเงิน 300 ล้านบาท สำหรับดำเนินการโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกของ กระทรวงมหาดไทย ฤดูกาลผลิตปี 2533/34 2. ขอความเห็นชอบให้จัดสรรงบประมาณให้ กระทรวงมหาดไทย เป็นงบบริหารโครงการในอัตราร้อยละ 3 ของงบดำเนินการคณะรัฐมนตรี ลงมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เสนอทั้ง 2 ข้อ สำหรับแหล่งเงินที่จะใช้ตามข้อ 1 ให้ กระทรวงมหาดไทย และ กระทรวงการคลัง รับไปพิจารณาร่วมกัน

วันที่ 15 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอให้ คณะรัฐมนตรี พิจารณา 1. ทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2532 โดยยกเลิกนโยบายอนุญาตให้นำเนื้อสุกรชำแหละจำหน่ายนอกเขตจำหน่ายได้ทั่วราชอาณาจักรในจังหวัดที่สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดได้รับมอบสิทธิอาชญาบัตร 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรดำเนินธุรกิจ ให้เป็นไปตามหลักการของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์อย่างแท้จริงควบคุมดูแลอย่าให้มีการใช้สิทธิอาชญาบัตรแสวงหาผลประโยชน์รวมทั้งแก้ไขปัญหาให้แก่สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรด้วย คณะรัฐมนตรี ลงมติ 1. ให้ยกเลิกมติเมื่อวันที่ 17 มิ.ย. 23 โดยยกเลิกนโยบายอนุมัติให้นำเนื้อสุกรชำแหละจำหน่ายนอกเขตจำหน่ายได้ที่ราชอาณาจักรในจังหวัดที่สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัดได้รับมอบสิทธิอาชญาบัตร 2. ในการปฏิบัติตามข้อ 1 ให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณาถึงความพร้อมของจังหวัดรวมทั้งสถานการณ์เกี่ยวกับสุกร ในพื้นที่จังหวัดประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย 3. ให้ กระทรวงมหาดไทย ควบคุมดูแลมิให้เกิดปัญหาการจำหน่ายเนื้อสุกรชำแหละที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นที่ได้มีการปฏิบัติตามข้อ 1

วันที่ 22 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงมหาดไทยขออนุมัติเพิ่มวงเงินเพิ่มเติม 300 ล้านบาท เพื่อดำเนินตามโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกฯ ซึ่ง คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2534 ให้กระทรวงมหาดไทยทำความเข้าใจกับ กระทรวงการคลัง เรื่อง วงเงินกระทรวงการคลังรายงานว่าการจัดสรรวงเงินโดยวิธีการให้กรมการปกครองกู้เงิน 300 ล้านบาท จากธนาคารกรุงไทย ไม่สามารถกระทำได้ เห็นควรให้ กระทรวงมหาดไทยกู้ยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในขั้นต้น 100 ล้านบาท และ ถ้าหากกองทุนฯ มี

เงินเพิ่มเติมคงเหลือก็จะได้พิจารณาจัดสรรเพิ่มเติมให้ครบ 300 ล้านบาท คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว 1. เห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงการคลังโดยให้กระทรวงมหาดไทย กู้ยืมเงินจากกองทุนฯ ในขั้นต้น 100 ล้านบาท หากมีเงินเพิ่มเติมให้จัดสรรให้ครบ 300 ล้านบาท 2. ครม.มีข้อสังเกตว่าการแทรกแซงฯ ควรเน้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและถั่วราคาข้าวสูงขึ้น ควรระงับการดำเนินการตามโครงการแทรกแซงฯ ดังกล่าว

วันที่ 22 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณามาตรการแทรกแซงราคาถั่วเหลืองรวม 2 ข้อ ดังนี้ 1) ให้พ่อค้าท้องถิ่นรับซื้อถั่วเหลือง จำนวน 2,000 ตัน จากเกษตรกรโดยตรงส่วนที่เหลืออีก 2,000 ตัน ที่อยู่ในมือพ่อค้านั้น หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นถั่วเหลืองของเกษตรกรที่มีเมล็ดเสียไม่เกิน 50% ก็ให้รับซื้อในราคากิโลกรัมละ 6.00 บาท ส่วนถั่วเหลือง ที่มีคุณภาพรองลงมาให้รับซื้อลดตามส่วน ในการนี้รัฐจะต้องจ่ายเงินส่วนต่างชดเชยให้ประมาณกิโลกรัมละ 2.00 บาท เป็นวงเงินไม่เกิน 8.00 ล้านบาท โดยให้ กระทรวงการคลัง พิจารณาตัดรายจ่ายเงินงบประมาณให้ 2) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ช่วยเหลือในเรื่องเมล็ดพันธุ์ปัจจัยการผลิต รวมทั้งเงินทุนที่กู้ยืมไปแล้วและที่จะใช้ในการดำเนินการอีกทางหนึ่งด้วย คณะรัฐมนตรีมีมติ 1) เห็นชอบให้ดำเนินการตามแนวทางที่ พณ.เสนอทั้ง 2 ข้อ สำหรับการชดเชยส่วนต่างๆ ในการรับซื้อประมาณกิโลกรัมละ 2 บาท นั้น อนุมัติในหลักการให้จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไปชดเชยตามจำนวนที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว 2) คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่าในปัจจุบันมีกองทุนอยู่ 2 กองทุนได้แก่ กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และกองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศจึงให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์รับไปพิจารณาว่าจะสามารถนำเงินจากกองทุนในความรับผิดชอบดังกล่าว มาช่วยเหลือสนับสนุนแก่เกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าพืชเศรษฐกิจตกต่ำทั้งระบบและครบวงจรได้หรือไม่ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี

วันที่ 29 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงพาณิชย์ ได้เสนอ คณะรัฐมนตรี พิจารณาอนุมัติดำเนินการแทรกแซงตลาดกาแฟฤดูการผลิตปี 2533/34 โดยมีแนวทางในการดำเนินการรวม 2 ข้อ คือ 1) ให้ กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการให้องค์การคลังสินค้าและผู้ส่งออกกาแฟรับซื้อเมล็ดกาแฟดิบในราคาชนิดดีกิโลกรัมละ 28 บาท และชนิดรองกิโลกรัม 24 บาท ส่งมอบถึงตลาดกรุงเทพฯ เพื่อส่งออกไปยังนอกราชอาณาจักร 2) ในกรณีที่มีผลขาดทุนการรับซื้อและส่งออกกาแฟตามข้อ 1 ให้สำนักงบประมาณ พิจารณาจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ตามความเป็นจริงในวงเงินประมาณ 310 ล้านบาท คณะรัฐมนตรี มีมติ 1. อนุมัติตามที่ กระทรวงพาณิชย์ เสนอทั้ง 2 ข้อ 2. ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เงินของกองทุนกำหนดไว้เป็น 2% ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีและมอบให้ กระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบ 3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กระทรวงพาณิชย์, นำกองทุนที่รับผิดชอบไปพยุงราคาพืชเศรษฐกิจที่มีปัญหาราคาตกต่ำ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเป็นระบบและครบวงจร ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 22 มกราคม 2534

วันที่ 29 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอรายงานผลการแก้ไขราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ เกษตรจังหวัดเป็นกรรมการพิจารณาคัดเลือกโรงงานเข้าร่วมโครงการ 11 ราย ใน 5 จังหวัด กำหนดเงื่อนไขให้โรงงานซื้อผลปาล์มสดจากเกษตรกรในราคาและคุณภาพตามที่องค์การคลังสินค้ากำหนด 1. รับทราบผลการดำเนินงานแก้ไขราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ 2. เห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ปิด

ดำเนินการรับซื้อตามโครงการได้ ส่วนการจำหน่ายนั้นเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงว่า ขณะนี้ราคายางพาราตกต่ำมากราคายางขึ้น 4 มีราคาตกลงเหลือเพียงกิโลกรัมละ 14 บาท ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เกษตรกรชาวสวนยาง และทราบว่าเกษตรกรชาวสวนยางจะชุมนุมร้องเรียนต่อทางรัฐบาลในเรื่องนี้ ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2534 1. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งไปยังองค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ (INRO) ขอให้เร่งรัดซื้อยางจากประเทศไทยเข้ามาลบล้างพันธันโดยด่วนเนื่องจากขณะนี้ยางมีราคาต่ำกว่ากิโลกรัมละ 17 บาท โดยประสานกับ นายพงศ์ โสโน ผู้อำนวยการบริหารองค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ 2. ให้กระทรวงการต่างประเทศประสานงานกับฝ่ายมาเลเซียและอินโดนีเซียเพื่อขอความร่วมมือผลักดันให้ INRO เร่งรัดซื้อยางจากประเทศไทยเข้ามาลบล้างพันธันรวมทั้งการยกระดับราคาประกันให้สูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจของโลก 3. ให้กระทรวงพาณิชย์ ตรวจสอบข้อเท็จจริงความต้องการยางในตลาดโลกโดยเฉพาะในช่วงสงครามตะวันออกกลางน่าจะมีแนวโน้มความต้องการยางเพิ่มขึ้นทั้งนี้เพื่อขยายตลาดยางพาราไปยังกลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง รวมทั้งให้เร่งขยายตลาดยางไปยังกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 32 ด้วย 4. ให้กระทรวงการคลัง (ธนาคารแห่งประเทศไทย) รับไปตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีธนาคารพาณิชย์บางแห่งได้ปล่อยวงเงินสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Packing Credit) เพื่อรับซื้อสินค้าเกษตรไปใช้ในกิจการอื่นซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยด่วน 5. ให้จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รับไปพิจารณากำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนด้วย

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงการคลัง รายงานผลการกู้เงินจาก FMO โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นทุนให้กู้ต่อแก่สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้มีการลงนามสัญญาเงินกู้ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2533 และกระทรวงการคลัง ลงนามค้ำประกันสัญญาเงินกู้ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2534 คณะรัฐมนตรี ทราบ

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการขอทบทุนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2534 โดยในปีให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเจ้าของเรื่องวางแผนแก้ไขปัญหาการค้าพริกไทยตกต่ำและให้กระทรวงพาณิชย์ให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในด้านการหาตลาดต่างประเทศ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ส่วนพริกไทยที่ค้างสต็อกจำนวน 1,800 ตัน ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนั้น ให้กระทรวงพาณิชย์รับไปดำเนินการส่งออกพริกไทยดังกล่าว โดยคิดราคาตามสภาวะการณ์ของตลาดในปัจจุบัน

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงบประมาณ จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อจ่ายชดเชยผู้ส่งออกกาแฟ ในอัตราเหมาจ่ายกิโลกรัมละ 7.20 บาท ตามจำนวนที่ได้ส่งออกจริงในวงเงินไม่เกิน 310 ล้านบาท ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ จะได้ขอทำความตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตรขยายเวลาสินเชื่อออกไป 1 ปี และอนุมัติให้จ่ายขาดกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นค่าดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่ย้ายจริงตามเวลาที่ขยายและนำไปหักหนี้เงินยืม กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยไม่เสียเบี้ยปรับตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวโรทัย ภิญโญสาสน์) เสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2533 อนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อการเกษตรแทรกแซงตลาดรับซื้อพริกไทยจากเกษตรกร และอนุมัติให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รับจำนำพริกไทยจากเกษตรกรตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยให้ดำเนินการในวงเงินไม่เกิน 260 ล้านบาทนั้น โดยที่วงเงินดังกล่าวยังเหลืออยู่ จึงขอให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขยายระยะเวลาการใช้จ่ายดังกล่าว และให้นำเงินที่เหลือนั้นมาซื้อพริกไทยเพิ่มเติมได้และขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อนแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับการให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อตัวตามระเบียบค่าพืชผลเกษตร พ.ศ.2531 นั้น เห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยไม่ให้ขยายระเบียบค่าพืชผล พ.ศ.2531 ไปใช้กับสินค้ายางพาราและให้กระทรวงการคลัง ยกเว้นการเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 0.75 ให้ชาวสวนยาง กำหนดระยะเวลาเพียง 3 เดือน โดยสิ้นสุดวันที่ 30 เมษายน 2534

วันที่ 11 มีนาคม 2534 คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้เสนอว่าหลังจากภาวะฝนแล้งผลกระทบที่ตามมา คือผลผลิตทางเกษตรลดน้อยลง ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งจำนวนผลผลิตการเกษตรให้ กระทรวงพาณิชย์ ทราบ เพื่อเตรียมการเกี่ยวกับการส่งออกสินค้าทางเกษตร และนายกรัฐมนตรี ได้ขอให้ กระทรวงการคลัง รับไปพิจารณาเป็นการด่วนร่วมกับ รองนายกรัฐมนตรี (เสนาะ อุนากุล) เพื่อผ่อนปรนการชำระหนี้ของเกษตรกรที่มีอยู่กับธนาคารออกไปอีก 1 ปี แล้วรายงานผลงานดำเนินการให้ นายกรัฐมนตรี ทราบด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ

วันที่ 19 มีนาคม 2534 คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่กระทรวงการคลัง เสนอมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรวม 6 มาตรการโดยเห็นควรแบ่งการดำเนินการช่วยเหลือตามมาตรการออกเป็น 2 ระยะ คือ มาตรการเฉพาะหน้าและมาตรการระยะยาวและคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจได้ประชุมมีมติและมีข้อสังเกตรวม 3 ประการ คือ 1.การช่วยเหลือเกษตรกรเป็นนโยบายสำคัญการแก้ปัญหาที่แล้งมาไม่มีการวางแผนและกำหนดแนวทางเป็นระบบ 2.การช่วยเหลือเกษตรกร ควรมีการติดตามและประเมินผลฯ 3. การจัดตั้งกองทุนฯ หรือการช่วยเหลือระบบอื่นควรมีการวางแผน คณะรัฐมนตรี มีมติ 1.เห็นชอบในหลักการให้มีการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเป็นระบบฯ 2.อนุมัติมาตรการเฉพาะหน้า โดยให้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรผ่อนปรนการชำระหนี้เกษตรกรที่ประสบภัยจากภาวะฝนแล้ง และให้

สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณชดเชยค่าดอกเบี้ยแก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแทนฯ 3.ให้จัดตั้งคณะกรรมการวางระบบช่วยเหลือเกษตรกร โดยมีรัฐว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน กรรมการฯ ทั้ง นี้ให้ คณะกรรมการ วางแผนการใช้เงินฯเสนอ คณะกรรมการกลั่นกรองฯฝ่ายเศรษฐกิจโดย รับข้อสังเกตของ คณะกรรมการกลั่นกรอง รวม 3 ข้อพิจารณา

วันที่ 4 เมษายน 2534 นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาล คณะ ที่ 47 ต่อสภานิติบัญญัติมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเกษตร ดังนี้

“5. นโยบายเศรษฐกิจ

ในปัจจุบัน เศรษฐกิจไทยมีฐานที่มั่นคงและมีโอกาสจะขยายตัวสูงต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม ก็คือจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการขยายตัวของเศรษฐกิจด้วยความรวดเร็วและรอบคอบ โดยเฉพาะปัญหาการกระจายรายได้ ความยากจนและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม จึงกำหนดนโยบายไว้ ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเฉพาะหน้า ซึ่งเป็นความเดือดร้อน หรือมีผลกระทบต่อ ความเป็นอยู่และปากท้องของราษฎรอย่างเร่งด่วน

1.1 เร่งบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรอันเนื่องมาจากฝนแล้ง และ ราคาพืชผลเกษตรตกต่ำโดยการให้ความช่วยเหลือให้ทันต่อเวลาด้วยการจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ ซึ่ง รวมถึงการจัดน้ำกินน้ำใช้ และน้ำเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนเร่งรัดการป้องกันการระบาดของศัตรูพืชและ จัดหาปัจจัยการผลิตที่จำเป็นให้เกษตรกร

2. แก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจและปัญหาที่เป็นผลสืบเนื่องจากการขยายตัว ของเศรษฐกิจโดยเฉพาะปัญหาการกระจายรายได้ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาการจราจรแออัดเพื่ อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดย

2.1 จัดระบบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ทั้งจากปัญหายุทธศาสตร์ ราคาผลิตผลตกต่ำและปัญหาเรื่องหนี้สิน โดยการจัดระบบงบประมาณเพื่อการนี้ให้เพียงพอ ให้มีองค์กร รับผิดชอบอย่างแน่ชัด มีแผนงานและมาตรการที่รัดกุมเพื่อให้มีผลถึงมือเกษตรกรอย่างแท้จริง

2.2 ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ในระดับท้องถิ่นโดยส่งเสริมบทบาทของเกษตรกรในการวางแผนการผลิต รวมทั้งให้มีการจัดตั้งสภา การเกษตรแห่งชาติเพื่อให้เกษตรกรได้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายการผลิตให้เชื่อมโยงกับการตลาด

2.3 เร่งรัดการปฏิรูปที่ดินให้มีประสิทธิภาพ เพื่อกระจายการถือครอง และจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่เกษตรกร

2.4 สนับสนุนให้มีการจัดหาปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ย พันธุ์พืช และ เคมีเกษตรที่มีคุณภาพให้เพียงพอในราคาที่ยุติธรรมแก่เกษตรกร และส่งเสริมให้มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่าง มีประสิทธิภาพ

2.5 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค การส่งเสริม การเกษตร การ
อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวและปรับปรุงการบริหารการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”(สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540: 349-352)

วันที่ 9 เมษายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการทางการเงินเพื่อสนับสนุนการส่งออก
และรับซื้อยางพารา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยอนุมัติบรรจุโครงการรวมกลุ่มปรับปรุง
คุณภาพไว้ในแผนประสานความร่วมมือสี่ภาค เพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรและให้
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางดำเนินการตามแผนงานปลูกยางแทนปี 2535/2539 ในวงเงิน
12,226 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวน
ยางปรับอัตราการเก็บเงินสงเคราะห์จากอัตรา 60 สตางค์ เป็น 90 สตางค์ ต่อ กิโลกรัม ตั้งแต่วันที่
1 มิถุนายน 2534 โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับไปดำเนินการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้ยางเป็นวัตถุดิบ
ภายในประเทศ

วันที่ 23 เมษายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์เสนอ โดยให้พิจารณาทบทวนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการแทรกแซงให้ลดลง และ ให้
ควบคุมดูแลการดำเนินงานในเรื่องการใช้จ่ายเงิน ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้องสำหรับการเงินเพื่อ
ดำเนินการให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ใช้จ่ายเงินขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร หรือใช้จาก
เงินกู้แล้วให้จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจากผลการดำเนินงานเสนอสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อ
ตรวจสอบและรับรองกรณีที่ผลการดำเนินงานขาดทุนให้สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณชดเชยให้ในจำนวน
เงิน ตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและรับรอง แล้ว รายงานคณะรัฐมนตรีทราบด้วย

วันที่ 30 เมษายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการ
จัดหาปุ๋ยโดยให้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ใช้จ่ายเงินของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรหรือเงินกู้ให้
คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ พิจารณาทบทวนนโยบายหากจำเป็น ต้องตั้งคณะทำงานให้
ดำเนินไปได้โดยให้เร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน ให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปรับปรุง
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และให้กระทรวงการคลังพิจารณาจัดตั้ง
บริษัทปุ๋ยแห่งชาติแล้วเสนอ คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ

วันที่ 7 พฤษภาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการตามแนวทาง
คือ 1. สนับสนุนให้ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ ปล่อยสินเชื่อการเกษตรระยะยาวมากขึ้น อย่างน้อยไม่ต่ำ
กว่าร้อยละ 30 ของสินเชื่อการเกษตรทั้งหมดโดยเร็ว 2. การปรับปรุงการให้สินเชื่อของ ธ.ก.ส. จากราย
สินค้าและรายโครงการ มาสู่การให้สินเชื่อตามแผนการผลิตของเกษตรกร ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กำลังริเริ่มจัดทำขึ้น 3. สนับสนุนให้ ธ.ก.ส. เข้ามามีบทบาทในการแปลงหนี้ของเกษตรกร ส่วนที่เหลืออีก
ร้อยละ 30 ซึ่งยังต้องอาศัยสินเชื่อในระบบ 4. ให้มีระบบการประกันสินเชื่อทางการเกษตรระยะยาว ใน
ทำนองเดียวกับกองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อให้ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์มี
ความสามารถในการแปลงหนี้ของเกษตรกรและปล่อยสินเชื่อระยะยาวมากขึ้น โดยไม่เกิดความเสียหายต่อ

ฐานะทางการเงินของ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจไปจัดทำรายละเอียดตามแนวทางข้างต้น แล้วนำเสนอกระทรวงมหาดไทย พิจารณาโดยด่วน

วันที่ 14 พฤษภาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการเคลื่อนไหวของเกษตรกรทางภาคเหนือ เพื่อเรียกร้องให้การช่วยเหลือ เนื่องจากถั่วเหลืองมีราคาตกต่ำ ซึ่งเรื่องนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ให้ความช่วยเหลืออยู่แล้ว และจะรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

วันที่ 4 มิถุนายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงการคลัง รายงานว่าธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร ผู้ค้ายางพารา โดยการออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง ประเภทพืชผลเกษตรและระยะเวลาในการรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการค้าพืชผลเกษตรซึ่งมีสาระสำคัญระบุว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการรับซื้อยางพาราในฤดูกาลผลิตปี 2534 เท่านั้นและจะรับซื้อตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2534 จนถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2534 พร้อมกับแจ้งให้ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารถือปฏิบัติด้วยแล้วมีมติรับทราบ

วันที่ 11 มิถุนายน 2534 คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลดวงเงินนำส่งรายได้จากการจำหน่ายเมล็ดพืชตามโครงการส่งเสริมการผลิตฯ จาก 4.4 ล้านบาท เหลือ 4,020,427 บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 25 มิถุนายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติตามที่กระทรวงการคลังเสนอว่า ได้ตั้งคณะทำงานจากผู้แทนส่วนราชการต่างๆ ทำการศึกษาและกำหนดแนวทางของมาตรการโดยรอบคอบแล้ว ได้ขอสรุปดังนี้ 1.การจัดหาปุ๋ยให้มีปริมาณเพียงพอมีข้อพิจารณาคือ ปริมาณการผลิตของปุ๋ยในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับซึ่งจะทำให้ไม่มีปัญหาจัดหาปุ๋ยสำเร็จรูปสำหรับใช้ในประเทศ และการทำสัญญาซื้อขายในระยะยาว เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะมีปริมาณปุ๋ยนำเข้าอย่างเพียงพอ 2. สำหรับการทำให้ราคาปุ๋ยถูกลงนั้น จำเป็นต้องดำเนินมาตรการดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการนำเข้าโดยเสรี โดยรัฐบาลจะยกเลิกข้อจำกัดในทุกด้านเพื่อให้ต้นทุนของปุ๋ยมีราคาถูก ที่สุด 2) ส่งเสริมให้มีการตั้งโรงงานทั้งการผลิตและการผสมปุ๋ยเพื่อให้มีการแข่งขันมากขึ้น 3) เปิดโอกาสให้ อคส.และภาคเอกชนนำปุ๋ยเข้าจากโรงงานที่รัฐบาลร่วมทุนได้โดยเสรีด้วย 4) สนับสนุนให้มีการแข่งขันในตลาดระดับท้องถิ่นโดยให้ ธกส. มีบทบาทในการจำหน่ายปุ๋ยให้ถึงมือเกษตรกร ซึ่งเรื่องนี้ คกก.กลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากเรื่อง นโยบายการจัดหาปุ๋ยให้เกษตรกรในราคาถูกและทั่วถึง เป็นนโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงต่างๆ อย่างกว้างขวาง จึงเห็นควรเสนอให้ ครม.เป็นผู้พิจารณากำหนดนโยบายมอบให้รัฐ-กค.รับเรื่องไปพิจารณาร่วมกับ พณ. อก. และกษ. โดยให้พิจารณาทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับ บ.ปุ๋ยแห่งชาติ แล้วเสนอข้อเสนอกที่เป็นรูปธรรมให้ ครม.พิจารณาภายใน 30 วัน หากมีปัญหาเรื่องระยะเวลาการใช้เงินกู้ต่อประเทศของ บ.ปุ๋ยแห่งชาติ ให้ กค.เจรจาขอเลื่อนกำหนดเวลาการ กู้เงินด้วย

วันที่ 9 กรกฎาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดสรรเงินยืมโดยไม่เสียดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรวงเงินทุนหมุนเวียนสำหรับอุดหนุนเกษตรกรในการหาปัจจัยการผลิต จำนวน 17.316 ล้านบาท โดยหลังจากโครงการเร่งรัดได้ส่งเงินชำระคืนหากมีดอกผล หรือรายได้คงเหลือให้กรมประมงหักส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรทั้งหมดตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

วันที่ 9 กรกฎาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบงบประมาณประจำปี 2534 ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมฯ รับความเห็นของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปดำเนินการโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

วันที่ 16 กรกฎาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์รายงานผลการดำเนินการในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน เนื่องจากราคาถั่วเหลืองตกต่ำ โดยได้ร่วมกับจังหวัดต่างๆ จัดตลาดนัดถั่วเหลืองขึ้นในแหล่งผลิต 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก อุทัยธานี พิษณุโลก สุโขทัย ขอนแก่น ชัยภูมิ อุดรธานี สกลนคร หนองคาย และเชียงใหม่ และจัดหาผู้ซื้อเข้ารับซื้อผลผลิตถั่วเหลืองจากเกษตรกรถึงหมู่บ้านในพื้นที่ที่การคมนาคมไม่สะดวกเพื่อลดขั้นตอนการตลาดและภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกร และเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องเครื่องชั่งและการซื้อขาย กับประชุมหารือโรงงานสกัดน้ำมันถั่วเหลือง และขอความร่วมมือให้รับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองในราคาสูงขึ้น รวมทั้งปรับอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษ (Surcharge) ในการนำเข้ากากถั่วเหลืองจากต่างประเทศให้สูงขึ้นจากตันละ 1,472 บาท เป็นตันละ 1,730 บาท ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2534 นอกจากนี้ ยังได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินจำนวน 200 ล้านบาท ตั้งกองทุนสำรองของจังหวัดเชียงใหม่ในการแทรกแซงราคาพืชผลเกษตร ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจ

วันที่ 16 กรกฎาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติจัดการรับรองคณะผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวง ที่รับผิดชอบด้านการเกษตรของประเทศสมาชิกอาเซียนในฐานะแขกของรัฐบาลไทยโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าภาพ โดยแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมในการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ครั้งที่ 13 โดยมีนายสวัสดิ์ วัฒนยากร รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะ และในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 13 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหัวหน้าคณะ โดยเบิกค่าใช้จ่ายในการประชุมและจัดรับรองคณะผู้แทนอาเซียนในระดับเดียวกับที่ผู้แทนไทยเคยได้รับการรับรอง โดยยึดหลักประหยัดและเหมาะสม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอ สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

วันที่ 13 สิงหาคม 2534 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเรื่องแผนพัฒนาการเกษตรและการปฏิรูปที่ดินในส่วนของแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน 5 ประการ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนปฏิบัติการเป็นเวลา 5 ปี โดยมอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนทางการเงินแก่การปฏิรูปที่ดินตามแผนนี้ในรูปของ “กองทุนที่ดิน” และในปี 2535 ได้จัดสรรเงินงบประมาณจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 1,000 ล้านบาท เพื่อให้ ธ.ก.ส. ใช้เงินจำนวนนี้ตลอดจนดอกผลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดินในรูปของกองทุนที่ดินเพื่อเป็นรากฐานรองรับการจัดตั้ง “ธนาคารที่ดิน” ขึ้นเป็นสถาบันการเงินภายในเวลา 5 ปี

ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ธ.ก.ส. ในปี 2535 ในมาตรา 34 ทวิ ให้มีกองทุนขึ้นในธนาคาร เรียกว่า “**กองทุนที่ดิน**” เพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านการให้เงินกู้แก่เกษตรกรเพื่อนำไปจัดหาที่ดินทำกิน พัฒนาที่ดิน และประกอบอาชีพเกษตรกรรมของตนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

วันที่ 20 สิงหาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่สำนักงานข้าราชการพลเรือนได้เสนอ คณะรัฐมนตรี พิจารณาการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่ง คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. อนุมัติตามความเห็นของ อ.ก.พ.ฯ และความเห็นของสำนักงานสำนักงานข้าราชการพลเรือนยกเว้นความเห็นเกี่ยวกับการตัดโอนงานของสำนักงานจัดรูปที่ดินเห็นควรให้มีการจัดรูปที่ดินต่อไป โดยให้สำนักงานจัดรูปที่ดินมีอำนาจ หน้าที่และการดำเนินงานตามเดิม 2. อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามที่ อ.ก.พ.วิสามัญฯ เสนอและให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้ 3. สำหรับร่างพระราชกฤษฎีกาให้สำนักงานสำนักงานข้าราชการพลเรือน ดำเนินการแก้ไขโดยระบุอำนาจหน้าที่ของกองต่างๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับใหม่ด้วย ถ้าจำเป็นจะปรึกษากับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการวางรูปแบบก็ควรทำ

วันที่ 20 สิงหาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จ่ายเงินชดเชยค่าดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในวงเงิน 36 ล้านบาท สำหรับปีบัญชี 2533 ตามหลักเกณฑ์เดียวกันกับที่อนุมัติเงินชดเชยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยจ่ายเงินชดเชยเป็นค่าดอกเบี้ยให้กลุ่มเกษตรกรเป็นระยะเวลา 1 ปี ตามจำนวน เงินที่พึงได้รับจากการปล่อยกู้โดยให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้ต่อไปตามที่กระทรวงคมนาคม เสนอสำหรับการเงินให้เป็นไปตามความเห็น สำนักงานงบประมาณโดยในส่วนนี้ยังขาดอยู่อีก 18 ล้านบาทนั้น โดยที่ล่วงเลยกำหนดเวลาการตั้งงบประมาณในปีงบประมาณ 2533 แล้วจึงเห็นควรอนุมัติให้กระทรวงการคลัง ขอแปรญัตติงบประมาณ 2535 ต่อไป

วันที่ 27 สิงหาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการเกี่ยวกับการจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกรโดยควรสนับสนุนให้การนำเข้าเกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น โดยผ่อนคลายกฎระเบียบ หรือ ขั้นตอนของรัฐ ที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเข้า และกำหนดนโยบายปุ๋ยของรัฐบาลอย่างชัดเจน และควรเพิ่มปริมาณปุ๋ย ให้มีเพียงพอกับความต้องการและสม่ำเสมอ โดยทำสัญญาซื้อปุ๋ยระยะ ยาวกับต่างประเทศ กับตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยภายในประเทศ หรือในประเทศอื่นที่มีแหล่งวัตถุดิบราคาถูก สำหรับโครงการปุ๋ยแห่งชาติให้รอการพิจารณาไว้ก่อน และเมื่อปรากฏว่า บริษัทเอกชน มีความพร้อมที่จะจัดตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยขึ้นในประเทศได้ ก็ให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาทบทวนต่อไป

วันที่ 27 สิงหาคม 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงานสถิติแห่งชาติดำเนินการโครงการสำมะโนการเกษตร พ.ศ.2536 โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ ไปดำเนินการดังนี้ 1. คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ควรให้มีผู้แทนจากหน่วยงาน ซึ่งจะต้องใช้ข้อมูล เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ธนาคารแห่งประเทศไทยและผู้แทนจากภาคเอกชน 2. การเก็บข้อมูล นอกจากรายได้จากการเกษตรแล้ว ขอให้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรายได้เสริมที่มี

ได้มาจากการเกษตร เช่น หัตถกรรม และหนี้สินด้วย 3. ขอให้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน เพื่อให้ได้ข้อมูลว่ามีการใช้ที่ดินทางการเกษตรที่เหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปลูกพืชที่มีมูลค่าสูงหรือต่ำกว่าความน่าจะเป็น 4. ปัจจุบันปรากฏว่าได้มีแรงงานการเกษตรเกิดขึ้นอีกประเภทหนึ่งคือ "ชาวนารับจ้าง" มีลักษณะเป็นผู้อาศัยอยู่ในครอบครัวเกษตรกรโดยมิได้มีความสัมพันธ์กับครอบครัวเกษตรกรนั้น 5. ให้พิจารณาเร่งรัดจัดทำโครงการให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเพื่อให้ได้ข้อมูลตัวเลขที่ทันสมัยเหมาะสมต่อการนำมาใช้

วันที่ 3 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้มีการปรับปรุงองค์การและการบริหารงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กับเห็นชอบให้องค์การตลาดฯ ดำเนินธุรกิจหากำไรที่ได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จแล้วต่อไปได้ แต่ต้องมีการแยกระบบบัญชีที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลให้เด็ดขาด และเมื่อองค์การตลาดฯ ปิดบัญชีโครงการที่ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลทุกโครงการที่ผ่านมาตามที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงแล้วเสร็จ ให้ส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินถือว่าการตรวจสอบบัญชีในครั้งนี้เป็นเรื่องด่วน และให้ตรวจสอบเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด และต่อเนื่องจากแนวทางการดำเนินงาน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 10 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รายงานผลการดำเนินการตามนโยบายทางธรรมชาติ เรื่อง เกี่ยวกับการผลิตที่เน้นการปลูกแทนด้วยยางพันธ์ดีและการปลูกใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการปลูกยางพาราในที่ที่ไม่เหมาะสม

วันที่ 10 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการคลังได้รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรของ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบดังนี้ 1. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยภาคใต้ปี 2531 ได้ยืดเวลาการชำระหนี้เงินกู้สัญญาเก่า พร้อมกับผ่อนปรนการคิดดอกเบี้ยกับเกษตรกรในช่วงระยะเวลาที่ยืดให้ ส่วนหนี้เงินกู้สัญญาใหม่ ได้ให้สินเชื่อไปแล้ว 599.6 ล้านบาทจากเป้าหมาย 3,240 ล้านบาท 2. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยจากพายุโซนร้อนอีราและโลลา ได้ผัดผ่อนเวลาการชำระหนี้ พร้อมกับไม่คิดดอกเบี้ยปรับแก่เกษตรกรทุกราย ที่ได้รับความเสียหาย และได้ให้เงินกู้สัญญาใหม่ เพื่อฟื้นฟูการเกษตรเฉพาะหน้าแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรโดยการลดหย่อนหลักประกันเงินกู้ และขยายวงเงินกู้ให้สูงขึ้น 3. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ที่ได้รับความเสียหายจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โดยขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยแก่เกษตรกรลูกค้าที่ได้รับความเสียหาย ในพื้นที่ 11 จังหวัดออกไปอีก 1 ปี พร้อมกับยกเว้นการเรียกดอกเบี้ยปรับและได้งดคิดดอกเบี้ยเงินกู้ปีบัญชีปี 2533 เป็นเวลา 1 ปี 4. มาตรการรับจำนำข้าวเปลือกข้าวนาปี สำหรับปีการผลิต 2533/2534 ได้เริ่มดำเนินการรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกรลูกค้าและสถาบันเกษตรกรตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2533 เป็นต้นมาโดยได้ให้สินเชื่อ เพื่อรับจำนำข้าวเปลือกไปแล้ว 2,238. ล้านบาท จากเป้าหมาย 5,000 ล้านบาท คณะรัฐมนตรีรับทราบ

วันที่ 17 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินการตามมติ คณะกรรมการฝ่ายเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการลดบทบาท การผูกขาดการจัดระวางบรรทุกของ บริษัทตัวแทนขนส่ง

สินค้าทางอากาศกับสายการบิน และการจัดตั้งสายการบินเพื่อรับขนส่งสินค้าโดยเฉพาะ ซึ่งกระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า วิธีการแก้ไขปัญหานั้น จะกระทำได้ด้วยการเร่งรัดให้มีการตั้งบริษัทการบินของไทย เพื่อส่งสินค้าโดยเฉพาะขึ้น โดยมุ่งเน้นการขนส่งสินค้าไทยไปยังต่างประเทศทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้สั่งการให้บริษัทการบินไทย จำกัด เร่งรัดตั้งสายการบินดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในเดือนตุลาคม 2534 นี้ สำหรับการนัดประชุมในช่วงก่อนถึงฤดูการส่งออกสินค้าเกษตรแต่ละประเภท เพื่อที่กรมการบินพาณิชย์จะได้จัดสรรพื้นที่ระวางบรรทุกของสายการบินประจำ และหรือสายการบินเช่าเหมาให้สอดคล้องกันนั้น ปรากฏว่าไม่มีปัญหาเรื่องระวางบรรทุกไม่เพียงพอ

วันที่ 24 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจทั้ง 3 ข้อ โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมมติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ กรณีการช่วยเหลือเกษตรกรในการดำเนินการจัดซื้อผลผลิตเกษตรชนิดใหม่เพื่อเป็นการพยุงราคาจากให้ "ทางราชการรับผิดชอบรายจ่ายและผลการขาดทุนที่เป็นจริงทั้งหมด" เป็น "ทางราชการรับผิดชอบชดเชยผลการขาดทุนไม่เกินส่วนต่างระหว่างราคาตลาดกับราคาที่รัฐบาลกำหนดให้ไปจัดซื้อ" ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

วันที่ 24 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กระทรวงคมนาคมได้รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องปัญหาในกระบวนการส่งออกสินค้าเกษตรทางอากาศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีรับทราบ

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2551. *กรอบนโยบาย แนวทางการประสานแผนพัฒนาชนบท กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ 2532.*
2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2529. *แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534).* สำนักนายกรัฐมนตรี มปท.
3. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540. *รวมคำแถลงนโยบายรัฐบาลตั้งแต่คณะแรกจนถึงคณะปัจจุบัน.*

มติคณะรัฐมนตรี

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
1	4 พฤศจิกายน 2529	ขอความเห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขึ้นสุดท้ายในฤดูการผลิต ปี 2528/29
2	4 พฤศจิกายน 2529	การบริจาคข้าวช่วยเหลือแควเมอรูน
3	11 พฤศจิกายน 2529	การแก้ไขปัญหาข้าวในส่วนของกระทรวงมหาดไทย
4	11 พฤศจิกายน 2529	ขยายวงเงินให้กระทรวงมหาดไทยแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก
5	18 พฤศจิกายน 2529	มาตรการสนับสนุนการส่งออก
6	18 พฤศจิกายน 2529	มาตรการแก้ไขปัญหาราคาข้าวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
7	25 พฤศจิกายน 2529	อุตสาหกรรมทอกระสอบและชาวไร่ปอ
8	25 พฤศจิกายน 2529	มาตรการแก้ไขปัญหาราคาข้าวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
9	9 ธันวาคม 2529	ผลการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการข้าว
10	16 ธันวาคม 2529	ร่างพระราชบัญญัติห้ามการขายฝากที่ดินเกษตรกรรม พ.ศ.
11	23 ธันวาคม 2529	โครงการรับจำนำข้าวเปลือกสำหรับฤดูการผลิตข้าวนาปี ประจำปีการผลิต 2529/2530 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
12	23 ธันวาคม 2529	กำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมีของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
13	23 ธันวาคม 2529	การจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยตามโครงการยกระดับราคาข้าวเปลือกนาปีฤดูการผลิตปี 2528/29
14	30 ธันวาคม 2529	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติปี 2529/2530 เพิ่มเติม
15	30 ธันวาคม 2529	โครงการรับชำระหนี้ค่าปุ๋ยด้วยข้าวเปลือกและรับซื้อข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2529/2530 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
16	6 มกราคม 2530	การชดเชยผลการขาดทุนและค่าบริการในการจำหน่ายปุ๋ยเคมีของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
17	13 มกราคม 2530	ขอความเห็นชอบกำหนดวันโคนมแห่งชาติ
18	20 มกราคม 2530	การชดเชยผลการขาดทุนและค่าบริการในการจำหน่ายปุ๋ยเคมีของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
19	20 มกราคม 2530	การกำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นฤดูการผลิตปี 2529 - 2530
20	20 มกราคม 2530	แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร
21	27 มกราคม 2530	ร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.
22	10 กุมภาพันธ์ 2530	แผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 4 ปี
23	17 กุมภาพันธ์ 2530	การยกเว้นภาษีการค้าน้ำตาลและภาษีเงินได้จากการขายอ้อยของชาวไร่อ้อย

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
24	24 กุมภาพันธ์ 2530	การแก้ปัญหาเรื่องข้าวราคาตกต่ำของรัฐบาล
25	3 มีนาคม 2530	กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรขอให้ชำระหนี้คืนตามโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าว
26	10 มีนาคม 2530	ขอเพิ่มกิจกรรมเป้าหมายการปลูกพืชฤดูแล้งปี 2530
27	10 มีนาคม 2530	โครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต 2529/30
28	24 มีนาคม 2530	ขออนุมัติลดราคาปุ๋ยเคมีของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
29	24 มีนาคม 2530	ร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.
30	21 เมษายน 2530	โครงการขายงานส่วนภูมิภาคสำหรับเครื่องจักรกลเกษตร ระยะที่ 4
31	28 เมษายน 2530	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของศูนย์ประสานงานกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาการเกษตร
32	28 เมษายน 2530	อุตสาหกรรมทอกระสอบและชาวไร่ป่อ
33	12 พฤษภาคม 2530	แนวทางและมาตรการในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานรับจ้างในภาคเกษตร
34	12 พฤษภาคม 2530	สินเชื่อเพื่อกระจายการผลิตทางการเกษตร
35	12 พฤษภาคม 2530	การปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในภาคใต้
36	12 พฤษภาคม 2530	โครงการร่วมพัฒนาการเกษตรระหว่างภาครัฐ เอกชน สถาบันการเงิน และเกษตรกร ภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร
37	9 มิถุนายน 2530	การรับมือภัยจากเซเนกัล
38	9 มิถุนายน 2530	การแก้ไขปัญหาน้ำเค็มในการจำหน่ายน้ำตาลไปต่างประเทศ
39	16 มิถุนายน 2530	ร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.
40	30 มิถุนายน 2530	ขอขยายเวลาโครงการรับจำนำข้าวเปลือกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรธนาคารผลิตข้าว
41	7 กรกฎาคม 2530	การจำหน่ายปุ๋ยสูตร 15-15-15
42	7 กรกฎาคม 2530	การชำระหนี้เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ตามโครงการแทรกแซงและรักษาระดับข้าวเปลือกขององค์การคลังสินค้า
43	28 กรกฎาคม 2530	ร่างพระราชบัญญัติสภาการสำรวจการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตร พ.ศ.
44	28 กรกฎาคม 2530	การเตรียมการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2530 - 2531
45	11 สิงหาคม 2530	การช่วยเหลือเกษตรกรในเขตโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จากสถานะฝนแล้ง
46	11 สิงหาคม 2530	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2530 - 2531 เพิ่มเติม
47	25 สิงหาคม 2530	การเจรจาเงินจากกองทุนระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD) และกองทุน OPEC สำหรับโครงการกระจายการผลิตในเขตชลประทานราษฎรภาคเหนือ
48	25 สิงหาคม 2530	โครงการศูนย์วางแผนพัฒนาการเกษตรของอาเซียนระยะที่ 2
49	25 สิงหาคม 2530	ขอซื้อเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรประสบภาวะฝนแล้ง
50	1 กันยายน 2530	นโยบายที่ดิน
51	1 กันยายน 2530	แนวทางและมาตรการในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานรับจ้างในภาคเกษตร
52	8 กันยายน 2530	การสำรวจมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
53	15 กันยายน 2530	ขอให้รัฐบาลทบทวนมติคณะรัฐมนตรีการจำหน่ายปุ๋ยเซเนกัล
54	22 กันยายน 2530	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเกษตรขอเพิ่มวงเงินกู้และเงินช่วยเหลือให้เปล่า

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
55	22 กันยายน 2530	การอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อจ้างลูกจ้างชั่วคราวปฏิบัติงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
56	13 ตุลาคม 2530	แผนส่งเสริมการเลี้ยงโคนม
57	13 ตุลาคม 2530	การขอชดเชยผลขาดทุนจากการดำเนินงานรับซื้อข้าวโพดเพื่อแทรกแซงตลาด
58	27 ตุลาคม 2530	การพิจารณาจำหน่ายหุ้นของบริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี จำกัด ให้สมาคมกลุ่มอาชีพการเกษตรชลบุรี
59	27 ตุลาคม 2530	การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของฤดูการผลิตปี 2529/30
60	27 ตุลาคม 2530	ขออนุมัติปรับปรุงโครงการและจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อพัฒนาอาชีพการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการประมงเกษตรกรขนาดเล็กในภาคใต้
61	3 พฤศจิกายน 2530	ขออนุมัติเป็นภาคีความตกลงยางธรรมชาติระหว่างประเทศ ฉบับปี พ.ศ.2530 ของโครงการรวมสำหรับโคกภักดิ์ของสหประชาชาติ
62	3 พฤศจิกายน 2530	การชำระหนี้เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ตามโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวเปลือก
63	3 พฤศจิกายน 2530	ร่างสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรกรรม
64	3 พฤศจิกายน 2530	โครงการร่วมพัฒนาการเกษตรภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
65	3 พฤศจิกายน 2530	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมวิชาการเกษตรเพื่อดำเนินการตามโครงการจัดตั้งสถานีทดลองพืชสวนเพชรบุรีเพื่อวิจัยสับปะรด
66	17 พฤศจิกายน 2530	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น ปี 2530
67	17 พฤศจิกายน 2530	นโยบายและมาตรการข้าว ปีการผลิต 2530/2531
68	17 พฤศจิกายน 2530	เงินทุนดำเนินงานโครงการร่วมพัฒนาการเกษตรภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
69	17 พฤศจิกายน 2530	แผนปฏิบัติการของมาตรการกระจายสินค้าสู่ภาคเกษตรและภาคชนบท
70	17 พฤศจิกายน 2530	การชำระหนี้เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ตามโครงการแทรกแซงและรักษาระดับราคาข้าวเปลือก
71	8 ธันวาคม 2530	โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวนาปรังและโครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองเพื่อทดแทนข้าวนาปรัง ปี 2530/2531
72	22 ธันวาคม 2530	แผนพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์เพื่อสนับสนุนนโยบายการกระจายการผลิตการเกษตร
73	29 ธันวาคม 2530	โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองทดแทนข้าวนาปรังปี 2530/2531
74	12 มกราคม 2531	ศูนย์ฝึกอบรมและบริการข้อมูลวิทยุเพื่อการเกษตรระหว่างประเทศ
75	12 มกราคม 2531	ขออนุมัติชดเชยผลการขาดทุนจากการลดราคาปุ๋ยเคมีของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
76	12 มกราคม 2531	การกำหนดราคาอ้อยขั้นต้น และผลตอบแทนการผลิต และการจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นฤดูการผลิตปี 2530/31
77	19 มกราคม 2531	การอนุมัติให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยอาหารการเกษตรและป่าไม้อาเซียน ครั้งที่ 18
78	2 กุมภาพันธ์ 2531	การช่วยเหลือราษฎรที่ปลูกข้าวนาปรัง
79	9 กุมภาพันธ์ 2531	การแก้ไขปัญหาน้ำสำหรับช่วยเหลือราษฎรที่ทำนาปรังนอกเป้าหมาย

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
80	9 กุมภาพันธ์ 2531	การส่งมอบน้ำตาลทรายดิบโคเวต้า ข. และระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนชาวไร่ อ้อย และหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อย
81	16 กุมภาพันธ์ 2531	การปฏิบัติตามเงื่อนไขความช่วยเหลือของประชาคมยุโรป สำหรับโครงการ ฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรของ สถาบันฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ
82	16 กุมภาพันธ์ 2531	ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของโครงการร่วมภาคเอกชนภายใต้ แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคเพื่อพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร
83	23 กุมภาพันธ์ 2531	ขอผูกพันงบประมาณโครงการพัฒนาการเกษตรระดับไร่นาในพื้นที่โครงการสูบน้ำด้วย เครื่องจักร
84	1 มีนาคม 2531	โครงการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน
85	8 มีนาคม 2531	กรมส่งเสริมการเกษตรขออนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อดำเนินการ ตามโครงการรณรงค์การป้องกันและกำจัดหนู ปี 2530/31
86	8 มีนาคม 2531	โครงการเกษตรกรก้าวหน้า
87	15 มีนาคม 2531	แผนพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์เพื่อสนับสนุนนโยบายกระจายการผลิตทางการเกษตร
88	29 มีนาคม 2531	ปัญหาราคาผลปาล์มตกต่ำ
89	12 เมษายน 2531	แนวทางการพัฒนาการส่งออกไม้ยางพาราแปรรูปและเฟอร์นิเจอร์
90	12 เมษายน 2531	การจัดหาปุ๋ยเคมีสำหรับฤดูการผลิตปี 2531
91	19 เมษายน 2531	การจัดหาปุ๋ยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
92	19 เมษายน 2531	การอวักตัวสัญญาใช้เงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเงิน 3,000 ล้านบาท
93	19 เมษายน 2531	โครงการเกษตรกรก้าวหน้า
94	26 เมษายน 2531	การจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
95	3 พฤษภาคม 2531	ขอขยายเวลาการชำระค่าปุ๋ยต่อกระทรวงพาณิชย์
96	10 พฤษภาคม 2531	ขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อ ดำเนินการตามโครงการส่งเสริมและขยายการผลิตถั่วเหลืองฤดูฝน ปี 2531/2532
97	24 พฤษภาคม 2531	การปฏิบัติตามเงื่อนไขความช่วยเหลือของประชาคมยุโรป สำหรับโครงการ ฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรของสถาบันฝึกอบรมสหกรณ์การเกษตรแห่งชาติ
98	24 พฤษภาคม 2531	นโยบายและมาตรการข้าวฤดูการผลิตปี 2530/31
99	24 พฤษภาคม 2531	ผลการประชุมคณะทำงานจัดหาปุ๋ย
100	7 มิถุนายน 2531	กรมประมงขออนุมัติเปลี่ยนแปลงการใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตาม โครงการเร่งรัดพัฒนาสัตว์น้ำในพื้นที่ชลประทานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
101	12 กรกฎาคม 2531	ขออนุมัติเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรและกรม วิชาการเกษตร เพื่อดำเนินงานโครงการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในภาคใต้ ปี 2531/2532
102	12 กรกฎาคม 2531	กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
103	12 กรกฎาคม 2531	ขออนุมัติเงินงบกลางเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเร่งด่วน
104	19 กรกฎาคม 2531	ข้อร้องเรียนขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)
105	19 กรกฎาคม 2531	แผนการเร่งรัดการปลูกถั่วเหลืองปี 2531/2532
106	19 กรกฎาคม 2531	การชำระคืนเงินยืมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
107	19 กรกฎาคม 2531	โรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรเพื่อทำการแปรรูปไม้ยางพารา

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
108	6 กันยายน 2531	การจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกร
109	20 กันยายน 2531	การฉายรังสีอาหารและผลิตผลการเกษตร
110	27 กันยายน 2531	คำชี้แจงกรณีโรงงานฉายรังสีอาหารและผลิตผลการเกษตร
111	11 ตุลาคม 2531	ร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
112	18 ตุลาคม 2531	ผลการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยอาหาร การเกษตรและป่าไม้ของอาเซียน ครั้งที่ 18
113	25 ตุลาคม 2531	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการดำเนินงานและองค์การสวนยางขออนุมัติเงินเพิ่มเติม ตามโครงการเร่งรัดปลูกยางพาราแทนมันสำปะหลังในภาคตะวันออก
114	1 พฤศจิกายน 2531	ร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.
115	1 พฤศจิกายน 2531	ปัญหากระเทียมราคาตกต่ำ
116	8 พฤศจิกายน 2531	การอนุญาตให้องค์การคลังสินค้านำเข้ากากถั่วเหลืองเป็นกรณีพิเศษ
117	8 พฤศจิกายน 2531	การฉายรังสีอาหารและผลิตผลการเกษตร
118	8 พฤศจิกายน 2531	แนวทางการจัดการเกี่ยวกับรายรับที่ได้จากการลดและงดเก็บภาษีการค้าของฤดูการผลิตปี 2530/2531
119	15 พฤศจิกายน 2531	นโยบายและมาตรการข้าวฤดูการผลิตปี 2531/2532
120	22 พฤศจิกายน 2531	ความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่
121	13 ธันวาคม 2531	ขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อข้าวเปลือกช่วยชาวนาในลักษณะเหมาจ่าย
122	13 ธันวาคม 2531	ความช่วยเหลือสินเชื่อดอกเบี้ยถูกเพื่อฟื้นฟูการเกษตรภายหลังอุทกภัยในภาคใต้
123	20 ธันวาคม 2531	สนธิสัญญาว่าด้วยความตกลงทางธรรมชาติระหว่างประเทศ ฉบับที่ .. พ.ศ. 2530
124	27 ธันวาคม 2531	นโยบายและมาตรการข้าวฤดูการผลิตปี 2531/2532 เพิ่มเติม
125	27 ธันวาคม 2531	ขออนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยในภาคใต้เป็นกรณีพิเศษ
126	3 มกราคม 2532	ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 10
127	10 มกราคม 2532	การบริจาคเงินสนับสนุนกองทุนระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD)
128	24 มกราคม 2532	การส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา
129	21 กุมภาพันธ์ 2532	การจัดหาปุ๋ยเคมี 2532 - 2533
130	28 กุมภาพันธ์ 2532	ความช่วยเหลือจากประชาคมยุโรปภายใต้ความตกลงมันสำปะหลัง ฉบับที่ 2
131	14 มีนาคม 2532	การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้าย และผลตอบแทนการผลิตและการจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย ของฤดูการผลิตปี 2530/31
132	14 มีนาคม 2532	ข้อร้องเรียน ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
133	21 มีนาคม 2532	รายงานการเดินทางไปเจรจาความร่วมมือด้านการเกษตร ณ ต่างประเทศของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอูต ตันติสุนทร) และคณะ
134	28 มีนาคม 2532	การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินของเกษตรกรที่ยากจน
135	28 มีนาคม 2532	โครงการสาธิตการจัดการด้านการเกษตรภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงก่อสร้างสาธารณรัฐเกาหลี
136	28 มีนาคม 2532	ญัตติด่วน เรื่อง ปุ๋ยขาดแคลน
137	4 เมษายน 2532	ขอปรับราคากำหนดจ่ายปุ๋ยเคมี
138	8 เมษายน 2532	แนวทางพัฒนาสินค้าเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
139	8 เมษายน 2532	การแก้ปัญหาการค้าสับปะรดตกต่ำ
140	8 เมษายน 2532	แนวทางพัฒนาการเกษตร
141	25 เมษายน 2532	การคิดราคาค่าน้ำที่ใช้ในการเกษตรเป็นราคาต้นทุนค่าใช้จ่าย
142	25 เมษายน 2532	ผลการเจรจาความร่วมมือทางการเกษตร ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
143	2 พฤษภาคม 2532	การแก้ปัญหาการค้าสับปะรดตกต่ำ
144	5 พฤษภาคม 2532	การแก้ไขปัญหาการค้าสับปะรดตกต่ำ
145	9 พฤษภาคม 2532	การลงนาม บันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือทางการเกษตรกับกระทรวงเกษตรอิหร่าน และการให้การรับรองคณะผู้แทนอิหร่าน
146	13 พฤษภาคม 2532	แนวทางพัฒนาสินค้าเกษตร ในภาคเหนือ
147	13 พฤษภาคม 2532	ปัญหาการค้ากระเทียมตกต่ำ
148	13 พฤษภาคม 2532	ขออนุมัติใช้เงินงบกลางฯ ปีงบประมาณ 2532 ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี 2531/2532 เพิ่มเติม
149	13 พฤษภาคม 2532	รายงานผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองทดแทนข้าวปรังปี 2530/2531
150	13 พฤษภาคม 2532	ปัญหาการค้ากระเทียมตกต่ำ
151	23 พฤษภาคม 2532	สถานการณ์กุ้งกุลาดำราคาตกต่ำ
152	30 พฤษภาคม 2532	การจัดหาปุ๋ยเคมี ปี 2532 - 2533
153	30 พฤษภาคม 2532	การขออนุญาตให้องค์การคลังสินค้านำเข้ากากถั่วเหลืองเป็นกรณีพิเศษ
154	30 พฤษภาคม 2532	กระทรวงพาณิชย์ขอรับการสนับสนุนให้หน่วยงานราชการซื้อข้าวสารในฤดูการผลิตปี 2531/2532 จากองค์การคลังสินค้าได้ โดยวิธีกรณีพิเศษ
155	13 มิถุนายน 2532	การช่วยเหลือราษฎรที่เข้าไปทำกินหรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยผิดกฎหมาย
156	20 มิถุนายน 2532	โครงการสงเคราะห์ปลูกยางพาราแก่ผู้ซึ่งไม่มีสวนยางมาก่อนตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง มาตรา 21ทวิ
157	4 กรกฎาคม 2532	มติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรอนุมัติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรของกรมส่งเสริมสหกรณ์และยาปราบศัตรูพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร
158	8 สิงหาคม 2532	ขออนุมัติเงิน 400 ล้านบาท เพื่อรักษาระดับราคาผลิตผลเกษตร
159	8 สิงหาคม 2532	การประชุมคณะมนตรีอาหารโลกระดับรัฐมนตรี สมัยที่ 15
160	8 สิงหาคม 2532	กรมส่งเสริมการเกษตรขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร (งบกองทุนพิเศษสำหรับไว้ช่วยเหลือชาวไร่ป่อ) เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ป่อแก้วโนนสูง 2
161	15 สิงหาคม 2532	การแก้ไขปัญหามะพร้าวผลราคาตกต่ำ
162	15 สิงหาคม 2532	ขออนุมัติให้กรมวิชาการเกษตรใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อดำเนินการตามโครงการผลิตไข่ไหม ลูกผสมต่างประเทศ
163	22 สิงหาคม 2532	ปุ๋ยปลอม
164	22 สิงหาคม 2532	ขออนุมัติใช้เงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติเนื่องจากการระบาดของทำลายของด้งแตน

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
165	5 กันยายน 2532	รายงานการเดินทางไปเจรจาความร่วมมือทางการเกษตร ณ ต่างประเทศของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอู๋ ตันตีสุนทร) และคณะ
166	19 กันยายน 2532	ปัญหาการค้ายางตกต่ำ
167	27 ตุลาคม 2532	เงินทุนหมุนเวียนโครงการรับซื้อ และเร่งระบายข้าวส่งออกเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกในฤดูการผลิตปี 2531/2532
168	31 ตุลาคม 2532	ขออนุมัติเงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายปุ๋ย ค่าบริการในอัตราร้อยละ 3 และขอชดเชยการขาดทุนอันเกิดจากผลแตกต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขายของโครงการปุ๋ยปี 2529 (150,000 ตัน)
169	7 พฤศจิกายน 2532	การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรที่ประสบอุทกภัยภาคใต้
170	7 พฤศจิกายน 2532	กรมประมงขอขยายเวลาการเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโครงการสร้างศูนย์วิจัยการเลี้ยงอาร์ทีเมีย
171	14 พฤศจิกายน 2532	ปัญหาข้าวเปลือกการค้าตกต่ำ
172	14 พฤศจิกายน 2532	ขออนุมัติเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมประมงดำเนินการตามโครงการทำฟาร์มเลี้ยงปลากระรังในกระชังชายฝั่งทะเล (จังหวัดสตูล)
173	14 พฤศจิกายน 2532	การคิดราคาค่าน้ำที่ใช้ในการเกษตรเป็นราคาต้นทุนค่าใช้จ่าย
174	21 พฤศจิกายน 2532	โครงการตามนโยบายและมาตรการข้าวฤดูการผลิตปี 2532/2533
175	28 พฤศจิกายน 2532	ขออนุมัติหลักการและงบประมาณในการช่วยเหลือเกษตรกรประสบภัยพื้นที่เพาะปลูก
176	12 ธันวาคม 2532	มติคณะรัฐมนตรีเรื่องปัญหาการค้ายางตกต่ำ
177	12 ธันวาคม 2532	เงินทุนหมุนเวียนโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวส่งออกเพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือก ในฤดูการผลิตปี 2531/2532
178	12 ธันวาคม 2532	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือนและในชนบท
179	19 ธันวาคม 2532	การแก้ปัญหาที่ราษฎรร้องเรียนเกี่ยวกับยางพาราตกต่ำ
180	19 ธันวาคม 2532	การประชุมเจรจาเกี่ยวกับความตกลงมันสำปะหลัง กับประชาคมยุโรป
181	27 ธันวาคม 2532	การแก้ปัญหาที่ราษฎรร้องเรียนเกี่ยวกับราคายางตกต่ำ
182	27 ธันวาคม 2532	การจัดหาเงินสำหรับโครงการพัฒนาการในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรเพื่อทดแทนการ
183	27 ธันวาคม 2532	การประชุมเจรจาเกี่ยวกับความตกลงมันสำปะหลังกับประชาคมยุโรป
184	27 ธันวาคม 2532	ขออนุมัติงบประมาณในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบวาตภัย อุทกภัยอันเนื่องมาจากพายุไต้ฝุ่นเกย์
185	27 ธันวาคม 2532	ขออนุมัติจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 60 ล้านบาทให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
186	2 มกราคม 2533	ขออนุมัติเงิน 800 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ
187	9 มกราคม 2533	ทบวณมติคณะรัฐมนตรี (การแก้ปัญหาที่ราษฎรร้องเรียนเกี่ยวกับยางพาราตกต่ำ)

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
188	16 มกราคม 2533	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าว
189	16 มกราคม 2533	การอวัลต์สัญญาใช้เงินวงเงิน 1,000 ล้านบาทของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
190	16 มกราคม 2533	ปรับปรุงคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังแห่งชาติ
191	23 มกราคม 2533	ขอเงินชดเชยการขาดทุนจากการดำเนินการแทรกแซงตลาดข้าวตามโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวส่งออก เพื่อยกระดับราคาข้าวเปลือกในการผลิตปี 2531/2532 และปี 2532/2533
192	6 กุมภาพันธ์ 2533	ปัญหาพริกไทยราคาคงต่ำ
193	13 กุมภาพันธ์ 2533	ปัญหาราคายางพาราตกต่ำ
194	13 กุมภาพันธ์ 2533	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวนาปรังปี 2532/2533
195	20 กุมภาพันธ์ 2533	ราคายางพาราตกต่ำ
196	20 กุมภาพันธ์ 2533	ทบวณมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ 16 มกราคม 2533 เรื่องการขอรับสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายและมาตรการข้าวและขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อเพิ่มทุนหมุนเวียนในการดำเนินการแทรกแซงตลาดข้าวตามโครงการรับซื้อและเร่งระบายข้าวส่งออก
197	27 กุมภาพันธ์ 2533	กรมส่งเสริมการเกษตรขออนุมัติใช้เงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายภาษี
198	27 กุมภาพันธ์ 2533	การแก้ไขปัญหาราคายางพารา
199	6 มีนาคม 2533	ขออนุมัติเงินงบประมาณแทรกแซงตลาดพริกไทย
200	6 มีนาคม 2533	ขออนุมัติจัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อดำเนินการตามโครงการสำรวจข้อมูลการผลิตและการใช้ประโยชน์ข้าว
201	27 มีนาคม 2533	ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ
202	4 เมษายน 2533	ผลการเจรจาเปิดตลาดยางพารา ณ ประเทศยุโรป
203	4 เมษายน 2533	กรมวิชาการเกษตรขออนุมัติเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรกองทุนพิเศษเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ปอ เพื่อดำเนินการตามโครงการเครื่องจักรกลเกษตรเพื่อพัฒนาคุณภาพปอ
204	17 เมษายน 2533	ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ
205	24 เมษายน 2533	ขออนุมัติหลักการในการปรับปรุงเขตเกษตรเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาค
206	1 พฤษภาคม 2533	ขออนุมัติแผนหลักฟื้นฟูการเกษตรในพื้นที่ที่ประสบภัยจากไต้ฝุ่นเกย์
207	22 พฤษภาคม 2533	ขออนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและจำหน่ายปุ๋ยที่ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น ประจำปี 2531
208	22 พฤษภาคม 2533	การขยายระยะเวลาการไถ่ถอนข้าวเปลือกฤดูการผลิตปี 2532/2533 และโครงการรับจำนำข้าวเปลือกฤดูการผลิตข้าวนาปรังปี 2533 ของ ธ.ก.ส.
209	22 พฤษภาคม 2533	ขออนุมัติเพิ่มวงเงิน 500 ล้านบาท และในหลักการดำเนินงานสำหรับโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก กระทรวงมหาดไทย ฤดูการผลิตปี 2532/2533

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
210	22 พฤษภาคม 2533	ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพิ่มเติมให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อดำเนินการตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิต และบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปี การผลิต 2532/2533
211	29 พฤษภาคม 2533	ขออนุมัติขายข้าวรัฐบาลให้ผู้ซื้อในต่างประเทศที่เป็นเอกชนเพื่อเร่งระบายข้าวออก
212	29 พฤษภาคม 2533	ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีให้กรมปศุสัตว์ขยายเวลาการชำระคืนเงินยืมโครงการเงินทุน หมุนเวียนสนับสนุนการเลี้ยงเป็ด ส่วนที่ค้างชำระออกไปอีก 3 ปี โดยไม่เสียเบี้ยปรับ
213	29 พฤษภาคม 2533	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขอถอนเวลาการชำระคืนเงินยืมกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร
214	5 มิถุนายน 2533	ขออนุมัติขายข้าวรัฐบาลให้ผู้ซื้อในต่างประเทศที่เป็นเอกชนเพื่อเร่งระบายข้าวออก
215	5 มิถุนายน 2533	การลดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี
216	5 มิถุนายน 2533	ราคาน้ำมันปาล์มตกต่ำ
217	5 มิถุนายน 2533	การจัดหาแหล่งเงินเพื่อซื้อถั่วเหลือง
218	5 มิถุนายน 2533	การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ค่าปุ๋ยของ อ.ต.ก. ที่ได้รับความเสียหายจาก อุทกภัยในเขตจังหวัดภาคใต้ปี 2531
219	11 มิถุนายน 2533	ขอความเห็นชอบเพิ่มเติมมาตรการของ กนช. สำหรับโครงการรับซื้อข้าวเปลือกนา ประปีการผลิต 2533 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ โครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกนาประปีการผลิต 2533 ของกระทรวงมหาดไทย
220	11 มิถุนายน 2533	การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายเนื่องมาจากพายุไต้ฝุ่นเกย์
221	20 มิถุนายน 2533	การบริจาคให้โครงการอาหารโลกในปี 2534 - 2535
222	20 มิถุนายน 2533	ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรม ประชาสงเคราะห์เพื่อรับซื้อรังไหมของสมาชิกนิคมสร้างตนเอง
223	26 มิถุนายน 2533	ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ
224	3 กรกฎาคม 2533	ขออนุมัติขยายระยะเวลาสิ้นสุดการเบิกจ่ายเงินกู้และการเปลี่ยนแปลงรายละเอียด ในเอกสารโครงการวิจัยเกษตรแห่งชาติ
225	10 กรกฎาคม 2533	เพิ่มวงเงินโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์
226	10 กรกฎาคม 2533	การใช้คลังสินค้าสนับสนุนมาตรการยกระดับราคาข้าวเปลือก
227	10 กรกฎาคม 2533	โครงการจัดหาพันธุ์ข้าวปลูกช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำนาปรังไม่ได้ผลปี 2533
228	10 กรกฎาคม 2533	การกำหนดอัตราการจัดเก็บเงินสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
229	10 กรกฎาคม 2533	การลดราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี
230	17 กรกฎาคม 2533	ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรม ส่งเสริมการเกษตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
231	17 กรกฎาคม 2533	ขออนุมัติให้โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรในครัวเรือนและในชนบทเป็น โครงการหนึ่งภายใต้แผนประสานความร่วมมือสี่ภาคฯ
232	24 กรกฎาคม 2533	ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีจ่ายขาดหนี้เงินยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่ค้าง ชำระตามโครงการเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาสารพิษแอฟลาทอกซินในข้าวโพด
233	7 สิงหาคม 2533	การปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการในกรมส่งเสริมการเกษตร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
234	7 สิงหาคม 2533	ขออนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรใช้บริการขนส่งจากภาคเอกชนหรือแหล่งต่างๆ
235	14 สิงหาคม 2533	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
236	14 สิงหาคม 2533	การบริจาคข้าวให้แควเมอรูน
237	21 สิงหาคม 2533	การปลูกยางทดแทนตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
238	21 สิงหาคม 2533	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
239	21 สิงหาคม 2533	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
240	31 สิงหาคม 2533	การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
241	2 ตุลาคม 2533	โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นทุนให้กู้ต่อแก่สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
242	2 ตุลาคม 2533	การช่วยเหลือเกษตรกรที่ผลิตได้รับความเสียหายจากศัตรูพืช
243	15 ตุลาคม 2533	การเสนอขายข้าวรัฐบาลรัสเซีย
244	15 ตุลาคม 2533	ขออนุมัติเงินจกกลาง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติปีการเพาะปลูก 2533
245	30 ตุลาคม 2533	การช่วยเหลือชาวสวนส้มที่ประสบอุทกภัย
246	30 ตุลาคม 2533	กนข. ขอขยายระยะเวลาการไถ่ถอนข้าวเปลือกนาปี ฤดูการผลิตปี 2532/2 และการขอเลื่อนกำหนดการเบิกเงินและปิดบัญชีเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีธนาคาร
247	6 พฤศจิกายน 2533	การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้าย และผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายของฤดูการผลิตปี 2532/33
248	20 พฤศจิกายน 2533	รายงานผลการปฏิบัติงานแทรกแซงตลาดพริกไทย
249	27 พฤศจิกายน 2533	ขออนุมัติ กำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ยสูตร 15 - 15 - 15 ที่ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศญี่ปุ่น ประจำปี 2531
250	4 ธันวาคม 2533	การกำหนดระเบียบการส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังออกไปนอกราชอาณาจักร ประจำปี 2534
251	4 ธันวาคม 2533	การกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตน้ำตาลทรายขั้นต้น ของฤดูการผลิตปี 2533/34
252	15 มกราคม 2534	การประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องข้าว
253	15 มกราคม 2534	การซื้อข้าวสารแทรกแซงตลาด
254	15 มกราคม 2534	การแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ
255	15 มกราคม 2534	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก
256	15 มกราคม 2534	การแก้ไขปัญหาสุกร
257	22 มกราคม 2534	การสนับสนุนงบประมาณโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกของกระทรวงมหาดไทย เพิ่มเติม
258	22 มกราคม 2534	มาตรการแทรกแซงราคาถั่วเหลือง
259	29 มกราคม 2534	ขออนุมัติเงินแทรกแซงตลาดกาแฟฤดูการผลิตปี 2533/34
260	29 มกราคม 2534	รายงานผลการแก้ไขราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ
261	5 กุมภาพันธ์ 2534	ราคาขางพาราตกต่ำ
262	5 กุมภาพันธ์ 2534	รายงานผลการกู้เงินจาก FMO สำหรับโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นทุนให้กู้ต่อแก่สหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร

ลำดับที่	วันที่	เรื่อง
263	12 กุมภาพันธ์ 2534	แนวโน้มราคาพริกไทยตกต่ำ
264	12 กุมภาพันธ์ 2534	ขออนุมัติเงินแทรกแซงตลาดกาแฟฤดูการผลิต ปี 2533/34
265	12 กุมภาพันธ์ 2534	ขออนุมัติ ครม.ให้ อตก.ขยายระยะเวลาสินเชื่อกับธนาคารกรุงไทย จำกัดและ ชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้โครงการจัดหาปุ๋ยเคมี ปี 2532-2533
266	19 กุมภาพันธ์ 2534	การแก้ไขปัญหาพริกไทยตกต่ำ
267	19 กุมภาพันธ์ 2534	ราคายางพาราตกต่ำ
268	11 มีนาคม 2534	การช่วยเหลือเกษตรกรที่เดือดร้อนจากภาวะฝนแล้ง
269	19 มีนาคม 2534	มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร
270	9 เมษายน 2534	นโยบายยางพารา
271	23 เมษายน 2534	แนวโน้มราคาพริกไทยตกต่ำ
272	30 เมษายน 2534	การจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกร ประจำปี 2534
273	7 พฤษภาคม 2534	ข้อเสนอการปรับปรุงระบบสินเชื่อการเกษตร
274	14 พฤษภาคม 2534	ราคาข้าวเหลืองตกต่ำ
275	4 มิถุนายน 2534	นโยบายยางพารา
276	11 มิถุนายน 2534	ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีลดวงเงินนำส่งรายได้จากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ตาม โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเหลือง ข้าวลิสง และข้าวเขียวกุญแจในเขตชลประทาน ปี 2531/2532 คัดกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
277	25 มิถุนายน 2534	การจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกร
278	9 กรกฎาคม 2534	ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อดำเนินการตาม โครงการเร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
279	9 กรกฎาคม 2534	งบประมาณลงทุนประจำปี 2534 ขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
280	16 กรกฎาคม 2534	ราคาข้าวเหลืองตกต่ำ
281	16 กรกฎาคม 2534	ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและการประชุม ระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 13
282	13 สิงหาคม 2534	การพัฒนาการเกษตรและการปฏิรูปที่ดิน
283	20 สิงหาคม 2534	การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการประสานงานกับองค์การอาหารและเกษตรแห่ง สหประชาชาติ (การปรับปรุงแบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
284	20 สิงหาคม 2534	การช่วยเหลือเกษตรกรที่ผลผลิตได้รับความเสียหายจากศัตรูพืช
285	27 สิงหาคม 2534	การจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกร
286	27 สิงหาคม 2534	ขออนุมัติจัดทำโครงการสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2536
287	3 กันยายน 2534	แนวนโยบายการปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
288	10 กันยายน 2534	นโยบายยางพารา
289	10 กันยายน 2534	รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร
290	17 กันยายน 2534	ปัญหาในกระบวนการส่งออกสินค้าเกษตรทางอากาศ
291	24 กันยายน 2534	แนวนโยบายการปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
292	24 กันยายน 2534	ปัญหาในกระบวนการส่งออกสินค้าเกษตรทางอากาศ

หมายเหตุ

มติคณะรัฐมนตรีในรายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการทบทวนเอกสารจากฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลด.) จึงเป็นการอ้างอิงเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรี

กฎหมาย

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532